

BEVEZETÉS A SPIRITOLÓGIÁBA

I. KÖTET

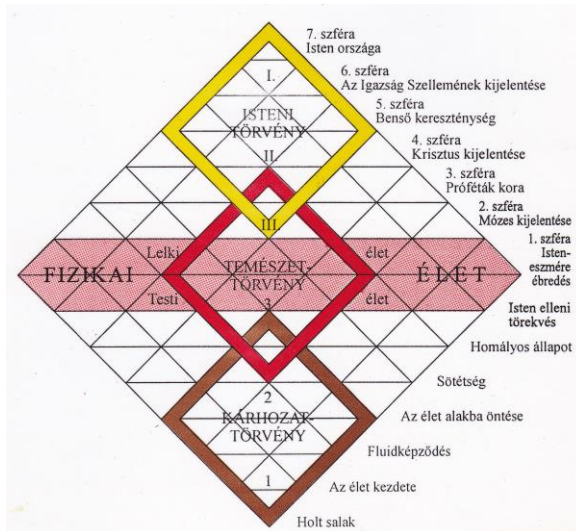
DR. PATAKY ÁRPÁD

*

VALAMIVEL TÖBB MINT FILOZÓFIA

*

ÉGI VÁLASZ A HONNAN - MIÉRT - HOVÁ KÉRDÉSEKRE

**PÁRBESZÉD A SZELLEMEK - ERŐ (LÉLEK) - ANYAG
(TEST)
TRIALISTA KÉRDÉSEKRŐL ÉS AMIK EZEKSEL
ÖSSZEFÜGGENEK**

TARTALOMJEGYZÉK

(*)

ELŐSZÓ	6
BEVEZETÉS Filozófia - teológia - spiritológia	7
I. RÉSZ. A szellemmozgalom története	10
I. Fejezet. Az előfutárok.....	10
1./ Swedenborg Emánuel	10
2./ A prevorsti látnoknő	13
3./ Andrew Jackson Davis (1826-1910).....	17
4./ A Fox nővérek	20
II. Fejezet A folytatás.....	22
1./ Allan Kardec A spiritizmus névadójának életrajza és ..... művei.....	23
Új Korszak	30
A spiritizmus.....	33
A médiumitás ingyen adománya.....	34
2./ A Szellemi Búvárok Pesti Egyletének múltja és jelene... Az Egylet három korszaka	36
2.1./ Az első korszak.....	45
Támadás a római katolikus egyház részéről	46
A támadás szerinti vádpontok.....	47
Válasz a támadásra.....	48
Sérelem, amely Adelmát érte	51
2.2./A második korszak.....	54
2.3./ A harmadik korszak	56
Lejtő út 11/b.....	70
Újrakezdés-kapcsolatok	75
III. Fejezet. Az eszme sorsának alakulása Európa más országaiban	79
1./ Spiritizmus és spiritualizmus, mint a szellemmozgalom két iránya.....	80
2./ Anglia.....	83
a./ Home Douglas Daniel (1833-1886) médiumitása	83
b./ Sir William Crookes (1832-1919)	84
c./ Sir Arthur Conan Doyle (1859-1930)	88
d./ Sir Oliver Lodge (1851-1940)	90

e./ dr. Karl A. Wickland könyve és angliai útja.....	95
3./ Franciaország.....	99
a./ dr. Richet Károly.....	99
4./ Oroszország.....	101
AKSAKOV Sándor.....	101
5./ Németország.....	102
a./ báró REICHENBACH Károly (1788-1869).....	102
b./ ZÖLLNER János (1834-1882).....	102
c./ Karl du PREL (1839-1899).....	102
d./ Gumpenberg Emmi médium és Forsboom Bernát	103
e./ báró HELLENBACH Lázár (1827-1887).....	103
6./ Olaszország.....	106
a./ PALLADINO Eusapia médium (1854-1918).....	106
7./ Spanyolországban.....	107
8./ Svédországban.....	107
9./ Belgiumban.....	108
10./ Hollandiában.....	108
11./ Dániában.....	108
12./ Svájcban.....	109
13./ Európán kívül.....	109
a./ Brazília és médiumai.....	109
Mirabelli médium egy csodálatos jelensége.....	111
b./ Indokina és Alan Kardec ottani megnyilvánulása.....	111
14./ Témazárás.....	113
a./ A tudomány forradalma.....	113
b./ Saját álláspont.....	118
c./ A Houdini - Ford bizonyíték.....	121
IV. Fejezet Médiumitás - médiumok.....	124
1./ Maga a jelenség.....	124
a./ Általában:.....	124
b./ még közelebbről:.....	125
2./Történelmet formáló médiumok.....	131
a./ DUFAUX ERMANCE mint JEANNE D'ARC történetírója.....	131
b./ NETTY COLBURN közlése LINCOLN-nak a rabszolgaságról.....	132
3./ A tagadók térítésére rendelt magyarországi médiumok.....	133

a./ Adelma.....	134
b./ Antal.....	143
c./ József.....	147
d./ Pál.....	153
e./ Eszter.....	155
V. Fejezet.....	162
Az eddigiek és a jövő.....	162
2. /Miről lesz szó a továbbiakban?	166
II. RÉSZ ÉRDEMBEN A SPIRITOLÓGIÁRÓL.....	171
I. Fejezet.....	171
1./ Mit értünk mi <i>lélek</i> és <i>szellem</i> alatt?.....	171
2./ Egészen közelről a „ <i>Szellem, erő, anyag</i> ” és annak taglalása	180
a./ Maga a bíráló.....	181
3./ A „ <i>Szellem, erő, anyag</i> ” válaszai a „honnan, miért, hová” kérdésekre	192
4./ A mű rövid összevetése a Bibliával	194
5./ A teremtés hat napja és a hetedik.....	198
6./ Mit értünk mi életprincípiumon (életelven) azaz természetén	207
7./ Vitaindító idézetek nem szellemtani szerzőktől	211
a./ Nemere István <i>Evolúció vagy teremtés</i> c. könyvéből	212
b./ dr. Bolberitz Pál <i>Hit és ész</i> c. könyvéből	215
Élet.	216
Teremtés.	217
Fejlődés.	218
c./ Teológiai vázlatok” IV kötetéből „ <i>Az anyagi világ</i> ”	219
d./ Újságcikk: friss hír Darwin evolúciós elméletéről	223
e./ Dr. Reök Iván sebész főorvos szerint az Élet.....	225
8./ Összevetési álláspontunk röviden, majd közelebbről	227
9./ Végső konklúzió	232
II. Fejezet A szellem és lélek működése.....	234
1./ A szellem teremtőképessége és mindaz, ami ezzel kapcsolatos.....	234
a./ Az élő gondolat.....	234
b./ Ugyanerről Laurentius 15 évvel később:	236
c./ A Névtelen Szellem	238

d./ Az ember aurája.....	243
e./ Beszámoló az Egylet szellemfényképezési sikereiről	251
2./ És most a fentiekkel állítsuk szembe a természettudománynak hivatalos álláspontját időbeni sorrendben.	263
3./ Ki teremtette például a dinoszauruszokat?	276
III. Fejezet.....	280
1./ ISTEN	281
a./ Isten és Isten Fia.....	285
2./ JÉZUS KRISZTUS.....	287
a./ Jézus istensége	290
b./ Jézus küldetése.....	290
d./ E-mail Jézusnak Gyurkovics Tibortól.	295
3./ Az Istenség és a Szent-lélek (szellem)	299
IV. Fejezet.....	305
1./ Bűn - bűnbeesés - bűnhődés	305
2./ FÉRFI ÉS NŐ	317
3. /SZÜLETÉS – HALÁL	325
4./ A REINKARNÁCIÓRÓL	350
A hopkinsville-i csodaember	355
V. Fejezet	368
1./ Különböző vallások és irányzatok viszonylatai a spiritizmushoz (a szellemtanhoz).....	368
Kereszténység és spiritizmus (szellemtan)	368
Zsidóság és spiritizmus (szellemtan)	370
Keleti tanítások és a spiritizmus (szellemtan)	371
Tudomány és spiritizmus (szellemtan)	372
2./ „Ismétlés a tudás anyja” jegyében	375
FÜGGELÉK	383

ELŐSZÓ

1929-ben ciszterci gimnazistaként kerültem az özvegyen magára maradt anyai nagynéném egri házába. Egy év leforgása alatt ugyanis elvesztette férjét és egyetlen fiát. Elképzelhető, milyen lelki megrázkódtatást jelentett ez számára! Ő azonban talpon maradt, mert bizonyosságot nyert a spiritiszta eszme által a síron túli életről. Ezt nem csak hitte tehát, hanem tudta, hogy szerettei élnek, mellette vannak, segítik őt. És valóban, az özvegyi jogon folytatott ipar a még oly nehéz gazdasági években is biztosította megélhetését, ingatlana pedig az egri spiritiszták összejövetelei helyéül szolgált. Most is látom lelki szemeimmel az arcán előmlő nyugalmat, amint ott ül az üzletajtó és a kirakat közti fotelban, kezében égszínkéék füzet, a magyarországi spiritiszta Egylet szócsöve, az „**ÉGI VILÁGOSSÁG**”. Ez volt napi olvasmánya. Eből juttatott nekem is alapismereteket úgy, hogy sose kerültem ellentétbe ministránskori szokásaimmal. Ez a látásmód aztán a harmincas évek derekára már oly mértékben vonzotta érdeklődésemet, hogy a léttitkok megoldását az akkoriban sűrűn megjelenő egyleti kiadványokból szívhattam magamba.

Ennek a vonzalomnak lett a következménye az is, hogy amikor 1947 tavaszán jogi pályám a fővárosba hozott, nyomban felvettem a kapcsolatot az Egylet vezető tagjaival. Az 1949-es betiltás után pedig ez a kapcsolat tovább erősödött annak reményében, hogy az Egylet irodalmában felhalmozott szellemi értékek egyszer majd valamilyen formában mégiscsak közkinccsé válhatnak. A jelen kompilátori munka közreadásával ezt a célt szeretném szolgálni! Tudatos a kompilátor szó használata, mert a jelen összeállítás igazából nem más, mint a „minden igazságra” elvezető krisztusi ígélet beteljesüléseként magas szellemi síkról ide sugárzott tanításoknak tömör foglalata, ütköztetve azokat más nézetekkel is, egyben érzékeltetve azoknak rám gyakorolt hatását. Dicsértessék ezért kizárólag a mi végtelen jóságú mennyei Atyánk, Jézus Krisztus a mi Megváltónk, valamint az Ő akaratakat sugalmazó tiszta Szellemeink!

BEVEZETÉS Filozófia - teológia - spiritológia(*)

Az emberi természet egyik ősi vonása, hogy a ráható jelenségeket magyarázni törekszik. Már a legrégebb időkben is ettől a vágytól indítva kereshette a primitív ember például a villámlás-mennydörgés okát. Valahogy így gondolkozhatott erről: Ha én csinállok valamit, annak én vagyok a szerzője, okozója; a villámlást-dörgést is csinálja valaki, de az nálamnál hatalmasabb *lény* lehet, mert csinálmánya aránytalanul nagyszerűbb az enyémnél. Ugyanígy érthetetlen jelenségként észlelhette a halászó ember azt is, hogy a kifogott, majd a partra tett hal egy idő után megszűnt ficáncolni. Mi történt vele? Nem mozog, tehát az a valami, a pára, a lélek, amely mozgatta, „kiment” belőle, elszállt. Amióta pedig a „homo sapiens” belső lényegére irányította gondolkodását, és jelszóvá vált: „Ismerd meg magad”, felvetődött az örök kérdés: Ki vagyok? Miért vagyok itt? Miért vagyok így itt? És mi lesz a halál után? Csupa miért, miért! A természeti világ pedig hallgat. Csakis a nagy gondolkodók igyekeztek északokból következtetve a rejtélyt megoldani. Különböző eredményekre jutottak. Sokan közülük képtelenek voltak az érzékelhető, anyagi világon túlra emelkedni, míg mások úgy gondolták, hogy az anyag csak megnyilvánulási módja kívül eső valaminek: szellemnek vagy léleknek, amely a változásokat előidézi. Elindul hát a gondolatfolyam, az elképzelések, teóriák áradata, formálva, alakítva az emberek és közösségek életét, nyugtatva vagy keserítve azt. Ez a *filozófia* útja, irdatlan tudásanyagot hagyva maga után. A másik szellem-történeti irányzat - megelőzve ugyan a filozófiát, de aztán vele szinte párhuzamosan haladva - a hitre, az istenekben, majd az egyetlen szellemi Istenben való hitre alapozott. Ez a *teológia*.

Rafaelnek van egy képe: az Athéni iskola. Az előző mondat lényegi tartalmát a kép így ábrázolja: A kép közepén ott beszélget a két legnagyobb mester: Platón és Arisztotelész. Mozdulatukról leolvasható vitájuk tárgya: az ideákról, minden valóság céljáról és mintáiról van köztük szó. Az ősz mester felfelé mutat, mintegy jelezve, hogy ott, egy égi hazában vannak azok a célok, melyek kedvéért minden létrejött, - a fiatalabb, energikusabbnak látszó

tanítvány ellenben az előtte elterülő világra tárja ki kezét, mert itt, ebben a szemünk előtt lévő valóságban találja meg a létnek azokat a céljait, melyeket Platón egy időn és téren túl fekvő világban keres. /Halasy-Nagy/ Nem csoda hát, ha a következő korszak gondolkodói, a keresztény hitelvek formába öntői, a görög filozófia már kitaposott fogalmaival igyekeztek a létről, Istenről, életről, halálról, kinyilatkoztatásról stb. szóló tanításait vagyis a *teológiát* rendszeresen művelni. És tették ezt oly kitartóan hogy lassan a filozófia a teológia szolgáloja, *ancilla theologiae* lett. Ez ellen kezdett aztán lázongani a gondolkodás hatalmát egyre jobban felismerő kor gyermeke, minek tudatában - hit és elhívés helyett - csakis észérvek alapján kívánt minden létkérdést stb. megoldani és valóságnak csak azt elfogadni, ami érzékszerveinkkel megtapasztható. Ez a szemlélet és törekvés ugyan számtalan fizikai és technikai felfedezést eredményezett, az ember sok tekintetben a természet fölé kerekedett, és ez oly büszkeséggel töltötte el, hogy Istenről, lélek-szellemről már hallani sem akart. Anyagimádó lett, tudatos materialista.

Szinte ezzel egyidőben megszólaltak hát döbbenetkeltően és különös módokon a le- és kitagadottak: az elhunytak, a lelkek, a szellemek. Kopogtak, mozgattak, és beszéltek eszközök: *médiu-mok* útján. Hydesville után (1848) szinte mindenütt és intettek a jóra, a megtérésre. Kijelentéseket tettek a lét egyetlen logikus alapjáról: Istenről, Krisztusról, a bukott és a megváltás útját járó emberről és a halál utáni szellemvilágról, vagyis beteljesedett az a krisztusi ígéret, hogy „*ama Vigasztaló pedig, a Szent Szellem, akit az én nevemben küld az Atya, mindenre megtanít majd titeket.*” /János 14:16/ És voltak, akik mindezt komolyan vették, hallgattak az intő szóra, oktatásra, még akkor is, ha ezért kinevették, mellőzték vagy éppen meghurcolták, majd az elnyomást követően újra megszólaltak. Kitartóan hittek ugyanis az elhangzott és rögzített igazságok krisztusi forrásból eredésében, miért is azokat a filozófia - teológia létmagyarázatait meghaladó isteni, *a harmadik kijelentés* tanának tekintették és tekintik ma is. **Ezért ki-mondjuk, hogy ilyen halálosan komoly kérdésekbeni állás-pont megőrzése, megvédése érdekében nemcsak illő, de szük-**

séges megkülönböztető, egyben a történeti múltra emlékeztető név alkotása, alkalmazása, és ez a név a *spiritológia*, azaz *szellemtan*. Figyeljük csak meg azt a hasonlóságot, ami mindhárom kijelentés egyes jelentős mozzanatainál, mármint a Sína-hegyi törvénytábla adásánál, a sziklasír zárkövének elhengerülésénél, a hydesville-i kopogásnál és a hasonló „megmagyarázhatatlan” (mai szóhasználat szerint: para, pszí, ESP) jelenségeknél mutatkozik. Ez pedig a döbbenetkeltő forma és alakzat annak érdekében, hogy ez a megszokottaktól való döbbenetes eltérés felkeltse az anyagba süllyedt emberek érdeklődését egy magasabb világ, *a szellemvilág felé*, ami nem más, mint a céltudatos isteni pedagógia gyakorlati alkalmazása.

De miként annak idején Megváltónk feltámadását a földi hatalom a sziklasírban testnek ellopásával cáfolta-cáfoltatta, a felvilágosult kor embere is lehetetlen és nevetséges kitalációnak minősítette-minősíti a szellemvilág különös jelentkezését még akkor is, amikor az eljött Igazságnak ama Szelleme végtelenül logikus magyarázatát adta, adja a világ és benne az ember eredetéről, jelen helyzetének okáról és jövőbeni kilátásairól! Állandóan ellensúlyoznunk kell tehát a mi egyszerű és logikus magyarázatainkkal szembenálló tudomány és dogmák képviselőinek ma is kitarotán létező ellenszenvét és nyakatekert hipotézisekre támaszkodó kritikáját. Hogy ez még ma is így van, idézzük dr. Milán Ryzl cseh parapszichológus „*Telepátia és tisztánlátás*” című, 1993-ban megjelent könyvének alábbi magabiztos kitételét: „A spiritizmus alapja az a doktrína, hogy az emberi személyiség intelligens része a halál után tovább él... A 'szellemek' állításának, hogy a továbbélés tény, nincs bizonyító értéke... Jobb tehát, ha nyíltan bevalljuk, hogy semmit sem tudunk és ha a választ későbbi időpontra hagyjuk. Newton is ezt tette, amikor a nehézkedési erő természetéről kérdezték: „Hipotéziseket nem gyártok”, volt a válasz.”

A hasonlat ugyan tetszetős, de erősen sántító. Az istenhívő Newton ugyanis tudta, hogy az égitestek egyensúlyát ugyan semmiféle hipotézis nem zavarhatja meg, de egy téves tudományos feltevés az emberek hitét igen. A szerzőnél ez fordítva van: hipotéziseket kellő indok nélkül gyárt, és ezzel a hívő embereknek évezredek kijelentésein nyugvó hitét zavarja meg. Eme lehangoló

és elfogult felfogást cáfolandó lássuk közelebbről, miként keletkezett a XIX. század közepén egy mozgalom, miként vert az gyökereket az egyes országokban, hogyan növekedett, kapta a *spiritizmus* elnevezést, és vonult be ezen a néven az eszmetörténelembe úgy, hogy azt a letűnt idők során mind a tudomány, mind az egyházak részéről számtalan támadás, lejáratás érte. Ennek ellenére égi kezek nem engedték azt elsorvadni, hanem az eszme itt nálunk *Szellemi Búvárok Pesti Egylete* néven tovább fejlődött, és olyan egyedülálló *kijelentéses létfilozófiát* hozott létre, ami *spiritológia* megkülönböztető néven most, Istent és szellemet még mindig tagadó világunkban talán hasznos útmutató lehet a kereső emberek számára. Eme tantételek kifejtése előtt azonban lássuk az eszme kiteljesedésének nem éppen zökkenőmentes történeti útját.

I. RÉSZ. A szellemmozgalom története

I. Fejezet. Az előfutárok(*)

Minden eszmének megvan a sajátosan egyéni és időben lefolyó útja a megmutatkozás és a megmérettetés érdekében. Így biztosítva van az ember szabad döntési joga a „véletlenül és váratlanul” felbukkant eszme - a jelen esetben: csakis különleges lelki képesség (médiunitás) útján szellemvilági intelligenciák által létesített jelenségek, ezért később *spiritizmusnak* nevezett mozgalom és eszme - elfogadása vagy elutasítása tekintetében. Lássuk ezt közelebbről!

* * *

1./ Swedenborg Emánuel

(1688-1772) Stockholmban született, atyja evangélikus püspök volt. Ő maga tudományos pályára készült és magas állami méltóságokat töltött be. Élete két részre szakadt. Első felében mint tudós működött, akinek híre-neve túlterjedt Svédország határain, s bejárta egész Európát. Elmúlt már negyvenéves, amikor *látni* kezdett, amikor eme képességének tudatára ébredve szellemekkel kezdett társalogni, akik feltárták előtte a túlvilág titkait.

És Swedenborg, a komoly tudós, aki új megállapításokkal tette nevét ismertté a tudományban, ettől kezdve rendszeresen jegyezte a szellemi közléseket. Magasrendű szellemek nyilvánultak meg előtte, akik feltárták a túlvilág ajtaját, megmagyarázták az ember halál utáni létének állapotait, isteni törvényeit, a szeretet hatalmát, és szenvedő szellemeket vonultattak elébe, akiknek bűnhődése a bűn természetes következményeit mutatja. Naplót vezetett a jeleésekről, és dolgozta fel ezeket „*A menny, a menny csodái és a pokol látottak és hallottak alapján*” című latinul írt nagy munkájában. Swedenborg életének e második korszaka, melyet a vallásbölcseletnek és a szellemekkel való érintkezésnek szentelt, valószínű kincsébányája annak a spiritizmusnak, amely mozgalom ezen a néven akkor még csak az idő méhében létezett. Ennek illusztrálásaként a könyvből néhány gondolatot szó szerint emelünk ki annak igazolására, hogy Swedenborg *látomásai* és a spiritizmus *észlelései* nemcsak rokonok, hanem lényegileg azonosak mind a *forrásra* (a *vezérlő szellemvilág*), mind a *módra* (*médiúmitás*) nézve. „Megadatott nekem - írja Swedenborg a 354. fejezetben -, hogy több művelt emberrel halála után beszélhessek; néhányval, akik nagynevűek voltak és írásaik által a tudományos világban híresek valának és néhányval, akik nem voltak olyan híresek, de elrejtett bölcsességük mégis volt.

Azok, akik szívükben Istent tagadták, bár szájukkal bármennyire elismerték is, olyan tompultakká lettek, hogy a polgári élet valamilyen igazságát, különösen valamilyen szellemit, megérteni alig tudtak. Érezni és látni lehetett, hogy bensőjük, lelkük székhelye, annyira elzáródott, hogy mintegy feketének látszott. Ilyesmi a szellemi világban láthatóvá válik és ennél fogva a legcsekélyebb mennyei világosságot se viselhettek el, és így a mennyből semmiféle befolyást befogadni nem tudtak. Az a feketesség, amelyben bensőjük feltűnt, azoknál nagyobb és kiterjedtebb volt, akik képzettségük tudományossága által az Isten ellen megerősödtek. Ilyenek a másik életben minden hamisat örömmel elfogadnak, amelyet - mint spongya a vizet - felszívnak és minden igazat, mint a rugalmas csontgömb, ha valamibe ütközik, visszataszítanak. Valóban elmondhatjuk, hogy ezek bensője, amely az Isten ellen megerősödött, megcsontosodott és ezért a koponyájuk

is mintha ébenfából volna... Pokoli tűzük: a dicsőség és a hírnév utáni vágy, amely vágyból kifolyólag egyik a másikra támad és pokoli szenvedelemben azokat kínozza, akik őt, mint valami istent nem imádják és így váltakozva egyik a másikat kínozza!” /A szöveg a londoni Swedenborg Társulat kiadásában 1909-ben megjelent magyar fordításából van./ Swedenborg tehát ugyanazt észleli, mint amit minden alkalommal a spiritiszták: a hasonlóság törvényének érvényesülését a túlvilágon, vagyis azt, hogy a hasonló a hasonlót vonzza a maga jóságának vagy rosszságának foka szerint. „A hasonlók a hasonlókhöz mintegy önkéntesen vezetnek - írja a 44. fejezetben -, mert a hasonlóknál úgy érzik magukat, mint az övéiknél, másoknál ellenben mint a távoli idegenek között.” Hol a mennyország? Swedenborg világosan leírja, hogy „minden egyes társaság a legkisebb alakban és szinte minden angyal is a legkisebb alakban mennyet képvisel, mivel a szeretet és a hit jósága az, amely a mennyet alkotja”. Majd az 54. fejezetben: „Semmiképpen se lehet azt mondani, hogy a menny valakin kívül van, hanem inkább azt, hogy belül van, ott, ahol az Urat elismerik, Benne hisznek és Őt szeretik”.

Swedenborg látja, hogy minden embert körülvesznek a „jó” és „rossz” szellemek s az előbbiek a mennyel, tehát a megtért szellemekkel, az utóbbiak a pokollal, tehát a bűnhődő szellemekkel kapcsolják össze. Azt az észlelését is többször megállapítja, hogy a szellem a testi halál után *nyomban tovább él*... „Nekem megadatott - írja a 312. fejezetben -, hogy mindenkivel, akit testi életben ismerék, halála után beszélhesek... Beszéltem néhányval elválásuk után két nappal és elmondtam nekik, hogy sírba tételükre a készülődések éppen most folynak, amire azt felelték, helyesen cselekszenek, hogy azt, ami nekik testül szolgált, eltakarítják, és azt kértek, mondjam meg, hogy nem halottak, hanem most is épp úgy, mint előbb, élnek, és csak egyik világból a másikba mentek át, és nem tapasztalják, hogy valamit elvesztettek volna...” **Íme, Swedenborg ugyanazt észleli, amit a spiritizmus. Az ember halálával nem lesz se jobb, se rosszabb, ott folytatja, ahol abbahagyta.** Látomásait Kant óta a világi tudomány vízióknak minősítette, holott azok, mint például Stockholm égésének Gothenburgból való egyidejű látása, csakis *telepatikus*

látás lehetett. Vagy ugyanilyen „spiritisztikus” esetnek számít a stockholmi holland nagykövet özvegyének nyújtott ama ígéret, hogy a váratlanul elhunyt nagykövetnél, ha találkozik vele, szóba hozza bizonyos hitelezők által kiegyenlítetlennek mondott vásárlások nyugtájának hollétét. És mi történt? Néhány nap múlva Swedenborg felkereste az özvegyet és elmondta neki, hogy az elmúlt éjjel többek között elhunyt férjével is találkozott, aki közölte, hogy a keresett nyugta egy kis munkakosárban található értékes melltűvel együtt. Az információ alapján az özvegy megtalálta a nyugtát. Ehhez nem kell kommentár! Ma már nem lehet vitás az elfogulatlanul gondolkodó emberek előtt, hogy *Swedenborg a közelgő spiritiszta mozgalom nagy előfutára volt, látomásai nem hallucinációk, hanem a szellemvilág közlései, manifesztációk voltak, műve pedig az előrelátó isteni igazságnak egy sugara!*

* * *

2./ A prevorsti látnoknő (*)

vagyis **Friderika Wanner** (1801-1829) és **orvosa**, vagyis **dr. Justinus Kerner** (1786-1862) *ugyancsak előfutárai a túlvilági kijelentések sorozatának. Friderika* 1801-ben Prevorstban, egy erdész leányaként született, 19 éves korában férjhez ment egy Hauffe nevű férfihez és meghalt 1829. aug. hó 5-én. Élete, egy bizonyos furcsa lelki adottság bemutatása érdekében, csupa szenvedés volt. Ha a prevorsti látnoknőről szólunk, lehetetlen az ő orvosáról, önfeláldozó életrajzírójáról, Justinus Kernerről meg nem emlékezni. A két egyéniség sorsa, csodás találkozásuktól kezdve egészen hivatásuk felismeréséig és égi kezek által előre kitervelt szellemi célnak betöltéséig, szorosan összetartozik. Az ifjú Justinus Kerner pályaválasztás előtt állván, kezébe vette a vándorbotot és Ludwigsburg városból elindult teljesen bizonytalan szándékkal és céllal. Egy este valamelyik kis városkába ért és éppen egy városzéli padon pihengetett, amidőn az esti szellő megírt orvosi receptet sodort az ölébe a közeli kórház ablakából. Kerner ámulva nézte a receptet és intő jelnek vette arra nézve, hogy az orvosi pályát kell választania. Úgy is lett. Gyakorló orvosként ismerkedett meg a sokat szenvedett szomnambul Friderikával. Bölcs

megértésével enyhíthetett a beteg szenvedésein, megfigyeléseinek könyv alakban történt megírásával („*A prevorsti lánoknő*” 1846) pedig az akkor még kezdetleges orvostudománynak, és a túlvilágban való hit bizonyításának tett kiváló szolgálatot. A lánoknő rendkívül szenzitív természete és gyakori delejes állapota (*szommmbul* = alva-járó, -látó) ugyanis oly feltűnő jelenségeket váltott ki belőle, amelyek az akkori orvostudományt szinte megoldhatatlan problémák elé állították. De mik is voltak ezek a feltűnő jelenségek?

Révületbeni, vagy ahogy ma nevezik: a rendestől eltérő tudatállapotban tett kijelentései bámulatkeltők voltak. Mindig előre bementa orvosának, hogy mely napon s mely órában és milyen hevességgel fog bekövetkezni görcsös állapota. Sőt, még arra is biztatta orvosát - a beteg az orvost! -, hogy ne ijedjen meg akkor se, ha szinte halálosnak látszanék a roham. Aztán előre megjelölte magát az eljárást is, amit majd alkalmazni kell a roham alatt: így például, hogy szíve tájára melyik növényt, avagy egyik vagy másik fémnek vékony lapját kell elhelyezni, hogy az előre megmondott időben egészségesen ébredhessen fel. Amikor Friderika már Kerner weinsbergi lakásában kapott állandó elhelyezést, gyakran látta a távoli otthonában történő dolgokat, aztán látott elhunytakat, beszélt velük, megtudott tőlük történeteket, amikről élő embernek nem lehetett tudomása. Így például egy elhalt városi pénztárnok szellemétől egy bizonyos fontos ügy iratainak rejtekhelyét, miáltal megmentette a súlyos gyanúba keveredett család becsületét. Ezt a „szellemlátást” - Kerner leírása szerint - Friderika így adta elő delejes állapotában: „Bizonyára nem magam alkotom magamnak ezeket a képeket, mert hisz semmi örömem nincs bennük, ellenkezőleg, kellemetlen látnom ezeket a szerencsétleneket, de úgy látszik, mintha az én életem erre volna berendezve! A szellemek mondták nekem, hogy van egy vezető szellem mellettem, akiről éber állapotban mit sem tudok. Velem többnyire azok a szellemek közlekednek, akik még a Föld légkörében tartózkodnak. Közülük sokan - főleg akik Krisztus tanítását nem követték - még azt se tudják, hogy testüket levetették... **Téves az emberi-ségnek az a felfogása, hogy a test levetése után mindjárt min-**

**dentudóvá válik. A legtöbb ugyanabban a gondolatban lele-
dzik, ami őt életében elfoglalta!”** Kerner eleinte nem hitt a delejezés erejében, holott nyilván ismerhette Friderikának egy korábbi látomását, miszerint egy szellem - akiben aztán felismerte nagyanyját - minden este hét órakor jön és őt delejezi úgy, hogy három ujjából lát kiáramlani valamit, ami szívögdréig ér. Azt tette fel ugyanis magában, hogy a hozzákerült „beteg” látót a tudomány szerint fogja meggyógyítani. De mert a tudomány semmiféle gyógyszere nem segített a betegen, kénytelen volt azt az eljárást - többek között a delejezést is - alkalmazni, amit Friderika látó állapotában kért.

Mindez abban az időben történik, amikor a spiritizmusnak még híre-hamva sem volt, tehát az emberek kellő magyarázat nélkül, de még súlyos előítélettel is álltak a furcsa jelenségek megítélésénél, hiszen nem sokkal korábban a fenti különös képességű személyeket még boszorkánysággal vádolták. De mert az a bizonyos „minden igazságra elvezető” korszellem már születőben volt, ennek a tervnek megvalósulásához ú.n. *eszközre* (alvajáróra vagy médiumra) volt szükség, *az isteni gondviselés újabb előfutárokat állított csatasorba. Friderika és Kerner ilyen küldetést teljesítettek híven, egész életükkel.* De mert a földi- és a szellemvilágot elválasztó küszöb törvényes átlépéséhez szükséges fenti eszközök képességének magyarázata tekintetében még ma is igen nagy a bizonytalanság, az újabb szellemi kijelentések tükrében rövid magyarázatát adjuk Friderika Kerner által leírt képességének. Egyszerűen szólva a szomnambulizmusnak nevezett képességével a szellemvilággal való közlekedés egyik lehetőségének, mondhatni technikájának korai bemutatója volt. **Tudni kell** ehhez azt a szellemtani tételt, **hogy a két világot elválasztó küszöb leginkább a testetöltés törvénye útján nyílik meg, de eme préexistenciális (létezés előtti) létböli születéssel a szellem egyben a test törvényeinek fogságába kerül.** Ez viszont csak bizonyos esetekben engedi meg a már említett küszöb átlépését, a végső kilépés - a halál - bekövetkezéséig. A legismertebb ilyen eset a mindennapi *alvás*, a hozzátartozó *álommal* együtt. **Szóval, alvás alatt a szellem - csak a szellem - időlegesen eltávozik valahová, közeli vagy távoli „helyre”.** Pihenni vagy szemlélődni?

Mindkettő lehetséges. Egy biztos, az eltávozás tény, hiszen alvás-kor a test öntudat-, gondolat- és akaratnélküliséget mutat. Az érdekesség csak az, hogy ennek ellenére a gépezet: a szív, a tüdő és az emésztőszervek tovább működnek. Miként lehetséges ez? Úgy, hogy a kilépő szellem a hozzá szorosan tartozó, szinte belőle sugárzó és így a testhez is közvetlenül kapcsolódó életerő - általunk nevezetten - **a lélek - mindkét irányban érintetlen marad.** Eme megállapításunk háttérében az a másik szellemtani tétel áll, hogy a testetöltött szellem, vagyis a földi ember hármasság lényiségű: **szellem, lélek és test.**

A szellemtan tehát döntögetni próbálja a descartes-i és az egyházak által is vallott *dualista* felfogást azáltal, hogy *a szellemet, mint isteni - bár most bukott - szikrát az első helyre emeli, a lelket pedig a szellem olyan sugárzó erejének tartja, amely különböző éltető funkciókat mechanikusan lát el a testben. Mindezt később a megfelelő helyen majd részletesen is kifejtjük.* Most még csak a következőket a Friderikával történt jelenségek magyarázataként: A szomnambulizmusnál az ember saját szelleme kerül „látó” állapotba, és ekkor sok oly tényről szerez tudomást, amely az őt érzékkel bíró normális ember előtt el van zárva. A szomnambula előtt a tér és az idő korlátai nagymértékben megszűnnek, hisz napi járóföldekre, falakon át képes megfigyeléseit eszközölni, s a múlt, de részben a jövő is, nyitva fekszik előtte. Rendszerint azonban nem bír mindig ezzel a képességgel, s a „szomnambul álom” alatt kifejtett működéséről éber állapotban tudomása nincs. **A szomnambulizmus tehát mint híd vezet a látó, halló, beszélő stb. médiumitáshoz, vagyis a rendes spiritiszta médiumitás valamennyi fajtájához.** Mert hisz mindegyik esetben *a szabad szellem nyilatkozik meg* - akár a szomnambula vagy a médium szelleme, akár pedig valamely más szellem a szomnambula, illetve a médium teste által a transzban. Ha a szomnambula vagy médium nagyjában a szellemvilág legalsó rétegéből, a Föld „légköréből” veszi közlési anyagát, úgy a szelleme által „látott” vagy közölt anyag nagymértékben megkülönböztethető a kívülről, más szellem útján neki átadott anyagtól. Felette pedig a magas vezető szellemek észrevétlenül működnek, amiről Friderika is nagyon

egyszerűen említést tett. Végül mindezekből az a tanulság vonható le, hogy az az igazi „látó”, aki belátta, hogy minden, ami van, Istentől van, Krisztus által, s hogy csupán a szeretet az az eszköz, amely ugyancsak Krisztuson keresztül az Atyához vezet.

* * *

Lépünk tovább időben előre, mégpedig az amerikai kontinensen, ahol

3./ Andrew Jackson Davis (1826-1910)(*)

a kezdetben éppenhogy írni-olvasni tudó fiatalember olyan médiumi írásokkal lepte meg a tudományos világot, ami sokak kíváncsiságát keltette fel nemcsak hazájában, hanem az egész világon. Mit is hozott létre életében? Davis igen szerény sorsban született 1826. augusztus 11-én Blooming-Grove-ban, New York államban, mint egy szegény cipésmester számos gyermekeinek egyike. A környezete is egyszerű és tanulatlan emberekből állott, akik azonban mind hívők voltak, azon a vidéken keletkezett ugyanis a mormonizmus. Tizenhat éves koráig alig tanult meg írni-olvasni, ennek ellenére ez az egyszerű fiú, még mielőtt húszéves lett volna, és - *ez itt a megválaszolendő kérdés* - a filozófiának egyik leghatalmasabb és legeredetibb könyvét produkálta, amellyel egyszerre nagy hírnévre tett szert. Hogyan volt ez lehetséges? Így: serdülő korában többször fordultak nála elő szomnambul esetek, amire azonban akkor senki sem figyelt fel. 1842-ben Davis inasnak állt be a derék és jámbor Ira Armstrong poughkeepsie-i cipészhez. Innen a későbbi „*poughkeepsie-i látnok*” névvel való illette. 1843 őszén a városkának érdekes vendége akadt Mr. Grimes vándorapostol személyében, aki az állati delejről (Mesmer!) prédikált, és ott kísérleteket is végzett, főleg a fiatal paraszt legényekkel, akik közé vegyült Davis is. Röviddel ezután egy másik delejzőnek, Mr. Levingstonnak sikerült Davist transzba hozni. Ekkor lett Davis lelkilátóvá és nemsokára kifogástalan „lelkilátó-gyógydiagnózisokat” is tudott megállapítani. Ilyenkor szellemi szemei számára az emberi test átlátszóvá vált s úgy érezte, mintha szemei a homloka közepétől működnének.

Mindegyik testrész tisztán és sajátos külön fényben volt előtte látható. Betegség esetén mind sötétebbnek tűnt fel.

Erről már Hippocrates is tudott, mondván, hogy „A test betegségeit a lélek csukott szemmel látja.” De nemcsak a jelenlevők anatómiáját tudta Davis tanulmányozni, hanem szelleme és asztrálteste a delejes vonások hatása alatt el tudott válni testétől és távoli helyekre volt küldhető, ahol ugyancsak diagnózisokat tudott meghatározni. Davis későbbi fejlődése során bekötött szemekkel is tudott mindenfélét látni. Ez eleinte szórakozásul szolgált, amennyiben mindenféle leveleket és egyéb rejtett dolgokat tudott kifürkészni a jelenlevők nagy csodálkozására. Nemsokára Davis szellemi vezetés alá került. Ugyanis 1844. március 6-án mély extázisba merült, elhagyta lakhelyét és a téren átrepülve, egy vadregényes hegységbe érkezett. Ott két igen tiszteletreméltó aggastyánnal találkozott, akik őt sokáig oktatták, az egyik a gyógyításban, a másik a filozófiában. Pontos leírása alapján megállapították, hogy ezek a bölcsek *Galenus* és *Swedenborg* voltak. Ez volt az első érintkezése halottakkal. Később mind magasabb befolyást érzett magában erősödni. Különösen transzállapotban jutott ez kifejezésre. Ha ilyenkor fogas kérdéseket intéztek hozzá, rendszerint azt felelte, hogy „erre majd könyvemben fogok ráterni.” Végre 19.-ik életévében hozzáfogott e sokat ígért nagy mű megírásához. Új delejezőt, dr. Lyon-t, szerzett magának, aki egy pillanatig sem habozott komoly és megalapozott élethivatását elhagyni, és a fiatal cipészlegénnyel egy új városban, New Yorkban, egy misztikus és üldözött foglalkozást vállalni. Csatlakozott aztán hozzájuk egy tiszteletreméltó lelkész: *William Fishbourg* is, sőt a vállalkozáshoz szükséges tőke is összejött egy bőkezű hölgy révén. Most már megindulhatott az a vállalkozás, ami csak a szellemiekkel foglalkozott és annyira különbözött a körülöttük tomboló dollárhajszától. Dr. Lyon nap-nap után transzba hozta Davist, és kijelentéseit a hűséges tisztelendő pontosan feljegyezte és így 1845. novemberétől 1847. januárig „*The principles of Nature, her divine revelations*” (A természet alapelvei és isteni ki nyilatkoztatásai) című mű jött létre.

E szeánszoknál néha vendégek is voltak jelen, így Allan Edgar Poe, a híres író és dr. Bush György, a New York-i egyetem

héber tanára, aki a következőket jegyezte fel: „Ünnepélyesen bizonyíthatom hogy Davis hibátlanul beszélt héberül előadás közben... A legtudósabban beszélt mélyszántású és nehéz problémákról... egyforma alapossággal a geológiában, a történeti vagy bibliai archeológiában, mitológiában a nyelvek eredetéről és rokonságáról, a civilizáció haladásáról az összes népek közt! Az előadás bármely híres tudósnak, a kereszténység összes könyvtárainak felhasználásával is dicséretére vált volna. És mindezt egy szegény, fiatal cipészlegény, aki két év előtt még a műhelyben inaskodott!” Erről a könyvről az okkultizmus lényegével és történetével tüzetesen foglalkozó dr. Tischner író így vélekedik: Négy részből áll a mű. Az első arról szól, hogy az egész mindenség egy egységet alkot, amely folyton mozog és fejlődik. Az egész univerzumban az analógia és megfelelés alapelve uralkodik. A második rész teljes kozmológia. Zseniális leírásban a világegyetem fejlődését mutatja be és különféle naprendszereket ismertet - beleértve a mienket is - részletesen, a bolygókkal együtt. Itt egy részletről külön is említést kell tennünk, amelyet a materialista tudósok szeretnének elsikkasztani, és amely csattanós felelet ama rosszindulatú állításokra, mintha a médiumok tudományos dolgot még sohasem produkáltak volna. A NEPTUN bolygóról van ugyanis szó. Köztudomású, hogy a Neptunuszt 1846. szeptember havában *Adams*, *Galle* és *Leverrier* fedezte fel. Azonban Davis, a három csillagászt megelőzve, már egy fél évvel előbb, 1846 márciusában részletes leírást adott a Neptunról, amely teljesen egyezett a céhbeli tudósok adataival. Davis a Neptunt „a végtelenség magányos vándorának” nevezi. A második rész végén Davis Földünket is részletesen ismerteti, főleg annak geológiai történetét és organikus életét. A harmadik rész a szociális reformokról szól, felkarolva a kitagadottak jogait az igazi szocializmus értelmében. Az utolsó rész a mennyországot a Földön és az ezeréves birodalmat vázolja. Az összesen 28 műből kiemelünk még néhányat: „Nagy Harmónia (Az orvos. A tanító. A látnok. A reformátor. A gondolkozó.) E legalább 40 kiadást ért meg. Továbbá: „A közelgő krízis”, „Halál és túlvilági élet”, „A gonosz története és filozófiája”, „A szellemi közlekedés filozófiája.”

1847-ben megjósolta a spiritizmus eljövetelét és a hydesville-i kopogásokról 1848. március 31-en ezt jegyezte fel naplójában: „Ma hajnalban arra ébredtem, hogy arcomat meleg, kellemes légáramlat éri és erős, barátságos hangot hallok szólni hozzám: Testvér, a jó munka megkezdődött, lásd, egy élő bizonyság született!” 1856-ban megjósolja a *motorkocsit*, *írógépet* és a *repülőgépet*. Már deresedő korában beiratkozik az egyetemre és 1885-ben megszerzi az *orvosi oklevelet*. 1873-ban megnyitja Bostonban könyvkereskedését szellemi könyvek terjesztése céljából. Davis mindig nagyon szegény volt, mert mindenét elosztotta a szegények között. Nézete szerint az emberiség legnagyobb ellenségei: a pénz, az alkohol, az erőszakoskodás, az érzékiség. Az élet feladata a nemesbítés, tökéletesedés. 1910. január 10-én halt meg Watertownban 84 éves korában.

* * *

4./ A Fox nővérek(*)

avagy: Davis fenti jóslata az alábbiak szerint teljesebben: Fox János 1847 december havában Hydesville (New York államban) nevű faluba költözött, és ott kis házat bérelt. A ház már hosszabb idő óta lakatlan volt, mert az előbbi bérlők rövid bennlakás után kiköltöztek. Nem volt nyugalomuk a házban mindenféle zaj és láрма miatt. A házról az a hír terjedt el, hogy benne kísértetek járnak. Fox nem hitt a kísértetben és bízott Isten oltalmában. A kopogás hallatszott az ajtón, falon, székeken, mennyezetben stb., okát azonban minden keresés dacára sem lehetett megtalálni. Idővel Fox két leánykája rájött, hogy az a kopogó valami hallja és látja őket és mindenkor úgy kopog, amint ők akarják. Foxné legyőzvéen félelmét a következő kérdéseket intézte az ismeretlenhez:

- Tudsz tízig olvasni? Hány éves Margit? Hány éves Kate? Hány gyermekem van? Hány van életben? Hány halt meg?

És e kérdésekre a valóságnak megfelelő számú kopogás hallatszott.

- Te, aki itt kopogtatsz, ember vagy-e? - kérdé Foxné.

Mire a kopogás teljesen megszűnt.

- Túlvilági szellem vagy-e? - Mire többször hangos kopogás következett. Átsiettek szomszédjaikhoz és elbeszéltek ott a történeteket. Azután abban állapodtak meg, hogy egy kopogás „nem”-et, kettő „nem tudom”-ot, három pedig „igen”-t jelent. Később abban egyeztek meg, hogy elmondják az abc-t és a szellem a megfelelő betűnél kopogtat és így kapnak majd válaszul szavakat és mondatokat. A szellem kikopogtatta nevét és elmondta, hogy őt sok évvel ezelőtt e házban kirabolták, megölték és testét elásták a pincében. *De nem azért jön, hogy bosszút álljon, hanem csak azért, hogy a gondolkodó emberek figyelmét felkeltse, és nekik az emberek és a szellemvilág közötti közlekedés új érájának megérkezését hírül hozza.* A pincében megejtett ásatás alkalmával mintegy 6-7 lábnyi mélységben csontvázat találtak. Mindennek híre ment nemcsak e faluban, hanem messze földön, és kíváncsiak egész serege özönlötte el Foxék lakását, ezért Foxék hogy nyugtuk legyen, elhatározták, hogy a két leánykát, kiknek jelenlétében a jelenségek történni szoktak, elküldik Hydesville-ből. Az idősebbiket, Margitot Anbumba, Kate-et pedig Rochesterbe vitték a nénjéhez. A kopogtatások azonban mind a két helyen folytonosan ismétlődtek. Sőt nénye jelenléte, kinek a házában Kate tartózkodott, szintén képes volt a kopogtatást előidézni. Ez a három Fox leány volt tehát az első három nyilvános médium. Fox Kate egyébként később Londonban Coock ügyvédhez ment férjhez és kiváló médiummá fejlődött. 1849 novemberében a szellemeiktől az a megbízás érkezett, hogy 16 megnevezett úri egyént hívjanak össze egy ülésre. Az illetők megjelentek és igazolták, hogy a kopogás mindenütt hangzott a mennyezetten, a falon, padlón stb., de nem tudták a tény okát megmagyarázni. Egyik összejövétel alkalmával a jelenlévők köréből azt kérdezték:

- Miért hívták őket ehhez az üléshez?

- Az volt a kívánságunk - hangzott a válasz -, hogy előkelő és intelligens személyekkel ismertessük meg e kopogó hangokat, akiknek elég képességük van megérteni, hogy azokat nem csalás vagy ámitás idézi elő. Ily megbízható egyének ítélete nagy befolyással lesz egy rövid idő múlva egybehívandó gyülekezetre. Főképpen médiumainknak és ezek barátainak akarjuk a teljes bizalmát megnyerni, azt bizonyítván, hogy képesek vagyunk nagyobb

társaságban is, ahol ők szintén jelen lesznek - hasonló hangokat előidézni.

A közvélemény forrongásba jött Amerikában, sőt az ott történtek híre eljutott az óceánon át az Óvilágba is. A mozgósított szellemek tehát mintegy előőrsei lettek az ú.n. kopogó szellemeknek. Abban is megnyilatkozik Isten bölcsessége, hogy épp ezeket, és nem haladottabb szellemeket szemelt ki arra, hogy a mély álomba merült embereket keltsék fel álmukból. Mert bármily primitívnek tűnik is fel a közlekedésnek ez - a hitetlenek előtt a gúny céltáblájául szolgáló módja -, annak jelentőségét a tagadók cinizmusa hiába igyekszik leértékelni. Épp a kopogó jelenségek szolgáltatnak kétségbevonhatatlan bizonyítékot a szellemek létezéséről, és az ezekkel való érintkezés lehetőségéről.

* * *

II. Fejezet A folytatás(*)

Az amerikai ú.n. „szellemkopogás” 1850 körül az európai kontinensre is áttérjed. **Franciaországban** Güldenstübbe Lajos „közvetlen, direkt szellemírásos” (szomnambul) elmélete mellett a kimondottan „*túlvilági szellemek által médiumok útján létesülő*” elmélet ver aztán gyökeret azáltal, hogy *Hippolyte Denizard Rivail* tanár (1804-1869), felvett nevén: *Allan Kardec* 1854-ben megalapítja a „Société Parisienne des Etudes Spiritiques” (Spiritizta Tanulmányok párizsi Társulatát), 1858-ban pedig annak szócsövét, a „Revue Spirite”-t (a Spiritizta Szemlét). Ő adja a **spiritizmus** nevet az egész mozgalomnak azzal az indokkal, hogy ezáltal a mozgalom nemcsak ellentéte a materializmusnak, amint a spiritualizmus is, mert mindkettő szerint **az anyagon felül valami láthatatlan más, a lélek és szellem teszi az embert, hanem hisz a szellemeknek a látható világgal való kapcsolatában, és a velük médiumi úton történő közlekedés lehetőségében is.**

1./ Allan Kardec A spiritizmus névadójának életrajza és művei(*)

Allan Kardec, családi nevén: *Hippolyte Denizard Rivail*, 1804. október 3-án született a franciaországi Lyonban, egy jogász gyermekeként. Tízéves korában szülei a svájci Yverdonba küldik, a korabeli Európa egyik legismertebb pedagógusának, a Rousseau könyvein és a francia felvilágosodás eszmekörén felnőtt Pestalozzinak a keze alá. A katolikus lyoni fiú igen gyorsan megtanul angolul, németül, hollandul. A tanulótársak többsége azonban protestáns volt, ezt éreztették is vele, ami őt nagyon érzékenyen érintette. Ezért igen korán felmerült benne a hit reformjának gondolata, nevezetesen az, hogy egyszer majd valóra válik a vallások egyesülése. Pestalozzi rávette a tehetséges fiút, hogy tanár legyen, ami be is következik, és egyik nagybátyja 1824-ben annyi pénzt kölcsönöz neki, hogy a fiatalember iskolát is képes nyitni, meghozzá Párizsban. Pestalozzi eszméit teszi át a gyakorlatba, megjelentet egy Tervezetet a közoktatás javításáról, iskolai tankönyveket szerkeszt oly eredményesen, hogy az egyetem el is fogadja azokat. Számos tudós társaság és az Arrasi Királyi Akadémia tagjai köze választja. 1832-ben frigyre lép egy birtokos család tanítónő lányával, Amélie Boudettel, aki mint pedagógus férje munkatársává is válik.

1854-ben az immár 50 éves és a descartes-i elveket valló (mindenben kételkedni!) pedagógus elkezd foglalkozni az előzőekben már részletesen ismertetett amerikai Hydesville-ben a Fox családnál 1847-től észlelt és onnan Európába átterjedt ún. spiritisztikus jelenségekkel. Mi okozhatta nála ezt a fordulatot? Valószínű az, hogy M. Fortier hipnotizőr 1854-ben kezdte nagy hévvel és részletesen ismertetni a Fox családnál történt jelenségeket annak az érett tanárembernek, akiről - kapcsolatuk révén - tudta, hogy fiatal kora óta érdeklő a MESMER (1734-1815)-izmus, vagyis az állati (helyesen: lelki) magnetizmus (az embernek éppen úgy, mint a földgömbnek, két mágneses pólusa van s az így áradó vitális fluid által tud másra hatni!), a hipnotizmus és az alvajárás, amikről maga később (1858) így vall: „A magnetizmus készítette elő a spiritizmus útját. A magnetikus, hipnotikus extázis jelenségeitől

a spiritiszta jelenségekig csak egy lépés van”. Ez az a lépés, amit Denizard Rivail, a magnetizmus által meggyőzve, egy elhatározással megtett, de nem egyik napról a másikra. Spiritiszta élete a legteljesebb kételkedéssel kezdődött. Hiába győzködte Fortier azzal, hogy „most már nemcsak táncoltatják az asztalt, amit delejnek, hanem beszélgetik is: kérdezik, és az felel”. „El fogom hinni - hangzott a válasz - amikor látom, hogy az asztalnak agyveleje van a gondolkozáshoz, idegei az érzéshez, és az delejes álomba tud merülni!” Ettől kezdve számtalan és különböző képességű médiummal kísérletezik, mert saját szavai szerint: „megsejtetem, hogy a szokatlan jelenségeknek okának kell lennie, és túl a játékféleségen, amit ezekből csináltak, komoly dologról és egy új törvény feltárásáról van szó, miért is megfogadtam, hogy mindent alaposan tanulmányozni fogok”.

1855. Megismerkedik a Baudin családdal és szorgalmas látogatója lesz az ott hetenkint tartott szeánszoknak. Ottani barátai (Calotti, René Taillandier, a Tudományos Akadémia tagja, Victorien Sardou, Didier könyvkiadó) öt éve gyűjtött szellemközlemények több mint ötven füzetét bocsátják rendelkezésére, és lesz a füzetek tanulmányozása döntő fordulatú munkája. Ezek tanulmányozásából azt a következtetést vonja le, hogy a szellemvilág és a szellemek léteznek. Továbbra is részt vesz a szeánszokon, de most már azzal a céllal, hogy ellenőrizze a médiumok által feltártakat. Pontos kérdéseket tesz fel, és tanulmányozza a válaszok logikáját. A válaszok nem felületesek, kénytelen tehát elismerni, hogy a médium a legjobb akarattal sem tudta volna pótolni a kérdezett szellem műveltségét és tudását.

1856. Keményen dolgozik a „*Szellemek könyvének*”, miközben Mlle Japhet és Alice C., E. Dufaux médiumok útján kapcsolat teremthetik szellemi irányítójával, aki az „*Igazság szellemének*” nevezi magát. Tudtára adja, mit kell megvalósítania, aminek teljesítésére Rivail először alkalmatlannak tartja magát, de az „*Igazság szelleme*” megígéri neki, hogy mindenben segíteni fogja és így érvel: „*Isten tetszésének elnyeréséhez először alázatra, szerénységre és önzetlenségre van szükség. Az emberek elleni küzdelemben bátorságra, kitartásra és megingathatatlan fegyelmezettségre. De szükség van még óvatosságra és tapintatra, hogy az*

ügyeket a legalkalmasabb pillanatban intézzük, hogy azok sikerét téves intézkedésekkel, vagy alkalmatlan időben mondott beszéddel veszélybe ne sodorjuk. Végül szükség van önfeláldozásra, lemondásra és készen kell lenni minden áldozatra. Tehát látod, a te küldetésed olyan feltételeknek van alárendelve, amik csak tőled függenek!” Megerősödve a szellemek szándéka és segítsége felől, Rivail folytatja munkáját, ami a „*Szellemek könyvének*” befejezéséhez vezet és az **1857.** április 18-án meg is jelenik, mégpedig **Allan Kardec név alatt.** Az történt ugyanis, hogy egy korábbi estén védszelleme, **Z., egy teljesen egyéni dolgot közöl vele: elmondja, hogy őt egy korábbi életből ismeri, amikor együtt éltek Galliában, mint druidák és Rivailnak akkori neve Allan Kardec volt.** Ettől a pillanattól kezdve Denizard Rivail nem létezik többé és kijelenti, hogy küldetését ezen az „újraszületett” néven kívánja teljesíteni.

1858. Allan Kardec szükségesnek tartja egy havonta megjelenő folyóirat kiadását. Ez a terv „*Revue Spirite*” (Spiritiszta Szemle) néven és saját költségen valósul meg, az első szám 1858. január 1-jén jelenik meg. Ugyancsak megalakul a „*Société Parisienne des Etudes Spirites*” (röviden: S.P.E.S., vagyis: a Spiritiszta Tanulmányok Párizsi Társulata). A „*Szellemek Könyvének szerzője tehát nem zárkózik el a világtól mint a megközelíthetetlen filozófusok. Nevelő marad, az emberek barátja, tevékeny harcosa az új világosságnak.*

1859-1860. A *Revue* sikeresen működik, az előfizetések özönlenek és így nem veszteséges. Kardec bejelenti, hogy a Társulatban hivatalos tevékenységet nem tud vállalni a még elvégzendő személyes munkái miatt. Tíz évben határozza meg a munkákra fordítandó idő tartamát. Ez az, ami meghökkentő, sőt titokzatos előérzet! Az Igazság Szelleme pedig Schmidt médium útján ezt közli vele: „Te nem maradsz sokáig közöttünk; mert nagyon fontos, hogy te visszajöjj befejezni a küldetésedet, amelyet nem lehet befejezni ebben az életben. Ha ez lehetséges lenne, te egyáltalán nem mennél el, de el kell szenvedni a természet törvényét. Te néhány évig távol leszel, és amikor te visszajössz, (ld. *Mirabelli médium egy csodálatos jelensége részt*) a körülmények olyanok lesznek, hogy azok lehetővé fogják tenni munkád korán

elkezdését. De vannak még olyan feladatok, amiket be kell fejezned, mielőtt eltávozol; ezért hagyunk neked elegendő időt arra, hogy azokat bevégezd.” (Az eltávozás időpontja: 1869. március 31!)

1861. Megjelenik a „*Médiumok könyve*”. Ebben Kardec leplez minden csalást és visszaélést, amit a sarlatánok, a tévesztő szellemek és a haszonleső vagy gögös médiumok követtek el. Természetesen ellenségei hevesen támadják; ha van egy gyilkosság, vagy öngyilkosság az országban azt a spiritizmus rovására írják. Tudja, hogy a spiritizmust rosszul értelmezik, vagy egyáltalán nem is értik. Valamennyi támadásra felel és kimondja: „minden forradalmi eszmének sorsa, hogy átmenjen a mártír szakaszon.” Ilyennek minősül az *1861. október 9-i hírhedt barcelonai könyvégetés is*. M. Maurice Lechatre barcelonai könyvkereskedő spiritiszta könyveket kért eladásra Kardectől, akivel eszmeközösség révén jó viszonyt tartott fenn. Háromszáz db könyv érkezett, az elvámolás megtörtént, a vám kifizetésre került, de a csomag kézbesítése elmaradt. A barcelonai püspök ugyanis a könyveket veszélyesnek találta, és a küldeményt a „Saint Office”-szal elkoboztatta, és a megsemmisítést nyilvános égetéssel elrendelte. Ez a jegyzőkönyv tanúsága szerint így zajlott le:

Jegyzőkönyv

„Ezen a napon, ezernyolcszázhatvanegy október kilencedikén délelőtt fél tizenegy órakor Barcelona város terén, azon a helyen, ahol a halálra ítélt bűnözőket végzik ki, ezen város püspökének rendeletére a spiritizmusról írott háromszáz kötet és brosúra lett elégetve, vagyis: La Revue Spirite; La Revut Spiritualiste; Médiumok könyve Allan Kardectől, Mi a spiritizmus? Allan Kardectől; Szonáta részletek, Mozart szelleme által diktálva: Egy katolikus levele a spiritizmusról dr. Grandtól; Jeanne d’Arc története, saját maga diktálta Mlle Dufaux-nak; A Szellemek valósága közvetlen írással bizonyítva báró Güldenstubbétól. Jelen voltak a könyvégetésnél: Egy pap papi ornátusban, egyik kezében a keresztt, a másikban fáklyát tartva; egy jegyző, a könyvégetés jegyzőkönyv-

ének elkészítésével megbízva; a jegyző írnoka; a vámhivatal fő-tisztviselője, a vám alkalmazottja a tűz élesztésére; egy vámtisztviselő a püspök által elítélt könyvek tulajdonosainak képviselőjében. Nagy tömeg árasztotta el a sétányokat és a teret, ahol a máglya állt. Amikor a tűz elemésztette a háromszáz könyvet és brosurát, a pap és segédlete elvonult, számos jelenlévő fújolásától és átkozódásától kísérve, azt kiáltozva: Le az inkvizícióval! Azután többen odamentek a máglyához és annak hamujából vettek.” /H Sausse után/

1862-1865. Propaganda esztendőnek nevezhető az 1862-ik év. Kardec szeptemberben elindul, hogy körülbelül húsz várost meglátogasson, ötven spiritizsta összejövetelen beszédet mondjon, ami kb. 3000 km út megtételével járt, és a költségeket sajátjából fizette. Ilyen magatartás ellenére szembe kellett néznie a rágalmozókkal, akik azzal vádolták meg, hogy vagyont a „spiritizmus hátán szerezte”. A vádak folyamatosan és sikeresen kivédte, a Társaság (S.P.E.S.) 1865. május 5-i közgyűlésén pedig nagy beszédet mondott a „spiritizmus pénzügyi helyzetéről”, és minden öt ért vádat eloszlatozott. De megtiszteltetésben is része lett ebben az évben, mert a Bécsi Spiritizsta Társaság a spiritizmus ügyéért kifejtett hatalmas és kitartó munkája elismeréseként a Társaság tiszteletbeli elnökévé választotta. Ezen felül egy késői elégtétel is éri: a barcelonai könyvégető püspök meghal, amire annyit mond, hogy „írva van, te elégetted az eszméket, és az eszmék téged fognak elégetni”, és hozzá teszi: „Imádkozzatok értem, mert Isten előtt kedves az az ima, amit az üldözött intéz Hozzá az üldözőért!”

1863-ban újabb könyve jelenik meg: *„Az evangélium a spiritizmus megvilágításában”*. Ebben a spiritizsta erkölcsöt foglalja össze és bár ennek minden sora Krisztus tanításának követését ajánlja, mert az a legmagasztosabb, Lyonban a püspökök és a teológia professzorai mégis hevesen támadják őt és a spiritizmust. Természetesen a logikus és szilárd erkölcsi magaslaton álló Kardec sorra cáfolja a „teológus urak” csűrés-csavarását.

1865-ben kiadja a *„Mennyország és pokol”* című könyvét. Szokásához híven abban leleplez mindent, ami maradi az emberi

gondolkodásban. Bírálja az Egyháznak az örök kárhozatra vonatkozó dogmáját, mert a bűnös mindenkor bocsánatot nyerhet, ha megbánja bűnét, és a javulás útjára tér, hiszen Isten jó és igazságos, nem bosszúálló.

1866-1869. 1866 áprilisában Kardec megbetegszik. A szellemek pihenést javasolnak, de erre képtelen, mert a hozzá százával érkező levelek válasz nélkül hagyását nem tudja elviselni. Meggyógyul és elkezd a „Teremtés” című könyvének megírását, azon még 1867-ben is lázasan dolgozik és 1868-ban meg is jelenik „*Teremtés, csodák és jóslatok*” címen. Érzzi, nincs sok ideje hátra. Mérleget készít életéről, munkálkodásáról, de mi lesz az egyre jobban terjedő mozgalommal halála után? Úgy látja, hogy a spiritizmus - akarata ellenére - egy Egyház vagy egy Párt látszatát kelti, ezért a mozgalom adminisztrációjának megszervezésén töpreng, hogy a netáni téves irányítás ki legyen zárva. Megírja tehát „filozófiai végrendeletét” arról, hogy halála után miként kell majd vezetni, irányítani az egyesületét. Tisztán látja, hogy már nem az apostolok idejét éli a társadalom, amikor néhány apostol elindulhatott vándorbotjával anélkül, hogy gondol csináltak volna abból, hol feketnek majd le, és hogyan tarthatják fenn magukat - ez egy olyan illúzió lenne, amit a keserű kiábrándulás törne össze. Az a nézete, hogy valami komoly dolog alkotásához alá kell vetnünk magunkat azoknak a kényszerítő körülményeknek, amelyeket annak a kornak szokásai követelnek meg, amelyben élünk. Most a spiritizmus érdeke tehát azt követeli meg, hogy számoljunk a működéséhez szükséges eszközökkel. Számoljunk tehát, ha már olyan században élünk, amelyben számolni kell! Ezért tartalmaz hát a végrendelete annyi utasítást Egyesületére vonatkozóan!

1869. március 31-én de. 11 és 12 óra között Hippolyte Leon Denizard - **Allan Kardec hirtelen meghalt.** Temetésén számtalan búcsúbeszéd hangzik el. Camille Flammanon kiemeli a spiritizmus alapítójának megtestesült józan gondolkodását és így kiált fel: „Mert uraim, a spiritizmus nem egy vallás, hanem egy tudomány, amelynek még alig ismerjük az ABC-jét, de ez a tudomány nem csak elismeri, **de bizonyítja is a halhatatlanságot, így hasonló a Naphoz, vagyis az élet világossága!**”

Következzék most néhány szellemnyilatkozat Kardecnek „Az Evangélium a spiritizmus megvilágításában ” című könyvéből

AZ IGAZSÁG SZELLEMÉNEK SZÓZATA

Az Úr szellemei, az eget erényeit hordozó és parancsra készen álló eme mérhetetlen sereg, vonul át most a földkerekségen, s az égből hulló csillagokhoz hasonlóan jön, hogy az utat megvilágítsa és a vakok szemét megnyissa. Bizony mondom nektek, elérkezett az idő, amikor minden dolog a maga valódi értelme szerint fog kinyilvánítani, hogy a sötétség eloszoljék, a gögösök zavarba jöjjenek, és az igazak megdicsőüljenek. Az ég hatalmas hangjai harsonaként visszhangzanak és az angyalok karai gyülekeznek. Emberek, felszólítunk titeket ez isteni hangversenyre: ragadjátok meg a lantot, s a ti hangotok a miénkkel egyesüljön, hogy szent himnuszunk a világegyetem egyik végétől a másikig zengjen. Emberek, szeretett testvéreink, mi mellettetek vagyunk; szeressétek egymást és mennyei Atyátok akaratát teljesítve kiáltsatok szívetek mélyéből Óhozzá - és beléphettek a mennyek országába!

AZ IGAZSÁG SZELLEME

*

Jövök, mint azelőtt Izráel eltévedett fiaihoz, hogy igazságot hozzak, és a sötétséget eloszlássam. Hallgassatok reám! A *spiritizmusnak*, mint azelőtt, az én szavamnak, a hitetleneknek eszébe kell juttatnia azt, hogy felettük megingathatatlan igazság uralkodik: a jó Isten, a nagy Isten, aki életre kelti a növényt és felemeli a hullámokat. Én feltártam az isteni tanítást, s mint az arató, kévékbe kötöttem az emberiség között szétszórt jót, és mondtam: *Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik szenvedtek!* De a hálátlan emberek az Atya országába vezető egyenes útról letértek, és a hitlenség sivár ösvényeire tévedtek. Atyám nem akarja megsemmisíteni az emberi nemet; azt akarja, hogy egymást segítsék a holtak és az élők, (azaz a testen nézve holtak, mert halál tulajdonképpen nem létezik), hogy egymást gyámolítsátok és hogy többé ne próféták és apostolok szava szóljon hozzátok, hanem azoké, akik

szemeitek elől eltűntek, hogy így kiáltsanak: Imádkozzatok és higgyetek; mert a halál: föltámadás és élet, választott megpróbáltatás, mely alatt erényeitek gyakoroljátok, hogy nőjenek és fejlődjenek, mint a cédrus. Ti gyöngye emberek, akik értelmetek homályáról meggyőződtek, ne hárítsátok el magatoktól a fáklyát, melyet az isteni kegyelem ad kezeitekbe, hogy utatokat megvilágítsa, és hogy titeket, elvesztett gyermekeitek, Atyátok kebelére visszavezessen. Megindultság vesz erőt rajtam, ha látom nyomorotokat, végtelen gyöngeségeket, és azt, hogy nem nyújtotok segítő kezet az eltévelyedett szerencsétleneknek, kik látván az eget, mégis a tévelygés örvényébe esnek. Higgyetek, szeressetek, gondolkozzatok az előttetek feltárt dolgokon, és ne keverjétek össze a konkolyt a jó maggal, az agyrémeket az igazsággal! Spiritiszták, szeressétek egymást, íme az első oktatás! Tanuljatok, íme a második! A kereszténységben minden igazság bennfoglaltatik, a tévedések, melyek benne gyökeret vertek, emberi származásúak. És íme a síron túlról, amit ti megsemmisülésnek tartottatok, hangzanak felétek a kiáltások: Testvérek, semmi sem vész el; Jézus Krisztus a gonosznak legyőzője, legyetek ti a hitelenség legyőzői! (Igazság szelleme, Páris 1860.)

Új Korszak(*)

Isten egyetlen, és Mózes az a szellem, akit Isten azzal a hivatással küldött, hogy Őt ne csak a zsidók, hanem a pogány népek előtt is megismertesse. A héber nép eszköz volt, melyet Isten felhasználott, hogy kinyilatkoztatását Mózes és a próféták által tegye és e nép viszontagságai arra szolgálnak, hogy megnyissák az emberek szemét s ama fátyolra rámutassanak, mely az istenséget az emberek előtt elfödte. A Mózes által adott isteni parancsok a legteljesebb keresztény erkölcs csíráját hordták magukban; a bibliamagyarázatok az értelmet azonban némileg megszorították, mert ha emez isteni parancsokat teljes tisztaságukban közölték volna a néppel, ez nem fogta volna fel azokat; mindamelllett a közölt Tízparancsolat is mint fénylő homlokzat, mint világító torony áll, hogy az emberiség megteendő útját megvilágosítsa. Az erköl-

csöt, amelyet Mózes tanított, a haladás állapotához mérte, aminőben azok a népek voltak, amelyeket hivatva volt alakítani, és ezek a félig vad népek akkori lelki fejlettségükkel nem értették volna meg azt, hogy Istent másképpen is imádhatják, mint engesztelő égő áldozatokkal, és sehogy sem fogták volna fel, hogy az ellenségnek is meg kell bocsátani. Ítéloképességük anyagi szempontból jelentékeny volt ugyan, sőt a tudományok és művészetek terén is, de erkölcsi tekintetben nagyon hátramaradottak voltak még, és nem lettek volna képesek tisztán szellemi vallás befolyására megtérni. Tehát nekik olyan félig anyagias tanra volt szükségük, aminőt az akkori héber vallás nyújtott. Az engesztelő áldozat az érzékükre, az Isten fogalma szellemükre hatott. Krisztus volt a tanítója a legtisztább és legfenségesebb erkölcsöknek, az evangéliumi keresztény erkölcsnek, amelynek a világot megújítania, az embereket egymáshoz hoznia és testvérekké tennie kell; amelynek hivatása, hogy minden emberi szívben a könyörületességet és a felebaráti szeretetet kivirágoztassa és az emberek között egyetértést teremtsen. Olyan erkölcsstan ez, amely hivatva van a Földet átalakítani, és a mainál magasztosabb szellemek lakhelyévé tenni. Ez a haladás törvénye, amelynek a természet alá van rendelve, hogy betöltse azt, a spiritizmus pedig Istennek az az eszköze, amely az emberiség előhaladását szolgálja. Elérkezett az idő, amikor az erkölcsi eszméknek ki kell fejlődniük, hogy a haladást, mely Isten tervében rejlik, előidézzék; ugyanazt az utat kell megtenniük, amelyet a szabadság eszméi megtettek, amelyek előfutárai voltak. De nem kell azt hinni, hogy ez a fejlődés küzdelmek nélkül fog történni. Ahhoz, hogy megérjenek, megrázkódásokra és vitatkozásokra van szükségük, hogy magukra vonják a tömegek figyelmét; ha azután a figyelem feléjük fordul, az erkölcs szépsége és szentsége megragadja a lelkeket, és ők vonzódni fognak e tudományhoz, mely nekik a jövő élet kulcsát megadja, s számukra az örök boldogság kapuit megnyitja. Mózes nyitotta meg az utat, Jézus folytatta művét és a spiritizmus befejezi azt. (Egy izraelita szellem Mühlhausen, 1861.)

Isten kimeríthetetlen kegyelme megengedte egyszer az emberiségnek, hogy meglássa, miként hasítja ketté a világosság a sötétséget; Krisztus királyságának ideje volt ez. A fényes világosság után visszatért a sötétség: e világ az igazság és a sötétség váltakozása után ismét veszendőbe ment. Akkor, hasonlatosképpen az Ótestamentum prófétáihoz, a szellemek kezdtek beszélni hozzátok és figyelmeztetni benneteket: a világ alapjaiban megrendült, vihar közelget, mennydörögni fog, zárkózzatok be! A spirítizmus Isten akaratából van, mert ugyanazon az alapon nyugszik, mint a természettörvények s higgyétek el nekem, hogy minden, ami Isten rendelésén alapszik, nagy és hasznos célt szolgál. Világok veszni indult; tudományotok, amely az erkölcsi világrend rovására fejlődött ki s tisztára csak anyagi jólétek érdekeit szolgálja, a sötétség szellemeinek eszközévé lett. Pedig tudjátok, hogy a szívnek és a szeretetnek együtt kell haladnia a tudománnyal. Íme, Krisztus országa tizenkilenc század után, annyi vértanú kiontott vére dacára, mai napig sem érkezett el. Krisztus gyermekei, térjetekek vissza Mesteretekhez, aki meg akar menteni benneteket! Minden könnyű annak, aki hisz és szeret, mert azt a szeretet kimondhatatlan örömmel tölti el. Igen, gyermekeim, a világ megrendült; a jó szellemek eleget mondják ezt nektek; hajoljatok meg a vihar előszele előtt inkább, hogysem a vihar elsodorjon benneteket, azaz készüljetekek és ne legyetetekek hasonlók a balga szüzekhez, akiket készületlenül talált a vőlegény. A készülő forradalom inkább erkölcsi, mint anyagi; a nagy szellemek, Isten küldöttei sugalmazzák hitetetekek, hogy ti buzgó, és megvilágosított munkások, hallassátotekek gyenge hangototekek; mert porszemek vagyotekek, de porszemek nélkül hegyek sem lehetnétekek. Ezeknek a szavaknak: „mi kicsinyek vagyunk” - ne legyen túlzott jelentősége előttetekek. Mindenkinek megvan a maga rendeltetése, a maga munkája. Vajon a hangya nem építi-e föl a maga államának épületét, és a szabad szemmel nem látható állatkák nem építetekek-e kontinenseket?! Az új keresztes hadjárat megkezdődött, az egyetemes békének apostolai, modern szent Bernátotekek, tekintsetek és haladjatotekek előre: a világ törvénye a haladás! (Fénelon. Poitiers, 1861.)

A spiritizmus(*)

A spiritizmus az az új tudomány, amely az embereknek kétségbevonhatatlan bizonyítékok által a láthatatlan világ létezését és természetét, valamint a látható világhoz való viszonyát feltárja; megmutatja azt nekünk, többé nem mint természetfölötti dolgot, hanem mint a természetnek egyik folytonosan működő és élő erejét, mint idáig nem értett, és éppen ez okból a képzelet és a csoda birodalmába utalt nagy tömegű jelenségeknek a forrását. Ezzel vannak vonatkozásban Krisztusnak gyakori célzásai, amelyek éppen a spiritizmus ismerése híján maradtak érthetetlenek, vagy rosszul értelmezettek. A spiritizmus az a kulcs, melynek segítségével valamennyi könnyűszerrel megmagyarázható. Az Ószövetség törvénye Mózesben van személyesítve, az Újszövetségé Krisztusban; ***a spiritizmus az isteni törvénynek harmadik kinyilatkoztatása, de ez nincsen személyesítve valamely egyénben, mert nem egy ember által nyújtott tanításnak terméke ez, hanem a szellemek által kinyilatkoztatott tan: a mennynek hangja.*** Hirdeti ezt a tant a Föld minden pontján megszámlálhatatlan közbenjáró; magában foglalván a láthatatlan világ lényének összességét, s magával hozva az embernek a maga megismerését és világnak, benne ottani sorsának ismertetését, amely egykor mindenkire vár. Amint Krisztus azt mondta: „*Nem jöttem eltörölni a törvényt, hanem hogy azt betöltsen*”, éppúgy a spiritizmus is azt mondja: „*Nem jöttem eltörölni Krisztus tanát, hanem betölteni.*” Semmit sem tanít, ami Krisztus tanításával ellenkeznék, hanem csak kifejti, kiegészíti és megmagyarázza azt olyan formában, ahogy mindenki megértheti; azt is, amit Krisztus allegorikus formában jelentett ki. Azért jött az előre megmondott időben, hogy betöltsen azt amit Krisztus kijelentett, s előkészítse a jövő dolgok beteljesedését. Hiszen ez is Krisztus munkája, aki Maga vezeti ezt, úgy amint előre jelezte Isten országának előkészítését a Földön.

A médiumitás ingyen adománya(*)

Az újkori médiumok - mert hiszen az apostoloknak is volt médiumitásuk - azt az ingyen való adományt kapták Istentől, hogy a szellemek közvetítő eszközei legyenek, hogy oktassák az embereket, megmutassák nekik az igaz utat s elvezessék őket a hithez; nem pedig azért, hogy áruba bocsássák a szavakat, amelyek nem az övéik, mivel nem az ő személyes gondolkodásuknak, kutatásaiknak vagy munkájuknak gyümölcsei. Isten azt akarja, hogy az igazság mindenüvé eljusson s nem akarja, hogy a legszegényebb is kitagadottnak érezze magát, és azt mondhassa: Nincs hitem, mert nem tudtam megfizetni; nem volt meg az a vigasztalásom, hogy bátorítást és tanúbizonytságot kaphattam volna azok szeretetéről, akiket sirattam, mert szegény voltam. Íme, ezért nem kiváltság a médiumitás, és ezért fordul elő mindenütt; ezt megfizettetni annyi, mint eltérni a gondviselészerű rendeltetéstől. Aki ismeri azokat a feltételeket, amelyek között a jó szellemek nyilatkoznak, idegenkedésüket mindattól, ami önző érdek, és aki tudja, mily kevés kell ahhoz, hogy eltávolodjanak tőlünk, az tisztában van vele, hogy a magasabb szellemek egyáltalán nem jelennek meg hívásra; ily gondolatot az egyszerű józan észnek is el kell utasítania. Az első feltétel, a jó szellemek hajlandóságának megnyerésére az alázatosság, szerénység, önmegtagadás és a feltétlen erkölcsi és anyagi érdektelenség. A kérdés erkölcsi oldala mellett van azonban még egy nem kevésbé fontos tényező is, t.i. maga a médiumitás természete. A komoly médiumitás nem lehet és nem is lesz soha foglalkozássá, nem csupán azért, mert ez erkölcsileg diszkreditálná és leszállítaná a zugjósok színvonalára, hanem mert ezt egy anyagi természetű akadály is kizárja. Nevezetesen a médiumitás rendkívül mozgékony, tünékeny és változékony képesség, amelynek állandóságára senki sem számíthat, úgy, hogy aki ezt ki akarná aknázni, az nagyon bizonytalan forrásra bízna magát, amely éppen akkor mondhatná fel a szolgáltatást, amikor arra a legnagyobb szüksége lenne. Egészen más a tanulmánnyal vagy munkával szerzett képesség, amely épp azért sajátja az illetőnek, amelyből ennél fogva jogosan húzhat is hasznot.

De a médiumitás sem nem művészet, sem nem tehetség, ennél fogva nem is válhat foglalkozássá, mivel a szellemek hozzájárulása nélkül nem mutatkozik; s ha a képesség meg is van, szellemek hiányában annyi, mintha nem lenne. Ennél fogva nincs a világon médium, aki kezeskedhetnék felőle, hogy valamely adott pillanatban szellemjelenség fog általa megnyilvánulni. Kihasználni a médiumitást annyi, mint oly dolog fölött rendelkezni, amely tényleg nem az illető, ennek ellenkezőjét állítani annyi, mint megcsalni azt, aki fizet, sőt mivel az illető nem önmagával, hanem a szellemekkel, a holtak lelkeivel akar rendelkezni, ez a gondolat egyenesen visszataszító. Ez az üzérkedés, amelyet a sarlatánizmus az emberek tudatlanságára, hiszékenységére és babonás voltára támaszkodva kizsákmányolt, tette indokoltá Mózes ezirányú tilalmát. A modern spiritizmus azonban, megértvén a dolog komoly oldalát, azzal, hogy az ilyen kizsákmányolást megbélyegezte, a médiumitást a felülről kapott küldetés magaslatára emelte. A médiumitás szent dolog, amelyet szentül, áhítattal kell gyakorolni. És ha van médiumitás, amely ezt a feltételt még parancsolóbban megköveteli, ez a gyógyító médiumitás. Az orvos tanulmányainak sokszor súlyos áldozatok árán szerzett gyümölcseit adja, a delejező a saját fluidjait, gyakran saját egészségét. Az orvos megfizetheti szolgálatát, de a gyógyító médium a tisztább szellemek egészségét adó fluidjait közvetíti, s azért ingyen kell működnie. Jézus és tanítványai, bármilyen szegények voltak is anyagiakban, sohasem fizettették meg gyógyításaikat. Akinek nincs mi-ből élnie, keressen a médiumitáson kívül jövedelmi forrásokat, s médiumitására - ha a szükség úgy hozza magával, csak annyi időt szenteljen, amennyi felett anyagilag rendelkezik. A szellemek számon tartják alázatosságát és áldozatkészségét, ellenben visszavonulnak attól, aki lépcsőkül akarja őket felhasználni.

* * *

2./ A Szellemi Búvárok Pesti Egyletének múltja és jelene(*)

Allan Kardec szerinti spiritizmus, most már nemcsak mint mozgalom, hanem **mint világnézeti tan az ő halálát követően nyomban tovább mélyült**, még pedig a magyarországi **Szellem-búvárok Pesti Egyletének** médiumai (főleg Adelma, József, Béla, Pál és Eszter) útján jött szellemnyilatkozatok révén. Ezt a nézetünket az egyes alaptanok kifejtésénél majd érvekkel fogjuk alátámasztani, de addig is megemlíjük, hogy Allan Kardec a fenti Egylet 1922. április 23-i ülésén Pál médium útján megnyilatkozott és kijelentette, hogy az Egylet elnökének: dr. Grünhut Adolf munkálkodásának nagyobb eredménye volt mint az ő működésének, mert „ott, ahol ma az emberi győzelem mámorától elvakultan élnek, mindennel többet törődnek, mint a szellemmel és ami a földi élet után következik.” És valóban, a magyarországi spiritiszta Egylet az Allan Kardec-féle „Igazság Szellemének” bölcselétét nemcsak folytatta, hanem azt **evangéliumi spiritizmus néven** meg is koronázta világviszonylatban egyedülálló irodalmával, amit majd az érdemi résznél részletesen ki fogunk fejteni.

*

Hazánkban, csakúgy mint Európa többi részében, 1853 után kezdett elterjedni az amerikai **hydesville-i „kopogások”** híre. Terjedőben volt hát az öreg kontinensen is a hasonló spiritisztikus kísérletekkel való foglalkozás /Zöllner, Crookes, Guldenstubbe/, illetve a francia vallásos irányzatú és a reinkarnációt valló **spiritiszták** fellépése Allan Kardec vezérletével. Nálunk az utóbbi fajta spiritiszta mozgalom vert gyökeret, még pedig báró **Vay Ödönné szül. Wurmbrandt ADELMA** (Tarnopol, 1840. X. 20 - 1925. V. 24.) grófnő médiumi közreműködésével. Ő lett egy derék magyar orvossal, **dr. Grünhut Adolf** (Pest, 1826. VI. 29 - 1906. X. 28.) együtt a címbeni néven az egyetlen hatóságilag engedélyezett magyar spiritiszta szervezet alapítója. Ez az egyletalapítás csodás égi irányítás mellett az alábbiak szerint valósult meg: A 20 éves Adelma 1860-ban házasságra lépett báró Vay Ödönnel. A Vay családnak úgyszólván minden tagja a spiritizmus híve volt. A fiatal házaspár 1870-ig a Vay család golopi, illetve

tiszalöki birtokán élt. Golop mintegy félóránnyira fekszik Abaújszántótól, ahol viszont 1853-ban dr. Grünhut Adolf telepedett le orvosként, miután a szabadságharc miatt megszakított orvosi tanulmányait - szerencsésen megúszva az akkori megtorló szűrési adminisztrációt - befejezte és diplomát kapott. 1865. év őszén Adelma férjével együtt megismerkedett a fővárosi dr. Gárdos nevű magnetizőr orvossal, aki azt állította Adelmáról, hogy nála a frenológia tanai szerint „látnoksági” jelek mutatkoznak, látó és író médiumitással bír, miért is tanácsolta, hogy e képességét - különösen egészségi állapota (gyakori fejfőrcsi) javára - gyakorolja. A tanácsot Adelma akkor elutasította, mert azt katolikus vallásával ellenkezőnek találta. Amikor azonban egy későbbi időben erős görcsöktől szenvedett, mégis megkísérelte az ú.n. magnetikus írást. Kézbe vette az írót és rögtön érezte, hogy kezét mintha valami villamos áram mozgatná, miközben nagy betűkkel írta: „Tamás vagyok, a te védszellemed - írj magnetikusan, jót tesz neked, teljesen egészséges leszel!” A további részleteket majd a „Médiumitás és médiumok” című fejezetben hozzuk. Grünhut egészen más úton - de szinte azonos időben - ismerkedett meg az okkult jelenségekkel. Már utaltunk az ő 1848-49-es szabadságharcban való részvételére. Mint II. éves orvostanhallgató „sebész-orvosi” beosztást kapott, amit páratlan odaadással teljesített. Kunmadarason tifuszbba esett főnöke életét pedig úgy mentette meg, hogy a karcagi parancsnokságot lovas ember, majd kocsifogat küldésével addig kapacitálta, míg onnan meg nem érkezett a törzsorvos, aki aztán annak a nyílt edénybeni víznek sűrű ivását rendelte a beteg számára, amely víz felett az orvos a helyszínen, és Grünhut szemeláttára kezét hosszan tartotta, majd annak seiyemkendővel történő letakarását kérte.

Akkor persze Grünhut mit sem tudott arról, hogy a törzsorvos vizet **delejezett**. De mert a halál markában volt páciens sűrűn kérte „a mennyei forrásvizet”, és végül teljesen fel is épült, Grünhut megfogadta, hogy egyszer majd ennek az esetnek végére jár. Ez csak több mint tíz év múlva következett be, amikor az 1860-as év elején egy alvajárázó tót lány „véletlenül” éppen Abaújszántón kötött ki, ott Grünhut házába került, és a materialista emlőn

nevelkedett orvos kénytelen volt tanulmányozni a szomnambulizmus jelenségeit. De még nem volt spiritiszta, csak akkor lett azzá, mikor 1866-ban az időközben Miskolcra került homöopata orvost Vayék - Adelma szellemi vezetőinek közvetítése mellett - egyik betegükhöz azon golopi kastélyba hívták, amely mellett orvosi útja évekig elhaladt és melyre, mint az „ígéret földjére” oly annyira vágyott. A lényeg, hogy ez a találkozás létrejött, mégpedig egy életre szóló intenzitással és egy eszme formai megvalósítása érdekében is! Grünhut mindezeket az „Égi Világosság” 1900. decemberi tárcacikkében így adja elő és kommentálja: „Mint a homeopátia legádázabb ellensége és megvetője, hosszú kínlódás után az orvosok részéről menthetetlennek tartva, hosszas vonakodás után a homeopátiára bíztam magam, s nemsokára rá meggyógyultam. Minden miszticizmusnak ellensége voltam, s íme, a házamba vetődik a szomnambula. Végül a homeopátia révén kerültem a Vay házba, s ismerkedtem meg Adelmával, ahol aztán megtaláltam az utat a spiritizmushoz, melyet életfeladatomban tekintek. Ha ez a sok komplikált és mégis egymásbanyúló esemény csakugyan nem lett volna más, mint „véletlen”, akkor ez a véletlen valóban misztikusabb, mint a Gondviselés láthatatlan keze.” Ez eset után 1867 nyarán Grünhut Pestre költözött. Első dolga volt itt delejes kezeléssel megszüntetni, nagynénje súlyos, fejfőrcsés járó ájulási rohamait, mellyel szemben tanácstalanul állottak az akkori idők professzorai. Ennek aztán nyomban olyan híre kelt, hogy egyszeriben megalapozódott pesti orvosi praxisa, de nem késlekedett az itteni spiritiszták felkutatásában sem. A Pester Lloyd egy bizonyos szeánszról írt gúnyos cikke, valamint a cikkben megnevezett dr. Daniely ügyvéd útján csakhamar rá is akadt egy néhány tagból álló szerény társaságra, és ez a társaság alakult át 1871. április 21-én Vay Ödön, az ő édesanyja (Vay Katalin) és Vay Adelma részvételével a „Szellemi Búvárok Pesti Egylet”-ve. Az alakuló ülésen az egylet szellemi vezetői Adelma útján megható programot is adtak, amit szó szerint közlünk.

„Az egyletnek szellemi fejei vannak. A szellemi fejek: Jézus, Mária, Buddha. Krisztus oltalma alatt vezetik az egyletet: Mária, Buddha; **Adelma** médiumitása által pedig kormányozza **Ödön**,

kinek helyettese **Adolf**, akin egyetlennel akaratumkat, óhajunkat közli. Minthogy mi, Adelma és Ödön vezetése alatt oltalmat és védelmet ígérünk, kötelességünknek tartjuk, hogy rólatok szellemileg gondoskodjunk. Mindenben és mindig Krisztus lesz a mi példaképünk, aki szegény, elhagyatott és megvetett volt e Földön, kinek országa tisztán szellemi volt. Dolgozott, hogy megélhessen, mert Ő Isten fia létére ácsmester volt e Földön, s habár órákig imádkozott elragadtatásban, látták dolgozni is. Szeretett mindenkit s nem taszította el magától a bűnöst sem, hanem intette őt; a megátalkodottat azonban Istenre és Isten törvényére bízta. Amíg egyrészt a felebaráti szeretetet hirdeté, másrészt tisztelettel viseltetett a császár, a földi törvények és a Földön fennálló társadalmi osztályok iránt is. Intette a gazdagokat, hogy segítsék a szegényeket, de sohasem parancsolta ezt, és azt mondotta boldognak, aki őt követi. Íme, látjátok, hogy Krisztus tisztelte a törvényt, a fennálló rendet; sohasem találtak benne felforgatási vágyat, sem szenvedélyt. Azt parancsolta tanítványainak, hogy maradjanak szegények, mert ismerte a gazdagság veszélyét az emberekre nézve; mindig óva intette őket, hogy szellemi javak közléséért anyagi javakat ne fogadjanak el; figyelmeztette, hogy testi életük fenntartásáért dolgozniuk kell és se tanításaikért se gyógyításaikért pénzt ne kívánjanak. Mindezeket mi is mondjuk tinektek. Legyetek megelégedve az állással, melyet Isten tinektek adott; ne szégyelljétek se a szegénységet, se a világ megvetését; dolgozzatok az életért, de szellemi szolgálataitokért, tanításaitokért semmit el ne fogadjatok. **Szellemet - szellemért!** Ez legyen a jelszó. Mi szellemileg adjuk nektek, ti szellemileg adjátok tovább és vegyetek érte a szellemi jutalmat. Sohase várjátok magasabb szellemektől pénzszerzésre vagy anyagi jóléteket előmozdítására irányuló tanácsokat, csakis alantasabb szellemek engedik magukat ily csábító ígéretekre ragadtatni. Szellemi örömeket és adományokat akarunk veletek közleni, amennyire elbírhajátok, és amennyit jótetteitek által megérdemelték; szellemi boldogságot és elragadtatást. Lám Amerikában 60-70 személyből álló egyetek zavarodtak meg, mert alantas szellemek által anyagi hasznot célzó kísérletekre és pénzbeli üzérkedésre csábítottak. A médiu-

mok pénzért írnak és adományaikkal - azokat színpadra víve - kereskedést űztek. Így jutottak a pénz szeretete által lealacsonyító tévutakra. A szegénynek azt mondjuk: „Légy elégedett és munkálkodjál; bízzál Istenben, aki nem feledkezik meg senkiről, s gondoskodik rólad is. A gazdagnak pedig azt mondjuk: „Segíts, segíts a szegényen; tégy annyi jót, amennyit tehetsz!” A gonosznak mondjuk: „Térj meg, ismerd be és bánd meg a te bűneidet!” A jónak: „Légy még jobb” A betegnek: „Meggyógyulsz, ha hiszsz Istennek és az ő fiának erejében”. S hozzáteszük, semmi farizeusi látszatot, titokzatoskodást, dogmáskodást be ne bocsászatok a ti körötökbe. Legyetek őszinték, nyíltszívűek, derült kedélyűek Isten és emberek előtt. A spiritizta egyetek gyakran esnek dogmáskodásba, álszenteskedésbe és rajongásba; ezek a gonosz hatásának következményei, és kártékony befolyással vannak az emberekre. Tekintsétek komoly és mély tanulmánynak a szellemtant, amin például a médiumok és minden rajtuk mutatkozó tünemények tanulmány tárgyát képezhetik, **csak ne csináljatok a spiritizmusból rajongó vallási felekezeteket; mert egy vallásotok már van Krisztus által.** Tehát a keresztény, a zsidó, a pogány legyen egy a **hitben.**

*Először: **higgyen Istenben,** a mindenség és a szellemek **te-remtőjében; másodszor higgyen Krisztusban** mint az elsődök egyikében, avagy Isten fiában, mint Megváltóban; **harmadszor: a szellemek általi sugalmazásban** és a velük való közlekedés lehetőségében. Ez az alapja az igazi hitnek. De vannak más elágazásai is, amelyek szintén méltók a tudományos vizsgálódásra.*
Ilyenek:

*Először: **a szellemek minden nyilvánulásai** a manifesztációkban.*

*Másodszor: **a szellemeknek a mindenségben való viszonya-inak,** továbbá életüknek, szenvedéseiknek és örömeiknek **tanulmányozása.***

*Harmadszor: **a delejesség és villamosság.***

*Negyedszer: az **emberek betegségeinek,** de különösen a görcsök, az elmebaj, ördögösség tüneteinek (megszálltságok) **tanulmányozása.***

Ötödször: A médiumitás minden nemének és a szomnambulizmusnak tanulmányozása.

Mindezek tág terek és termékeny talajok a szellemtani kutatósokra. Legyetek tehát keresztények, azaz Istenben, Krisztusban és a szellemekben hívők és foglalkozzatok a tapasztalati szellemtan kutatásaival! Csakis így fogjátok kikerülni a tévutakat és a veszélyeket. Azt akarjuk, hogy az egyeslet médiumait jó és tiszta szellemek befolyásolják, és minden közöttetek levő médium, amennyiben benne tiszta és jó akarat van, **miáltalunk** érje el médiumitásának helyes gyakorlását, mert mindazok, akiknek tiszta szívük van, **felülről** nyerik a közleményt. **Higgyetek és kövessetek bennünket!** Csakis azok érik el a szép és dicső célt, akik szavunkat követik; mert csakis e fent elsorolt szabályokban találtok állandóságot, ezeken kívül csak zavar és bomlás van. Minthogy mi mindent, ami felekezeti, ami dogma, ami szeparatizmus, öntetszelgő és önző, e szellemi bűvárlat köréből ki akarunk rekeszteni, ehhez képest alkotunk elnevezéseket. Ti a szellemek fennmaradásának és az emberekkel való érintkezésük lehetőségének tanával foglalkoztok. Ez szellemi tanulmány, mely szellemet és embert, anyagot és anyagtalant egybekötni tud, és ezt bebizonyítani akarja. A francia e tanulmányt „spiritisme”-nek nevezi. Minden nép keresen magának erre alkalmas elnevezést. Nevezze a német „Geisterlehre”-nek, a magyar „szellemtannak”; a ti szellemtani és szellemkutatási egyesletetek magyar neve: **„Szellemi Búvárok Egyeslete”**. A szelleminek tagjai ti vagytok, „szellemi tagok”. A ti üléseiteknek két célja van: **„erkölcsi-szellemi”**, ami a ti személyes nemesítésetekre és **gyakorlati-hasznos**, ami tudásotok gyarapítására szolgál. Az első célra vonatkozóan szabályokat megtaláljátok ugyan az evangéliumokban, mindazonáltal mégis három pontot ajánlunk figyelmetekbe.

Először: **hitet** az Istenben, hitet Krisztusban mint az Ő fiában és Messiásban, és a szellemekben; azaz hitet a Teremtőben és az Ő elsődjeinek lényegében és a szellemekben, azok létezésében és megnyilatkozhatásaikban.

Másodszor: **szeretetet** Isten iránt, minden testet öltött, vagy testtől elvált szellem iránt; szeretetet önmagad iránt a te javulásod, nemesbülésedért.

Harmadszor: alázatosságot; a legnagyobbat Isten iránt; alázatosságot a többi szellem és magad iránt, a te bukásodnak miatta. Alázatosság és belátás nélkül nincs haladás, nincs javulás és nincs tudás. **Az alázatosság a bölcsességben rejlik.**

Gyakorlati szempontból a következő három pontot kell figyelembe venni:

Először: kutatás, másodszor: megfontolás, harmadszor: bizonyítás. Ezt követi a tudás. Mindenekelőtt kutassátok és szigorúan ellenőrizzétek a tüneményeket, mert ha bíztok az Isten erejében, akkor ez lesz minden kutatásotokban a világosságnak valódi forrása.

Másodszor: a vizsgálódás után következik a megfontolás, az afelett való **gondolkozás;** ha ezt buzgón teszitek, ez lesz az igazságnak igazi gyümölcse, ami: **a bizonyításban van.**

A világi formákat és berendezéseket az embereknek engedjük át. Hogy viselje magát az egyet a világgal szemben?

Először: szerényen, mert e téren kevés van még kikutatva; *másodszor: tartózkodón,* mert semmit sem kell a világra rákényszeríteni; *harmadszor: szeretettel,* mert csak így lehet jobb belátásra bírni a hitetlen embereket, még akkor is, ha általános üléseitekre őket bebocsátjátok. Mi a ti csoportotok vezetését a felvilágosítás és újjászervezés feltétele alatt vettük át, szükséges tehát, hogy mindazoknak, kik gyermekeink akarnak lenni, ezt leplezetlenül megmondjuk. Mindenki, aki szellemivé akar lenni, kezdje el a munkálkodást önmagán, mert enélkül jól és igazán senki sem működhetik. Alapelvünk az, hogy **a vizsgálódást az Egy-nél (Isten) kezdjük, ami a szellemek létezésének alapját képezi. Ez Egynek megismerése a többi számokat mind, valamint a szellemvilágnak minden jelenségét felfoghatóvá teszi, megvilágítja.** Munkálkodjék mindenki azon a téren, ahová Isten állította. Utasításaink lassú egymásutánban jutnak az emberekhez; az adott szabályok betartását kívánjuk, de senkit nem kényszerítünk. Egyenként fontoljátok és gondoljátok meg, akartok-e bennünket hűségesen követni? Senkitől se vesszük rossz néven, ha az általunk vezetett körből kilép. Célunk az, hogy közöttetek összhangot hozzunk létre. Isten világosítson meg benneteket! Ámen. **Mária, Buddha.**”

*

A fenti két aláíró neve miatt - mindenki megnyugtatóására - azonnali magyarázatot kell adnunk Adelma médiumitásának ki-fejlődéséről. Ő ugyanis bölcs pedagógiai rendszer szerint, szinte kézről-kézre adva került haladottabb szellemek vezetése alá. Midőn a gyerekkori pajtás: Tamás tudása ki volt merítve, édesapja (Ernst) szellemét rendelték mellé. Apja szelleme Adelmát Gonzaga Alajos szellemének adta át, akitől pedig Buddha vette át a vezetést, 1865. július 22-én írva először Adelma által, amit Gonzaga így kommentált: „Most tehát összeköttetést hoztam létre Buddha és te között; ő a te igazi védőszellemed és egyszerűsmind vezetőd is. Egyébként **ő a mostani kinyilatkoztatás (spiritizmus) mozzanatainak vezetője a Földön**, aki valamikor itt egy nagy, de igen tévesen értelmezett vallást is alapított, **később pedig egyike volt Jézus apostolainak (Péter)**, legutolszor pedig **Xavér Ferencként** jelent meg a hinduk hazájában, hogy Krisztus tanítását terjessze élete árán is. Így jutott el Mária fokozatára.” Adelma lelkében rejlő vallásos érzelmek katolikus hithű irányzatban fejlődtek, ilyen irányú neveltetése - különösen pedig **Máriához**, a nőiesség ez ideáljához vonzódo érintetlen tisztasága - következtében. Érthető tehát Adelmának nagy lelki felháborodása, midőn egy napon ez íratott keze által; „Ne nevezd Máriát Isten anyjának. Istennek nincsen anyja!” Megrémülten dobta el a plajbászt és buzgó imában kérte Máriának oltalmát és védelmét ilyenmő kísértések ellen. S Mária jóságos, magas szelleme nem késett és ezt írta általa: „Istennel! Ez a szó csengien állandóan a szívedben! Hallottam hívásodat. Igen, kedves gyermekem, akarok nálad maradni, téged óvni és vezetni. Igen, én szólok hozzád, én vagyok nálad, Mária, aki hajdan érdemesnek találtatott a világ szemei előtt Jézus anyjának lenni. Ne hívjatok Isten anyjának, mert ez nekem nagyon fáj. **A kezdet és vég nélkül való Istennek nincsen anyja; de Jézusnak, Isten küldött fiának anyja igen, az valék a világ előtt és most is nála vagyok, a teremtett szellemek legdicőbbjénél és legmagasztosabbjánál.**” „Igen, kedves gyermek, én folyton körülöttem vagyok, irányítani, vezetni akarlak benneteket Buddhával egyetemben. Anyátok, Katalin,

szellemileg összekötve van veletek; szellemi vezére és oltalmazója **Laurentius**, a vértanú, aki hajdan Istenért annyit szenvedett. Ő szintén csatlakozik hozzánk vezetéseitekben.” Erre Laurentius szólalt meg: „Szívesen csatlakozom Máriához és Buddhához erre a közös munkára, mely naggyá válik arra hivatva, hogy a Földnek enyhülést és termékenységet szerezzen.” **Ekképpen keletkezett Mária, Buddha és Laurentius személyeiben az a szellemi háromság, amely aztán alapítója és védelmezője lett az Egyletnek.**

*

Láttuk tehát, hogy az Egylet égi irányítás mellett és Adelma médiumitása révén alakult meg ténylegesen mintegy húsz taggal, de az is el volt határozva, hogy az Egylet földi törvények szerint is legalizálva legyen. Adódott hát egy eset, amely kiváltotta az ilyen iránybani továbblépést. Akkoriban a társaság hol az egyik, hol a másik tag lakásán jött össze. 1872. február 11-én a ferencvárosi Angyal-utca egyik házában, ahol szatócs üzlet is volt. Szokás szerint pedig az ülésre az elnök előzetes engedélyével egy-egy tag ismerősét is magával hozhatta. Az egyik művelt tag fiát nagyon bántotta anyjának spiritiszta volta. Ezért arra vetemedett, hogy egy napilap riporterét becsempéssze az ülésre annak érdekében, hogy a megrendelt cikkel neveltségessé tegye, lejárassa a spiritizmust, ezáltal pedig anyját eltérítse attól. Ez a másnap megjelent „Szelleme a szatócsnál” nagybetűs feliratú tárcacikkkel sikerülni is látszott, hiszen a tagok körében ez riadalmat keltett, de egyben eredményezte azt is, hogy dr Grünhut egy sajtóperben nyilvánosan kifejthette álláspontját a spiritiszta eszme számos értékéről, hasznosságáról, ezen felül pedig megfogalmazásra és a hatósághoz beterjesztésre került az Egylet alapszabálya, aminek belügyminisztériumi jóváhagyását (1873. április 30.) megelőzte egy miniszteri fogadás, ahol dr. Grünhut ekként indokolta kérését: „**Azt hiszem, hogy Krisztus megjelenésének korszakát kivéve, alig találunk a történelemben korszakot, amelyben annyira szüksége lett volna az emberiségnek a sírontúli életre való utalásra, annak bizonyítására, mint a jelen kor rothadt erkölcsének közepette. Mert, ha van élet a test levétele után,**

akkor van szellem-erkölcsi világrend, van felelősség is az elkövetett tettekért, szóval van jutalom és büntetés.”

*

Az Egylet három korszaka(*)

Az így törvényessé vált Egylet rövidebb-hosszabb átmenetű **három korszakos élete, munkálkodása** tömören az alábbiakban foglalható össze:

2.1./ Az első korszak

1./ Az 1871-i alapítástól dr. Grünhut Adolf 1906. október 29-i elhalálkozásáig terjedő **első** időszak pontos történetét maga dr. Grünhut Adolf írta meg az Égi Világosság „*Csevegés a kandalló mellett*” című tárcacikk sorozatban, amit aztán az Egylet „*Tanulmányok a Spiritizmus Köréből*” című kétkötetes könyvbe sűrítve kétszer is kiadott. A mostani Egyesületnél még kapható. Néhány kiemelés:

a./ A sajtópert követően az egylet létszáma 30-40 főre emelkedik.

b./ 1873. március 2-án a Bp., Wesselényi u. 30 szám alatti földszintes ház (Hrsz. 4295) kertjében bérleti jogon létesített földszintes építmény egyleti székhelyként felavatásra kerül. Ezt 1904-ben lebontják és az ülések ezután Grünhutnak Árpád utcai lakásában, az ő halála után az egyik tag Sas u 9. szám alatti lakásában vannak 1914. november 8-ig, amikor is felavatásra kerül az egylet Budán, Téglá u. 13. szám alatt saját költségen felépült földszintes székháza (Hrsz.: 13271, ma: Fényes Elek u. 9-11. szám. rajta emeletes irodaház.)

c./ 1873-ban a *Reflexionen aus der Geisterwelt (Visszapillantások a szellemvilágból)* 3 füzetének, 1878-ban pedig a *Reformierende Blaetter (Jobbá változtató lapok)* 7 kötetének közreadása megindul;

d./ 1898 decemberében megjelenik az Égi Világosság, az Egylet havi lapja, szócsöve és 46 éven keresztül (az utolsó szám: 1944 december) ontja a szellemi tanításokat. Első főszerkesztője *Tólvölgyi Titusz* író, hírlapíró, aki a lapban kezdi el sorozatban ma-

gyarázni a „*Szellem, erő, anyag*”-ot. És erre az időre esik a katolikus Egyház részéről a spiritizmussal szembeni kemény támadás is, amelynek részletei, benne Tóvölgyi szerepe a következő.

*

Támadás a római katolikus egyház részéről(*)

A címbeni támadás lényegét dr. Wolkenberg Alajos papnevelő intézeti tanulmányi felügyelő 1899. évben megjelent „A spiritizmus” című könyvének előszavával érzékeltetjük.

„A budapesti királyi magyar tudományegyetem hittudományi kara 1897/8. tanévi IV. rendes ülésében következő pályatételt tűzte ki: „Kíváncsi a spiritizmusnak világi olvasóközönségünk igényéhez és szükségleteihez alkalmazott bírálatos ismertetése a tudomány és keresztény vallásnak a babonáról szóló elvei és tanítása alapján. Mert a spiritizmus tényleg nálunk is terjed. Igaz ugyan, amit Tóvölgyi Titusz „Van-e más világ?” című könyvének 106. oldalán nehezteléssel említ, hogy nálunk tudományosan ezzel a kérdéssel nem foglalkoznak, de viszont kisebb város sincs Magyarországon, ahol ne hallottak volna a spiritizmusról, és hol tréfából, hol komolyan ne próbálkoznának szellemidéző kísérletekkel. Családi körben beszélgetnek róla, és ott folynak a kísérletezések, ezekből is a legegységibb a veszéllyel, hogy **a kereszténység igazságait hazudozó szellemek és médiumok fecségésének dobják áldozatul.** A pályázat kiírásából érezzük, hogy a budapesti tudományegyetem hittudományi kara egyrészt a tudományosságnak akar szolgálatot tenni, másrészt a világi olvasóközönség igényeit és szükségleteit teszi mértékadóvá a feldolgozásban bizonyára azért, hogy jó olvasmány által tiszta képet nyújtson arról a kérdéstről, amely a külföldi és részben a hazai irodalmi munkák ismertetései után folytonos érdeklődésben tartja közönségünket. Mert kiváltképpen erről a műveltebb közönségről van szó a spiritizmusban. Hiszen a szegény ember ma is megelégszik babonás hitének olyan megnyilatkozásával, hogy a péntek napot s a tizenhármas számot veszedelmesnek tarja, szent András ünnepének éjjelére böjtöléssel készül, szent karácsony éjszakáján ölmot önt, s az ekkor vett „kinyilatkoztatásra” fontos dolgokat

épít, hogy nagypénteken tojásokat tesz el hideglelés orvoslására, és jókor reggel seprűvel megy ki a kertbe, ott minden fűvet, fát, virágot megérint, hogy azokat a hernyó ellen védje stb.

Amde e babonás szokásoktól, melyekhez a nép ártatlan együgyűséggel és több szívóssággal, mint öntudattal ragaszkodik igen nagy úr van az újabb spiritizmusig, melynek hívei egyenesen a szellemekre hivatkoznak s amely, legyen bár titkainak „természetfölötti” jelenségei valóság vagy ámitás, a bebizonyult tények tanúsága szerint az ember erkölcsiségére és értelmére a legnagyobb mérvű romboló hatást gyakorolja. A spiritizmus pedig éppen azon osztályokból veszi híveit, amelyek a művelt névre számot tartanak és amelyek, ha felvilágosultságuk fitogtatása kívánja, elítélik az imént említett népbabonát. A jelen műnek tehát e művelt osztályhoz kell kiválóképpen szólania. Az alapot pedig, melyre helyezkednie kell, azon elvek, és tanítások képezik, melyeket a tudomány és kereszténység a babonáról vall. Ismerve a spiritiszták érzékenységét, aligha csalódunk, mikor azt mondjuk, hogy a babona szónak emlegetése a spiritizmusról szóló tárgyalásban nekik tetszeni nem fog. Hiszen a mai felvilágosult gondolkodásnak iránya éppen az, hogy bár mélységesen érzi az anyagelviség tanításainak vigasztalan sivárságát, a keresztény hitélet és gondolkodáshoz visszatérni *nem akar az anyagelviség ellen való küzdelemben, hanem a pozitív alapok elhanyagolásával kopogó asztalok játékában, szellemírások kuszált útvesztőjében, materializált szellemek „kinyilatkoztatásaiban” keresi a megnyugvást vergődő szívének, hányatott elméjének és nem veszi észre, hogy ez az új úri babona kalandosabb és visszataszítóbb a pogányok szokásainál.* Tartozunk tehát annak kijelentésével, hogy a spiritizmusban a babonának egyik nemét látjuk s emez ítéletünkben támaszkodunk egyelőre és elsősorban a katolikus hittudósok és erkölcsstanítók elveire. Kelt Szatmáron 1899. A szerző.”

A támadás szerinti vádpontok(*)

- a./ Nem ismer személyes és a világ fölött álló Istent.
- b./ Tagadja Krisztus istenségét.
- c./ A Szentháromság helyére más háromságot állít.

- d./ Nem ismeri a keresztény értelemben vett megváltást.
 c./ Tagadja a csodákat, illetőleg csak természetes jelenségeknek tartja.
 f./ Millió naprendszer létét vallja, a miénk csak egy ezek közül.
 g./ A testükből kivált szellemek újratestőtésükig asztrál világokban élnek.
 h./ Darwinizmust tanít, amikor az ember származását nem egy emberpártól, hanem az anyagban levő szerves csírákból fejlődöttnek vallja.

A teljesen alaptalan vádak részletes cáfolatát majd az érdemi tárgyalás megfelelő helyein hozzuk.

*

Válasz a támadásra(*)

A katolikus egyház támadására Tóvölgyi Titusz (1838-1918), aki akkor már a „Szellembúvárok Pesti Egylete” szócsövének, az „Égi Világosság”-nak volt a főszerkesztője, az 1900. évben megjelent „Egy új reformáció küszöbén” című könyvével válaszolt. Ebből vesszük a válasz néhány lényeges gondolatát.

„Provokálva vagyunk! Nem támadunk soha, de álláspontunk védelmezése annyi, mint működésünk védelmezése és igazolása, tehát erkölcsi kötelesség. **Tant hirdetünk, amely tan igazságától át vagyunk hatva, s habár az apostolkodással nem bízott meg senki, mégis bizonyos funkciót végzünk, mely e tan terjesztésében nyilvánul.** Támadják a spiritizmust minden oldalról, de amely támadásra azt mondhatjuk Krisztussal: „Atyánk, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!” Amint nem tudták akkor, úgy nem tudják most! Amint tévedtek akkor, úgy tévednek most! Ez a tévedés azonban senki részéről nem oly nagy, mint a római keresztény katolikus anyaszentegyház részéről. **Mert vajon mit akar a spiritizmus? A spiritizmus be akarja bizonyítani Isten létezését és Krisztusnak, mint az Ő fiának valóságát; tanainak igazságát és annak egyedül üdvözítő voltát: mert bármily vallást kövessen is valaki, de ezen tanok betartása nélkül, nem fog üdvözülni! Míg ezek betartásával, igen! Hát hogy a spiritizmus ellen miért foglal állást a**

róm. kath. anyaszentegyház, az valóban érthetetlen lenne, ha nem magyarázná meg ez a szó: tévedés! Még eddig ugyan nem tudjuk, vajon az egész róm. kath. anyaszentegyházat-e, avagy annak csak egyes töredékeit tekintsük ellenfelünknek? de bár így, avagy amúgy álljon is a dolog, nem ijedünk meg: *mert velünk az igazság!* És bármily nagy hatalom legyen is az anyaszentegyház mint látható, fogható és tapintható *testület*: az igazság, mely se látható, se fogható, se tapintható, még nagyobb! A látható, a fogható, a tapintható legyőzhető itt e Földön, de a láthatatlan legyőzhetetlen! A róm. kath. egyház részéről az első támadást Tomcsányi jezsuita atya intézte a spiritizmus ellen, a budavári Mátyás templomban, a szószékről; a másodikat Meyer Béla kalocsai kanonok és bózoni püspök „*A spiritizmus keresztény katolikus megvilágításban*” című könyvével; a harmadikat emléhri Wolkenberg Alajos dr. (szintén jezsuita atya), papnevelő intézeti felügyelő Szatmáron „*A spiritizmus*” című könyvében. Ez a könyv onnan nyeri az ő jelentőségét, hogy a „Budapesti kir. magyar tudományos egyetem hittudományi karától a Horváth-féle díjjal jutalmazott pályamunka”, és a „szatmári egyházmegyei hatóság jóváhagyásával” íratott: tehát hivatalos. Eddig megjelent számba vehető egyéb munkáról és támadásról tudomásom ugyan nincs, de úgy hiszem, hogy van az említetteken kívül is elég. Mindegy! Amit itt megírok, valamennyinek szóljon.

Abból a felfogásból és meggyőződésből indulok ki, hogy ezek a támadások nem annyira vallási szempontból, mint hatalomféltési szempontból erednek, mert hiszen ami a vallást illeti, az a tan, melyet a spiritizmus hirdet, a Krisztusi tanok őseredeti forrásából, a Bibliából, hamisítatlanul s oly tisztán csörgedeznek, amint azok a Megváltó ajkáról megszülettek; de mert vallási különbséget nem tesznek, és Krisztus tanait nem szektaszerűen fogják föl, a kath. egyház ebben az általánosításban, ebben a nagy tengerben felolvadhatni véli a maga szeparatizmusát, és így nem annyira a spiritizmustól, mint attól az egy akol és egy pástortól retteg, melyet e tanok méhükben rejtene, és kereszténység címen mindeneket egybeolvasztanak anélkül, hogy élükre a róm. kath. anyaszentegyházat helyeznék. **Ámde legyen nyugodt a róm. kath. egyház! A spiritizmus tana inkább**

társadalmi mint vallási. A spiritizmus tana a vallások közt különbséget nem tesz: Imádkozhatja Istenét minden vallás olyan formák közt, amilyen formák legjobban tetszenek neki, mert a formák csak külsőségek, és magának a tannak benső lényegéből semmi sincs bennük: hanem igenis a spiritizmus tana teljes meggyőződéssel vallja, táplálja és követi azt a hitet: **hogy a Krisztus tanai szóról-szóra betartandók, írásban úgy mint cselekedetben, mert ezek az egyedüli igaz nyomok ahhoz, hogy a mennyek országába vezessenek!** A róm. kath. anyaszentegyház tehát nagy tévedésben van, ha azt hiszi, hogy Krisztus tanainak követése, üdvözülésre egyes egyedül a róm. kath. vallás formái szerint vezet, eltekintve attól, hogy a tanok benső lényegei, *tettekben és cselekedetekben is követetnek-e, avagy nem.* Be fogom bizonyítani ezen állításomat szóról-szóra, és felhívom a világ összes teológiai fakultását, hogy cáfoljanak meg. Nem rosszakarat, nem gyűlölet az, mely tollamat vezet. Mint spiritizista, mint Krisztus tanainak tettekben is követője, szívemhez ölelek minden embert, még a legnagyobb ellenségemet is. Annál jobban szánom, minél bűnösebb, mert hogy bűneitől tisztulhasson, annál nagyobb szenvedéseknek lesz kitéve. **Különböző földi szülőktől, de az egyetlen mennyei Atyától származó testvérek vagyunk mindnyájan, s az egymást szeretés közös isteni eredetünk kötelessége.** Tehát sem gyűlölet, sem harag az, amely tollamat vezet, hanem mert szemem előtt a róm. ker. kath. anyaszentegyház végzetes tévedése. A spiritizmus védelmének célja tehát nem az, hogy annak jelenségeit, tüneteit bizonyítsam, bizonyítsák be azokat a tények maguk. Hiába állítom én itt igazaknak, amiket csak azok hisznek el, akik látnak, avagy azok sem, de ha magát a tant állítom föl, **ha magát a tant ismertetem, annak tisztaságáról és valódiságáról igenis hogy meggyőződhetik mindenki, aki józanul gondolkozni képes.** Hogy pedig a tant nem mint megvilágítottat, hanem mint világítót, mint magát a napot mutathassam be, sugarait a sötét foltokra kell ráirányítanom. Így fogja megláthatni és megítélhetni a különbséget a sötétség és a világosság közt az emberiség; így fogják megismerni Krisztusnak igaz és napfényként ragyogó tiszta tanát. Ép-

pen azért érzem magamat teljes biztonságban, mert hogy a sötétség a világosságot elnyelhesse, hogy a világosság a sötétséget föl ne derítse, még nem történt soha! A világosság forrása az ősvilágosság, azaz maga az Isten! A sötétség forrása a bűn! Az tehát, hogy a világosság ereje a sötétségen győzedelmeskedjék, a természetnek Isten által alkotott törvénye!”

És Tóvölgyi Titusz egynegyed századon keresztül teljesítette vállalását, vagyis lángoló lelkesedéssel és fáradhatatlan buzgalommal igyekezett hirdetni és bizonyítani tanunk lényegét, a túlvilági lét valóságát, azt az egyszerű és logikus tételt, hogy személyes szellembukásunk következtében kerültünk a Földre, de az isteni kegyelem és javulás révén oda kell visszatérnünk. Legnagyobb sikerét két első spiritiszta könyvével: „Van-e másvilág?” és „A lélek, mint egyén” érte el. Az a körülmény, hogy e munkák széles elterjedésű napilapokban - még a XIX. század végén - jelentek meg első ízben, és csak azután kerültek könyvpiacra, bizonyára hozzájárult ahhoz, hogy fejtegetéseit olyan sokan elolvasták. Eme munkálkodását aztán az 1898. december 21-én első ízben megjelent egyleti szócsoében, az „Égi Világosság”-ban folytatta felelős szerkesztőként, majd tárcák írójaként, és ott szívós elkötelezettséggel igyekezett Adelma „Szellem, erő, anyag” című médiumi munkáját érthetővé tenni, aminek végső eredményeként a végleges magyarázat 1903-ban „A Mindenség földtani és lezármazási művelődésének története” címen 3 kötetes könyvben is kiadásra került.

*

Sérelem, amely Adelmát érte

Ide sorolandó az a sérelem is, amely ADELMÁT érte spiritiszta volta miatt a katolikus egyház részéről. Ezt saját maga így írta meg Egylete részére:

„Aki a világ történetét figyelmesen olvassa, láthatja, miképp jutnak a népek egyik uralom alól a másik alá, miképp harcolnak folyton felszabadulásukért és csak lassankint és nehezen jutnak a jó és igaz megismeréséhez. Annyit beszélnek a szellem- és az akarat szabadságáról, a földi törvények és berendezések mégis

folytonos gyámság alatt tartanak bennünket, mert az ember maga kötözi le magát előítéleteivel és tökéletlenségével; bizony szegény megkötött bűnösök vagyunk. Csak egy valaki képes bennünket felszabadítani: Isten az Ő szeretetével. Aki ezt felismeri, az szabadabbá lesz földi előítéletektől, melyek szellemi fejlődését akadályozzák. **De semmi sem fejlődik ugrásokban: mindnyájunknak az égi létra fokain kell feljutnunk.** A kényszerítő viszonyok folytán törvények között születünk, melyek kötve tartanak bennünket. Az ember szabad akarata születésétől kezdve le van kötve, csak később engedtetik meg neki, hogy szellemét az igazság és megismerés felé szárnyaltassa. Katolikusnak kereszteltek, dacára annak, hogy anyám, Teleki grófnő kálvinista volt és megboldogult atyám, Wurmbrandt Ernő gróf, a házassági szerződésben biztosította, hogy leányait kálvinistáknak keresztelteti, de az időközben életbelépett katonai törvény arra kényszerítette, hogy katolikusnak kereszteltessen. Anyámnak Solms Frigyes gróffal kötött második házassága folytán Poroszországba, e teljesen evangélikus országba jutottam. Nevelőatyám a legnagyobb lelkiismeretességgel katolikusnak neveltetett, s egyetlen katolikus atya sem gondoskodhatott volna jobb katolikus oktatásról, mint ő. Szerettem is vallásomat, lelkiismeretes és szigorú voltam, de szívembe sohasem lopózott türelmetlenség a másvallásúak iránt. Minthogy szerettem édesanyámat, tehát az ő vallását is szerettem. A katolikus egyház egyedül üdvözítő voltát, a protestánsok elkárkozását, az „eretnek” szót már gyermekkoromban sem hittem, a keresztényeknek egymás iránti türelmetlenségét lelkem mélyéből megvettem. Amikor Vay Ödön báróhoz, annak a Vay Miklós fiához akartam férjhez menni, aki rendületlenül harcolt a kálvinista egyházért, **bekövetkezett első beleütközésem a katolikus egyház dogmáiba, mert protestánshoz mentem férjhez anélkül, hogy reverzálist (a házasfelek írásos megegyezése a születendő gyermekek vallásáról vegyes házasság esetén) kértem volna.** Ennek következtében a katolikus egyház megtagadta tőlem áldását és a katolikus esketést. Amikor nappal esküvőm előtt Berlinben a Hedvig templomban egyik káplánnak gyónni akartam, megtagadta tőlem a gyónást és „*exkommunikálnak*” (*kiközösítettnek, kiátkozottnak*) jelentett ki...

Tehát az evangélikus templomban Golsenben eskettek. Mint-hogy exkommunikáltak és evangélikusoknál eskettek, helyesen cselekedtem volna, ha már akkor az evangélikus egyházba léptem volna; de akkor még fiatal voltam, és nem volt erőm a katolikus egyháztól elválni. Azt az utasítást kaptam, hogy esküvőm után töredelmesen gyónjak meg. Breslauba mentünk, akkor imádkoztam és gyóntam. Meggyóntam nagy bűnömet, hogy protestánshoz mentem reverzális nélkül férjhez. A bűnt a tett elkövetése után megbocsátották nekem, és ismét felvettek a katolikus egyház kebelébe. **A második összeütközésem a katolikus egyházzal a spiritizmus körül tett tanulmányaim folytán, és könyveim kiadása miatt történt. A gonobitzi esperes megtagadta tőlem a gyónást, exkommunikálnak jelentett ki; azt mondta, hogy könyveim indexre kerültek! Kitaszított az egyházból.** Panaszt tettem a püspöknél, de azt a választ kaptam, hogy spirituális meggyőződéselem nyilvános visszavonása előtt a szentségekhez nem vagyok bocsátható. Az esperes legújabban, amikor Gonobitzban béráltak, vonakodott nevemet bérmaanyaként beírni, és azt mondá az illető szülőknek, hogy ki vagyok az egyházból közösítve. A katolikus egyházzal nem békülhettem ki közzétett meggyőződéselem visszavonása és szigorú vezeklés nélkül. Nem tudok színlelni. Az egyház követeléseit nem fogadhattam el, teljesíthetetleneknek tűntek azok felöttem. Nem vagyok képes a folytonos szellemi rabszolgaságot, az exkommunikáció Damokles kardját fejem felett lebegni látni. Világosságot és igazságot kívánok. Álkatolikusként ilyen hamis látszatot magamon hagyhattam-e? Nem! Elhatároztam tehát, hogy abba az egyházba lépek, mely Isten igéjét egyszerűen, híven és igénytelenül tanítja, dogmák és *anatéma* (*kirekesztés*) nélkül szellemi szeretettel. A kálvinista egyházba léptem. Ezt a lépést éveken át megfontoltan, sok üldözés és sok harc után tettem meg. Isten között és közöttem egyetlen ember se álljon. **A spiritizmus nem vallásom, hanem fokoza-**
tom. Keresztény vagyok a szó teljes értelmében, és küzdeni akarok Krisztusért, és az Ő igéjéért. Határozottan különbözöm azoktól a spiritisztáktól, akik nem hisznek Krisztusban, és akiknek az evangélium nem Isten igéje. Így állok itten és úgy mondom, mint

egykor Luther szólott: Itt állok, másként nem tehetek, Isten legyen segítségemre!”

Dr. Grünhut 1903-ban feljogosítást kért Adelmától, hogy a fenti beszámolóját közzé tehesse az Egylet lapjában, amire Adelma a következőket válaszolta:

„Tisztelt Barátom!

Amaz iratot áttérésemkor azért írtam, mert az időben sokan kérdezősködtek nálam e dolog felől. Megküldtem akkor egy-egy példányt minden kérdezősködőnek, és ugyanakkor megküldöttem Egyletünknek is. Nyilvánossá tenni azonban nem akartam, s csak arra az eshetőségre tartottam készenlétben, ha talán valamelyik újság kirohant volna ellenem. De ez nem történt meg. Nos, hát az „Égi Világosság”-ban talán hozható volna, ha Ön ezt éppen jónak vélné. Az akkori idevaló esperes - Ulaga - áttérésem után nyolc napra meghalt. Az itteni nép, mely szeret engem, Isten ítéletét látta ebben. Az esperes halála után tizenhárom évvel egy philadelphiai öreg barátom, ki leveleimet psychometrizálni szokta, s általa ily módon már sok csodálatosról értesültem, ezt írta: „Gyakran megtörténik, hogy az Ön levelével egy katolikus pap szelleme is érkezik hozzám és kér, mondanám meg Önnek, hogy bocsásson meg neki. Továbbá, hogy menne el a sírjához és imádkoznék érte. Megkérdeztem vezetőimet, a szellem ki légyen? - Ulaga - felelték - bocsássák meg neki. És én nemcsak megbocsátottam, de meg is köszöntem Ulagának; hogy belekényszerített az áttérésbe, miáltal kiszabadított a dilemmából. Aztán kimentem sírjához és imádkoztam érte. E nap estéjén már írt is általam; latinul adta meg az *absolutiót (feloldozást a bűnök alól)*, amint a gyóntatószékben szokták. Minthogy vezetőink előbb elutasították, bűnhődésül Amerikába kellett mennie: csak e kerülő úton juthatott meghallgatáshoz. Adelma.”

*

2.2./A második korszak(*)

2./ Az 1906-tól 1925-ig terjedő, úgynevezett hármas vezetés korszaka Merényi József (József médium), Havas Andor (az Égi

Világosság szerkesztője) és Rohay Béla (Béla médium) irányításával működött. Jellemzője ennek a **második** korszaknak, hogy

a./ az Egylet 1898 decemberében alapított szócsöve, az Égi Világosság, egymás után hozza az Egylet médiumainak (Adelma, Antal, József, Alajos, Lipót) az előző időszakban német nyelven a „*Reflexionen aus der Geisterwelt*” füzetekben (1873-1876) és a „*Reformierende Blaetter*” 7 kötetében (1878-1880) megjelent lényeges közleményeit magyarul.

b./ *Máté, Márk evangéliumának* (Antal m.); *Lukács evangéliumának* (Erzsébet m.); *János evangéliumának*; *János Jelenések: Pál apostol leveleinek* Adelma médium általi magyarázatát magyar fordításban;

c./ Könyv alakban és magyar fordításban adja ki Adelma egyes könyveit: *Elmélkedések könyve*; *Szellem, erő, anyag*; *Tanulmányok a szellemvilágból*; *Szférák a nap és a föld között*; *Hephata*; *Tündér anyóka elbeszélései*; *Aeonok*, „*MANNA a hit táplálásához*” címűt 1902-ben és 1922-ben, ami a fent (a./ alatt) említett médiumi közlemények egy részének gyűjteménye.

d./ Ugyancsak ebben az időben lett magyar nyelven közreadva **Forsboom Bernáth** (1833-1901) által gyűjtött „*EMÁNUEL SZELLEM nyilatkozatai*” című könyv is. Először 1900-ban, Csengeri Papp Elemér édesapjának „Balogh Mátyás” álnéveni fordításában, másodszer 1923-ban bővített kiadásban és Havas Andor fordításában, akinek szerkesztői vezércikkei pedig 1924-ben könyv alakban, és „*Az ember és rendeltetése a spiritizmus megvilágításában*” címen jelent meg. Ki kell itt emelnünk a német Forsboom Bernáth egyleti tagnak és intuitív médiumának: a müncheni báró **Gumpenberg Emminek** (tiszteletbeli tag) nálunk is nagybecsült munkálkodását. **Forsboom** kezdetben modern materialista nézeteket vallott, de barátja, a magyar Hellenbach Lázár (1827-1887), a spiritizmus lelkes előharcosa, 1870 körül rávette őt egy materializációs ülésen való részvételre. Aztán közel 25 éven keresztül tanulmányozta a spiritizmus irodalmát, s **ami-kor már áttért a túlvilági élet természettanának és etikájának kutatására**, Emmi médium egyik rokona azzal az üzenettel kereste őt fel, hogy a magát Emánuelnek nevező szellem arra kéri

őt, hogy tenne fel kérdéseket részére, amire ő, Emmi médium útján, válaszolni fog. A találkozás létrejött, és így kezdődött meg a kérdés-feleleteknek az a sorozata, mely a fenti cím alatt 1898-ban német nyelven, majd nálunk is a fent mondottak szerint két kiadásban magyarul közre lett adva. **Emánuel szellem** egyébként **önmagáról így nyilatkozik:** „*Én sohasem voltam földi ember és csak mint olyan szellem, aki a durva anyagi világ homályos ködébe sohasem merült alá, vállalhattam el a missziót, hogy Földetek szellemi korszakának pirkadó hajnalán taníthassam az emberiséget. Az én szavaim most csak olyanok, mint az enyhe szellő, amely virágos mezők felett suhan át, de azért ez a szellő is megmutatja a szél irányát, a szél fúvása pedig meghatározott törvények szerint fog bekövetkezni.*” Adná Isten!

*

2.3./ A harmadik korszak(*)

3./ 1925-ben Havas Andor elhalálozott és az Égi Világosság szerkesztője, valamint az Egylet titkára az 1914. év óta tagsággal bíró Pátkai Pál (Pál médium) lett 1942. október 7-én bekövetkezett haláláig. Ezt az időszakot, beleértve az ezt követő ú.n. Rohay és Eszter csoport közötti szakadást és a diktatúra miatti pangást **nevezhetjük az egylet harmadik korszakának.** A fenti három korszak igen hosszú és komoly időnek számít egy egyesület életében, hiszen zivataros időkben (kőkemény materialista közeg, ezredforduló, két világháború) és generációváltások közepette kellett a tagoknak az eszmét őrizve-nemesítve továbbadni. Csodálatos isteni vezetés által valósult ez meg ebben a testvéri közösségben. Az alapító Grünhut Adolf (Doktorbácsi), a korán elhunyt Prohászka Antal (Antal médium 1824-1880), a nemzetközileg ismert Vay Adelma (1840-1925. V. 24.) médium atyai, illetve nővéri szeretettől áthatottan örködték, vigyáztak az Egylet törvényes működésére, odaátról pedig szinte rendszeresen oktatták, nevelték a tagokat az igaz úton való maradásra, az erkölcsi önmunkálkodás érdemességére. De ugyanígy kivették részüket az egyleti élet alakításában is. Az történt ugyanis, hogy József (Méryi) és Mária (Rohayné) médium 1930-, illetve 1931-beni elha-

lázolásával az Egyletnek mindössze két oszlopos médiuma maradt: Béla (Rohay) és Pál (Pátkai). Az isteni gondviselés szükségesnek látta tehát ebbe az Egyletbe való besorolását egy olyan médiumnak, aki 1912-től saját körében kifejtett igen magas színvonalú kijelentések közvetítésével hívta fel magára a figyelmet („*A mai kor vallása*” 1913). Pátkai Pál 1929. év elején ismerkedett meg vele, és mindent elkövetett annak érdekében, hogy ezt a kiváló médiumot: **Böhm Mihályné szül. Papp Esztert** (Kőrös-hegy. 1882-1977. IX. 20.) megnyerje az Egylet számára, ami 1931 okt. 7-én be is következett azáltal, hogy Eszter és köre beolvadt az Egyletbe. A november 12-i egyleti ülésen már el is hangzott a **Névtelen szellem** beköszöntő beszéde. Egy évre rá, az 1934. október 28-i ülésen pedig Adelma így üdvözli *Béla médium* útján a jelenlévőket:

„A Névtelen Szellem alázatos és engedelmes szolgálóleánya vagyok! Mire a *Körvezető*: „Adelma testvérünk?” *Béla m.*: „Igen. Az is akarok maradni mindaddig, míg Isten erre méltónak talál és ameddig itt céljai és szándékai vannak velem.” Majd a következő váratlan bejelentést teszi: „Most visszatérek a ti kedves Doktorbácsitokra, aki hosszú évtizedeken át hozzá volt növe és kötve a ti szívetekhez, és aki most Isten végtelen kegyelméből **egy új testöltés állomása elé érkezett**. Az ő lelkét most is az a vágy él-teti és lelkesíti, hogy Isten akaratát, szándékát és terveit még jobban, még világosabban megértve, **újból felveendő földi életébe magával vigye mindazt a szépet és jót, amit már magának megszerzett**. Ti pedig, ha jól megértettétek Isten bölcsességét és kegyelmét, örvendezni fogtok ennek a híradásnak és imáitokba fogjátok őt foglalni, hogy ebben az új feladatában és rendeltetésében Isten könyörülő kegyelme kísérje őt el újból a Földre, s adjon neki olyan munkát, ami szíve vágyának a legjobban megfelel, és tegye ezt a munkát sikeressé mennyei Atyjának dicsőségére. Tudom, hogy hiányozni fog nektek, mert hiszen ti emberek vagytok, és sok mindenben emberi érzéseitek hatása alatt álltok, azonban azt is mondhatom nektek, hogy **újból sokan fognak körülötte csoportosulni, hogy Isten Igéjének szellemében egy lépéssel előbbre vigyék megint a szellemi világosság és kegyelemnek fénylő fehér zászlaját.**”

1934. november 25-én pedig maga Doktorbácsi vesz búcsút övétől Béla m útján: „**Isten végtelen kegyelméből egy újabb földi élet terhet kell magamra vennem.** Tudom, hogy bárhol, bármilyen messze leszek tőletek, ha nem feledkeztek meg rólam, lelketeknek ezek a tiszta érzései mindig meg fognak engem találni ott is, ahová most fogok menni.”

1935-től már soha többet nem is jelentkezett az egyleti üléseken!!! És most ezek után bátorkodom papírra vetni azt a néhány évvel ezelőtti megérzésemet, hogy hol, milyen messzi országban következhetett be ez a testöltés? **BRAZÍLIÁBAN.** Hangsúlyozom, csak megérzésről van szó, de amit ezután idézek „*Az új korszak megismerése*” című argentin folyóiratban 1964-ben megjelent „*A brazil szellemi csoda*” cikksorozatból, az tény és valóság. Szerintem most ő ott 66-67 év körüli orvos, aki tehát 1936 vagy 1937-ben született, spiritiszta, ingyen gyógyít és együtt lakik vagy lakott Brazília legismertebb, számtalan spiritiszta könyvet írt médiumával: Francisco Candido Xavier-rel, becenevén: Siku Xavierrel (aki - a legfrissebb hír szerint - 2002 júniusban hunyt el 92 évesen). Jól tudom, hogy Braziliában az Allan Kardec féle spiritizmus virágkorát éli. Csak Sao Paulo államban kétezer azoknak a kardecista központoknak a száma, amelyek a cselekedetekben megnyilvánuló, vagyis az evangéliumi spiritiszta mozgalomnak az irányítói. Gondolom, ebből a munkából kiveszi részét a mi volt Doktorbácsink is, más néven ugyan, de azzal az elszántsággal, amivel annak idején tőlünk elbúcsúzott: „**És én megyek alázatos szívvel mindazoknak a megbizonyosodásoknak birtokában, amelyeket e földi életemben, és ebben a túlvilági életben Isten kegyelméből megszerezni sikerült.**”

Következzék tehát alább az említett újság cikksorozatának 16. száma!

„WALDO VIEIRA orvos, naponta 8 órától kizárólag díjtalan rendelés.

Egy fiatal orvos a fenti egyedülálló feliratban sűríti össze idealizmusát és azt a forró vágyát, hogy önzetlenül szolgálhassa szenvedő felebarátait. Abban a szerény lakásban vagyunk, ami

egy szoba és előszobából áll s amit doktor *Waldo Vieira és Chico Xavier* foglal el a Keresztény Közösség Központja mellett. Éppen most fejezte be szerény ebédjét. Mialatt egy kávéfogyasztok el, őt figyelem. Nyílt és barátságos arca van; magas homloka, szelíd és kifejező szemei, magas, nyugodt mozdulatú, elegáns sportöltönyben könnyedén mosolyog. Szíves jóindulatát és előzékenységét felhasználva néhány kérdést teszek fel a Conocimiento olvasói számára:

- Hogyan került kapcsolatba a spiritiszta mozgalommal?
- Spiritiszta családban születtem, s már elemi iskolásan részt vettem a keresztény spiritiszta erkölcsi munkában és megszállottakat gyógyító eljárásokban. Még kisfiú voltam, amikor már voltak megérezéseim, álmaim és delejeztem. Később vezető szellem kérésének engedve elkezdünk spiritiszta evangelizáló összejöveteleket tartani otthonomban. Már ezen ülésektől kezdve vettem át pszichografált diktátumokat. Ezeket a gyakorlatokat 10 éven át mindennap folytattam. A napi munkám után félrevonultam, elmondtam egy imát, koncentráltam, s médiumi munkába merültem sokszor reggeli 2-3 óráig.
- Kapott-e ezen alkalmakkor olyan közleményeket is, melyekről szólni kellene?
- Sok közleményt kaptam, de szellemi vezetőink ez időben semminek a közlését nem engedték meg, sőt volt olyan idő, amikor azt mondták, hogy égessem el a nagymennyiségű iratomat, mondván: az a tudásvagyon nem az enyém, ne dicsekedjem el vele. A tőlük kapott jelszó ez: „Ha vért is izzadunk, meg kell ismernünk, és teljesítenünk kell Jézus szándékait!”
- Tudjuk azt, hogy ön, *dr. Vieira*, már több művet vett át a nagy fényszellemtől, André Luiztól. Mondhatna-e nekünk valamit róla?
- André Luiz valóban csodálatos lény, elsősorban alázata folytán. Valami nagy kutató orvos lehetett, talán itt Brazíliában.
- Segítségére van-e ő orvosi munkájában?
- Igen. Azóta, hogy kórházban dolgoztam, sok esetben jelentkezett, hogy nagyon komplikált betegségeket megvilágítson s ma is segít napi munkámban.

- Alkalmazza-e spirituális képességeit klinikai gyakorlata közben?

- Néha igen. Elmondok egy különös esetet: „Egy férfi jelentkezett nálam s arról panaszkodott, hogy mellén állandóan erős nyomást érez. Már sok orvos kezelte eredménytelenül. A vizsgálat alatt szellemi vezetőmtől a következő képet kaptam: Az előttem lévő ember egy fegyvert süt el egy másik férfire, aki meghal, hulláját pedig a gyilkos rögtön elrejtí. Pár pillanatig megrettenve néztem rá; akkor látom, hogy az áldozat lelke bosszút lihegve üldözi gyilkosát, s annak felső testét támadja... Orvosi minőségemben nem tehettem mást, minthogy elmondjam azt, amit láttam, s megmondjam azt is, hogy nem tudom őt meggyógyítani addig, amíg nem sikerül valamiképpen lecsillapítani támadóját. A páciens - a legnagyobb ámulatomra - egy szó nélkül fogta a kalapját, s hátra sem nézve elmenekült, mintha attól félne, hogy feljelen-tem a rendőrségnél.”

- Mik a tervei a jövőre nézve?

- Nagyon egyszerűek. Abban állanak, hogy folytatom mindazt, amit most csinálok.

- Végül egy kissé személyes kérdés; ha úgy tetszik, ne feleljen rá: Nem gondolt-e még nősülésre, hisz fiatal orvos és vonzó külseje van?

- Annak, hogy válaszoljak, semmi akadálya ... Igen, gondoltam rá és már döntöttem is: Életemet teljes egészében a tannak, az eszmének szentelem...!!”

*

Dr. Waldo Vieira életrajza:

Bár dr. Waldo Vieira sokkal fiatalabb, mint Chico Xavier, nagy szellemi rokonság van köztük. Együtt laknak a *Keresztény Közösség Központja* mellett és médiumi feladatuk is hasonló, mégis azzal az egyetlen eltéréssel, hogy dr. Vieira orvos is, egy rendelőt lát el, ahol naponta 80-100 személy nyer orvosi kezelést teljesen díjtalanul. Abból a fizetésből él, amit az Uberabai Gyógy-szerészeti és Fogorvosi Fakultás alkalmazottjaként kap. Waldo fogorvos is, előbb azt végezte el. Amikor W. Vieira jelentős médiumitása még csak kicsiny körben volt ismeretes, André Luiz

szellem rendkívüli közleménye egyszerre híressé tette. Ez a páratlan közlés (kereszt-írás!) így történt:

Chico Xavier egy - Uberabától, dr. Waldo Vieira lakóhelyétől - 800 km-re fekvő városban, Padro Leopoldóban lakott. Andre Luiz diktált kettejüknek egy könyvet, ami nyomban szenzációt keltett címével: „*A fejlődés két világban*” (a könyv 1959-ben jelent meg!), *de úgy diktálva*, hogy egy fejezetet Chicónak, a másikat Waldónak, és tovább felváltva, anélkül, hogy az egyik tudná, mit kapott a másik... Utólag azután Chico Xavier utasítást kapott vezetőjétől, Emánueltől, hogy lépjen érintkezésbe Waldo Vieirával, és illessze össze egy egészé a könyv fejezeteit.”

*

És 2001 februárjában - korábbi nyomozásaim eredményeként - elhatároztam, hogy dr. Waldo Vieirát levélben keresem meg. Íme a levél:

„Dr. Waldo Vieira úrnak. Brazília.

Engedje meg, hogy alulírott,... egyben az Allan Kardec féle spiritizmusnak immár 70 éve híve és megélője, ezen szent ügyben az esetleges jövőbeni együttműködés érdekében jelen soraimmal megkereshessem Önt azt követően, hogy az itteni brazil követség egyik kedves munkatársa, egyben felkért fordítóm révén sikerült titkárnőjével telefoni összeköttetést teremteni. Ennek előzménye az, hogy nem olyan régen „véletlenül” kezembe került a „*Conocimiento de la Nuova Era*” című argentin folyóirat 1964. április-júniusi számában írt ama riport sorozat magyar fordítása, amely részletesen ismerteti a „brazil szellemi csodát”, közte az Ön médiumi keresztlevelezésének történetét az ugyancsak Andre Luiz által vezérelt Chico Xavier médiummal, aztán egymás mellé kerülésüket, az ön ingyenes, fáradhatatlan gyógyításait. Xaviernek pedig a spiritizma könyvek sorozatbani megírását és kiadását, vagyis az evangéliumi spiritizmus elveinek gyakorlatban történő megélését olyan időben, amely időszak (1946-1990) nálunk viszont az azonos eszmének tiltását, sőt üldözését hozta az ateista - kommunista terror. Igazolható tényként kell megemlítenem, hogy ezt megelőzően (1871-1946) ugyanis a Gondviselés a franciák

után országunkat és az itteni médiumokat szemelte ki - ugyanúgy mint most a brazilokét - az odaátról irányított evangéliumi spiritizmus *tantételeinek* lefektetésére, az eszme kiteljesítésére. Ezt a meglátásomat - szíves engedelmével - az 1871. április 21-én báró Vay Adelma médium útján és dr. Grünhut Adolf orvos közreműködésével alapított „Szellemi Búvárok Pesti Egylete” 130 éves történetének rövid leírásával szeretném majd Önnek bemutatni annak reményében, hogy a két különböző időszakban, de - úgy látszik - egy helyről vezényelt evangéliumi spiritizmus irodalmi terméke a jelenben is kifejtheti az igazságra elvezető krisztusi ígéret megvalósulását.

Ezt a kis összeállítást most fordítatom portugál nyelvre és levelem kedvező fogadtatása esetén, azt kész vagyok megküldeni Doktor úrnak. Pillanatnyilag pedig annyit mondhatok, hogy a mi fent említett Egyletünk irodalma - olvasva a fenti argentin folyóirat idevonatkozó felsorolását - szinte azonos mértékűnek és színvonalúnak tekinthető az Önökével. Úgy érzem tehát, hogy a két irodalmi anyag összehasonlítása, tanulmányozása mindkét tábor hasznára lehetne, egyben a legnagyobb bizonyíték is arra, hogy az evangéliumi spiritizmus tana, mint a Tamások filozófiája, nevezve azt **spiritológiának**, *azonos odaáti* forrásból ered, és az utolsó idők emberiségének Krisztus ígérete szerinti mentését szolgálhatja, talán sikeresen! Még csak annyit, hogy mi - az 1989-es politikai fordulatot követően - éppenhogy ébredszünk a fenti nagy múltú Egylet szellemiségének felélesztése, irodalmának feltárása és annak közreadása terén, vagyis az 1949-ben betiltott, vagyontól megfosztott fenti Egylet szinte azonos néven 1994-ben ugyan jogilag is újraéledt, csak éppen az időmúlás miatt a gyakorlatban még nem érződik eléggé az eredeti forrás termékeinek valódi létünk nagyszerűségét tükröző volta. Bizony, jól jönne tehát a jelen időhöz közelebb álló eszmehullámnak frissítő megjelenése itt is, amit az Önök ragyogó munkálkodásának köszönhetően immár megvalósultnak vélek és tekintek olyan értelemben is, hogy fizika, biológia, orvostudomány, technika, stb. terén mutatkozó óriási fejlődés hatására a ma embere értelmileg és érzel-

mileg talán jobban felfogni és elviselni képes a harmadik kijelentés nem mindennapi létfilozófiájának (teremtés, bukás, visszatérés-evolúció, reinkarnáció, stb.) logikus tantételeit!

Ennek jegyében zárom soraimat, remélve és várva Doktor úr megtisztelő válaszát.

Budapest, 2001. február 7.

Szívélyes eszmetársi üdvözléssel:

dr. Pataky Árpád

Az olvasó jogosan teheti fel a kérdést, mi lett a levél sorsa? Hétköznapi esetben egyszerűen ide csatolnám a fenti levél címzettjének válaszát. A levél sorsa azonban nem ilyen hétköznapi eset. Annak kézbesítési útja-módja ugyanis - valami „égi húzás” folytán és valamilyen okból - nagyon különlegessé vált. Portugál fordítóm éppen Brazíliába készült utazni és vállalta a személyes kézbesítést amiatt, hogy még a nyomozás időszakában kiderült: két dr. Waldo Vieira orvos létezik, az egyik Rio de Janeiróban, a másik Uberabában. Levélcímzésem ezért tartalmaz csak Brazília megjelölést. Fordítóm végül is Rióban kötött ki. Ott mindkét helyre telefonált, és ennek során kiderült: az uberabai dr. Waldo Vieira máshová költözött, a riói dr. Waldo pedig elhunyt, de az az egyesület, amelynél működött, létezik és vezetője átveszi a levelet, ami meg is történt. Rövid idő múlva pedig pár sor kíséretében a Posta súlyos csomagot kézbesített részemre, benne 2 db, több mint 1000-1000 oldalas nagy ívű könyv. Szerzője dr. Waldo Vieira. A szerző születési évszámából (1932) és a tartalomjegyzék betekintéséből furcsa döbbenet, egyben sejtelem vett erőt rajtam. Most csak annyit árulok el, miszerint a könyv szerzője nem lehet azonos az általam keresett, ingyen gyógyító brazil orvossal! De akkor ki lehet? És eme kérdésfeltevéssel - szokatlan módon ugyan - feladványt kínálok az olvasónak. Könnyítésül csak annyit, hogy a közel 2000 oldalon egy szó sem esik spiritizmusról, szellemről, túlvilágról, mindössze ú.n. lelki jelenségeknek emberi-anyagi szempontból történő magyarázatáról. És ekkor villant fel bennem egy bizonyos reinkarnációs feltételezés, amit a másik személynél is gyanítok. Ennek reális alapját pedig a 100 évvel ez-

előtti Egylet-i manifesztáció és az akkori Égi Világosság beszámolója adja meg, amit eredetben - sok egyéb tanulságként is - ide csatolunk.

„Vay Adelma és Büchner Lajos jelenléte körünk 1899. május 11-i zárt, a május 12-i médiumképző és a május 14-i rendes ülésén.

Egy rendkívül érdekes ülésről kell jelentést tennünk. A spiritiszták előtt közismert, hogy a halál mit sem változtat az egyén földi életbeni felfogásán. Változatlan érzéssel, szenvedéllyel, bűnnel és hibával, tagadással vagy a túlvilágban hittel lépjük át a szellemvilág küszöbét. Ennek a tudatnak a függvénye aztán az ottani ébredés, valamint a megnyilvánulás lehetősége. A hitetlenek legtöbbször nem tudja, hogy már meghalt. Hosszabb vagy rövidebb idő telik el az ébredésig, helyesebben az ébresztésig, amit az őrző szellemek türelmes munkával végeznek, **és ebben a munkában a fejlettebb spiritiszta körök munkálkodását, felvilágosító készségét is igénybe veszik.** Teljesen más a körülmény azokra nézve, akik hisznek a halál utáni életben, mert azok csakhamar tájékozódni képesek az új helyzetben. Hitük, amellyel már akkor bírtak, amikor még a testben voltak, itt meggyőződéssé lesz, és hálattal szívvel követik őrszellemük utasítását. Egészen sajtószármazással találkozunk viszont a tagadó Büchner szellemének megnyilvánulásában. Büchner csak az imént (1899. év eleje) halt meg, s immár öntudatánál van, ami azt jelenti, - amint be is vallja - hogy ő az „*Erő és anyag*” (Kraft und Stoff) című művét már nem meggyőződésből, hanem sugalmazások által megtévelyedetten írta meg az Isten-ellenes, bukott szellemek szolgálatába szegődött, de halála órájában föllobbant benne a földöntúli élet tudata és talán valami bűnbánat is. Ámde Büchner az ő könyvének megírásával, azzal, hogy szellemét és szerviségét a gonosz szolgálatába adta, égbekiáltó bünt követett el; *de ki fog világlani, hogy ő még az első szellembukás mind ez ideig ki nem ábrándult maradványa*, s ki tudja hol, miféle égitestekben, hány élettornuson ment már keresztül, amíg ide jutott, de összeköttetését az ő bukott társaival itt is fenntartotta. Mondjuk, hogy

ez igen sajtáságos, érdekes és nagy horderejű jelenség! A spiritizmusnak ismét egy újabb oldalról való bevilágítása és megerősítése a „*Szellem, erő, anyag*” könyvében előforduló tételeknek. Azon évezredekig tartó megátalkodottságnak, amely megátalkodottság ha egyszer énjévé lett, - földi nyelven - „vérré vált benne” - az örök élet arányához mérten - mily kiszámíthatatlan időnkig gyötri őt és ez lehet az örök pokol, a *gyehenna fogalma!* Büchner, mint az első bukott szellemek egyike, Isten elleni megátalkodottságának kínját hordozta magában elképzelhetetlen időnkön keresztül, mint egy kielégíthetetlen bosszúvágyat égitestről égitestre, s bizonyval, hogy ez úton folytatva Isten elleni lázadását, mint csábító démon, és társainak eszköze barangolta be a mindenséget, hogy csábítson és lázítson mindenfelé. Ki tudja, hányadik földi életet végezte be most, de amint viselkedése mutatja, megátalkodottságának vége felé közeledik, és körünknek jutott az az Isten által meghatározott feladata, hogy beismerését itt tegye meg. Történt pedig ez a nagy horderejű, nevezetes esemény a következőképpen: A „*Szellem, erő, anyag*” világhírű megnyilatkozás írója (nem szerzője) és körünk vezető médiuma, Vay Adelma néven szereplő ezen, bizonyval magas szellem, két ülésünkön, a május 11. és 14-i ülésen vett részt és ugyanezek az üléseken, nagyon megérthető és felfogható okokból megjelent, illetőleg megjelenni kényszerítettett a még csak imént elhalálozott *Büchner szelleme* is. Olvasóink bizonyval ismerik - habár csak hírből is - **a Büchner Lajos által írt „Erő és anyag” című, Istent és szellemet tagadó művet**, és tudják, hogy ennek megcáfolására jelent meg a „*Szellem, erő, anyag*” című, Vay Adelma médium által közvetített égi mű, jelöl annak, hogy az égben súlyt helyeztek Büchner művére, mely az emberiségnek Istentől történő elterelése céljából hatalmas démoni közrehatásra íratott, és azt megcáfolás nélkül nem hagyhatták. Büchner ezzel - hihetőleg - be is fejezte démoni pályáját, **mert íme, meghódolt a „Szellem, erő, anyag” előtt, tévedését bevallotta és bocsánatért esedezett, amiért nem választott a mű küldőjének levelére.** Körünk látó médiuma ugyanis, a május 11-iki ülésen többek közt egy szarvakat viselő fekete szellemet látott, kit teljesen más kinézésű szellemek, a médium

szemeláttára (hihetőleg symbolice) láncokra vertek. Isten segítségével immár abban a helyzetben vagyunk, hogy körünk ülésein beszélő, író és látó médiumok is részt vehetnek. A szellemközleményeket rendszeren beszélő médiumok útján nyerjük, a látó médiumok pedig látják, hogy miféle szellemek vannak jelen. Május 11-i és 14-i üléseinken az író médium szerepét *Vay Adelma* töltötte be. Jegyzőkönyveinknek a Büchner Lajosra vonatkozó részét a következőkben közöljük:

*

Budapest, 1899. május 11.

„Az ülés elején, mialatt Adelma médium ír, *Ilona* látó médium (extázisban) a következőket mondja: „Ni, milyen sötét alak... két szarva van... a kezei meg vannak láncolva...”

Adelma, író médium:

.... Adelmával ma egy szellem jött ide, aki igen boldogtalan, Büchner Lajosnak, az „*Erő és anyag*” című mű szerzőjének szelleme. **E mű ezreknek vette el a hitét. Most már tudomása van arról, hogy halhatatlan szellem lakik benne és azon szellemi kár, melynek okozója volt a Földön, ezerszeres vádlóként áll előtte. Ma igen levert, mert tudja, hogy ő halhatatlan szellem. A ti tudásotok kenyérmorzsáiból kér alamizsnát.** Most azok az ő vádlói, akiket hitüktől fosztott meg. Az örök élet tudata képezi számára azon tövisét a halálnak, mely őt kínozza, gögje meg van törve, meg van alázva, mivel most tudja azt, amit előbb tagadott. A médium őt látta, a kezein lévő lánc, azon sötétséget jelzi, amelyben van. Mária.

*

Budapest, 1899. május 12.

Elemér, beszélő médium:

Ilona látománya: Megint itt van az a leláncolt kezű ember, szarvai vannak ... Fekete... megvan kötve... könyörög valamiért. Mit akarsz?

Elemér: Mit kívánsz kedves testvér? Beszélj! Szívesen megteszünk értetted mindent!

(A szellem *Ilona* által): Szabadítsatok meg a kínoktól, amelyeket szenvedek. Jaj, szabadítsatok meg!

(*Ilona felébred a transzból*)

Közvetlenül utána *Elemér* által folytatja a szellem: „Itt voltam tegnap is. Elküldtetek, nem túrtetek meg. Pedig annyit szenvedek, oly végtelenül... nincs mentség... nincs segítség!?!... Hát nem jöhet a számomra világosság? - Óh Isten! akinek a létezését tagadtam, akit mindenkitől eltávolítottam, akihez csak hozzáférhettem műveimmel. Isten! te látod a hibáimat! (A jelenlévőkhöz): „Segítsetek rajtam!... Hitet adjatok nekem, hitet abban az Istenben, akit megtagadtam!”

Elnök: (aki nem más, mint dr. Grünhut Adolf) Hát nem elég Istentől, hogy oly hamar megengedte neked belátni bűneidet!? Mások igen sokáig szenvednek, míg ennyire jutnak.

A szellem: „Óh, az a sorsom, hogy szenvedjek még sokáig, de ti segítsetek rajtam,... erősítsetek!”

Elnök: Miben segítsünk?

A szellem: „Hitet adjatok, hitet adjatok! Nincs hitem, csak erőszakolom magamra, de a belső hit nincs meg. Megmondom nektek, hogy nagyot vétkeztem; tegnap óta is végtelen szenvedést idéztem elő. Tudjátok, hogy hibát követtem el, de nem én vagyok az oka, hanem a környezetem hozza ezt magával. Mit szenvedett az, aki által beszélek...? A kétely költözött bele azon perctől, hogy hozzá szegődtem. Irtózott mindenkitől, csupa csalás, csupa tévedés, csupa rágalommal volt eltelve mindenek iránt... életuntság vett erőt rajta, és mindezeket én idéztem elő pusztá jelenlétemmel.”

Elnök: Szándékosan?

A szellem: „Nem... olyan a környezetem.”

Elnök: Olyan a lényed?

A szellem: „Igen, abban rejlik. Én, aki évtizedeken át küzdöttem Isten létezése ellen, ostromoztam, korbácsoltam a túlvilági életben való hitet, halálom után meggyőződtem, hogy mégiscsak tovább élünk. Egy emberélet tévedése áll előttem. És mi volt az oka ezen tévedésnek?... Nem tudom, miért kellett azon tanokat hirdetnem... Honnan vettem őket?... Én nem teremtettem, nem tudom magam sem, miképpen jöttem azokra? De tudom azt jól, hogy sokszor olyan gondolatokat nyertem, amelyek annakelőtte soha

nem voltak az agyamban. Mi az oka ennek, honnan nyertem azokat? (*Intuitív médium volt! Szerk. megjegyzése*) És oly erősen meggyökereztek bennem!... de szégyennel, gyalázzal vallom be, hogy midőn a halálos ágyon feküdtem, már akkor felmerült bennem az a kép, hogy mégis egy ember tévedése volt..., talán mégsem úgy van, amint én hirdettem,... talán mégis van túlvilág?! Meggyőződtem róla, hogy van, és most itt vagyok, mentsetek meg...! mentsetek!

Elnök: Isten irgalma sokkal több, igazsága sokkal nagyobb, mint amennyire az embereknek az ebben való hite. Bízzál az Ő jóságában, bízzál abban, hogy nem sújt jobban, mint amennyire megérdemled, hisz láthatod, íme, máris nagy kegyben részesített, hogy halálod után felismerted tévedésedet, vagyis bizton számíthatsz Isten végtelen irgalmára.

A szellem: „Nem az én érdemem; annak az érdeme, akivel ide jöttem (*Adelma, szerk.*) Hiszen jól tudom, mi volt abba a könyvbe írva. (*A „Szellem, erő, anyag” című könyvre céloz, szerk.*) Utálatlaltal, megvetéssel dobtam el magamtól, mondván: hazugság, rágalom. Az hozott engem ide, aki nekem ama könyvet küldte.

Elnök: Hány millió ember elméjét zavarta meg a te műved?! De az Isten gondviselése megfoghatatlan előttünk. Ez az Ő bölcs számításába bele volt vésve: ennek meg kellett lennie, még mielőtt más következett. Te alkalmas eszköz voltál reá, és te nem úgy fogsz szenvedni, mint azok a rosszakaratú emberek, akik dolyfból, elvetemültségből törnek Isten ellen, s ezért számíthatsz Isten jóságára és irgalmára.

A szellem: Hitet adjatok nekem, hitet adjatok!

Elnök: Hitet mi nem adhatunk neked, mert a miénk nekünk kell. Hitet csak onnét nyerhet az ember, ahol a világosság ősi forrása van, onnét kell ezt kérned.

A szellem: Csak egyet tegyetek meg!... Hogy merjek én ilyet kérni?!.. Én, aki ezeket vezettem tévútra... Én kívánjak ilyent?! Hiszen ez vakmerőség! Hogy merjem én ezt tenni?!

Elnök: Ettől már nem menekülhetsz, ettől nem szabadulhatsz. Hát kik előtt voltál te nagy?... Hitvány emberek előtt!... íme, láthatod, mivé törpült a te nagyságod. Ez csak ál nagyság volt... (*a médium erősen nyög*) De mondom neked, hogy ne tetézd a bűneidet

azzal is, hogy még a túlvilágon is törhetetlen akarsz lenni Isten előtt!

A szellem: Hiszen mondtam, hogy sötétségben vagyok, nem látok semmit. Egy végtelen sötét tér van előttem; nem tudom, hol vagyok, nem tudom, ki van mellettem, csak egyet tudok, azt, hogy valamire szükségem van. Óh, hogy mondjam ezt ki,... én, aki el-térítettem ettől ezreket... mégiscsak meg kell törnöm... *(a következőket a médium lassan, szótagolva, erősen küzdve mondja el)*. Imádkoztatok érettem ahhoz az Istenhez, akit én megtagadtam, és akiben még most sem tudok hinni; imádkoztatok érettem, hogy segítsen engemet arra a hitre, amelyre szükségem van *(a médium könnyezve dől hátra székében)*. - Óh, mily küzdelembe került, óh, óh... nem bánom többé. *(A médiumot érti alatta. A szerk.)* Csak arra kérjétek, ha érzi jelenlétemet, hát imádkozzon értem ő is, ő is...

Elnök: Úgy 20 évvel ezelőtt én is imádkoztam éretted, hogy az Isten ne engedjen tovább süllyedni.

A szellem: Egy kis teher leesett rólam. *(A médium mosolyog)* Rövid szünet után - még mindig transzban a médium szelleme a következő imát mondja, mialatt könnyei valósággal patakként ömlenek:

„Jóságos Isten, aki belátsz az emberek szívébe, aki tudod az ő hibáikat, és tudod az ő bűneik mélységét, légy tekintettel reám, légy tekintettel azokra a szenvedésekre, amelyeken keresztül mentem, hiszen jól tudod, milyen gyenge vagyok! Elég volt egy kicsiny kísértés, egy szegény szenvedő testvér jelenléte, hogy megingasson rövid 24 óra alatt. Istenem, könyörülj rajtam, erősítsd meg gyenge hitemet, hisz hit nélkül nem tudlak szolgálni! Bocsásd meg az én ingadozásomat, adj nekem kegyelmet és erőt arra, hogy ezt a szegény testvért a helyes útra vezethessem, arra az útra, amelyen mindnyájunknak haladnunk kell!... Gyarló bűnös vagyok, gyarló, tudom ezt, de a jó szándék megvan és nem hiányzik csak az erő, segíts meg jó Atyám! Ámen.” *(A médium a transzból felébredve is zokog...)*

*

Budapest. 1899. május 14.

Adelma, író médium:

„...Büchner belátja már tévedését, a bánat gyötri őt, utat és módot keres a Földön elkövetett hibájának jóvátételére. - Mily kegyelmes lenne Isten, ha egy mindent kiengesztelő bűnhődési inkarnációt engedélyezne számára a Földön, amidőn mint a szellemnek valódi apostola, a halhatatlansági kérdésért élhetne és szenvedhetne! De ezt megelőzőleg, a Földön ünnepelt tudósnak a szellemvilágban még sokat kell tanulnia!” ... *Vay Katalin* (Adelma volt anyósa).

*

Végül még annyit: Újabb levelet készülök írni a másik, még élő dr. Waldo Vieirának és megkérdezni őt arra vonatkozóan, volt-e egyáltalán kapcsolata, s ha igen, milyen az elhunyt névrokonnal? Remélem, a válaszról sikerül majd annak idején valamilyen formában az olvasót tájékoztatnom, és eldöntenünk: kellő alapja volt-e a feladvány szerinti feltételezésnek, vagyis: az alanti megfejtésnek? (Megfejtés: Az említett két könyv szerzője, az elhunyt dr. Waldo Vieira - nem volt más, mint Büchner Lajos inkarnációja, de az inkarnáció - a könyv már mondott tartalmából következően - a megtérés tekintetében, sajnos, sikertelen maradt.)

* * *

Lejtő út 11/b. (*)

Ez volt az Égi Világosság szerkesztőségi címe 1932. évtől kezdve. Pátkai Pál ugyanis, mint sikeres földmérnök, itt építtette meg önálló villáját, ez lett otthona, de magányát (felesége még 1912-ben elhunyt) a fenti évtől önzetlenül megosztotta a Böhm házaspárral, vagyis Eszter médiummal és férjével. Ezen felül vásárnaponként itt találkoztak a budapesti spiritiszták, hogy kötetlen formában, szabadegyetemi szinten, és a Tégla u. 13. szám alatti székházi szabályok mellőzésével, beszéljék meg az éppen aktuális problémákat. 1941 őszén nekem is szerencsém volt megtekinteni a magyarországi spiritizmusnak ezt az illusztris helyét és személyes, levelező kapcsolatot teremtettem Pátkai Pállal. Ki gondolta volna akkor, hogy rá egy évre, az ő 1942 október 7-én bekövetkezett halála, vagyis az értékes Pátkai hagyaték lesz azoknak próbaköve, akik abból anyagi juttatásban részesülnek?! A

végrendelet szerint ugyanis a vagyon állagát - bizonyos kikötésekkel - az Egylet, a széleskörű haszonélvezetet pedig - ugyancsak bizonyos kikötések mellett - Eszter médium örökölte meg. Ez a jogi helyzet viszont nagyon sok esetben kompromisszum kötésére kényszeríti az örökösöket, ami a szellemiekkel foglalkozó spiritisztáktól még inkább elvárható lett volna. De nem ez, hanem pereskedés és egyleti szakadás következett be a régi tagok (Rohay-csoport) és Eszter régi körének tagjai (Eszter-csoport) között. Az 1942 december 20-i közgyűlés választási eredményeként a Rohay-csoport kisebbségbe került az Eszter-csoporttal szemben, mire Rohayék a felügyeleti szervhez fordultak, és ennek eredményeként az új vezetőség működését rövidesen felfüggesztették. Ez az állapot 1944 júniusáig tartott, amikor is az Eszter-csoport vezetősége visszanyerte működési jogát, és az Égi Világosság 1944/6. számában a szakadás részletes története ismertetve lett. Nemsokára azonban közelített a front, majd Budapest ostroma a kommunista diktatúra szelével, ami az Egylet életét teljesen megbénította. 1945-ben az Égi Világosság már meg sem jelent. Akik nem élték meg ezt a kort, ma már el sem hiszik, hogy 1989-ig a szellem, túlvilág, stb. szavak kiejtése is könnyen gyanúba keverhetett bárkit, sőt bizonyos esetekben ez egzisztencia-vesztéssel is járhatott. 1949. július 5-i BM határozattal ugyanis - szinte az egyházak üldözésével egyidejűleg - az Egylet felosztatásra és vagyona, így a **Tégla u. 13. szám alatti székház is elkobzásra került**. Előfordult házkutatás is, a rendőri megfigyelés pedig bármikor elrendelésre kerülhetett. Maradt tehát mind az egyleti tagok, mind az eszme más követői részére a befeléfordulás, a családi, baráti körökbeni - szinte titkos - összejárás és az eszmének csendes megélése, amit nevezhetünk túlélési modellnek is. *Eme magyarországi kőkemény marxista korszellem illusztrálásaként egy volt katolikus teológus, a Kossuth kiadó volt szerkesztője, stb., ma is jegyzett értelmiséginek 1963-ban megjelent „Van-e túlvilág?” című könyvének befejező (213. old.) mondatait csatoljuk ide, figyelmébe ajánlva egyben az ugyancsak itt közölt, modern költőnk által odaátról médiumi úton elsírt versét. Az Úr mindnyájunknak megbocsájt, ha belátjuk tévedésünket, és megkövetjük a félrevezetetteket!*

„A túlvilághit történelmi képződmény. Sorsa megpecsételődött már születésekor, amikor szükségképpen a tudatlansághoz és létbizonytalansághoz kapcsolódott. A világűr meghódítása, a világmindenség megismerése terén elért eddigi sikerek is meggyőző módon bizonyítják, hogy a világmindenség egységes, ugyanazon törvények szerint mozgó és változó anyagi valóság; **amelyben, amely „alatt” és amely „fölött” semmiféle „másik”, ettől eltérő természetű, felépítésű és törvényű „túlvilág” nem létezik, és nem is létezhet.** Az a kérdés, amelyet egy hetvenéves vallásos szovjet asszony tett fel Nyikolajev és Popovics úrhajósoknak: „látták-e az űrben istent?”, csak első pillanatra látszik neveltségeseznek. Világosan érzékelhető, hogy ma már, a tudomány korszakában istenről, túlvilágról, másvilági országokról beszélni lehetetlenség, (sic. Isten kisbetűvel írva!) A tudományok fejlődése tehát nem kedvez a túlvilághitnek. Amióta a munkásosztály felismerte a társadalom fejlődéstörvényeit, megkezdődött annak a bizonytalanságnak a fölszámolása is, amely a túlvilághit társadalmi gyökerét alkotja. Az elmondottak után önkéntelenül felmerül még két kérdés (az egyik mindenkiben, a másik inkább a vallásos emberben): miként lehet, hogy **még mindig vannak túlvilági reményeket tápláló emberek?**

A múlt örökségeit azonban e téren is egy bizonyos ideig még hordoznunk kell. A túlvilággal kapcsolatos hiedelem hosszú nemzedékek sorozatán keresztül származott át hozzánk: nem remélhetjük, hogy egycsapásra megszűnnek, elsorvadnak mindenkiben. Ezenkívül a szocializmus viszonyai között is fellelhetőek még olyan átmeneti jellegű tényezők, amelyek egyes, sorsukat kevésbé tudatosan formáló emberekben a bizonytalanság érzését kelthetik (a háborútól való félelem, rossz termés; személyi sérelem, olyan betegség, melynek gyógymódja ma még ismeretlen). Ezek gátolják bennük a túlvilághit illúzióinak az elhalását. Lehet, hogy első pillanatra keservesnek látszik beletörődni abba, hogy gyermekéveink színes, mikulásos, angyalkás, istenkés mennyországja csak a mesék világában létezik, s nekünk itt a Földön kell élnünk, boldognak lennünk és egyszer meghalunk is. De ez az igazság, amellyel szembe kell néznünk, s amelyet nem szabad le-

tagadnunk és elkendőznünk egy bármennyire szépnek tűnő illúzió kedvéért sem. De valóban olyan nagyon kell keseregnünk a „túlvilág” elvesztése miatt? Gondolom, a poklot senki sem sajnálja. De e könyv elolvasása után a mennyország ígéretei sem olyan kecsegtetők, mint talán azt eddig gondoltuk.

És a halál?

A halál csak annak rettenetes, aki azt hiszi, hogy vele együtt megszűnik minden, s nélküle nincs értelme a világnak, vagy akinek az élete tartalmatlan volt és semmittevésben telt el. Aki azonban látja a természet szükségszerűségét és észreveszi, hogy az új, a tökéletesebb forma csak az előző átalakulása, elhalása révén születhet meg, s ezért neki is át kell adnia helyét a következő nemzedéknek, annak nincs miért félnie a haláltól sem. Mi marxisták a halál gondolatából és tényéből is az élethez merítünk erőt. Csak egy életünk van: ezt kell kihasználnunk, ebben kell építenünk és itt kell boldognak lennünk.”

De profundis

(„A mélységből”. Modern költőnk szellemének médiumi megnyilatkozása 1941-ből.)

*Halottas párnámra boldogan tettem le ezt az
Elfáradt, megkínzott fejet
És vártam a Semmit!
A nagy Éjszakát, az örök feledést,
Az Enyészetet!
De az üvegszemű csontember
Kaján vigyorral a koporsómra ült.
A koporsóm elé befogva hat varjú
Károgva repült, repült velem
A világűrön át!
Azóta itt vagyok.
Tudjátok, mi van itt?
Köd, sűrű, szürke köd.
S én árnyék lettem az árnyékok között.
Éjjélkor kísértő, kósza lélek lettem,
Akiket szerettem, én is felkerestem!
S akiket öleltem
Gyönyörtosztó hévvel,
Menekülnek tőlem!
Menekülnek tőlem hideglelős félsszel,
Pedig én élek!
Járom az árnyak bús kálváriáját,
Viselem Krisztusnak töviskoronáját.
Hát nincs menekvés?
Nincsen irgalom?
Engedjetelek hát
Valóban meghalnom!*

* * *

1947. év tavaszán - Budapestre kerülvén - ilyen légkörben kerestem fel újra a Lejtő út 11/b szám alatti villát, majd lettem gyakori látogatója Eszter médiumnak, aki bizalmába fogadva elpanaszolta a vele történeteket. Igényelte a jogászai segítségnyújtást főleg

a villát fenyegető társbérletesítés miatt, de más ügyekben is, ami bizony akkor - a már említettek miatt - nem volt veszélytelen dolog. De ettől függetlenül is találkoztam ott kb. 1970-ig a hozzá hűn maradt egyleti tagokkal, és együtt reménykedtünk az eszme valamikori feltámadásában. És itt kell elmondanom - nyilvánosan először - hiteles tanúvallomásként Eszter médiumnak velem az ötvenes évek elején közölt (nyilván lesznek erre más élő tanúk is!) - ha jól emlékszem - 1945. évbenei (még folyt a háború) következő álmát, látomását:

„Egy nagy térkép van kiterítve előttem, rajta főleg az egész Szovjetunió látszik. Egyszerre csak megmozdul a térkép, rázkódni kezd és hullanak szét, válnak le az egyes tagországok. Majd kialakulni látom az Európai Egyesült Államokat, benne Magyarországot.”

Az ötvenes években ez a jövőkép még nekem is hihetetlen volt. Egy kis reményt ugyan adott, de az igazi döbbenet 1989-ben ért, a valóban bekövetkezett széthullás évében. Az álmokép első része tehát 44 év múltán beteljesedett! Valahol azt olvastam, hogy ezt a széthullást egyedül egy amerikai médium jövendölte meg. Kár, hogy nem hittek neki, hiszen az eset a Nyugatot - bevallottan - váratlanul érte. Nos, nem árt tudni, hogy Magyarországon is volt, élt valaki, aki ezt - sok mással együtt - előre látta és néhány bizalmasával közölte is.

*

Újrakezdés-kapcsolatok(*)

A már említett túlélési formának egyik fészke volt Budán, a Tizedes utcában Solymosi Lajosnak, az Állami Hangverseny Zenekar hegedűsének köre. Ő a spiritiszta irodalmat kitarató szorgalommal gyűjtögette, Adelma német nyelvű könyveit megható odaadással fordította, heti összejövetelek keretében pedig baráti körének teljesértékű oktatást nyújtott, úgyis mint írómédium. Ebbe a körbe engem 1980-ban fogadtak be, és mintegy 10 év után a nálam 15 évvel idősebb Lajos bátyánk, nekem engedte át a kör vezetését. Tette ezt azért is, hogy 1991-ben körünkbe került Németh Jánosné Bublá Erzsike mechanikus beszélő médiumitása-

nak rendszeres nyilvánulásával járó felelősség kettős alapon nyugodjék. - Lajos bátyánktól 1993-ban vettünk nehéz szívvel bűcsút. 87 évet élt itt, de tudjuk, hogy a magasabb vezetés engedélyével továbbra is ügyel, vigyáz ránk. Mindig törekedtünk arra, hogy kapcsolatot tartsunk azokkal, akikről tudtuk, hogy hívei az evangéliumi spiritizmusnak, és főleg az immár 130 éves múltra visszatekintő magyarországi szellemtanak. Így mi is olykor hallgatói voltunk Makk István családi köröknél tartott előadásainak, el-eljártunk beszélgetés és könyvvásárlás céljából a „hegyre” (Hunyad lejtő: Herminke) is, majd az 1989-ben ránk köszöntött politikai változással járó lehetőségeket élénken kezdtük vitatni, és figyeltük az ilyen irányú mozgásokat. 1989 nyarán - valaki ajánlására - két riporter állított be hozzám. Kétórás beszélgetés és videó felvétel keretében szeretnék volna elsajátítani a spiritizmus lényegét. Csengeri Pap Elemér könyvével („*Új látóhatárok felé*”) távoztak tőlem, amit azóta is hiába várok vissza. Később tudtam meg, hogy a friss ismeretek birtokában felkeresték angliai lakásán a parafenoméni Uri Gellert, vele egy estét betöltő filmet készítettek, aminek itthoni bemutatására azért mégiscsak küldtek egy tiszteletjegyet. Jöttek azután az agykontrollosok, UFO-sok, a New Age hirdetői kiadványaikkal, feléledt a régi teozóf, antropozóf társaság, a spiritiszták közül pedig elsőnek 1990-ben Balogh Dezső barátunk - akiről tudtuk, hogy a magyarországi szellemtan igaz ismerője és követője - jelentkezett nagy örömünkre „*A titkok megnyíltak*” című könyvével a nyilvánosság előtt. Én magam azt a módot és formát igyekeztem megtalálni, hogy minél előbb lehetőség nyíljen az 1871-ben Adelma médiumitása révén alapított spiritiszta Egylet felélesztésére.

Az általam megfogalmazott alapszabály tervezetet 1993 szeptemberében elsőként azoknak küldtem el véleményezésre, akikről tudtam, hogy az utolsó időkig (1977) Eszter médium bizalmasai voltak: Molnár Szilárd és az ő édesanyja: Herminke sógorával együtt, akik egyébként az Egylet kiadványainak birtoklásával, terjesztésével - szerencsére a nehéz időkben is - biztosították a spiritiszta eszme itthoni életben maradását. Erre ők nem reagáltak kedvezően, ezért Balogh Dezső barátomhoz fordultam, aki tervemmel egyetértett, egyben arról tájékoztatott, hogy eszménk

legtisztább és legodaadóbb képviselőjét, Makk István bátyánkat - műveinek kiadása kapcsán - egy tőkeerős ezoterikus irányzat a maga számára akarja megnyerni. Elküldtem hát a tervezetet István bátyánknak is, aki telefonon egyetértett az abban foglaltakkal, de akkor már 1994. januárt írtunk, amikor is véletlenül megtudtam, hogy az akkor általam nem ismert - ma már kedves barátom - dr. Liptay András fiatalos lendülettel kitartó tárgyalásokat folytat Molnár Szilárdékkal az egyeslet alapításról és egyebekről, mégpedig sikerrel.

A bírósági iratok betekintése révén tudtam aztán meg, hogy a Fővárosi Bíróság 11 alapító taggal és „Szellemi Búvárok Egyesülete” névvel, 1994. március 28-i dátummal 5771 számon nyilvántartásba vette az egyesületet, és nyomban megtartották az I. Ezoterikus-Szellemteni-Paratudományos Fórumot nagy sikerrel, amelynek hatalmas anyagát - 386 oldalas könyvben - a következő ajánlással adták ki: „Ajánljuk ezt a könyvet mindazoknak, akik az ezotéria, a szellemtan és a paratudományok iránt érdeklődnek, akik az ÚT-on járnak és nyitottak a Világ megismerése felé.” Csak gratulálni lehet Liptay András barátunknak ahhoz, hogy képes volt ennyi lelkes amatőr „spiritualistát” (jobb összefogó szót nem találok) felkutatni, és őket nyilvános színvállásra bírni. Valóban színes a csokor, mert a rendező arra törekedett, hogy teljes képet adjon a materializmussal szembenálló szellemi irányzatokról. Az az érzésünk azonban, mintha a magyarországi volt spiritiszta egyeslet nevét felvett Egyesület ma már idejé múltnak tekintené elődjének eszmeiségét, lét- és életfilozófiájának az eddigi néven való közreadását. No, de ezzel nem akarjuk csökkenteni a sikeres rendezvény méltó elismerését, mert **bízunk az itt lefektett, szinte egyedülálló szellemi igazságok minél előbbi diadalában, amiket később részletesen ki fogunk fejteni.**

Fényt hagyni magunk után!

*Az élet örök búcsúzás,
 Ó, bár csak tudnánk távozáskor
 fényt hagyni, mint a Messiás,
 belészeretni a szívekbe,
 apostolokba, mártírokba,
 hogy átadják a századoknak,
 a századok az ezredeknek!
 Fényt hagyni, mint a Messiás!*

*Vagy legalább mint az anyák,
 kik egyre jobban megragyognak,
 minél sötétebb lesz az éj
 és minél jobban porlanak
 a bánat-barna hant alatt.
 Fényt hagyni, mint a jó anyák!*

*Vagy legalábbis mint a Nyár,
 amely almákba és diókba
 szerette édes álmait
 és édességével világít
 a hosszú, hosszú tél alatt.
 Fényt hagyni mint a drága Nyár!*

*Vagy legalábbis mint a Nap,
 melyet elnyelt az alkonyat,
 de a legbúsabb éjben is
 világít még a gyöngyvirágban,
 a liliomban, mécsvirágban.
 Az életünk olyan tünékeny.
 Ó, szent fényt hagyni volna jó!*

/Mécs László/

III. Fejezet. Az eszme sorsának alakulása Európa más országaiban(*)

Angliában egészen másként alakul az eszme sorsa. „Modern spiritualizmus” néven ver gyökeret híres médiumok, főleg **Home David, Cook Florence** működése révén, akikkel **William Crookes** természettudós folytat kísérleteket, a materialista kor-szellem tudós szervezeteinek felkérésére. Köztudott ugyanis, hogy a XIX. század második felében a Darwin-, Renan-, Haeckel-, Büchner-féle szellemiség fénykorát éli Európában, vagyis vallja,

- hogy az érzékszerveinkkel észlelhető anyagon kívül nincs más,

- hogy a halhatatlan lélekben való hit az elme eltévelyedése,
- hogy a szellemvilág a fantázia terméke.

Nem csoda tehát, ha ilyen légkörben az Amerikából ide érkezett „szellemkopogás” híre, méghozzá itteni médiumok által ugyancsak létesülő különös jelenségek, igen kemény ellenállást váltanak ki a „művelt” emberekből és olyan szervezeteikből, mint a „Royal Society”, a „Dialektikus társaság”, vagy a „Society for Psychical Research = SPR”. Törekvésük így arra irányul, hogy az ilyenféle „csalást” haladéktalanul leleplezzék. Megkezdődik hát a médiumok ellenőrzött megfigyelése leleplezési szándékkal. Amikor ez nem sikerül teljes bizonyossággal, kezdetét veszi a jelenségeknek különböző - fantasztikusnál-fantasztikusabb - lélektani hipotézisekkel való magyarázgatása a spiritiszták végtelenül egyszerű, a vallásos hittel is összeegyeztethető *szellem-elméletével* szemben. És ezt a módszeres törekvésüket különböző nevek alatt: *tudományos okkultizmus, vagy spiritualizmus*; majd *parapszichológia, vagy metapszichológia*, kitartóan végezték-végzik mind a mai napig, mert akárhogy nevezik magukat - így vagy úgy - bennük lappang a tagadás szelleme. Az okkultizmusnak ezt a tudományosnak mondott áramlatát - Adelma korabeli (1900), vitaindítóknak szánt írását követően - két életrajzi példával kívánjuk bemutatni, ahol a médium **Home Douglas Daniel** (1833-1886), a kísérletező tudós pedig **William Crookes** (1826-1919) volt. Kitérünk két olyan tudós angol férfi életútjára, akik a kísérletezés eredményeként *a spiritizmus, vagyis a szellem-elmélet mellett foglaltak állást*, ezek: **Sir Arthur Conan Doyle** és **Sir Oliver**

Lodge. Említést teszünk a Sir Lodge szellem-elméletét kísérletekkel alátámasztó amerikai orvostól, dr. Karl Wicklandról és könyvéről, majd a francia dr. **Richet Károly** élettanár munkásságáról és nálunk ezt az irányzatot annak idején megvalósító Magyar Tudományos Metapszichikai Társaságról. Azután röviden szemügyre vesszük Európa más országait is, hogy azok miként vettek részt a nem mindennapi, mondhatni sorsdöntő szellemi mozgalom kiteljesítésében.

1./ Spiritizmus és spiritualizmus, mint a szellemmozgalom két iránya(*)

Allan Kardec (1804-1869) francia tudós pedagógus saját okkult tapasztalatait „*A szellemek könyve*” című és más kiváló műveiben foglalta össze. Ő volt az, aki a halhatatlanság tanának és a szellemekkel való közlekedés eszméjének és mozgalmának a spiritizmus nevet adta. Új szó, amely ősrégi dolgot jelöl. Neki köszönhető, hogy a szellemvilággal való közlekedés tanulmányozásából új bölcelet keletkezett, de korántsem alapított szektát. **A spiritiszták nem képeznek vallásfelekezetet; ők pszichológiával, magnetizmussal s a transzcendentális jelenségek tanulmányozásával foglalkoznak, és éppoly kevésbé lehet őket szektáriánusoknak nevezni, mint az orvosokat vagy a természettudósokat.** Új fogalmak szükségképp új neveket hoznak magukkal; így született meg a „spiritizmus” és a „spiritiszta” szó is; ezek a szavak - szabatos értelmezés szerint - **a szellem és a szellemvilág tanulmányozását jelentik, még pedig az onnan érkező kijelentések fényében.** Ez a tanulmányozás kétféle irányt vett, mondhatnám, két iskola létesült; az egyik a *spiritizmus*, amelynek hívei Francia-, Spanyol-, Olaszországban, Dél-Amerikában, Magyarországon, Ausztriában, részben Németországban; a másik pedig a *spiritualizmus*, amelynek hívei főként Angliában és Észak-Amerikában vannak elterjedve. Utóbbinak hatalmas irodalma és egy se reg fizetett médiuma van. Andrew Jackson Davis maga könyvtárnyi kötetet írt össze. A spiritiszta irodalom ma még kevésbé terjedelmes, ha ezt az előzőtől élesen elhatároljuk. Olyan kutatók,

mint Wallace, Crookes, Zöllner, Hellenbach, szorosabb értelemben véve nem tekinthetők spiritisztáknak, hanem spiritualistáknak, műveik is oda számítandók. Ezt azért kell élesen hangsúlyozni, hogy a spiritizmus ne legyen tovább bűnbak a kísérletező spirituálisak és a fizetett médiumok helyett.

Mi a spiritizmus?

És ki a spiritiszta?

Spiritiszta röviden az, aki hisz Istenben, a halhatatlanságban, Jézus isteni missziójában, a halál utáni továbbélésben és abban, hogy a szellemvilágot az emberekkel bensőséges kapcsolat fűzi össze, amely közöttük lehetővé teszi a közlekedést. A spiritiszta hiszi, hogy bizonyos határig minden ember - tudva vagy nem tudva - médium, s ennek folytán mindenki kapcsolatban áll a láthatatlan világgal. **Elfogadta továbbá a spiritizmus a reinkarnáció tanát, mint a szellemi előhaladásnak és erkölcsi jobbulásnak eszközt,** amely tan már a görögöknél, a hinduknál és az egyiptomiaknál is feltalálható volt, de megegyezik ez az őskeresztény felfogással is. A spiritiszta jelszava ez: Szeresd Istent mindenekfelett és felebarátodat, mint önmagadat. Tégy jót azokkal, akik neked rosszat tesznek. Kötelme, szigorú erkölcs, az akarat erő fejlesztése. Egyedül ezek képesek az embert, szellemi kutatás és tudás világába vezetni. De csak a tiszta juthat az örök isteni tudás birtokába. A spiritizmus mentes minden néven nevezett dogmától, mert a szellemi kutatás szabadságot követel, mindenhatóvá behatol, és Istenhez, a szellemi léthez, az örökké marandóhoz tekint föl. Ezen az úton a logika a vezető, mely kiterjed a magnetizmusra, annak minden jelenségére, a lélektannak egész birodalmára, a makrokozmosz és mikrokozmosz egész világára. A spiritizmus tehát szükségképp felöleli: a legmagasabb hitet, a legátfogóbb szeretetet, a legtisztább morált, a legteljesebb tudást, minden erkölcsi és testi fogyatékoság gyógyítását, a világmindenséget kormányzó törvények megismerését, az ateizmus, a materializmus, a babona, a kísértetektől való félelem megsemmisítését. Ennek következtében - ha azt az emberiség helyesen fogja fel és helyesen gyakorolja - a jövője: békesség a Földön, bensőségesebb kapcsolat Istennel és a szellemvilággal, és a bűnök megsemmisülése.

Az igazi spiritiszta, legyen az katolikus, zsidó vagy buddhista, ezek után a célok után törekszik. **Az így értelmezett spiritizmus a leghatalmasabb támasza az igazi vallásosságnak, felvilágosodásnak és tudománynak.** Ha a spiritizmust azzal vádolják, hogy az ördög műve, ez nem fogja érinteni, mert hiszen Jézust is ezzel vádolták a zsidók. Ha a tudósok örülségnek nevezik, ez sem érintheti, mert nem igaz. A spiritiszták minden rágalomra nyugodtan válaszolják Galileivel: „E puor si muove!” („És mégis mozog!”) Ha Isten műve: megmarad, ha emberi mű: elmúlik. **Ami most már a spiritualizmust illeti, ők nem képeznek szorosabb bölcsészeti iskolát.** Némelyek az őskeresztény tanhoz tartják magukat, mások Jézusban csupán embert látnak, aki nem több, mint Sokrates vagy Tyanai Apollonius; **elvetik a reinkarnáció tanát, s a szellemkutatás materiális oldalával, fizikai kísérletekkel foglalkoznak.** (Zöllner, Aksakov, Bouttlerow, Wagner.) **Spiritiszta körökben viszont szellemi természetű megnyilvánulások jönnek létre, mint például látományok, médiumi írások és transzbeszéd.** Korunkban, amikor a kutatás minden irányban szabadon halad, ki sem lenne szabad mondani a spiritiszta kutatásokra ezt a szót, hogy tilos. Nem a legfontosabb kérdés-e az emberiségre nézve a szellem továbbélésének tana? Hiszen a lét vagy nemlét kérdéséről, az örökkévalóságról van szó! A szellemvilággal való közlekedést nem a spiritizmus találta fel, azt csupán csak magyarázza, vagyis rendszert hozott beléje. Az Ótestamentum tele van médiumi, vagyis spiritiszta jelenségekkel, éppúgy az indiai Védák, az ókor vallásai, az Edda, a druidák tana és a mitológiák. A szellemek és a misztikus jelenségek mindig élénken foglalkoztatták az emberek fantáziáját; ezzel nem lehet máról holnapra felhagyni, ellenkezőleg; ez is, mint minden, a haladás törvénye alá esik. Hogy a fizetett médiumok között csalók is vannak, hogy egyes emberek a spiritizmus leple alatt szédelgést űznek, az a dolog lényegére nem lehet befolyással. Nem volt-e egy Júdás a tizenkét apostol között? És ezért a többi apostolt is árulónak kell tartani? A csalás és a szédelgés lehetősége csak arra való, hogy az a komoly kutatókat szigorúbb kritikára, gondosabb vizsgálódásra és ellenőrzésre kényszerítse.

2./ Anglia(*)

a./ Home Douglas Daniel (1833-1886) médiumitása

Skót családban született, ahol sokszor adott a médiumi képesség. 9 éves korában nagynénjével kivándorol Amerikába, és ott már 13 éves korában jelentkezik médiumi képessége. Volt egy Edwin nevű barátja, akivel fogadalmat tesznek, hogy aki előbb hal meg, azonnal jelentkezik. Egy éjjel Home látományt észlel, melyben Edwin saját halálát mutatja, és két napra rá ez levél által igaznak bizonyul. Egy másik látomása pedig édesanyja halálát igazolja. Utána a lakásban mindenféle kopogások, bútorok mozgása történik, mire a nagynéni kiadja az útját, Home a barátainál húzza meg magát. Médiumitása tovább fejlődik, és ennek híre megy. New York-ba hívják, ahol Hare professzor és Edmons bíró sorozatban tartanak vele kísérleteket, ez azonban elgyengíti életerejét. Otthagya Amerikát, 1855-ben megérkezik Liverpoolba. Itt komolyan elkezd gondolkozni különös adottságán, kezdi ennek szentelni életét, s amikor komoly összegű honorárium ígéretével meghívást kap a párizsi Union Clubtól, van ereje azt visszautasítani azzal a kijelentéssel, hogy **„hivatva vagyok a halhatatlanság bizonyítására, és ezért a munkámért pénzt nem fogadok el”**. Mindazonáltal meghívásokat kap nemcsak tudományos intézményektől, hanem a legtöbb európai koronás főtől is. A sajtó ezekről beszámol, arról például, amelyen Brougham lord tudós barátja is részt vesz. A tudós tanár véleményét a lord ekként idézi: „Ötvenévi bölcselkedésemet döntötték halomra!” De mik is voltak ezek a csodás jelenségek? Jelenlétében asztalok, székek, egyéb tárgyak mozdultak meg, emelkedtek levegőbe; csengettyű a levegőben úszva csilingelő hangot adott, székében ülve 4-5 lábnyira felemelkedett, 1868. dec. 16-án pedig a szoba nyitott ablakán kilebegett úgy, hogy az utca szintjétől 70 lábnyi magasságban volt, majd azonnám az ablakon belibegett. Maga Home a vele történő jelenségekről így nyilatkozott a Londonban 1866 február 15-én tartott előadásán: „Az t kérdezhetik, hogy az az erő, amely meggyőződésem szerint napról-napra jobban vonz bennünket az Isten közelébe, vajon tisztultabbá tesz-e bennünket? Válaszom ez: halandók vagyunk és így tévelygők, de arra tanít bennünket,

hogy a szívbeli tiszták meglátják Istent. Tanítja továbbá, hogy Isten a szeretet és nincs halál, azaz megsemmisülés”.

b./ Sir William Crookes (1832-1919) (*)

Világhírű természettudós. Sokat foglalkozott a nap-spektrum tanulmányozásával, és 1861-ben a talliumot fedezte fel. Megvizsgálta a villamosság viselkedését légüres téren át vezetve (Crookes-cső) és megalkotta a sugárzó anyag fogalmát. Megvizsgálta a katódsugarakat (Crookes-féle sötét tér) stb. stb. A kémia terén végzett rendkívül eredményes működéséért 1907-ben elnyerte a Nobel-díjat. Mindezt azért bocsájtjuk előre, hogy utóbb az okkultizmus-spiritizmus mezején végzett alapvető kutatásait és azok meglepő eredményeit egyéb teljesítménye alapján értékelhessük. E kiváló elme 1869-ben, mint a materializmus híve, hozzáfogott a rosszhírű spiritizmus leleplezéséhez. Mikor azonban a jelenségeket tanulmányozni kezdte, a Gondviselés három elsőrangú fizikális médiumot bocsátott rendelkezésére; ezek: Cook Florence, Home D.D. és Fox Kate. Több mint négy éven át szorgalmasan és céltudatosan tanulmányozta a nevezett médiumokkal létrejött jelenségeket, melyek őt meggyőződéses spiritisztává tették. Az antispiritiszták a megtért tudósokra ilyenkor rendszerint ráfognák az „aggkori elmeagyengeséget.” Crookes esetében azonban ezt sem lehetett tenni, mivel ő akkor még csak 42 éves, s tudományos pályafutása emelkedőben volt. Crookes spiritizma megismerését soha többé nem tagadta meg, sőt többször nyilvánosan is bevallotta. Ehhez akkor igen nagy bátorság kellett mivel a Haeckel-féle materializmus akkor élte fénykorát. Pszichikai kísérleteiről számos tanulmányban számolt be; ilyen művei: a „Kísérleti tanulmányok pszichikai erőkről”, (London 1871) és „Kutatások a spiritizma jelenségekről”, (London 1874). Ezeket számos kultúrnyelvre lefordították. Crookes bevallotta, hogy ezeket a pszichikai kutatásokat azzal a biztos hittel kezdte, hogy az egész dolog csalásnak fog bizonyulni. Tudóstársai hasonlóan vélekedtek, s ünnepeltek Crookest hadjárata kezdetén, mivel alkalmasabb embert erre nem lehetett volna találni, („ubi Crookes, ibi lux”, ahol Crookes, ott a világosság, - mondták). Senki sem kértelkedett abban, hogy most már meghúzzák a spiritizmus fölött a

lélekharangot. Crookes új tevékenységét a következő szavakkal vezette be: „Nem vet jó fényt a tudósok által annyira magasztalt vélemény szabadságra, hogy oly sokáig vonakodtak tudományos bűvárlatokat kezdeni nagyszámú, szavahihető és hozzáértő szemtanú által hirdetett olyan tények létezésére és természetére vonatkozóan, amelyek megvizsgálására kedvük szerinti időben és helyen, e tudósokat meghívták. Részemről oly magasra értékelem az igazság kiderítését, és bármilyen új természeti tény felfedezését, hogy semmi esetre sem tartom mellőzhetőnek ezt a kutatást, csupán azért mert az a közszájon forgó véleményekkel látszólag összeütközik.”

Crookes tanár főmédiuma az akkor 15 éves Miss Florence Cook lett. Rendszerint teljes materializációk jöttek. A kísérletek Crookes tanár vegyészeti laboratóriumában folytak le. Ez két szobából állott. A kisebbikben egy kereveten Miss Cookes merült transzba. A másik szobát ettől egy függöny választotta el, és ott voltak az ülésezők. Rendszerint tompított megvilágítást alkalmaztak; teljes sötétséget igen ritkán, és rövid időre. 20-40 percnyi várakozás után a médium ektoplazmájából ködszerű emberi alak képződött, amely azután egész normális emberi testté sűrűsödött. Akkor a függöny szétvált és egy fehér ruhás szép fiatal nő lépett a laboratóriumba; szabadon járkált, beszélgetett, s mindenben mint teljesen önálló egyéniség tevékenykedett. „Katie King”-nek mutatkozott be. A szkeptikus egyszerűen azt mondhatná, hogy a médium valahogyan ügyesen mímelte és játszotta „Katie”-t, s itt nem két, hanem csak egy személyről van szó. Crookes erre vonatkozóan így nyilatkozott: „Katie magassága változik, néha 15 centiméterrel nagyobb. Nyaka csupasz, bőre feltűnően sima. Miss Cook nyakán pedig jól látható érdes pattanások vannak. Katie fülcimpái intaktak, Miss Cook fülbevalót hord. Az előbbi arcőre igen világos, az utóbbié szokatlan barna. Katie ujjai hosszabbak, arca nagyobb, mint a médiumé. Viselkedésükben, beszédjükben is számos határozott különbség van. Miss Cook haja sötétbarna, a jelensége aranyszőke; magam vágtam le egy fűrtöt, miután meggyőződünk, hogy az tényleg a fejbőréből nőtt ki. Egyszer Katie érverése 75 volt, ugyanakkor Miss Cooké 90. Katie mellkasában ritmikusan dobogott a szív, jóval egyenletesebben, mint

Miss Cooknál. Katie tüdeje kifogástalanul egészséges, Miss Cooké sokszor hurutos volt”. Crookes 44 fényképet készített villanyfénynél Katie-ről. Módszerét ekként írja le: A laboratóriumban öt fényképezőkészüléket állítottam fel, öt kamerával; egyet egész lemez nagyságban, egyet féllemez, egyet negyedlemez nagyságban és kettőt binokuláris sztereoszkópikus kamerával. Valamennyi készülék pontosan beállítva Katie-re, egyidejű működtetésre. Öt fürdő és még sok lemez volt előkészítve, hogy fennakadás ne legyen. Egy segéddel dolgoztam. A könyvtáram sötétkamrául szolgált, ajtaját függönnyel pótoltam, hogy Katie könnyebben járkalhasson. A fényképezőkészülékek az ülésezők mögött álltak, s ekként a legjobb képeket kaptuk. Esténként - az utolsó hétről van szó - három-négy felvételt készítettünk s így legalább 15 képet kaptunk. Összesen 44 negatívot nyertünk, köztük pár csodálatosat.”

Ezek Sir A. C. Doyle „Psychikai múzeumában” Londonban láthatók (2 Victoria Street, S.W. 7.). Különösen megkapó az a lemez, mely Crookes tanárt mutatja férfikora delelőjén, karonfogva egy ragyogó angyalt. Az „angyal” szó talán túlzásnak látszik, pedig nem az, ha meggondoljuk, hogy egy másvilági lény vállal időleges és mesterséges emberi létet, hogy egy anyagi nemzedéknek közvetítse a továbbélés igazságát. Ugyanis mindig ezt vallotta Katie, ha azt kérdezték tőle, hogy miért jött; és mi a feladata. (Gondoljunk csak arra, hogy majdnem ugyanezt mondta magáról az orleansi szűz és konnersreuthi Neumann Teréz is.) Sokat vitatkoztak arról, vajon látta-e Crookes valaha a médiumot és Katie-t ugyanabban a pillanatban elkülönülten. Nos, Crookes több ízben mondja, hogy sűrűn követte Katie-t a kabinetbe, és ott két nőt látott foszforlámpa világításnál; több szemtanú ugyanezt jelenti. Katie rendszerint gyorsan eltűnt. Egy ízben erős villanyfényben nyolc szemtanú látta Miss Cookot és Katie-t egyszerre és elkülönülten. Fényképek is vannak, melyek azt bizonyítják, hogy itt két nőről volt szó. A bájos Katie-t mindenki nagyon megszerette, különösen Crookes gyermekei, kiknek 200 év előtti életéről sokat mesélt, sőt a pólyásbabákat babusgatta is. Katie eleinte csak csekély világosságot bírt el, idővel mind többet, azonban bizonyos határon túl nem volt szabad menni (3 teljes

gázláng egy kis szobában), mivel akkor Katie szétolvadt, eltűnt. A saját otthonában nyert tapasztalatokat Crookes tanár az ő ragyogó irányával „Journal”-jában becsülettel és félelem nélkül adta át a nyilvánosságnak, s ezek a lehető legnagyobb szenzációt keltezték a tudósok közt. A kimagaslóbb elmék közül néhányan - R. Wallace, Lord Raleigh, W. Barrett, C. Varley stb. - régebbi felfedezéseiket megerősítve látták. Volt azonban egy intoleráns párt is (Carpenterék), mely a dolgot gúnnyal, és a legképtelenebb ráfogásokkal fogadta. Crookes nyilvánosságra hozta azokat a leveleket, amelyekkel a Kir. Tudományos Társaság elnökségét meghívta, hogy győződjenek meg a saját szemekkel a jelenségekről. Mr. Stokes azonban nem jött el, hanem gyáván elbújt a tények megvizsgálása elől, s ezzel ugyanazt az alacsony mentalitást dokumentálta, mint Galilei tudóstársai, akik vonakodtak belenézni a távcsőbe, és nem voltak kíváncsiak a Jupiter-holdakra. Sir W. Crookes második nagy médiumával, Home D. D-vel apportok, levitációk, telekinetikus és súlyváltozási jelenségek voltak észlelhetők, továbbá hangszereken való játék; Miss Kate Foxnál telekinetikus és kopogási fenomének mutatkoztak. Ezekről is beszámolt Crookes tanár.

Némely antispiritiszták azt állították, hogy Crookes az 1874-ben közzétett tanulmányait a pszichikai jelenségekről visszavonta, illetőleg megmásította volna. Az bizonyos, hogy a támadás hevesége és a szemtanúk gyávasága Crookest nagyon bántotta, és óvatossá tette. Életművének hitvallását ekként formulázta: **„Minden kételyt kizáróan megállapítottam, hogy léteznek normális feletti, láthatatlan és intelligens egyéniségek s ezek azt mondják, hogy elhalt emberek szellemei. Erről a kívánt bizonyítékokat barátaim közül igen sokan tényleg megkapták. A mi világunk és a túlvilág közt tényleg megvan az összeköttetés. A spiritizmus a tudósok ósdi materializmusát végleg megdöntötte, és igen sok embert meggyőzött arról, hogy van túlvilág.”** 1896-ban Bristolban egy társaság elnöki megnyitójában azt mondja, hogy terjedelmes tudományos működésének egyik része sem vált annyira közismertté, mint az okkult jelenségek terén való kutatásai. Ezekről szólva már harminc év előtt közzétett jelentésében állította azt, hogy tudományos ismeretünkön kívül van egy

erő, melyet a rendes földi halandóktól eltérő értelmiség hoz létre. S így folytatja. **„Ez állításomból ma sem vonok vissza semmit sem, megismétlem e nézetemet és megerősítem a vele kapcsolatos saját tapasztalatú tényeket, sőt ezeket még kiegészíthetném újakkal!”** Hasonlóan nyilatkozott még 1917-ben is. Halálos ágyán pedig, amikor tudós barátai arra akarták rávenni, hogy tudományos reputációja érdekében vonja vissza azt, amit okkult kísérleteivel kapcsolatban írt, ezt felelte: **„Vétkeznék az igazság és Isten ellen, ha bármit is visszavonnék.”** A parapsychika terén később végzett vizsgálatok Crookest minden tekintetben igazolták. A nemrég elhunyt nagy Richet *„Harminc év a pszichikai kutatás terén”* című munkájában ezt mondja: „A spiritualizmus tudományos kora Crookes kutatásaival kezdődik. Igaz, hogy Home-mal végzett kísérleteiről eleinte azt tartottam, hogy végzetes tévedés eredményei, de amióta Milanóban megismertem Eusapia Palladinót, és vele hasonló jelenségeket éltem meg, többé már nem kételkedem.” És Richet egy későbbi munkáját egyenesen Crookes emlékének ajánlja, akit egy új tudomány úttörőjének mond. Szégyenkezve ismeri be újból, hogy azok közé tartozott, akik e nagy tudós megállapításait kétségbe vonták. A tudós Ochrowitz pedig, aki Crookesnak Florence Cooknál észlelt jelenségekről hasonlóan nyilatkozott, utóbb szintén bevallotta, hogy ő az, aki tévedett. „Mebántam, - úgymond - amit Crookesról állítottam és mellemet verve mondom: Uram, Istenem, vétkeztem.”

* * *

Ide tartozóan meg kell még röviden emlékeznünk arról a két tudós angol férfiról, akiknek volt bátorságuk hírnevük ellenére szóban és írásban a spiritiszta szellemelméletet, és nem a kísérletező spiritualizmust propagálniuk (népszerűsíteniük), illetve művelni.

c./ Sir Arthur Conan Doyle (1859-1930) (*)

Kiváló orvos és író, aki a spiritizmus legnagyobb élharcosai közé tartozik. Sokan ismerik kiváló történelmi műveit (A búr háború; A britek a világháborúban stb.), mindenki tudja, hogy hal-

hatalatlan alakokat alkotott Sherlock Holmesban és a Gerard brigadéros-ban; de számunkra legfontosabb a spiritiszta tevékenysége. Conan Doyle ismételten kijelentette, hogy nem fiának hősi halála által lett spiritisztává, mert már az 1890-es évek elején - mint gyakorló orvos is - foglalkozott e tannal. A spiritizmus ügyében fáradhatatlan, eredményteljes, sőt apostoli működést fejtett ki szóban és tettben. Több világkörüli utazáson hatalmas spiritiszta propagandát fejtett ki, melynek tiszta jövedelmét, kb. 100.000 fontot, szinten spiritiszta célra adományozta. Ragyogó, fáradhatatlan tolla ontotta a spiritiszta cikkek és művek sorát. „A köd országá”-ban regényszerűen tárgyalja az összes spiritiszta problémákat. „Phaeneas beszél”-ben közli családi körének fontosabb manifesztációit. „A spiritizmus történeté”-t két vastkos kötetben írta meg. 1923-ban megalapította a „Psychikai könyvesboltot (2 Victoria Street, London. S.W. 7), összekapcsolva azt egy Psychikai múzeum”-mal, amikkel ugyancsak világhírnévre tett szert azért is, mivel ezekre évente 2000 fontot ráfizetett. Mint diplomás orvos, a tudomány művelőinek ahhoz az ágához tartozott, amely részről az okkult tanokkal szemben a legnagyobb ellenállást fejtették ki. Érdekes módon sorsa az irodalmi működésében alkalmat adott neki, hogy mint rendkívül éleselmjű és szigorúan következetes gondolkozású egyén legyen közismertté.

A mindenki által ismert Sherlock Holmesben Conan Doyle éles elméje, és a legkisebb részletekre is kiterjedő megfigyelőképessége csillog, és a sokszor meglepően találékony befejezés által mint kiválóan éles elméjű valaki ismerteti meg magát. Ilyen emberről nehéz feltételezni, hogy könnyedén becsapható lett volna a spiritizmus területén évtizedeken keresztül végzett kutatásai során. Ezek eredményeiről először 1887-ben tudósított a londoni „Light”-ben. Ettől fogva szaporodtak személyes meggyőződései, melyekről sok kötetet írt. Mint az 1925-ben Párizsban megtartott spiritiszta kongresszus elnöke elmondta, hogy a spiritiszta gondolkodás mélysége akkor ragadta meg, amikor utolsó előtti amerikai utazása alkalmával Hydesville-ben megmutatták neki azt a kis házat, ahol 1848-ban első ízben észleltek spiritiszta jelenségeket. „Amikor a hatalmas hegység lábáinál fekvő kis házat meg-

pillantottam, a következő gondolatom támadt: **Királyok és miniszterelnökök, diplomaták és táborno­kok mind elmúltak és feledésbe mentek, mialatt ez a ház, amelyben a szellemek megnyilatkoztak, sértetlenül fennmaradt, és a belőle kiinduló szellemtan ma már az egész világon el van terjedve. *Letagadhatatlan győzelmét jelenti ez a gondolatnak a test fölött, s a szellemnek az anyag fölött.***” Felesége író, később beszélő médiummá fejlődött, és erről a „*Pheneas Speaks. Direct Spirit Communications in My Family Circle*” című könyvben az életbevágó fontosságú üzeneteket azoknak adja közre, akik *a fizikális jelenségek óvodájából (Kindergarten, ezt a német szót használja az angol eredeti szövegben is!) már kinőttek.* Mégis, hányan tartanak még ma is ennél az „*óvodánál*”?! Hiába, szabad az akarat! Ki-ki saját sorsának kovácsa! Minek egyszerűen, ha lehet komplikáltan is!

d./ Sir Oliver Lodge (1851-1940) (*)

Világhírű fizika professzor. Szám­ta­lan fizikális és intellektuális médiummal folytat kísérleteket, köztük Pipernével (amerikai neves médium), úgyis, mint az angol „S.P.R.” tagja és egy éven át elnöke. Ezeknek eredményét 1909-ben „*The survival of man*” (Az ember továbbélése) című könyvében teszi közzé. 1915-ben fia, Raymond elesik a fronton, akitől aztán médiumi úton számtalan üzenetet kap. Erről könyvet ír „*Raymond or life and death*” (Raymond, avagy élet és halál) címen. Tudományos hitvallásának bemutatásaként „A szellem-elmélet” című értekezését hozzuk teljes terjedelmében.

„A *szellem-elmélet* sarktétele szerint **mi emberek „szellemek” vagyunk, kik anyagi test által működünk, vagyis más szóval, egy rövid időre anyagba vagyunk inkarnálva. Valódi lényünk azonban nem az anyaggal való kapcsolatunktól függ, bár ténykedéseink ezt látszanak bizonyítani.** Embertársaink számára csakis az anyagi szervezet segítségével tudunk megnyilatkozni, amit ezen célra automaticae hasznosítunk. Ha azonban ezen szervezet megsérül, manifesztálásunk hiányos lesz, s ha a baj komoly, akkor az organizmust el kell hagynunk, és az anyag-

tól elválunk. A *szellem-elmélet* szerint **ténykedéseinket az elválás után is folytatjuk, de** most valószínűleg a „tér”-ben, és **csak akkor** vagyunk képesek folytatott tevékenységünkről valami jelet adni, **ha sikerül az anyaggal időleges összeköttetést létesíteni.** Ez tehát a „szellem-elmélet”, amelyet azon célból határoztam meg, hogy a megfigyelés és kísérlet nagyszámú s másképpen érthetetlen tényeit megmagyarázza. Ilyen megfigyelés és demonstráció nélkül az igazság felismerhetetlen és bizonyítása lehetetlen maradt volna. Mert spirituális felfogásunknak megfelelően talán az lehet a valóság - amit sok vallásos ember is elfogad - hogy ha egyszer elszakadunk az anyagtól, a kapcsolat többé nem lehetséges. Vallásos emberek nézete szerint mi teljesen más létformába helyeztetünk, minden képzeletet felülmúlólag átalakulunk, s ezen állapotunkban visszamaradottainknak jeleket nem adhatunk, s azt hiszik, hogy elveszítjük az érdeklődést irántuk, hogy magasabb dolgokban vagyunk elmerülve és elvárjuk, hogy hátrahagyottaink ne zavarjanak bennünket, kísérletet se tegyenek, hogy kiközkentsenek az állandó fohászokadás és folytonos vallási gyakorlatainkból. Hangsúlyozom, hogy a valóság talán ez lehetne, ha az anyagtól való teljes elszakadás véglegesnek volna tekinthető, ha csupán a földi ténykedések következményei élnének túl, és ha ezek (t.i. az elköltözöttek) nem volnának többé hozzáférhetőek, őket nem segíthetnénk gondolatainkkal és érzelmeinkkel, - mi több - nekik sem volna vezető vagy segítő befolyásuk a visszamaradottakra. Jámbor emberek általában azt gondolják, hogy az elhaltak a tétlen nyugalom állapotában vannak elannyira, mintha akár a sírban bent feküdnének. Vannak azután olyanok, akik azt gondolják, hogy az újraéledés és egyesülés bármely módja csak akkor lehetséges, ha ezek a halandó testek valamilyen rendkívüli úton-módon újra felelevenítettnek. „A feltámadás reggelén lélek és test újra találkozik”.

Ez a levetett mechanizmus újra felelevenítését célzó hagyományos hiedelem mutatja, hogy mennyire mélyen gyökeredzik az a hajlam, mely összetéveszti az indikátort magával a jelenséggel és az a feltevés, hogy az anyagtól elkülönülten a lét lehetetlen. Kétséges, hogy az éppen felhozott fizikai hasonlatosság meggyőző-e ezen emberek számára, akik képesek ilyesmit elhinni. Túl keveset

tudnak ők a „tér”-ről, hogy ez hatással lenne rájuk. Az „üres tér” a nép elképzelése szerint csupa üresség, semmi egyéb. Ellentétben ezzel, azt tanultuk, hogy az anyag teljesen azon befolyások alatt áll, melyek őt a térből érik. Az élettelen anyag soha a tevékenység bármely jelét nem adja, sem pedig nem tudja megváltoztatni mozgásának állapotát, ha magára hagyják. Az általunk megfigyelhető változások kizárólagosan a tér ténykedéseiből származnak. A gravitáció, kohézió, villamosság, delej és világosság révén vezettem le ezt a gondolatot, és szeretném kiterjeszteni és alkalmazni a kevésbé ismert, de mégis mindennapi és „élesztésnek” (animáció) nevezett tényre. Legtöbben közülünk elfogadjuk, hogy az anyag éleszthető, ámbár nem tudjuk miképp történik ez, de új gondolatnak tekintendő, hogy a tér is éleszthető, de ez nem értelem nélküli, ahogy ezt mindjárt látni fogjuk. Annak idején képtelenség lett volna állítani, hogy a térnek fizikai tulajdonságai vannak, hogy a világosság a tér működése, hogy villamossági, delejes és gravitációs mezők demonstrálják az anyag segítségével hogy valami történik a térben, hogy magát a kohéziót is a szilárd test részecskéi között egy, a térben lévő tényező okozza. Azonban ezen különféle tulajdonságok a természetbúvár előtt már közhelyek, és én, a magam részére, ezeket a fogalmakat kiterjesztem az animációra is. Nem merem magyarázgatni, hogy mi a „szellem”, - talán a legmagasabb fokú élesztő elv. Alacsonyabb fokon talán léleknek vagy észnek nevezném, s még alacsonyabb formában egyszerűen életnek hívnám, ez az ész csírájának látszik. Mindnyájan tudjuk, legalább hozzávetőlegesen, hogy mit értünk ezen kifejezés alatt, akár tudjuk azt megmagyarázni vagy sem. Ez ugyanis alapja Descartes filozófiájának: „*Cogito ergo sum.*” („*Gondolkodom, tehát vagyok.*”) Bármilyen más tudott Descartes vagy nem tudott, azt megállapította, hogy tudunk gondolkodni.

S ezt a gondolkodó, eszményesítő, törekvő, reménykedő, szeretni képes részét lényünknek szellemnek szeretném nevezni. Jelenleg azt vallom, hogy ezen transzcendentális, anyagatlan lénynek (t.i. a szellemnek) szüksége van és mindig szüksége is lesz valamilyen fizikai - nem okvetlen anyagias eszközre - megnyilatkozása céljából, azonban úgy gondolom, hogy ez a lény tényleg soha sincs test nélkül, legyen bár húson kívüli állapotban

és hogy ez, itten a Földön felhasznált és húsból való eszköz tényleg csak ideiglenes és sohasem a legnemesebb része az embernek. A durva anyag nem az a legfontosabb fizikai mechanizmus, melylyel a szellem kapcsolódik, hanem az utóbbi csak rövid időre és nehézségekkel tud az anyaggal kölcsönhatást létrehozni. A szellem állandó és valódi léte a szabad térben van, ahol egy éterikus eszközt használ, melynek tulajdonságait érzékeink nem tudják felfogni, és ezért jelenleg előttünk ismeretlen. Tanulmányozásaink egyetlen módja most tehát azon alkalmakra korlátozódik, amikor a szellem ideiglenesen összeköttetésbe lép az anyaggal, szemben azzal az elterjedt hiedelemmel, hogy ez lehetetlen. Az igazság keresése - úgy mondtam - abban az irányban is haladhatott volna, hogy az összeköttetés nem lehetséges. Félremagyarázhatatlan tapasztalataink azonban azt bizonyítják, hogy ez az összeköttetés igenis létrejöhet. Következtetéseim tapasztalatokon alapulnak, és ezekből kifolyólag **teljesen meg vagyok győződve a továbbélésről, sőt mi több, a bebizonyított továbbélésről**, bemutatva fizikai ténykedések által, melyek a szellem és anyag kölcsönhatása révén létesülnek. Ezen effektusok foganatosíthatók egy másik szervezet kölcsönbe vétele által, *egy idegen intelligencia időleges használatára*. Ez a legegyszerűbb eljárás. Az összeköttetés azonban közvetlenebb, mentális - telepatikus mód szerint is létesíthető. Kétségtelenül vannak azonban határai az anyaggal való kapcsolódás lehetőségének, ha mindennapi szervezetünket levetettük, de ezen határokról bizonyosságot kell szereznünk. Talán a mesterkéletlen tapasztalat közelebb hoz bennünket az igazsághoz, mint a filozófia legmélyebben szántó spekulációi. Az igazság talán nem is olyan komplikált, mint azt sokan velünk elhitetni akarnák. A bonyodalmak valószínűleg hézagos tudásból eredhetnek. Egy egyszerű elmélet egészen közel járhat az igazsághoz, még ha azt nem is tudjuk teljesen és helyesen megszövegezni. Még a saját ténykedéseinket sem tudjuk pontosan formulázni, de azért egy médiumon keresztül manifesztáló szellem dolgai aránylag egyszerűen magyarázhatók, pl. egész egyszerű ügynek látszik, ha azt mondjuk, hogy valaki hozott egy üzenetet, vagy egy másik eltávolított egy tárgyat a rendes helyéről, vagy egy harma-

dik teljesítette kérésünket és valamilyen szolgálatot tett, vagy pedig segédkezet nyújtott nekünk. Ezek az események eléggé gyakoriak, de talán azért nehezünkre esne részletezni, hogy azok mi képp történnek. A filozófusok a legegyszerűbb dolgok felett töprengenek, pedig közhelyűnek kell tekinteni. Mindennapi életünkben bízunk naiv tapasztalatokban, és nem csalódunk. Sokszor nem értjük a tényeket, csupán megszokjuk őket.

A megértés később jön és nem is mindenki számára. Ha a tények összeköttetést, és folytatólagos mentális tevékenységet jeleznek, akkor azokat bátran elfogadhatjuk. **Ha tartózkodtunk volna a villamossági jelenségek tanulmányozásától, amíg megértettük egy villamossági mező természetét, akkor még mindig a tudatlanságnál várakoznánk. Ha Newton elhárította volna magától, hogy a gravitációs csillagászzal foglalkozzék, amíg meg nem értette, hogy tulajdonképpen mi is az a gravitációs-mező, akkor még mindig a középkor sötétségében sýnlódnénk. Nem kell várnunk, ha dolgokat tervezünk, amíg megértjük a lélek és test kapcsolódását.** A legmélyebben értelmezett szellem-elmélet talán sokkal többet foglal magában, mint magasröptű képzeleteinkben hisszük. Az esztétika, az inspiráció és teológia fennkölt birodalmakba vezet bennünket, de hétköznapi életünkben alacsonyabb színvonallal és egyszerűbb, kezdetleges gondolatfolyamatokkal elégedhetünk meg. *A küzdő és gyászoló emberiség szeretne valamit hallani drága halottairól, ők örülnek azon biztatásnak, hogy a szeretet folytatódik, hogy szeretteik nincsenek nagyon messze tőlük és hogy az újra való egyesülés nincs elhalasztva szinte a végtelenségig.* **Elméletem tehát az, hogy ők (t.i. az elhaltak) körülöttünk vannak, és pedig nem az anyagban, hanem a tér éterében, hogy az interkommunikáció velük lehetséges,** és hogy jámbor lelkek jogosan vigaszt meríthetnek ihletsugallta érzékléseikből, és nem ijeszti el őket az a sok nehézség, amiket az anyagi mechanizmusra az utolsó két-három évszázadban való eredményes és gögös koncentráció az útjukba torlaszol. Most egyébként végre kiderítették, hogy ezen anyagi mechanizmus több misztériumot tartalmaz, mint képzelték, és ennek teljes magyarázata, - ha ez egyáltalán bekövetkezik - az em-

beri lét idealisztikus felfogásához fog vezetni, illetve máris vezetett, és ez egyáltalán nem különbözik a jelenlegi és fizikai univerzumról alkotott animisztikus vagy spiritualisztikus elméletektől.

Összegezem: *Halhatatlan szellemek vagyunk, ideiglenes kapcsolatban az anyaggal. Ezen testi korlátozás és elkülönültség révén egyénekké válunk és maradandó személyiséget építünk magunknak, amely képes új környezetekhez alkalmazkodni, és pedig a többi élőlényeken alaposan tanulmányozott biológikus alkalmazkodási folyamatok módján.*

(Fontos megjegyzés: az olvasó észlelheti, hogy a szerző dualista alapon áll, és helyesen az emberre legjellemzőbb valamit, az isteni szikrát - az egyházokkal szemben - lélek helyett szellemnek nevezi, és ezzel szinte lehetőséget nyújt számunkra a szellem erejének, vagyis trialista felfogásunk második tényezőjének, a lélek lényegének kifejtésére, amit majd az érdemi részben meg is teszünk.)

*

e./ dr. Karl A. Wickland könyve és angliai útja(*)

A fentiek szerinti „szellem-elmélet” alátámasztására egy amerikai gyakorló orvosnak, *dr. Karl A. Wicklandnak*, 1924-ben Los Angelesben /Kalifornia/ megjelent, 390 nagy oldalas „*Thirty years among the Dead*” (Harminc év a halottak között) című könyvét is ismertetjük, mert az abban leírt tények letagadhatatlan bizonyítékai a továbbélésnek. Az előszóban a szerző ezt írja: „Nem szándékozom semmiféle hitbéli szektát, vagy tudományos „izmus”-t alapítani és csak a tényeket fogom szárazon és magyarázat nélkül felsorolni úgy, amint azok előttem lejátszódtak. Meg vagyok győződve, hogy ezek a tények a gondolkozó emberek előtt, mint az emberiség előhaladása szempontjából nagyon is fontos tényezők fognak méltánylásra találni”. Azután a szerző rámutat arra, hogy a láthatatlan szellemvilág valóságát, - amely pedig fizikai világunkkal szakadatlan kapcsolatban van, - sokaknak azért nehéz elfogadhatóvá tenni, mert csak a látható és tapintható dolgokat tartják valóságnak. Pedig az anyag állaga is folyton változik; a szilárd testek folyékonyakká, emezek gázneműekké válhatnak. Ebből visszafelé következtetve, azt is el lehet fogadni,

hogy a látható és tapintható anyag is a láthatatlanból vált érzékelhetővé. Egyébiránt nemcsak a vad és műveletlen népek, hanem a későbbi művelt népek tudósai és írói is mindig hirdették a sírontúli élet lehetőségét. Majd arra a következtetésre jutott, hogy a szellemvilág és a fizikai világ állandó érintkezésben áll egymással. A szellemi élet tehát nem képzelődés, hanem valóságos és természetes tény. A halálnak nevezett átváltozás, melytől az emberek általában félni szoktak, olyan természetes valami, hogy sokan a meghaltak közül észre sem veszik az átmenetet, és mert fizikai testükkel egyelőre elvesztették érzékelő képességeiket, teljes sötétségben érzik magukat, azaz a Biblia szavai szerint: a külső sötétségbe jutottak.

A halál után nem válik senki szentté vagy bölccsé; marad az, aki volt, mert lelkivilága és magával vitt ismerete egyelőre nem változott. Ez az állapot sok meghaltnál álomszerű, melyből végre őket a tisztultabb szellemek ébresztik fel. Azonban még akkor is sokszor tétlenül lézengenek a Föld légkörében, melyhez a vonzás törvénye köti őket, s hasonló gondolkozású és érzésű testben lévő egyének közelében tartózkodnak. Ez utóbbiak közül pedig egyeseknek magnetikus kisugárzása képesíti a szellemeket arra, hogy velük kapcsolatba lépjenek. Ilyen módon jöhetnek létre az ú.n. megszálltságnak bizonyos jelenségei, amelyeknek sajnálatos áldozatait elmeegógyintézetekbe szokták szállítani. A továbbiakban rámutat szerző arra, hogy az emberek körül vannak véve a testnélküli szellemek gondolat- és érzelemhullámlázásával. Erre utal a Bibliának egyik-másik verse is, például Sámuel első rész 16-23. versei, melyek szerint Dávid lantjának hangjára a rossz szellem elhagyta Sámuelet. Felemlíti továbbá Jézus ördögűzéseit is. Dr. Wickland vizsgálódásai révén arra a meggyőződésre jutott, hogy az ú.n. megszálltakat bántalmazó szellemekkel összeköttetésbe lehet jutni, és ki lehet őket oktatni arra nézve, hogy ezzel nemcsak az illetőknek, de még inkább önmaguknak ártnak, s így el lehet érni azt, hogy áldozatuktól visszavonuljanak, és a beteg meggyógyul. Egy érdekes eset nyomán jött rá ennek a ténynek a valóságára. New York-ban történt, hogy egy James Frank nevű 10 éves fiú leesett egy motorkerékpárról. Ez a fiú, aki azelőtt kedves és szófogadó volt, a baleset után egészen

megváltozott: veszekedő természetű lett és tolvajjá vált, úgy hogy fogságba került, ahonnan szökést kísérelt meg. Szökése közben üldözői részéről ütést kapott a fejére amelytől elájult. Amikor észretért, nem emlékezett arra, hogy mi történt előzőleg vele és a természete ismét visszaszelídült, és szófogadó lett. Dr. Wickland ezt úgy magyarázza, hogy amikor James Frank az esés következtében eszméletét elvesztette, akkor őt egy alantas szellem megszállotta, és akaratát reáerőszakolta; majd amikor a fiú ismét a fejére kapott ütést, ezzel a megszálló is kizökkent belőle, és elhagyta az idegen testet. Dr. Wicklandot megfigyelésében és következtetésében hathatósan támogatta felesége, akivel mint médiummal sokáig és sikeresen kísérletezett, és nagyon sok ú.n. megszállottsági esetet bonyolított le. Egyik érdekes esete az volt, amikor egy alkalommal tanítványaival az egyetemen boncolási gyakorlatokat végeztetett, s többek között egy hatvan év körüli férfi jobb combját boncolták. Amikor az egyetemről hazament, a felesége transzba esett, mire férje gyöngéden átkarolta, és egy székre ültette.

Neje azonban durván ellökte magától, és rákiáltott hogy ne vagdalja őt! Dr. Wickland meg akarta nyugtatnia a szellemet, hogy esze ágában sincs őt vagdalni, ő azonban a médium ajkai által azt válaszolta „De bizony a jobb lábamat vágod!” Így jött rá dr. Wickland arra, hogy a boncasztaltól annak a halottnak szellemét hozta magával, akinek a combját boncolták. Meg akarta vele értetni, hogy ő már meghalt és most a nejeének a testéből beszél vele, de a szellem nem fogadta el ezt a magyarázatot, azt állítván, hogy hiszen ő nem nő, hanem férfi. Hosszabb beszélgetés után a szellem végre elhitte, hogy csakugyan meghalt és akkor arra kérte dr. Wicklandot, hogy adjon neki egy kis bagót, vagy pipát, mert már olyan régen nem volt a szájában dohányíz. Másnap dr. Wickland a fogazataiból megállapította, hogy az elhunyt tényleg bagórágó volt. Egy másik említésre méltó esete is volt, ezúttal egy 40 év körüli nő holttestének boncolásával kapcsolatban. A boncolást követő hét hó múlva, amikor már dr. Wickland a dologra természetesen nem is emlékezett, egyik ülés alatt a neje útján megszólalt az illető szelleme és felelősségre vonta dr. Wicklandot, hogy miért akarta őt megölni? Az orvos azt felelte neki „Én

senkit sem ölok meg.” De a szellem állította, hogy dr. Wickland megvágta a karját és a nyakát, majd amikor végre megértette vele, hogy már régen meghalt, nevét is megmondva, elhagyta a médiumot. Az eset azért is fontos, mert ez a „Minnie Morgan” nevű szellem 25 év múlva ismét jelentkezett, és már mint fejlődöttebb szellem, a könyvben olvasható hosszabb manifesztációban tanulságos nyilatkozatokat adott. Dr. Wickland, nejeének médiumitása révén, több száz beteget gyógyított meg, illetőleg szabadított fel megszállójától. Ezen eseteket könyvének 15. fejezetében ismerteti gyorsírói följegyzései alapján. **Ezekből azt lehet megállapítani, hogy a spiritiszta ülések során lejátszódni szokott megtérési, illetőleg felszabadulási esetekről van szó.** Neje médiumitása teljesen gépies, felébredése után semmire sem emlékszik, ami vele történt. Egyébként meggyőződtek arról, hogy jó és törvényes szellemi vezetés alatt vannak. Szellemi vezetőik a „Kegyelem társaságának” tagjai gyanánt jelentkeztek, kijelentvén, hogy céljuk az embereknek letagadhatatlan, hiteles bizonyítékokat nyújtani a halál utáni állapotról és a szellemek befolyásáról. (Könyvünk III. kötete néhány ilyen - az Egyletben egykor lejátszódott, sokszor drámai - „megtérési, szabadulási” - eset hű szövegét fogja majd hozni.)

*

Dr Wickland, mint a *Los Angeles-i Pszichológiai Intézet* vezetője világkörüli útja során 1927-ben feleségével együtt Londonba érkezett, ahol a *Londoni Spiritualista Szövetség* az ő tiszteletükre június 1-én nyilvános ünnepséget rendezett. Eredményes gyógy módjáról a *Light* részletesen be is számolt anélkül, hogy a materialista orvostudomány berkeiben mindez a legcsekélyebb mértékben is visszhangra talált volna. Pedig a Wickland módszerrel milliárdokat spórolhatna meg a betegbiztosítás! Mindössze szemléletváltásra, a „szellem-elmélet” elfogadásra lenne szükség!

* * *

3./ Franciaország(*)

a./ dr. Richet Károly

A médiumi jelenségeknek az előzőek szerinti tudományos vizsgálata után több más országban is folytatódik, például Franciaországban **dr. Richet Károlynak** (1850-1936), a párizsi egyetem élettan-tanárának munkásságával. Persze még mindig leleplezési szándékkal, vagy legalábbis annak reményében, hogy végre sikerül elfogadható hipotézist vagy magyarázatot produkálni a spiritizista szellem-elmélettel szemben. Ezt világosan igazolja Richet itt következő életútja. Első tisztánlátási (clairvoyance) tapasztalata 1872-ben volt, de nem mert ebből levonni a következtetéseket; 1875-ben pedig mint orvosnövendék a hipnózissal foglalkozik behatóbban. Az 1886-87. években több médiummal psychometriai kísérleteket végez, és 1890-ben dr. Darieuvval megalapítja az *Annales des Sciences Psychiques* című folyóiratot. 1899-ben részt vesz az Eusapia Palladino nevű híres médiummal végzett kísérleteken, melyek eredményeként kijelenti, hogy azok részben teljesen nappali fény mellett folytak, s meggyőződése szerint a szemfényvesztés teljesen kizárt. A bizottsági jelentést mégsem írja alá, mert a csodálatos jelenségeknél nem tartja lehetetlennek a szuggesztív hatásokat. 1885-ben a híres angol S.P.R. (legrégebb metapsychikai társaság) elnökévé választják. Azután behatóan foglalkozik a materializációk tüneményével és számos tudományos kísérletet végez Kluski, Guzik és Ossowiecki nevű médiumokkal. 1913-ban megkapja a Nobel-díjat biológiai kutatásainak eredményeiért. Könyvei: *Traite de Metapsychique* (1923, *A metapsychika kézikönyve*). Ebben harminc év tapasztalatait foglalja össze. Megköveti Crookes-t, aki már 1872-ben megállapította, hogy vannak fantomok, melyeket lehetséges fényképezni, és elismeri, hogy a médiumi jelenségek nagy részét nem lehet megmagyarázni a *hatodik érzék* teóriával, és ezek csak *idegen intelligencia közreműködése által* érthető meg.

De hozzáteszi: „tollam majdnem megtagadja az írást, amikor kénytelen vagyok a kísértetek létezését *elismerni*.” Halálát (1936) megelőzően még sikerül szoros kapcsolatot létesítenie a **Magyarországon** 1932-ben alakult *Metapsychikai Tudományos*

Társasággal, ahol öt nyomban díszelnökké választják. Mindenesetre figyelemreméltó, hogy az okkultizmusnak ez az irányzata végül Magyarországon is úgy köt ki, hogy az említett Társaság kísérleti laboratóriumában (Mészáros u. 62) létesült csodás fizikai jelenségek (pl. élő állat apport, stb. Pap Lajos fizikális médium útján) annyira felkeltik az érintett tudósok figyelmét, hogy a VI. Nemzetközi Psychikai Kongresszus színhelye 1937-ben Budapesten lett volna, ha azt a II. világháború szele el nem fújja. Ehhez még csak annyit: A különböző apport tárgyakkal gyönyörűen berendezett kísérleti laboratóriumot 1941-ben sikerült megtekintetnem, az még az ostromot is túlélte, de 1948-ban a kommunista diktatúra annak tárgyait ismeretlen helyre szállíttatta, a Társaság pedig a spiritiszta Egylettel együtt felszámolásra került, holott ennek is lenne némi mondanivalója a mai kor emberének! Megérdemelné tehát ez a Társaság is az újraélesztést, még akkor is, ha ez az irányzat ma más név alatti irodalommal, illetve *parapsychológia*, vagy *ezotéria*, stb. neveken igyekeznek döbbenetet kelteni a még mindig tagadó, vagy kétkedő emberek körében. Annak a reményében, hogy e tevékenység folytatására valaki egyszer majd vállalkozik, hozzuk a Társaság történeti múltját dr. Chengery Pap Elemér leírása alapján:

„Már 1925-ben felmerült a terv, hogy hazánkban a metapsychika minden ágával foglalkozó tudományos társaságot kellene szervezni, a külföldi ilyen intézményekhez hasonlóan. Az alapszabály-tervezetet dr. Toronyi János el is készítette, de akkor még továbblépés nem történt. 1932 márciusában dr. Toronyi Jánossal és Enesy Harry tábornokkal arra a közös megállapításra jutottunk, hogy elérkezett az alapszabály benyújtásának ideje. A régi alapszabály-tervezetet dr. Toronyi János a legnagyobb gondossággal és körültekintéssel átdolgozta, és az ahhoz csatolt kérvényben indokolta a társaság megalakításának szükségességét. Felemlítette, hogy a Budapesten 1873 óta alapszabály alapján működő „Szellemi Búvárok Egylete” kizárólag etikai szellemtanal foglalkozik, de tudományos kísérletezéssel nem. A közgyűlési meghívó szövegét dr. Toronyi János elkészítette, amely kivonatossan így szól: „Sokan foglalkoznak hazánkban a parapsycho-

lógia különböző ágaival, úgymint parapsychofizikával, kryptosthesiával, telepáthiával, psychometriával, szomnambulizmussal, s egyéb, a lelki élet rejtett jelenségeinek vizsgálatával, részben gyakorlati, részben elméleti szinten. Alulírottak szükségesnek látják azon megalapozott komoly tudású egyének tömörítését, akik kellő felkészültséggel rendelkeznek, hogy egy hatóságilag jóváhagyott alapszabályok szerint működő egyesületben fejthessenek ki gyakorlati és elméleti munkálkodást. Ezért tisztelt Címet szeretettel meghívjuk az 1932. évi április hó 4-én este 8 órakor Budapesten, I. ker. Pálya utca 2. szám alatti „Öreg-diófa” vendéglő különtermében tartandó „Metapsychikai Társaság” alakuló közgyűlésére. Budapest, 1932. március hó 22. Aláírás.’

Az alapszabály-tervezetet 1932. évi április hó 23-án adtam be a budapesti polgármesteri iktatóhivatalba 72.237/1932. számon, és azt egy hét múlva a főpolgármesteri hivatalban 913/1932. szám alatt iktatták, augusztus 9-én pedig a belügyminisztériumban a 112.609/1932. iktató számot kapta. A jóváhagyott alapszabályt augusztus 31-i kelettel vettem át rövid úton.”

4./ Oroszország(*)

AKSAKOV Sándor

AKSAKOV Sándor (1832-1903) államtanácsos pénzt és fáradságot nem kímélve kutatott, amíg összehalmozta azt a rengeteg adatot, amelyre támaszkodva két nagy munkáját, a „*Spiritizmus előhírnökei*”-t és az „*Ammizmus és Spiritizmus*”-t megírta, és ezzel a spiritizmust a tapasztalatok alapján működő pozitív tudomány körébe bevezette, igaz, nem hazájában, hanem inkább Németországban. Szerinte ugyanis Oroszországban - annak ellenére, hogy az előkelők közül, beleértve a cárt is, akadtak hívei a spiritizmusnak - alkalmatlan volt a talaj arra, hogy az nagyobb méreteket vegyen. Ezért a két spiritualista lapot sem hazájában, hanem Németországban alapította. A „*Bibliothek des Spiritualismus für Deutschland*”-ban fordításokat adott közre angol és amerikai szerzőktől, majd 1874-től „*Psychische Studien*” cím alatt havi folyóiratot indított, amiből nyomon lehet kísérni a spiritizmus alakulását.

5./ Németország(*)

Németországban, ahová Amerikából Brémán és Berlinen keresztül érkezett a spiritizmus, eleinte mulattak a „táncoló asztalokon”, később pedig - müncheni báró Gumpenberg család Körétől eltekintve - inkább a tudományos, vagyis a spiritualista irányzat vert gyökeret. Így tűnt fel mindjárt kezdetben

a./ báró REICHENBACH Károly (1788-1869)

az emberből áradó és *ódnak* nevezett sugárzási elmélettel. Szerinte (de többek szerint Fechner, Leaser, Mesmer stb. is) az *ód* a delejességhez és villamossághoz hasonló elem, mely az egész természetben mindenütt, mint *életerő* található, az emberi szervezetben pedig egészen különleges állapotnak, a szenzitivitásnak (médiunitás?) létrehozója. Az elmélet aztán sok értékes lélektani kísérlet elindítója lett. Ezt a sugárzást ma inkább *aurának* mondjuk. Lipszében is élénk spiritiszta tevékenység folyt. Két egymással ellentétes kör alakult: 1871-ben a W. Messer alapította *Harmonische Philosophie*, mely Davisra esküdött és a Poninski gróf által alapított *Spirite Studien*, mely Allan Kardecet követte. Az egész mozgalom lényegében akkor jutott nagyobb hírhez, amikor

b./ ZÖLLNER János (1834-1882)

az asztrofizika tanára a spiritizmus vizsgálatához fogott, és tapasztalatait a „*Wissenschaftliche Abhandlungen*” című 3 kötetes műben adta közre. Róla meg Wolkenberg Alajos is így nyilatkozik: „Tény az, hogy Zöllneréknek minden emberi eszköz felhasználásával sem sikerült *Slade Henrik dr. orvost*, egyben az amerikai *médiomot* csaláson kapni és *Zöllner spiritisztává lett.*” De nem lehet szó nélkül hagyni a spiritiszta eszme igazát logikus filozófiai műveivel kitaróan védő és támogató

c./ Karl du PREL (1839-1899)

tanárt sem. Ő Aksakovval szinte egyidőben harcolt a pozitív tudomány embereinek minden szellemjelenséget tagadó kényelmes álláspontjával szemben, anélkül, hogy még életében tapasztalhatta volna a tagadás eme bajnokainak némi visszavonulását.

Hősi küzdelme szolgáljon követendő példaként számunkra a mai szkeptikusok elleni harcban!

*

Végül a német nyelvterület tárgyalása kapcsán visszatérünk röviden a fent már említett müncheni spiritiszta Körre, mert az valamikor szoros kapcsolatban állott a magyarországi spiritiszta Egylettel.

d./ Gumpenberg Emmi médium és Forsboom Bernát

Gumpenberg Emmi médiumról pár szót már ejtettünk, tantételeink fejtegetésénél pedig számtalanszor fogunk hivatkozni a Kör vezető szellemének, Emánuelnek nyilatkozataira, valamint a neki kérdéseket feltevő *Forsboom Bernátra*. Illő tehát mindezekről további részleteket is feltárni. Például az se véletlenül történt, hogy a magyar

e./ báró HELLENBACH Lázár (1827-1887)

filozófus, egyben a spiritizmus neves előharcosa, főleg az **Osztrák-Magyar Monarchia** területén, szoros baráti kapcsolatot tartott a német *Forsboom Bernáttal* (1833-1901), akit 1870 táján rábeszél, hogy vegyen részt egy fizikális médium ülésén. Az ott tapasztalt szellemi jelenségek által meggyőzött materialista Forsboom ezután - költséget és fáradságot nem kímélve - minden idejét a spiritizmus tanulmányozására fordította. Ekképp volt már előkészítve, amikor 1890-ben felkereste müncheni lakásán egy fiatal gárdatiszt és arra kérte Forsboomot, hogy vegye át a Gumpenberg Kör vezetését, ahol a magát Emánuelnek nevező magas szellem G. Emmi médium útján azt kívánja, hogy Forsboom tegyen fel kérdéseket, amelyekre válaszolni fog. Forsboom a legnagyobb készséggel felelt meg a felhívásnak és az eredményt „*Kundgebungen des Geistes Emanuel 1890-1897*” (Emánuel szellem nyilatkozatai 1890-1897) című könyvben adta ki. Forsboom és Emmi médium tiszteletbeli tagja volt az itteni Egyletnek, szoros barátság fűzte őket Grünhut elnökhöz, és a fenti könyv második fordítójához, Havas Andorhoz is. Magyarul már 1900-ban olvasható volt Balogh Mátyás álnéveni (alias: Chengery Pap

Elemér édesapja) fordítótól. Ez önmagában jelzi a könyv tartalmi nagyszerűséget, de a két nép szoros barátságát is a szellemi mozgalom terén, ami a magyarországi Egylet 50. évfordulója alkalmából ekként lett megmagyarázva az Egylet vezető szellemének József médium útján tett nyilatkozatában.

„Beszámoló.

József médium: Számadást kell tennem. Megtehetném egyedül is azt én Uram előtt, de nyilvánosan, előttetek kell azt elvégeznem, itt, működésemmek színhelyén. Ötven év, sőt még több! Nektek embereknek meglehetősen hosszú nekünk egy parányi kis időrészt, rövid pillanatot csupán. **Amidőn érkezett a pillanata annak, hogy az Úr igéje a maga tisztább igazságában itt a Földön az emberek között hirdettessék, akkor az Úr engem bízott meg, hogy ezt a munkát az Ő törvényei szerint, az Ő szellemében és akaratahoz képest elvégezzem. Én és nővérem (Mária) vettük át a megbízást, s lementünk a Földre, hogy keressünk azon alkalmas talajt, ahol a magot az emberek szívébe hinthetjük, hogy ott az gyökeret verjen, kalászba törjön és gyümölcsöt hozzon.** Tudjátok-e, óh emberek, hogy ez nem volt kis munka? Megbízatusunk értelmében elmentünk tehát a különböző országokba, és kerestük az alkalmas emberanyagot, de egyik ország sem adott munkánk megkezdéséhez alkalmas, igazi anyagot. És akkor eljutottunk a ti országotokba, a Földnek ebbe a kis részébe, és az itt lakókat elég fogékonyak találtuk ahhoz, hogy munkánkat velük megkezdhessük. A munkát tényleg el is kezdtük az itt talált emberlelkek válogatásával, gyúrással és puhításával. Csak kevesen voltak az eléggé fogékonyak, a készséges, nyílt szellemű embergyermek, akikre helyezhettük az emeltyűt, hogy mozgásba hozzuk azt az erőt, melynek hivatása volt a megváltás magasztos munkáját segítő, kimenni a világba, és összegyűjteni az Úr szőlőjének hivatott munkásait. **A kis Magyarországot választottuk tehát ki magunknak, mert itt találtuk meg az alkalmas munkatársakat, akikkel mi a nehéz, nagyon nehéz, hosszantartó és legtöbbszörre láthatatlan munkánkat elkezdhetjük.** Ámde még ennek az országnak kedves embergyermekai között is nagyon nehéz volt összehozni azt

a kicsiny kis csapatot, amelynek kedvéért ide a Földre jöttünk, hogy kibontsuk közöttük az Úr zászlaját és annak feliratát: „Szellemi megváltás” a földi emberek szemei számára láthatóvá tegyük. Számot kellett vetnünk emellett az eszközökkel, akik alkalmasak munkánk sikerét előmozdítani. **E tekintetben kénytelenek voltunk idegen (német) anyanyelvű emberekkel kezdeni a munkánkat, hiszen nemcsak a jelen, hanem a jövő számára is dolgozunk. Az a tan ugyanis, melyet nekünk hirdetnünk kellett, megkövetelte, hogy az emberek között a legmesszebbre elterjesztessék, ehhez azonban a ti nyelvek nem volt alkalmas. Egy világnyelvre volt tehát szükségünk, hogy minél több ember érlelődhesék meg annak a munkának szolgálatára, melynek itt a Földön, emberek által kell elvégeztetnie.** Felszántottuk tehát a talajt, behintettük a magot, s megmunkáltuk a földet, hogy a termés is beérjen. Amikor aztán mindezt elvégeztük, a továbbiakat az emberekre bíztuk. A mi további munkánk pedig itt, a ti szűkebb körötökben folytatódik azokkal a médiumokkal, akiket nektek kell nyújtjanotok, s azon a nyelven, amely a ti anyanyelvek. Most tehát dolgozhattok a ti kis szántóföldetekén és kiegészíthetitek magatokat további munkásokkal is, amennyire az módotokban lesz. És most váljatok érettekké arra, hogy mindannyian besorozhatók legyetek abba a munkás csoportba, amelynek hivatása az Úr művét tovább vinni, és amennyire lehetséges, **a Földön be is fejezni.** Ötven év! Milyen hosszú időre is van szükség ahhoz, hogy az igazság az emberek között megelevenedjék!” /ÉV. 1922/2 sz./

6./ Olaszország(*)

a./ PALLADINO Eusapia médium (1854-1918)

Rendkívüli fizikális médium volt. Minden kísérletnek alávetette magát, amit csak el akartak végezni vele, Olaszországban éppúgy, mint az Egyesült Államokban vagy Franciaországban. Egy Bari melletti, Minervo Murges-i szegény családból származott, és rendkívül nehéz, mondhatni, tragikus gyermekkorra volt. Születésekor meghalt édesanyja, majd nyolcéves korában édesapját útonálló megsebesítették, és ő végignézte haláltusáját. Később nagyanyja vette magához, aki szolgálónak adta. Eusapia azonban nem olyan lány volt, mint a többi. Apja haláltusája után észrevette magán, hogy furcsa képességekkel rendelkezik, jelenlétében a tárgyak maguktól helyet változtatnak. Ez azonban csak néha fordult elő, és véletlenszerűen ismétlődött. Egy Migaldi nevű jómódú házaspár eleinte fehérenmű készítőként alkalmazta, majd, miután felfedezték médiumi képességeit, „kísérleti szeánszokat” kezdtek rendezni az érdeklődők számára. A résztvevők között volt Damiani professzor is, aki magához vette Eusapiát, hogy megtanítsa neki, miként lehet irányítani médiumi képességeit. Kísérletei rendszeresen és módszeresen folytak, olyan rendszeresen és olyan módszeresen, hogy hamarosan megjelent egy magát John Kingsnek nevező szellem, aki életében angol kalóz volt. Amint Eusapia transzba került, azonnal hatalmába kerítette Lombroso, a híres tudós és kriminológus Eusapia szeánszain győződött meg arról, hogy a spiritizmust, melyet eddig csak megmosolygott, komolyan kell venni. Igazi szenzációt jelentett, mikor egy asztal tizenhét egymást követő szeánszon, teljes kivilágítás mellett a levegőbe emelkedett, s az eseményről fénykép is készült. Így hát minden jelenlevő meggyőződhetett arról, hogy egy addig ismeretlen jelenség valóban létezik. 1891-ben összeült egy bizottság - tagjai között azzal a Lombrosoval, akit teljesen megnyert Eusapia médiumi képessége mely rendszeresen beszámolókat készített a szeánszokról. Később egyre több híres tudós vett részt Eusapia szeánszain. Híres médium lett, egyre több meghívást kapott, egyik országból a másikba utazott. Szeánszai eseményszámba mentek. M. Ribska, egy szemtanú, egyébként neves

bűvész, így ír a látottakról: „A legszigorúbb ellenőrzés mellett sem tudtam a médium részéről felfedezni semmiféle nyomát meszterkedésnek vagy csalásnak.” Gramont báró, Maxwell doktor, Camille Flammarion, Aksakov, du Prel fenntartás nélkül csodálták Eusapiát. Genovában különleges szeánszokra került sor, a médium itt materializáció útján egész alakokat hozott létre. Akárhol járt a világban: Párizsban, Amerikában vagy Olaszországban, soha, sehol nem vádolhatták csalással. Pierre Curie fizikus szeretett volna egy olyan készüléket feltalálni, amelynek segítségével Eusapia összes titkára magyarázatot találhatott volna. A titok azonban - az anyagelvűek számára - továbbra is titok maradt. Eusapia 1918-ban Nápolyban meghalt, eleget téve nem éppen könnyű küldetésének.

7./ Spanyolországban (*)

a spiritizmus előkelő embereket, minisztereket, képviselőket, főrangú katonákat nyert meg ügyének, akik az 1870-es években már azt szerették volna megvalósítani, hogy a spiritizmus számára az egyetemeken külön tanszék létesüljön. Ez a spanyol püspökök ellenállása következtében elmaradt. Legalább tíz spiritiszta folyóirattal rendelkeztek.

8./ Svédországban(*)

a szinte vallássá merevedett *Swedenborg-i* irányzat mellett magára talált az értelmezésünk szerinti szellemtan is. Hívei leginkább Stockholm és Göteborg magasabb társadalmi rétegéből rekrutálódtak. Az első egyesületet Tornebohm A. E. tanár alapította. 1885-ben szervezték a második társulatot „*Spiritiska Litteratur Foreningen*” néven, mely 1890-1923-ig az „*Efterat*” című szellemtani lapot adta ki. Rövidesen követte ezeket két kis kör Baruckow bárónő és Uddin J. tiszteletes vezetése alatt. Utóbbi „*Hjalp*” (Segítség) címen egy spiritiszta havi folyóiratot is kiadott. Vele versenyezve Maria Karadja hercegnő is kiadott néhány éven át egy spiritiszta revüt, „*Sekel*” címen. Végre 1920-ban Stockholmban Brietholz grófnő elnöksége alatt alapították a szellemtani társulatot, heti ülések tartása mellett. Ezóta Sundgvist

G., a megtért spiritiszta lett Svédországban új hitének egyik legtevékenyebb terjesztője. Megtérésének elhatározó oka sajátságos. Apja a Kaekelien iskola materialista elveit vallotta; fia eleinte magáévá tette apja elveit, de egy hirtelen megvilágosodás következtében, egyszerre véleményt változtatott. Mint kitűnő szónok és nagy vagyon tulajdonosa, azóta semmit sem mulasztott el, hogy hazájában a szellemtant terjessze. /ÉV 1930/10. sz./

De Európa kisebb országaiban is alakultak spiritiszta egyesületek, így például:

9./ Belgiumban (*)

1875-ben húsz vidéki egyesület részvételével megalakult Brüsszelben a „*Fédération Belge Spirite et Magnetique*”. Ennek köszönhető, hogy 1922-ben *Liège-ben* rendezték meg az I. világháború utáni nemzetközi spiritiszta kongresszust.

10./ Hollandiában(*)

is több egyesület létesült: a hágai „*Oromaze*”, az amsterdami „*Veritas*”, a IV. nemzetközi spiritiszta kongresszust pedig 1931-ben a 2000 tagot számláló „*Harmónia*” egyesület rendezte meg Hágában, 30 nemzetbeli hatszáznál több spiritiszta részvételével sikeresen.

11./ Dániában (*)

1894 júliusában 14 tagból álló csoport létrehozta a koppenhágai „*Spiritizsk Broderskab*” nevű együletet, aminek létszáma 1900 áprilisára 1000 főre szaporodik és 84,000 márka (100.000 korona) költségen megépítteti a 700 férőhelyes „*Betsaida Templet*”-et (a templom fényképét az Égi Világosság 1900-as évfolyama közzétette). A koppenhágai spiritiszták ezt a sikert annak tulajdonították, hogy *dr. Lehmann Alfréd*, a koppenhágai egyetem pszichofizikai laboratóriumnak igazgatója 4 éven keresztül a Dániában „dühöngő spiritiszta járvány” ellen „*Babona és varázslat*” címen előadássorozatot tartott az egyetemen. Ez könyv alakban a XX. századfordulón nálunk is kiadásra került hasonló céllal.

12./ Svájcban(*)

főleg *Genf* és *Lausanne városok* fogadták kedvezően a spiritiszta, illetve spiritualista mozgalom hullámát. Számunkra a semmítő szék elnökének, *SULZER Györgynek* (1843-1929) irodalmi működése bír különös jelentőséggel, mert könyveivel ő azt a fel fogást képviselte, miszerint a spiritiszta jelenségek kutatása és el fogadása nem jelenthet öncélt, hanem csak lépcsőfokot Krisztus tanításának és példaadásának megértéséhez és átérzéséhez. Első nagy műve „*Die Wissenschaft vom Übersinnlichen und ihre Bedeutung für Bibel und Christentum*” (Az érzék fölöttiekről szóló tudomány és jelentősége), és „*Schattenseiten der spiritistischen Praxis*” (A spiritisztikai gyakorlat fény és árnyoldalai), valamint a „*Bleibet Christen!*” (Maradjatok keresztények!) címűek. Az Égi Világosság mindháromból bőven hozott részleteket fordításban.

13./ Európán kívül(*)

a./ Brazília és médiumai

A spiritizmus **Brazília**bani helyzetéről eddig már többször megemlékeztünk. Úgy tűnik, a bölcs Gondviselés ezt a hatalmas és a természeti környezetét tekintve szinte romlatlan országot választotta ki az Európában kiteljesedett, de az ateista-kommunista diktatúra és az öntelt materializmus miatt stagnáló spiritiszta-spiritualista eszme folytatására. Érdekes módon a portugál bevándorlók révén ott az Allan Kardec szerinti spiritizmus vert gyökeret, és terjedt el úgy, hogy ma ott a spiritizmusnak 40 millió híve és szimpatizánsa van. Sao Paulo államban mintegy kétezer azoknak a kardecista Központoknak a száma, amelyek mindegyikében az Evangélium gyakorlását szolgáló intézmények: csecsemőotthonok, szellemi gyógyító központok, öregek otthonai stb. működnek. Így a spiritiszta mozgalom nem csak irodalmával eszmeileg, hanem cselekedeteivel a gyakorlatban valósul meg. Legkiválóbb médiuma, a 2002 júniusban 92 éves korában elhunyt **Francisco Candido Xavier** (becenevén Siku Xavier), eddig a legkülönfélébb témákról több mint 70 könyvet írt mechanikus médiumitása révén olyan szép stílusban, hogy sok neves irodalmár szívesen vállalná magáénak. Munkálkodása 1932-ben kezdődött a Pedro-

Leopoldo kis városka „Luis Gonzaga Spiritiszta Központ”-jában. Majd jóval később ú.n. keresztírás által ismerkedett meg az Uberaba-ban élő, nála közel 30 évvel fiatalabb dr. Waldo Vieira orvossal és azóta - rövidebb eltelteig - az ottani „Keresztény Szellemi Közösség Központja” melletti épületben (Casila postal 56 Uberaba, Minas Gerais, Brasil) együtt laktak, folytatva a médiumi tevékenységet, Vieira pedig még az ingyenes gyógyítást is. Antonio Olivio Rodrigues 1907-ben „A Gondolatközösség Ezo-terikus Köré”-t (Círculo O’Pensamento), 1909-ben pedig „Az Irányított Gondolkozás Kiadó Vállalat”-át alapította.

A Körnek ma Sao Paulo szívében egy négyemeletes székháza, az országban pedig kb. 500 fiókja („Tettwas Esoterikus”) van. A „Kiadó Vállalat” kizárólag spiritiszta könyvek nyomtatásával és kiadásával foglalkozik. Aztán itt van pld. az északon fekvő Porto-Alegre város, ahol Kardec hívei egy, vallási különbség nélkül befogadó és kizárólag elmebetegeket, jobban mondva *megszállottakat gyógyító* „Spiritiszta Kórház”-at hoztak létre a város lakóinak adományából, aminek fenntartása is önkéntes adományokból történik. Érdekessége még, hogy a kórház Főorvosa se nem spiritiszta, se nem spiritualista, de a pszichiátria területén kiváló szakember. Mivel gyakorlatban kipróbálta és kezelése során a *szellem-elméletet* nagyon hasznosnak találta, megengedi kiegészítésül a *delejezést, az imát és a mediális szellemi segítséget*, mindezeket a kórház összes betegére alkalmazva. Évente pár ezer beteg fordul itt meg, és a gyógyulási arány 65-70 százalékos. Természetesen ezen kívül több helyen működik még ilyen szellemi gyógyításokat alkalmazó kórház, és az ottani csodás gyógyulások következtében sokan magukévá teszik a szellemtant és aszerint igyekeznek élni. De mindehhez talán nagyban hozzájárult egy 1927-beni római katolikus püspöknek pásztorlevélbeni állásfoglalás is a spiritizmust illetően, amit majd később szó szerint hozzuk. A materialista tagadók esetében viszont itt is csak a fizikális jelenségek észlelése általi döbbenet hozza meg a túlvilágban hitet. Ezt Brazíliában Carlos Mirabelli fizikális médium útján létesülő számtalan *telekinetikus, exteritorizációs, levitációs, materializációs, idegen nyelveken beszélés* jelensége valósítja meg. Íme ezekből egy:

Mirabelli médium egy csodálatos jelensége(*)

A „*La Revista Espiritualismo*” a portugál spiritiszták egyesületének lapja írja:

Sao Paulo-ban Carlos Mirabelli barátaival meglátogatta dr. Francisco Rezende megrögzött materialistát. A társalgás hamarosan szellemi tárgyra fordult. Dr. Rezende nem tudta elfogadni a hitet, de végül azt mondta: Nagyon szerettem egy fivéremet, aki harminc évvel ezelőtt halt meg; ha ő megjelenék, elfogadnám a szellemtant. E percben Mirabelli transzba esett. Elsápadt, didergett, nehezen lélegzett. Hamarosan keskeny páraoszlop képződött a jelenlevők előtt, az lassankint sűrűsödött, emberi formát öltött, és nemsokára élőlény alakját vette föl. Az alak a hitetlen felé közeledett, mondván: Miután harminc esztendő óta tagadod a szellemtant, engemet tagadsz meg. E szavakra Rezende elsápadt és megingott. Az egyik jelenlévő megfogta a visszatért fivér kezét; megtapintotta érverését, megkopogtatta mellét és konstataálta, hogy teljesen megszervezett emberi test áll előtte. Mirabelli transzban maradt. Most a szellem kijelentette: „Hogy jelenléte-met jobban bebizonyítsam, önök előtt fogok feloszlani.” Úgy is lett. Újra ködszerűvé vált, terjedelme kisebbedett, apránként elgőzölgött, s mihamar nyoma sem maradt az annyira kézzelfogható fantomnak. A médium felébredt, dr. Rezende magához tért mély megindulásából, kijelentette, hogy látta fivérét, s e ténnyel szemben kénytelen feladni materialista álláspontját. /ÉV 1929/1. sz./

*

b./ Indokina és Alan Kardec ottani megnyilvánulása(*)

Indokínába, az egykori francia gyarmatra is eljutott az Allan Kardec féle spiritizmus. Egy ottani Körben ő meg is nyilvánult, aminek érdekesebb részét a „*La Revue Caodaiste*” indokínai folyóiratból hozzuk:

„Gyakran hallunk földi testvéreinktől ilyen szavakat: Miért nem jönnek a szellemek hozzánk ilyen vagy amolyan kinyilatkoztatásokkal? Miért nem támogatják a mi terveinket? Az emberek tévednek, ha azt hiszik, hogy a szellemek cselekvési lehetősége

korlátlan; ők nem adhatnak mást, mint amit ész szerint az emberek haladása, tisztább látása és szellemi fokozatuk emelése érdekében nyújtaniuk szabad és lehet. Ha mi nem tudunk válaszolni minden kívánságotokra, minden hívásotokra, az azért van, mert gyakran akadályok állítanak meg bennünket hozzátok indulásunk közepette; hiszen a törvény gyakran lehetetlenné teszi, hogy a közeletekben levő diszharmonikus fluidok miatt érezhetőleg hathasunk reátok. Mi mindenekfelett iparkodunk szellemi fejlődéseitekben segíségekre lenni, lelketekre kötve a krisztusi tanácsokat, figyelmeztetve benneteket kötelességeitekre, felhíván titeket, hogy erkölcsi tökéletlenségeitek terhétől magatokat megszabadítsátok. És a szellemek ilyen állhatatos és jótékony munkájára mi az emberek válasza? Kevés igyekezet, nagyon kevés önmunkálkodás! Szomorúan látjuk a spiritiszta testvérek között a nézeteltérések és versengések folytán a tettekben való ellanyhulást is, holott a testvériségnek, a felebaráti szeretetnek, az igazság keresésének kellene összetartania az összes spiritiszta lelkeket; mert ez az út, a spiritizmus tiszta útja ezt parancsolja és csak ezzel győzhető le a materializmus. **Ugyan micsoda jelentősége van annak, hogy a tudós materialisták a jelenségekben nem látnak egyebet, mint az élő ember lelkének megnyilatkozását?** Emiatt talán a szellemek által véghezvitt cselekedetek kevésbé valóságok, kevésbé kézzelfoghatók, a kutatóra nézve kevésbé világosak? A fő az a bizonyosság, hogy ez van, ez létezik. Azok a szellemi tanítások, melyeket szellemi vezetőim irányításával közöltem testvéreimmel, amelyek könyveimben vannak lefektetve, megmaradnak minden ellenkezés és támadás dacára is, mert azok ama nagy szellemi törvényekre vannak alapítva, melyeket Isten teremtett. A szellemi tanítások azt mondják nektek: **A szellemi tudomány, a spiritiszta tan egyaránt isteni kinyilatkoztatás.** A profán tudomány, tévedései ellenére is, fejlődni és egy napon egyesülni fog a spirituális tudománnyal; e célból a szellemek nagy csoportokban fognak megjelenni a spiritiszták összejövetelein, de a kevésbé harmonikus környezetekben is, a különféle gondolkozásnak összehangolására. Egyetlen vágyam, hogy mindenkit a jó úton lássak. Ezért hagytam el boldog szférámat, hogy kibékítsem a materialistákat veletek, spiritisztákkal.” (Úgy néz ki

tehát, hogy Indokínában teljesebben be Kardecnek a korábban írt újabb testöltése.) /ÉV. 1932/1./

*

A fent tárgyalt kérdéskörrel, benne a szellemmozgalom állapotáról a XX. század első harmadában, a magyar származású Fodor Nándornak, a londoni Nemzetközi Parapszichológiai Intézet igazgatójának 1924-ben az amerikai „Magyar Népszava”-ba írt alábbi cikkével számolunk be, még akkor is, ha ez némi ismétléssel jár. De így legalább hű kórképet nyerünk arról a kitartó emberi törekvésről, ami időszakonként és ismétlődve veti fel - sikerrel vagy sikertelenül - az igazi létkérdések megoldása iránti vágyunkat.

14./ Témazárás(*)

a./ A tudomány forradalma

Ma már kétségtelenül megállapítható, hogy a tudományos világfelfogást elragadta egy óriási forradalom. *Az elkövetkező egy-két évtized alatt szinte apokaliptikus változások várhatók a tudomány minden terén.* Persze vannak mindig emberek a tudósok között is, akik behunyják a szemüket, és nem engedik meggyőzteni magukat olyan dolgokról, amik ellentétben állanak a beléjük gyökerezett világnézetekkel, mert attól félnek, hogy tényleg meglesznek győzve. Olyanok ezek, mint Galilei ellenfelei, akik kígyót-békát kiáltottak Galileire, de nem mertek belenézni teleszkópjába, mert attól féltek, hogy akkor Galileinek lesz igaza. Mit várhat az ember ilyen körülmények között a laikus közönségtől, amelynek tudományos judiciuma nincs, és amelyet a tömegszuggeráció vezet? A tudósítások, amelyek pszichikai kutatásokról az újságokban megjelennek, szinte hemzsegnak a tudatlanságból és tájékozatlanságból elkövetett hibáktól, mert az újságírók sem veszik maguknak azt a fáradságot, hogy az elmúlt három-négy évtized tudományos pszichikai kutatásainak eredményeivel megismerkedjenek. Pedig korántsem olyan nagy feladat az egész. Elég egy-két nagynevű tudós könyvét végigolvasni, hogy megkapja az ember az általános tájékoztatást. És aki veszi magának ezt a fáradságot, megdöbbenve ismeri be, hogy előtte egy egész világ

terül el, amelyről semmit sem tudott, de amely áttöri a mindennapi életet és minden gondolkodó, intellektuális életet élő ember számára végtelen nagy jelentőséggel bír. *Ma már elmúlt az az idő, amikor a halál utáni rejtelmekért tisztán a hithez kellett folyamodni. Közel négy évtized óta világhíres tudósok foglalkoztak és foglalkoznak a spiritizmus jelenségeivel, és köteteket írtak össze a tudományosan beigazolt tényekről.* Igaz, a ténykérdések megállapításán túl egyik tudós sem merészkedik, mert a tudósnak hinnie csak a kézzelfogható tényekben szabad, a halál utáni élet maga pedig mint tény csak közvetve igazolható azzal, hogy az individuum és az emlékezés el nem veszett, ennek az életnek formái, körülményei pedig csak annyira vannak pozitíve bizonyítva, mint a távoli világrészekben járt utazók elbeszélései. A ténykérdések között, amik beigazolást nyertek, a legrejtetesebb a *materializáció*. **„Abszurdum, de igaz” - mondja róla Richet professzor** a *„Thirty years of Psychical Research”* címen az amerikai könyvpiacra megjelent könyvében. A laikust, akinek legelső ellenvetése a csalás, sietve meg kell nyugtatnunk, hogy minden tudományos pszichikai kísérlet azzal kezdődik, hogy a csalás lehetőségét teljesen kiküszöbölik. Ha megvan a módja a csalásnak, megvan a módja az ellenőrzésnek is, és olyan ügyes csalót még nem látott a világ, aki tudományos laboratóriumokban olyan feltételek mellett, amiket fizikusok és kémikusok szabnak meg, évtizedeken át orránál tudná vezetni a világ vezető elméit, mert ennek feltételezése egyértelmű volna annak kijelentésével, hogy a tudomány elismert vezérei egytől egyig gyengeelméjű, agyalágyult emberek.

Három médium. A tünemény amilyen rejtelmes, éppen olyan ritka is. Teljes materializációt nagyon kevés médium tud produkálni, márpedig a médiumok maguk is a kiváltságos ritka emberek közé tartoznak. Bár lehet, hogy ez csak látszat, és ha felvilágosodottabb lesz a nép, több ember fogja megtalálni a benne megnyilatkozó rejtelmek kulcsát. Itt három materializációs médiumról fogunk megemlékezni, akiknek mindegyikéről könyveket írtak nagyon kiváló emberek. Az első materializációs médium, akiről azóta tudunk, hogy a spiritizmus jelenségeinek tudományos kutatása megkezdődött, *Miss Florence Cook /1856-1904/,* akivel

Sir William Crookes, a híres angol fizikus kísérletezett évekig. Abban az időben a tudomány nagyon ellenséges álláspontot foglalt el a spiritizmussal szemben. Nyílt állásfoglalásra akkor került a sor, amikor *D.D. Home*, a nyilvánosság középpontjába került olyan tünemények produkálásával, amelyek akkor inzultust, arculcsapást jelentettek a tudomány előtt. Crookest mint a legélelőbb elméjű és legpesszimiztikusabb angol tudóst jelölték ki Home leleplezésére. Crookes éveken át kísérletezett vele és megbotránkoztatta a tudós világot azzal, hogy **megettért**. Ebben a megtérésben Home-on kívül külön szerepe jutott Miss Florence Cooknak is, akinek szeánszain *egy magát Katie Kingnek nevező leány materializálódott állandóan, és a materializáció olyan tökéletes volt, hogy Crookes társalogni és karonfogva sétálni tudott vele. Csalásról szó sem lehetett, erről meggyőződhetik mindenki, aki elolvassa Crookes könyvét* és többször találkozik ilyen megfigyelésekkel: Crookes nem akarta Katie Kinget elbocsátani, és megfogta a kezét, hogy visszatartsa, a kéz azonban, amely meleg volt és cirkulált benne a vér, elolvadt Crookes kezében, Katie King ködbe foszlott és eltűnt. *Eusapia Palladino* volt a következő híres materializációs médium. Vele több mint két évtizeden át kísérleteztek olasz, francia, angol és amerikai tudósok. Hosszú élete során százsámra produkált szeánszokat, s ezek megtérítették Lombrosót, Morsellit, Botazzit, Flammariont, Richet, Geleyt, Meyerst, Ochorowitzot, Flournoyt, Bergsont, Carringtont stb. A harmadik médium *Mme Eva*, akivel főleg Richet és Geley kísérletezett hosszú időn /1903, illetve 1916-1918/ keresztül. Zsákba varrták, vas ketrecbe zárták, de minden körülmények között produkálni tudta a materializációs tüneményeket. A materializált arckokról és kezekről gyakran készítettek paraffin-nyomatokat, amelyek így megőrizték és bizonyították, hogy az arc és kézlenyomatok mások mint a médiuméi.

A materializáció folyamata. Természetes, hogy a tünemény valódiságának megállapítása után azonnal kutatni kezdték a tünemény törvényeit. Természeti törvények nélkül semmi sem történik ezen a világon, és ha valami rejtélyes és rendkívüli, az csak azért tűnik fel ebben a színben, mert törvényei ismeretlenek. A materializáció folyamatából, amely lassan, meghatározott idő

alatt megy végbe, meg lehet állapítani a tünetény egész genezisét. Geneziszről kell beszélnünk, mert a materializáció valójában új születés, új emberi evolúció, amely évtizedek helyett percek alatt halad végig a születés és halál közötti állomásokon. A médium testéből egy rejtélyes anyag árad ki. Ezt az anyagot kémiai analízisnek vetették alá. Alkotó elemei között van valami ismeretlen szubsztancia, amelyen minden analízis kudarcot vallott. Ez az anyag a médium testével állandó összefüggésben van, és oda visszavonul, fényre, érintésre rendkívül érzékeny. A médium testén, ha az érdes anyagot megfogja valaki, hideg és nedves. Ez az anyag néha a médium szájából, néha testének egyéb részeiből áramlik ki. Az anyag az élet minden jelét mutatja. Hömpölyögni, gomolyogni kezd és emberi testrészek formáit igyekszik felvenni. A médium transzának mélységétől függ, hogy milyen fokig haladnak a materializációk. Gyakran csak kezek alakulnak ki, vagy egy fej, amely eleinte csak síkban van, mint fotográfia, azután plasztikussá válik, és ha a materializáció tökéletes, teljes emberi formák jelennek meg a sötétben, vagy a vörös fényben, sőt néha jó világítás mellett is. A magnézium vagy a napfény romboló hatással van rájuk. A fényképező lemez még lekapja a jelenéseket, de pillanatok alatt minden gomolygó köddé válik s a rejtélyes anyag, amit Richet professzor ektoplazmának nevezett el, visszavonul a médium testébe. **A materializált alakok, akikben a széánszon levők gyakran elhalt hozzátartozóikat ismerik fel, nem sorozhatók egyszerűen a fantomok osztályába.**

Emberi szervezetük éppen olyan tökéletes, mint a mienk. Richet professzor számtalan kísérlettel igazolta, hogy testük meleg, pulzusuk ver, szívük dobog, szemük forog a szemüregben és lélegzetük szénsavas, mint az emberé. Ritkább esetekben a fantomok beszélni is tudnak, a hangjuk azonban a médium torkából tör elő és ez a hang néha idegen a médium hangjától, **és az elhalt hangjára emlékeztet.** *Mi a magyarázat?* A mai tudomány képtelen megmagyarázni a materializációt. A biológiai processzus, ami itt lefolyik, teljesen ismeretlen. Hipotézis is csak kettő mutatkozik: vagy a médium teremti a fantomokat, tehát elismerjük a gondolat teremtő erejét a szó legszorosabb fizikai értelmében,

vagy láthatatlan lények, talán az elhunytak szellemei nyilatkoznak meg a médium teremtette lehetőségek útján. Az első hipotézis megbukik, mert a fantomok be tudják igazolni személyazonosságukat, és olyan információkat tudnak olykor-olykor szolgáltatni, amelyeket a médium a telepátia legtágabb értelmezése mellett sem szerezhettek. Marad tehát a második hipotézis, amely két részre bomlik: vagy a láthatatlan lényeket kell elismernünk, vagy a halottak szellemeit. Richet professzor az előbbi felé hajlik. Azt hiszi, hogy vannak az embernél magasabb rendű lények is, és ezek igyekeznek felsőbbrendűségükről és létezésükről azzal tanúbizonyságot szolgáltatni, hogy emberi formákat öltenek fel, sőt reprodukálják elhunytak emlékeit és egész ideológiájukat. **Richet azonban bevallja, hogy ez a hipotézis fájdalmas neki, és hogy a spiritiszták hipotézise mégiscsak a legjobb munkahipotézis.** Nyíltan azonban nem áll ki mellette ő sem, mert az ilyen színvallástól nagyon fél minden tudós. Aki fenntartás nélkül elfogadja a spiritiszta hipotézist, az alól kicsúszik a tudományos talaj és az nem állhat meg ezen a ponton, hanem mennie kell előre, amerre a hit ingoványos, süppedékes talaja viszi. A tudóst, aki spiritiszta, aki a hitnek odaadja magát, sohasem veszik egész komolyan és mindig meggyanúsítják azzal, hogy elragadtatja magát. Jobb példa, mint Conan Doyle-é ennek illusztrálására nem is kínálkozhatik. A tudósna tehát konzervatívnak kell maradnia az új igazságokkal szemben is, mert a tudósok között még igen nagy azoknak a tábora, akik ellenségei az új világfelfogásnak, akik kijelentik, hogy a spiritizmus jelenségei nem érdeklik őket vagy elítélően nyilatkoznak, mielőtt egyáltalán vizsgáloztak volna. Tipikus jelensége ez a tudomány evolúciójának, hiszen a vérkeringés teóriája ellen is 25 évig viaskodtak az emberek és Stevenson gőzmozdonyai már régen szaladtak Angliában, amikor egyes tudósok papíron be akarták bizonyítani, hogy sima acélkerekek sima acélsíneken nem mozoghatnak. Nem ez a lényeg. **A lényeg az, hogy a materialista világfelfogás, amely kiürítette a templomokat, ateistákká, cinikusokká tette az embereket, és megfosztotta a magasabb ideálokba, az örök igazságszolgáltatásba, az Istenbe vetett hittől, már megbukott, és olyan reveláció előtt áll az egész világ, amelyhez hasonló csak Krisztus tanítása volt.**

*

b./ Saját álláspont(*)

A magunk részéről pedig a téma lezárásaként - *de mind a napig is a jövőre nézve is aktuálisan - álláspontunkat a következőkben rögzítjük:*

Az emberi gondolkodás tökéletlen, és az a kevés logika is, amely benne van, tüstént csődöt mond, ha vele olyasvalamit kell bizonyítani, aminek igazát az ember elismerni nem akarja. Különösképpen pedig csökönyössé válik az ész a materialistáknál akkor, ha a szellemi, a túlvilági lét igazságainak és egy szerető igaz Isten létezésének bizonyosságát kellene az érvek és tapasztalatok súlya alatt elfogadniuk. Mert a bukás következtében hitét - (magasabb rendű logikáját és szívének meleg érzését) elvesztett ember meg szeretne maradni a sötétségben, talán egyrészt azért, mert még jól érzi magát benne, másrészt meg azért, mert a világosságban nyilvánvalókká válnak szörnyű bűnei, amelyeknek beláthatatlan levelezési kötelezettségétől fél (nem ismervén még a kegyelmet). Így azután hiába áll elébe a bizonyítékok egész serege, melyeket a spiritiszta korszak bőven szolgáltat, lepattannak azok róla, minthogy mindenre materialisztikus magyarázatot keres.

Első állomásuk, *hogy ráfogják a spiritisztákra a csalást vagy szemfényvesztést.* Ilyenformán előttük a legbecsületesebb médiumok egyes bűvészekké válnak, ha produktumaik az anyagi térre vonatkoznak, s ámitókká, vagy hasbeszélökké, ha azok csupán a szó szárnyán visznek a magasba. Az ilyen néppel azután alig lehet bírni, mert még a legnagyobb ellenőrzéssel végzett ülések esetében is mindig akad kibúvó, és inkább hajlandók feltételezni, hogy az elővarázsolt elefánt a bűvész mandzsettája alatt volt eldugva, semhogy a letagadhatatlan tények előtt meghajoljanak. Aztán meg segítőtárs is mindenkor jelen lehet, és semmi sem szent előttük, nemhogy a szó igazsága. Ők voltak azok, akik az Úr feltámadásakor is nem átalották az Ő tanítványait a szent sírt őrző katonák megvesztegetésével vádolni.

A kevésbé rosszhiszemű tagadók már önkéntelen csalást, önámítást emlegetnek. Szerintük a gondolatolvasók az átadó személy önkéntelen suttogásait hallják meg felfokozott éles hallással, vagy önkéntelen mozdulataikat érzik meg, s hiába erősítik

meg a legnagyobb szerkezetekkel végzett kísérletek azt a tényt, amit a józan ember értelme is megállapított, hogy ha valaki sügni nem akar, s csukott szájjal ül, suttogás nincsen, még kevésbe meghallása a suttogásnak. Mindez nem használ semmit sem, mert ugyane „gondolkodók” szerint a csodaváráó spiritiszta kutatók napfényt látnak ott, ahol esetleg valami homályos fény, vagy éppen semmiféle világosság nincsen. Krisztus alvókat és tetszhalottakat támasztott fel - mondják ők.

A következő csoport a tudálékosak csoportja. Az üléseken lebegő asztalt valami, a kézből kiáradó villamos erő mozgatja, s mereven ragaszkodnak ehhez a feltevésükhöz akkor is, ha a villamosságról, pláne az emberi testből kiáradó villamosságról (de-lej!) fogalmuk sincs. Ide tartoznak azok a „képzettebbek” is, akik azt állítják, hogy elvégre valami előttünk megmagyarázhatatlan dolgok is történhetnek, hiszen nem ismerünk minden természet-törvényt. De ez az ismeretlen természettörvény csak „szellem” ne legyen! Ezek szerint Krisztus is korát megelőző tudós volt, aki az akkoriban még ismeretlen módszerekkel gyógyított.

Veszedelmesebbek mindezeknél azok a materialisták, akik már okkult térre is átmelve, s az ott észlelhető jelenségeket szavakkal elkönyvelve állják útját a szellemi ismereteknek. **Ők a modern pszichiáterek.** Szerintük hipnózis, akarátávitel, szugesztio, sőt gondolatolvasás is van, csak testnélküli szellem nincsen. Az üléseken a médiumok „saját altudatukból” merítenek, ha közleményeikben olyasmit adnak elő, amit éberem nem tudnak, vagy rég hallott és elfelejtett dolgokat recitálnak, (esetleg gyermekkorukban első hallásra megjegyzett idegen nyelvű szöveget), másrészt pedig a jelenlevők tudatanyagából merítenek, ha nyilatkozataik értelmi színvonalukat felülmúlják. A csodálatos gyógyítások pedig szugesztio útján jönnek létre a hívő szuggerábilis egyénnél, még akkor is, ha egyrészt az ülés és a jelenlevő szellemek határozott utasításainak keretén kívül az ülésen résztvevők sohasem tudnak is gyógyítani és nem is gyógyíthatók orvosi beavatkozással sem, akárminő apparátussal dolgozzanak is az orvosok, és akár mennyire higgyenek is bennük a páciensek. Ezek azok, akik szerint Krisztus Urunk nem volt más, mint ügyes hipnotizőr.

Legveszedelmesebbek azonban azok a sötét lelkek (az eddigiek inkább csak szegények), akik már mágikus tudásukat is latba vetik a szellemmel szemben, rendszerint már tudatosan. Mint-hogy a köznép szívesen fogadja a szellemi jelenségek „magyarázatát”, csak spirituális ne legyen ez a magyarázat. - Úgy gondoskodnak arról, ha minden kötél szakad, - és inkább mágiát helyettesítenek be (amelyhez „ők értenek”), a szellemi jelenségek helyébe. Ők azok, akik *előre elkészített módon* azt gondoltatják a kérdezővel, amit ők akarnak és amire ők válaszolni, vagy a szellemet válaszoltatni akarják. Tipikus példája volt e csoportnak **Houdini** (lásd alant!), a tragikus módon elhunyt „bűvész”, aki, bár tudta, hogy mutatóványaiban szellemek segédkeznek neki, mégis kifele bűvészműtatóknak minősítette azokat, sőt ha azok olyanformán megmagyarázhatatlanok voltak, akkor azt állította, hogy mágikus képességeit vetette latba. Mindezt még becsületes médiumok leleplezésére is fel akarta használni.

Ide tartoznak továbbá általában a szeánszokat leleplezők mindenféle csoportjai is, akik arra alapoznak, hogy az emberek inkább elhisznek egy hamis „leleplezést”, mint száz bizonyított esetet; s ha történetesen a különben igaz jelenségeket produkáló médium zsebébe egyszer mások által, vagy sajátmaga által becsempészett „libazsíros vatta” kerül - mint a 20-as évek elején a budapesti László László kísérleti alany esetében - úgy még a médiumot vizsgáló „tudósok” is „tisztába jönnek” azzal, mi módon keletkezhetek ember nagyságú, és világító, elhunytjaikhoz hajszálla hasonló jelenségek. Ezek szerint Krisztus mágus volt, az ördög cimborája.

Ha pedig mindez nem használ, s a Szellem - aki ma nyilatkozik a spiritizmusban - világít mint a nap, amit mégsem lehet letagadni az égről, nem marad más hátra, mint a szemet kiszűrni, látni nem akarni, a spiritisztákat bolondoknak nyilvánítani, mert szellem nincs, nem is szabad lennie, amiként Isten sincsen, mert ha volna, úgy megmutatná magát. De ha megmutatja Magát a Fiúban, az ember fiában, így sem ismerhető fel Ő, mert hiszen Isten alakatlan, a világot átfogó Szellem és - meg is van írva! - hogy nincs semmi, ami égen és földön Hozzá hasonló lenne, nem pedig az ember. /Sz.H. után./

*

És mindezeket bizonyítja a következő - a 20-as években megtörtént - eset

c./ A Houdini - Ford bizonyíték(*)

A „*The National Spiritualist*” és az „*International Psychic Gazette*” nyomán.

Harry Houdini, a volt hírneves New York-i bűvészkirály, halálos ágyán megállapodott a feleségével egy titkos mondatban, melyet ő majd egy médium útján az özvegyének fog megüzenni - ha ugyan van továbbélés, és közlekedési lehetőség holtak és élők közt. Sok médium kísérletezett ezirányban, de mindig teljesen eredménytelenül, míg végre most (1928) Reverend Ford Arthur-nak, a New York-i Első Spiritualista Templom pásztorának, Amerika egyik leghírnevesebb médiumának, az összeköttetés sikerült. A részletekre nézve, a sorrend szerint, először Mr. Harry Houdinivel kell foglalkoznunk, akiből a felhőkarcolók árnyékában felcseperedvén, igen ügyes ezermester lett. Sokoldalúságát azzal is akarta mutatni, hogy felcsapott ádáz antispiritisztának, és súlyos harcokat vívott velük, sőt beállt médium leleplezőnek is. Különösen a hírneves Margery médiumot szerette volna pellengérré juttatni. Azonban egy szeánsz alkalmával, midőn Houdini már azt hitte, hogy megfogta a médiumot, Walter, a vezető szellem, csúfosan leleplezte, mert Houdini maga akart csalni; ezután a nagy blamázs után felhagyott a további ellenségeskedéssel a spiritizmussal szemben. Ellentétben Houdinivel, az anyja és felesége sokkal nagyobb jóindulattal viseltettek a spiritizmus iránt. Midőn vagy 15 év előtt az anyja készült a jobb hazába megtérni, - lévén már hosszabb ideje spiritiszta, - a fiának megígérte, hogy titkos jelszó segítségével fog neki megnyilatkozni, ezzel bizonyítván a spiritualisták igazát. Houdini várta anyja jelszavát, kapott is sok médiumtól üzenetet, sajnos, nem a helyeset, s mindinkább csökkent a reménye, hogy megkapja az üzenetet. Szegény rövidlátó Houdini holtáig sem kapta meg anyja üzenetét. Úgy látszik azonban, lelke mélyén mégis csak őrzött egy kis kételyt, ha nem

is reményt, hogy a halál után nincs vége mindennek, s ebből kifolyólag *megegyezett Beatrice-vel, nejével, egy titkos mondatban, aminek segítségével csak neki bizonyítani fogja személyazonosságát a halála után. Ez a mondat lepecsételt borítékban egy közjegyzőnél, tanúk előtt, helyzetetett el.* Ismét megindult a médiumok ostroma, és találgatás a titkos jelmondat körül; a szegény özvegyet azonban egyik sem bírta szeretett férjével összeköttetésbe hozni. Mint már említettük, *ez most végre sikerült Ford médium és tiszteletes úrnak. 1928. november elején, egyik New York-i spiritiszta kör, Rev. Ford médiumitása révén; azaz ennek szellemi vezetőjétől, Fletchertől, kapta a „Rosabelle” szót, mint a Houdini jelmondat első szavát.* Két héttel később kapták a jelmondat második szavát, és így tovább, a következő üléseknél - végezvén szombaton, január 5-én - megkapták az egész jelmondatot, szó szerint, a következőt: „*Rosabelle - felelj - mondd - kérlek - felelj - nézd - mondd - felelj - felelj - mondd!*”

A „küldő” azt állította, hogy ő Houdini, s kérte a körvezetőt, hogy az üzenetet vigyék el a feleségének. Másnap Mr. Fast és Mr. Stafford, a „Tudományos Amerika” folyóirat szerkesztői elvitték az üzenetet Houdini özvegyéhez, és alig hogy az özvegy az írást olvasta, nagy izgalom vett rajta erőt, és felkiáltott: „Igen, helyes!” *Később erre még esküt is tett.* Két nappal később Houdini özvegye és két barátnője szeánszot tartott Rev. Forddal; Fletcher nem sokára bejelentette, hogy Houdini itt van és köszöntötte özvegyét. Megemlítette, hogy a jelmondat egyike azoknak a szólásmódoznak, miket „gondolatolvasási” előadásaiknál használni szoktak volt. Megkérdezte özvegyét, hogy helyes volt-e ez a 10 szó? „Igen, helyes!” mondá Mrs. Houdini. Fletcher azután kijelentette, hogy Houdini mosolyog és azt mondja: „Köszönöm, most már mehetek!” Végül Houdini még a következőket adta elő: „**Mondd az egész világnak, hogy Harry Houdini él, és még ezerszer fogja bizonyítani ezt. Mondd mindazoknak, akik elvesztették hitüket, hogy őszintén tévedtem, s ők emiatt újból merítsenek reményt, s éljenek azzal a tudattal, hogy az élet folytatódagos!**” Képzeltető, hogy a spiritualizmus volt főellenségének ez a csodálatos üzenete az egész amerikai kontinensen roppant feltűnést keltett és széjjelsürgönyözték mindenfele, s mindenhol hasonló

szenzációt keltett. A sajtó az egész ügyet méltányossággal és komolysággal kezelte, kivéve az egy New York-i „Evening Graphic”-ot, amely azt állította, hogy az egész dolgot Ford és Mrs. Houdini eszeltek ki. Erre dr. John Heiss, New-York állam „Általános Gyülekezetének” elnöke széleskörű vizsgálatot indított, mely azzal végződött, hogy Mr. Ford semmiféle inkorrektiséget nem követett el, az „Evening Graphic” cikkei egy hóbortos riporternő és egy megvesztegetett hivatásos médiumleleplező naplopó hazugságain épültek fel, és *Houdini üzenetének hitelességéhez semmiféle kétség nem fér*. De az etikai spiritualisták is meglepéssel fogják konstatálni a „gírák” példabeszédjének el nem évülő, örökbecsű igazságát: szegény Houdini Harrynak kevés vagy semmi hite nem volt, tehát azért nem léphetett az anyjával összeköttetésbe. Amije volt, elvétetett; özvegyének pedig van hite, „tehát neki adatik és bővelkedni fog!” és ezért kapta meg férje üzenetét és tehetett nagy szolgálatot a spiritizmus ügyének. /ÉV. 1929/6. sz./

IV. Fejezet Médiunitás - médiumok

1./ Maga a jelenség(*)

a./ Általában:

Egy percig sem lehet vitás, hogy az egész szellemi mozgalom (spiritizmus) középpontja és tengelye a médiunitás, ez az egyszerűen csodás jelenség, ami a XIX. század derekán az anyag mindenhatóságát valló emberiség életébe váratlanul robbant be. Már leírtuk, hogy a döbbenet után kezdték azt tanulmányozni, különböző hipotézisekkel magyarázni, majd gúnyolni és nevetségessé tenni. Történt pedig ez főleg két irányból: a tudomány és az egyházak hivatalos képviselőinek részéről, leginkább tekintélyféltségből, holott a jelenség mindkettőt inkább csak szolgálni kívánta azzal, hogy új és logikus tézisekre, bizonyítékokra próbálta felhívni a figyelmet. Igaz, a bizonyítékok nem mindennapi ügy érdekében kerültek terítékre, hanem az emberi lét égető kérdéseire adtak logikus válaszokat, megoldásokat olyan égi magasságból, ahonnan a lét már tökéletesen áttekinthető. Ezt egyesek kihívásnak tekintették, holott az csak az akkori tudományos gondolkodás meghaladására, a filozófia és a teológia, vagyis az ész és a hit támogatására volt szánva. A támadások ellenére mégis gyökeret vert az eszme, és végül a mozgalomnak ez a *spiritizmus* nevet viselő ága olyan író, beszélő, látó, halló *közvetítőket* vagyis **médiumokat** adott a világnak, akik nem csak megdöbbeneni óhajtották a sírontúli életet tagadókat, hanem logikai érvek közreadásával, és azok kitartó magyarázatával arra törekedtek, hogy a hitükben csalódottak részére szolgáltassanak meggyőző érveket létünk titkait, itteni életünk igazi értelmét, okát és célját illetően. És így jutunk most oda, hogy a következőkben mi a spiritualistákkal, a parapszichológusokkal, ezoterikusokkal stb. szemben - a szokatlan jelenségek létrejöttének nem fiziológiai okait keressük, hanem az odaíti magas színtről érkezett, vagyis a megnyílt léttitkok rendszerbe foglalt közreadásával kívánunk foglalkozni, *spiritológia megkülönböztető néven*. Ezért a médiunitás lényegét és definícióját is ilyen értelemben adjuk meg tömören: A **médiunitás** olyan testi és lelki, rendszerint a születéssel magával hozott em-

beri képesség, aminek következtében a **médium** (férfi, nő, gyermek) **képes felfogni és közvetíteni a szellemvilág megnyilatkozásait.** Az ember, aki a testbeöltözés előtt szellem volt, most testben lévő szellem, és rövid idő múlva ismét testből kivetkőzött szellem lesz. A szellemi életet tehát nem hagyta el, hanem annak közepében van, így megérzi, egyben közvetíti eme képesség folytán a szellemvilág gondviselészerű üzeneteit. Ismételjük: ez **nem teória**, hanem az eddig felsorolt és a következő **tényekkel igazolt valóság.**

b./ még közelebbről: (*)

Éppen emiatt és ezzel kapcsolatosan érnek bennünket különböző támadások. Ránk olvassák például azt a mózesi írást, hogy: *„Ne akadjon köztetek senki, aki bűbájosságot űz, szellemet vagy lelket kérdez, aki halottat idéz, mert aki ilyet tesz, utálat tárgya az Úr szemében.”* (V. Mózes 18:10-11.) De sem a bevezető mondatot, mármint: *„Mikor bemégy abba az országba, amelyet az Úr, a te Istened ad neked, ne kövesd ama népek utálatosságait,”* sem a befejező sort nem idézik, azt, hogy *„az Úr, a te Istened e miatt az utálat miatt űzi el ezeket a népeket előled. Légy egészen hű az Úrhoz, a te Istenedhez. Ha ezek a népek, amelyeket elűzöl, hallgatnak is a jövendőmondókra, meg a varázslókra, neked az Úr, a te Istened nem engedi meg.”* Igen, az elűzött vagy meghódított pogány népek miatt szólt ez a parancs a zsidókhoz. **Mert létezik a hasonlók vonzásának és vonzódásának törvénye!** Érvényes ez az anyagi és lelki-szellemi, élő és élettelen dolgokra is, mindenre és mindenkire az egész mindenségben. **Ki milyen lelki-leg, olyan lelkek, szellemek, érzések, gondolatok veszik körül.** *„A tisztának minden tiszta.”* És akihez szenvedélyek, hibák, bűnök tapadnak, éppen ezen szenvedélyek, hibák, bűnök közvetítésével ugyanolyan szenvedéllyel, hibával, bűnnel terhelt lelkek-szellemek kapcsolódnak. És ott maradnak nála, akár egész életen, sőt életeken keresztül, míg az illető le nem teszi saját nyomorúságáról, bűnéről. Mózes a fáraó udvarában nevelkedett Egyiptomban, ismerte a papi tudományokat, tudta, hogy nagyon is lehetséges az elhaltakkal való kapcsolódás Úgy látszik,

a kánaániták között is dívott a szellemekkel való érintkezés, (különben nem kellett volna tiltani!) és világosan felismerte Mózes, hogy bálványimádó, parázna, rosszindulatú néphez éppen olyan rosszindulatú, parázna, bálványimádó lelkek kapcsolódnak. Lelki téren jót semmiesetre sem tanulhattak Izrael fiai a pogányoktól. Még akkoriban nem volt Krisztus, és csak a közelmúlt napokban kapták a törvénytáblákat és a hit, alázat, istenfélelem nagyon gyenge lábón állt a zsidó népnél is. Gyengék voltak a zsidók. Mint ahogy manapság sem való mindenkinek válogatás nélkül a spiritizmus. Amit tiltott Mózes, az tilos ma is: **A törvénytelen munka.** Tehát tilos a fekete mágia, bukott, rosszindulatú lelkekkel-szellemekkel való kapcsolattartás, szövetkezés. Tilos az ezektől való tudakozódás; „a halottaktól kérdezősködés”.

Tilos a szuggeszció; saját gyarló, sokszor bűnös akaratnak rákényszerítése másokra, akár hipnózisban, mesterséges álomban. Ez bibliai szóval az igézés, bűvölés, varázslás. (Világi törvény is tiltja, csak orvos, tanú jelenlétében, gyógyítás céljából szabad hipnotizálni!) Tilos ma is az átköltözötteknek esküvel való erőszakos kényszerítése a megnyilvánulásra és tilos a jövendőmondás, titokfejtés, jegymagyarázás, általában a nem hivatottaknak. Olyanoknak, akik nem olyan életet élnek, hogy megfelelő lélek-szellem tudjon kapcsolódni hozzájuk. **Tilos a törvénytelen médiumok munkája.** Így a prófétáknál többször találunk utalást a **pénzért való jóslásra:** *„Fejedelmeik olyanok benne, mint az ordító oroszlánok, bírái esti farkasok, nem hagynak reggelre zsákmányukból. Prófétáik könnyelműek, csalárd férfiak; papjaik beszenyvezik a szent helyet, erőszakot tesznek a törvényen.”* (Sofonias 3:3-4) **Éppen az ilyen pénzért jövendőlők, pénzért gyógyítók közül kerülnek ki ma is a csaló médiumok. Az Isten által adományozott képesség lassan elvész a visszaélés miatt, és ők nem akarják ezt bevallani, vagy nem akarják a pénzt jelentő foglalkozást abbahagyni.** Látszólagos ellentmondásról van tehát szó, amelyek éppen a szellemtan igazát bizonyítják. Hisz maga az egész Szentírás Isten által sugalmazott munka, ihletett munkások, próféták, médiumok útján lefektetve. Szellemtan nélkül nem érhető a Biblia; telve van megmagyarázhatatlan eseményekkel, csodákkal és csak ma, a spiritizmus tényei által

kapjuk meg könnyen érthető megfejtésüket. A szellemtan legerősebb bizonyítékait a tapasztalat mellett éppen a Szentírásból meríti. A Szentírás, a középkori szentekről való leírások és a spiritizmus tényei csak időben különböznek egymástól, lényegileg azonosak. Igazából tehát nem lehetett tilos a jövőmondás, álomlátás, álommagyarázás, ördögűzés, mert hiszen az egész Szentírás telve van próféciával, látással, hallással, az Úr Jézus és az apostolok ördögöket űztek stb. Több mint kétszázszor fordul elő a Szentírásban „az Úr szólt”, „Isten szava”, az „Ő szava.” Mindezek a mondások nem a testi, hanem a belső, lelki fül számára hangzottak el. **„Mert én szóltam a prófétákhoz, én szaporítottam meg a látomásokat, és én beszéltem hasonlatokban a próféták által.”** (Hoseás 12:10) József és Dániel álmokat fejt és országra, világra szóló csapást tud ezzel Isten akarata szerint elhárítani. Maga is jövendölt; **a serleg vizében látott látomásokat.** „József így szólt háza gondnokának: *Kelj fel, siess utánuk azoknak az embereknek, és ha eléred őket, mondd nekik: Miért fizetetek rosszal a jó helyett? Miért loptátok el az ezüst poharat? Hiszen abból szokott inni, abból szokott jövendölni az én uram. Rosszul tettétek, amit tettetek!*” Erre József így szólt nekik: „*Hogyan tehattetek ilyesmit? Hát nem tudjátok, hogy az ilyen magamféle ember jósolni tud?*” (I. Mózes 44:4-5, 15) Mikor Áron és Mirjam kifakadtak Mózes ellen, az ő házassága miatt azonfelül így szóltak: „*Vajon csak Mózes által szólott-e az Úr? Vagy nem szólott-e miáltalunk is? És meghallotta az Úr. És így szólt: Halljátok meg most kérlek az én beszédeimet: Ha valaki az Úr prófétája köztetek, én megjelenek annak látásban, vagy álomban beszélek vele.*” (IV. Mózes 12:2, 6)

Ami egykor Isten választott munkásaival történt, mindaz ismétlődik most a spiritizmus keretei között.

*

Gyönyörű leírás van a látásról és távolbalátásról: Mikor Saul hasztalan kereste atyja szamarait. Szolgája a következő tanácsot adta: „*Az pedig így szólt neki: Íme az Isten embere most ebben a városban van; ez az ember tiszteletben áll; mindaz, amit mond, teljesül. Menjünk el hát hozzá, talán nekünk is megmondja az utat,*

merre menjünk. Régente Izraelben azt mondták, mikor valaki elment Istent megkérdezni: Jertek, menjünk el a nézőhöz! Mert akit most prófétának neveznek, régen nézőnek hívták.” ... „Mikor pedig beérsz oda a városba, prófétai sereggel fogsz találkozni, akik a magaslatról jönnek, előttük lant, dob, síp és hárfa lesz és ők maguk prófétálnak. Akkor az Úr szelleme rád fog szállani, velük együtt prófétálsz majd és más emberré leszel.” (I. Sámuel 9:6-9; 10:6.)

Az utolsó kitétel: „prófétálni fogsz és más emberré leszel” azt bizonyítja - hogy a szellemtani munka régente is úgy ment, mint manapság. A médium arca, mozdulata, beszéde elváltozik, egyénisége kicserélődik, más emberré lesz, az általa szóló lélek sajátosságait veszi fel. Hasonlóan szép leírás van a hallásról is. Az, hogy miként vált Sámuel médiummá. Mikor a templomban aludt, többször szólítá őt az Úr, de ő mindig Élihez (a főpaphoz) szaladt. Még nem szokott az Úr szavához, még nem ismeré az Úr beszédét. Csak a harmadik hívás után ismeré fel az Úrnak beszédét. A jelenet bájos leírása miatt nem lehet mellőzni magát a szöveget: „A gyermek Sámuel szolgált az Úrnak Éli előtt. Abban az időben igen ritkán volt az Úrnak kijelentése, nem volt gyakori a prófétai látomás. Történt egyszer, mikor Éli az ő szokott helyén aludt - szemei már homályosodni kezdtek, úgyhogy nem látott jól - és az Isten lámpása még nem oltatott el és Sámuel az Úr templomában feküdt, hol az Isten ládája volt. Szólott az Úr Sámuelnek, mire ő így felelt: Íme itt vagyok. És Élihez futott e szóval: íme itt vagyok, mert hívtál engem. Ő azonban ezt mondotta: Nem hívtalak, menj vissza, feküdj le! Elment hát és lefeküdt. Ismét szólítá az Úr: Sámuel! Sámuel ismét felkelt, odament Élihez és így szólt: Íme, itt vagyok, mert hívtál engem. Ő így felelt: Nem hívtalak fiam, menj vissza, feküdj le! Sámuel pedig még nem ismerte az Urat, mert még nem jelentetett ki neki az Úr igéje. Mikor az Úr harmadszor is szólította: Sámuel, ő felkelt, odament Élihez és így szólt: Íme itt vagyok, mert hívtál engem. Akkor eszébe jutott Élinek, hogy bizonyára az Úr hívja a gyermeket. Ezért Éli ezt mondotta Sámuelnek: Menj, feküdj le, és ha szólítanak, mondd: Szólj Uram, mert hallja a te szolgád. Sámuel elment és lefeküdt helyére. Akkor eljött az

Úr, odaállott és megszólította, mint előbb: Sámuel! Sámuel! Sámuel így felelt: Szólj Uram, mert hallja a te szolgád!” (I. Sámuel 3:1-10)

*

A próféciák isteni eredetéről tesz határozott szavakkal tanúbizonyságot Péter apostol: *„És erősebb prófétai beszéd birtokában vagyunk, melyre jól teszitek, ha figyeltek, mint homályos helyen világító szövetekre, míg a nap fel nem virrad és a hajnali csillag fel nem tűnik a ti szívetekben; mindenek előtt megértvén azt, hogy az írásnak egy jövődölése sem származik tulajdon értelmezésből. Mert sohasem emberi akaratból származott a jövődölés, hanem a Szentszellemtől sugalmazva szóltak az Isten szent emberei.” (2 Péter 1:19-21).*

*

Jóel próféta könyvében határozott kegyelmi ígéret van arra, hogy az ítélet idején és azt követő időkben mindenki médiumitással bír: *„És lesz azután, hogy kiöntöm szellememet minden halandóra és prófétáknak fiaitok és leányaitok; véneitek álmokat álmodnak, és ifjaitok látomásokat látnak.” (Jóel 2:28)*

*

Két helyen is meg van említve a mód, ahogy az idegen szellem kapcsolódik a médiummal. Sugallt médiumoknál ma is ugyanúgy történik a spiritizista körökben; ez is bizonyítja, hogy ma ugyanaz a munka folyik, mint annakidején évezredekkel ezelőtt.

Az egyik kapcsolódást Dániel, a kiváló és igen-igen kedves próféta írja le. Könyörgése közepette csatlakozott hozzá Gábrriel arkangyal, az Úr követe: „Mialatt még szóltam és imádkoztam, vallást tettem bűnömről és népemnek, Izraelnek bűnéről és esedezésemet az Úr elé, az én Istenem elé terjesztettem az én Istenem szent hegyéért, még az imádságot mondtam, mikor ama férfi, Gábrriel, akit előbbi látomásomban láttam, gyorsan odarepülve, megérintett engem, az esti áldozat idején. Felvilágosítás végett ezeket mondotta nekem: Dániel, most jöttem ide, hogy a helyes megértésre eljuttassalak. Esedezésed kezdetén isteni szó támadt és én eljöttem, hogy tudomásodra hozzam, mert te kedves

vagy, mérlegeld hát a szózatot és értsd mega látomást.” (Dániel 9:20-23)

A második feljegyzés Habakuk prófétától, a kemény, harcos szolgától származik. Ha az ember valamely kérésre választ kíván kapni, vonuljon vissza a világ zajától, könyörgéssel forduljon Istenhez, azután összpontosítsa figyelmét igen nagy igyekezettel a belső hangra:

„Örhelyemre lépek, és megállok a bástyán; és vigyázok, hogy lássam, mit szól hozzám az Úr és mit feleljek panaszom dolgában. És az Úr következőképpen felelt nekem: írd fel e látomást és véd fel táblákra, hogy könnyen olvasható legyen. Mert e látomás bizonyos időre szól, de cél felé siet és meg nem csal, ha késik is, bízzál benne, mert eljön, el fog jönni és nem marad el.” (Habakuk 2:1-3)

*

A magas szellemmel való kapcsolódás megrendíti az embert; a gyenge testi szervezetben szokatlan, hatalmas, idegen lélek munkálkodik; a szív meg akar szakadni a felemelő érzéstől; nehéz, szinte lehetetlen ezt szavakban kifejezni. „Mikor hallottam, megreszketett bensőm, a híradásra remegtek ajkaim; mint csontszú hatolt csontjaimba, és ahol álltam, megreszkettem, hogy nyugton legyek a nyomorúság napján, míg feljön a népre, mely megkínozza azt.” (Habakuk 3:16)

„Egyedül én, Dániel, láttam a látomást, ellenben a velem levő férfiak nem látták a látomást, hanem nagy ijedelem szállta meg őket és elmenekültek, hogy elrejtőzzenek. Engem egyedül hagytak. Így láttam ezt a hatalmas látomást; és semmi erő sem maradt bennem, arcom eltorzult, úgy odalett minden erőm. Mikor meghallottam beszédének hangját, ájultan estem arcomra és arccal a földre. És íme egy kéz érintett engem, mely felsegített térdeimre és tenyereimre.” (Dániel 10:7-10)

Úgy látszik, a próféta közben transz állapotba került; ezt akarja az ájulás szóval jelölni. Azután magához tért, visszatért belé az erő, és érezte, hogy talpra segítik. Mindez jelenti azt, amiről már szó volt, „és más emberré leszel”, tudniillik már akkor nem a médium, nem a próféta az, aki szól, cselekszik, tanít, hanem

a szellem, aki hozzá van kapcsolódva. Manapság is szóról-szóra így történik.

*

2./Történelmet formáló médiumok(*)

a./ DUFAUX ERMANCE mint JEANNE D'ARC történetírója

Az orléans-i szűz hiteles történetét 1853 decemberében kezdte írni egy DUFAUX ERMANCE (olv. Düfo Ermansz) nevű francia lány 14 éves korában. Vallomása szerint sugalmazás révén, vagyis médiumi úton. Szóval: extázisban, és állítása szerint maga JEANNE D'ARC mondta néki szóról-szóra tollba, hogy miket írjon le. Felsorol olyan ismeretlen adatokat és neveket, amiket csak a legújabb kutatások igazoltak utólag. Azóta fölfedezett történelmi okmányok és iratok kétségtelenül bizonyítják a médiumi írás hitelességét. Ez volt az a híres manifesztáció, amely megindította Franciaországban a szellemhitet, Allan Kardec munkálkodását. Csatolva van a könyvhöz a leány atyjának három levele is, amelyben leírja, hogyan lett kislánya írómédiummá, és írta meg Jeanne D'Arc élettörténetét. Nem könyvtári bűvárkodás útján, hanem bizalmas családi körben tartott szeánszokon belső sugalmazás útján. Szülei az asztal körül ülve beszélgettek vele, amíg keze öntudatlanul vetette papírra az általa hallott sugalmazásokat. Csodálkozva kérdezte szüleitől: „Hát ti nem halljátok, amit Jeanne D'Arc hozzám beszél?” Közli, hogy annak idején ő is - mint most a médium - hangokat hallott, azt, hogy „Orléans városát fegyveresen kell megszabadítanom az ostromló angoloktól, és a királyt ünnepélyes koronázásra Reimsbe vezetnem. Ezt el is végeztem, mert **ezt nekem az én szent szellemeim nyilatkoztatták ki!**” A fentieket Hock Jánosnak: „*A láthatatlan világ munkája*” című könyvéből hozzuk, aki ehhez a következő megjegyzést fűzi: Jeanne D'Arc hiába volt tisztalelkű leány, alázatos és jámbor lélek, aki térdre esve vallotta magát hívő kereszténynek, hiába hivatkozott szt. Mihályra, sugalmazó jó szellemére, hittudós bírái az ördög cimborájának tekintették, és ítélték tűzhálálra. Ötszáz évvel később azonban az Egyház szentjei közé iktatta,

approbálta látományait, vagyis elismerte, hogy csakugyan érintkezett anyagtesten kívül élő szellemekkel, az ő szentjeivel, akik őt sugalmazták, irányították és támogatták Istentől nyert feladatának elvégzésében. Kortársai megégették, ma Rouen piacán felállított gyönyörű szobrán soha le nem hervad a friss virág!

Fenséges hivatás a médiumitás, ha ezt a képességet valaki Isten dicsőségére és embertársainak a javára használja fel.

b./ NETTY COLBURN közlése LINCOLN-nak a rabszolgaságról

A rabszolgaság eltörlésének előkészítése és végrehajtása az Egyesüli Államokban ugyancsak a láthatatlan világ egyik mesterműve volt. A szellemtestvérek oldozták le a rabszolgaság láncait. Céljuk eléréséhez itt is egy szerény, egyszerű leánymédiumot: **NETTY COLBURN-t** használták fel eszközüül. Ő lett az összekötő kapocs, aki a szellemi erők indításait közvetítette azzal a földi vezérrel, akit a felsőbb hatalmak a cselekvésre kiválasztottak, nevezetesen LINCOLN ÁBRAHÁMOT. A részletek Clemens és Hock J. leírása szerint a következők: Mikor 1861-ben Lincoln az elnöki széket elfoglalta, még akkor is ünnepélyesen kijelentette, hogy a rabszolgaság kérdését nincs szándékában fegyverrel megoldani. A háború változó szerencsével hullámozott, és az első év végén éppoly eldöntetlen volt, mint kezdetben. Az északi hadseregben bizonyos fáradtság jelei mutatkoztak, nőtt az elégedetlenség, szomorú karácsonyuk volt. Ekkor egy váratlan esemény történt. A kitűnő médium, Netty Colburn katona fivére sebesülten Washingtonba került, ezért Netty anyjával együtt odament, hogy testvérét ápolhassa. A leány esténként egy szellemhívó körbe járogatott, ahol kiváló médiumi képességével nagy feltűnést keltett. Lincoln felesége maga is látni óhajtott a fiatal lányt, és amikor az kisírt szemekkel megjelent előtte, jóságos részvétellel kérdezte, mi a baja? Mikor megtudta, hogy beteg fivére miatt aggódik, mert egy félreértés miatt szökevénynek tekintik, közbenjárt, hogy a szabadságát hosszabbítsák meg. A következő szeánszon már az elnök felesége is részt vett, és kifejezésre juttatta óhaját, miszerint, szeretné őt a férjének is bemutatni. Ez egy

decemberi estén így történt: Lincoln asszony társaságának egyik tagja, aki szintén médium volt, a nyitott zongora elé ült és művészi inspirációval egy győzelmi indulót rögtönzött. Mikor az utolsó ütemeket játszotta, az elnök a terembe lépett és Netty felé közeledett azt kérdezve tőle: „Hogyan tud ön beszélni a szellemeivel?” A nagy zavarba jött félénk, remegő Netty egyenes válasza helyett - miután a társaság helyet foglalt - extázisba, vagyis transzba esett. Pár perccel előbb még alig tudott beszélni, de most egyszerre határozott és energikus hangon beszélt az elnökkel olyan dolgokról, amiket csak ő értett meg egyedül. Szavait szinte férfias hangsúlyozással ejtette ki, és azt mondta, hogy **„ragaszkodjék szilárdan a szándékához, és egy betűt se változtasson a felszabadítás kiáltványának a tervezetén. Ezt a proklamációt még az év végén tegye közzé. Ez lesz az Ön kormányzatának és életének a koronája. Ne hallgasson azokra, akik majd tanácsolni fogják a módosítást vagy a közzététel elhalasztását. Ezzel fogja betölteni azt, amire a Gondviselés Önt kiválasztotta!”** Az elnök ezután a médiumhoz fordult és így szólt: **„Gyermekem, Önnek egy különös adománya van Istentől. Hogy Tőle jön, nem kétkedem. Köszönöm, hogy eljött hozzám ma este. Sokkal fontosabb dolog ez, hogysem a jelenlévők közül bárki is elképzelhetné!”** Mindez szóról-szóra beteljesedett. A proklamációt 1863. január 1-jén Lincoln közzé is tette, ami óriási hatással volt a hadseregre, végül is a háború sikeres befejezésére.

3./ A tagadók térítésére rendelt magyarországi médiumok(*)

A magyarországi spiritiszta Egylet az Allan Kardec féle irányzathoz tartozván, alaptételként vallotta és vallja, hogy a törvényes médiumon keresztül nem a médium szelleme, hanem - az ő hozzájárulásával - rajta kívül álló és különböző fokozatú szellemlények képesek nyilatkozni, persze ezzel nem tagadva a szomnambulizmusnak, vagy animizmusnak nevezett jelenséget sem (amikor a médium saját szellemének nyilvánulásáról van szó). Itt most a médiumitás élettani, természettörvényi vonatkozásai helyett a hangsúlyt az Egylet médiumainak bemutatása mellett az általuk közvetített művek tartalmi jelentőségére helyezük, mert a továbbiakban lényegében azokat fogjuk ismertetni. **Szerintünk ezek**

olyan magas szellemi síkról ide sugárzott, és az utolsó időknek szóló igazságok, hogy azok világviszonylatban is a spiritiszta irodalom kimagasló műveinek tekinthetők. A zárójelbeni működés időrendjében az Egylet ilyen médiumai a következők voltak:

Adelma: báró Vay Ödönné szül. Wurmbrand Adelma grófnő (1871-1925),

Antal: Prohászka Antal, egyleti titkár (1871-1880),

József: Merényi József, 1907-től haláláig az Egylet elnöke is (1876-1930),

Pál: Pátkai Pál, 1925-től haláláig az Égi Világosság szerkesztője is (1914-1942),

Eszter: Böhm Mihályné sz. Papp Eszter (1933-1977).

Közelebbről:

a./ Adelma(*)

Gróf Wurmbrand Ernő császári lovastiszt és gróf Teleki Rozália házasságából ötödik gyermekként született 1840. október 20-án Tamopolban. Hat éves volt, amikor édesapja, akit nagyon szeretett, elhunyt. Ezért az özvegy anya hat gyermekével 1847. év őszén a Teleki család erdélyi, sárbereki birtokára költözött, ahonnan azonban 1848-ban, az oláhok vérengzései miatt menekülniük kellett Schwarzauba. 1860-ban házasságra lépett báró Vay Ödönnel, akivel több mint 60 évig a legideálisabb házasságban élt, 10 évig Golopon, illetve Tiszalökön, majd a steiermarki Gonobitzban. 1925. május 24-én hunyt el élete 85. évében.

Róla a „*Szellem, erő, anyag*” zárszavában ez áll:

„A médiumot gyermekkorától készítettük elő erre a feladatra azzal hogy őt magnetizmusunkkal fluidikusan, befolyásunkkal pedig szellemileg állandóan környeztük. Mivel jóakarattal engedelmeskedett, nem volt nehéz ezt a gépies médiumitást benne kifejleszteni. Ő maga ezzel egyik feladatát teljesítette, a benső hivatás érzését öntudatlanul hordozván magában. Közvetítőként

szolgált nekünk, és önként átengedte gondolkozási és érzési szerveit befolyásolásunk számára. Segített nekünk imáival, Istenhez intézett tiszta fohászaival.”

Már leírtuk, - de éppen a médiumitásról lévén szó - megismételjük, hogy 1865-ben Gárdos doktor Adelmának a gyógyírást tanácsolta a görcsös fájdalomtól való szabadulás érdekében, amit azonban akkor katolikus hitével ellentétesnek tartott. Talán már meg is feledkezett eme orvosi tanácsról, midőn egy nap heves görcsökben szenvedve, férjének tréfaképpen megemlíti, hogy a „magnetikus” írást meg akarja kísérelni. A szót követte a tett, s midőn ceruzát vett a kezébe, egyszerre úgy érezte, mintha karját elektromos áram mozgatná, keze ide-oda rángatózott, és nagy betűkkel e szavakat írta: „*Thomas vagyok, védszellemed - gyakorold a magnetikus írást, teljesen egészséges leszel.*” Különös és meglepő volt Adelmára nézve *ez a gépies írás*, amely anélkül jött létre, hogy felőle gondolkozott volna. Úgy tűnt, mintha valaki történeteket mesélt volna neki, s annak ő hallgatója volna. Karjának mozgása, az írás, akarata és befolyása nélkül történt. Akkortájt naplót vezetett s ennek alapján mindezekről pontosan be is számolt a „*Tanulmányok a szellemvilágról*” című könyvében, aminek lényege a következő:

Adelma bölcsen megállapított pedagógiai rendszer szerint úgyszólván kézről-kézre, fokozatosan került haladottabb szellemek vezetése alá. Midőn Thomas (a 19 éves korában elhunyt kedves gyerekkori pajtás) tudása, - aki a spiritizmus abc-jét ismertette vele, - ki volt merítve, Ernő (Ernest) nevű édesapja szellemét rendelték mellé vezérül, aki mintegy a spiritizma olvasás mesterségébe avatta be. Flammarion Camille művei nagy bizalmat és támaszt adtak neki arra, hogy az, ami eddig titokzatosnak és misztikusnak látszott, most mint pozitív filozófiai és pszichológiai tanulmány táruljon fel előtte. E könyvek megismeréséhez egy P. nevű orvos által jutott, aki már régóta spiritizma volt. A reinkarnáció, az ismételt testetöltés tana kezdetben igen kellemetlen benyomást tett reá; csak nagy nehezen bírta ezt befogadni. Mindez érzelmeknek mintegy erjedési fokon kellett átmenniük benne, míg végre hónapok múlva a logikai rendet mindenben felismerte. Működési köre azonban csakhamar kitágult. Egy napon tudniillik

P. dr. azzal a kéréssel jött, vajon Hahnemann vagy Mesmer szelleme nyilatkozhatnék-e egy akut betegséget illetően? Adelma előtt a homeopátia teljesen ismeretlen volt, és sem betegségekkel, sem pedig gyógyszerekkel, vagy gyógyításokkal nem foglalkozott. Ekkor azonban Hahnemann szelleme tényleg nyilatkozott, és homeopatikus gyógyszereket, és pedig kettős szereket rendelt, melyeket abban az időben a homeopátia még nem használt, s miktől a szóban levő beteg csakugyan meggyógyult. Dr. P. azután gyakran kérte a szellemek tanácsát. Mindig homeopatikus szereket rendeltek, néha delejezett vízzel, vagy delejezéssel együtt. Csakhamar annyi beteg jelentkezett, hogy szinte megostromolták. Hahnemann szelleme nagyobb homeopata gyógyszerkészletet szereztetett be. A Tisza lapályain - akkor Vayék tiszalöki birtokukon laktak - előforduló gyakori betegségeket: hastífuszt, váltólázt, vérhast, stb. mind meggyógyították. Apja szelleme Adelmát Gonzaga Alajos szellemének adta át további képzésre. A szellemek Adelma és Ödön számára növényi táplálkozást rendeltek kilenc hónapra, amely számos régi bajuktól szabadította meg őket és médiumitásuk kifejlődését is előmozdította. Ödön ugyanis rajzoló médiummá lett, és többek között Buddha képét is produkálta. S ugyanazon a napon, 1865. július 22-én írt Buddha először Adelma által. Ezzel máris Buddha vette át Gonzaga Alajostól a vezetést. Erre vonatkozólag Alajos szellem azt írta mintegy búcsúzóul: Most tehát összeköttetést hoztam létre Buddha és te közötted; ő a te igazi védőszellemed, és egyszersmind vezetőd is. Az én hivatásom a szellemek vezetése, **Buddha pedig a kinyilatkoztatás mozzanatainak vezetője a Földön** (a spiritizmust és annak mozgalmát érti alatta), a megalapítója egy nagy, de igen tévesen értelmezett vallásnak; **később pedig egyike volt Jézus apostolainak, (Péter), Buddhához nemsokára csatlakozott Mária.** E két magas szellem vezetése alatt már egy év lefolyása alatt annyi rövidebb s hosszabb közlemény gyűlt össze, hogy 1866 tavaszán egy kis kötetet bocsáthatott sajtó alá, ami „*Elmélkedések könyve*” cím alatt jelent meg Bécsben, mint a spiritizmus tavaszát jelentő első fecske a német könyvpiacra.

Adelma szellemi vezetői:

Amint már említve lett, Adelma mindig nagy szeretettel és tisztelettel csüggött Mária magas szellemén. Minden alkalommal kérte Mária segedelmét és közbenjárását. Ilyen alkalommal Mária másodszer nyilatkozott általa:

„Igen, kedves gyermek, én folyton körülöttem vagyok, irányítani, vezetni akarlak benneteket Buddhával egyetemben. Anyátok, Katalin, szellemileg összekötve van veletek, szellemi vezére és oltalmazója Laurentius, a vértanú, aki hajdan Istenért annyit szenvedett. Ő szintén csatlakozik hozzánk vezetésetekben.”

Erre Laurentius szólalt meg: „Szívesen csatlakozom Máriához és Buddhához **erre a közös munkára, mely nagygyá válik. Ti még csak a kezdetén vagytok; a palánta gyenge és még első gyermekkorát éli; de a mi oltalmunk s védelmünk, a ti imátok és a ti szorgos gondozásokatok alatt hatalmas fává fejlődik, melynek ágai más fákkal egyesülve, fölséges lombos erdőt képeznek, arra hivatva, hogy a Földnek enyhülést és termékenységet szerezzen.** Sok század óta vezetem és irányítom Katalin szellemét s miután ő veletek szorosán össze van kötve, nem csupán mint földi, hanem mint szellemi anyátok is, azért kedves feladatomban, hogy titeket környezzelek, értetek imádkozzam és munkálkodjam.”

Ekképpen keletkezett a szellemi háromszög, összeállítva Mária, Buddha és Laurentius személyeiben, amely szellemi háromság, midőn a „Szellemi Búvárok Egylete” alakult, e testületnek vezetőjévé vált. Adelma atyjának halála után özvegy anyja férjhez ment egy poroszországi Solms grófhoz. Ez buzgó protestáns létére példás lelkiismeretességgel s igazi keresztényhez illő türelmességgel katolikus papot fogadott nejének első házasságából származott gyermekei mellé hittanárul. Ily módon az Adelma lelkében rejlő vallásos érzelmek tiszta hitű katolikus irányzatban fejlődtek és izmosodtak, különösen pedig Máriához, a nőiesség ez ideáljához vonzotta saját lelkének érintetlen tisztasága, minélfogva rajongó szeretettel és imádatlal csüggött rajta. Érthető tehát Adelma nagy lelki felháborodása, midőn egy napon ez íratott keze által: „Ne nevezd Máriát Isten anyjának, Istennek

nincsen anyja.” Megrémülten dobta el a plajbászt és vigasztalhatatlannak érezte magát, amiért egy alantas kísértő szellem az ő kezét ily szentségtörő kijelentésre használta fel. Buzgó imában kérte Máriának oltalmát és védelmét ilyenemű kísértések ellen. S Mária jóságos, magas szelleme nem késett, és ezt írta általa:

„Istennel! Istennel úgy a földi életben, mint a szellemvilágban, drága gyermekem. Istennel! Ez a szó csengjen állandóan a szívedben. Hallottam hívásodat. Igen, kedves gyermekem, akarok nálad maradni, téged óvni és vezetni. Igen, én szólok hozzád, én vagyok nálad, Mária, aki hajdan érdemesnek találtatott a világ szemei előtt Jézus anyjának lenni. Ne hívjatok Isten anyjának, mert ez nekem nagyon fáj. A kezdet és vég nélkül való Istennek nincsen anyja; de Jézusnak, Isten küldött fiának anyja igen, az valék a világ előtt és most is Nála vagyok, a teremtett szellemek legdicőbbjénél és legmagasztosabbjánál. Kedves gyermekem! Kicsiny korodtól keres engem a te szellemed, s mindig hallottalak, nemcsak most. Adj hálát Istennek szíved legbensőbb mélyéből a szellemírás adományáért, értékesítsd az emberek javára.”

A szellem-teória ellenesei azt állítják, hogy a médiumi nyilatkozatok, melyeket a spiritiszták mint szellemektől eredőeket elfogadnak, nem egyebek, mint a médium saját lelkének produktumai, és spiritizmus helyett animizmusról beszélnek. Ezt azzal igyekeznek bizonyítani, hogy a közlemények többnyire a médium saját felekezete belénevelt dogmáinak színezetét tükrözik vissza. De ez az állítás, ekképp formulázva nem felel meg az igazságnak, és részint rosszhiszemű ráfogás, részint pedig tapasztalat és tájékozás híján való. Adelma bizonyára naponta buzgón elmondta az „Üdvözlég”-et, esetleg kétszer-háromszor is. Az Isten anyjának fogalma tehát mélyen belevésődhetett a lelkébe. Valahányszor szó volt Máriáról, Adelma szája mintegy önkéntelenül rájárt az Isten anyja elnevezésre. Kérdezzük, miképpen lehet az „Al- és Feltudat” fura teóriája alapján összeegyeztetni azt, hogy Adelma szelleme-lelke - nem transzban, hanem teljesen normális, éber, öntudatos állapotban - keze által olyasvalamit írhasson, ami sarkalatos ellentétben áll saját felfogásával, és amitől egész lénye megremeg és felháborodik?! Ilyen abszurd feltevés a feje tetejére

állítaná a lélektan valamennyi tételét és tapasztalását. Az eset tehát csakis eklatáns bizonyítékként fogható fel a szellem-teória mellett. Ezek ismeretében dr. Grünhut arra a megállapításokra jutott, hogy Adelma tiszta aurája nem vonzott rosszindulatú, zavaró és bántó szellemeket. Eleinte kezdetleges, az ő szinte gyermeki kedélyéhez leereszkedő szellemek írtak vele, mint ahogy az óvodába betérő látogatók a gyermekekkel enyelegni szoktak. Aztán bölcsen megállapított pedagógiai rendszer szerint úgyszólván kézről-kézre, fokozatosan került haladottabb szellemek vezetése alá, és így volt képes - az ugyancsak részletesen ismertetett - magas vezérlő szellemeinek mondandóit közvetíteni és a következő fontosabb műveikben közreadni:

Szellem, erő, anyag (1870); Tanulmányok a szellemvilágról (1874); Szférák a nap és a föld között (1894); Hephata (1894); Bilder aus dem Jenseits (1905, Látományok a pohár vízben); Aus meinem Leben (1900, Életemből); Betrachtungsbuch für Alle (1866, Elmélkedések könyve); Geisteskundgeben aus 1865-1900 (Szellemközlemények 1865-1900-ból); Aeonok (Elmélkedések és intelmek, 1887); János evangélium magyarázata (Megjelent a Reformierende Blaetter I. kötetében, 1874). És még sok kisebb könyv, valamint számtalan írányikk.

Adelma évekkel halála előtt az általa közvetített könyvek kizárólagos kiadási jogát az Egyletre ruházta. A magyarországi Egylet alapításában, annak működésében játszott szerepéről pedig az Egylet történetének leírásánál már többször megemlékeztünk. Egyéb vonatkozásban pedig majd az egyes közvetített művek kapcsán, illetve Eszter médiumitásával történő összehasonlításnál teszünk még említést, de kisebb írásaiból egyet - a bájos közvetlenség miatt - máris ide csatolunk.

„Olvasom Kant „Egy szellemlátó álmái” című könyvét, és szeretném tudni, hogy megnyilatkozhatnék-e?

Válasz: Kant jelenleg magasabb régiókban tartózkodik, ahol a szellem problémáját tanulmányozza és Istent meg is találta. Holnap újra kérdezz, fel akarjuk keresni, és megnyilatkozását lehetővé tenni. Kétszáz év alatt nagy bölcsészek és kiváló szellemek éltek Németországban, mint Mesmer, Swedenborg, Leibnitz,

Eckartshausen, Lavater, Justinus Kerner, Klostok, Mendelssohn, stb. Ezek mind a mai kinyilatkoztatás előfutárai voltak, melyet spiritizmusnak neveznek. Mindazt, amit az akkori bölcészek csak sejtettek, azt a maiak, pl. Hellenbach és mások nyíltan, mint szellemek munkáját jellemzik, főképpen pedig a médiumi megnyilatkozásokat, mint pl. az általa (Adelma) közvetítetteket is. Mindeme megnyilatkozások között elsősorban a 'Szellem, erő, anyag', mint direkt szellemi nyilatkozat szerepel. **Ez a könyv csak száz év múlva fogja igazi értékét elérni.** A mai korban még kevesen olvassák. Tehát holnap! Addigra megkeressük Kantot. Az előbb említett filozófusoknak hiányzott a kulcsuk a „szellem” titkához. Ezt a kulcsot maguk a szellemek hozták a médiumok útján.”

A folytatás

„Kant szelleme van itt. Hozzád hívtak, kedves 'Pythia', ki a szellemtan szolgálója vagy, üdv neked! Amit a Földön, életemben kerestem, sejtettem és nem találtam, mert túl sokat bízam eszemben, azt te, Isten kegyelméből médiumitásodban megtaláltad. Üdv néked! Ha most 150 év előtt írott könyveimre visszatekintek, borzalom száll meg. Oly nagyon kerestem a szellemet, oly közel voltam feltalálásához, de egy hamis érzés, az álszégnyen, melyet értelemnek, észnek nevezünk, visszatartott attól, hogy az érzést igazságnak ismerjem el. Ezt halálom után a szellemvilágban be kellett látnom. És ki lett vezetőm? A jó látnok, Swedenborg vett szárnyai alá. Azóta nyugodtan tanulmányozom a 'szellem-kérdést', és Isten létezése tölti el egész lényemet és valómat. Mily kicsinyesnek és tökéletlennek tűnnek fel most írásaim, amelyeket 150 év előtt írtam. Pedig már akkor folytak a szellemkérdés elhíntésének, megmagyarázásának előkészületei a Földön, és íme a szellemek elhozzák a kérdés nyitjának a kulcsait! Az isteni bölcsesség vezetett mindent. Isten áldjon meg te hű munkása a szellemtannak! Talán találkozunk még Isten országának valamely világos, békés szférájában. Immánuel Kant.”

ADELMA haláláról a Pesti Hírlap 1925. aug. 15-i száma imígyen tudósít: Rendkívül érdekes életű, előkelő úriasszony halálát jelentik Jugoszláviából: gonobitzi villájában meghalt br. Vay Ödönné szül. Wurmbrandt Adelma grófnő. A boldogult 85 évet élt, s lelkes, buzgó híve volt a spiritizmusnak, úgyhogy általában a spiritiszták nagyasszonyának nevezték. Halála is csodálatos körülmények között következett be. Beteg soha nem volt, de családja kérésére háziorvosa naponta meglátogatta. Halála előtt való estén is ott volt az agg úrnónél s azzal távozott, hogy másnap reggel fél tíz órakor ismét eljön hozzá. A grófné eleinte beleegyezett, de aztán azt mondta orvosának:

- Ne féltíz órakor jöjjön, kérem, hanem kilenc órakor. Fél tíz-kor már semmi szükségem nem lesz a doktor úrra.

Az orvos el is jött a meghatározott időben s rövid látogatás után távozott. A grófné pedig csodálatosképpen pont féltíz órakor meghalt. A jótékonyágáról ismert főúri asszony végtisztessége gyászoló családján kívül széleskörű részvét közepette ment végbe.

*

A boldogult életéről pedig unokanővére, özv. báró Vay Arnoldné, szül. gróf Mikes Sarolta, az alábbiakat vetette papírra:

A háború (első) utáni időszak fokozta az emberekben a természetfölötti, misztikus dolgok iránti érdeklődést. A telepátia, a magnetikus tünetmények, a lelkiek ma általában mind több hívőre találnak. Régebben, mikor külföldön jártam, idegenek is sűrűn kérdezték tőlem, rokona vagyok-e a híres spiritiszta Vay Adelmának. Mostanában minduntalan hozzám fordultak a kéréssel, közvetítem a levelezést vele, tudakozódva, hol kereshetnék fel őt. Faggattak, milyen az életmódja? Folytatja-e még a spiritizmust? Mert a világ minden táján a legélénkebb érdeklődés veszi őt körül. A spiritiszták nagyasszonyához fordulnak tanácsért, vigasztért; még testi bajokban is kérik néha a segítséget. Alig győzi ellátni híveit testi, lelki gyógyszerrel. Most, Jugoszláviában tartózkodván, nagynéném gonobitzi villájában, felemlítem neki, mennyire érdeklődnek iránta. Nagynéném erre azt felelte, hogy

már nagyon öreg arra, hogy az érdeklődésnek megfeleljen; utolsó napjait visszavonultságban akarja eltölteni, készülve a halálra, melyet örömmel vár, abban a tudatban, hogy viszontláthatja régen elköltözött övéit. Megrendelte magának, s elraktározta lakásában koporsóját is. Kiválasztotta, kialkudta ezt a legnagyobb nyugalommal, mint más ember megrendelt autót egy szép túrára. Magánosan mondotta életét; de nekem nem az a benyomásom. Mintha egy sereg jó szellem venné otthonában körül. Rendesen írószobájában tartózkodott, íróasztalán ott áll egy gyönyörű kivitelű Krisztus-kép.

- Látomány után festették - magyarázta nekem. A szoba falai alig látszanak ki a sok emlékkép alól. Aláírások, hálálkodó sorok regélnek a spiritiszta nő számos jótéteményéről. A földgömb minden részéről, többek között Amerikából is elküldték neki a nevesebb spiritiszták, médiumok fényképeit, amelyekből egész gyűjteménye volt. Megható történetet beszélt el nagynéném, amikor kérdőleg mutattam rá egyik fényképre, mely egy fiatal világtalan katonát ábrázolt.

- Ez a német fiú - beszélt - húszéves korában a háborúban elvesztette mindkét szeme világát. Kórházba került; ott ápolónője, hogy vigasztalja, egyes részeket olvasott fel neki könyveimből, melyek a világtalanra annyira hatottak, hogy levelet íratott hozzám. S megmutatta a levelet, amely így szólt;

„Tisztelt Grófné! Fogadja ismeretlenül is mély hálámat. A pergőtűzben elvesztettem látásomat, de nem panaszkodom már érte, mert azáltal, hogy megismertem könyveit, elnyertem a belső világoosságot, és most már nem vagyok boldogtalan.”

Nagynéném a levélre azonnal válaszolt. S megírta neki: „Ne nevezzen grófnénak, hanem egyszerűen Adelma anyámnak.”

Vay Adelma bárónő ausztriai születésű, és anyja gróf Wurmbrand felesége volt. Mivel édesanyja, a híres szépségű Teleký Róza grófné, második házasságában herceg Solmshoz ment férjhez, Adelma Berlinben nevelkedett s ezért többnyire németül beszélt. Elhalt kedveseinek képei, különösen a férjéé, ki szintén spiritizmussal foglalkozott, és édesanyjáé mindenféle korukbeli példányban ékesítették falait. E két elhaltnak szellemével van ő -

mint mondotta - állandó összeköttetésben. Mielőtt bármibe belefogna, tanácsukat kéri. Folyton azt lehet hallani tőle:

- Meg fogom kérdezni jó szellemeimet.

S leírja nyilatkozataikat.

Mikor a különböző érdeklődők kérdéseit tolmácsoltam neki, mindenre az volt a válasza:

- Mondd meg nekik, hogy olvassák el az én könyveimet, mindent megírtam bennük. S felsorolta őket. Sok könyvét magyarrá fordították. Van műve, mely angol nyelven jelent meg. Egyik könyvét valamikor szenegáli nyelvre is lefordították. Ennek egyetlen ittlévő példányát, mint kuriózumot meg is mutatta nekem. Egyebekben senkit nem próbált meggyőzni. A hitetleneket sajnálta, mert azt mondja: azoknak a szellem nem nyilatkozik meg. Fő tulajdonságai: mindenekelőtt a mély vallásosság volt. Imádsággal töltötte el napja nagy részét. S főleg az embertársai iránt való kifogyhatatlan szeretetnek szentelte életét. A környezetbeliek minden panaszukkal hozzá fordulnak. Egész életében nem volt más igyekezete mint embertársait támogatni, fájdalmakat enyhíteni. Hogy Vay Adelmát a leghelyesebben jellemezzem: Ő volt a megtestesült felebaráti szeretet. Szép volt az élete, szép volt a halála; minden fájdalom nélkül hirtelen költözött az ő igazi hazájába. S bámulatos, hogy halála pontosan abban az órában, csaknem abban a percben következett be, ahogy előző este megjósolta...

özv. báró Vay Arnoldné szül. Mikes Sarolta

*

b./ Antal(*)

Prohászka Antal (1824-1880) a csehországi Budweis nevű városban született katolikus szülőktől. Anyja különösen nemeslelkű, vallásos asszony volt, atyja a helybeli katonai fegyvertár bognárműhely vezetője csekély jövedelmezés mellett. Négy gyermeke lévén, a legidősebbet, Antalt, az elemi elvégzése után gyenge testalkatánál fogva csak szabómesterségre taníttathatta. Tizenöt éves korában felszabadult és vándorútra ment Prágába, Bécsbe és végül Pestre, ahol végleg letelepedett mint önálló mes-

ter és egy elhalt szabómester özvegyét vette el, vele együtt megkapván a műhelyt és ennek, az intelligens középosztályhoz tartozó törzs-megrendelőit - ügyvédek, hivatalnokok, bírák és valamennyi szeminárium pap - is. Ezek szívesen eldiskuráltak az egyszerű szabóval nemcsak a napi eseményekről, de a tudomány körébe vágó kérdésekről is, mert Antal ezekben is otthonosnak érezte magát. A hatvanas évek vége felé azonban lassan-lassan úgy megcsappant a megrendelők száma, mint tavasszal a hó. Antal azonban nem búsult, mert akkoriban már ismerte a spiritizmust, amely az ő Istenben való hitét, benne való bizalmát nagyon megszilárdította. És lám, amidőn annyira leolvadt megrendelőinek száma, hogy már az üzlethelyiség bérét is alig tudta megkeresni, beállott a kedvező fordulat: a „Szt. István betegsegélyező Egylet” közgyűlése - az elnök jelöltjével szemben - őt választotta meg az egylet számvevőjének tisztes fizetés mellett. Így mintegy tíz évvel halála előtt abbahagyta a szabóságot, jobban mondva, a szabóság hagyta el őt éspedig azért, mert ha a mesterségből kellett volna tengődnie, nem munkálkodhatott volna mint médium, és nem szolgálhatta volna a Szellembúvárok Egyletét, amelynek ő lett a lelke. Tisztázta a szeánszok jegyzőkönyveit, és sajtó alá rendezte azokat a megindítandó „*Reflexionen aus der Geistenwelt*” és a kiadásra készülő „*Reformierende Blaetter*” című könyvek számára. Emellett az Egylet számadásait a legnagyobb pontossággal vezette, elintézte a külföldi és belföldi levelezéseket, és mindenekfölött szolgálta az Egyletet, eleinte mint író- és később mint transzbeszélő médium. A vezérlők éveken át képezték ki beszélő médiumitását, amely több fejlődési fázison ment keresztül. Tetőpontját akkor érte el, midőn Máté és Márk evangéliumának magyarázatát közölték általa. 1878. októbertől 1879. áprilisisg MÁTÉ-, és 1879. augusztustól 1880. májusig MÁRK evangéliumát. Ugyanezen hónap 18. napján be is fejezte földi pályáját, amit a gyászjelentés végszava így foglalt össze: „Antal nevét bizonyára az Úr kegyeltjei és Isten prófétái között fogják emlegetni.” Ennek a megállapításnak igazolására álljon itt egy meglepő epizód: „Márk evangélium szellemi magyarázatá”-ból (II. fejezet, Evangélium), amikor manifesztáció közben Antal médium így kiált fel: „Óh, mit látok! Én Uram és én Mesterem! Te Magad jössz

az emberekhez, hogy nekik a szeretet egy csókját adjad! Te Magad akarsz embereidhez szólni?! Hogy köszönjem meg ezt Neked, jó Mesterem!? Dicsérettessék Isten ezen kegyelemért!”

Majd a médium arca átszellemül, beszédmodora, tartása teljesen megváltozik és méltónak találtatván, az Úr rajta keresztül így szól:

Én és az Atya egyek vagyunk! Ezt mondtam egykor az embereknek, az én embereimnek, kiket Atyám adott nekem. Én és az Atya egyek vagyunk! mondom ma ismét, hogy egyúttal azt is megmondom az embereknek, mennyire visszásan fogták fel ezen szavaimat. Az én tanítványaim, kiket Atyám egykor nekem adott, megértették e szavak szellemét; de az emberek, kik engem nem ismernek, nem értették meg; ők csak a betűknél maradtak, sőt még ezeket is félremagyarázták; és ez nagyon fáj nekem! Az én mennyei Atyám látta ezt és megengedte, hogy megint szóljak az emberekhez és felvilágosítsam őket tévedésükről, amely oly sok bajt és vizsályt hozott a világra. Az én Atyám így szólt hozzám: „Eredj magad le, fiam, mert az emberek nem hinnék el tanítványaidnak, amit ők mondtak e kinyilatkoztatás felől; magyarázd meg nekik te magad, hogy ne legyen az a kifogásuk, mint ha az csak képletes kijelentés lenne”. Tanítványom, Simon, azt mondta, hogy most az ígét fátyol nélkül, leplezetlenül szabad az embereknek kinyilvánítani; és igazat mondott, mert ezt nem a sajátjából, hanem az én ígéből vette, aki viszont az én Atyámtól kaptam, akivel egy vagyok. Egykor már szintén mondtam, hogy én nem az én ígéimet, hanem az én Atyám szavait beszélem; nem az én, hanem az én Atyám cselekedeteit cselekszem. Mondtam azt is, hogy „az Atya én általam cselekszik”. Ez csak tisztán volt mondván! Ha én maga az Atya lettem volna, nem mondhattam volna azt, hogy az Atya cselekszik általam, s nem mondhattam volna, hogy az én Atyám ígét beszélem; hanem azt kellett volna mondanom, hogy: *mint Atya beszélek és cselekszem*. Azt mondtam: „Én és az Atya egyek vagyunk”, *de nem mondtam, hogy egy személy vagyunk. Én nem vagyok egy személy az Atyával, hanem egy második személy, akit az Atya teremtett, még mielőtt a világ lett volna. Én az örökkévalóság óta az Atyánál vol-*

*tam, mielőtt még valami teremtett volna; mert legegőbb terem-
tette Isten, az Atya, a világosságot és a világosság után a vilá-
gosság gyermekeit, ezek közt engem. Így voltam én, mielőtt a
világok lettek volna, a kezdet kezdetétől fogva az én Atyám vilá-
gosságában és segitettem Neki teremteni. Hogy tudtam volna
azonban Neki a teremtésben segíteni, ha nem lettem volna egy
Vele? Az én testvéreimnek, a világosság gyermekeinek egy nagy
száma az idők folyamán eltávolodott az Atyától és ellensége lett
az Atyának; én azonban sohasem hasonlítottam meg az én Atyám-
mal; mindig egy maradtam Vele és hűségesen segitettem Neki
mindenben. Ha valaha meghasonlottam volna Atyámmal, nem
mondhattam volna, hogy egy vagyok Vele! De erre nem volt eset.
Én mindig engedelmes voltam Atyám iránt és egy maradtam
Vele, mint az ő engedelmes gyermeke. És amikor az Atya engem
leküldött, hogy a világot bukásából megváltsam, embereket adott
tanítványaimul, akik barátaimmá lettek, mert velem és általam az
Atyával egyek lettek ők is. Nem csináltam én ebből titkot, hanem
barátaimnak és testvéreimnek neveztem őket, mert ők is Isten
gyermekei, mivel pedig velem mindenben egyek lettek, szabad
volt úgy neveznem őket. Barátaim ők, akikben kedvem telik, -
még ma is, annál is inkább, mert szellemben velem össze vannak
forrva. **Ezért az, amit az én hú Simonom mond: igazság, mert
ő az igazságot az én erőm által hirdeti, aki viszont az Atya
ereje által mondom azt!** Az én mennyei Atyám meg akarja gyó-
gyítani a szegény embereket s azért újból hozzájuk küld minket,
hogy gyógyulást vigyünk nekik. Én és tanítványaim, - kiknek
száma idővel jelentékenyen gyarapodott, - egy és ugyanazon
munkát végezzük: Atyánknak, Istenünknek munkáját, amelyet Is-
ten szentelt meg, hogy üdvére szolgáljon a jóakarátú embereknek
és akadályára a rosszakarátúaknak, hogy ezen akadály által ők is
jóakarátúakká legyenek!*

*

*Megjegyezzük, hogy az eset - mármint az, hogy Antal médiu-
mot az Úr méltónak találta mondandójának közvetítésére - nagy
visszhangot keltett spiritiszta körökben. Forsboom Bernát a témát*

az „*Emánuel szellem nyilatkozatai*”-ban a „Közlekedés a Mesterrel” címűnél így kommentálta, és azt külön lábjegyzettel is ellátta:

„Azt kérded, vajon a Mester közlekedik-e gyakran a pesti médiumokkal? (Szellemi Búvárok Pesti Egylete beszélő és író médiumai által többször oly közleményeket kapott, melyeket mind szavaik, mind tartalmuknál fogva Jézustól eredőknek tekintettek, s annak a nevét is viselték. Ily esetekben az extázisban levő médiumok arca fénylett.)

Nektek sokszor hihetetlennek látszik, hogy magas szellemek, vagy éppen maga a Megváltó veletek, méltatlanokkal érintkezik. Igen. Ti annak a tökéletes szeretetnek a mélységét, melyet a Megváltó irántatok, elesett szegény bűnösök iránt érez, megmérni képesek nem vagytok; sóvárgó szeretet az, amely minden egyes testvérével közvetlenül kívánna közlekedni, hogy minél hamarabb megismertesse vele a jót és visszavezesse az Atyához. Az nem szükséges, hogy Ő személyesen mindig közel legyen, **és ez ritka eset is!** De ha azt látja, hogy a médiumnak, vagy a médium közvetítésével tanított körnek bizonyos tanításra, megrovásra, vagy vigasztalásra van szüksége; látja a szükségét, és akarja, hogy ez kielégíttessék; az már azután, hogy szolgálai közül ki által mondja ki a szót, mellékes dolog; ám mégis a Mester az, aki azt mondotta. Ti is azt szoktátok mondani, hogy ezt az épületet ez az építész építette, holott egy darab téglát sem tett bele saját kezével.”

*

c./ József(*)

Merényi József (1840-1930) 23 éven át volt az Egylet elnöke, 54 évig pedig annak vezető médiuma. Médiumitásának történetét 1903-ban saját maga írta le, aminek lényegét az alábbiakban adjuk közre:

„1875-ben, midőn családommal együtt Bécsben laktam, gyakran meglátogatott sógorom, és mindannyiszor a spiritizmusra fordította a beszédét. Ekkor anyagi viszonyaim kedvezőtlen fordulatot vettek, minélfogva kénytelen voltam 1875. október havában családommal Budapestre költözni. Itt állandó érintkezésbe kerültem sógorommal, s így parancsolóbban jelentkezett bennem a

vágy a spiritiszta tanok alaposabb tanulmányozására. Dr. Grünhut Adolf már akkor elnöke volt Budapesten a Szellembúvárok Egyletének. Csakhamar hozzásimultam, s az ő irányába táplált nagybecsüléssel, és szeretettel együtt egyengetve volt szívemben a spiritiszta tan szellemének útja is. En akkor harmincöt éves voltam és három gyermek atyja, a természettől erős, kiválóan egészséges testalkatú, aki semmiféle komolyabb betegségen nem mentem keresztül. És most, az 1876. év tavaszán tifuszos lázba estem, és három héten keresztül aggasztó állapotban az ágyhoz szegzett. A harmadik hét vége felé, midőn egyik este már javuló állapotban az ágyban feküdtem, és gondolkozás nélkül révedtem, hirtelen kimondhatatlan nyugalom, határtalan meglepődöttség érzete fogott el. Nyitott szemmel, felfelé nézve feküdtem, és a legkéjesebb várakozás érzete szállott meg. Ekkor eltűnt szemem elől a szoba mennyezete, és kipillantottam a világossággal teli nagy térségbe. Messze a magasban ez a tér kétfelé vált, és vakító pompájú tűzkéve ereszkedett le belőle, mely midőn már elég közel volt hozzám, egy alak emelkedett ki abból, akit tiszta fehér fénynek áramai folydogáltak körül. Ily látványnál pompásabbat elképzelni sem lehet. Az én kéjittas szemeim odatapadtak erre az alakra, aki oly kimondhatatlanul vakító, oly határtalanul fényes volt, hogy azt szavakkal kifejezni lehetetlen. Eddig sohasem hittem Krisztusban, sőt makacsul visszautasítottam ezt a hitet; de azonnal tudtam, hogy ez a fénytől körülvelt, ez a fénykorszorúban lebegő alak, ez a nemes, szende, édesen mosolygó, kimondhatatlan szelídséget és végtelen szeretetet sugárzó arc nem lehet más, csak Krisztus, akit ebben a pillanatban Megváltómnak, Megszabadítómnak ismertem fel. Nyitott szemekkel feküdtem, teljes öntudattal, és mégis az elragadtatás állapotában, elmerülve ennek a csodás látománynak a szemlélésében. Sohasem fogom elfelejteni ezt a képet, melyet nem az én képzeletem alkotott, hanem amely igazán és elevenen állott előttem. És még ma is, ha a magány perceiben tekintetemet befelé irányítom, tisztán és világosan látom azt a szelídséget és szeretetet sugárzó arcot, hallom azokat a bűbajos szavakat, melyeket akkor az Úr a jóság és szeretet hangján intézett hozzám: **„Fiam, meg fogsz gyógyulni!**

Légy erős, kövesd lelkiismereted szavát, és teljesítsd a részre kijelölt feladatot. Tanítani fogsz!” Ezzel eltűnt minden, ismét félhomály volt a szobában, bennem azonban még élt az, amit láttam és mozdulatlanul feküdtem ennek hatása alatt az ágyban, míg feleségem lépett a szobába, kinek a legapróbb részletekig azonnal leírtam a látományt. A következő reggel, midőn Grünhut dr., aki betegségem alatt kezelt és delejezett, meglátogatótt, hivatkozott az ő határozott diagnózisára, melyet a betegség kezdetén felállított, tudniillik, hogy betegségem semmi más, mint médiumitásom előkészítése és áttörése, meg hogy a látomány nem egyéb, mint médiumitásom tényleges gyakorlásának kijelentése. A következmény megmutatta, hogy dr. Grünhutnak igaza volt. Teljes felgyógyulásom után rendszeresen látogattam a körüléseket.

Ott Grünhut dr. mindannyiszor megdelejezett, és a delejes vonások hatása alatt kezdetben jóleső meleget éreztem, néhány hét múlva pedig egész testemnek bizonyos passzivitását, mely rövid idő múlva érzelmi és gondolkozási tevékenységemet is hatalmába kerítette. Ebben az állapotomban azután folyton arra éreztem magamat ösztökélve, hogy közbeszóljak, vagy pedig válaszoljak azokra a közleményekre, melyek a jelen volt médiumok útján jöttek, de én dacára a reám gyakorolt delejes hatásnak, még mindig elegendőképpen ura maradtam személyes akaratomnak, úgyhogy ezeket a befolyásokat, bármily hatalmasan ostromoltak is, visszautasítottam vagy elnyomhattam, mert nem akartam fogva lenni, nem akartam médium lenni. Azonban ebben a harcban, melyet heteken keresztül folytattam, mégiscsak alul maradtam, mert azok a befolyások és áramok, melyek a delejes állapotban reám hatottak, oly mértékben fokozódtak, hogy ellenállásom megtört, és néhány héttel később az egyik egyleti ülésben, mintegy vaserőtől hajtva, transzállapotban beszélni kezdtem. Transzállapotban való **lelki**, vagyis kedélybeli állapotomról nem vagyok képes felvilágosítást adni. Néha úgy érzem, mintha felváltva keserűség, harag, gyűlölet és szeretet tölténének el, de nem vagyok képes ezeket az érzelmeket sem megrögzíteni, sem elemezni. Keletkeznek, elenyésznek anélkül, hogy tudnám, mikor és hogyan; nem

tudom azokat összhangba hozni a helyzettel, mert erről a helyzetről nem bírok világos öntudattal; mindezek az érzelmek váltakoznak sebes játékban, miként a kaleidoszkópban a színek. **Szellemi** állapotomról pedig a transzban csak halvány fogalmam van; úgy rémlik, mintha egy gép előtt állnék, melyet láthatatlan kéz hajt, és előttem teljesen ismeretlen munkát végez. Érzek ugyan valami tevékenységet az agyamban, de ez nem az én tevékenységem, mert én tétlen vagyok, és gondolat nélkül hallok szavakat megcsendülni, de nem tudom, honnan jönnek azok, idegenek előttem. Látok keletkezni gondolatokat, de azok nem az enyéme, én sohasem gondoltam azokat; tudatában vagyok annak, hogy valamilyen tevékenység forog fenn, csak hogy abban nincsen részem, csak szemlélőként nézem. Tudatom nélkül, de saját érzékszerveim segítségével végeztetik valami munka, melytől a saját énem teljesen távol áll. S épp ezek az állapotok képezik azokat az ellenőrző eszközöket, melyeknek segítségével vizsgálom még most is médiumitásomat, és az ennek révén keletkezett nyilatkozatok valódiságát. A legélesebb gyanakvással és a legnagyobb szigorral ellenőriztem kezdettől fogva médiumi állapotaimat és nyilatkozataimat, s élesebb bírálója lettem önmagamnak, mint bárki más lehetett volna. Médiumitásom kezdetétől szándékosan tartózkodom spiritiszta könyvek olvasásától, hogy az olvasmányok ne befolyásolhassanak, és hogy ne az idegen forrásból merített gondolatokat adjam - esetleg öntudatlanul - vissza a transzállapotban. Tapasztaltam továbbá, hogy az előadott elméletek és elvek igen gyakran nem egyeztek, hanem homlokegyenest ellenkeztek az enyémmel, és hogy néha heves ellenállásom dacára oly természetű nyilatkozatok jöttek, melyek engem testileg és erkölcsileg megtántorítottak. Meggyőződtem tehát, hogy transzállapotomban kétségtelenül és biztosan ***rajtam kívül álló, a saját akaratomtól teljesen független, idegen intelligenciának hatása alatt állok.***

Spiritiszta hitemet pedig így vallom meg: Az a spiritizmus, melynek én hódolok, melynek oltárt emeltem a szívemben, az forrása a megelégedettségnek és a tiszta hitnek, melyből fakad minden tudás, mely engem boldogít. Ezen az úton tudom én megcáfолhatatlanul, hogy *előző életem (préexisztenciám)* van, és hogy jelen földi életem következménye és folytatása annak az előző

életnek; hogy ebbe az életbe magammal hoztam azt az egyéniséget, melyre előző életemben saját munkám révén tettem szert, és hogy itt és mindenütt azoknak az okoknak következményei és hatásai előtt állok és fogok állani, melyeket saját cselekedeteim által teremtettem. Tudom, hogy ez az egymásutániség nemcsak a múltra és a jelenre szorítkozik, hanem vas szükségszerűséggel vonja maga után a jövőt, mely csak logikus folytatása lehet a jelennek, éppúgy, mint a jelen a múltnak. A spiritizmus meggyőző bennünket arról, hogy ezzel a földi élettel létünknek csak egy rövid fejezete ér véget, és hogy mint öntudatos egyének tovább élünk más tájakon, melyeket földi érzékeinkkel megismerni képesek nem vagyunk, de ahová átvisszük magunkkal teljes egyéniségünket, eddig végzett szellemi-erkölcsi munkánk egész eredményével, azaz mindazokkal a hibákkal, melyek még bennünk vannak, és mindazzal a megismeréssel, melyre az önmagunkon végzett munka árán tettünk szert. A spiritizmus nem helyez kilátásba semmiféle jutalmat, és nem fenyeget bennünket semmiféle büntetéssel; nem ismer a szónak vallási értelmében sem mennyet, sem poklot. Az ő mennyországa a jól végzett munkának, és diadalmasan végrehajtott erkölcsi haladásnak tudata. Az ő pokla pedig aljas cselekedeteink fölötti fájdalomkiből és bánatunkból, erkölcsi gyengeségeink és eltévelyedéseink megérzéséből áll. Ezt a mennyországot és a poklot önmagában hordja az ember már itt a Földön, s ezek elkísérik őt új otthonába is, melybe e földi élet után fog bevonulni. A szónak nincs maradandó hatása az emberekre; csürik-csavarják és magyarázzák azt, ahogy éppen szükségük van rá. Azért kellett jönnie az ige megvilágítása végett az élő példának, és íme eljőve Jézus Krisztus személyében. Akinek kétsége van aziránt, hogy mi a szeretet; aki tudni akarja, miként kell bánnia felebarátjával, mennyi elnézést, türelmet, mennyi alázatosságot és odaadást kell gyakorolnia az életben; aki látni akarja, hogy meddig mehet az odaadás, az önmegtagadás és az áldozatkészség az emberiség szolgálatában: az tekintsen fel erre a legmagasabb és legmagasztosabb alakra, e Föld Megváltójára. Ő, aki tökéletességénél fogva nem szorult rá a földi testet öltésre, elvállalta ezt, alávetette magát a földi élet kínjainak és nyomorúságának, elszenvedett üldöztetéseket, megaláztatásokat és mártírhalált azért,

hogy ne csak hirdesse a szeretet ígését, hanem azt húsrá és vérré is váltsa; csak azért, hogy példában mutassa meg az embereknek, hogyan kell a szeretetet érezni, gyakorolni és megvalósítani; csak azért, hogy bebizonyítsa, miszerint a szeretet az egyetlen út, mely a teremtményt Teremtőjéhez, a gyermeket Atyjához vezet. Ebből áll az az áldozat, melyet Krisztus testvéreinek hozott, s ily értelemben Ura és Megváltója Ő a Földnek. És most íme elérkeztem oda, ahol tulajdonképpen kezdenem kellett volna, a minden kezdet kezdetéhez: igenis tudom, hogy van Isten, mert sejtem Őt magamban, megérezem Őt magamban; minden idegszálam Hozzá vágyódik, Hozzá vonz. Igenis, van Isten. Aki ősoka minden létnek, ősforrása minden életnek, teremtője és kormányzója a világegyetemnek, össz foglalata a feltétlen tökélynek, kiapadhatatlan tartalva a legfőbb szeretetnek. Hiszek Őbenne, sőt mi több: **tudom, hogy Ő van!** Semmi nem volt képes eddig megingatni bennem ezt az eleven meggyőződést; mint hozzáférhetetlen szentély él ez érintetlenül az én lelkemben. Fejlődési elmélet, monizmus, Speneer, Hacckel, Bürke, teozófia, mindezek hozzájárulhattak emberi tudásom gyarapításához, de **hitemet megingatni** nem valóznak képesek, ehhez a sziklához az ő hullámverésük nem ért el. **Hiszek Istenben, az Ő mindenhatóságában, az Ő legfőbb igazságosságában s az Ő legfőbb szeretetében! Hiszek Jézus Krisztusban, Isten fiában, s az Ő megváltó munkájában; hiszem lelkem-szellemem halhatatlanságát, egyéniségem személyes továbbélését és az örök fejlődést; hiszek a spiritiszta tan igazságában és tisztító erkölcsi hatásában!** Óh, Istenem, adj nekem erőt, hogy ezen hitem szerint élhessek és annak szellemében végezhessem földi feladatomat! József.”

Az „Égi Világosság” 1931-ig megjelent 32 évfolyamának talán egyetlen száma sincs József médium által közvetített manifesztáció nélkül. Az 1899-es évet megelőző manifesztációi pedig az Egylet 1922-ben kiadott „Manna” című könyvben található.

d./ Pál(*)

Pátkai Pál (1881-1942). A sikeres földmérnök 1914-ben lett az Egylet tagja. Felesége ugyanis, akivel az előző évben kötött házasságot, fél év után váratlanul elhunyt. Ezt a „csapást” és a vele járó fájdalmat a megözvegyült férfi a spiritizmus által nyújtott bizonyosságokkal próbálta enyhíteni. Eközben médiumitása is kifejlődött, az Egylet ülésein nagyon tanulságos manifesztációk közvetítője lett, 1925-ben pedig az Egylet titkári és az Égi Világosság felelős szerkesztői posztját foglalta el. 1929-ben megismerkedett Eszter médiummal, és az általa - külön üléseken - feltárt nyomasztó múltjának ismerete és a ragyogó bölcseleti közlemények őt a spiritiszta eszme legodaadóbb és önzetlen munkásává érlelte. Ilyen lázas munkálkodás közben érte 1942-ben a váratlan halál és temetésén lelkes hívei érdemeit így sorakoztatták fel:

„Általános tudása, képzettsége megdöbbentő volt. A kitűnő mérnök, a nagyszerű matematikus, a mélytudású filozófus, a gyakorlatban bölcs és a gyermekded - de igen mélységes - Krisztushívő benne egy derűs, mindenkin segíteni akaró és tudó életfilozófiát alakított ki, melyet sem a nagy jövedelem, sem a gazdagság - mindenkire veszélyes kísértése - nem tudott kimozdítani harmóniájából. A tökéletes gyorsírótól a kiváló felelős szerkesztőig, mindenhez értett és mindenben elsőrangú volt. Nem csoda, hogy a Lejtő út 11/b szám alatti lakása a formanélküli Istenhit, az evangéliumi spiritizmus szabadegyetemévé vált.”

Az ott elhangzott beszélgetések a tudomány minden ágát érintették, a csillagásztól a hindu lélegzésgyakorlatig, a természet-tudománytól a vallásfilozófiáig. Mégsem volt soha összehangtalanság, mert a házigazda pár szóval mindig olyan hidat épített a jelenlévők legtöbbször nagy társadalmi, felfogásbeli, osztálybeli különbségei közé, mely könnyedén áthidalta, elsimította a különbözőségeket. Médiumitása több mint megnyilatkozás: az mindig egy mély hatású lelki élmény volt. Aránylag ritkán ült le a médiumi székbe, mert felfokozott felelősségérzete, igen szigorú önkritikája nehezé tette számára a fárasztó és felelősségteljes médiumizálást. Ez oly logikai tökéletességgel és előadói megéléssel történt, hogy az elhangzottak minden további nélkül sajtó alá voltak adhatók, amire „*Az utolsó óra munkásai*” című 4 kötetes mű

(I. 1933; II. 1937; III. 1939; IV. 1941) a legjobb bizonyíték. Ugyanígy rendezte sajtó alá a Névtelen szellem bölcsészetét is, ami meggyőződése szerint világviszonylatban egyedülálló filozófiát ölel fel, mert az a legégetőbb létproblémákra ad ellentmondás nélküli válaszokat. Vagyis teljesítette mindazt, amire kiválasztotta őt a szellemi Vezetés: a „harmadik kijelentés” - talán utolsó aktusának végrehajtására a még hiányzó szellemtani kincsek írásba foglalására. Feszített munkát kívánt ez, hiszen közvetlenül átérezte annak a mondatnak jelentőségét, hogy „az idő közel van”. És közben azt is tudta, hogy duáljával (a korán elhunyt feleség) szembeni nehéz karmatikus múlt miatt még egy utolsó, ú.n. „vasárnapi testöltés” vár reá, amit Eszter médium szomnambul transzban így látott és írt le számára:

„Látlak téged, mint 22-23 év körüli fiatalembert, napsütésben, fehér öltönyben, tengerparton állni. Valakire vársz, aki már félíg-meddig a menyasszonyod, s telve van a lelked boldogsággal. Akire vársz ugyanaz, aki ebben az életben a feleséged volt. Magas, imponáló megjelenésű fiatalembernek látlak, aki a korodbeli fiatalembereknél sokkal komolyabb vagy. Előkelő szüleid vannak; te magad hajóstiszt, hajómérnök, s emellett művész, költő is vagy. Hitbeli felfogásod a spiritizmus és a teozófia vegyüléke. Ahogy látom, ez az életed elég rövid lesz: 28 vagy 30 évet fogsz élni.” (Misztériumok)

Mi merjük remélni, hogy ez a megmondott jövőkép az elmúlt 60 év alatt talán már realizálódott, és meghozta a kiérdemelt eredményt!

*

Ide kívánczik még annak közreadása, miként szerzett tudomást Pál médium arról, hogy LAURENTIUS tanításainak ő a közvetítője.

„1935. november 25-én Eszter médiummal tartott magánülésünkön a Névtelen szellem nyilatkozott a tőle megszokott bölcsességgel és szeretettel. Mikor ő eltávozott, Eszter nem ébredt fel a transzból, hanem pár perc múlva egy másik szellem kezdett beszélni, ugyanazzal a méltósággal és bölcsességgel, amivel a

Névtelen szellem szokott, de mégis felismerhetően más egyéniséggel. A beszéd során aztán megnevezte magát, hogy ő „Lőrincz”. Akkor én megragadva az alkalmat, megkérdeztem, ő-e az, aki általam szokott nyilatkozni, s ő néhány nagyon kedves szó kíséretében igazolta sejtésemet. És most jön a bizonyosság. Mielőtt Eszter a transzból felébredt volna, különös meglepetéssel nézegette bal kezét a következő szavak kíséretében: 'Igen, látom, kedves testvérem' - majd meghatottan folytatta – 'ez az égés érzése az én baltenyeremben, hosszabb ideig megmarad, s mindannyiszor jelentkezni fog, ha szomorúságban vigasztalást, fájdalomban enyhülést kell nyújtanom.' Majd Eszter az égési érzésektől sajtó kezét a szívemre tette, ahol aztán egymás után két enyhe szűrő fájdalmat éreztem, s egyszerre előtört a békesség-boldogság hulláma.” (Misztériumok)

*

e./ Eszter(*)

Bóhm Mihályné, szül. Papp Eszter (1882-1977). Utolsónak maradt Eszter médium méltatása, és ennek keretében médiumitásának összehasonlítása Adelmáéval. Az összehasonlítás főleg azért történik, mert a következőkben terítékre kerülő legégetőbb létkérdések megválaszolása leginkább kettejük által közvetített szellem-nyilatkozatokon fog nyugodni. Az így minősített igazságtartalom mellett mindkét médium esetében azonban működésbe lépett az emberi kíváncsiság is azt feszegetve, hogy ki vagy kik az említett médiumok által közvetített művek valóságos szerzői, másként: ki vagy kik szóltak, szólhattak a két médium lelkén keresztül? Közismert jelenség ez a spiritizmus történetében, mert a médium megbízhatóságával áll vagy bukik annak a törekvésnek sikere, amelyet az igazság keresésében a mozgalom kifejt. *A médium lelki természete ugyanis az a bizonyos közvetítő közeg, mely a saját és az idegen szellem között a kapcsolatot létesíti; s mivel a médium lelke az ő szellemének burka, ennek minőségétől, vagyis a médium feltétlen becsületes, egyszerű, őszinte, hívő és alázatos voltától függ az átadás tisztasága.* Hogy ezeknek a kívánalmaknak Adelma mennyire felelt meg, utalunk korábbi méltatásunkra,

és Adelma „*Életemből*” című saját írására. Eszterről eddig keveset hallott az olvasó, így róla és arról, akinek ő közvetítője lett, a **„Névtelen szellem”-ről, most bővebben kell szólnunk.** És ezzel újra visszakanyarodunk Adelmához - a már említett párhuzamos-ságot bizonyítandó -, akinek esetében a kíváncsiság ugyancsak „kiprovokálta” annak a kiderítését, hogy főművének, a „*Szellem, erő, anyag*”-nak kik a szerzői. Az erre vonatkozó, Adelma m. által közvetített közleményből (Keresztelő János) egyes részeket már hoztunk, de most azt kiegészítjük az alábbiakkal:

„Megmagyarázzuk nektek az álláspontot, melyet *Mária, Buddha és Laurentius* (Lőrinc) - *Adelma vezető szellemei* - a mindenségben és egymással szemben elfoglalnak. A Földön igen különböző korokban éltek ők, és igen különböző fokozaton. *Máriában* tiszteljétek a nagyon kiváló, magas szellemet, aki elérte a „hármad”, azaz a szellemek tökéletességét. Csak egy ilyen magas szellem lehetett a Megváltó anyja. Ha Buddha és Laurentius megmaradtak volna korábbi fokozatukon, máig sem érték volna el *Mária* harmóniáját! *Buddha* (Kr. e. kb. 600-543) ugyanis a Föld legelterjedtebb vallásának alapítója, csak homályosan teljesítette misszióját. Jóllehet tana már a legnagyobb igazságokat tartalmazza, s a kereszténység előfutárjának kellett volna lennie, de sajnós, tanát mindjárt halála után hibásan értelmezték, rosszul fogták fel, különösen a nirvánát és a lélekvándorlást illetően. **Később Buddha, mint Péter jelenik meg Krisztus apostolai között és meghal a tanért, melyet egykori tana tökéletesített formájának tekintett.** Harmadízben Buddha *Xaveri Ferencként* (Kr. u. 1506-1552) jelent meg, aki - mint ismeretes - indiai apostolként halt meg e hazájában, ott azt a kereszténységet terjesztve, melyet mint Péter tanult meg. Így érte el *Mária* fokozatát, így szerzte meg, sajátította el ugyanazon szeretetet, ugyanazon bölcseséget és szólástehetséget. Éppen ez történt *Laurentiusszal* is, aki Spanyolországban született és II. Sixtus pápa alatt 257-ben Rómában a keresztény közösség diakónusa és kincstárnoka lett. A Valerianus császár idejében folyt üldözés alatt 258-ban mártírhalt szenvedett. Midőn a pogány-község azt követelte tőle, hogy az egyház kincseit szolgáltassa ki, a község összegyűlt szegényeit

és betegeit jelölte meg az egyház kincseiül, miért is izzó vasrostélyon lassan halálra sütötték. A katolikus egyház aug. 10-én ünnepli emlékét. Úgy látszik, azért lett Vay Adelmá és Vay Katalin vezetőjévé, hogy a szegények iránt érzett vonzalmának és könyörületességének továbbra is eleget tehessen. Így lett Mária, Buddha és Laurentius sok más millió szellemmel egygá a szeretetben, bölcsességben, egyetértésben. **Ilyen szellemek nem jöhetnek el-lentmondásba önmagukkal, illetve egymás között sem.** /Adelmá: *Tanulmányok a szellemvilágról* című könyvből./

De érdekes a további párhuzamba-állítás az egyletalapító és az alaptanokat közvetítő Adelmá, valamint az alaptanok még részletesebb kifejtését végző Eszter médiumitása között. Aki ugyanis mélységében ismeri az Adelmá útján jött „*Szellem, erő, anyag*”, illetve az Eszter által közvetített „*A kegyelem törvényvilága*” című művet, szinte lehetetlen észre nem venni **az egy forrásból való eredést**. Az első az egész teremtettség létrejövetelét, a bukást és a felemelkedést vázlatosan adja elő, a második a Föld szellemeinek és anyagainak a halálból való kibontakozását és fejlődését tárgyalja egészen részletesen. A két mű a harmadik kijelentés, a Szentszellem (Szentlélek) két ragyogó pillére, amelyeken egy mély szakadékot átívelő hatalmas híd épül fel, az a híd, amely összeköti a múlandó létet az örökkévalóval, a Földet a mennyyel, az embert az Istennel (Az utóbbi mű kiadójának előszava.) De mit is jelent közelebbről a fenti két mű egy forrásból való eredésének nemcsak feltételezése, hanem annak a határozott kijelentése? Erre nézve tulajdonképpen mi a bizonyíték? A feltételezés lényegében azt jelenti, hogy Eszter sugalmazóját valamiképpen Adelmának a fentiekben leírt sugalmazóinak **egyikében kell keresni**, mert a két mű tartalmi irányultsága, filozófiai-teológiai emelkedettsége teljesen egybeesik. A továbbiakra nézve a válasz a Márián kívül maradó két személy egyikében keresendő. Már leírtuk, hogy Buddha kb. 600 évvel később Péter apostolként inkarnálódott. Ha ezt elfogadjuk, már csak az a probléma, hogy akkor a manifesztáló intelligencia miért nem ezen a néven, hanem magát „Névtelen szellem”-nek nevezve folytatta léttitkokat magyarázó munkáját mintegy negyven évvel későbbi időben? Talán reménykedett, hogy a huszadik század - a logikára oly büszke - embere hátha

felismeri a hasonlóságot a közlemények tartalmából?! Vagy talán a buddhizmus és a kereszténység iránti tisztelet és kímélet okán?! No, de találgatás helyett nézzük a tényeket, amikről Eszter a „*Médiumi élmények*”-ben az alábbiak szerint tájékoztat:

„1913. január közepe táján kezdtem a médiumi írás gyakorlását nővérem Mariska (Vincze Fábiánné, szintén az Egylet médiuma lett) jelenlétében. A médiumi írás gyorsan fejlődött, teljesen gépiessé vált, csupán a kezem mozgásáról tudtam, hogy valami íródik, de annak értelmét csak elolvasás után fogtam fel. Az egyik író órán magamra maradtam, mert a nővérem elutazott. Buzgó imádkozással és félelemmel készültem hozzá. Leteszem a kezemet s az írónom alól ez a pár szó kerül elő: „Isten nevében vagyok itt, a **Névtelen szellem**”. Mikor idáig jutottam, félelmem eltűnt. Tíz-tizenkét sort írt, kedves szavakkal vigasztalt, bátorított, majd elbúcsúzott. Ahogy fejlődtem, mindig mélyebb lett a barátság köztünk. Azt a finom, gyöngéd szeretetet, azt a nagy bölcsességgel párosult jóakaratot el sem tudtam volna képzelni, ha őt meg nem ismerem. Más alkalommal azt kérdeztem tőle: „Elég jó vagyok-e én ahhoz, hogy médium lehessek?” A válasz ez volt: „A Névtelen szellemnek lesz rá gondja, hogy belőled jó médium váljék.” 1913. év nyarán megkezdte „*A mai kor vallása*” című könyv írását, hetenként három ülésen, még pedig oly gyorsasággal, hogy férjem a letisztázással több mint kétszer annyi idő alatt végzett, mint én az eredetivel. Novemberben kész volt a könyv, de az csak 1922-ben jelent meg nyomtatásban. A Névtelen szellemet mindjobban megszerettem, és teljes erőmmel azon voltam, hogy neki örömet szerezsek. Sok mindent szerettem volna tőle kérdezni, de nem mindig mertem, mert sokszor azt felelte: „A földi embernek nem kell mindenről idő előtt tudnia”. Elhallgattam ilyenkor, de később önmagától felhívta figyelmemet a rég feltett kérdésekre és megválaszolta. Így került sor 1915. március 27-én és december 24-én a most következő két manifesztációra is. Ezek nyomtatásban csak Dohányos János által 1920-ban „*Bepillantás a túlvilági élet titkaiba*” című 64 oldalas összeállításban lettek közölve először. Ez is jelzi, hogy kezdetben csak Eszter körének beavatottjai ismerték a „névvel” kapcsolatos tényeket, vagyis azt, hogy a „Névtelen szellem” azonos a korábbi Buddha,

illetve Péter apostollal, aki egyben - az Úr megbízásából - jelenleg **a harmadik kijelentés, a szellemtani mozgalom VEZÉNYLŐJE.**

Következzenek hát a részletek!

1915. március 27.

„Nincs nevem már, mert az a testé volt, és aki szeret engem, ne a voltat, hanem a jelenlegit szeresse bennem. Én a magam valójában csak névtelen szellem vagyok, a te egyszerű túlvilági barátod, aki a te hitednek megalapozásához az első téglákat hordta. És ez a hited, amit én az én szeretetemmel építettem fel, nekem jobb és kedvesebb mint az a csodálat és hódolat, melyet a világi emberek egykori földi alakom emlékét illetik.

(A médium itt megkérdezte a manifesztáló szellemtől, hogy mi a véleménye bizonyos hangzatos aláírási szellemközlemények felől.)

A név becsap benneteket, de a lényeg soha. Valaki magát felmagasztalja, az lealacsonyíttatik, és aki megalázkodik, felmagasztaltatik. Ha valaki Péter apostolnak írja magát, az a hit fluidjába öltözik és azt nevezi Péternek, vagyis kösziklának. Ez törvényes a földi embernek, de nem törvényes a szellemek előtt, mert ott más az élet. Ezt a nevet, igen, használják a szférákban, akárcsak a farizeus és vámos neveket és a pogányok, zsidók, keresztények elnevezést, mert ez egy képlet. Így igen sok Péter apostol van a szférákban is; még pedig a negyedikben a legtöbb, mert ott van az átmenet, a vallások összeolvadása, és így onnan jönnek a legtöbb proféták, Mózesek, Péterek, Jánosok, Illések stb. Akármit ír a szellem, az emberek kíváncsiak és nevekre éhesek; tehát muszáj neki egy hangzatos nevet mondania, akkor boldogok és megnyugszanak.”

1915. december 24.

MESE EGY KIRÁLYFIRÓL

„Mesélni akarok nektek valakiről, akit még nem ismertek teljesen. Egyszer régen, mikor még nem voltak keresztények, csak zsidók és pogányok, mert az Úr még nem született meg; a napisten, meg a tűzimádók istene fenn a légkör magasságában egy

rövid időre elhagyták az eget. Útnak indultak, s vén királyok és ifjú pásztorok szívében lángot gyújtottak. Az idő múlt s az isteneknek vissza kellett térniük a mennybe, hogy elszámoljanak, ki győzött a Földön. Eredménytelenül kullogtak be a menny kapuján, szárnyuk szomorúan csüngött azért, hogy a földi emberek szívében nem lakhatnak és egyet sem voltak képesek felvinni a mennybe játszótársul. A felsőbb istenség most egy másik fiát küldte; ez feltűzte dárdáját, felvette sisakját és úgy jött le az emberekhez. Magával hozta az igazság leányát, aki bekötött szemmel annak adja a győzelmet, aki megérdemli. Lelkesedtek az emberek; harcoltak és véreztek a pálmáért várva a győzelmet, és uramfia, kinek jutott az? Egy éppen arra haladó szekeres, vak koldusnak nyújtotta a leány. Ez nagyon leverte az embereket és elűzték a két mennylakót. Utána az istenség azokat a leányait küldte le, akik lantot hoztak a Földre, tollat meg muzsikát, hátha ezek tudják mennybe emelni az embereket. Az emberek lelke megreszketett ugyan a gyönyörtől, de azért rosszul bántak velük, amire azok elhallgattak. Az egyiket éhen hagyták halni, a másikat moslékkal etették. Ezért van az, hogy amely író vagy költő e Földön élni akar, annak a földi erkölcstelenséget és igazságtalanságot kell dicsőítenie.

Ez tehát arra indította a Legmagasabbat, hogy az emberekhez csak ostorral felszerelt útbaigazítókat, kegyetlen és rossz királyokat, hidegszívű hatalmasokat küldjön ezentúl. Ezeknek a béreseknek a keze alatt nyög az emberiség, sínylődik és szenved régességóta... Ez a mese bevezetése. Egykor régen egy királyfi mind ezen elgondolkozott, és felemelkedett lélekben a tiszta igazság hazája felé, és ezek az isteni gyermekek mind-mind meglátogatták. Álmában úgy látta, mintha ez most mind megelevenednék, és vezetné ki a sűrű rengetegből, e földi világból. És látta a napkelvét, látott egy reggelt, amilyen még nem volt soha. Az emberek még alusznak mélyen és álmodják a nap- és tűzisten igazságait; álmodnak gyönyörről és gyötrelemről. **Ez a királyfi én voltam.** Kelet felől a nap legelső sugara bevilágította a tájat és éreztem, hogy egy nap kél fel, ami tán soha nem nyugszik le. Ennek a napnak csak egy sugara esett az én lelkemre és megvilágította. Az igazságot kimondtam, és lepecsételtem... Később - **hatszáz év**

múlva - az égen megjelent egy csillag, ami a napkeltét kísérte és egyenest a szívemre sugárzott. **Erről a csillagsugárról ismertem én meg az Urat, amikor megláttam.** Nektek adom emlékebe és azt mondom, bárha most nem is értitek, de egykor majd megértitek, ki az s mit ábrázolt, és kívánom, hogy ugyanerről a sugárról ismerjétek meg Őt, ha a szívetekben megszületik. Isten veletek!”

További bizonyítékként idézzük „*A mai kor vallása*” című könyvből a következőket: „Sokan megírták már, **én is újra megírom az Üdvözítő halálát, mert láttam** és úgy, ahogy a valóságban volt, szeretném a képzeletetekben megeleveníteni.”

És valóban meghatóan szép és plasztikus a leírás a további oldalakon.

*

A NÉVTELEN SZELLEEM művei Eszter médium útján:

A mai kor vallása (1922); A Névtelen szellem közleményei I. (1929), II. (1931), III. (1934); A kegyelem törvényvilága (1933); Titkos tanítások I. (1935), II. (1936), III. (1937); Evangéliumi spiritizmus I. (1935), II. (1936), III. (1937); Hit, remény, szeretet (1938); Mikor a lélek ünnepel (1938); Karma és kegyelem (1939); Ezotériák I. (1940), II. (1941); Elszórt kalászkok I. (1940), II. (1941); Duáltörvény (1942); Médiumi élmények Eszter médiumtól (1931); Misztériumok Eszter médium útján Pátkai Pál szerkesztésében.

Eszter médium 1977. szeptember 12-én hunyt el 95 éves korában, és mint a spiritiszta irodalom kiteljesítője, a vele együttműködő Pátkai Pál kettős parcellájának egyike lett méltó testi nyugvóhelye, a gránit kövön csak ennyi felirattal: „ESZTER” (Farkasréti temető, 20/1-1-137/38 parcella)

* * *

V. Fejezet

Az eddigiek és a jövő(*)

1./ A spiritiszta mozgalom és eszme világviszonylatban kerekén 150 éves múltra tekinthet vissza. Itt nálunk 20 évvel kevesebbre, de annak tartalombani kihatása óriási többletet mutat más országokhoz képest. Ennek történetét pontosan és hitelesen igyekeztünk közreadni, de nem árt annak kihatását az Egylet világi alapítójának, Doktorbácsinak odaátról elhangzott alábbi kijelentéseivel alátámasztani. Az Egylet 1921. pünkösdi ülésén Doktorbácsi Béla médium útján az alábbiakat mondotta:

„Itt van elvetve a szellemi felébredés és megvilágosodás magvacskája, ezen a most még megvetett, letiport, meggyalázott kis magyar földön, ti pedig a kertészinások vagytok, akiknek elő kell készítenetek a saját és a testvéreitek lelkét ennek a magvacskának befogadására. Ezzel a dicső feladattal szemben milyen mélységesen messze maradhatna minden fájdalom, gond és kétségbeesés, ami olykor a lelketeket eltölti, mert nem úgy van, ahogy ti szeretnétek! Kérdezem: inkább akartok-e a világ előtti nagy Magyarországot, mint azt, hogy **ez a haza legyen szülője az emberiség szellemi boldogságának?** Tudom, hogy ti ez utóbbit választjátok, **és ez az, ami feljogosít engem most annak a kijelentésére, hogy amit Isten bölcsessége jónak látott annak idején kijelenteni, mint magyar hazátok jövődjét, az be fog következni, mert azt az igazság szelleme mondotta, ez pedig győzni fog, mert az Úrból indult ki és Hozzá kell vissza is térnie.**

(Óh te gyönyörű ország... most még kicsiny vagy te és kezdetleges; most még gyenge vagy és keveset számítasz a népek sorában; sok most a te földeden a könny, az ínség, az igazságtalanság; most még csak a remény lelkesít téged, erőd azonban nem elég arra, hogy ezeket a reményeket megvalósíthatnád! Kicsiny vagy te még most és gyenge! De majd nap leszsz te a nemzetek sorában, - nem ugyan területben s népességben, hanem nagy leszsz szellemi és anyagi gazdagságban. Büszkén fogod felemelni feje-

det, és tisztelettel fognak adózni neked az összes népek; meg fognak hajolni anyagi és szellemi erőd előtt, mert gazdag leszel és magas polcon fogsz állani a fejlődésben. Hadd múljanak csak az évek, ne olvasd azokat; te most még álmodol, de ébredésed örömujjongás lesz! Éjszakára fény derül, vihar után napsütés következik! **(Szellemi vezetőink 1873. évben elhangzott kijelentése.)**

Legyetek tehát türelmesek, és békességben várakozók. Ápoljátok a testvéri szeretet kötelékét szívetek tiszta vágyakozásával, hogy minket is képesítsetek arra, hogy közöttetek lehessünk, gyógyíthassunk és taníthassunk benneteket, **egykoron pedig innen induljunk vissza együtt újból a Földre megszámlálhatatlan erőshítű testvéreinkkel együtt megvívni az utolsó győzedelmes harcot a sötétség fejedelmével.** Az Isten kegyelme, jósága és szeretete segítsen meg mindannyiunkat ebben a munkánkban!”

1924-ben pedig a fentieket ugyancsak Doktorbácsi így erősítette meg: „Ennek a maroknyi népnek messze kiható és fontos feladata, rendeltetése van. Ne felejtsetek el, hogy ebben az országban vannak lefektetve a szellemi világosság és megismerés előkészítésének dicső előfeltételei, vagyis hogy az Úr akaratára és parancsa az, hogy ebből a kis országból induljon ki, terjedjen szét és győzzön a világosság!... Vajon nem sejtitek-e, hogy éppen azért, mert ez így van, sújt le hazátokra is olyan hatalmas erővel az ellentét? Bizony így van! És ezt az Isten kegyelme megengedi, mert a szenvedések és megpróbáltatások tisztító tűzén át akarja az ő gyermekeinek a lelkét megacélozni, és így előkészíteni őket a jövőben reájuk váró magasztos feladatra. De ha ez így van, nyugodjatok bele mindenbe, ami veletek és országotokkal történik. Szép, nagyon szép lesz a sorsa ennek az országnak, mert nem múlandó, semmitmondó, hitvány kincsek után nyújtja ki a kezét, hanem szellemi kincsek után. A sötétség hatalma egykor teljesen le fog hanyatlani és akkor szét fog terjedni a világosság; az emberek meg fogják érteni, hogy nincs más út, mint a szeretet útja. Küzdjünk hát bátran és félelem nélkül; a jutalom el nem maradhat, Isten meg fog áldani!”

Lassan háromnegyed évszázados szavak és mondatok ezek, de bizonyíthatóan igazak. Az elhangzást követően ugyanis nemso-kára szinte megújult, kibővült a Szellembúvárok Egylete, s az így kialakult tiszta légkör valóban lehetővé tette „a mi tisztább testvéreink”: a „Névtelen szellem”, „Laurentius” - világviszonylatban egyedülálló - bölcséleti kijelentéseiknek megszületését, amelyek a korábbi közlések bővítése mellett teljes összhangban állnak az evangélium egészével, miért is azok könyvalakban **méltán kaphatták az „evangéliumi spiritizmus bölcselete”** címet (a Névtelen szellem 21 kötete, Laurentius 4 kötete). Nem létezik a többi szellemi mozgalom esetében ehhez hasonló, a lét alapjait ennyire érthetően és logikusan megvilágító egységes irodalom, amit a már mondott „meghurcolt” név miatt nemcsak vétek lenne véka alá rejteni. Ellenkezőleg: a fent idézett atyai tanácsra is tekintettel, **azt egyenesen kötelességünk napfényre hozni, és felhasználni a sötétség elleni küzdelemben.** Azt kell látnunk ugyanis, hogy a „*meg nem próbált*” népek ilyen irányú mostani lépései - az utolsó idők jelei ellenére - még mindig arra irányulnak, hogy mindössze felkapott kuriózumokként és hangzatos új nevek alatt ismét csak elméletekkel nyugtatgassák az anyagiasság felfogástól szabadulni nem tudó embereket az előforduló érzelmelettől jelenségeket illetően, **holott ezek mindig is az emberek sorsát féltőn irányító szellemvilág tudatos felhívásai kívántak-kívánnak lenni a minél előbbi megtérésre!** Amint már mondtuk, ezért mellőztük eddig és a jövőben is a médiumi jelenségek létrejöttének „tudományos” magyarázatát, meghagyva ezt a parapszichológia, ezotéria, stb. név alatt működő irányzatoknak, mert mi e vonatkozásban teljes mértékben a már leírt szellem-elmélet alapján állva arra koncentrálunk, hogy összefoglalását és logikai magyarázatát adjuk az egészen magas létsíkról ide sugárzott olyan szellemi közléseknek, amelyek összhangban állnak a krisztusi tanokkal, de egyben el is igazítanak a megtérést szolgáló ismeretek megértésében. Lényegében ugyanis mi ezt nevezzük **spiritológiának** annak kiemelése mellett, hogy

- a szellemtan (spiritizmus) nem kíván vallás lenni, csak a **Tamások filozófiája, empirikus bölcsélet (spiritológia), amely a tények és bizonyítékok erejével próbál hatni a tagadó vagy**

kétkedő emberekre, hogy észérvek alapján végre igaznak fogadják el azt a magasztos tant, amelyet Krisztus Urunk, a világ Világossága, a mi Megváltónk hozott az emberiségnek.

Adelma vezetői ezt így summázzák:

„A szellemtan a szeretet tana. Minél jobban elterjed, annál inkább fognak a szeretet zászlaja alá gyülekezni a földi vándorok, annál inkább egyesülnek a Föld összes hitvallásai a szeretet tanában és a belőle származó erényekben.”

- Ha pedig ilyen a szellemtan - márpedig ilyen - akkor nem a vallásokban rejlő szellemi erők megbontására, hanem azok egyesítésére törekszik. Egyedüli fegyvere a szeretet, útmutatója pedig az evangélium.

- Ezért nem is lát vetélytársat a Föld egyetlen vallásában sem, legkevésbé a keresztény vallásokban. Sőt a vallások hit-tételeit sem veti el, hanem rámutat azok mélyebb jelentőségére és bennük az igazság szimbolikus kifejezési módját látja.

- A szellemtan bölcselete, vagyis a spiritológia tehát a továbbiakban nem a klasszikus lélektant meghaladó, másként okkult vagy médiumi jelenségek leírásával, a kísérletekből levont vagy levonható elméletek hipotézisek értékelésével kíván foglalkozni, hanem az alapvető emberi létkérdések (létbehívás, bukás, teremtés, evolúció, reinkarnáció stb.) felvetésével, ismertetésével és magyarázatával, amelyek nem emberi spekulációk eredményeként születtek, hanem a Krisztus vezetése alatt álló szellemvilágnak kivételes formában közölt, de mindenkor érdekünket megtérésünket szolgáló **kegyelmi kijelentéseinek foglalata**. Persze ezt is lehet kritizálni, elutasítani, de létjogosultságát eleve kizárni nem. Mert amint egyéni bukásunk a szabad akarat következménye volt, a visszatérésnek is szabad akarat elhatározásból kell megtörténnie. Az elvekben és eszközökben való válogatásnál is ugyanez a szabály!

2. /Miről lesz szó a továbbiakban? (*)

Miután nagy vonalakban ismertettük a *spiritizmus*, mint mozgalom és abban annak a magyarországi Egyletnek történetét, amelynek - úgy látszik - mégiscsak lehetett valamiféle küldetése azáltal, hogy a XIX. század utolsó harmadától kezdve olyan szellemi értékeket közvetített médiumai útján a magasabb létsíkról ide, amelyek most, a harmadik évezred hajnalán, a materialista világnézet kudarcaiba belefáradt emberiség számára az **élet** és **halál** mibenlétéről, a **honnan, miért, hová** létkérdésekről talán érthetőbb, logikusabb válaszul szolgálhatnak. Milyen csodálatos az isteni törvény működése! Engedi, hogy minden eszme kiélhesse magát, megmutatkozzék a maga valóságában, hogy aztán az ember magától jöhessen rá annak helyes vagy helytelen voltára. Olyan ez, mint a természet ama bájos jelensége, hogy az erdőben még állnak a sudár fák, a hatalmas egyedek, de a humuszos talajon szép csendben, meghúzódva már sarjadnak, növekszenek a csemeték, hogy az öreg fák kidőlését követően nyomban, frissen és újjaltan szolgálják az élet továbbfolyását! Lehet, hogy ugyanígy újulhat meg több mint 50 év elnyomás után az immár 133 évre visszatekintő magyarországi evangéliumi szellemtan (spiritizmus) is és teheti közkinccsé szellemi értékeit?! Ez több mint valószínű, sőt bizonyos! Nyomban leszögezzük azonban, hogy nem szenzációs tantételekről, mágikus receptekről van és lesz szó, hanem indokolt állításokról, isteni törvényekről, krisztusi útról, benne saját életünkről, amit nagyon régen mi, az isteni szikrák, ám gög és engedetlenség folytán mint bukott „Évák-Ádámok” rontottunk meg, miért is a kegyelmi törvény saját erőanyagunkkal együtt ide, erre a sártekére utalt, ahol most a szabadulás útját járjuk, ami aztán nevezhető akár *evolúciónak* is. Íme a szellemtan tömör válasza - persze elfogadásra kötelezés nélkül - az évezredek óta mindig keresett, de igazából sokak által még ma is megoldatlannak tartott létkérdésekre!

Ezekből a legnagyobb vitákat kiváltó témákból most - szinte mutatóként és az érdeklődés felkeltéseként - az alábbiakat villantjuk fel:

Közismert tapasztalati tény az emberek erkölcsi és értelmi különfélesége, a primitívtől a lángészig, a szent és erényes embertől a legelvetemültebb gonosztevőig. *Honnan ez a mély szakadék?*

Tudjuk, hogy a bűn szabad akaratot tételez fel. Ámde a szabad akarat a szellem tulajdonsága. A bűn tehát a szellemben rejlik. Honnan van akkor az, hogy vannak gyermekek, akik már zsenge korban gonosz hajlamokat árulnak el, míg más gyermekek a jóság és erény mintaképei? Olyan kérdések ezek, melyek az egyházak azon álláspontjával, hogy Isten a szellemet-lelket (saját fogalmazásuk szerint: szellemi *lelket*) a fizikai fogamzás pillanatában teremti, összeegyeztethetetlenek. Hiszen ebből az következne - miután Isten csak tiszta szellemet teremthet hogy minden gyermeknek egyforma erkölcsi és értelmi képességekkel felruházva kellene születnie. Oly ellenkező feltételezés pedig, vagyis hogy Isten különböző képességekkel teremt, ellenkezik az Ő igazságosságával és szeretetével. A szellem *eredetére* vonatkozó eme abszurd elmélettel ellentétben a szellem korábbi létezésének tana, a *préexistencializmus* viszont, minden felmerülhető kérdésre logikus feleletet ad. Az isteni gondviselés bölcs intézkedését kell látnunk abban, hogy mind a *szellembukás* eszméje, mind az annak következményeitől („kárhozat”) való szabadulást biztosító újratöltés, a reinkarnáció tana szimbolikusan megvan a Szentírásban, a mitológiákban, a különböző bölcséleti rendszerekben, sőt még itt-ott az egyház kebelén belül is. Sem a dogmatizmus, sem a materializmus nem tudta megsemmisíteni eme gondolatok terjedését, mindössze az emberiség fejlettségi fokozatához igazodva módosult, változott, más és más alakban bukkant fel, míg végre az evangéliumi spiritizmusban kiteljesedett. Eszerint mind az *elsőd*, mind a *másod* létbehívás (valójában ez az igazi, a semmiből való teremtés, vagyis Isten egy-egy gondolatának létbe szökkenése) **mennyei síkon, Isten közelében történt szeretetből.**

Az *elsődök* esetében egy bizonyos isteni terv megvalósításában való részvételre, a *másod* teremtményeknél pedig a gög és engedetlenség miatt elbukott elsődök megmentésében való részvételre. De ezek egy része („Ádám-Évák”) szintén a bukás útjára lépett. Megkezdődött tehát kegyelemből és a hűn maradt elsődök, a Messiások vezetésével működő isteni törvények szerint az

anyagi világok megalakulása (csakis így érthető az a krisztusi mondás, hogy „*Én voltam, mielőtt a világok lettek volna*” és ezáltal a „*Szentháromság titka*” is megoldottnak tekinthető.) Ennek lényege pedig - nézetünk szerint - az, hogy nem a világok lettek előbb, nem az anyag, hanem a szellem, és minden esési fokozatban a világok alakultak a szellemekhez, és nem a szellemek a világokhoz, *mert hiszen a világok is a szellemek működésének kifo-lyásai*. Az így keletkezett anyagi világokon aztán a mélyen bukott szellemek vezeklés és tisztulás céljából anyagi testet öltenek magukra azáltal, hogy a természeti törvények működése a megfelelő formákat létrehozza. E tisztulási folyamathoz azonban egyetlen testöltés nem elegendő, miért is a bukott szellemeknek a *reinkarnáció törvényét kell követniük*. Ámde, amíg az anyag gépiesen követi a törvényt és attól el nem térhet, addig a szellem – szabad akaratánál fogva - ellene is szegülhet a haladás törvényének. Ez bizonyos feszültséget, diszharmóniát, zűrzavart idéz elő, míg végre a természettörvény *minden törvénytelen anyag-erőt kiválaszt és kidob a hozzátartozó derotáló szellemekkel együtt*. A törvényesen rotáló világok kidobott salakjaiból új világ képződik. *E képződő világ erő-anyagában zsibbadt, öntudatlan állapotban hever a szellem, várva egy újabb feltámasztásra. Ez a hosszú ideig tartó állapot a szellem nagy éjszakája, amire Krisztus így mutat rá: „Eljön az éjszaka, amikor senki sem munkálkodhatik.”* Olyan állapot ez, amelyben a szellem „tömlöcbe zártan” minden szabadságát elveszíti, s nem szabadul ki onnan, míg tartozását le nem törlesztette. *Micsoda automatizmus! Valóban, nem Isten büntet tehát, hanem a törvényt megszegő, engedetlen szellem bünteti önmagát*. Ámde ebből a halálból is van feltámadás, ez az állapot is véget ér egyszer, *mert örök kárhozat nem létezik*. Jó azért hamar kiegyezni az ellenségünkkel, míg az úton vagyunk vele, hogy át ne adassunk a bírónak, a bíró a szolgának, hogy tömlöcbe vessünk!

Ezek lesznek majd az érdemi rész fő témái. Persze nem tudjuk, hogy az egyszerű és logikus válaszaink részletes kifejtése milyen visszhangra fog találni, és elfogadásának mennyi a tényleges esélye, holott roppant nagy a jelentősége! Általa ugyanis feloldódhat

a kétkedő emberben az az óriási feszültség, amit benne **a lét eredetének téves elméletei**, a körülötte ténylegesen működő **sok-sok rossz származási okának ismeretlensége és a jövő kétsége** miatti aggodalmak okoznak. Vagyis az életre, halálra, jövőbeli sorsunkra, eme letagadhatatlan nagy-nagy valóságokra adandó válaszok lehetnek azok, amik megteremthetik nyugodt napjainkat, **amiért élni, dolgozni érdemes, hiszen ezáltal ama boldog világ felé irányíthatjuk lépteinket, amelyet valamikor elhagytunk, és ahonnan érkeztek és érkeznek kegyelemből azok a csodás szellemi kijelentések, amikről az imént szóltunk és folytatólag szólni akarunk.** Ezzel kapcsolatosan előre jelezzük azt a szokásunkat, hogy egy-egy témakör tárgyalása során - mintegy vitát kezdeményezve - megszólaltatunk kívülálló, de a témát ugyancsak feszegető szerzőket is annak tudatában, hogy mi sem saját világossággal, hanem égi világossággal „dicsekszünk” valamennyiünk üdvére! Mindezek sorbavétele előtt azonban elsőként **a szellem és lélek fogalmát kell tökéletesen tisztáznunk, mert tarthatatlan a két szónak gyakori összemosása** (pl. *szellemi lélek*), vagy *tetszés szerinti felcserélése, holott ösztönösen érezzük, hogy a két szó az emberi testet meghaladó lényiségünk két legfőbb nem azonos attribútumát takarja, miért is maga a tartalmi különbözőség indokolja az eltérő szóhasználatot. Így látja ezt a töprengő kompilátor, s miközben nem rejti véka alá hétköznapijait sem, amiről imígyen vall rímeiben:*

Így élek ...

*Két világ választó-
küszöbét koptatom;
az egyik nappalom,
másikat vallatom...*

*Nem könnyű így élni,
két lovat megülni,
mindkettő főleg ha
nyugtalan paripa!*

*Fogni a zablákat,
venni a gátakat,
miközben az irányt
tévesztani nem szabad!*

*Mégis e kettősség
feszítő erősség,
küzdéshez acéloz,
s naponta vigaszt hoz.*

*Mélység és magasság
vonzási körében
zajlik az életem
reménység jegyében...*

II. RÉSZ ÉRDEMBEN A SPIRITOLÓGIÁRÓL

I. Fejezet(*)

1./ Mit értünk mi *lélek* és *szellem* alatt?

Mindaddig meg sem kísérelhetjük az emberi képességekkel megszerzett, és az isteni kinyilatkoztatások által nyert ismereteink feldolgozását, rendszerbe foglalását, ameddig a címben szereplő két szó mögötti nagy fogalmi különbséget kifejezésre nem juttatjuk. A testről most érdemben nem ejtünk szót, mert azt közvetlenül észleljük, tapasztaljuk, tehát egyszerű ténynek tekintjük. Más a helyzet a lélekkel és a szellemmel, mert ezek láthatatlanok, csak működésük árulkodik létezésükről. Azok felismerése és elfogadása tehát felfogás kérdése. Abban sincs vita, hogy az emberiség fejlődése szellemi differenciálódás, integrálódás által történik. De abban már igen, hogy mit kell érteni szellemin, vagy **szellemen**? Utóbbi helyett a köznyelv ugyanis leginkább lélek szót használ, a **lélek** és **szellem** fogalma tehát tisztázatlanul keveredik össze. Lépten-nyomon észrevesszük, hogy a két fogalom az ember részére nem jelent határozottan különválasztott tartalmat, hanem többnyire taláalomra, beidegzett megszokást követve használja hol az egyik, hol a másik kifejezést. Ez a bizonytalanság még szakírók művében is szembeszökő. „Lélek”, „szellem” fogalmak tehát valóban szétfolyó, elmosódott tartalmat közvetítenek a gondolkozás részére. „Lélektanról” beszélünk, majd „szellemi” vagy „lelki megnyilatkozásokról”; „lelki betegségeket” mondunk, máskor meg a „test és lélek kölcsönhatását” emlegetjük, vagy „szellemi hatásokat” mondunk, illetve „szellemi lélekről” értekezünk és így tovább. Szinte soha nem lehetünk bizonyosak afelől, hogy miről van szó, s a kifejezett gondolat ugyanaz maradna akkor is, ha a mondatban a „lélek” szót a „szellem”-mel cserélnénk fel vagy megfordítva.

A két kifejezés a legtöbb esetben ugyanazt a fogalmat látszik takarni, legfeljebb annyiban van eltérés köztük, hogy a „szellem” gyakran szerepel az „értelem” helyett, vagy ez a „szellem” helyett, míg a lélek fogalmát ritkábban cserélik fel az értelemével, bár ez is gyakori. Mi lehet az oka mindennek? Talán az, hogy gondolkozásunk a lélek és a szellem fogalmát olyképpen hozza

kapcsolatba a testiség fogalmával, hogy a kapcsolat mindenképpen azt a **dualisztikus** (kettősségi elven alapuló) felfogást *representálja* (*képviseli*), amit a spiritualista korszellem (Platón, Descartes, Leibniz, stb.) a materialista-monista felfogással szemben kivívott magának. Így szinte csak egyéni felfogástól függ, hogy a „lélek” vagy a „szellem” szót nevezzük ki a felsőbbrendű, anyagtalan, halhatatlan elv kifejezéséül. Igen ám, de közben az anyagelvűség hívei odáig merészkedtek, hogy nemcsak megmosolyogták az anyag-erő nélkülinek tartott lélek-szellem teóriát, különösen annak a testhez, mint anyaghoz való leibnizi - praestabilizált harmóniának, újabban pszichofizikai parallelizmusnak nevezett - viszonyát, hanem „megdönthetetlen” érvként hivatkoztak a tudomány ama álláspontjára, mely szerint „erőt csak más erővel lehet befolyásolni és irányítani. Ha tehát a szellem vagy lélek a spirituális hipotézissel megegyezően nem erő, akkor erőt nem is irányíthat, mert ahhoz addig nem létezett erőt kellene magából termelnie és latbavetnie; viszont a fizikum sem hathat a szellem-lélekre, mert ahhoz erőnek kellene elhasználnia, mintegy megsemmisülnie. A szellem-lélek és fizikum közötti kölcsönhatás tehát lehetetlen.”

És bizony, ezen az érvelésen kissé el kell gondolkoznunk! Ha ugyanis igaz lenne az a spiritualista felfogás, hogy a szellemi és a fizikai világ egymással csak párhuzamos viszonylatban áll, a szellemi-fizikai folyamatok pedig csak egy különös isteni beavatkozás mellett úgy folynak le, mintha ez ok és okozati összefüggés is lenne, ez a teória a világot kettészakítja, az égési világfolyamat logikailag értelmetlenné válik, ami nem egyeztethető össze egy tökéletes világszellem létével. Ezt Fechner, a kísérleti pszichológia megalapítója, így fejezte ki: „Istent a teológia - saját forrásai kijelentéseinek és önmagának is ellentmondva - a világból kidesztillálta. Most az Istentől megfosztott és tőle önműködő, mechanikai erőkkel magárahagyott, Istentől bűnösen eltávolodott holt világ visszamaradt a fizikusok mérései, a filozófusok homályos spekulációi és a teológusok szidalmi számára. Az isteni tudat elvesztette így a lefelé való tartalmát, az érzéki jelenségek pedig felfelé való összefüggésüket; amaz a megközelíthetetlenségbe párolgott, emezek pedig néhány gyér maradékon kívül eltűntek.

A dolgok ilyen felfogása azonban nem lehet a végleges. A világ egyszer a teljes egészet fogja igényelni.” És ez 1870-ben, a Vay Adelma útján sugalmazott „*Szellem, erő, anyag*” című könyv megjelenésével bekövetkezett a tudományos világ és az egyházak kritikus fogadtatása, mégis bizonyos mértékű csodálkozása mellett. Később ezt a könyvet részletesen fogjuk ismertetni, magyarázni, ezért most a könyvnek mindössze csak arra a végtelenül egyszerű megoldására mutatunk rá, amivel az égi szerzők a címszóban felvetett két fogalom logikus helyzetével feloldották a dualista szemléletből fakadt és fent említett ellentmondásokat így:

SZELLEMEK: öntudattal és szabad akaratallal bíró isteni szikra, az ÉN, aki gondol, ítél, alkot, tehát AUTONÓM módon AKTÍV;

LÉLEK: a szellem EREJE, mely a szellem egyéniségének megfelelő érzések, vágyak, képességek hordozója, tartálya, az így szerveződött célok kivitelezője, vagyis AUTOMATIKUSAN AKTÍV mozgás, élet;

TEST: a **szellem** és **lélek** fokozata szerint minősült és szerveződött **ANYAG**, hogy általa eme kettő a lét különböző szintjein AUTOMATIKUSAN és PASSZÍVE megmutatkozzék.

És ez a három mégis EGYSEG. Egyik a másik nélkül nem gondolható. Szellem nélkül nincs teremtő, alkotó erő, erő nélkül nincs anyag. A szellem úgy viszonylik a lélek-erőhöz, mint az erő a test-anyaghoz. **Trializmus** ez

SZELLEMBEN: Isten, a Tőle származó elsőd, illetve másod (paradicsomi) teremtésű szellemek;

ERŐBEN-LÉLEKBEN: vibrációs (teremtő - alkotó), attrakciós (elfogadó) és rotációs (fejlesztő) erő;

ANYAGBAN: ősvilágosság, ódvilágosság és fluid. / Sz.e.a. I-III. fej./

FENT: SZENTHÁROMSÁG: Isten, beérkezett elsődök illetve másodteremtésű (paradicsomi) szellemek;

LENT: BUKOTT SZELLEMEK, bezárva saját megrontott, a bukás foka szerinti erőikbe és anyagukba, de kegyelemből és megváltásként harmadlagos életerőt, testet kapva elindulhat az evolúció, vagyis az anyag, mint kötött lelki erők, (asztrál, mentál, kauzál, stb. testek) finomodása és ezáltal a szellem szabaddá válása, vagyis olyan állapot keletkezése, hogy ne az ösztöni erők

uralják a szellemet, hanem fordítva, a szellem irányítsa az erőt. (a 4. szférától felfelé)

A Névtelen szellem mindezt így fejezi ki: Ameddig a tudat meg nem világosodik, addig csak fluidi, öntudatlan állapotban szendereg a szellem, és az őt körülvevő erők természetet képezve körülötte, Isten hűn maradt gyermekei útján a szellemet erőivel együtt úgyszólván az ölében hordozza, mint az anya szendergő gyermekét. **Ennyire összetartozik a test, lélek, szellem, és ennyire egybe van kapcsolva a földi élet és a túlvilági élet.** (Titkos tanítások II.)

*

Mindezekre később majd részletesen visszatérünk, ezért itt most - inkább szellemtörténeti szempontból és röviden - mindössze a következőkre utalunk: A **hindu** filozófia élesen megkülönbözteti egymástól a lelket (*budhi*), a szellemet (*atman*) és az elmét (*manasz, csittá*). Nézete szerint a szellem is anyagi természetű és a lények „finom testét” (*szuksmasarira lingadéha*) alkotja. Az egész anyagvilág magában véve sötét és öntudatlan, az eszmélést csupán az *atman* rásugárzó fénye gyújtja benne, mint ahogy a tükörben is csak akkor jelenik meg a tárgyak képe, ha világosság árad rájuk. A héber nyelv hármasság megkülönböztetése szerint a *nephes* jelenti a testben s főleg a vérben lakozó életerőt; a *ruach* a tulajdonképpeni lelket, amely a szorosán vett érzéki életet a természeti törvények alapján vezérli és szabályozza, mindkettőt azonban a *neschame* (*nichma*), a szellem világítja meg a legfelsőbb helyről magasabb rendű fényvel. /Sohar, II. r. 142. o./ A Bibliának eredeti héber szövege szerint /Mózes 1. k. II. f./ az ember ugyancsak hármasság: *anyagtest-leheletlélek-magasabb szellemiség*.

Pál apostolnak a tesszalónikaiakhoz írt első levél 5:23. része ugyaniak ilyen hármasságra utal: „A békesség Istene szenteljen meg benneteket, hogy tökéletesek legyetek. Őrizze meg *szelleme-tetek, lelketeket és testeteket* feddhetetlenül Urunk. Jézus Krisztus eljöveteleig.” /Biblia, Szt. István Társulat, 1973. évi kiadás/. Éppen ezen idézet kapcsán **/a Károli fordítású ugyanezen szöveg-ből a szellem szó hiányzik!/ **kell kitérnünk a Szentírás magyar****

nyelvű fordításainak ama különös sajátosságára, hogy a lélek és szellem két fogalomra - szinte következetesen még ma is, tehát jóval a nyelvújítás után - csak a lélek szó a használatos. Még furcsább, sőt célzatos a Reformátusok Lapja 1979. II. 25-i számában található ennek ama magyarázata, hogy Szent Szellem helyen a Szentlélek kifejezéshez főképpen azért kell ragaszkodni, mert „semmiféle közösséget nem vállalunk a spiritizmusmal, amelynek ’szellemtanát’ bibliaellenesnek, mind az egyénre, mind a társadalomra károsnak tartjuk. A Szent Szellem használata ugyanis óhatatlanul a spiritizmus malmára hajtja a vizet.” Ez a téves minősítés egyébként arra a felfogásra vezethető vissza, hogy a keresztény Egyházak szellem alatt a felsőbbrendű lényeket, így az angyalokat, jó és rossz szellemeket, no meg a földi halált túlélő egyéni lelkeket: a spiritiszták szellemeit értik.

Bölcseleti értelmezés szerint pedig a szellem a legfelsőbbrendű elv amely az egyént az egész világrenddel, az úgynevezett Világszellemmel, ennek minden törvényszerűségével és elvont szépségével kapcsolja össze. Az egyén fejlettségétől függ, hogy fől szabadítva önmagát az anyagi megkötöttségtől, mennyire és milyen fokban képes részesülni a magasztos igazságok, művészeti, erkölcsi és vallási, stb értékekben. /dr. Völgyesi meghatározása./ Vigaszul szolgálhat viszont számunkra, hogy a filozófia és az orvosi tudomány bizonyos ágában bekövetkezett XX. század második harmadábani lényeges változás és annak irodalma a mi álláspontunkat kezdte komoly mértékben igazolni. Így például málnási **Bartók György**, a szegedi egyetem filozófiai tanszékének volt tanára ezt írja az 1939-ben megjelent „*Ember és élet*” című könyvében: „Az ember csak mint test, lélek és szellem organikus rendszere érthető meg.” **„Kell még lenni valaminek az emberben, ami több, mint a test és több, mint a lélek. Ez a felsőbbrendű valami maga a szellem.”** **Dr. Völgyesi Ferenc** „*Minden a lélek*” című, de a könyv írása közben eszmélve rá, hogy megfelelőbb cím lett volna a „*Minden a szellem*”, az 1940-es kiadás 99. oldalán írja: „Kimondjuk, hogy az eddigi monista és dualista nézetek és harcok után csak a **trialista** elmélet alapján lehet közelebből megismernünk és gyógyítanunk az embert.”

Definíciói pedig így szólnak:

„Az anyagi-test adja az élő szervezet alkatrészeit. Azonban a lélek ténykedései nélkül a gép kérlelhetetlenül ismét elemeire bomlik. A gép, bármilyen legyen is, nem javíthatja ki magát. Az emberi-, állati-, növényi-, sőt az ásványi-lélek ellenben egyebet sem tesz, mint folytonosan önmaga hibáit igyekszik kijavítani. **A test anyagi alkotmány, az élő test lélekkel telített anyag.**”

„**Léleknek** nevezzük azt az emberi értelem által fel nem fogható, meg nem magyarázható **isteni eredetű őserőt**, amely az egyszerűeknek mondott fizikai és kémiai anyagokból zárt és **élőknek nevezett szervezeteket képes alkotni és bizonyos ke-
retek között gondoskodik azok fejlesztéséről, védelméről,
gyógyításáról és szaporításáról... A lélek olyan erő, amely éle-
tet ad, egységes én-be szervez, karbantart, gyógyítja sebeinket
és még utódok nemzéséről is gondoskodik.**”

„**A szellem a halhatatlan, isteni rész az emberben.** A szellem az, amely az egyént a látszólagos múlandóságon túl is, a fejlődés útjain magával képes ragadni az örökkévalóságba.”

*

Dr. Reök Iván sebészorvos „*A sebész találkozik Istennel*” című, a negyvenes években megjelent könyvében ugyancsak trilateral álláspontot foglal el, amikor kimondja, hogy „**Az ember nem testből és lélekből, hanem testből, lélekből és szellemből áll**”. Csak szóhasználata eltérő a mienkétől azáltal, hogy az általunk funkcionálisan meghatározott lélekre a szellem szót, illetve az általunk definiált szellemre a lélek szót használja, ami egyébként másnál is észlelhető /pl. az 1970-es években Münchenben feltűnt ezoterikus pszichológus Thorwald Dethlefsennél/ anélkül, hogy ez érdemben ellentétet, kavargást okozna.

*

Ezekre az idézetekre észrevételünk mindössze csak annyi, hogy ezek szerint Adelma szellemi vezérlői abban sem tévedtek, amikor előre megmondták, hogy **legalább 100 évnek kell eltelnie ahhoz, hogy az emberiség felfogja, megértse a „Szellem, erő, anyag”-ban lefektetett elveket, nézeteket.** E tekintetben most tartunk a 133-ik évről! Időben rá kell még mutatnunk röviden arra is, hogy az állatvilágnál csak a test és a lélek van adva,

ami az emberszellemhez viszonyítva óriási, csak Isten által pótolható különbség. **Szellemet ugyanis csak Isten teremthet Az evolúció tehát, amely ugyan isteni erőmozgás és messiási irányítás alatt áll, de nem teremtési, hanem megváltási aktus a bukott szellemek visszavezérlésére.** Ezt itt megint csak tömör és logikus ellenérvként hozzuk fel a darwinista fejlődési elmélettel, de azon dogmaszerű állásponttal szemben is, mintha az ember-szellem Isten általi teremtése a fizikai fogantatással esne egybe, vitatva ezzel azt is, hogy csakis „Ádám-Éva” lett volna a vétkező! Allegorikus szóhasználat ez a Bibliában! Az elsődök teremtése ugyanis aeonokkal a szellembukás előtt, a paradicsomi szellemké ugyan az elsődök bukása után, de a jelentől visszafele ugyancsak messzi időben és szellemi síkon történt, amit ugyancsak ki fogunk majd részletesen fejteni a megfelelő helyen! De nem mellőzhetjük annak a ténynek némi magyarázatát sem, hogy miért fordulhat elő a spiritiszta irodalmunkban is a lélek és a szellem szó kevert használata? Eme hibázásnak - vagy talán nem is az? - mentő vagy igazi oka az lehet, hogy - amint azt az előzőekben már említettük- *a szellembukás maga után vont a erő (lélek) és az anyag lefokozódását, sűrűsödését, amik aztán burokként vették-veszik körül a szellemet. Így a visszavezető kegyelmi út (evolúció) során először a burok kerül ébresztésre és mutatkozik meg. A szellem utolsóként jut szóhoz. Amilyen mértékben szabadul az erő-lélek és anyag kötöttségétől.* Minthogy pedig az emberiség jelenlegi fejlettségi fokára még az anyagi törtetés, és az ösztöni élet a jellemző, mondjuk is, hogy kevés a szellemóriás, talán nem is tévedünk olyan nagyot a két szó felcserélésénél! Abban azonban nem szabad tévednünk, hogy **a szellem a halhatatlan isteni szikra, az értelmi, a szabad akarati lényeg, a lélek ennek ösztönös erősugárzása, életelv-, érzésburok, az anyag pedig e kettőnek kifejeződése. Nem az anyag szülte, evolválta tehát az előző kettőt, hanem pontosan ennek az ellenkezőjéről van szó.** Soroljuk hát ezt a szellemtani alaptételt is a materializmust döntögető érvek közé! (L. Függelék III. és IV. sz. alatt!)

a./ Hogy mennyire aktuális témát feszegetünk, **ide iktatjuk Izsák Norbertnek** a Heti Világgazdaság 2001 szeptember 22-i számában „Bibliafordítási problémák: **Szellemes lelkeink**” című cikkének néhány megállapítását:

„Valóságos forradalom zajlik Bibliafordítási fronton. A napokban jelent meg az az új fordítású francia Biblia, amely nem csupán teológusok, hanem szépírók bevonásával is készült. A brit *The Guardian* napilap értesülése szerint pedig a katolikus egyház a hónap végén hivatalosan is bejelenti, hogy vatikáni teológusok az elmúlt években született új tudományos eredmények felhasználásával egy merőben új fordításnak látnak neki. S hogy itthon is mozgásba jöjjenek a dolgok: a magyar bibliakutatók jelentős része azt állítja, a mintegy 350 nyelvre lefordított Biblia magyar változatai sok tekintetben nem adják vissza a mű teljes befogadáshoz nélkülözhetetlen, finom értelmezési árnyalatokat. Akik meg kívánják újítani a három legismertebb teljes magyar bibliafordítás, a Károli-féle, a katolikus, és az új református Szentírás nyelvezetét Vohmann Péter, a vallásos műveket magyarul megjelentető Evangéliumi Kiadó felelős szerkesztője szerint ugyanis **a magyaron kívül nincs egyetlen olyan nyelv sem, amely ne tenne különbséget a görög pszükhé és pneuma kifejezések között.** Ezek már az Újszövetség I. századi megírása előtt is bevett kifejezések voltak - mondja - ahogyan arra Platón és Arisztotelész fennmaradt írásai is utalnak. Az említett ógörög szerzőknél **míg a pszükhé (a lélek) a „földi” dolgokkal, érzelmekkel, saját intellektuális gondolatokkal és önző, ösztönös vágyakkal teli, addig a nemesebb pneuma (azaz a szellem) az anyag ellentétéként tartja mozgásban az univerzumot, és egyéni értelmében is az ember magasztosabb, „nem biológiai” énjét jelenti.**

S mivel a sztoikus filozófusok fogalomkészlete és értelmezése - amint azt Steiger Kornél, az ELTE ógörög tanszékének vezetője a HVG-nek elmondta - rányomták a maguk bélyegét a kora keresztény gondolkodásra és irodalomra, ezért értelemszerűen **az Újszövetségben is érdemes lenne ezt a különbségtételt a filozófiában már használatos magyar kifejezésekkel is érvényesíteni. Csakhogy** - és ez az egyik fő észrevétel - a magyar fordítású Bibliák túlnyomó többsége, bár elvétve használja, **nem írja le a**

**szellem fogalmát, és többnyire mindkét görög kifejezést egy-
ségesen a lélek szóval magyarájtja.** Így azután a szellem - avagy
ahogyan az első fordítások idején mondták: szellet - ezen fordítási
változatokban nemigen tűnik fel. Ezért lehetséges, hogy Pál apos-
tol korinthusziakhoz írt első levelének második fejezetében, ahol
az Újszövetség közel felét jegyző szembeállítja a pszükhéjükre,
illetve a pneumájukra támaszkodó embereket, a Károli-fordítás
ekképpen birkózik a feladattal: „Érzéki ember (pszükhikosz) pe-
dig nem foghatja meg az Isten Lelkének (pneuma) dolgait: mert
bolondságok néki; meg sem értheti, mivelhogy lelkiképpen (pne-
umatikosz) ítéltetnek meg.” A katolikus Biblia pedig ekképpen
értelmez: „A testi ember nem fogja fel, ami az Isten Lelkéből
ered. Balgaságnak tartja, s nem képes megérteni, mert lelkileg
kellene megítélnie”. Az 1975-ös, új református bibliafordítás pe-
dig így interpretálja a szöveget: „A nem lelki ember pedig nem
fogadja el az Isten Lelkének dolgait, mert ezeket bolondságnak
tekinti, sőt megismerni sem képes: mert csakis lelki módon lehet
azokat megítélni.” Ha mindezt igaznak fogadnánk el, **a Szent
Lelket helyesen Szent Szellemnek kellene mondanunk, míg az
Újszövetségben előforduló „lélek”, „lélekben”, „lelki” kifeje-
zéseket - ahol az eredetiben pneuma található, át kellene
„szellemesíteni”.** Ahogyan tette azt a „szellem” szót 1808-ban
kiötlő nyelvújító Kazinczy Ferenc előtt majd négyszáz évvel két
huszita ’bibliafordító’, akik a maguk fordításával vagy 150 esz-
tendővel megelőzték Károli Gáspár gönci protestáns prédikátort
is.”

*

Úgy gondoljuk, hogy az olvasó természetes lépésnek tekinti,
ha ezután érdemi tárgyalásunkat a már annyiszor emlegetett
„*Szellem, erő, anyag*” című könyv magyarázatával folytatjuk.

2./ Egészen közléről a „*Szellem, erő, anyag*” és annak taglálása (*)

Adelma, a címbeni mű megjelenését (1870) követő 30 év múlva „Életemből” című írásában (1900) így emlékszik vissza a mű keletkezésére és ami egykori visszhangjára:

Azt a szellemi kinyilatkoztatást, melyet a „*Szellem, erő, anyag*”-ban kaptam, éppen olyan nehéz megérteni, akárcsak a János evangéliumát. Bizonyára kevesen is fogják megérteni. Hát ha még elgondolom, hogy mily módon adták azt nekem a szellemek! Alig voltam még 27 éves; a Bibliát még egyszer sem olvastam át teljesen, s fogalmam sem volt valamelyes filozófiai vagy okkult irányú munkáról. Akkoriban sokat szenvedtem s nagyon törekeny szervezetű voltam. Ágyamban ülve, az előttem lévő kis asztalkán kellett minden nap médiumuilag írnom, teljesen gépiesen. Fogalmam se volt róla, mit írok; kezem csak úgy repült a papír felett. Férjem, mellettem ülve, folyton hegyezte az írónokat újabb papírlapokat tolt elém. A háromszögeket, összeadásokat és a különböző figurákat csak írtam, rajzoltam, összeadtam; mindezt annyira teljesen gépiesen, hogy még gondolkodni sem voltam képes róla. S így ment ez oly gyorsan s oly soká, amíg csak karom ki nem fáradt és ki nem merültem. Eleinte át sem olvastam, amit írtam. Amit így médiumilag írtam, az rendkívül futólagos, más által alig olvasható írás volt; hogy nyomda alá adhassam, férjemnek lediktáltam, ami azonban kétszer, sőt többször annyi időbe is került, mint a leírása. Harminc nap alatt kész volt a könyv. Áadtuk azt a világnak úgy, amint az megíratott. A könyv kiadása után élénk levelezést folytattam 1870-ben Hoffmann Ferenc (1804-1881) würzburgi tanárral. Alább közlöm a bírálatot, melyet ő a „*Szellem, erő, anyag*” könyvre vonatkozólag írt. Megfoghatatlannak tartotta, hogyan írhattam én még fiatalasszony létemre ezt a könyvet az ábrákkal és számtörvényekkel együtt olyan rövid idő alatt, minden előmunkálat és gondolkozás nélkül. Hetven éves nőnek tartott, aki buzgón tanulmányozta a Kabbalát, Plátót és Eckerhardtshausent. Alig bírta elhinni, mikor megírtam neki, hogy én 30 éves vagyok és még semmiféle filozófiai munkát nem olvastam. A médiumi írást nem volt képes felfogni és talányszerűnek tartotta az egész dolgot. Gyakran levelezett velem és több

mint 300 mély értelmű tudományos kérdést intézett szellemeimhez. Magam alig értettem a kérdéseket, de választ azért mindeikre kaptam és azokat közöltem a kérdezővel.

*

a./ Maga a bíráló(*)

„Ez az írás a spiritiszta irodalom teréről való, aminek létezését ismerik Észak-Amerikában, Franciaországban, Angliában és Németországban. Címe és az anyagiasság ellen irányított tartalma után ítélve azt hinné az ember, hogy a „szellemeket” e könyv megírására Büchnernek „*Erő és anyag*” című munkája indította. Három előszava van. Az elsőben Adelma, vagyis Vay báróné kijelenti, hogy a következő fejezeteket médiumi úton írta és így előtte ismeretlen dolgoknak jutott tudomására. Azzal a biztos érzéssel szolgáltatja át azért e szent adományt az emberiségnek mint testvéreinek, hogy így Isten akaratát teljesíti. A második előszóban Adelma férje, Vay Ödön báró mondja, hogy ő naponként szemtanúja volt annak, miképpen készült ez a könyv és hogy a médiumnak rendszeren hirtelen támadt ellenállhatatlan vágya a gépies írásra. A közlemények pedig váratlanul, hirtelen és oly sebességgel írtak, hogy képtelenség lett volna a médiumnak az írás ideje alatt a tartalom fölött gondolkoznia, vagy egyéni gondolatait belekevernie. A harmadik előszóban a műben használt kifejezéseket magyarázza meg a médiumnak három vezető szelleme. A 39 fejezetből álló mű három könyvre oszlik, melyeket egy számoknak és potenciáknak (egyenlő tényezőkből származó eredményeknek) táblázataiból álló függelék követ.

Istent /1/ ez a könyv szellemnek és a világ teremtőjének hirdeti. Az Istennek nevezett szellemi elv a lehető legmagasabb fokú értelmet és képességet foglalja magában, valamint az ő korlátlan akaratában rejlő ereje az anyagnak lehető legmagasabb foka, amit ősfénynek nevezünk. Isten az ige, és egy örökké teremtő szellem. Ő önmagában tökéletes és változhatatlan Mozgatója és középontja a mindenségnek, s ura az összes törvényeknek. Magában foglalja mindennek a lehető legmagasabb fokát, és önmagából teremt meg mindent. *Isten tehát szellem, erő és ősfény*, ebből jönnek létre a teremtményeknek nevezett átalakulások, sűrűsödések;

ez a három minden létben egy széjjelválaszthatatlan egység. /L. Függelék III. első harmad./

A természeti törvények változatlanok, mert megalkotójuk, az Isten, változatlan; és csodákat ezek nem ismernek, csupán a rövidlátó szemnek tűnik csodának az, ami előtte ismeretlen. A természet törvényeinek kikutatása határtalan térség és a tanulásnak vége nincsen. Az ősfény éppen oly mindenütt jelenlevő, mint az Isten maga, mivel egyúttal anyaghüvelye Neki. Istennek teremtő működése is éppen oly örök, mint ő maga, mindamelllett nincs túlsúfolttság a mindenségben. Csakis Istennel szünnék meg a teremtés és a dolgok keletkezése. Minden Istentől ered és Hozzá tér vissza. Mindamelllett, ha **mindent Isten teremtett semmiből**, a semmi alatt parányokból és tömecsekből álló élettelen és értelen anyagot kell értenünk melyet *Isten a szellem, erő és ősfény által felébresztve és képességekkel felruházva, élettal /életelv: 2/ teljes mindenséggé teremtett*, akkor észrevétlenül Herbartéhoz hasonlóan kettőssé válik ez a tan. Az ókorbéliak közül ez a kettősség Arisztotelészre, még inkább pedig Anaxagorosra emlékeztet, továbbá Gledichnek arra a magyarázatára, melyet Mózesnek világteremtés tanára alkalmaz. /L. Függelék III. második harmad./ *Az élő ősvilág csak szabad képességekből /elsődök: 3/ és a természet törvénye szerint való parány- és tömecsfényttestekből /életelv: 2/ állott; minden összhang volt, hármas összhang. - Így mozgott a mindenség sok millió évezreden át egy kettős erő mozgását követve. Fenséges, Isten által betöltött mindenség volt az, amelyben a fluidikus cseppecskék agglomerációkká (gomolyokká) képződtek és melyben az elsődök teremtési munkálatokat végeztek. /I-III. Fejezet, továbbá Függelék III. harmadik harmad./* A következő rész a világot felölelő vonásokban azt tárgyalja, **miképpen keletkezett az elsődök egy részének a szabadakarattal való visszaélése folytán, a teremtés összhangjának megzavarása, vagyis a bukás** és hogy mily következményei lettek ennek a természet rendjére nézve; szóval az első törvényszegésről beszél. Ehhez fűződve fejlődik ki Istennek a tévelyedettek megmentését célzó **kegyelmi elhatározása, mellyel kiemeli az elsődök bu-**

kása által okozott zűrzavarból a világokat, és újjá teremti a bukott elsődök számára, hogy ott észre térjenek és javulni törekedjenek.

Innen ered a teljesen tisztán maradt elsődöknek, immár Messiásoknak az ő bukott testvéreikhez való küldetése az alsóbb világokba. Gógjüknél fogva azonban másodszor is buktak az elsődszellemek, ami most az újra buktak anyagostul való kidobódásához, a bűnbánók könnyebb visszatérhetéséhez vezetett. Isten pedig másodszor is megkegyelmezett, és a kiürült másod vagy paradicsomi világokba embriószellemeket teremtett a másodszor is bukott elsődök intelligens térítéséhez. Ez volt a másodrendű szellemteremtés. Így tehát voltak most már hű elsődszellemek, paradicsomi szellemek és bukott elsődök. Ez utóbbiak képezik az ellentétet. A bukott elsődök azután megkísértették és ellenkezésre bírták a paradicsomi szellemeket, ami a harmadik bukást (Ádám-Évák) és az újabb kidobásokat okozta. Ez Mózesnek „teremtéstörténetére” emlékeztet. Mélyrehatóbb ismertetést nagyon nehéz volna nyújtanunk erről a meglehetősen páratlanul álló részéről a közleményeknek /V-XVII. fejezetek/, mert hiányosak a fogalmaink a még magas síkon történő világfokozatokat alakító és mozgató isteni elvek és eszközök megértéséhez. Nagyon nehéz azonban röviden összefoglalni „a zűrzavarból és bukásokból való háromszoros kibontakozást” magában foglaló szakaszt is, mely a XVIII. fejezettel kezdődik. Ez a naprendszerekkel és azok lakóival foglalkozik. A napokat és különösen azoknak bolygóit anyagi világoknak nevezi, melyeken az odautasított elfajult ellentétes szellemek sűrűbb anyagi testekben ébrednek. Az ilyen mélyen súlylyedt szellemeknek csakis állatemberi testet adhatott ezeken az alacsonyrendű világokon a szellem, erő és anyag; mert ugrást vagy kivételt az nem ismer, hanem mindig hasonlóan teremt. Csakis szellemi származásuk az, ami fejlődésre képesekké teszi őket, s megkülönbözteti az állattól; továbbá arra segíti, hogy fokról-fokra visszatérhessenek előbbi szellemi álláspontjukra. A bukott szellemek elvesztették az Istenről való fogalmukat, és a magasabb szellemekkel való érintkezésük is teljesen megszakadt. Isten azonban oktatásuk céljából elküldte hozzájuk hű elsődjeit.

Hat fokozat és naprendszer keletkezett, melyek közül a mi naprendszerünk és így Földünk is a hatodikhoz, vagyis a legalsóbb fokhoz tartozik. /IV-XX. Fejezet./ A XXI. fejezettől kezdve valamivel könnyebben foghatók fel a közlemények és könnyebben áttekinthetők, bár itt sem maradnak el feltűnőségek. Egész a harmadik könyvig **az ételről, a Földről mint parányi világról, az Isten fogalmáról a Földön, az érzéki testbe öltözéséről, a halálról, az ember szellemi adományairól s a delejeségről és villamosságról beszél e mű.** A körforgást végző ételvet éltetőleg mindenütt jelenlevőnek mondja. A légnak minden porszemét és a Földnek minden parányi magvacskáját élőnek tekint, melyek minél jobban élednek, annál inkább gyarapszanak erőben és tudatban. **Mivel pedig éltetőleg hat az ételvet /2/ a törvénynek érzéki fluidjaira, azért érzéki tulajdonságokkal bíró szervezetekké alakult maga, t.i. állatokká és azok fajaivá. Amint lefelé sűrítőleg éltet az ételvet, úgy felfelé szellemiesítőleg cselekszi azt.** Szellemileg semmi sem vész el. A parányoknak (atomoknak) legcsekélyebb mozdulata is beletartozik az ételvet nagy egészébe, az pedig fejlődése útján szellemivé válik és az ősfénynek szellemi elve gyanánt visszatér a mindenségbe újraéltetőleg. **A Földet ez a könyv a legmélyebbre süllyedt és legérzékibb fokozaton levő világok egyikének tünteti fel,** mely a bűnbánatnak és a vezeklésnek helye; vezekelni pedig csakis előmenetel által lehet. Szellemi elfajulás és sűrűsödés következményének tekint mindent, ami állati; így tehát akadályokba ütközik, és nehéz a Földön lakóknak a magasabb szellemekkel érintkezniük. Az Istenről alkotott fogalmat a zsidóktól a keresztények és a mohamedánok is átvették, más népek azonban Istent az ő szellemi lényegében nem ismerik. A teremtő Istenben való hit pedig még a keresztények egy részénél is elenyészik, mert a materialisták tagadják létét. Ha azonban egyebet nem hinnénk el, mint amit láthatunk és megtapinthatunk, akkor minden tudománynak romba kellene dőlnie. Csak a szellem és az erő mozgatják az anyagot.

Hogyan érzékelhetnénk tapintásunk által a szellemet, mikor még az erő létezését is csak az anyagban való működése által bizonyíthatjuk, de látnunk, vagy kezünkbe venni az erőt nem lehet?

Szerinte Isten ismerete nélkül semmiféle tudomány sem marandó, és minél jobban megismerjük, annál nagyobbak és fenégesebbnek találjuk Őt. A szellemek bukása érzékiessé tette az Istenről való fogalmat és a földiek a valódi Istenismeretet csak fokozatosan érik el. Lépésről-lépésre juthatnak hozzá csupán, a kinyilatkoztatások szellemei útján, vagy pedig a küldetésből testbe öltözött magasabb szellemek által. Az elsődzsellemeknek gőg által történt bukása elhomályosította a szellemek értelmét és tehetségét s a megfelelő sűrűségű testekbe öltöztette őket. Minekutána létrejött a bukott szellemeknek a Földön való legelső, szervezetbe való öltözése, elszaporodtak és népeket s emberfajokat alkottak. **Az emberi főtust a szellem élte.** Eszerint ha hibás valamely emberi szerv, fogyatékos az annak megfelelő képesség is, valamint tökéletlen azok mozgatója, t.i. a szellem. Másképp meg sem lehetne magyarázni a szellemi tulajdonságok rengeteg fokozatát, ami sokkal többféle a szerves képződmények fizikai egyenlőtlenségeinél. Az ember szellemi adományai annyira változatosak, hogy agya szerves alakulásának és foszfortartalmának különféleségeiből erre logikailag következtetni éppenséggel nem lehet. Az ember agyát a gondolkozás fejleszti, **az agy maga pedig gondolat nem lehet.** Alantas szellem tökéletlenebbül, magasabb szellem tökéletesebben fejleszti ki a szerveket. A Földön történő rendes (normális) megszületés után **a szellem nem emlékezik az előbbi életéből semmire** és emberi szervein és érzékein keresztül gondolkodik s érez; hoz azonban magával tehetségeket tudományokat, erényeket és bűnöket emberi szerveibe, amik ott a külső benyomásoktól indíttatva fejlődnek. **A halál csak elszakadása az életszalagnak (a szellem és a lélek mozgató-éltető vezetékszála a testhez),** midőn az életerő a szellemhez vonzódik. Átalakulás és testbeöltözések nélkül a szellem nem nevelődhetik és előmenetelt nem tehet. Az életkörpályafutás a szellemek számára oly törvényes átalakulásoknak köre, amelyek magasabb fokok elérésére képesítik. A körforgásból kitérő ellenkező szellemek súlyyednek.

A szomnambulizmus állapotában a szellem nézetei gyakran egyénien alanyiak. - Egy második fajta pszichológiai jelenséghez

azok a **médiumok** tartoznak, akik írnak, hallanak, beszélnek, látnak és gyógyítanak, még pedig nem a saját mozgatójuknak, t.i. szellemüknek, hanem egy idegen mozgatónak, szellemnek indításából. Ezekben az esetekben nem tágul meg az életszalag, mint a szomnambuláknál, hanem csupán csatlakozik az ember saját szelleméhez egy idegen szellem, aki úgy nyilatkozik, hogy mozgatólag hat a médium szervezetére és helyettesíti a természetes vezetőt, mely gépiesen engedelmessé az idegennek, gépies eszközzé (médiummá) válik. **A médiumság** nem szervileg rendellenes állapota az embernek, hanem csupán **az az állapot, melyben az embernek saját szellemét, mozgatóját egy idegen helyettesíti.** Többé-kevésbé minden ember médium anélkül, hogy sejténé. Gonosz, ellenkező szellemek is helyettesíthetik az ember saját szellemét, amiből betegségek származnak, vagy görcsök, epilepszia, sőt örültség (megszálltság). Mindeddig csak a médiumok útján találják meg a szellemek az ő kinyilatkoztatásuknak eszközét; de ha képes volna az ember a kellő vegyi és erőbeli összetételnek alakot adni, akkor ennek útján nyilatkozhatnának. **Ha a főtusz** vegyi és erőbeli összetételét volnának képesek az emberek megalkotni és életképes környezet közé helyezni azt, **akkor egy hozzá kapcsolódó szellem által tovább éltetve bizonyára embrióvá változnék ez a főtusz.** /L. közelebbről a klónozásnál/ A médiumság adományát éppen úgy kell gyakorolni és fejleszteni, mint minden más tehetséget; a médiumság tehetsége pedig az idegeknek bizonyos simulékonyságában és az életdelej bizonyos mennyiségében rejlik. Szükséges a fejlődéshez az önnemésítés, az alázatosság és az ima. **A jó ember jó szellemeket vonz, és a tiszta, tökéletes szellemek csakis tiszta, tökéletes médiumok által nyilatkoznak.** A második könyv a Földnek delejére és villamosságára vonatkozó közleményekkel végződik, további figyelemreméltó vonatkoztatásokkal.

A harmadik könyv tartalmát illetőleg aligha sikerül röviden teljes ismertetést nyújtanunk. Kénytelenek vagyunk eltekinteni az említett számabráktól és a 14 pontenciás táblázattól, melyek fogalmat akarnak nyújtani a mindenséget összetartó fokozati hálózatról. Igazságnak nyilvánítja ez a könyv a kereszténységet, de nem a keresztény felekezetek dogmáit. **Krisztusról azt tartja,**

hogy mint elsőd-szellem vagyis Isten fia - az Atya szelleméből való szellem - az elsődök bukása után teremtett embriószellemek, vagyis a paradicsomi szellemekétől különböző lényegben emberalakot öltött a Földön, szenvedett, meghalt és feltámadott. Mindazokért a bukott paradicsomi vagy embriószellemekért jött a Földre, kik a Földön való testbeöltözés útján keresik megváltásukat általa. A szellemi szentháromságot szerinte az Isten mint Atya, az elsődök vagy Istennek fiai, és az elsődök után teremtett paradicsomi vagy embriószellemek alkotnák. Minekutána egy foknyi előmenetelt tettek a bűnhődő szellemek, küldetést nyernek az előbb elhagyott világokon, hogy ott szellemi szeretetet és tudományt közöljenek testvéreikkel. Elhagyott paradicsomjaikba csak akkor térhetnek vissza, ha szellemi tökéletességben, anyagilag, vagyis fluidikusan teljesen megfelelőkké lettek e világoknak. A teremtés történetének végével eljutván az egyélevésig, előttünk áll a szellemi hármas egység: **Isten, a hozzá viszonylagos elsődök és utánuk teremtett, az elsődökhöz viszonylagos paradicsomi szellemek. Isten teljesség. Az elsődök az ő teljességükben Isten fiai. A Fiú képmásai pedig azután teremtett szellemek, kik tökéletességben az elsődökhöz hasonlókká lettek teljességükben Szentléleknek neveztetnek. Isten a középpont akibe valamennyien fohászkodnak; a fohásznak meghallgattatása pedig a kegyelem. **A Krisztus és az elsődök megváltó munkájában hinniük kell nem csupán a Földön lakó embereknek, hanem a nagy mindenség valamennyi szellemének, mert e nélkül az ismeret nélkül előre nem haladhatnak. Egyedül a szeretetnek és hitnek szellemi tulajdonságai képezik ki tökéletességre a szellemet.** Isten adott az embernek értelmet arra, hogy ezeket kiképezze és adott neki tudásvágyat, hogy tanuljon.**

Az állatoknak a saját mozgatójuk (életelv vagy lélek) mellett nincs meg ez a tudás iránt való vágyuk. Az ember akarja tudni, mi ő, honnan jön, és hová megy, és ez a szomjúhozása az igazságnak **bizonyosságot tesz az ember szelleméről.** A zárószó kijelenti, hogy egészen mellékes, melyik szellem írta mindezt, mert a fődolog a szavak tartalma. Azt mondja: „Küldetést kaptunk, hogy átadjuk az embereknek ezt a kinyilatkoztatást és mi a szent háromságból szólunk. A médiumot mi már születésétől

fogva erre a feladatra készítettük elő, állandóan körülvevén őt de-lejünkkel fluidikusan és sugalmazásainkkal szellemileg. Mivel pedig szívesen engedelmeskedett nekünk, könnyebb volt őt erre a gépies médiumságra alkalmassá tennünk. Létraként szolgált nekünk és önként engedte át befolyásolásunknak gondolkozó szerveit. Maga is segített bennünket imái és Istenhez küldött fohászaival” stb. Minekutána működésre szólítja fel a háromból, úgy-mint szellem, erő, anyagból álló egyet, az Istent, az ösfényben változhatatlant, az elsődök megváltó erejét és a szentlélek befolyásolását: egyúttal befejezi egy háromszögből álló aláírással. A számábrákból, számításokból és elnevezésekből álló táblázatok következnek, melyeknek céljuk megvilágítani e mű tárgyában szétszórt számképleteket. Nehezen megfejtendő talány áll előttünk, ha már most azt kérdezzük, miként magyarázható meg ez az írás a tartalmával együtt. Lehetetlen azonban a materialisták, panteisták és racionalisták ismeretes magyarázati kísérleteivel beérnie annak, aki tanúja volt már az asztal és különböző tárgyak mozgásában nyilvánuló pszichografiai jelenségeknek; vagy aki gondosan összehasonlított médiumi közleményekre vonatkozó különböző tudósításokat; és aki eléggé jártas a magnetizmus (de-lejezés), szomnambulizmus (alvalátás vagy járás), szellemmegjelenés és megszálltság régebbi és újabbkori irodalmában. Reichenbach a jelenségeknek ezt a körét egészen a kézzelfoghatóságig bebizonyította „*Az érzékeny ember és annak az óddal szemben való magatartása*” című munkájában, és még különösebben „*Az ód tana és néhány mozgási jelenség, mint az ód elvének a természetben rejlő, újonnan felfedező alakja*” című művében. (Wien, 1869. Braunmüller.) Azt mondja: „Alig látott a világ a médiumi jelenségek tényének letagadásához hasonló, nem tudományos erőszakoskodást!” Ezek az oktatások ugyan bármennyire tanulságosak, mégis leplezetten hagynak előttünk sok oly talányt, amelynek a médiumi közleményekben, különösen a „*Szellem, erő, anyagban*” merülnek fel.

Elég olyasmi fordul ebben elő, ami idegenkedést ébreszt bennünk. A legtöbben már abba sem tudnak belenyugodni, hogy Adelmának szellemi vezetője nem egy, hanem három; és hogy ezek évek óta dolgoztak volna az ő előkészítésén. A mű előadási

hangjában a teozófnál nem ritkán előforduló dagályossággal sehol sem találkozunk; meglepően egyszerű az még ott is, ahol a legnagyobb fejtörést okozza is a magasztos gondolatok kifejezésben is mindenkor mérsékelt. Habár a szellembukást nem kifogásoljuk, sehol sem találjuk alapját a háromszoros szellembukásnak. **(Nagyon természetes ez. Először az elsődök buktak, és ahelyett, hogy javultak volna, újra buktak gögjük által. Harmadik esetben már az utólag teremtett paradicsomi szelleme- ket buktatták el. /Adelma megj./)** Legzavaróbb hatásúak a számképletek és az ábrák, melyeket aligha fog valaha földi lény megérthetni. (Számképletek nélkül lehetetlen bebizonyítani a nyert szavaknak igazságát. A számok úgyszólván ütemről-ütemre haladnak a szavakkal. Adelma). A vezető szellemek ugyan gyakran beszélnek parányokról és mégis alighanem egyedeket akarnak alattuk érteni; (Nagyon lehetséges, mert én akkor egyáltalában nem értettem ahhoz, mik az atomok vagy a monádok (parányok és egyedek) nagyon nehéz lehetett tehát a szellemeknek az én agyamon keresztül olyasmiket írni. /Adelma/) A vezetők monádológiájához szükség szerint csatlakozik **a lélekvándorlás tanának egy neme, mely bár nem azonos az indusok és más keleti népek fantasztikus tanával**, mégis rokona annyiban, hogy benne is nagy szerepük jut a megmérhetetlen időtartamoknak. **Adelma vezetői is határozottan helyeslik** és rendjén valónak tartják **azt, hogy az ő közleményeiket megvizsgáljuk**. Ha pedig az Adelma vezetői világnézetének rendszerében találhatnánk bebizonyítható tévedéseket, homályosságokat, és más olyasmiket, amik teljesen érthetetlenek maradnának előttünk, minden csodálkozásunk dacára az sem bizonyíthatná még azt, hogy ezek a nyilatkozatok nem a szellemvilágból származnak.

Még akkor is kénytelenek volnánk a jelen esetben is elismerni, hogy az Adelma médium közleményeiből mélyértelmű, egyszerű világnézet tárul elénk, melyben örök igazságú gondolatok tündöklenek fényesen világító csillagzatok gyanánt. Ezt a jelentőségeltjes voltát még az sem csorbíthatná meg, ha egyik gondolata sem volna már teljesen ismeretlen a Földön; vagy ha mind együttesen, vagy szétszórtan fellelhetők volnának már a mi ókori

vagy újabb időbeli nagy földi szellemeinknél. Adelma mindenestre felsőbbfokúan képzett médiumnak bizonyul. - Ezzel még nem mondtuk azt, hogy ő a tökéletesülésnek ennél magasabb fokaira is ne emelkedhetnék, vagy hogy a jövőben nálánál jóval tökéletesebb médiumokkal ne találkozhatnánk; sőt azt sem mondtuk, hogy a vezető szellemek ennél tökéletesebb módon már nem nyilvánulhatnak. **(35 esztendőes médiumságom történetében páratlanul áll az a kinyilatkoztatás és annak meglepő írásmódja, melyet a „Szellem, erő és anyag”-ban nyertem. Soha többet ilyen mélyértelmű dolgot nem kaptam. - Spiritiszta hitünknek ez az írás szilárd alapját képezi; úgyszólván evangéliuma a mi irányunknak- /Adelma/.)** Adelma vezetői éppen hátróztottan kilátásba helyezik ez utóbbi dolgot a jövő számára. Nem tarthatnák-e hát ide illőnek Shakespeare-nek ama mondását: sokkal több dolog van a mennyben és a földön, mint amennyiről a ti iskolai tudományotok álmodik! Würzburg, 1870. Hoffmann Ferenc tanár.”

*

Hoffmann tanár nyilatkozata a szellemvilágból:

Megérhettem azt a nagy örömet, hogy az általam annyira tisztelt barátomat, Hoffmann tanárt, 1876-ban meglátogathattam Würzburgban. Azóta ő már a túlvilágon van és tudja az igazságot, mert világosságot nyert. Egyetlen egyszer írt velem médiumi úton és közleményei a következők:

„Kedves Adelma barátnőm, bizony régen várok már arra a pillanatra, mikor engem írni enged; de hát soha-soha sincs ideje! Mennyit fáradtam földi életemben a szellemek halhatatlanságának kérdését illetőleg. Mennyit gondolkoztam, olvastam és írtam! Tanulmányoztam Baadert, Kantot, Schopenhauert, Schleiermacher-t, Pertyt, Daumert, Hartmant, Fechnert és Fichtét; még pedig nagy vágyódással foglalkoztam mindenikkel. Magát, kedves barátnőm, szinte ostromoltam a kérdésekkel, melyeket jó szellemeihez intéztem. Soha sem leszek képesek eléggé megköszönni, hogy nekem a halhatatlanság tanában annyi világosságot, tisztaságot és bizonyosságot nyújtott. Nagy hasznát vettem ennek a szellemek hazájában eleinte; földi életem utolsó éveiben pedig erős hitet és

édes biztosságot nyertem általa. Valóságos diadalmenet volt a szellemek birodalmába való belépésem; életem legszebb napja volt az! Ott találtam az én vitéz Adolf fiamat, Baadert, Schleiermachert, Gellertet, Kantot és számos ifjúkori nézettársaimat. Ismét együtt voltunk mindnyájan. Így kiáltottam fel: „Igazat mondtak tehát Adelma szellemei, van halhatatlanság és van viszontlátás! Tovább tanulunk és kutatunk tehát, mert él a szellem, mely soha sem fárad bele a kutatásokba.”

Így összekerülvén ismét mindnyájan, kik emberek voltunk a Földön, láttuk műveinknek és könyveinknek tévedéseit és fogyatkozásait, és örültünk a bennük foglalt igazságoknak. Sugalmazni igyekszünk a földi médiumokat, hogy minél nagyobb tért hódítsanak az igazság ezen a parányi bolygón. Nem valami könnyű munka valóban áthatóan sugalmazni a médiumokat, mert azok akarata és gondolataik zavarják a szellemeket. Teljesen át kell alakítani a médium gondolatmenetét. - Gondolhatja tisztelt kedves Adelma, hogy én itt mohón igyekszem tovább tanulni és a szellemek kérdését tanulmányozni, mert igen tág a terünk. A tévedéseknek nem szabad elcsüggeszteniük az embereket, mert csak eszközei ezek a célnak. A tévedések elenyésznek, míg az igazság győzni fog; a viták pedig tisztulást eredményeznek. Olyannak látom ezt, mint egy fazekat, melyben mindenféle anyag összefő, és végre mégis tiszta levest nyerünk belőle. Éppen így áll a dolog a különféle médiumi nyilatkozatokban rejlő ellenmondásokat illetőleg. Sem egyik ember a másikkal, sem egyik szellem a másik szellemmel nem egyenlő; mindenkinek megvan a maga nézete, tudása és hite; és mindezekből végre az igazság fönixre pattan ki. Ha nem is gyakran írok magának, hú barátnóm, nagyon sokat gondolok önre, mióta szellem vagyok. **A hála köteléke fűzi Önhöz, édes Adelma, mindazokat a szellemeket, kiknek még mint embereknek valami jót tett, mert a szellem nem felejt.** Sokan vannak így sejtelmén kívül segítségére; közöttük hú barátja is: az egykori Hoffmann Ferenc.”

3./ A „*Szellem, erő, anyag*” válaszai a „*honnan, miért, hová*” kérdésekre(*)

A XIX. és a XX. század fordulóján, vagyis a mű megjelenését követő 30 év múlva pedig Tóvölgyi Titusz közírót, az „Égi Világosság” akkori felelős szerkesztőjét ragadta magával Adelma médium útján napvilágot látott fenti filozófiai mű. Saját fordítását követően háromszor kezdett bele annak magyarázásába, míg a végleges ismertetést 1903-ban „*A mindenség földtani a leszármazási művelődésének története*” címmel és három kötetben (756 oldal) adta közre. Kiemelünk hát ebből a hatalmas magyarázó szövegből a sajátunk mellé egy-egy ragyogó megállapítást, vagy éppen olyan értelmi felvillantást, ami a földi agy számára sok nehéz fogalmat és kifejezést az eddigieknél talán érthetőbbé tehet.

a./ A művet médiumi úton létrehozó szellemek maguk is jelzik, hogy ők **a mindenség alkotásának** részleteibe nem bocsátkoznak. A mű csak azt a célt szolgálja, hogy az embereknek **némi fogalmuk legyen származásukról, sülyedésük okáról, módjáról és a visszavezető útról**. Nagy vonalakban tehát az van itt kimutatva, hogy **nem a világok lettek előbb, nem az anyag, hanem a szellem és minden esési fokozatban a világok alakultak a szellemekhez és nem a szellemek a világokhoz**. Aminthogy az emberi test is a szellem szerint alakul, **a világok is a szellemek működéseinek kifolyásai** a természeti erők, vagyis **az életprincipium avagy életelv általi fejlesztő forgás - mozgás, felszívódás, vonzás, taszítás és tömegesülés hozzájárulásával**.

b./ **Az elsődöket** ne oly szellemeknek képzeljük mint amely sülyedt és tehetetlen szellemek mi vagyunk. Azok hatalmas szellemek voltak, rendelkeztek a természeti erők felett, azok titkainak egész tárháza nyitva volt előttük és rendelkezésükre állt, nem úgy mint nekünk. Ne a mi tudásunkhoz, a mi erőnkhez és a mi eszközeinkhez mérten ítéljük meg az ő cselekvési hatalmukat, mert akkor csakugyan nem leszünk képesek fölfogni, miként foglalhattak állást Isten ellen, kinek gyermekei voltak. Ámde szabadakaratom csábingerénél fogva a nagy erő és hatalom felkeltette bennük az elbizakodottság gyarlóságát, **független istenekké akarván lenni**,

felláztak az Atya ellen. Ezt az évezredekig tartó küzdelmet írja le a IV. fejezet mindössze három lap terjedelemben, a zászlóvivő Lucifer szerepének részletezése nélkül, amiről a Biblia is csak máshol és egy mondatban tesz említést. Érdekes módon azonban sok nemzet (perzsa, hindu, kínai, egyiptomi) vallásában szerepel a fő jószág mellett a szellembukással keletkezett romboló rossz léte is, amit színes és logikus leírásnak tekinthetünk.

c./ **A bukás pillanatától kezdve nagy szerepet játszik a „fluid”, a tulajdonképpeni anyag, mint a bukott szellemek megsűrűsödött ereje, a világetertől** kezdve a legkeményebb bazaltig. A lázadók ezt használták az Isten elleni harcban, **de ez okozta vesztüket is**, mert az a természettörvénynek erejébe ütköztén végül nem voltak képesek uralkodni fölöttük, mint mikor a pajkos gyermek gyufával pusztító tüzet csinál.

d./ **A világok alakulását tehát** úgy kell tekinteni, mint a bukott szellemek ellenhatásának, és a természettörvények folyton rotáló működésének következményét. Ez a két erő egymás ellen harcolván, bekövetkezik a káosz, de a káoszból a természettörvények létrehozzák a fluidok keverékeiből képződő égitesteket, amelyek mindig az őket létrehozó szellemekkel egyenszerűek, és így lesznek a szellemek új hazáivá.

c./ **De mert a szellemek a küzdelmek alatt kimerültek és alétan, fluidokba zárva kerültek az alsó világokba, ezt a helyzetet kapiskálja emberré fejlődésként (evolúció) a földi természetbúvárlat kutató szorgalma, egyenlőre hibásan, mert tévesen hiszi, hogy az anyag fejlődik fokozatosan emberré, holott egy sugárzó isteni hullám (éltető erő) hat ébresztőleg először a szellemet burkoló, a vele adekvát (megfelelő) élet-princípiumra, vagy életelvre, ami aztán eredeti funkciója szerint fokról-fokra létrehozza a bukott szellem megjelenését szolgáló félanyag, majd anyagemberi testet.**

Földi évezredeknek kellett eltelni, hogy **ezt az igazságot a szellemvilág kimondhassa**. Nagyon fontos tétele tehát ez a további tárgyalásainknak, ezért erre - időben hozzánk közelebb álló szellemi közlemények tükrében - többször és részleteiben visszatérünk majd.

4./ A mű rövid összevetése a Bibliával (*)

Már mondatott, hogy Adelma médium által közvetített „*Szellem, erő, anyag*” című könyv Büchner Lajosnak „*Erő és anyag*” című a materialista világnézetet természettudományi alapon kifejtő - könyvére adott isteni válasz volt. Természetes tehát, hogy mi ezt a művet a **szellemtani világnézet alap kijelentésének tekintjük**. Igaz, nem könnyű olvasmány; megértése nem egyszerű feladat. Tanulni kell és gondolkodni felette. *Össze kell vetni a földi tudomány fejlődésével nyert ismeretekkel, és ugyanakkor a Bibliával is*. Rájövünk majd, hogy mindkét vonatkozásban több a hasonlóság, mint a különbözőség. A mű keletkezésének időpontjában az emberiség legműveltebbjei sem tudtak még a régi előítéletektől függetlenül gondolkodni, még kevésbé írni. *Adelmát ezért a könyvért a római katolikus atyaszentegyház kiközösítette és a könyvet indexre tette*. A Biblia tekintetében ugyanis - a kritikai kutatások ellenére - még mindig az ortodox felfogás volt az uralkodó. Érezhető tehát ebben a műben is a Biblia szövegéhez való ragaszkodás, a látszat szerinti különbözőségek esetében pedig a szavak szellemével történő értelmezés. A különböző népek kozmogóniái (a világegyetem kialakulásának, keletkezésének elméletei) abban az időben már eléggé ismeretesek voltak, és a szabadabban gondolkodók belátták, hogy az itt előadott kozmogónia részletesebb és logikusabb az eddigieknél. Igaz, ezt a kozmogóniát nem emberek írták, hanem a szellemvilág hirdette ki az emberiség számára. De a teljes igazságot - nyilván okkal - ez sem tárhatta fel, miként a Biblia teremtéstörténete sem, mert bizony az ilyen tárgyú ismeretnek az emberi felfogóképesség gyarlósága szab határt. Az a meggyőződésünk, hogy az osztrák kormányzat nem engedte volna megjelenni ezt a könyvet, *ha lényegében nem a Biblia hitelességéről tanúskodott volna azzal a megállapítással, hogy „Mózes elbeszélése a teremtés történetéről tudományosan*

helyes, vagy hittanilag igazságos nem lehetne, ha az csupán a Földre vonatkozna. Az egész mindenségről szóló képet ölel az fel.” Nem kell és nem szabad ezért a „Sz.e.a.”-t egy újabb Bibliának tekinteni, inkább azt csak magyarázónak. Többek között így:

- A Bibliához való ragaszkodást mutatja az is, hogy az első fejezet János evangélista szavaival kezdi a teremtésről szóló történetet: „Kezdetben vala az IGE”, vagyis a szó, a gondolat kifejeződése. Gondolata csak szellemnek lehet. Így egy bizonyos „kezdetben” már öröktől fogva létezett az a mindenható és mélységesen érző Szellem: az **Isten**, Aki túlradó szeretettől indítatva mindig gondolt valamit és **gondolata már teremtés volt**: Hozzá hasonló, tiszta, munkálkodásra és vizontszeretésre hivatott szellemlények, „Világosság az Én világosságomból”, **angyalok** vagy a „Sz.e.a.” szóhasználata szerint **elsődök**. „Ez az, amit igazából **Isten teremtő tevékenységének**, saját maga kinyilatkoztatásának nevezhetünk; lévén minden egyéb csak a törvények folyománya.” /Emánuel szellem közleményei/ Igen, mert „az IGE nem más, mint a gondolatnak és érzésnek az akaratban való kifejezése, azok megtestesített formája.” /Névtelen szellem: Titkos tan. II. köt./

- Persze a mondottakhoz előfeltételként szorosan kapcsolódik az ugyancsak Istentől származó ÉLET-nek működése, amiről ugyancsak Emánuel a következőket mondja: „Abba az Istenből előtörő folyamba, melyet erőnek, az étellel azonos erőnek vagy életprincípiumnak vagy életerőnek nevezünk /2/, az isteni bölcsesség és szeretet következtében egyéniségcsírák helyeztetek, melyeket az erő és életfolyamat továbbragadva kifejleszt és tökéletességre emel.”

- Folyománya ez annak, hogy „Istennek őstulajdonsága a szeretet. A szeretet igényel valamit amire kiáradhat; a szeretetnek szüksége van valamire, ami Őt megérti és visszasugároztatja; ez a valami pedig nem lehet más, mint Isten képmásainak, a tökéletes szellemeknek összessége. Így a SZERETET a TEREMTÉS örök oka, s miután a szellemek teremtése, vagyis a kiáradó isteni világosság egyéniségítése is a szeretet által történik: az egyéniség is örökkévaló.”

„Minthogy tehát az isteni szeretetből származunk, a szeretet képezi lényünk alapvonását. Így amint Istennek hasonmás vagy tükörkép, tökéletes szellem kellett, a szellemek mindegyikének is szüksége van tükörképre, mely őseredeti egyéniségét minden irányban kiegészíti. Az egyéniség e szükségletéből származott a DUÁLTÖRVÉNY, a duálok egyesülésében pedig a szellemek relatív teremtőképessége rejlik.”

Ez a téma a szellemtan egyik igen fontos alaptétele, amely részben utal ama bibliai kijelentésre, hogy „teremté Isten az embert az ő képre: férfiúvá és asszonnyá teremté”, de ezt meghaladóan - megértve a „Sz.e.a.” és a többi szellemi közlések ide vonatkozó részleteit - bevezeti a teljesség megismerésére vágyó embert a lét ama legmélyebb titkába, amit eddig sem a teológia, sem a filozófia érdemben meg sem próbált érinteni, holott mind a természeti, mind az emberi világ **bizonyos jelenségeinek kettősége szinte hangosan kiált magyarázatért!** Nem kell tehát csodálkozni, ha eme témára még számtalanszor visszatérünk majd. Most csak annyit, hogy a két szellemteremtés között mindössze csak azok célját illetően van bizonyos különbség. A Biblia több dologban ugyanis nem eléggé részletes. Így például sem az angyalok, vagyis az elsődök teremtéséről, sem azok bukásáról nem tesz említést, holott a paradicsombani *kísértőt*, mint magától értetődőt szerepelteti. Szintúgy angyalok jelennek meg az első emberpár paradicsombóli kiűzetésénél, de hogy azok honnan jöttek, nincs megírva. Ide kell fűznünk tehát magyarázatként a következőket:

Csak az angyalok, vagyis az elsődök egy részének bukásával bomlott meg a tökéletes rend a mindenségben, és keletkezett az ú.n. káosz, amit rendezni kellett, mert „Az ellentétes szellemek az általuk alkotott villamos fluidokban dermedt, halott-hoz hasonló, erejüktől megfosztott állapotban voltak. A káosz megdöbbentette, az összeütközés elárasztotta, a zavar elerőtlenítette őket, a duálok kettéválása elkezdődött /a végleges szakadás csak a második bukásuk után következett be!/: a mindenség pedig, amely a bukás előtt az életprincípium kétfélesége mellett

is egységes volt, az ellentét által fejlesztett taszító erő és villamos fluid következtében két törtre oszlott, szétrobbant /íme a természet kettősségének is az oka!!/

„Ekkor hangzott el Isten kegyelmi szózata! Amit Ő teremtett, ami Belőle és a mindenségből eredt, és önhibájából elfajult, azt nem akarta megsemmisíteni, vagyis nem engedte, hogy újból semmivé legyen, hanem kegyesen egy *kiengesztelési törvénynek* kívánta alávetni, amelynek keretében az ellentétnek saját munkája által kell önmagát hatványoznia és tisztítania.” /Szabad elhatározásból történt az elsődök bukása - hiszen rajtuk kívül nem létezett ellentét, vagyis kísértő, csak a hűn maradt elsődök, ugyancsak önként kellett történni a visszafordulásnak is!/

„Hogy a káosz rendezhető legyen, kiegyenlítő erőre, asszimiláló fluidra volt szükség. Ez a fluid Istenből és a Hozzá hű elsődökből áradt ki, akik delejes erőiket és fluidjaikat ősi tisztaságukban őrizték meg, s mint a legtisztább fluidok tartályai, belőlük ősnapok keletkeztek, ahonnan az elsődök Isten és a törvények rendelkezése szerint a káosz rendezésére küldetéseket kaptak, megkezdték messiási működésüket.”

- Az V. fejezet végén látjuk:

Kezdetét vette a kibontakozás a káoszból azáltal, hogy a törvény kialakult; a hű elsődök az ellentétes elsődök világától elkülönültek: „Isten megalkotta a szilárd boltozatot, és elválasztotta vele a boltozat fölötti és a boltozat alatti vizeket: második nap.” /I. Mózes 1:7./, de az ellentét fluidjával és repulzív /taszító/ erejével együtt, mint születendő világok - a vonzás és taszítás miatt kettős forgással - az ősnapokhoz köttetett: „Gyűljenek össze az ég alatti vizek egy helyre és emelkedjék ki a száraz.” /I. Mózes 1:10./

- Mindez természetesen évezredek milliói során ment végbe. A rendezés további mikéntjét a „Sz.e.a” tíz fejezeten keresztül tárgyalja, és a paradicsomi emberpár: „Ádám-Éva” teremtésének leírására csak a XVI. fejezetből kerül sor, és mi ezekre majd akkor térünk vissza részletesen, ha az eddig exponált témákat némileg szembesítettük a teológiai-filozófiai álláspontokkal. De addig is - a fentiek szinte tömör értelmezéseként - a Névtelen szellemnek

60 évvel később tanításának ide illő lényegét hozzuk a „Titkos tanítások” I. kötetéből:

5./ A teremtés hat napja és a hetedik(*)

Az írások szerint Isten a megváltás munkáját már tervbe vette a világ fundamentumának felvettetése előtt. /Ef. 1:3-12; 2Tim 9-10, Csel 15:18./ Ez a kitétel azt bizonyítja, hogy **a világ fundamentumának felvettetése előtt már léteznie kellett bűnbeesett szellemcsoportnak**, amelynek felemelését az istenség célul tűzte ki. **Tehát a világteremtés a szeretetnek, a kegyelemnek, az engesztelésnek, a jóvátételnek volt a műve.** A Szentírásnak az a kifejezése, hogy az Isten „*hat napon át teremtett, és a hetedikén megnyugovék*” azt jelenti, hogy a földi világnak hét teremtési korszakon kellett keresztülmennie, amelyek közül **hat korszakon végig a természet ereje arra a legmagasabb fokra fejlődött, hogy a Földön a szellem immár testet ölthetett, azaz az ember megjelenhetett /a szellem az erővel és anyaggal formába öltöztetett/.** A hetedik napon pedig az Isten mintegy szellemi sugárzásban fürdette meg ezt a világot, mintegy - hogy úgy mondjam - végigszemlélte és jókedvvel tekintett a világra. Ezt jelenti a hetedik nap; a megnyugovás kifejezése pedig azt, hogy az Isten befejezettnek tekintette a teremtést azáltal, hogy e megteremtett világon most már szellemlények tevékeny életet nyertek, miáltal ennek az alkotásnak megvoltak a feltételei arra, hogy továbbfejlődhessék a szellemiesülés felé. A kegyelem törvényvilágáról írott munkámra utalok itt azzal, hogy a teremtési korszaknak ebben az állapotában állt készen az alsó 7 háromszög, fizikai sík akkor lett teljesen kész. /Az említett mű ezirányú ábráját lásd a Függelék V. szám alatt./ Ezután keletkeztek a szférák (a légkörök) vagyis az ember lelkének a hazája; **mert addig a lélek és a szellem az anyagban volt, s az anyaggal a természettörvénnyel latens rotált.** „A világ fundamentumának felvettetése” kifejezés annyit jelent, hogy a törvénytelen fluidokat, erőket, s **a bennük fogva tartott szellemeket** a törvény osztályozta és ezeket mindelestül fogva, mintegy felgombolyította s mindent a maga helyére állított. (2-3-4-5. sz. törvények.) És így a maga helyén mindegyik

felébredt az életre, és minden erőreteg a maga formája és természete szerint testbe öltöztetett. (6. a születés törvénye. L. Függelék VI. sz. alatt.) Ekként a teremtés műve az emberrel, mint a teremtés koronájával, befejeződött. Mert valójában *az egész természet nem másért, mint csupán az emberért van, mert hiszen az egész világ a maga természetével s mindennel, ami látható és nem látható, tulajdonképpen az emberszellemé, az emberszellemnek a járuléka; nincs egyetlen porszem, egyetlen fűszál, fa, kőzet, vagy ásványrészecske, amely nem a szellem, járulékaképpen került volna a fizikai síkra a szellemek munkálkodása folytán.*

Mert hiszen mindennek haladnia, fejlődnie kell; valaki nem tud jót cselekedni, cselekszik rosszat, de tevékenykednie, mozognia kell, mert a mozgás be van iktatva a léthez tartozó ösztönök közé. **Ezek szerint tehát amilyen természet az embereket körülveszi, nem idegen valami tőlük, hiszen tulajdonságaik kivetődései, amiket a természettörvény csupán megfelelő formával ruházott föl. Amikor az ember megjelent a Földön, még nem volt szférája a Földnek, mert addig még nem volt élet, amely a maga hatásait a fizikai síknál továbbra vetítette volna.** Csak amikor a fizikai síkra került ember elkezdett a Földön dolgozni, mozogni, önmagából ismét életet kibocsátani, akkor teremtődött meg az első légkör; ez szabályozódott a maga erőivel s hozzákapcsolódott a Földhöz. Ebben a légkörben mindennek, ami csak a Földön megjelent, mintegy éteri, majd a lelki és *szellemi* fejlődéssel az *asztrál, mentál, kazuál*, stb. hazája létesült. /L. Függelék V. sz. ábra!/ Ezt az első légkört megteremtve, megkezdte spirális mozgását az erő, hogy fölemeljen a föld mélyéből a fizikai síkra új erőket s azokat a fizikai sík működésébe beállítva, ismét alámerüljön az élettelenbe, hogy onnan erőket, amelyek a fizikai síkon eddig még meg nem jelenhettek, a megszületéssel ismét magával hozzon. Ez az erő minden ilyen alámerüléssel nagyobb és nagyobb munkát végez és mindig magasabb és magasabb fokozatot teremt meg magának; és minél magasabbra emelkedik tisztító munkájában, szükségképpen annál mélyebben képes alászállani az élettelenbe is. (Minél finomabbá, minél éteribbé fejlődik az erő, annál mélyebben tudja áthatni a legtömörebb, a legélettelenebb anyagot is, hogy az abban halálos

dermedtségben rejlő életet felsodorja. /L. a Függelék IV. sz. ábrát./ Ezzel együtt jár, hogy minden egyes ilyen spirális periódus megtételével emelkedik a fizikai sík nívója az ember értelme, lelki- és megérző képessége, s ezáltal az alsóbb világokból mindig többet és többet vonz magához azokból az erőkből, amelyek eddig számára latens feküdtek, de amelyeket amint asszimilál, mind jobban és jobban fel tud használni ismét a saját képességeinek és erőinek kiterjesztésére. Mert minél nagyobb a fény terjedése, annál nagyobbat von magához az árnyékból is.

*

Mikor a fejlődés folyamán az emberszellemek feljutottak addig a pontig, ahol az alapigazságokat nekik mint törvényt pontokba foglalva ki lehetett nyilatkoztatni, (Mózes törvénye), akkor már a Kegyelem is lehajolt hozzájuk, ami abban nyilvánult meg, hogy mind tisztább és magasabb szellemek ölthettek testet a Földön, hogy az életükkel példát mutassanak azoknak, akiket tulajdonképpen még csak a természet ereje és nem Isten szava hívott életre. Az egész világon egy maroknyi nép - *az ú.n. kiválasztott nép* - van kijelölve és ideküldve abból a világból, amely világ közvetíteni volt hivatva a Megváltóval leendő kapcsolatot a Földön.

Ez a magasabb rendű világ a Nap s az ebből Földre szállott szellemek: *Ábrahám, Izsák, Jákob és azok az elődök, akikről a Szentírás említést tesz, akikben az Isten eszméje mint mag hintett el, hogy azt a Földre hozzák. Nem maga a népfaj, vagy a vér szerinti embercsoport a kiválasztott nép, hanem az az eszmét-hordozó és felfogó csoport, amely folyton való megújulással és fel-frissüléssel nemzedékről-nemzedékre fejleszti és választja ki önmagából az isteneszme megőrzésére és letéteményezésére alkalmas eszközöket, akik majd annak idején felfogó edényeivé válnak az Igének, megízesítő sója és összetartó ragasztó szere a Földnek.*

Ezek képezik a kiválasztott népet, nem pedig az a tömeg, amely ehhez hozzátapadt, amelyet test szerint magába olvasztott és asszimilált a zsidó népfaj. Ezek csak keretét képezik annak a magnak, amelyben az eszme megőriztetett. Az Isten a zsidóknak a csillogást, a kiváltságokat nem azért adta, mintha erre nagyon rászolgáltak volna, hanem hogy fennmaradásukkal nemzedékről-

nemzedékre ápolják azt a szellemet, amely majd bölcsőjévé válhat az új kijelentéseknek. **Mert hogyha a fajból történt volna a kiválasztás vér szerint, mint ahogyan azt ők hitték, s amiben még ma is sok emberlélek elbotlik és eltéved, akkor a Krisztusnak nem kellett volna oly nagy szenvedésekkel és oly zord halállal megpecsételnie az Ő munkáját.** De mivel a lélek szerint hivatalosak alig különböztethetők meg a test szerint magukat kiválasztottaknak tartóktól, így mindenhova odaférkőzik a tévelygés szelleme és megfertőzi az emberek tudatát. *Ez az oka annak, hogy az ősbűn, az emberszellemek nagyot akarása, az önmagát magasabbra értékelése, mint amennyi tulajdonképp, vagyis az a hit, hogy önmagát mindig többre tartja, mint a felebarátját, áthattotta azt a csoportot is, amely csak külsőleg, formailag képezte keretét a kiválasztottaknak.*

*

Mikor a fejlődés során a Föld fluidrétege annyira elkészült, hogy az igazságot sok szenvedés árán már a maga meztelenségében is képes volt felismerni, az igazságtalanság is ezzel arányos magaslatot ért el. Mert amily magas fokra felemelkedik a szellem testöltésről-testöltésre az ő értelmével és az ő tisztább erejével (L. Függelék V. és VI. sz. ábrákat), és amint ezáltal rétegről-rétegre megteremti az egyes szférákat: éppoly mélyen kell lehajolnia az alsóbb világokba is. **Eszerint, amint a harmadik szféra is kifejlődött, ennek értelmi ereje lehatolt az alsóbb világok törvényébe is és ott is élettel, világossággal látta el ezeket az alsóbb rétegeket,** s mivel az árnyékból erőket vont magához, nyilvánvaló, hogy az árnyékból kiemelt gondolatok és érzések éppolyan sötétséget mutatnak, mint amilyen fényt és világosságot ért el az értelmi, és érzelmi fejlődés. **Amikor pedig kifejlődik a negyedik szféra, ebben már a testöltés kényszerének és a körforgás vonzóerejének csekélysege folytán pihenést találtak azok a lelkek, akik hittek és hitükkel a törvényt betöltötték. Ekkor még a negyedik szféra korántsem volt olyan csillogó szép, mint amilyen ma. Mindazonáltal a negyedik szféra megteremtésével a természettörvény a legalsó világba, a legutolsó szögletbe is be-**

jutott s vele az élet, az elevenség és a világosság, ami ott is felébresztette a szellemeket. A földi légkör be van fejezve a negyedik szférával; ez a mennyország, mert itt pihenés, igazság, szeretet honol. A teremő munka azonban itt sem szünetel, hanem folyton-folyvást alkot és munkálkodik a földi szférák érdekében, - t.i. a három alsó szféra érdekében - hogy ezeken keresztül eljusson a fizikai sík alatti rétegekbe, amelyek még akkor a halálban pihentek, hogy azok is étellel és világossággal telíttessenek meg.

*

Az Úr ez alatt az idő alatt folyton munkálkodott. Kapcsolódásokat teremtett azokkal a szellemekkel, akik között meg kellett lennie. Szakadatlanul gondolatokat, érzéseket, igazságokat adott le az embereknek, így Mózes által és a nagyobb próféták által mindig magasabb, tisztább, jobb, az embereknek jobban megérthető alakban. Ezek által az újabb, magasabb, tisztább igazságok és erők által s azoknak a Földön élő emberek és szellemek révén való hatása által újabb, magasabb szférák álltak elő, amelyek kizárólag azért teremtődtek meg, hogy szolgálatára lehessenek az Úrnak a testöltésben. Íme: fokról-fokról kezdte az Úr a maga megváltó munkáját. Nem egyszerre lépett be a világba, hanem először a Földet körülvevő rétegeket hatotta át az Ő igazságaival, az Ő szeretetével, s csak mikor ezek az erő-rétegek át voltak hatva és ragyogtak az Ő igazságától, akkor érkezett el az idő, hogy testet ölthessen a Földön. Amikor testet öltött, azok a szellemek, akik át voltak hatva az Ő világosságától, körülfogták Őt, és segítségére állottak, szolgáltak Neki, erősítették, bátorították Őt. Mert talán szükségtelen is mondanom, hogy mivel Ő a legmagasabbról jött, tehát az Ő hatása a legmélyebbre bukott szellem-fluidokat is felébresztette, és étellel hatotta át, mert minél nagyobb a fény, annál messzebb világít. Az Ő szellemi ereje, az Ő fénye a poklokra is aláhatott és az ott lévő szellemek is érezték és tudták, hogy valami nagy dolog történt.

Így megmozdult minden erő, minden hatalom és mind életet nyert a Belőle áradó életből. A világ forrongott, elégedetlenkedett, a zsarnok járma alatt nyögött az egyik, és diadalmában

úszott a másik embercsoport. A legnagyobb végletek voltak akkor a Földön. Mámor, dőzsölés, zsarnokoskodás, kegyetlenkedés, kéjhajhászás és - amennyire az ő fejlettségük, értelmük megengedte - a legnagyobb kényelem, pompa és fényűzés az egyik oldalon, s a legkeserűbb elnyomatás és szenvedés a másik oldalon. Ez az idő volt kiszemelve arra, hogy az Úr áthidalja, összekösse ezeket a széjjelvált erőket, mert különben a világ már azon a ponton volt, hogy széthulljon a széthúzó erők hatása alatt. A szférákban dübörgött a bosszú és minden eszköz jó volt arra, hogy a halált, mint megtorlást alkalmazásba vegye az elnyomottak serege. S ezekben a nagy fluidi és szellemi ellentétes állapotokban állította Őt oda a természettörvény, hogy az ellentéteket kiegyenlítse s azokat, akik már érettebbek voltak a szellemi igazságok befogadására, s akik a hit által Hozzá kapcsolódtak, megmentse. Azáltal, hogy az Úr a Földre szállott, világosságának fényével áthatotta a közbenső szférákat is, a felsőbb szférákba nagy csendességet, békességet, boldogságot víve, míg az alacsonyabb szférákba forrongást. Az itt élő szellemek ugyanis mintegy étellel telítették meg, a jók a jóban, a rosszak a rosszban váltak hatékonyabbakká!

*

Az Úr Jézus az Ő nyilvános működésének megkezdésekor, már mindazoknak az erőknek újra birtokába jutott, amelyeket testbeöltözésekor letett, hogy ne legyen Ő se különb és hatalmasabb a többi emberszellemnél. /Minden létező anyagi szubstancia, és legyen az bár a legtömörebb, vagy a legéteiribb anyag: szellemproduktum, egyszerűen azért, mert a szellem gondolatokat és érzéseket teremt; - a gondolatok és érzések: erők, az anyag pedig megsűrűsödött, összetömörült erők hal-maza. A szférák anyagát szellemek gondolatai és érzései hozták létre. De maguk a bolygók és a bolygók anyaga, a föld, a tenger, a hegyek, egyszóval mindaz, amit ti anyagnak neveztek, erőknek, gondolatoknak, érzéseknek megsűrűsödései. Magában az emberi testben, amely egy sejtesített tömeg, gondolatok és érzések vannak összetömörítve, amelyek ebben a sejtesített anyag-tömegben latens rejtőznek. Ezeknek elgondolása után világos,

hogy miután a szférák anyaga is szellemek által kibocsátott gondolat- és érzéserők tartálya, egy tiszta szellemre nézve a szférák anyagának felöltözése - annak dacára, hogy a szférák anyagában a gondolat- és érzéserők latens fekszenek - kísértést jelent. Az Úr Jézus Krisztusnak tehát akkor, amikor a Földön testet öltött és sorra Magára vette a legfelső szféráktól a legmélyebbekig e földi világ anyagát, ebben az anyagban rejlő ellentét-eszmét mint kísértést, sorozatosan le kellett győznie, ez anyagokat a bennük lévő ellenszegülő elvtől tökéletesen meg kellett tisztítania, a maga abszolút tiszta, isteni erőivel át kellett sugározni. És az Ő isteni lénye csak akkor érvényesülhetett a maga teljes fenségében ezen az anyagon keresztül, amikor ennek legyőzése és átsugárzása teljesen és tökéletesen befejezést nyert.)

Reá, miután földi anyagba öltözködött, éppúgy hatott az alacsonyabb szférák nyomása, mint a magasabb szférák emelő hatása. Az Ő földi testi életének ideje arra szolgált, hogy azokat az erőket, amelyekkel ezek az alacsonyabb szférák hatottak Reá, átszellemesítse; s mivel ezeket átszellemesítette, mintegy az ő anyaguktól megtisztította, azért volt Neki hatalma ezek fölött az erők fölött, azért tudott az ú.n. ördögöknek parancsolni, azért volt képes a halál és a betegségek fölött diadalmaskodni. Szelleme mindinkább erősebbé és erősebbé vált a test felett annyira, hogy mikor kilépett a világba, a test már csak puszta eszköze volt. Az összes természeti erőknek parancsolt; nem azért, mintha ezt a képességet Magával hozta volna, mert hiszen Ő csak szellemi erőket hozott Magával; de ezeknek a szellemi erőknek folytonos munkájával legyűrte, megtisztította a természeti erőket és azért ezek a megtisztított természeti erők rendelkezésére állottak. Ez tette Őt misztikussá és érthetlenné a földi ember szemében, aki testi énje fölött uralmat venni nem képes. Ő azonban ezeket az erőket sohasem állította az Ő saját egyéniségének a szolgálatába, hanem csupán az igazság szolgálatába. *Es éppen mivel ez erőket csak az igazság szolgálatába állította, és csak a hit megerősítésére vette igénybe, azért nem tudott vele kikezdeni, Vele mint egyenrangú fél szembezállani az elűzött, vagyis erejétől és ha-*

talmától megfosztott sátán. Ez tehát csakis az embereken keresztül vélte a harcot a maga részére diadalmasan eldönteni. Az a szenvedés, küzdelem, megaláztatás, lelki- és testi-meggyötrés, amiben az Úr részesült, természetes visszahatás volt olyan nívójú szellemek részéről, amelyeneket Ő gonosz erejüktől megfosztott. Mert azok a szellemek, akiktől megszabadította az embereket, akiket ördögöknek neveznek, azáltal, hogy Vele összekötetésbe kerültek, elvesztették az ő erejüket, s mivel az ő fluidjaik, azaz az ő erejük, tehát az ő vagyonuk tönkrement, azért könyörögtek Neki, hogy hagyja őket békén, hadd cselekedjenek tovább.

És miután Krisztus Magától mindent megtagadott, mindent visszautasított, semmit el nem fogadott a Földtől, az ellentétől, ennél fogva az ellentét nem tudott Ellene semmit felhozni, egyetlen ponton sem tudott Vele kapcsolatba jutni anélkül, hogy le ne győzetett volna. Maradt tehát a legutolsó, a legnagyobb: a kereszthalál. A sötétség más téren nem tudta magát kitombolni Vele szemben, mint csak a test fogalmánál, mivel sem a szellemiségéhez, sem a lelkiességéhez egy pillanatig sem tudott kapcsolódni, mert Ő hű volt az utolsó pillanatig az isteneszméhez, amit lehozott Magával, s attól soha, egy pillanatra sem tért el sem érzésben, sem gondolatban, sem cselekedetben. Mivel pedig mindvégig hű maradt, azért Ő tisztán, minden járulék nélkül merült alá a halál birodalmába, a halál törvényébe (7. törvény) s onnan a minősítési törvénybe, (4. törvény, lásd a Függelék VI. sz. ábrát) amely törvény egy pillanat ezredrésze alatt már választotta is ki a fényt önmagából, az Ő ragyogását. Mivel pedig az ellenségeiért is imádkozott, az ellenségeit is szeretetébe fogadta, s azok részére is készen tartotta a megbocsátás érzését és gondolatát, azért az Ő világoossága átvilágította a halál birodalmát is. Mert neki is keresztül kellett mennie a sötét folyosón, /„Szálla alá a pokolra...”/ de az Ő léptei ott ragyognak a halál folyosóján ma is, a hívők részére örök fényvel világítva. Tehát amikor az Úr feltámadott, egy igen rövid idő alatt tette meg az utat, amelyet az ellentétben élő szellemek, akik testet öltöttek a Földön, évezredek alatt tudnak csak megtenni; s bevilágította a halál barlangjait (7., 4. és 2. törvény) mind a kegyelemmel, a szeretettel, és máris ismét

a fizikai sík fölött /IV. törvény, lásd ugyancsak a Függelék VI. sz. ábrát/ volt, hogy ott időzzék addig, amíg eljön az Ő ideje, hogy szellemileg is elválják azoktól a fluidoktól, amelyek Neki itt ezen a Földön szolgáltak. Tehát negyven napig a szférákban, a szellemvilágban időzött s ezeknek törvényeit /VII-I-ig, lásd a Függelék V. sz. ábrát/ mind át- meg áthatotta, s az Ő jelenlétével mindent átvilágított és megtisztított.

És mivel Ő testi anyagot nem vett magához, azaz az anyagnak amaz átkos részét teljesen megtisztította az Ő tisztaságával és hűségével: azért az ige azt mintegy felbontotta és erővé, vagyis lélekké alakította át. Ez a lélek az, ami a szférákban él. Minden szférában, még a legutolsó rétegben is hagyott Magából valamit. S valakik hisznek, és lélekben Hozzá fohászkodnak, egy pillanatra megvilágosodik bennük a Krisztusnak Lelke. Mert minden Krisztusban hívő emberben van abból a lelki anyagból, amelyet Krisztus átvilágított, és amikor az ember lélekben felemelkedett hangulatban van, ez a részecske világít benne. Ezzel a lélekkel maradt Ő a földi emberekkel: *„Én veletek maradok e világ végezetéig.”* Azt is mondja Ő: *„Ha együtt vagytok ketten, vagy hárman az én nevemben, én veletek vagyok.”* Azaz az Őutána való vággyal az Ő Lelkét vonzzuk magunkhoz. Ez az a lélek, amely alakot formál magában és megjelenik mindenütt, ahol reá szükség van és mindazok előtt, akik hisznek, sőt még azok előtt is, akik ellenségei és Őt általszegezték. Az úrvacsorában is - aki hisz és hittel veszi azt magához, mint az Úr testének és vérének jegyeit, abban az Ő emlékét - az Ő Lelkének elemeit vonja magához a hívő, és ezek az elemek, ha elég erős a hite, felemelik és megtisztítják őt, vagyis megválthatják az ő bűneiből. Az úrvacsora nem a szellemek számára van adva, hanem azoknak, akik itt élnek a fizikai síkon, akik végigharcolják és végigszenvedik az emberré levés nagy törvényét, akikre a kegyelem napja süt, de akikre ugyanakkor a tévesztés szellemei is rájuk vetik sötét árnyékukat.

Ki kell térnünk még most - ugyanúgy, mint tettük azt a lélek-szellem szavak esetében - annak magyarázatára, hogy szellem-tani irodalmunk alapján

6./ Mit értünk mi életprincípiumon (életelven) azaz természet(en)(*)

„Vannak szavak, amelyek az ember gazdag élményeinek összefoglalói és meggyőződésének a kifejezői. Ilyen a **természet**, latinul natura, nőnemű főnév. A születni (nascere) igéből származik. Jelenti a születést és a születésnek mindig megújuló titkát: natura naturata és natura naturans, vagyis nézhetem mint **valami kész** és végtelen nagy képet, de nézhetem mint sohasem kész és **magát folyton újra szülő hatalmat**. A természet tehát kedves csengésű szó, mellyel a világba pillantó ész inkább sejtéseit, mint meglesett titkait fejezi ki. Mert a természet még a legbölcsebbnek is, akármilyen tágas a látóköre, végtelen mélységű és terjedelmű marad. Pedig benső, szerelmes kapcsolatban van velünk. Dajkánk, ápolónk, fenntartónk, táplálónk. Forrása testi-lelki erőinknek. Acélozója akaratumknak. Kitágítója, vetítője szívünk érzésének, nemes és nemtelen szenvedélyeinknek.”

Így ír és definiál „*A jelenségekből a valóságba*” című könyvében Trikál József, katolikus prelátus, természetbölcselelő professzor, aki velünk szemben mindig tárgyilagos és megértő volt. Már többször mondtuk a teremtés kifejtése kapcsán, hogy a létnek, létbehívásnak a bennünket itt is érzékelhetően átölelő természet a legfogósabb kérdése, amit a „Sz.e.a.” II. fejezete nyomán **élet-princípiumnak - életelvnek** nevezünk és értelmét szinte csak különböző hasonlatokkal próbáltunk-próbálunk érthetővé tenni, mint például most Laurentiusnak. „*Az utolsó óta munkásaihoz*” című mű III. kötetéből vett alábbi, tényeket megcsodáló rálátásával:

„Az emberi szervezet egy csodálatosan megalkotott gazdasági együttes, egy bámulatos és emberi értelemmel végig ki nem kutatható, bölcsességgel megalkotott egység. Ebben az emberi szervezetben minden egyes kicsiny sejt önálló életet él és mégis minden egyes sejtparány gazdasági együttesből él a többi millió és millió sejtparányal. Ebben az egységben egy áramlat kering

folyton, amely minden egyes sejtparányt felkeres, és ellátja azt a szükséges táplálékkal, oxigénnel és ami a legfontosabb: ellátja az **élettel**, vagyis azokkal a láthatatlan erőkkel, amelyekről az anyagi tudomány tudni nem akar, és amelyeket ti egy gyűjtőnévvel **de-lejnek** neveztek, mi pedig egyszerűen „**életnek**” mondunk. Minden egyes sejtparányt felkeres ez a csodálatosan működő áradat, a véráram, és percről-percre ellátja az egész testet a szükségletekkel, hogy tovább tudjon élni. Ha egyetlen egy pillanatra kikapcsolódik a sejtparány, és nem kapja meg a szükséges életerőt, **meghal**, és akkor ez a bámulatos együttes azonnal új akciót kezd, hogy azt, ami meghalt, **kikülönítse az élő sejtek közül.**”

Igaz, ez már maga a működése annak a valaminek, aminek **is-teni származása** 133 évvel ezelőtt Adelma médium útján mondatott ki, még hozza abban a csakis erő-anyagot imádó, minden szellemi tagadó környezetben - amely szerint az emberi testnek ezt a jelenségét, magával az emberrel együtt kizárólag az anyag mozgása, **evolúciója** hozta létre, rajta kívülálló intelligencia közreműködése nélkül. És ez a szemlélet - sajnos - még ma is anélkül tart, hogy a működés részleteinek - tiszteletreméltó - adathalmazása mellett legalább némi utalás történe, hogy lényegében mi az, ami fejlődik, de miért, ha a halállal mindennek, a büszke embernek is vége?! Nem volnánk képesek mi sem kielégítő feleletet adni a kérdésre, ha a magasabb szellemvilág - kellő időben és közvetítők (Adelma, Eszter, Pál m.) által - nem hozza tudomásunkra a fogalmainkat és sejtéseinket meghaladó titkok megoldását úgy, hogy *fölvisz bennünket a származás Ősforrásához, ahonnan aztán az alkotás erőit, leszármazásait, alakulásait magyarázva tér vissza velünk a Föld szűk keretéig.* Így a jelen esetenbeli problémát, a Mindenség keletkezését, benne az élet és a **természet mibenlétét, annak működését** is a lépten-nyomon észlelt természeti tényre: a nemzésre-fogamzásra vezeti vissza és teszi azt számunkra nemcsak felfoghatóvá, hanem érthetővé is ekként:

„**Az egész világmindenség egy nagy ember, amelyben minden élő egy-egy sejtparány:** mindegyik önálló életet él, és mindegyik szükséges a többinek az életéhez, rejtett szálakon keresztül mindegyik össze van kapcsolva mind valamennyivel, és **mindegyik össze van kapcsolva a középponttal, a szívvel, ahonnan**

az élet soha meg nem szűnő áradatban árad, amely áramlás minden egyes sejtparányt felkeres, mindegyiket ellátja a szükséges **életerővel, hogy élni tudjon önmagának és a többinek. Isten ez az örök középpont, Akinek atyai szeretete indította útjára a mindeneket mozgó életet.** A szeretet ugyanis csak általt teljesedhet ki, ha az viszonzásra talál. **Ez tehát a teremtés szellemi alapja. A hogyan pedig a „Legyen!”** szó kimondásával, az isteni ősfénynek a semmire történt kiárasztásával valósult meg, és lett először a „Világosság”, („ÉG”, Ter 1:1) az élő-éltető, csak lelki képességű, anyai természetű Mindenség, vagyis a teremtett **„Kettő” /2/, az életprincípium vagy életelv,** hogy az ott elhelyezett isteni gondolatok, mint szellemegyeniségek, vagyis a **Világosság gyermekei /3/,** biblikusan az **angyalok, az első(d) fényszikrák** („Sz.e.a.” III fej.) megszülessenek és ott, abban a fenséges környezetben növekedve és közvetlenül Isten által oktatta felnőjenek a beléjük helyezett gondolat kiteljesítésére.”

Íme a család, a származás, leszármazás ősforrása. Tömören: Egyik oldalon a teremtőerejű és ősvilágosságú Szellem, vagyis Isten; másik oldalon a vonzerejű, ódvilágosságú lélek, életprincípium, vagyis a Mindenség. **Így egyik oldalon Isten szellemprincípiuma /1/, a másikon az általa létrehozott Mindenség lélek-életprincípiuma /2/. E kettőnek leszármazottai a szellemek /3/, mint duálók!** Mert a „Sz.e.a.” szerint: „Hasonló hasonlót alkot, de egyenlőt soha, azaz változásokban alkot.” Az itt mondottakban tehát a következő két lényeket kell élesen megkülönböztetni: Istent az ő szellemprincípiumával és a Mindenséget, az ő életprincípiumával. Ez annyit is jelent, hogy utóbbi felett a szellem mindaddig úr, amíg le nem tér a törvényes útról. Ezek szerint ugyanis Isten az életprincípiumnak csak éltető, de nem szellemi erőt adott, nem szellemi, hanem ösztöni képességet. A kettő tehát nem azonos. Nem vagyunk tehát panteisták, akik Istent és a mindenséget, vagyis a természetet egynek lenni állítják. A különbségtétel pedig azért fontos - ami a bukott szellemek esetében kirívóan megmutatkozik -, hogy megértsük a természet kiszolgáló hivatását, rendeltetését a felette álló szellem működése kapcsán. Mert bizony „ha egy sejtparány, **egy szellem, egy értelmes egyén el akarja magát különíteni az isteni életáramtól, előbb-utóbb halottá**

lesz, és ebben az óriási szervezetben azonnal megindul egy csodálatos folyamat, amely a halottá lett sejtparányt az életnek abból a formájából kikülöníteni törekszik. */Napjainkban ennek az elvnek testbeni működését a tudomány kísérlettel igazolta és azt publikálják, nálunk pl. a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Vizy E. Szilveszter és kutató társai - amiért köszönetet mondunk - de amire később majd némi jószándékú megjegyzést teszünk./*

Így különítődtek ki mindazok, akik buktak, és így különül majd ki az idők végezetén az a tömeg, amely magát ettől az egyetemes életáramtól függetleníteni és elszakítani törekszik, hogy ne gátolja többé az élők együttes munkáját és haladását, és ne fertőzze meg azt. Éppen úgy történik ez, mint ahogyan az élő testi szervezetből a holt részeket a szervezet kikülöníti.” És mindezt az életprincípium - a különböző fokozatú szellemi ráhatások következményeként - mindig a megfelelő formában és gépiesen hajtja végre. **Micsoda csodás mechanizmus!** Jól figyeljük meg tehát a következőket: „Az elsődök bukása után - áll a „*Szellem, erő, anyag*” VII. fejezetében - már kettős életprincípium létezik: egy törvényes, amely követi a hűn maradt elsődök rotációs mozgását; a másik az ellentétes természetű, amely a bukkott elsődöktől megsűrűsített elektromos fluidban követi a repulziót. **Az életprincípium ugyanis motorikus, gépies erő, ami mindig kapottat éltet, így szolgálva a szellemet.** Ez világosan mutatja azt is, hogy a bukás során nem az életprincípium, hanem a szabadakarátú szellem vétkezett, aki aztán magával rántotta a rendelkezésére állott tiszta és nemző-szülő természetű életprincípiumot is (ezért mondhatjuk ártatlannak a természetet még akkor is, ha az gonosz szellem-terméket éltet!), az így előállott sűrűsödés következtében pedig mind az ellentétes elsődök, mind az életprincípium bénultsága következett be, a szellem az erők fogságába került, hogy egy éltető hullám által az ébresztés kegyelmi menete (evolúció) egykor majd elkezdődhessék.

Ebben az ébresztésben az életprincípium avagy életerő szinte ugyanazt a szerepet tölti be, mint amit betöltött annak idején a szellem létbehívásánál. Most azonban előbb annak bénaságát kel-

lett megszüntetni. Ez Isten újabb éltető, ébresztő hulláma által következett be. **Más tehát az éltető erő és más az életerő.** Ez nem szójáték. Az első: eredeti élet, ami Istenből árad akarata szerint, a másik: éltetett-élesztett élet, vagyis **életprincípium-életerő,** és ez kezdetben a világosság gyermekeinek az elsődöknök szülőanyja volt, a bukott elsődök esetében pedig a bukás mértéke szerinti megjelenési formák létrehozója lett. Miután pedig ezt a feladatot a megtérő elsődök visszavezetése során teljesítették, és velük az ősvilágosságba megérkeztek. Isten a visszafordulást tudatosan megtagadók mentése érdekében *gondolatát ama fenti utat megjárt életprincípiumba oltotta, létbehíva ezzel a másodteremtésű, avagy paradicsomi /Ádám-Éva/ szellemeket, akiket aztán a Messiások nevelnek* a másod, paradicsomi napokban próbának: a harmadik napokra kidobódott tudatos rossz vagy démonok általi kísértésben való megállásra. De miért is foglalkozunk mi ennyit az életerővel? Mert a XIX. század második felében a materialista világfelfogás legnagyobb propagátora, a számos kiadást megért „*Erő és anyag*” című könyv szerzője: Büchner Lajos merete a „tudomány” nevében kimondani és hirdetni, hogy „*ha az életerőt el kellene fogadnunk, meg kellene engednünk, miszerint egy felsőbb kéz intézi a világ folyamát.*” (Láng Lajos magyar fordítása 1875-ből) Nos, mivel ez a megállapítás még mind a mai napig kísért, és szedi áldozatait, nem győzzük elégszer sorolni, ismételten fejtegetni e témákra adott - a filozófiát és a teológiát jóval meghaladó - magas szellemvilági válaszokat a még mindig - kellő alap nélkül uralkodó - istentelen materializmus megdöntéseként. Az ilyen irányú eddigi kísérletek ugyanis nem hoztak kellő eredményt. Vizsgáljuk meg ennek okait.

7./ Vitaindító idézetek nem szellemtani szerzőktől(*)

Nagy vonalakban előadtuk (a részletes kifejtés majd következik) tehát a lét legfogósabb témáját, azt, hogy lényegében **kik vagyunk, miért-miként vagyunk itt, és mi van a halál után?** Vagyis röviden válaszolni igyekeztünk a **honnán, miért, hová** kérdé-

sekre a **spiritológia** szemszögéből. De miként vélekednek mind ezekről mások? Például az írók, teológusok filozófusok, a különböző tudományok művelői, szóval a felelősen gondolkodók? Idézünk hát műveikből, hogy ezzel a szembeállítással mintegy vitát provokáljunk a nem mindennapi téma világossá tétele érdekében. Mi úgy látjuk, hogy a teológia mindezt *teremtés-megváltásként*, a filozófia és a tudomány pedig mindössze az *anyag evolúciójaként* fogja fel, és tárgyalja, vagyis egymással teljesen szemben állva. A célunk most az, hogy a vita valamilyen mértékben csökkentse a kétféle álláspont közötti távolságot!

a./ Nemere István Evolúció vagy teremtés c. könyvéből(*)

Közismert Nemere István írónak ama szokása, hogy képes a leghűsbavágóbb témát is könnyed stílusban, és az igazság kiderítésében „középen állva” kifejtteni. „*Evolúció vagy teremtés*” című, 1991-ben megjelent könyvéből idézünk hát először.

„Mindeddig úgy tudtuk: az élet és egész világunk keletkezéséről és mibenlétéről: van egy hiten alapuló, úgymond „vallásos” elmélet, és létezik egy „tudományos”, állítólag minden oldalról jól megtámogatott és érvekkel bizonyított elmélet. Az, hogy talán egyik sem egészen tökéletes, keveseknek jutott eszébe. Különösen azért nem, mert az elmúlt több mint negyven évben nálunk és a világnak ezen a sokszor szerencsétlen részén egyetlen elmélet volt kötelező: a darwinizmus. Aki nem azt vallotta, azt kiátkozták a szó sok értelmében. Ezt oktatták általános iskolákban és egyetemeken, ezt kellett elfogadniuk azoknak is, akikben azért néha felmerültek a kétségek. Mint az egyetlen és egyedül üdvözítő tudományos tétel szerepelt minden szakmunkában - akik mást állítottak, elvértve és csak kis példányszámú, szinte kizárólag egyházi szakfolyóiratokban írhatták le véleményüket. Akik nem voltak vallásosak, mégis kétségbe vonták a darwini elveket - azoknak még ennyi lehetőség sem jutott gondolataik közzétételére. A marxista „tudomány”, sőt „filozófia” annak idején kapva-kapott Darwin tanain, és bár később olykor itt-ott visszakozni kényszerült, vagy egyes tételein „finomított” - értsd: megváltoztatta a bizonyítékok súlya alatt - azért csak kitartott mellette. Főleg azért, mert

hiszen semmiképpen sem fogadhatta el a másik oldal állítását, miszerint minden életet egy mindenható lény, az Isten teremtett. A „teremtés” fogalma és működése teljesen kizárta a materialista, anyagi értelmezést annak minden szakaszában, már a kezdet kezdetén is.

Ezzel párhuzamosan azt is sugallták, sőt tanították nekünk, hogy a tudomány teljes mellszélességében kiáll a világ anyagi és csak anyagi eredete mellett, minden igazi tudós abszolúte materialista alapokon szemléli az életét és a világot (kivéve netán egyes „burzsoá, polgári” stb. filozófusokat). Ezért nem csoda, ha negyven éven át alig, vagy egyáltalán nem jutott el hozzánk sok olyan információ, amely egyrészt meggyőződéses vallásos tudósokról szólt volna, másrészt arról sem szerezhettünk tudomást, hogy az állítólag kizárólag materialista alapokon álló természettudósok egyre inkább kétségbe vonják Darwin tanait - és erre alapos okaik, sőt bizonyítékaik is vannak! Ezért nem tudtunk szinte semmit az 1980-as chicagói konferenciáról, amely végre széles frontot nyitott a darwini és ú.n. materialista tudomány és „tudomány” ellen. Itt derült ki, milyen sokan vannak - és nem is akármilyen koponyák! - akikben felmerül a kétség, sőt akik már adatokat is gyűjtöttek arra nézve, hogy *1./ Darwinnak sok mindenben nem volt igaza, 2./ az élet talán mégis egyidőben, egy ponton keletkezett? 3./ akkor talán nem lehet kizárni a teremtést sem, mint világkezdeti okot... és 4./ azt is állították-állítják többen, hogy nem evolúció, nem teremtés, hanem valami más indította el az életet bolygónkon?!*

Nálunk a teremtés hívei számára már az is nagy eredmény, hogy egyáltalán vita keletkezik a témáról - amit őszintén remélek - és hogy végre nyíltan egymás felé, egymás ellen tárhatják érveiket mind az Evolúció, mind a Teremtés hívei. *Nagyon könnyen előfordulhat, hogy e könyv megjelenése mindössze a nyitánya, a kezdete lesz egy kibontakozó nagy összecsapásnak, ami rendkívül jó hatást gyakorolna a magyar tudományos világ amúgy sajnos meglehetősen beszűkült, igazi élénk vitáktól máig mentes berkeire. Jó lenne, ha egyesek úgy tennék fel a kérdést: Evolúció - Revolúció? Vagyis állítanak-e valami forradalmian újat a Teremtés*

hívei, és ezzel szemben mit tudnak felsorakoztatni a darwini fejlődélmélet megszállott bajnokai? Az újabb leletek, elméletek és eredmények fényében melyik oldalon kik változtatják meg véleményüket, kiket lehet nem le-, hanem meggyőzni? Vagy az igazság - mert ez sincs kizárva - nem áll egyikük oldalán sem, hanem még valahol másutt rejtőzik...?”

A teremtés és evolúció lényegét pedig így kezdi kibontani.

„Kiderül a mondákból, hogy az ősi emberek minden kontinensen, minden kultúrában foglalkoztak önnön kezdetükkel. Ez valahogyan természetes is volt, azt hiszem. A jelek szerint időtől, tértől, történelmi koroktól és földrajzi tájaktól függetlenül minden kicsit is nyitott embert érdekel, honnan lettünk, honnan lett ő maga? Ez a kérdés persze újabb kérdéseket támaszt (mik vagyunk, hová tartunk, miért létezzünk...?) A vallásos emberek számára egyáltalán nincs kétség: minden földi életet, a bolygókat, a csillagokat, a kozmoszt, egy mindenható erő, megszemélyesítve: egy Isten teremtette a semmiből, így beszél erről a Biblia: *„Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet. A föld pusztá volt és üres, sötétség borította a mélységeket és Isten lelke lebegett a vizek fölött. Isten szólt: Legyen világosság és világos lett. Isten látta, hogy a világosság jó. Isten elválasztotta a világosságot a sötétségtől. A világosságot nappalnak nevezte Isten, a sötétséget pedig éjszakának. Aztán este lett és reggel: az első nap...”* A következő szövegrészekből értesülünk a folytatásról is: arról, hogy az Isten megteremtette a szilárd boltozatot, válaszfalat a vizek között. Ez a boltozat volt a második napi munka... Bizonytalan, hogy ez a nap valóban 24 órás nap lett volna, de ez a szó szerepel a Biblia összes fordításában; tehát kétezer (talán: hétezer!) éven át sok nemzedéknek sugallta a 24 órás napot. A következő „napon” aztán Isten a Biblia szerint megteremti a szárazföldet és a tengereket, a zöldellő növényeket, a fákat. *A negyedik napon* felvette az égbe a „világító testeket” (ez a Biblia szóhasználata! és ezzel mintegy létrejöttek az időjelzők is, „ezek határozzák meg az ünnepeket, a napokat és az éveket”). *Az ötödik napon* az Isten élőlényekkel töltötte meg a levegőt és a vizeket. *A hatodik napon* a földi élőlények következtek; mezei vadak, háziállatok, csúszómászók.

A hatodik napon következett el minden teremtések csúcspontja: az ember létrehozása is. A Bibliában nagyon világosan olvasható, hogy az Isten az embert férfinak és nőnek teremtette meg, saját képmására. Az Isten ezek után az ember rendelkezésére bocsátotta ezt az egész (földi) világot, majd a hetedik napon megpihent. Ezt követően olvasható a Paradicsomról és az első emberpár kalandjairól - azt hiszem, nem kell rá részletesebben kitérni, így vagy úgy mindnyájan ismerjük ezt. ***Mivel Istenről van szó, értelmetlen minden további részletekbe menő kérdés: miből teremtette, miért teremtette, hogyan teremtette és így tovább.*** A tanítás világos, az ember - tehát az Istenhez képest igencsak alsóbbrendű lény - nemhogy nem bírálhatja, de meg sem értheti, fel sem foghatja mindezt. Ez kétségtelenül igen kényelmes álláspont egy földi vitában - hasonlít ahhoz, amikor az ellenoldal, a vaskalapos tudomány axiómának fogad el nem igazán bizonyított dolgokat, és azokról nem akar vitatkozni, nem is akar újabb érveket megismerni. (Részben az evolúció ügye is ilyen, mint azt a további fejezetekben látni fogjuk.) Tehát menjünk sorjában. A teremtés-elmélet hívei könnyen vették az első akadályt: a teremtés bekövetkezett, és ennek legjobb bizonyítéka az a világ, amit magunk körül látunk, bizonyítékai vagyunk mi magunk is. Az érvelés ennél ezerszer részletesebb, és majd ki is térünk rá. De ez az alaphelyzet. Minden más ebből következik, és ennél fogva jelentéktelen részletkérdés - vallják a katolikusok, reformátusok, mohamedánok, Jehova Tanúi, adventisták, methodisták, normanok és még hosszan sorolhatnánk a hívek alcsoportjait. Frontjuk lényegében egységes. Nem kételkednek, de néha bizonyítani is akarnak. És mondjuk meg őszintén: az utóbbi években erre egyre jobb érveket kapnak a kezükbe. Nem arra, hogy a világot valóban teremtették, hanem inkább arra, hogy az evolúciós elmélet hibás, egy hatalmas tévedés!

*

b./ dr. Bolberitz Pál *Hít és ész* c. könyvéből

És mit mond mindezekről a neves teológiai professzor, **dr. Bolberitz Pál az, 1997-ben megjelent „HIT és ÉSZ” című könyvében? Idézzük:**

„Honnan van az élet? Milyen erők viszik célba? Magától jött létre, vagy teremtették? Fejlődés eredménye-e, avagy kész adottság? Ilyen és ehhez hasonló kérdések újból és újból felvetődnek. Keresztény világnézetünk alapján mit válaszolhatunk ezekre a kérdésekre?

Élet. (*)

Az élet nagy titok. Mindenki tudja, hogy mi, mégsem tudjuk fogalmát kimerítően meghatározni. Minden embernek van közvetlen tapasztalása az életről, ugyanakkor zavarba jövünk, ha meg kell magyaráznunk az élet mivoltát. Még ma is érvényes a nagy ókori görög filozófus, Aristoteles meghatározása az életről: **az élet önmozgás**. Valóban, a legtöbbször azt látjuk, hogy az élettelel szemben, ami csak külső hatásra tud mozogni, az élőt épp az jellemzi, hogy mozgásának okát önmagában hordozza. **Ám máris felvetődik a további kérdés, hogy honnan van az az energia az élőlényben, ami őt belülről mozgatni képes**. Hogyan képes önmagát fönntartani, miképpen tud fajspecifikusan működést kifejteni. Mi magyarázza meg autonómiáját, s az ebből fakadó spontaneitást (ami már a szabad tevékenység kezdete) a környezet kialakításának képességét és önmagának reprodukálására való készítetését. *A materialisták az előbbi kérdésekre azt válaszolják, hogy az élet nem más, mint a fehérjetestek különleges létezési módja*. Válaszuk lényege tehát az, hogy az élet anyagi természetű valóság. A naturalisták, akik mindent a természettel kívánnak megmagyarázni, azt mondják, hogy az élet nem más, mint a természet fejlődésének sajátos eredménye. Az ilyen és hasonló válaszok azonban adósok maradnak a „különleges” és a „sajátos” fogalmainak kimerítő magyarázatával. **Azt a hibát követik el, hogy egy „mindenki” által ismert valóság (élet) mivoltát egy megint csak „mindenki” által ismert másik valóság (anyag, természeti fejlődés) segítségével kívánják meghatározni. Pedig a helyzet ennél egyszerűbb. Az élet „minőség” szemben az anyaggal, ami „mennyiség”. A mennyiség hordozza a minőséget. Az anyagi, testi, mennyiségi valóság a hordozója a szellemi,**

anyagfeletti minőségi valóságnak. **S mivel a közhiedelemmel ellentétben a minőség mindenestül sohasem vezethető vissza a mennyiségre, az élet eredete és oka sem lehet az anyag.**

Teremtés. (*)

Honnan van tehát az élet? Tán magától alakult ki, vagy valaki létrehozta? Akik arra hivatkoznak, hogy az élet magától alakult ki, sokszor a természetre gondolnak. Ám a természet maga is tisztázatlan fogalom, mert eredeti jelentése csak „leír”, de nem magyaráz meg semmit. **Ugyanis a természet szó a szüléssel, illetve születéssel kapcsolatos. Újból csak az élet valamely megnyilvánulásáról beszél, de nem az élet létrejöttéről. Elvontabban, a természet működési elvet jelent.** További kérdés viszont, hogy minek a működési elvét fejezi ki és milyen értelemben kell itt az elv szót érteni, anyagi vagy szellemi értelemben? Ha anyagi értelemben vesszük, akkor az elv anyagi valóság, ez pedig ellentmondás. **Az elv mindig szellemi összefüggésben magyaráz meg valamit.** Tehát mind a materialisták, mind a naturalisták az élet keletkezéséről szólva anyagról vagy természetről beszélnek, de e két szónak szellemi jelentést tulajdonítanak. **Végső soron meg kell állapítanunk, hogy az élet eredete szellemi valóság, ami nem matematizálható és létrejöttét önmagából nem magyarázhatja meg. A Biblia világosan megmondja, hogy az élet eredete tiszta, abszolút végtelen és örök szellemi és személyes valóság, akit Istennek nevezünk.** Ő nem csupán az élet teremtője, hanem egyben létben tartója és újjáteremtője. Az élet nem jöhetett létre önmagától, a véletlenek sajátos összjátéka révén. Ahhoz, hogy az élet hordozására alkalmas fehérjemolekula jöhessen létre „véletlenül”, az aminosavak vegyülési lehetőségének oly nagy számára lenne szükség, amely szám meghaladná a világegyetem Einstein által meghatározott tömeg-számát. Ez pedig abszurd szám, vagyis képtelenség. Más bolygóról sem juthatott hozzáunk valamiféle élő sejt, mert akkor arra kell magyarázatot adni, hogy ott miképp jött létre az élet.

Fejlődés. (*)

A fejlődés lét-többlet megjelentést jelent az okozatban az okhoz viszonyítva. Ám az okság elve kimondja, hogy minden ok csak azt adhatja, ami lényege. Miképp okozhat tehát élet-telen élő? Ez az a kérdés, amire a materialista fejlődéselmélet, ami a teremtést tagadásba veszi, nem tud válaszolni. A fejlődés jelenségét azonban elfogadhatjuk keresztény szempontból, úgy mint **teremtő fejlődést**. *Vagyis Isten megteremtette a világot és olyan szellemi (minőségi) létcsírákat helyezett el a természetben (melynek Isten a működési elve), illetve a természeti törvényekben (melyeknek törvényhozója a teremtő és világfenntartó Isten), hogy ha a természet története során megjelennek olyan feltételek, körülmények és alkalmak, amelyek lehetővé teszi, hogy a látszólag alacsonyabb rendű okban (amiben erő szerint jelen van Isten elsődleges teremtői oksága, az élet teremtésére vonatkozóan is) aktualizálódjék az a minőségi többlet, ami a követő okozatban már mint élő valóság jelenhessen meg az élet-telenhez viszonyítva.* A materialista fejlődéselmélet egyik hibája, hogy a teremtő Isten szerepét az anyagnak tulajdonítja, a másik hibája pedig az, hogy a feltétel, alkalom és körülmény fogalmát összetéveszti a létesítő ok fogalmával. Isten tehát mint elsődleges teremtői ok a másodlagos természeti okokon keresztül érvényesíti az élet fejlődésében is folyamatosan teremtői hatalmát. A múlt esztendőben ilyen értelemben nyilatkozott a Szentatya. II. János Pál pápa a fejlődéselmélet elfogadásának lehetőségéről. Ám azt is hangsúlyozta, hogy míg az emberi test kifejlődéséről lehet így gondolkodni, **az ember személyes szellemi lelke nem valamiféle természeti folyamat szükségszerű, másolható (klónozható) mozzanata, hanem Isten személyes tette, mert a fogantatás pillanatában minden embernek Isten közvetlenül teremt meg halhatatlan lelkét, ami az ő képmása.** Ez adja az emberi személy különleges értékét és méltóságát.

c./ Teológiai vázlatok” IV kötetéből „Az anyagi világ” (*)

Az evolúció kérdésében a vallás és a tudomány közti lényeges eltérés és ellentmondás okát vizsgálhassuk még részletesebben az 1983-ban megjelent katolikus „Teológiai vázlatok” IV kötetének „Az anyagi világ” című dolgozat tükrében.

1./ Amikor Darwin 1859-ben közzétette a „*Fajok eredete*” című könyvét, azonnal heves támadás érte munkáját, mint amelyik szöges ellentétben áll a keresztény teremtéssel. Samuel Wilberforce, egy ismert anglikán püspök írta annak idején, hogy ha Darwinnak igaza van, akkor a bibliai teremtéstörténet hazugság, a Biblia igazságrendszere darabokra hullik, és az Istennek az emberhez intézett kinyilatkoztatása csupán ámitás. A hosszú és keserű vita ellenére, mely főképpen az „*Ember származása*” megjelenése (1871) után alakult ki, a fejlődéselméletet mindinkább elfogadták, először a természettudósok és azután a teológusok is. Ez azonban mégsem jelentette, hogy a bibliai teremtéstörténet hazugság, sem azt, hogy Istennek az emberhez intézett kinyilatkoztatása csak ámitás, hanem pusztán azt eredményezte, hogy megváltozott a véleményünk mind a Bibliáról, mind a világról. Vagyis mindössze paradigma (mintakép) változás történt.

2./ A fejlődéselmélet azért több fontos teológiai kérdést vetett mégis fel. Így például ellentmond a Bibliának, amely azt mondja, hogy Isten minden fajt külön-külön teremtett. Vagy: a fejlődés tan fegyvert adott azok kezébe, akik azt gondolták, hogy az ember eredetét Isten nélkül is meg tudják magyarázni. Ezek a „naturalisták” úgy használták a fejlődéselméletet, mintha az bizonyíték lenne arra, hogy az ember lényegében nem különbözik az állattól, nem Isten gyermeke, hanem a természetes kiválasztás terméke. Létezésének végső oka nem egy mindenható és bölcs Teremtő, hanem véletlen változások, mutációk és a kedvező tulajdonságok megőrzésének eredménye. A teológiai és tudományos kérdések ilyen durva keverése ma talán naivnak tűnik, de a száz évvel ezelőtti vitát, melyet Darwin elmélete kiváltott, éppen a tudományos és teológiai állítások ilyen összekeveredése jellemezte. Ilyenek:

a./ A Bibliában azt olvassuk, hogy Isten 6 nap alatt teremtette a világot és minden növényt és állatot faja szerint külön alkotta.

Erre az ellenvetés:

A művelt keresztények nagy többsége már korábban elhagyta a hat napos teremtéstörténet szó szerinti értelmezését, mert már 1800-tól kezdődően a geológiai tudományok fejlődése megmutatta, hogy a teremtéstörténet szó szerinti értelmezése nem lehet igaz. Éppen ezért nem okozott nagy nehézséget, hogy a fajok külön-külön való teremtéséről szóló bibliai tanítást sem kell szó szerint venni.

b./ Darwin azt is kijelentette, hogy nemcsak az ember teste, hanem lelke, szellemi és erkölcsi képességei is az állati elődökből természetes módon alakult ki.

Ellenvetés: Az elfogadható, hogy az ember teste az embernél, alacsonyabb rendű állatokból alakult ki, de mivel értelmének és szabad akaratának tevékenységei lényegesen különböznek az állat ösztönös cselekedeteitől, ezért az utóbbiak természetes módon nem fejlődhettek ki. Ez volt a legfontosabb vitapont Darwin és ellenfelei között, mint ahogy még ma is ez.

3./ Világosan kell látnunk, hogy ha elfogadjuk az evolúció elméletét az emberiség eredetére vonatkozóan, akkor meg kell változtatnunk azt az emberi elképzelést és képet, melyet a középkori teológusok hagytak ránk, mikor az eredeti bűn dogmáját fejtegették. A modern evolúciós elmélet ugyanis egyszerűen összeegyeztethetetlen ezzel a régi teológiai felfogással. Közelebbről:

A régi teológia szerint a világot Isten mindössze pár ezer évvel ezelőtt teremtette, hat nap alatt és minden élőfajt külön-külön. Az első embert, Ádámot a földből formálta, majd csodálatos módon életre keltette és a paradicsom kertjébe helyezte. Évát az Isten Ádám bordájából alkotta és Ádámnak adta segítségül és feleségül. Ádám az emberi nem ideális prototípusa volt. Isten kijelentette neki a teológia, filozófia és természettudomány azon fontos igazságait, melyek számára hasznosak voltak e földi életben. Ameddig hűséges volt Isten parancsaihoz, az isteni gondviselés megóvta őt minden betegségtől, szenvedéstől és haláltól. És ha Ádám nem vétkezett volna, minden utódja megkapta volna ezeket

a kiváltságokat. De Ádám bűnével eljátszotta ezeket a kiváltságokat saját maga és utódai számára. Ettől kezdve minden ember a bűn állapotában születik, az úgy nevezett „eredeti bűn” állapotában, mely minden emberre átszáll a fogamzáson keresztül. A modern (evolúciós) vélemény szerint az ember már több százezer éve megjelent a Földön, a világ korát pedig több ezer-millió évre kell tennünk. A különféle növény és állatfajok csak lassú fejlődési folyamat által jöttek létre. Egy bizonyos állatcsoport (primates) különösen bonyolult agy és idegrendszert fejlesztett ki magának; és ennek a csoportnak egy ága lassan emberré fejlődött. A legkorábbi emberek nagyon primitívek voltak. Külsőleg is sokkal jobban hasonlítottak a majmokra. Kultúrájuk és technológiai eredményeik igen kezdetlegesek voltak, a természetről alkotott tudásuk pedig primitív.

A tudománynak eddig még nincs közvetlen ismerete arról az átmenetről, melynek a fejlődéstudomány szerint meg kellett történnie, hogy egy állati faj elérje az emberi szintet. De az örökléstan és az összehasonlító anatómia általános törvényei szerint jogosan feltételezhetjük, hogy ez az átmenet poligenetikus volt, nem pedig monogenetikus, vagyis az átmenet több egyednél történt, nemcsak egy egyednél vagy egyed-párnál. Ennek következtében az emberi faj nem egyetlen pártól származik. Amint a tudományos vélemény erősödött a poligenizmus javára, a teológusok ráeszméltek, hogy valódi nehézség áll fenn azzal kapcsolatban, hogy Ádámot fogadjuk el az egész emberi nem egyedüli szülőjének (ősatyjának). Hogy ezt a problémát megoldják, újabb teológiai értelmezéseket tettek közre, mely Ádámot mint egy csoportot, vagy egy csoportnak a vezérét, vagy mint az egész emberi nem csoport-képviselőjét értelmezték. A tudomány az első embernek az Istenhez való viszonyától semmit sem tud ugyan mondani, de azt meg tudja állapítani, hogy a hagyományos paradicsom-kert ellentétben áll a természet általános törvényeivel. Nem kétséges tehát, hogy a régi teológiai magyarázat összeegyeztethetetlen a jelenlegi tudományos világgal. Ha tehát az evolúciót elfogadjuk, az eredeti bűnnek egy új teológiai magyarázatát kell nyújtani. Ilyenek:

a./ Ádám nem egy történelmi egyén olyan értelemben, mint például Napóleon. De nem is pusztán az emberi ész képzeletének terméke, melynek semmi történelmi vonatkozása nincs. Ádám bűne konkrét, szimbolikus formában jelenti minden ember bűnét.

b./ A jelenlegi bibliai kutatások igazolják, hogy az „Ádám”, „előd”, „leszármazott” szavaknak a jelentése sokkal bonyolultabb, mint ahogy azt régebben gondolták. A héber adam szónak van individuális és kollektív jelentése. Ezért e szót jogosan fordíthatjuk a következő kifejezések bármelyikével „ember”, „néhány ember”, „minden ember”, „emberi nem”, „emberiség”, „az ember” mint minden ember típusa. (Ez az okfejtés tehát közelít a mi álláspontunkhoz, mely szerint a bibliai „Ádám-Éva” megnevezés és az ő bűnbeesésük /bukásuk/ csakis allegorikus szóhasználat, a bűn-bukás következményeit tehát nem örököljük, hanem az saját bukásunk eredménye!)

4./ Az eredeti bűn új értelmezésén kívül a fejlődéstudomány el fogadása megkívánja, hogy az emberi lélek teremtését is új módon magyarázzuk.

Már előzőleg említettük, hogy az evolúció körül támadt vita gyújtópontjában az emberi természet szellemi voltának kérdése állt. Az a meggyőződés, hogy az embernek testi-szellemi természete van, a következő állításban fejeződik ki: „Az ember az állattól lényegében különbözik, mert szellemi lelke van. A fejlődéstudomány azonban mintegy elhomályosította az ember és az állat közötti különbséget: az emberi faj az állatvilágnak egy része lett. Úgy tűnt, hogy ugyanolyan törvények alatt van mind biológiai szerkezetében, mind kifejlődésében. Azok a keresztény írók, akiknek bizonyos mértékig tetszett a fejlődéstudomány, megengedték, hogy az ember teste az állatok világából fejlődhetett, de ugyanakkor azt állították, hogy az ember szellemi képességei nem lehetnek a fejlődési folyamatnak a termékei. Erősen vallották, hogy Isten az emberi lelket közvetlenül (inmediate) teremti. Ezt a tanítást ismételte meg a Humani Generis (1950) pápai körlevél: „...az egyház tanítása az evolúció tanát nyitott kérdésnek hagyja, amennyiben megfontolásait arra korlátozza, hogy hogyan alakult ki az ember teste a már létező élő anyagból. **De hogy az ember**

lelkét Isten közvetlenül teremti, ez olyan vélemény, melyet katolikus hitünk ró ránk.” (DS 3987) /Ez igaz, de nem a fizikai fogamzás pillanatában! A logikai ellentmondásokat a préexisztencializmus oldja fel!/

d./ Újságcikk: friss hír Darwin evolúciós elméletéről(*)

A MAGYAR NEMZET 2002. március 23-i számának Magazin melléklete 34. oldalán Fay Zoltán „*A bajok eredete*” című cikke utal a Scientific American ez év februári számában megjelent felmérésre, mely szerint „ma az amerikai katolikusok mintegy 40 százaléka veti el a darwinizmust és gondolja úgy, hogy a **pápa** csupán hajlott kora miatt meggyengült ítélőképessége következtében **véli összeegyeztethetőnek az evolúció elméletét a katolikus egyház tanításával.**” A cikk szerzője, a Magyarországon is ismert *Michael Shermer* igyekszik kimutatni, hogy a vallás atavisztikus képtelenség, és tanításai összeegyeztethetetlenek a tudomány mai álláspontjával. Szinte a sors iróniája tehát, hogy éppen abban az országban szorul vissza drasztikusan az evolucionizmus elfogadása, amelyik a tudományos kutatások terén élenjáró. Igaz, Amerikában nagy hagyományai vannak az „antidarwinizmusnak”. Tennessee államban például John Scopes emlékezetes 1925-ös pere óta - ekkor marasztalták el az evolucionizmust oktató tanárt 100 dollár pénzbírságra - egészen 1967-ig érvényben volt a darwinizmus elítélő állami törvény. A közelmúltban pedig Kansas állam oktatási tanácsa tiltotta meg a darwini elmélet iskolai említését, bár ezt a rendelkezést később visszavonták. Jellemző az is, hogy Teilhard de Chardin jezsuita teológus és paleontológus élete utolsó éveit - nem egészen önszántából - éppen az Egyesült Államokban töltötte, és New York-ban halt meg 1955-ben. Teilhard de Chardin ugyan hamar ellentétbe került Rómával evolucionista felfogása miatt, de XII. Pius Humani generis enciklikájának megjelenése (1950) után már sokkal kevesebb támadás érte.

Aztán az enciklikából ekként idéz: „Az egyház nem tiltja meg, hogy az evolúció tana a két oldalon álló tudósok körében kutatás és vita tárgya legyen, amennyiben azt keresi, hogy vajon az emberi test már létező és élő anyagból vétetett - mert a katolikus hit

kötelez bennünket, hogy fenntartsuk az emberi lélek közvetlen Isten általi teremtését - a tudományok és a teológia jelenlegi állása szerint”. Ezt követően nemcsak Teilhard de Chardin munkáit érte kevesebb támadás, hanem egyre több teológus-filozófus érezte úgy, hogy a fejlődés elméletét alaposabban is meg kell vizsgálni. 1965-ben jelent meg Paul Overhage és Karl Rahner korszakhatárt jelentő könyve a hominizációról (Das Problem der Hominisation. Über den biologischen Ursprung des Menschen). Rahner volt az első, aki úgy vélte, hogy fölösleges és vulgáris olyan módon elképzelni az emberi léleknek a teremtését, mintha Isten az evolúció egy bizonyos fokán mintegy közvetlenül „nyúlt volna bele” a világ rendjébe az emberi lélek teremtésével. Az isteni okság ugyanis nem olyan, mint az e világi; hiszen ha a Teremtő a teremtményi ok kikapcsolásával, annak helyére lépve tevékenykedne, akkor csupán egy e világi tényező lenne a többi e világi tényező között. A Teremtő azonban az egész világnak, így a fejlődésnek is az ura, terveit az evolúción keresztül valósította meg. Rahner nézetei II. János Pál számtalan megnyilatkozásában köszönnek vissza; de a pápa a természettudományos érvelést is figyelemmel kísérte. 1996-os beszédében ezt mondta: „Csakugyan figyelemre méltó, ahogy ezt az elméletet progresszív módon elfogadták a kutatók, miután fölfedezések sora zajlott le a legkülönbözőbb tudományterületeken. Az egymástól független kutatók eredményeinek sem nem keresett, sem nem koholt összhangja önmagában is jelentős érv az elmélet mellett. A viharoktól függetlenül: szakmai szempontból ma már nincs olyan mértékadó kutató, aki ne tekintené ténynek az evolúciót. A maga korában azonban Darwin elmélete tudományos szempontból is komoly felháborodást váltott ki, de a társadalmi értetlenség mellett hamarosan filozófiai iskolák sokasága épült az evolucionizmusra.”

*

A téma fontossága és az „élet” rendkívül bonyolult, máig sokféleképpen magyarázott volta miatt **megszóltatjuk azt a dr. Reök Iván volt sebész főorvost** is, aki egyetemistaként - a kor-szellemnek megfelelően - az anyag mindenhatóságában hitt, de amikor naponta „élőben” figyelte, látta az élet csodás működését,

éppen az e tárgybani tapasztalatai révén vált meghatóan igazi istenhívővé. Nem volt spiritizsta, még csak szimpatizáns se, de a lét titkát az ötvenes években is merészelt spirituális és bibliai alapokon - tehát hozzánk közelállóan - magyarázni, sőt azt szakszerűen le is írni annak kijelentése mellett, hogy az ember nem kettős, hanem hármasságú lény: „test, szellem és lélek”. A helyes továbblépés szempontjából már itt kiemeljük, hogy a már korábbi kifejtésünk szerint a szellem szó a sorrend végére tartozik, mert bennünk ez a legmasabbrendű, öntudatos isteni szikra, amit középen álló, információt közvetítő lélek kapcsol egybe a testtel. Mivel a szavak mögötti funkcionális működést lényegében a szerző is ennek megfelelően írja le, azt kell mondanunk, hogy ő az utóbbi két szót egyszerűen csak megcserélte, ami egyébként más szerzőknél is előfordul.

e./ Dr. Reök Iván sebész főorvos szerint az Élet(*)

A természettudományi kutatás állhatatos kitartással ostromolja az élet titkát. A gondos megfigyelés és szakavatott kísérletezés sok olyan jellegzetességet derített már ki, amit a többi gondolkodási irány eddig még nem oldott meg. Erre két módszer is kínálkozik. Az egyik elméleti. Figyelmen kívül hagyunk minden egyéni, faji stb. jellegzetességet és arra ügyelünk, *ami az életet általában véve jellemzi*. Vagyis azokra a megnyilvánulásokra, és jellegzetességekre, amire az élő lényeket általában véve megkülönböztetik az élettelen tárgytól és amelyek minden élő szervezetben, akár a növény, az állatvilághoz, vagy az emberiséghez tartozók legyenek is, egész bizonyossággal fellelhetők. A másik módszer gyakorlati. A természettudományi kutatásoknak nem egy, hanem sok és különböző módszerrel sikerül félrevonni az élet arcáról az egyediséget. Legközönségesebb közülük a laboratóriumi munka. Akár kémcsőben vizsgálják különböző mirigyek váladékait, akár görcső alatt nézik a sejteket és a szöveteket: *az általános élet munkaeredményeit tanulmányozzák. Sőt mi több, valósággal tenyésztik már az életet*. Növény, állat vagy ember testéből kiemelnek sejteket, szövetdarabkákat és táptalajon tartva figyelik, tanulmányozzák azokat az életfolyamatokat, amiben semmi, de semmi egyéni nincs, hiszen legtöbbször már régen el

is halt az az egyed, akiből az élő anyagot nyerték. Az embriológia új tudománya pedig azokat a csírákat és ébrényeket tanulmányozza, melyek jóval a megszületés előtt lévén, még egyedi életüket el sem kezdhették. Az életjelenségek, az általános életfolyamatok az élőlények egész birodalmában megegyező módon zajlanak le. *Az anyagcsere, a növekedés, a sebgyógyulás, szóval mindaz, ami bennünk, de közreműködésünk nélkül, öntudatunktól függetlenül történik: az egyetemes élet tevékenysége.*

A mirigy váladékot termelő képessége, az izomrost összehúzódása, az idegsejt ingerülete, ma is az, ami kezdet-kezdetén talán évszázmilliók előtt volt és önmagával azonos, tekintet nélkül arra, hogy ú.n. magasrendű vagy alacsonyrendű élőlény testében folyik le. Az élettani kutatások eredményeinek összefoglalását még azzal a felismeréssel kell befejezni, hogy **az élet belülről él!** Nem valami kívülről ható erő élteti a testet, mint ahogy a víz sodra görgeti a sziklát, hanem úgy valahogy mint a fényforrás: önmagából, saját belsejéből árasztja ki a fényt. Mindenki láthatja, hogy a növekvő szervezet belülről teljesedik ki, sebeink belülről gyógyulnak meg: kétségtelen tehát, hogy életünket mindnyájan önmagunkban hordozzuk. És az is nyilvánvaló, hogy **az élet nem állapot, hanem szüntelen tevékenység.** Nem valami műremek, egyszer elkészített és felhúzott óra, hanem szüntelen levés, alakulás, önteremtés. Mintha az órát tervező és alkotó önmagát zárná belé alkotásába és azt nemcsak belülről építené fel, hanem szüntelenül működtetné, hibáit kijavítaná és megváltozott viszonyok között tetszése szerint átalakítaná s minduntalan megújítaná. Sok és csodálatos dolgot árul el a tudomány az életről. **De egy kérdésünkre nem ad választ: lényegében mi hát az élet? A korszerű és feladatainak határát felismerő természettudomány el is hárít magától minden ilyen természetű kérdezősködést, és azok megoldását a bölcsélet, illetve a vallás hatáskörébe utalja.** A bölcseletnek ilyen irányú erőfeszítése azonban teljesen kilátástalan. Ez azonnal kiderül, ha madártávlatból vesszük szemügyre két kiemelkedőbb törekvés irányát. Az egyik a természettudományi kutatás részeredményeit használja fel és azokból próbál visszakövetkeztetni magára az életre. Vagyis tulajdonképpen azt cselekszi, amitől a természettudomány tartózkodik, és amit általában

véve helytelenít. A másik (Bergson, Haeckel, Nietzsche, Schopenhauer) az emberi észből, az intuícióból merít és attól sem riad vissza, hogyha az okoskodások és a képzelet szárnyalását tények korlátozzák, túltegye magát rajtuk. A két módszer egybevetésével mind világosabbá válik előttünk az élet természete. *Két alkotó elem bonyolult összjátéka ez. **Anyag és lélek** (vigyázat! nem szellem, hanem a szellem **ereje**, vagyis **életerő**) úgy kapcsolódik össze benne egy bonyolult és magasabb rendű egységbe, hogy az egyik eszköz, műszer a másik hatalmában.* Minden titok nyitját a Biblia kínálja: Az első igazság, amit a Bibliából megtanulhatunk az, hogy „Isten ád mindenkinek életet” (Ap. Csel. 17:25), mert, *Őnála van az élet forrása.*” (Zsolt. 36.) Az Úr Jézus Krisztus mindezt megerősíti, és még nyomatékosabban kiemeli: „*amiként az Atyának élete van önmagában, akként adta a Fiúnak, hogy élete legyen önmagában.*” (Ján. 5:26) Erről tesz bizonyosságot Jób mondása, hogy „*Az Istennek lehellelte van az én orromban.*” (27:3) **Az élet eredete, keletkezése nem más, tehát mint Isten teremtő akarata!**

* * *

8./ Összevetési álláspontunk röviden, majd közelebről(*)

1./ Amiről vitázunk, azon mi TEREMTÉST - BUKÁST - VISSZATÉRÉST értünk.

2./ Természetesen teremtéspártiak vagyunk, de annak tisztázása mellett hogy mit kell érteni magán a teremtés szón, vagyis Ki vagy kik képesek teremteni, és eme tevékenység mit foglal magában? A jelenlegi szóhasználat ugyanis egyformán alkalmazza a teremtés szót mind az anyagi világ, mind az anyagot meghaladó (élő, vagyis szellemi-lelki) lények létrehozására. És főleg ez utóbbi eredményezi a többpártiságot.

3./ Teljesen tárgyilagos az a Nemere megállapítás, hogy

a./ „A marxista „tudomány”, sőt „filozófia” annak idején kapva kapott a nem ateista Darwin tanain, mert semmiképpen sem fogadhatta el a másik oldal állítását, miszerint minden életet

egy mindenható lény teremtett. A „teremtés” fogalma és működése teljesen kizárta a materialista, anyagi értelmezést annak minden szakaszában.

b./ Ezzel párhuzamosan azt is sugallták, sőt tanították, hogy „a tudomány teljes mellszélességében kiáll a világ anyagi és csak anyagi eredete mellett.”

c./ Helyes annak felvetése, hogy „Jó lenne, ha egyesek úgy tennék fel a kérdést: Evolúció - Revolúció? Vagyis állítanak-e valami forradalmian újat a Teremtés hívei, és ezzel szemben mit tudnak felsorakoztatni a darwini fejlődélmélet megszállott bajnokai? Vagy az igazság - mert ez sincs kizárva - nem áll egyikük oldalán sem, hanem még valahol másutt rejtőzik?”

d./ Ugyancsak helyes az a megállapítása, hogy igen kényelmes álláspont egy földi vitában úgy érvelni, miszerint Istenről lévén szó, értelmetlen minden további részletekbe menő kérdés: miből teremtette, miért teremtette, hogyan teremtette és így tovább! Hasonlít ez ahhoz, amikor az evolúció pártiak axiómának fogadnak el nem igazán bizonyított dolgokat, és azokról nem akarnak vitatkozni, nem is akarnak újabb érveket megismerni.

4./ Bolberitz dr. érvelése pedig:

a./ az életről: annyira kerek egész és logikailag tökéletes, hogy az a marxista „tudományt és filozófiát” alapjaiban rendíti meg, teszi megdöntötté nemcsak a tisztességesen gondolkodó és így élő emberek előtt, hanem feladja a leckét a hitben kételkedőknek is! Ezt majd csak színesíteni lehet míg több oldalú megvilágítással.

b./ Ugyanez mondható el a teremtés és fejlődés címszós részekről is, de itt - eleget téve Nemere István fenti 3/c alatti felszólításának - kényszerítve vagyunk sok okból, ám bántó célzatosság nélkül - főleg a természet definíciójának, illetve a szinte új fogalomként szereplő „teremtő fejlődés”-nek, de leginkább az ember teremtése időpontjának kérdésénél - az ellentmondások feloldása érdekében nagyon fontos, mondhatni forradalmi adalékokkal szolgálni.

5./ A sebész főorvos Reök dr.-nak tapasztalatból nyert szellem és lélek közötti elvi - gyakorlati különbségtetele pedig

a./ komoly mértékben **erősíti trialista elméletünket**, amely nélkül szinte képtelenek lennénk a most tárgyalt alapvető létkérdések tekintetében érveket szolgáltatni a materializmus döntőgétéhez, és a Teremtéspártiak állásainak erősítéséhez.

b./ Annak orvostudományi szinten való kimondása pedig, hogy „az anyagcsere, a növekedés, a sebgyógyulás, szóval mindaz, ami bennünk, de közreműködésünk nélkül, öntudatunktól függetlenül történik: „az egyetemes élet tevékenysége”, komoly jelentőséggel bír. Ez teljesen egyezik a „*Szellem, erő, anyag*”-ban írt életpincípiummal-életerővel, a számtörvény 2-es számával, az anyai étellel, amit Isten mindenek előtt TEREMTETT („lévén Őnála az élet forrása” Zsolt. 36.) ama bizonyos „Kezdetben”, és csak ezt követően került sor - mintegy az ebbe „lehelt” egy-egy isteni gondolatnak kiteljesedésére - **az egyéni szellemnek, a 3-nak** teremtésére, aki így kettősen (1 és 2) már nemcsak élő, hanem **gondolkodó isteni szikra is**. Az egyetemes élet /2/ tehát alapja a természettörvény logikus működésének, amit azonban az ellenszegülő szellem megzavarhat (BUKÁS) ugyan, de csak átmenetileg, mert Isten szeretete - ugyancsak a természettörvény következetes működtetésével - mindig közbeszól és biztosítja a bukás mértéke szerinti erő-anyag bezártságéból szabadulását, préexistenciális létének visszaszerzését a bukás helyén történő újratestöltések sorozatával (evolúció), ami messiási kegyelmi tény és folyamat, **nem pedig a földi fogamzáshoz kötődő szellemnek** (egyházi szóhasználat: szellemi léleknek) **teremtése**. (1. fenti 4/b pontot!)

Álláspontunk további részletei:

A materializmusnak gondolatai bennünk, bukott szellemekben olyan mélyen gyökereznek, hogy csupán erős vizsgálódással tudjuk azokat a lelkünkben felfedezni. Hogy felismerhesük gondolataink eredetét, le kell szögeznünk elsősorban a spirituális megismerés alapjait. Ezek szerint **az univerzumnak és minden létezésnek ősoka és teremtője a teremtetlen Összellem, Isten. Tehát okozati és hatalmi sorrendben első sorban**

jön az abszolút szuverén Isten, és csak másodsorban minden, ami a világegyetemben van. Mert „Isten mindennél nagyobb, ég és föld befogadni Őt nem tudja.” Mivel pedig mindennek az Ő akaratát kell követnie, amely a szeretetben nyilvánul a teremttség felé, azért öröme telik Istennek a teremttségben, amiképpen a művész örül alkotásának; és mert a szeretet és az öröm két testvér: egy és ugyanazon dolognak két oldala. **Hasonló az Istenhez Isten gyermeke, a teremtett szellem, az „isteni szikra”**, mert hasonló viszony áll fenn közte és alkotása között - melyet a - világban kell művelnie - mint Isten szelleme és a világmindenség között. S ha csak a szeretet kereteiben alkot, úgy teremtett világa közepette úr marad és öröme, boldogsága hasonlatos lesz Istenéhez. **Ámde ha a szellem eltér a szeretet elvétől, Isten rendelésétől, és bukásba megy, úgy konfliktusokba kerül az egész teremtett mindenséggel melynek életét Isten vezeti. Ennek a zavarnak egyik vetülete épp abban nyilvánul meg, hogy úgy látszik, mintha a természet a szellem feje fölé nőne, mintha a holt matéria uralmat nyerne felette, elannyira, hogy a Földre lejutva már úgy véljük, hogy az anyag determinálja a szellemet, hogy a holt matéria ural bennünket.**

Ezzel, íme, ott vagyunk az anyagelvűség világánál. A materializmus végre durva alakjában annyira megy, hogy a szellemet is az anyagtól és energiától származtatja le. A fejlődés révén - mondják a materializmus tipikus képviselői - lesz az anyagtól évmilliók alatt ásvány, növény, állat, majd ember, s a célszerű tulajdonságok kiválasztása a létért való küzdelemben idézi elő végre azt a mechanizmust, az agyat, amely az emberben gondolkodásra képes, és melynek révén az ember a teremtés koronája. Hogy ez a gondolkodás mennyire téves, azt sokszor és sok példával igazolták már; mint például az előzőekben megszólaltatott szerzők is tették-teszik, és most mi sem a téves gondolkodás megdöntésével kívánunk foglalkozni, hanem azt csak azért hozzuk fel, hogy szeme közé nézzünk sok, meg a spiritizmussal felvett olyan elvnek is, mely ugyancsak táplálkozhat ebből a materialista gyökérből. Mert ha elfogadjuk is a szellemtant, igen sokszor még ez csak külső máz rajtunk, de belül materialisták ma-

radtunk. Így elismerjük a szellemet, mondván, bennünk, embe-
rekben szellem lakik, mely halálunk után tovább él, de amely
szellem az alsóbb princípiumokból: ásvány, növény, állat, elemi
szellem, stb. fejlődött ki! **Íme a darwinizmus, szellemi mázzal.**
Pedig nem fejlődik ki semmitem. Még egy holt gép sem! Azt is
előbb meg kell tervezni, öntőmintákat készíteni, stb. mert ezek
nélkül a vas és a fém nem veszi fel azokat a formákat, amelyeket
éppen óhajtunk. Nyilvánvaló tehát a tervező felsőbbsege a terve-
zett tárgy fölött. **Ugyanígy alkotó, azaz szellem és terv nélkül
nem jön létre semmitem.**

**Ebből látható, hogy szellemünk nem lehet folyománya az
anyag fejlődésének, hanem ősi lényeg, isteni szikra az, mely
mintegy az isteni terv kivitelezése végett állítatott be a vi-
lágba, hogy gyakorlattal pecsételje meg az elméletet.** Az enge-
detlen szellem azonban a gyakorlatban elbukott, elvesztette ható-
képességét az anyag fölött, és nem tudni, hányadszor esett már ki
a kezéből a gyepelő.

Mert az *életprincípiumnak* /a 2-es számtörv./, a természetnek
és végső soron az anyagnak is mint ilyennek mozgása Isten
akarától függ, s benne az ellenkezésben lévő szellemek úgy
bezárulhatnak, hogy állapotuk a halál a kárhozát állapotának
felel meg. Az ilyen helyzetből csak a Krisztus által adott ke-
gyelem szabadíthat meg, mely kijelöli Ariadné-fonalként a bu-
kás labirintusából a kivezető utat, hogy egykor ismét barátságban
élve a természettel, urai lehessünk az anyagnak.

Ez a folyamat, mely a szellemi síkon teremtett, de saját hi-
bájuk folytán elbukott, és végül ide a 6. naprendszer sűrű
anyagú bolygójára jutott szellemeket kiemeli, a természeti tör-
vény /2/ működtetésével felébreszti az anyag rabságából, és
élettel telíti meg a szellem által magával rántott erő-anyagot,
elindítja azok mozgását, ami első pillanatban úgy tűnik fel,
mintha az anyag „fejlődnék” ásvánnyá, növényé, állattá és
emberré, noha nem ez történik, hanem az, hogy a kegyelem
és engesztelés (kegyelmi törvény) ereje által olyan formák ál-
lítottatnak elő, hogy abban a felébresztett, csaknem új életre
keltett szellem hatni tanuljon meg a természetre Isten akarata
szerint.

Nem is nagyon csodálatos, ha sokan ezt az új életre keltést úgy tekintik, mintha egyenesen a szellem megteremtéséről lenne szó, hiszen a mélyen bukott világokban, ahol a szellemi öntudat csaknem nullára szállott alá, elveszítette emlékezését az egykor Isten lábainál történt születésnek magasztos pillanatáról, melyet ismét csak fentről, a kegyelem ereje csepegtet vissza beléjük. **De az Úr Jézus, aki újból életre keltett minket kárhozatos álmunkból és Aki ezért második Atyánk** - (Antal médium: „*Szellemi szózat a hét gyülekezetéhez*” VII. A halál gyülekezetéhez”) dicsértessek érte szent Neve - mindenkor az Atyát, Istenünket dicsóíti meg, és megdicsóíti most is azáltal, hogy reámutat Arra, akinek igazi ősi teremtettségünket köszönhetjük, és Akinek nevében és akaratából feltámasztott, életre keltett bennünket. Mert miként önmagát kicsinnyé tevén, a halott leányzót, akit földi halálból feltámasztott, csupán alvónak minősítette, ugyanúgy szól hozzánk is, arra utalva, hogy az igazi „halottfeltámasztás”, a semmiből való teremtés, énünk megalkotása Isten műve! Ezért csupán az ő tanítása az igazi spirituális tanítás!

9./ Végző konklúzió(*)

A **tudomány** tévedése tehát abban van, hogy bizonyíték nélkül állítja, miszerint az **anyagból mozgó - éltető** meghatározása **nélkül keletkezik** ásvány, növény, állat, végül ember. Napnál világosabb ugyanis, ezért indokolni sem kell, hogy az evolúció, vagyis a fejlődés szó csak a mozgás eredményét jelzi de a mozgást létrehozó valamit, vagyis magát a mozgatót nem nevezi meg. Állítása tehát a hipotézisnél is kevesebb. /Mi részletesen leírtuk ezt a mozgó-éltető valamit, életprincípiumnak-életelvnek nevezve./ A **vallások** tévedése abban keresendő, hogy a földi testben lévő embert mint isteni teremtményt - amit ugyan vallanak - csak **léleknek**, újabban **szellemi léleknek** tekintik, nem pedig olyan szellemnek, akinél ez a meghatározó szó adja a gondolkodás, akarás képességét, ami, - ilyen isteni adottság folytán - fokozatilag lényegesen meghaladja a szellemhez ugyan szorosán tartozó, belőle szinte mozgó-éltetően sugárzó erőnek minősülő **lelket**. *Vagyis a vallás nem fogadja el az ember hármassá: szellem,*

lélek, test-anyag mivoltát, és ezzel - akaratlanul ugyan - logikailag az állat kettős: lélek és anyag szintűségére szállítja le az embert. Ismétlés helyett ezzel kapcsolatban utalunk ebben a fejezetben „*Mit értünk mi lélek és szellem alatt*” című fejtegetésünkre. Sajnos, a teremtéspártiak és a teológusok - abból kiindulva, hogy Istent „legyen” igével teremtési szándékát minden további nélkül képes megvalósítani, figyelmük nem irányul - szellemtani kijelentések iránti vonzalom nélkül nem is irányulhat - az isteni „teremtés technikájára”, holott maguk is vallják: „nincs ugrás a természetben”. Ennek következménye aztán az is, hogy az egyházak, a bűnbeesésnek - általunk is vallott tényét - nem minden ember személyes tettének, hanem csak az ú.n. első emberpár: „Ádám-Éva” tettének tekintik, aminek következményeit viszont - teljesen logikátlanul - valamennyi embernek „az eredendő bűn átszármazása” címén kell viselnie. De hasonló abszurditást eredményez, ezért elfogadhatatlan az a dogmás állásfoglalás is, hogy az emberszellemnek Isten által történő teremtése szorosan kapcsolódik a fizikai fogamzás pillanatához. E tárgyban utalunk az előzőekben 8/a alatt kifejtettekre azzal, hogy mindezekre még részletesen visszatérünk. Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy a „*Szellem, erő, anyag*” és a „*Kegyelem törvényvilága*” szerinti eme állításaink, magyarázataink még ennyi sok év után sem fognak kedvező visszhangra találni, sőt támadással is számolnunk kell. Úgy érezzük azonban, hogy ezt, mint a jelenlegi - nem éppen ragyogó - itteni létünk igazi okát, a kereső emberek tisztánlátása érdekében - végre szélesebb körben is ismertetni lehet és kell! Hátha már képesek vagyunk az igazság felismerésére, és annak elviselésére is!?

* * *

Csakis ezek után van bátorságunk a szellem és lélek lényegének, felismerhető jelenségeinek előadására, hogy végre közéleti tudjunk érthető módon emberi mivoltunk teljesebb megismeréséhez.

II. Fejezet A szellem és lélek működése(*)

1./ A szellem teremtőképessége és mindaz, ami ezzel kapcsolatos

Ezt a témát csakis szellemvilágból származó idézetekkel szabad kezdeni. Minden emberi szó, magyarázat ugyanis nagyon könnyen téves útra vezetheti gyarló gondolkodásunkat, hiszen mi is csak ezekből a közleményekből kezdünk kapiskálni valamit saját létünk - bölcsen elfedett - titkaiból, nem is beszélve az elfogult elleneseinkről. Óvatosan próbáljuk tehát közreadni mindazt, ami talán mégis érdekelheti a létének eredetére kíváncsi embert még akkor is, ha a megoldást egészen másként gondolja. Ezt tiszteletben tartva, talán mi is számíthatunk némi megértésre mind a tudomány, mind az egyházak részéről!

a./ Az élő gondolat(*)

(József beszélő médium útján. 1919. február 23.)

Kedves gyermekeim! Ti tudjátok régebbi oktatásokból, hogy az emberi szellem Isten teremtménye, akit felruházott a szükséges szellemi tulajdonságokkal. Ezek arra képesítik, hogy az egyéniségének megfelelő úton haladva önállóan fejlődjék és munkálkodjék. Az emberi szellem rész Isten szelleméből, minélfogva van akarata Isten akaratából és szeretete Isten szeretetéből. De mindezek csak relatívak, azaz csak olyan mértékben vannak meg, amilyen mértékben emberi teremtmény ezeknek az isteni tulajdonságoknak részese lehet. Eme szellemi tulajdonságok következtében az ember maga is teremtőképes és teremt is. *De vajon mit teremt? Gondolatokat*, amelyek benne feltűnnek és amelyek mindazt tartalmazzák, amit a szellem akar, óhajt, kíván, ami biztos vagy bizonytalan tudattal belső vagy külső indíttatás következtében feltődul benne. *És ha egyszer ezek a gondolatok megszülettek ezekből fejlődnek az érzések*. Ameddig a gondolat gondolat marad, nem más mint eredménye a szellem teremtő képességének, *de amikor érzéssé válik*, akkor már egy részét képezi a szellemi tovább hatásnak, a tevékenységnek. *Ez már nem szellemi, hanem lelki működés. Ha pedig az érzés felébred az emberben és mind jobban továbbfejlődik, akkor ez alakot vesz fel, hússá*

és vérré válik: jelenség lesz belőle, ami él. Ezért mondtuk már többször, hogy a gondolat él. **A gondolat tehát, ha érzéssé alakult át és továbbfejlődött, az emberi szellemnek olyan teremtese, amely él, jelen van és addig él, míg a kölcsönhatások meg nem szűnnek** önmaga és aközött a dolog között, amelyre az élővé vált gondolatok vonatkoznak, fennállanak. (Magyarázat: József médium által először egy inkvizítor szelleme nyilatkozott, aki láthatólag igen súlyosan szenvedett, mert maga körül látta szörnyű kegyetlenségeinek áldozatait akik őt üldözték, s bosszút akartak rajta állani. Ez a tanító-nyilatkozat megvilágítja a szenvedő szellem lelkiállapotát, s magyarázatot ad a körülötte lévő üldözők lényegisége tekintetében.) Vagyis ha az érzés élővé lesz, akkor *kifejezést keres a szó által. A szó már veszedelmes. Ha kimondtuk, nincs többé hatalmunkban a gondolat, hanem tetté vált és az az igazságtalanság, amelyet a szó hatása, a tett létrehoz emberrel vagy dologgal szemben, a következmények törvényénél fogva mindaddig megmarad, míg az rajta be nem töltötte törvényét, le nem járódott, míg a teremtés a megteremtővel nem egyesült.*

És így van ez a tettel is, mert hiszen mind a szó, mind a tett már cselekedetnek számít. Gondoljátok meg, milyen igazságtalanság lenne, ha azok a szerencsétlen egyének, akiket az előbb megnyilvánult inkvizítor kínozott, még mindig követnék és átkoznák őt. Ilyet csak olyanok tehetnek és tesznek, akik szintén hasonló borzasztó dolgokat műveltek, és még mindig nem tudtak megjavulni. De ilyenek már csak nagyon kevesen vannak, vagyis akik őt még személyükben üldözik. A többiek már megismerésre jutva, egy vagy több földi testöltéssel levezekelték bűneiket és azok a gondolatok és érzések, amelyek odakötötték őket kínzójukhoz, már rég harmonikusan egyesültek velük. Amikor pedig a gondolat az ő teremtőjével már egygyé lett, elvesztette minden hatását. Csak azok, akiknél ez még nem történt meg, vagy ez az egygyévés még folyamatban van, csak azok követik kínzóikat, **de nem mint egyének, hanem csak a testet öltött gondolataik, érzéseik alakjában (fantom!)** mindaddig, amíg az illető, a jelen esetben az inkvizítor meg nem tér. Ne gondoljátok tehát, hogy azok, akik őt üldözik, tényleg ugyanazok, akiket ő kínozott, s

ezek bánnának hasonlóképpen kínzójukkal. Úgy fogjátok ezt fel, hogy **ezek testet nyert gondolatok, amelyek működnek mindaddig, amíg a kiváltón el nem végezték munkájukat.** Mindezt azért mondtuk el, hogy tudjátok, miként megy végbe a vezeklés és a kiegyenlítődé, és hogy a gondolatok élnek, nem tűnnek el akkor sem, ha elfelejtitek. **Azért jó annak, aki az ő gondolatait féken tudja tartani, mert ezek, feltéve, hogy törvénytelenek, ha egyszer érzésekbe mennek át, súlyos következményekkel élnek tovább, s ti vagytok a teremtői ezeknek.** Azért ügyeljete gondolataitokra, mert ameddig azok gondolatok maradnak, addig még hatalmatokban vannak. És még ha érzésekké válnak is, úrrá lehetek rajtuk, és a törvényes mederbe terelhetitek azokat. De ha ezt elmulasztottátok, s azok felveszik **a szó vagy a tett alakját, az már a ti hibátok, akkor ezzel teremtőképességeteket rossz irányban gyakoroltátok, s a fájdalmas következményekért saját magatokat okolhatjátok!**

*

b./ Ugyanerről Laurentius 15 évvel később: (*)

A szellem, Istennek ez az önálló gondolata, nem csak az egyén erőközpontja, hanem birtoklója Isten első teremtő aktusával létrehozott életprincípiumnak, avagy életerőnek /2/ is. A szellem tehát két tényezőből áll: egy folytonos teremtőerővel felruházott isteni szikrából és az azt körbevevő életerőből, ami aztán egyéni lélekké fejlődik. Amikor a szellem önállóan kezd működni, önmagából erőket sugároz ki, ezzel érzelmi és értelmi szférát alkotva maga körül. Van tehát: a szellem, s az őt körülvevő lélek két szférája, amit ti itt asztrál- és mentál rétegnek neveztek. Amikor a szellem hatása még messzebbre terjed, akkor az akarat megnyilvánulásának rétege képződik körötte, azt ebben a világban éterinek mondva. Mármost a szellemnek ez a sugárzása mindaddig tart, amíg a bukás következtébeni bűnök tömege, mint erőanyag sűrűsödés a szellem bénultságát nem eredményezi. Amikor azt mondom, hogy sugárzás, én egy egészen magas világban élő tiszta szellem típusát veszem fel. Ez a sugárzás, amint az első réteget érinti, érzelemmé változik, a másodiknál értelmi tényezővé lesz, a harmadik réteget érintve pedig erőben nyilvánul meg. A

szellemet kívülről érő ráhatás ugyanígy működik. A legkülső éteri réteget érintő impulzus erőhatás formájában jelentkezik, azután érinti az értelmi szférát, gondolatokat keltve, és behatol az érzelmi szférába, ott érzelmeket ébresztve, s így érintkezik a szellemmel azt állásfoglalásra készítve. Az egészen tiszta szellem egyszerű, az Isten iránti hálával telt szeretet fényburkában él. Mindazok a rétegek, amelyek a bukás utáni tevékenysége révén keletkeznek, már az ő munkálkodásának következményei, érzelmi, értelmi, akarati lényének kivetítődései, vagyis az aurája. Ez arra is szolgál, hogy a szellemet és a szellem lelki testeit megvédje külső szellemi, lelki és fluidáris betolakodások ellen. Ez mint rugalmas ellenálló közeg, védi az értelmi és az érzelmi réteget a maga munkálkodásában, és gátul szolgál fluidáris behatások, ártó gondolatok és érzésekkel szemben. *Ez az erőburok, az aura tehát olyan szerepet tölt be a lélekkel szemben, mint a test külső bőre, az epidermis, a testtel szemben. Védi a test bensőjében zajló folyamatokat a külső hatások ellen.* Mihelyt azonban ez meggyengül, akkor a test már könnyebben ki van téve a fertőzésnek, s ezek az ártalmas behatások lesznek úrrá felette éppúgy, mint a lelki betegségek a lélek felett, ha a lélek burka van megfertőzve.

A test ugyanis a lélek vetülete, a lélek pedig a szellemé. A lélek a szellemből eredő hatásokat mint érzéseket és gondolatokat tükrözi vissza, a test pedig ugyanazon elv szerint működik mint a lélek. Ahogyan a szellem emanációi keresztülrezegek a lélek minden rétegén, annak legkülső széléig, és onnan ismét visszatérnek impressziókkal megrakottan, *ugyanúgy működik a testi szervezet centrumát képező szív is, amikor az életerőt szállító vért szétküldi a szervezet legtávolabb eső sejtecskéjébe is, majd kitágulásával ismét visszaszívja a legtávolabb eső sejtekből is az ott felszedett anyagokkal együtt.* Éppen úgy zavartalanul folynak az élet funkciói is az egészséges testben, mint amilyen zavartalanul folyik a szellemnek a lelken keresztüli életfunkciója mindaddig, míg a szellem egészséges. De vajon van-e ezen a Földön teljesen egészséges szellem? Mint ahogy nincs teljesen egészséges test, mert mindegyik magában hordozza azokat a lehetőségeket és haj-

lamokat, amelyek bármikor utat nyithatnak valamely betegségnek, úgy a *Föld színvonaláig lehullott szellemek is mind betegek*, mert magukban hordják azokat a hajlamokat, amelyek bármikor megnyithatják a lélek külső védőburkát, és beengedhetik a lélek benső világába azokat a miazmákat, fertőzéseket, amelyek benne romboló hatásokat fejthetnek ki. És ezzel elértem tulajdonképeni mondanivalómhoz, íme, a Föld embere, ez a beteg szellem, legyengült lelki szervezetével itt áll előttünk. Látjuk, mint kémleli környezetét és nyitja ki előtte önmagát; határtalan kíváncsisága és tudásvágya: az a törekvése, hogy mindennel korrelációba kerülhessen, már maga is bizonyítéka betegségének. Amint a súlyos beteg - mint mondani szokás - fűhöz-fához kapkod gyógyulása érdekében, éppen úgy a mélyre esett szellem az őt környező világ minden impressziójára felfigyel, annak minden behatására válogatás nélkül megnyitja a lelkét, mert képtelen megítélni, hogy mi a jó, és mi a rossz, mint ahogyan a laikus beteg nem tudja megítélni, hogy mi válik javára, vagy ártalmára. Ha a szellem egészséges volna, akkor egyetlen dolog lenne számára a fontos, az, amit őseredeti értéként kapott Istentől, teremtő Atyjától: **a tiszta igazság, a tiszta szeretet**. Miután azonban nem tudja, hogy mi az igazság, ennél fogva felszív mindent, magáévá tenni igyekszik mindent, a sátáni elvet is, mint igazságot. Íme a földi lét, mint gyakorlótér! Mindazt, amit elrontottunk, magunknak kell megtisztítanunk. Alkalmat ad rá a kegyelem. /Az utolsó óra munkásaihoz. III. kötet/

*

c./ A Névtelen Szellem(*)

Témánk lényegének megértéséhez még közelebb visz a „**Névtelen szellem**”-nek a múlt század harmincas éveiben ismertté vált alábbi tanításai:

Titkos tanítások I. köt.

„Azok az ércek, amelyeket nemes érceknek neveztek az arany, meg az ezüst, bizonyos kőzetekbe mint apró erecskék vannak beágyazva, mind szellemtermékek, amelyek így öltöttek testet, így materializálódtak. *A nemes ércekben és nemes kövekben kevesebb*

a villamosság és igen-igen elrejtve van bennük bizonyos delejeség. És mikor majd az új feltámadási korszak után az új emberiség ismét eljut a felfedezések koráig és látja azokat a dolgokat, amiket ez a mai korszak kiépített, ugyanúgy csodálkozni fog, hogyan lehet annyi szép és nemes gondolat és érzés elrejtve; hogyan lehet annyi tiszta arany, ezüst és drágakő a durva kőzet közé beerezve, mint ahogyan ma csodálkoznak a gyémántmezőkön dolgozó emberek?”

*

„Mert az anyagi világ nem úgy van teremtve, mint ti gondoltátok, hogy előbb megteremtetik a világ, azután pedig beleteremtetnek a szellemek. **Az anyagi világ a bukott szellemek megsűrűsödött fluidjainak külső formája.** Ezeket a lehullott fluid-gomolyokat Isten az Ő kegyelmi törvényével tartja össze és gomolyítja fel a szellem, erő, anyag hármasságára. Vagyis rendezi **mindenekelőtt az összekuszált fluidokat,** (I. Függelék VI. sz. ábrán 1-5 alattiak) **mindent a maga helyére állítva, hogy a káoszából rendezett világ legyen. Csak a fluidok rendezettsége után „kelhetnek ki” a fluidokba zárt „szellem-magvak” és indulhatnak csírázásnak, még pedig legelőször a földben, mert az ő anyagaik és erőik ott vannak. Mint ahogyan a magból sohasem fejlődhetnek fa, ha csak vízbe tennétek, hiszen ott hiányzanak a föld erői. Így a szellemeknek is a saját fluidjaikban kell az élet kifejlesztésére elindulniuk,** s amikor a földből az élők világa, a föld flórája és faunája kibontakozott, csak akkor van itt az ideje, hogy a szellemmag is emberi megjelenésével itt a világban életet nyerhessen és próbálkozhassék, mit tud teremteni az ő elvei szerint. Mert ahogyan a fát és más növényeket lehet nemesíteni, úgy lehet a szellemeket is az ő lelki életükön keresztül nemesíteni, ojtani, hogy szabaduljanak bukásuk következményeitől. Minden egyes fának, fűnek, virágnak megvan a maga speciális megjelenési formája a szerint az elv szerint, amely elvet a Teremtő mint külön gondolatot a teremtés pillanatában belehelyezett, hogy azt az elvet fejlessze tovább, s hogy az egyetemesben kifejezze a Teremtő külön gondolatát és érzését. **Így van ez nemcsak a fákkal és növényekkel, hanem az ember-szellemnél**

is. Minden szellem más és más gondolata Istennek, de mind-egyikének célja ugyanaz: *beilleszkedni az összhangba, szolgálni az egységet*. Mert amikor az egységet szolgálja, akkor éri el egyénisége legmagasabb beteljesülését.”

Titkos tanítások III. köt.

„A szellem gondolatai és érzései át- meg átszövik a mindenséget; és amit az ő gondolataival és érzéseivel benépesített, az az ő világát képezi. Hogy milyen gondolatokkal és érzésekkel népesítette be ezt az ő alkotta világot, az a szellem fokozatától függ. Vagyis attól, hogy magas-, vagy alacsonyrendű érzéseket és gondolatokat termelt ki önmagából, és ezzel teremti meg magának a boldogságot, vagy a boldogtalanságot, az ő „állapotát”. Több hasonló gondolkozású és érzésű szellem gondolat- és érzésszámainak kapcsolódásából, áthasonulásából, összefolyásából alakulnak ki a szférák és később, amikor ezek a szférák megérnek arra, hogy nagyobb egységekké (jobb kifejezést nem találok a nyelvetekben) alakulhassanak, vagyis az anyagukat annyira megsűrűsítik, hogy már képesek egy-egy világtestet alakítani, akkor világok keletkeznek belőlük. Mert hiszen a fluidok sem mások, mint anyagok, és az anyag sem más, mint a minősítés szerinti magasabb vagy alacsonyabb rendű fluid. *A szellemet övező élethullám és életerő ugyanis mindig olyan gondolatot és érzést éltet, tesz valóvá, mint amelyet a szellem magából kiáraszt. (Ld. az életprincípiumról mondottakat!) Magasabb rendű, tisztább gondolatok és érzések ilyen élethullámot, életerőt tartalmaznak, és így hígabbak, lágyabbak, nagyobb szabadságot biztosító természettel bírnak, mint az alacsonyabb rendűek. Ellenben minél rosszabb, gonoszabb, önzőbb, Istentől minél távolabbeső a szellemnek a gondolat- és érzésvilága, annál sűrűbb, villamosabb, és keményebb a szellemet környező világ.* Hogy ezek a megsűrűsödött világok ismét elfoglalhassák helyüket a maguk felszabadult természetével abban a rendszerben, amelyben őket az Isten a Mindenséget teremtő ereje létrehozta, oda kell fokozatilag felfejlődniük, hogy az anyag szigorú törvénye, amely mintegy **harmadlagos természetként alakult ki bennük és köröttük, feloldódjék, átalakuljon és ismét fluiddá**

válhassék, vagyis ismét szabaddá válhassék ettől a harmadlagos természettől. Így minden világrendszer, a napok és csillagok, az ő rotációjuk folytán ismét azzá fejlődnek vissza, amik voltak, mielőtt még sűrű anyaggá képződtek volna, vagyis ismét fluiddá válnak, s akkor érik el a szellemek a szabadságot és akkor teljesítik ki Istennek azt a gondolatát, amelyet Ő a teremtés pillanatában, mint tervet megalkotott.”

Titkos tanítások II. köt.

„Ez az eleven formával való telítés a szellemek munkája; mert csak a szellem ura az élethullámoknak azáltal, hogy ő teremthet maga körül olyat, ami még nem volt s amit, hogyha nincsen vele megelégedve, ismét meg is semmisíthet. **Isten után csupán a szellem képes erre.** Mikor a szellem önmagát, a maga egyéniségét maga körül megábrázolta, vagyis az őt körülvevő élethullámba mintegy az ő lelki arcát belenyomta, minden ezt tükrözi vissza körülötte. Így akarva-akaratlan egy világ alakul körülötte, amely világ **szintén materializálódni kíván, rögzítődni akar, mert hiszen a cél az, hogy minden gondolat és érzés, amely a szellemből kiárad, kiélje magát, hogy visszahatásokat váltson ki a szellemben,** hogy ezáltal a viszonthatás által a szellem az eredményeket, mint tapasztalatokat magába zárva, tudását gyarapítsa, ismereteit bővítse s ezáltal a fejlődésben előrehaladjon. Ameddig a szellem a mentális (gondolati) síkon mozog és magából kivetíti ezeket a hatásokat, addig még mindig abban a helyzetben van, hogy amint ezeket a hatásokat szemléli, s velük megelégedve nincsen, akkor ezeket akaratának egyetlen kivetítésével még megsemmisítheti. Azonban amikor az életnek már - hogy úgy mondjam - a produktív részével érintkezésbe kerül, akkor már nem tudja olyan könnyen megsemmisíteni, mert akkor már a materializált hatásokból ismeri meg azokat.”

„Minél többet tud az ember, minél fényesebben ragyog az értelem, és minél mélyebbre hatolnak az érzései, minél inkább megtölti a körülötte képződő szférákat rezgésekkel: a lelkében **egy kicsiny tévelygés, egy kicsiny góg,** az engedetlenségnek egy kicsiny szikrácskája, annál **veszedelmesebben gyűjt és felégeti az**

egész fejlődés eredményét. És akkor hiába volt a tudás, a bölcsesség; hiába voltak a szenvedések is: ő mégis kívül marad azon a kapun, amely elválasztja a juhokat a kecskéktől. A megtérés tulajdonképpen ez: teljes önálárendelés és engedelmesség Istennek. Ismerje fel az ember mindenben és minden időben az Isten akaratát és ne akarjon semmit önmagától, hanem várja be, hogy az Isten hogyan akar rendelkezni felette.”

*

„Isten az Ő tiszta életáramaival ébresztette fel a bukott szellemmagvakat és oldotta fel azokat a megrögzött formákat, amelyeket a Föld mint ilyen is mutat. A hegyek az emberszellem gögjét, a mások fölé emelkedni vágyását, hiúságát, hatalmaskodását, makacsságát, konokságát, önteltségét mutatják. A bennük elrejtett ércek és kövek mind-mind az emberi léleknek külön érzéseit külön jellemvonásait példázzák. **Nézd meg az egész világot és meglátod benne önmagadat.** De ez a világ szép, ez a világ majdnem tökéletes, mert az Isten kegyelme felolvasztotta és elválasztotta a vizeket a szárazföldtől; nincs káosz, nincs felfordulás; a minősítési törvény által (I. Függelék VI/4. törv.) minden atom a maga helyére csoportosítva várja a maga feloldozását és ismét lelki erővé való átalakulását.”

*

d./ Szinte ezzel egyidejűleg jelent meg a Metapszichikai Folyóirat 1935. áprilisi számában az alábbi tanulmány az auráról, még pedig egy, a szellemtani elveket bátran megvalló természetbúvár, dr. Hochwarter Kálmán tollából, aki már az atomelmélet, stb. ismeretében fejti ki álláspontját az emberi auráról úgy, hogy az általa mondottak tudományosan támasztja alá a mi odaátról kapott ismereteinket. Ezért hozzuk most a tanulmány tömör változatát a Névtelen szellem azon kijelentésének igazolásaként is, miszerint „eljön az idő, amikor a tudomány fogja igazolni a szellemvilág állításait”, igaz, hozzáfűzve ehhez még: „de az idő már akkor igen rövid lesz ahhoz, hogy az így megnyitott úton haladjon tovább, mert a tévelygés szelleme, amely az ember romlott természetében benne van, annyira hatalmas, hogy még a menny kapujában is alkudozik; még a menny nyitott kapujában is

csábítgatja a szellemet a lélek vágyain keresztül a tagadás felé, az engedetlenség, a függetlenség felé. És mikor az ember ennek helyt ad, akkor már zuhan is lefelé!” /Titkos tanítások I. kötet/

d./ Az ember aurája(*)

Az ember aurája nem más, mint az ember egyéni légköre, az ember jelleme, az ember élete. Az ember önmaga, cselekedeteivel intézi sorsát, az állatot sorsa viszi előbbre. Az öntudatos tevékenység a szellemünk működése, amelynek a szó és a tett csak külső megjelenési formái, a lényeg, **az érzés és a gondolat**, amik nemcsak tovább élnek és tovább működnek a test halála után, de már a test életében is - bebizonyíthatóan - önálló életűek. **A test csak ruha**, amit a szellem magára vesz, hogy abban bizonyos munkát, feladatot végezzen s azután újból leveti azt. A test érzékszervei csak segítenek minket a feladat elvégzésében, **de az értelmi szerzőnek, a szellemnek a működése ettől független, mert a terv, a gondolat** megszületik, formát és színt vesz fel azt megelőzően, hogy ez a szó és tettek által a külvilág tudomására jutna. „Hasonló a Naphoz, amely csak földi szemünk előtt látszik lenyugvónak, tényleg azonban sohasem nyugszik, hanem szakadatlanul világít!” /Goethe/ Szellemünk tehát szakadatlanul szórja ilyen vagy olyan sugarait, amelyeknek **formája a gondolat, színezése pedig az érzések végtelen skálája. Ez a kisugárzó gondolat és érzésvilág az ember aurája**, amely az egész testünket körülveszi, főként azonban az agy és szív körül sugárzik erősen, úgy hogy **a tisztánlátók előtt láthatóvá, a finoman érzők előtt érezhetővé válik**. Az ó- és középkorban általános volt ez a tudás, ezért látjuk a régi vallásos tárgyú festményeken a szentek feje körül mindenütt a glóriát, illetve az aurát, a kisugárzást jelentő kört vagy karikát. Valószínű - hisz a régi írások is igazolják - hogy az ókorban igen sok volt a tisztánlátó ember, a *clairvoyant*. Maga a Szentírás is igen sok helyütt utal rá. A pogányok jósai, jósnői és varázslói, a kereszténység szentjei mind Istenáldotta eszközök voltak, akik hallottak, láttak és mint a köznép kifejezte: beszélni tudtak az Istennel.

A gondolatok élő dolgok és ha nem is durva anyagúak, mégis eléggé szubsztantiálisak ahhoz, hogy egy tisztánlátó szellemi látása előtt láthatókká legyenek. Nézzük, hogy kell ezt érteni és hogyan válik érthetővé. A Mesmer (1739-1815) által felfedezett delejes kisugárzás, egyes embereknél oly erős, hogy annak delejes hatása nemcsak közvetlenül, hanem delejezett tárgyak útján: delejes vatta, delejes víz stb. is gyógyítólag tud sugározni, sőt a távdelejezés esetében még a térbeli messzeségeket is megszünteti. (Grünhut is ezáltal vált ismertté Pesten!) Minthogy pedig a delejes kisugárzás alapja a delejező egyén segítő akarátának működő ereje, az akaraterő pedig a gondolatokban testesül meg és ölt alakot, egyes tudósaink elmékedéseik során arra a helyes ötletre jutottak, hogy ezen az alapon **a gondolat nem lehet más, mint delejes rezgés**, amely - mint általában a fényhullámok és hanghullámok - bizonyos körülmények között felfogható és megrögzíthető kell hogy legyen. Kísérleteket tettek tehát ebben az irányban és kutatásaikat siker koronázta. Rájöttek arra, hogy egy bizonyos cianvegyületnek, a dicyanimtak alkoholos oldatával kezelt ernyők olyan átvilágítást engednek meg, amelyek mellett az ember anyagából kisugárzó delejes fény - az aura - láthatóvá lesz és mint ilyen, **le is fotografálható. Ezzel azután beigazolást nyertek tudományos alapon is azok a szellemtani közlemények, amelyeket addig csak a hívők fogadtak el, s amelyek arról szóltak, hogy a testnélküli testvéreink látják a mi gondolatainkat, s meg volt oldva az a sokat vitatott kérdés is, hogy miként értik meg testnélküli testvéreink a mi beszédünket akkor is, ha ők egészen más, idegen nyelvet beszéltek földi életükben, s a mi nyelvünknek talán hírét sem hallották. Ők látják a gondolatot, mielőtt mi azt szavakba öntjük. Mert a gondolat él, alakot ölt és színeket sugároz ki.**

*

Az aura további magyarázataként néhány szó az atoméletről.

Az atom görög szó annyit jelent, mint oszthatatlan. Sokáig azt hitték, hogy a határhoz értünk az anyagok oszthatóságában. Újabban azonban kiderítette a tudomány, hogy az oszthatatlanságnak,

helyesebben az oszthatóságnak határa el sem érhető. Azok az elemek ugyanis, amelyeket mint atomokat eddig oszthatatlannak tartottunk, igenis oszthatók, sőt, annyira oszlanak, hogy bomlási határaikat nem is ismerjük. Azonban nagyon könnyű elképzelni, hogy ha az anyagok atomjait újra meg újra felbontjuk, végül mégis csak elérkezünk egyszer olyan atomokhoz, amelyeket ezen a Földön rendelkezésünkre álló erőkkel és eszközökkel tovább részecskékre bontani nem fogunk tudni, azaz elérkezünk a tényleges atomokhoz, azokhoz, amelyek mint az anyag ősrészecskéi, teljesen egyformák és oly kicsinyek, hogy sem melegre, sem hidegre nem reagálnak, **csak abban különböznek egymástól, hogy az egyik pozitív, a másik negatív töltésű, ami annyit jelent, hogy ebben a 6-ik naprendszerben, ahova a mi Földünk is tartozik, minden anyag egy elektromágneses erő hatása alatt áll, amely, mint-hogy naprendszerünk a duáltörvény alapján épül fel, kétféle: adó és elfogadó, vagy vonzó és vonzott, aminek a tudományos neve: pozitív és negatív.** Tudjuk, hogy a fejlődési lehetőség végtelen. Ha ki tudjuk magunkat kapcsolni a földi anyag törvényeinek vonzásköréből, olyan világba jutunk, amely sokkal finomabb a mienknél s ahol olyan törvények és erők uralkodnak, amelyekkel az itt nálunk már atomnak jelzett parányokat tovább lehet osztani. Ez a finomabb világ az asztrálvilág, ami az emberi szellem fejlődési skáláján a Föld után következő világnak tekintendő. A következő fejlődési fok a mentális világ, amely még finomabb anyagú, ha ezt még egyáltalán anyagnak lehet nevezni, mert hiszen mi már az asztrális világ anyagát sem látjuk, nem láthatjuk, - annál kevésbé a még finomabb mentálisét. Minthogy pedig a gondolat és érzés végtelen finomságú delejes rezgését a mentális világ atomjai hordozzák, azokkal mindenben keresztül mindenüvé eljut s így egészen világos, hogy az isteni gondolat elképzelhetetlen finomságú rezgései az egész világot átjárják, **azaz: Isten mindenütt jelen van az Ő gondolata, az Ő sugárzó szeretete által.** Ha most egy lépéssel tovább megyünk és azt mondjuk, hogy az emberi szellem, mint intelligencia, mint érzés és gondolat a halhatatlan isteni rezgésnek is egy része, akkor megérthetjük, hogy **ha fejlődése folyamán a fizikai anyagot leveti és a finomabb**

asztrális vagy még finomabb mentális atomokból alkot magának testet, ez a test oly finom, hogy könnyűszerrel jut át minden fizikai anyagon keresztül. **Az ember legalacsonyabb fejlődési fokán is szellem, azaz érzés és gondolat alkotására képes. Más kérdés - bár életbevágó - hogy ezek az érzések és gondolatok tiszták-e, vagy tisztátalanok?!**

Tény azonban, hogy gondolkozik és érez, tehát isteni származása alapján anyagnélküli rezgéshullámok kibocsátására és befogadására képes. Mint tudjuk, a fülünk és a szemünk nagyon is korlátolt erővel bír. Közismert dolog, hogy a hangoknál a normális fül másodpercenként 16 rezgésen alul és 20-24000 különösen éles hallásúaknál 32000 rezgésen felül nem veszi észre a hangot. A normális szem látóképességet a 400-800 billió másodpercenkénti rezgésszám határolja. E magas rezgésnél a fény nem hang, hanem színek alakjában jelenik meg előttünk, s a szivárvány összes színei ebbe a 400 billió távolsági skálába vannak szorítva. Természetesen vannak a 400 billión alul is - ú.n. infravörös és a 800 billión felül is ú.n. ultraviolett sugarak, de szabad szemmel már ezek is láthatatlanok. Még csak elképzelni is nehéz, mily finomak lehetnek azok a rezgések, amelyek nem a földi, hanem magasabb légkörök tartozékai. Azok, akik azzal az isteni adománnyal bírnak, hogy látnak, akiket a tudomány clairvoyantoknak, tisztánlátóknak nevez, - azok látják ezeket a finoman kisugárzó színeket s így az ezekből összeállított szellemi-asztrális vagy mentális testet is világosan fel tudják ismerni. /L. Függelék IV/II. ábra./ Hiszen mi az emberi szemünkkel sem látunk mást itt a Földön sem, mint színeket, amelyek úgy tevődnek össze, hogy egy testnek a benyomását teszik. Emlékezzünk arra, hogyha mozgószínházban vagyunk, nem látunk mást, mint a fénysugarak állandó és végtelen gyors változataiból és színeiből összetevődő mozgásokat és alakokat. Ugyanez történik a rendes földi életben is és ugyanez történik az asztrális vagy mentális életben, tehát az érzések és gondolatok világában is. A kérdés most már csak az, hogy ezek a színek, amiket mi a természetben látunk s amelyeket a tisztánlátó szellemek rajtunk és egymáson is látnak, bírnak-e különös jelentőséggel, vagy pusztán a természet játéka? A New-

ton híres prizmájával elindított spectrum elmélet amelyet Fraunhofer 1814-ben megismételt és vele felfedezte a róla elnevezett „Fraunhofer-féle vonalakat”, annyira előbbre vitte a sugárzás tudományos értékét, hogy a nyomában keletkezett színképelemzési módszerekkel *már nem csak földi, hanem a Föld légkörén túl lévő anyagokat is meg tudjuk határozni a Doppler-effektus, a színeképi parallaxis is a quantum sugárzás törvényei alapján.* Tudjuk, hogy a fény nem más, mint sokszínű sugarak egyesülése, a sugarak színei pedig az egyes sugár hullámhossza szerint változnak. A leghosszabb hullámok vörös fényt adnak, a legrövidebbek pedig a lilát az ultra-violettet.

A hullámok hosszúságának sorrendje adja a színeképet, s ha a kisugárzásban egyes hullámhosszak hiányoznak, ott a színeképből sötét vonalak vagy sávok mutatkoznak. Ez megadja a sugár forrás (anyag- vagy emberi test) jellegét. Ha most a sugárzó forrás mozog, a színeképi színei vagy vonalai eltolódnak. Ha a vörös felé tolódnak el, a fényforrás (csillag) távozik tőlünk, ha a lila felé, akkor közeledik hozzánk. Ez a Doppler effektus, amellyel az égi testek mozgását számítjuk ki. A quantumelmélet szerint pedig a kisugárzás mindig fölös energia s így a kisugárzott quantumot a világmindenség más részén mutatkozó hiányok pótlására szolgálnak. Íme, ez az elmélet teljesen igazolja, hogy a természetben semmi sem vész el és mindennek hatása van. Azt ma már a legfelsőbb materialisták is elismerik, hogy a színek a visszavert fénysugarak reflexei. De ha reflexek, akkor kell lenni egy alapnak, amelyen a fénysugarak reflektálódnak, spectrummá szóródnak szét, azaz, ha megkeressük, hogy mi az, amin a fénysugarak megtörnek, akkor megtudjuk azt is, hogy milyen színekké szóródnak szét. **Az aura kérdése, illetve az aura megértése tehát egy embernél tisztán színképelemzési kérdés.** A napfény fehér fényét a légkör finom páracseppjei s a felhők tömör víztartalma, valamint simán eloszló delejessége, vagy egymásra tóduló elektromos töltései törik szét a szivárványszínek dús skálájára. **Az emberszelmet is életnedv delejesség, elektromosság veszi körül s a kisugárzó gondolatainak és érzéshullámjainak fénytömege - a szenvedésének könnyein, vagy örömeinek harmatcseppjein - szóródik szét színes sugarak özönévé. Az életnedven átható**

önzés vagy önfeláldozás, gyűlölködés vagy szeretet összetömörödik vagy szétoszlatják az életünk egén tornyosuló felhőket, melyeket az indulataink villáma cikáz át a gyűlölet menydörgésszerű robbanásaival, vagy a mindent átfogó szeretet delejessége ragyogja be könnyű bárányszerű felhők szín pompáján keresztül. A folyamat a következő: Az embert kívülről valami izgalom éri. Ebben a pillanatban feltámad bennünk egy érzéshullám, amely az agyunkon át sugárzó delejes gondolat-rezgésnek bizonyos lökést ad és ezzel a lökéssel a kisugárzás egy bizonyos rezgésszámot ér el. Ez a rezgésszám adja a színeket. Egy bizonyos idő múlva - aminek tartama az egyén fejlődési fokától függ - elhal az érzéshullám, a rezgések elcsendesülnek, mire a neki megfelelő szín is halványodik, majd eltűnik.

Azonban sohasem tűnik el egészen, mindig marad valami kevéske rezgés vissza s ez odakapcsolódik az egyéniséghez, annak *jellemét finoman átfesti s ott állandósul.* Így pl. **az emberek legnagyobb része többé-kevésbé ingerlékeny. Ennek az indulatnak a rezgései könnyű vörös köd, vagy felhő alakjában veszik körül az ember szellemét az asztrálisban és mentálisban.** Ha az inger hirtelenül, harag alakjában tör ki, az ember egész légkörén skarlát-vörös felhő ömlik át. A harag elmúltával eltűnik a vörös felhő, de nyomokat hagy vissza a lélekben emlékeztetőül, hogy alkalmat adjon az embernek a legközelebbi ingerlékenységnél már előre elejét venni a harag kitörésének. **Ugyanígy történik minden más érzéshullámmal,** a jóknál is, meg a rosszaknál is. Így tehát az erkölcsi - isteni törvény gondoskodik arról, hogy az indulatok és szenvedélyek harcában az ember - ha javulni akar - figyelmeztetést tart meg a rosszból és alapot a jóból. Ha újból elbukik, a visszamaradó indulat mindjobban elhatalmasodik az emberen, ha viszont le tudja győzni magát, a következő alkalomra visszamaradó indulathullám mindig gyengébb és kisebb lesz. Így megy ez az ember életében mindaddig, míg a testből, illetve lélekből az indulatokra reagáló minden hajlandóságot gyökeresen kiirtott. Sokszor sok újabb testet öltés kell hozzá, míg végre eredményt tud elérni és megtanulja, hogy **a kívülről jövő támadások, ingerek ellen csak belső, belülről kiinduló önuralommal tud**

megküzdni. Azonban addig a pontig, míg az önuralmat megtanulja, az indulatok, mint állandó szokások tapadnak az emberre s ezek színei állandóan ott hullámzanak az asztrálisában, azaz, **ha valaki lát, az első pillanatra meglátja mindazokat a színeket, amelyek az emberhez kapcsolódott indulatok reflexei s így a tisztánlátót nem a látható anyagi test vezeti félre, hanem az egyéniségét jellemző és képviselő indulatok, érzések és gondolatok kisugárzásaiból - illetve színéből - látja meg az ember jellemét, igazi valóját.**

*

Röviden valamit a színekről, azok keletkezéséről és értelmezéséről.

A szívárvány 7 főszínén kívül van a színek teljes hiánya: a fekete és a színek végtelen sok és leírhatatlan változata, amelyek az egyes színek keveredéséből vagy összekötéséből keletkeznek, azokat felsorolni képtelenség. Mert ki tudná felsorolni, nyilván tartani az emberi gondolatokat és érzéseket, hiszen néha pillanatok alatt a gondolat- és érzés-hullámok egész tömege rohan át rajtunk! Épp így nem tudhatjuk sorba szedni ezek változó színeit sem, melyek, mint a gyorsan forgó kaleidoszkóp színei sokszor egyetlen érzés vagy gondolat, vagy indulat tónusába folynak össze, jóllehet igen sok színárnyalat vonul rajta keresztül. Bármily sok és változatos az ember színskálája, a főbb színeket mégis jó megjegyezni, mert hiszen az egész életünk ezek változatából van megfestve - sötétre vagy világosra, aszerint, amilyen az egyéniségünk. Hányszor hallunk olyan kijelentést: „sötét jellem”. **Nemde ez a kifejezés atavisztikusan visszautal régi (preexisztenciális) szellemi mivoltunkra, amikor a rosszindulatú szellemtestvéreinket sötétben, színek ragyogása nélkül tanultuk megismerni.** Kezdjük a **feketén.** A fekete felhők az asztrálisban gyűlöletet és gonosztságot mutatnak. Ha valaki pl. heves haragkitörésekre ragadtatja magát a csúnya gondolat- és érzésformák az aurában mint sötét korom- és füstfelhők jelennek meg. Erre egy másik - szintén **a szellemvilágból eredő** - közmondás utal: „fő és füstölög magában”. **A vörös villámok fekete alapon** a harag és

gyűlölet színei. Ha önzés is van jelen, barnával festődik át a vörös. Ha az, ú.n. jogos felháborodás vesz erőt rajtunk, azt az alaptónusokon átvonuló skarlátvillámok jelzik. **Piszkos vérvörös az érzékiség színe.** Vöröses barna (rozsdá) az **irigységé,** - zöldesbarna vörös sugarakkal a **féltékenysége.** **Ólomszürke az elkese-redés,** levertség, kétségbeesés színe. Piszkos hideg-szürke a félelemé. **Bíborpiros a szerelem színe,** sötétedik ha góg, önzés, vagy féltés kíséri. Rózsaszín felé világosodik, ha önfeláldozó a szerelem. **A narancs a góg színe.** Rendesen ingerlékenységgel (vörös foltok) jár, de minden egyéb satírozást is megláthatunk benne.

Sárga az intelligencia színe. Sötétedő, ha a tudás alacsony érdekek szolgálatában áll, világosodó, finom zöldessárga felé hajló a magas intelligencia, az önzetlen tudás színe. **A zöldnek** annyi árnyalata van, hogy ahhoz külön stúdium kellene. Állagban alkalmazkodást jelent s ha ez ravaszsággal, csalással van egybekötve, akkor zavaros piszkos zöld. Tiszta világoszöld a tiszta, egyenes, gyakorlati ember aurájából sugárzik szét. - Szürkészöld, árulás. - Smaragdzöld, nyíltszívűség. **Kékes-zöld,** mély szimpátia és nagy részvét - Világos almazöld a túl eleven életrevalóság, túltengő életerő. **Kék.** Szép, sötétkék vallásosság. Ez a szín a világ összes színeit felveszi azok minden árnyalatában, jámborkodástól az igazi szentségig, az önző hittől a nemes érzésekig. A szélső színek az **ultraviolett** az egyik oldalon, mely magas szellemi erőket és tiszta krisztusi emberszeretetet mutat, - az **infravörös** a másik oldalon, a gonosz fekete mágia színe. **Megérthetjük ezekből, hogy a színek finom árnyalatai egy egész jellemképet festenek az aurára, úgy, hogy az ember gondolatvilága a legfinomabb nő-ánszokig azonnal felismerhető a látók előtt. Különösen fontos ez a szellemi vezetőknek, akik védenek aurájában mindig pontosan felismerik azokat a gyengeségeket, amelyek mint rossz szokások vagy szenvedélyek már állandó jellemvonásai az embernek. Így aztán tudnak is segíteni. Nekünk két nagy tanulságot hozhat ez az ismeret: Egyik az hogy a gondolat-, érzés- és indulatvibrációk mindig nyomot hagynak a lélekben mindaddig, míg egészen meg nem tanultunk magunkon uralkodni. A másik pedig az, hogy minden jó és rossz gondolat,**

érzés, vagy indulat, mint végtelen finom fényrezgés az egész világmindenséget bejárja és akit útjában talál, befolyásolja, hangolja, **megfertőzi vagy megtisztítja**. Vigyázzunk tehát még a gondolatainkra is, mert jaj a megbotránkoztatónak!

*

Ehhez még azt kell hozzátennünk, hogy a szerző felismerhetően olvasta az előző századforduló táján C. W. Leadbeater teozófus által írt „A látható is a láthatatlan ember” című könyvet, és mértett abból, hiszen a teozóf mozgalom háttérében ha nem is médiumi, de legalább szomnambul inspiráció útján nyert ismeret áll. Ajánljuk tehát mindazoknak ezt a könyvet, akik még többet akarnak tudni erről a témáról, mert például ebben az évben az Édesvíz kiadó által megjelentetett „Az aura érzékelés” című könyv inkább gyakorlati, mint elméleti ismereteket tartalmaz. Magam is az újraéledt teozóf egyesület egyik vezető tagjától kaptam betekintésre a könyv magyar fordítását.

* * *

e./ Beszámoló az Egylet szellemfényképezési sikereiről(*)

*Végül pedig, ha már ennyire szóba jött a fentiek szerinti finomabb anyag, a lelki testek érzékelhetősége, sőt azok fényképezhetősége legalkalmasabb a pillanat arra, hogy megemlékezzünk a **Szellemi Búvárok Pesti Egyletének e téren 1872-ben aratott nemzetközi sikeréről** Doktorbácsi beszámolója alapján:*

1872-ben a pesti spiritiszták is értesültek arról az amerikai híradásról, hogy Michigan államban egy *Mumler* nevű fényképész műtermében a felvett személyek alakja mellett *szellemkép* is jelentkezett. Nem valamennyi esetben, szóltak a hírek - de többször és főleg akkor, ha médium fényképezte magát. A pesti spiritiszta egyesület egyik médiuma /Moravetzné/ azt a közleményt kapta szellemi vezetőjétől, hogy „az amerikai szellemképek mindaddig valódiak. A fényképlemez sokkalta érzékenyebb az emberi szem retinájánál. Az emberi szem nincs berendezve a szellemtest érzékelésére, a fényképlemez viszont hűen megrögzíti azt. De ez csakis még sűrű, anyagias periszpirttel bíró szellemekre nézve áll.

Az anyagtól már megtisztult szellemek nem hagynak nyomot a lemezen. Isten kegyelme folytán nálatok is sikerülni fog a szellemfényképezés annak érdekében, hogy a tünemény révén a csökönyös hitetlenek is meggyőződjenek a szellem sírontúli létezéséről.” Moravetzné elindult hát fényképészt keresni úgy, hogy az ne is sejtse a lázas keresés igazi okát. Végül a Király u. 77 számú ház fotografusánál, *Schöff Bélánál* kötött ki és elsőnek ült le a választott mester fényképészeti apparátusa elé azzal a hő kíváncsisággal, bárcsak megjelenne a fényképen nemrég elhunyt gyermekének arca. A sötétkamrai előhívás után fotográfus zavartan közölte Moravetznével, hogy a felvétel nem sikerült, a kép foltos, zavaros, ezért azt meg kell ismételni. Amikor a negyedik próbálkozás után is zavarosnak mutatkozott a kép, a megrendelő megkérdezte, mennyire hasznavehetetlenek a felvételek? Csupa folt ékteleníti a képet, s így nem adhatjuk oda a megrendelőnek - volt a fényképész válasza. - „Ha más hibája nincs a képnek, ez nem baj - mondja Moravetzné - bármily foltos is a kép, elfogadom”. Otthon vizsgálta meg a képet és azon ugyan nem gyermekének képét, hanem egy távoli rokon elhalt gyermekének képét találta. A fenti esemény az Egylet tagjai körében nagy szenzációt keltett és valamennyien siettek magukat levetetni, remélve, hogy majd valamely elhalt kedvesét láthatják meg szellemi alakjában. A további eseményekről Doktorbácsi 30 év múlva az Égi Világosság hasábjain - a fényképek csatolása mellett - így számol be:

„Előre jelzem, hogy valamennyi csatolt képnek leginkább a szellemi, éteri része élesebb volt annak idején, mint ma, amint-hogy ez másként nem is lehet, hiszen nemcsak az előhívás, de az idő múlása is erre az érzékeny részre hatott jobban.”

A képek sorrendjébeni leírás pedig így hangzik:

1./ A *Dréher* családnál sok spiritiszta fordult meg. Bámultak ott egy 6-7 éves gyermekleány-médiumot, kinek révén szülei a spiritizmus híveivé váltak. Ők azért kerülték körünket, mert a család fő egy országos tudományos intézetnek alkalmazottja lévén, féltette hivatali állását. Ez a kis leány ugyanis csodás médium volt; látta a szellemeket és diskurált, társalgott velük. És amit bár nyitott szemmel, de azért transzállapotban látott és leírt, messze

túlhaladta egy közép műveltségű embernek horizontját. E gyermek születése előtt egymásután halt el négy - még zsenge korban levő - testvére. Ezekkel diskurált legtöbbször: nevükön szólította, üzeneteket kapott tőlük, átadni azokat szüleinek. Megjegyzendő, hogy a családban soha említés sem történt az elhaltakról. Minden házastárs kölcsönös kíméletből kerülte azok emlegetését. Ezt a csodagyereket vitték Schöfft Béla fényképészeti műtermébe. Sem ők nem tudtak előbb a fényképészről, sem az nem tudott róluk. A reprodukált képhez (I. kép) fölösleges volna egyetlenegy szót is magyarázatul hozzáfűzni. Csak azt akarom megjegyezni, hogy Dréherék állítása szerint megkapóan hasonló a felvételen mind a négy gyermek az elhaltakhoz. A gyermek médium szemének merev tekintetéről pedig láthatni, hogy a felvétel pillanatában transz állapotban volt.

2./ Kezdetben azt hittük, hogy a lefényképezendő egyénben rejlik az a médiumi erő, mely a szellemeket vonzza és egyedül ez idézi elő a szellem megjelenését, s döntő feltétele a szellemalak létesülésének. E teória alapján - amely ugyan hamarosan felülvizsgálatra szorult - (erre majd még visszatérek) - *Franciskát*, a szervileg világtalan, szellemileg azonban erős látó-médiumot véltük a legalkalmasabb kísérleti alannak azért is, mivel médiumi látóképességénél fogva azt is vártuk, hogy őáltala esetleg oly felvilágosító közlésekhez jutunk, amelyek szemeink előtt el vannak takarva, és a szellemfényképezés mibenlétét, igaz vagy téves voltát tisztázza. Meg kell jegyezmem, hogy M...z József nevű tagunk már középiskolai diák korában mint amatőr foglalkozott a fényképezéssel és most a szellem-fényképezés ötletéből újra felvette ezt az elhanyagolt passzióját, sőt formális oktatást vett egy neves fotográfusnál abból a célból, hogy a fényképezés minden praktikáját elsajátítsa. Testvérünk, kinek kedvező körülményei megengedték, hogy egész délutánját a fényképezésnél tölthesse, hiúzszemmel kísérte a fotográfus minden mozdulatát, ellenőrizte a lemez preparálását, a sötétkamrában való előhívást, szóval mindarra figyelt, amire fotográfus mestere kitanította, hogy esetleges felületetésnek áldozatává ne váljék. Franciska esetében például én a felvétel alatt pár lépésszámra oldalt álltam, M...z pedig nyomban

követte a fotográfust a sötétkamrába. Ahogy Franciska felébredt a felvétel alatti transzból, magához hívott, s azt súgta fülembe: „Doktorkám - rendesen így szólított - Mária Magdolna folyton körülöttem lebegett, hol előttem, hol oldalam mellett, de nem úgy, ahogy őt látni szoktam: átlátszón, csillogó fényben ragyogva. Igaz, hogy nagyon szépnek láttam most is azzal a gyönyörű fürtös fejjel, de csak úgy, mint egy kimondhatatlan szép asszonyt, mint földi lényt; s nem is mosolygott olyan kedvesen mint máskor.” - Franciska ugyanis gyakran látta Mária Magdolna szellemét, akiknek ragyogó, tündöklő fényét nem tudta eléggé magasztalni, és aki mintegy védője volt több olyan veszedelem elhárításánál, amelyeknek a világtalan Franciska ki volt téve. De én azért távolról sem gondoltam arra, hogy Mária Magdolna képe a fényképen megjelenjék.

Midőn néhány perc múlva M...z kijött a sötétkamrából, azt mondá, hogy a szellemkép fürtös fejű női alakot mutat. Íme, a fénykép (II. kép) mutatja, hogy Franciska szellemi látása beigazolást nyert, amennyiben félreismerhetetlenül egy ég felé néző, imára kulcsolt kezű Magdolna-kép jelent meg. Franciska ráismert tehát Magdolna képére, és helyesen *disztingvál*t (*tett különbséget*) a látományaiban előtte lebegő átlátszó fényű és a most emberi formában megjelent Magdolna közt. Természetesen, mert látományaiban Franciska szelleme emelkedett a magasba Magdolna szférájáig, holott most Magdolna ereszkedett le hozzá a földi szférába, s volt kénytelen a földi szférának megfelelő s mindenemű szellemet kötelező fluidikus törvényeknek magát alávetni, és a földi szférának megfelelő sűrű fluidokba burkolózni. Hiszen máskülönben magasabb szellem egyáltalában nem is jelenhetik meg a Föld sűrű fluidjában, annál kevésbe, ha anyagtalan lényisége nyomot kíván hagyni a fényképészeti lemezen. De elfogadva egy magas szellemnek megjelenési lehetőségét, olyanét pl. mint Mária Magdolna, az a jogos kérdés merülhet fel, hogy vajon megfelel-e egy ilyen magas szellem méltóságának, fokozatának, tág és messze kiható feladata komolyságának, hogy ilyen kicsinyes, anyagias szerepre vállalkozzék, mint amilyen rá nézve a szellemfényképezés? Ez a kérdés vagy kétség akkoriban nem

villant fel agyamban. Összegezve és mérlegelve minden mozzanatot, melyek közt a szellemkép létrejött, nincs kétségem afelől, hogy a lemezen megjelent kép ugyanaz, mint amelyet Franciska szellemi szemeivel látott. A szigorú ellenőrzés és az, hogy teljes lehetetlenség, miszerint a fényképésznek sejtelve lehetett volna arról, hogy milyen képeket fog Franciska látni, kizár minden gyanút arra nézve, hogy ember - legyen ez bármily ügyes és körmönfont - az adott körülmények közt Magdolna képét a lemezre csempezthette volna. Ahogy tehát akkoriban mindannyian megesküdtünk volna a képnek szellemvilági származására, úgy jó magam is tűzbe tenném a kezemet mellette. Hiszen épp ez a kép egyike azoknak, melyek mindannyiunkat leginkább győzhettek meg a szellemképek valódiságáról, illetőleg Schöffft Béla becsületességéről.

3./ Bár a magunk részéről tehát erősen meg voltunk győződve a szellem-képek valódiságáról, mindazonáltal az a kötelesség hártult reánk, hogy a kákán is csomót kereső tagadók vagy kételkedők azon ellenvetéseit is megsemmisítsük, akik szerint az üveglemezre, habár ez szemünknek teljesen tisztának tetszett is, oly kép van rávetítve, amelyet még eddig ismeretlen eljárással Schöffft Béla a felvétel után előhívhatott volna. Hogy tehát még ennek az ellenvetésnek alytalanságát is bebizonyítsuk, ezentúl az üveglemezt magunkkal vittük, s erre jegyünket gyémánttal rákarcoltuk. Ezzel már a legvégső ellenargumentumot is kiküszöböltük. Ilyen lemezt használva, M...z József vétette le magát. És ez alkalommal egy másik érdekes jelenségnek jöttünk nyomára. Arra, hogy tudniillik nem a lefényképezendő egyénben rejlik egyedül az a feltételezett vonzóerő, melynél fogva a szellemkép létrejön - részint ebben is - de e tünetmények főtenyezője mégis csak a fotográfus, aki a felvétel alatt kezét a fényképezési szerkezetre helyezi. M...z első felvétele ugyanis nem sikerült. Ezt a felvételt Schöffft Béla végezte. A második felvételt pedig segédje eszközölte s ez (III. kép) sikerült. (A fényképek után készült klisé a szellemek rajza csak figyelmes szemlélés után vehető ki, mivel a reprodukció nem tökéletes. Arra kérem tehát olvasóimat, hogy e képeket

és egyáltalán minden hasonló rajzot nagyító üvegen vegye szemügyre.) Erre figyelmesek lettünk és kisült hogy a szellemkép csak akkor jelent meg, mikor a segéd végezte a felvételt. Erre majd még visszatérek. Egyébként M...z József - bár nagyon örült a szellemfényképnek, - (mely eredetiben egy kiválóan szép, ég felé tekintő szellemalakot ábrázol, de sajnos, technikai reprodukciója el van hibázva) mégsem látta benne égő óhajának teljesülését, ő ugyanis mintegy három évvel azelőtt egy városszerte nagy feltűnést és részvétet keltett baleset következtében elhunyt apja szellemének képét óhajtotta és remélte. És nem csupán ő óhajtotta és remélte Istennek e kegyét, hanem mindannyiunk keblében hasonló vágy élt, de egyikünk óhaja sem teljesült. Belenyugodtunk tehát köteles megadással. Akkoriban magam is eképpen vélekedtem. De azóta, mint sok egyébre nézve is, felismertem, hogy e vélekedésünk még tapasztalatlanságból eredt, hibás - mondhatnám - gyermekes felfogásra vallott.

A jóérzésű gyermek ugyanis a szeretet szemüvegén nézi szülőit, a pietás mértékével méri tulajdonságaikat, viselkedésüket, tehát még szembeötlő gyengéiket, hibáikat is alig látja, vagy ha igen, akkor is csupán sajátos, inkább kedves, szeretetreméltó egyéni specialitássá minősítve, redukálva látja azokat. Jóérzésű emberekben különben is él a kegyelet az elköltözöttek iránt. Mennyivel inkább a gyermekben szülői iránt. Akkor még a szülők felismert gyengeségei is eltűnnek és glóriától övezve lebeg a megboldogult alakja pietásos emlékezetében. Valóságban pedig korántsem így áll a dolog! Nem oly könnyű és olcsó elnyerni az örök világosságot! Ennél sokkalta többet követel az igazságos Isten gyermekeitől! Minden tapasztalt spiritiszta tudja az elköltözöttek panaszos közléseiből, hogy az embereknek mily elenyésző kis töredéke jut úgy a szellemvilágba, hogy Isten, felebarátai és önmaga iránti kötelességeit oly mérvben végezte volna el, hogy ne terhelné az elkövetett bűnök és mulasztások hosszú sorozata, melyekért felelnie kell! Miután pedig minden elkövetett bűn, vagy mulasztás a szellem periszprítjében, a lelki testben (Pál I. levele a korintusbeliekhez) kisebb-nagyobb, a szürkétől egészen a fekete foltokban váltakozó sötét színig ki van fejezve: tisztult

szellemnek nem nevezhető mindaddig, míg periszprítje, a szellemi tükör, minden folttól megtisztulva fehérré nem válik. De ez évtizedek, többnyire pedig sok-sok évtized nehéz munkájának eredménye lehet. De hol van még akkor is az örök világosság fokozata!? Ebből kitűnik, hogy amit mi tájékozatlanságunknál fogva az isteni kegyelem megvonásának vettünk, éppen irántunk való végtelen kegyességének érvényesülése volt. Mert valamenynyünk szüleinek elköltözése sokkal korábbi volt, semhogy e rövid idő alatt megtisztulhattak volna, tehát a fényképen való esetleges megjelenésük csak a fokozatuknak megfelelő mezben található voltna kifejezést. Ez pedig semmiképp sem lehetett olyan, hogy ennek látása egyikünknek is öröme szolgált volna, sőt esetleg olyan is akadt volna akit az ő „boldogult” atyjának vagy anyjának foltos alakja vétkes kifakadásra ragadtott volna és hátat fordított volna a spiritizmusnak.

4-5./ A szellemfényképezés magas hullámokat vetett. Híre futótűzként terjedt el a szélrózsa minden irányában. Nem csupán hazánkából, hanem Bécsből, Prágából, szóval a Lajtán túli tartományokból, sőt Lipsceből is idesereglett az érdeklődő spiritiszták sokasága. Némelykor szinte hemzsegett a közönség a Király-utcai fotográfus helyiségében, mint a méhek a kasban. Schöffl Béla legmerészebb álmában sem remélte, hogy valaha is ily előkelő, magasállású rendelők fognak találkára gyülekezni az ő szerény hajlékában. Ott tanyáztunk heteken át nap-nap mellett délutánonként nézegetve, ki milyen szellemképet kapott. Én is levettem magam a feleségemmel. Több szellemalak jelent meg a képen, de hogy milyenek, arra nem emlékszem, csak arra, hogy nagyon karakterisztikus szellemcsoport volt, melyet mindannyian megcsodáltak. Most, midőn ezt a szellemképet sokszorosítás céljából keresem, a sok szellemkép közt nem találom. Némi kárpótlásul hozom tehát egy másik képemet (IV. kép), tulajdonképpen nem azért, mintha ez a szellemkép valami kiválóság lenne. Erre igényt nem tarthat, mivel a szellemalakok ismeretlenek lévén, az azonoság mellett mit sem bizonyítanak. Sokan ugyan köztem, és a férfi-szellemalak közt családi hasonlatosságot akartak felismerni, sőt médiumi úton ez anyám részéről egyik nagybátyám képének

mondatott, mindazonáltal magam részéről ilyen vacilláló mozzanatot nem fogadhatok el alapul, midőn szellemkép valóságának megállapításáról van szó, noha a kép a legszigorúbb ellenőrzés mellett jött létre. Hogy azonban ezt a képet mégis hozom, ezt azért teszem, még pedig felejthetetlen Antal médium képe kíséretében (V. kép), mivel sok helyről fordultak hozzám, hogy hozzam mindkettőnk arcképét. Antal képére nézve megjegyzem, hogy ha jól tudom, a szellemképen egy korán elhalt kis nővérkéje arcképét sejtette.

6./ Akkortájt egy Maurer nevű közös hadseregbeli nyugalmazott őrnagy sokat kísérletezett egy Reimersné nevű médiummal Budán. Ez az asszony kiváló beszélő és látó médiumnak bizonyult. Körünkbe ugyan nem járt, családi körülményei a házhoz kötötték, azonban többen felkerestük és gyönyörködtünk áldott adományában. Egy ízben vezető szelleme azt közölte általa, hogy az őrnagy kíséretében menjen Schöffft Béla műtermébe, és vétesse le magát csecsemőjével, mivel ebben szintén nagyfokú médiumi erők rejlenek, melyek hozzájárulnak a szellemek vonzásához. Olyan szellemképet akarnak általa létrehozni, amely minden kétséget kizáróan be fogja bizonyítani azt, hogy van túlvilág, s amely az eddig megjelent szellemképektől el fog térni, de azokat messze túl is fogja szárnyalni. Ne jelentkezzek a fotográfus előtt mint spiritiszta, hanem mint közönséges járókelő, aki magát levétetni óhajtja. Íme Reimersné (VI. kép) fényképe, melyen éles világitásban már szabad szemmel is, de különösen nagyító üvegen át fényben úszó tíz asztrálfejből álló szellemcsoporté látható. Az anyja ölében alvó csecsemő arca a ló-lélek burkán át szintén tisztán kivehető. Ez a szellemfénykép még a szkeptikusok kételkedését is lefegyverezte, s nemcsak a spiritiszták közt levő kétkedők, de még a fényképészeti szakférfiak, és a komoly tudományos bűvárkodó férfiak körében is módfelett szenzációt keltett. Nemcsak Európa kultúrállamaiból, de még az Újvilágból is kérték, sőt maga Mumler is kérte nagyított reprodukcióját e képnek tudományos vizsgálat céljából. Különbőféle egyesületekben felolvasásokat, és értekezéseket rendeztek, ahol a kép felett vitatkoztak, és kémiai,

górcsövi, fényelemzési vizsgálatokat ejtettek meg - negatív eredménnyel.

7./ A Fischer Hanni szellemfényképét (VII. kép) mint csattanót hagytam utolsónak a Schöffft Bélánál létrejött képek közül. 1872. június végén egészen váratlanul azt az utasítást kaptam báró Vay Adelma író-médiuitása révén, hogy vigyem Fischer Hannit anyja kíséretében Schöffft Béla műtermébe. Körünk vezető szellemei intézkedni fognak, hogy az *őt megszálló szellem, Petrus*, a fényképen megjelenjék. A felvétel ideje alatt adjam a kezébe a „Betrachtungsbuch-ot. Három lépésnyi távolságra jobb oldalán álljon az anyja, baloldalán - szintén ilyen távolságra - pedig én álljak a felvétel alatt.” Ez a rövid rendelet engem végtelenül lesújtott. Hogyan cipeljem ezt a több mint másfél évtizede éjjelnappal sikoltozó, őrjöngő, fenyegetően hadonászó leányt az utcára, és hogyan fog a fényképező készülék előtt nyugodtan maradni?! Kétségeimmel tehát felkerestem Antalt, aki tanakodásunk alatt transzba esve számomra a következő utasítás érkezett: „Ingadozás nélkül tedd meg, nem csak ez esetben, hanem mindig, amit Urunk meghagyásából mondunk. Tudd meg egyszer s mindenkorra, ha mi feladatot bízunk rád, akkor tudatában vagyunk egyszerismind kötelességünknek, hogy az ennek útjában álló akadályokat el kell gördítenünk. Arra meg is van a hatalmunk, az a hatalom, amelyet az Úr a parancs kivitelére adott. Esdekeld ki az Úr bocsánatát kishitúséged miatt, és kérd meg, erősítse gyenge hitedet, ahogy azt valaha velünk tette.” E magasztos szavak erőt és bátorságot öntöttek belém. És mennyire szégyenkeztem kishitúségem miatt, midőn harmadnap Fischerékhez menve, alig ismertem rá Hannira, aki felöltözve, megfésülve, mosolyogva, s kedélyesen parolázva fogadott, mintha soha semmi baja se lett volna. Szülei pedig úsztak a boldogságban azt híven, hogy most Hannijuk már végképpen meggyógyult, mert kedélyeskedett, tréfálgatott, mint ahogy azt 15 évvel ezelőtt tette. (Már ennyi ideje állt Hanni Grünhut orvosi felügyelete, stb. alatt.) Mi azonban a megszálló Petrus szellemmel folytatott médiumi érintkezéséből tudtuk, hogy Petrus még koránt sincs megérve arra, hogy Hannit végképp elhagyja. A vezető szellemek Petrust csak ideiglenesen,

ad hoc távolították el Hannitól. Ez a körülmény, vagyis hogy Hanni most teljesen épelméjűnek látszott, holott korábban az orvosok őt örültek minősítettek, *megcáfolhatatlan bizonyítéka a megszálltsági teória igazságának - az elmegyógyászat örültségi teóriának - bizonyos esetekbeni kivételek elismerése melletti - téves volta ellenében.*

Hanni 15 év óta most lépte át először a ház küszöbét. Szép csendesen lépkedett köztem és anyja közt az utcán, a kezébe adott imádságos könyvet - mint Margit a „Faust”-ban - mellére szorítva; azt a könyvet, amelyet káromló rivalgással szokott dühében eldobni magától! Mellékutcákon, vargabetűs utakon megérkeztünk végre Schöfft Béla műtermébe. Déli 1 óra, égető meleg nap volt. Schöfft Béla segédje épp ebédre készült elmenni. Visszatartottam. Ebből megtudta, hogy szellemképet várunk. Mert olvasóim bizonyára emlékeznek arra, hogy rájöttünk, miszerint csak az esetben jelenik meg szellemalak, hogyha nem Schöfft Béla, hanem segédje eszközli a felvételt, aki a kezét a fényképező kamerán tartja, míg az exponálás tart. A felvétel után nyomban követtem a sötétkamrába. Ahogy az előhívó fürdőből kivette a lemezt, azonnal, bár még alig kivehetően, egy komplikált másik kép volt látható a Hanni képe mellett. Kértem a képnek mielőbbi elkészítését, melyet - lázas nyugtalansággal lévén eltelve - alig bírtam megvárni. A kép túlszárnyalta minden várakozásunkat, és fényesen beigazolta mind Franciska látómédiuitásának, mind Johanna írómédiuitásának megbízhatóságát. Petrus a legminóciúzusabb részletekig jelent meg, ahogy Franciska látta és leírta: apró, szúrós, ferdén álló szemeivel, sűrű, borzas, felfelé álló hajzata kétoldalt egy-egy szarvvá csaposodva, keze nincs, hanem négy patás lába, felső két lába hosszabb az alsóknál, háta görnyedt. A térítő szeánszok alkalmával Petrus keservesen panaszkodott, mily kegyetlenül kínozzák és fülénél fogva hurcolják, mivel Johanna meghívására megjelenni vonakodott íme, a kis gömbölyű arcú angyalka (aki a fluidáris törvények szerint csakis azonos sűrű fluidba burkolózva férközhetik az ily alantas, ellentétes szellem közelébe) Petrust füle cimpájánál fogva tartja. Mert mint mondám, az ellentétes szellemek irtóznak a médiumok által való lerajzolástól, mint a földi gonosztevők a rendőri album részére

való lefotografáltatástól. Tehát az ilyen ellentétes szellemeket szintén erőszakkal kell a fényképész apparátusa elé állítani. De van még a fényképen egy nevezetes jelenség, mely még most is bár 30 év alatt sokat halványult a kép - tisztán kivehető: a kis angyalkának szétterjesztett két szárnya és az ujjára csavart fehér fluid, ott, ahol Petrus fület érinti, hogy elszigetelje magát a Petrus-sal való közvetlen érintkezéstől éppúgy, mint mikor az ember forró edényhez nyúl, ruhát csavar az ujjára. Vezető szellemeink tehát beváltották ígéretüket, midőn minden akadályt elhárítottak, s Petrus eltávolítása által lehetővé tették Hanni kezesbáránnyá váló lefényképezését. A megszálló szellem által felbőszült, eltorzult arcú Hanni 24 órára nyájassá és mosolygóssá vált. A fényképlemez sem nem hízeleg, sem nem hazudik. Ez esetben a fénykép Isten jósága és hatalma mellett tanúskodik, hogy az emberek fölébresztésére látható jel adassék.

8./ A külföldi spiritiszták részéről beérkezett levelek közt különösen érdekesek voltak egy *Liebing H.* nevű berlini gépészmérnök levelei, melyeket mindig nagy élvezettel olvastam. Valóban művelt, a természettudományok minden ágában jártos ember volt ez a testvérünk, aki dacára nagy elfoglaltságának - egy állami nagy gépgyár élén működött mint igazgató - nagy szorgalommal kutatta a gyakorlati spiritizmus tüneményeit. Liebing sokat látott és tapasztalt e téren. Terjedelmes és alapos leírásaiból én is sokat tanultam. Részt vett a William Crookes-féle oly nagy szenzációjú Kati King-féle szellemfényképek létrehozatalánál is. A Schöffl Béla műtermében 1872-ben létrejött szellemfényképek majdnem mindegyikéből rendelt egy-egy példányt és különösen bámulatba ejtették őt a világtalan Franciska látómédium, valamint a Dréher kis leánynak képe, amelyen kiskorukban elhalt 4 testvérkéjének szellemalakjai láthatók: továbbá a Fischer Hannit megszálló szellemnek, meg Reimersnének a képe, amelyen a szárguldó lovak fluidjai befödik az ölében levő csecsemő arcát és testének e részét. Sok érdekes tapasztalatot írt le saját kísérleteiről a szellemfényképezés terén. Adelma ténykedéséről szinte rajongással emlékezett meg, és áhítózott az alkalomra, hogy személyesen megismerkedhessék vele. Liebing tanulmányúton gyakran megfordult

Amerikában is, megszerzendő a gépészeti javításokat vagy új találmányokat, a többiek között 1873 év szeptember végén szintén odaindult. Október közepén Bostonba érkezve felkereste Mumler fényképészt, régi ismerősét, akinél felvételt készíttetett. *Mennyire megdöbbent azonban, midőn a képen legidősebb, 19 éves fiának nyilván felismerhető éterikus szellemképe jelent meg az ő háta mögött, átkarolván őt két karjával és mellén egy virágos horgonyt (vasmacskát) tartva két kezének ujjai közt.*

Liebing azt hitte, hogy egy még előtte ismeretlen tüneménnyel áll szemben, és hogy élő fia otthon Berlinből - esetleg álmában - asztrálestét vagy kettős-énjét bocsátotta ki magából. Az otthon hagyott duzzadó egészségű fiú esetleges halálára nem is gondolt. *Másnap egy hírneves bostoni úgynevezett tesztmédiomot (meggyőző bizonyítékot szolgáltató médium) keresett fel, ahol fia a médium transz állapotában újból megjelenvén így szólt: „igenis édes atyám, én már átköltöztem a szellemvilágba”, és körülményesen leírta, hogy jóbarátjának fegyvere elsült és őt halálosan megsebezte.* Megkérte, hogy ne vonják felelősségre az ügyis megtört barátot, aki teljesen ártatlan e balesetben; „ennek így kellett lennie” - mondá. *Néhány nap múlva csakugyan megjött családja levele Bostonba, amelyben körülményesen le volt írva minden mozzanata ama végzetes kimenetelű vadászatnak, teljesen egybeváágóan a médiumi úton nyert szellemi nyilatkozattal. „Míg én mit sem sejtve az óceánon utaztam, otthon az én kedves fiam egy szerencsétlen vadászon elvészett” - írja Liebing.* Ehhez nem kell kommentár. Csak azt akarom még megjegyezni, hogy midőn Liebing 1877 februárjában elküldte az eredeti szellemfényképet, azon, bár éterikus leheletszerűségben még tisztán kivehetőek voltak a szellem arcvonásai - hiszen az atyja is nyomban felismerte - és közülünk is többen látták. Idővel azonban lassan-lassan elhalványodott a szellemalak és midőn most mintegy 10 év múlva elővettem a fényképet, megdöbbenve látom, hogy az egész fej és törzs teljesen elenyészett. Azonban mégsem akartam megfosztani t. olvasóimat e fénykép (VIII. kép) bemutatásától, mert a világos vasmacska, mely az örömteljes viszontlátás reményét szimboli-

zálja, és az azt tartó kezek, kapcsolatban a lejátszódott eseménynyel, eléggé illusztrálják a túlvilág létezésének elvitázhatatlan igazságát.

/A fent említett fényképek a **Függelék VII./I-VIII.** alatt láthatók./

*

2./ És most a fentiekkel állítsuk szembe a természettudományok hivatalos álláspontját időbeni sorrendben. (*)

a./ Elsőként megismételjük Büchner Lajosnak, a materialista világfelfogás legnagyobb propagátorának azt a kijelentését, hogy „ha az életerőt el kellene fogadnunk, meg kellene engednünk, miszerint egy felsőbb kéz intézi a világ folyamatát”.

b./ Aztán következék egy rövid idézet a TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÖZLÖNY 1904. FEBRUÁRI számában FRANCÉ Rezsőnek „Az életerő elmélete” című 28 oldalas értekezéséből, felhíva a figyelmet bizonyos szavaknak következetesen idézőjelbeni szerepeltetésére.

Az életerő régi elmélete szerint az élet tünetei: a táplálkozás, mozgás, növekedés meg a lelki működések közelebről meg nem határozható titokzatos „tehetségből” erednek, melyet életerőnek neveztek el. **Ez a felfogás megszűnt, s helyébe lépett az, hogy az állati és növényi szervezet élettüneteit tisztán fizikai és kémiai törvények hatására igyekezzünk visszavezetni.** E szerint az élőlényekben is csak ugyanazon erők és törvények uralkodnak, mint az ásványokban, vagy az égitestek egymáshoz való viszonyaiban. Ez a tanítás tehát az élet jelenségeit fizikai-kémiai úton, más kifejezéssel: mechanikai módon magyarázza és **az élő szervezeteket csak mechanizmusnak, igen bonyolult gépezetnek tartja.** A múlt század vége felé általánosan elfogadta a tudós világ e felfogást és ez mai napig is az uralkodó a fiziológiában. Néhány évvel ezelőtt azonban igen váratlan dolog történt. A vitalizmus, az életerő elmélete fölkel halottaiból, ámbár telje-

sen más alapon, mint Oken és Treviranus idejében. A főkülönbség az, hogy **a régi elmélet teljesen misztikus, természetfölötti okokkal akarta magyarázni az életerőt és hatását**; nyilvánulásait inkább spekulációk útján akarta megállapítani, mint megfigyeléssel meggyőződni igazi természetükről; **a neovitalizmus pedig mindenekelőtt tapasztalati alapon halad**, a tudomány, és a megfigyelések eredményeit csak olyan következtetésekkel helyezi kapcsolatba, melyek a „tudomány” határain belül maradnak. (Ez annyit jelent, hogy a modern természetfilozófia kizárja az abszolútum fogalmait és a velük foglalkozó metafizikát.)

*

Ha az újkori természetbölcselettel kívánunk foglalkozni, első sorban azt kell kérdeznünk, hogy **miben nyilatkozik ez az úgynevezett életerő?** Az általános felelet szerint **főképpen a szervezetek azon bámulatos célszerűségében van, mely régóta tapasztalati tény, és még sincsen kellőképpen megmagyarázva.** Ez volt évszázadok óta a természetbúvárok legmélyebb kérdése. Valóban nincs is ennél rejtvényesebb tény az egész természetben s mindenki, ki csak kissé behatóbban érdeklődik a tünemények okai iránt, menten észreveszi, milyen nagy e tekintetben a különbség az élő és nem élő dolgok közt, alkalmazkodik a megfelelő helyzet viszonyaihoz. Mindenkor azt vesszük észre, hogy az élő szervezet alakulása, vagy működése célszerű az egyénre, vagy a fajra nézve, vagy legalább olyan, hogy célszerű lehetne, ha nem gátolna meg valamely hatalmas más hatás. Közelfekvő volt tehát a föltevés, hogy az élő természet kezdettől fogva célszerűen van berendezve; az az erő rendezte így, mely a természetet létrehozta. Egész külön célszerűségi tudomány keletkezett, **melyet teleológiának neveztek.** E ideologikus természetnézet szétfoszlott *Darwin* tanítása elől. **Darwin a kiválogatódás elméletében azt fejezte ki, hogy a célszerű berendezések keletkezését meg tudja magyarázni teremtő erő és intelligencia föltevése nélkül, tisztán mechanikai úton.** Könnyen belátta mindenki, hogy, ha a természet végtelen sokféleségben állít elő minden szervezeti részletet, a létért való küzdelemben, a kiválogatódás útján végre csak azok a tulajdonságok fognak megmaradni, melyek célszerűek az

illető lények fenntartására, s így a fokozatos fejlődéssel egyre célszerűbben szervezett lények keletkeznek a kevésbé, vagy éppen nem célszerűen alkotott szervezetekből. Ezért üdvözölték egyrészt e tanítást oly túláradó hévvel, ezért folyt ellene a harc másfelől oly nagyfokú elkeseredéssel. **Darwin óta lehetetlen volt a természettudományban minden törekvés, mely természetfölötti (metafizikai) erőket és hatásokat vélt a természeti tünetményekben található. Darwin és Haeckel munkái alapján a teleológiának nem volt helye a természetrajzban, ellenben teljes diadalra jutott a mechanisztikus vagy materialisztikus természetmagyarázat, mely mindent kémiai és fizikai erőkkel akar megmagyarázni és azt állítja, hogy az élet és lelki működések csak igen bonyolult kémiai és mechanikai folyamatok.**

*

Térjünk most vissza konkrét tárgyunkhoz, miután meggyőződünk, hogy mennyiben jogosult és termékeny az a kérdés, hogy **mi reagál célszerűen a természetben?** A tapasztalati tények a bizonyosság rangjára emelték, hogy van valami célszerűen reagáló; bizonyos az is, hogy **ez a valami csak az élő szervezetben van meg.** Már ebből többféle dolog következik. Először az, hogy *az élő természetben működnek erők, melyek a nem-élőben ismeretlenek.* Mivel a nem-élő természetben minden fizikai vagy kémiai hatás: az élet specifikus oka nem lehet sem kémiai, sem fizikai erő. Hát akkor micsoda? Oken és kora azt mondta, **az élet-erő.** De mivel nem tapasztalati alapból indultak ki, az ő fogalmuk az életerőről egészen más valami, mint a modern tudományé, azért itt nem is kell ezt többé tekintetbe vennünk. A kifejezés azonban megmaradt. Most is mondja néhány tudós, hogy az élet más okokból is létrejön, mint a fizika vagy kémia tünetményei. Ezt a tant nevezzük *vitalizmusnak*: akik ezt vallják, azok *vitalisták.* A kérdés most az, mivel lehet bebizonyítani a vitalizmus jogosságát? Kétféle módon, a fiziko-kémiai, azaz mechanikai életmagyarázat kritikájával, illetőleg hiányosságának megismerésével; azután pozitív módon, kísérletekkel és megfigyelésekkel. Mindezen tényekből le lehet vezetni, hogy **az élőlényekben működik valami külön törvény, és hogy az élet egyedül fizikai és**

kémiai törvényekkel nem magyarázható meg. Azon kérdésre azonban, hogy mi okozza a bio-autonómia, az élet önmagával való törvényszerűségének tüneteményeit, még nincsen kielégítő feleletünk.

*

c./ „Az élet mesterséges megalkotása” Loeb Jakab tanár szerint

Tudatosan használunk most mi is idézőjelet **az Égi Világosság 1903/10. számának 306. oldalán fenti cím alatt megjelent cikkével kapcsolatosan.** A cikk ugyanis arról számol be, hogy „Loeb Jakab tanár, a chicagói egyetem élettani osztályának főnöke, úgy látszik, bizonyos kémiai anyagokban reprodukálta a fizikai élet megnyilvánulásait. Kimutatta, hogy az idegek és izmok mozgása elektromosságból származik, és azt hiszik, lehet akaratlan életet teremteni. **Azt találta, hogy maga az élet a plazma-részecskék elektromos tartalmától függ.**”

Ismételjük, eme szenzációs hír fölröppentése 100 évvel ezelőtt történt, ami tökéletes összhangban áll a fent *a-b./* alatt közölt akkori magabiztos materialista természetfelfogással.

*

*d./ Időben ugyan egészen közeli, mégis még mindig a múlthoz hasonló szemléletet tükröz az 1991-ben közzétett Kisfaludy Györgynek „A teremtés üzenete” című tanulmánya is. Kapkodjunk a fejünket ide-oda, keresvén hiába a teremtést művelő Valaki vagy valami hiányzó nevét, holott a tartalomjegyzék szerint a könyv biblikus szóhasználattal a „**teremtés hét napját**” tárgyalja, de teremtő megjelölése nélkül. Legalábbis ez következik „Az első nap” alábbi szövegéből (17. old.), és ezt a hiányt nem pótolja Egely Györgynek - ugyancsak ide csatolt - tartalmas előszava sem. Pedig a feleletre váró kérdéshalmaz helyesen van felsorakoztatva így:*

Tisztáznunk kell az energia pontos értelmét és - ha ez lehetséges - meghatározni ennek a mibenlétét. Fel kell tárnunk a fény és az energia kapcsolatát. Továbbá meg kell alkotnunk a Világegyetem tartós, „végtelen életű” alkotóelemeit: a protont az elektront, a neutron a neutrínót, a fotinót és antipárjaikat. Azaz a kozmosz

STABIL építőelemeit. Mindenekelőtt ezekre kell irányítanunk a figyelmünket mivel a kozmosz alappillérei és fenntartói: **az anyag és az energia.**” (*Meg még Valaki, és az Általa elsőnek teremtett életprincípium-életerő, ez anyai kettő /2/!*)

*

„AZ ELSŐ NAP. Milyen az idő szerkezete? Az első pillanat előtt.

Az öröktől fogva létező anyag materialista elképzelése nem több egy minden további összefüggést nélkülöző, elszigetelt kijelentésnél, amit érdemi jelentőség nélkül lehet tagadni és védelmezni egyaránt. Nem szolgál alapjául a világ ismert törvényszerűségeinek, ténylegesen nem is illeszthető közéjük. Nem logikai-vagy ténykérdés, még ha fabrikálhatók is mellette szóló érvek; mint ahogy ellene is. Végső soron ugyanolyan soha nem igazolt alaptétel, mint az anyagelvűség hívei által irracionálisnak bélyegzett „Kezdetben teremté az Isten” kinyilatkoztatás. (Aminthogy az Isten teremtette világot valló atomfizikusok sora toldozgatta ugyanazt a tudományos épületet, mint amelyiket az anyaghoz sírig hű kollégáik...) A rendszerépítő igénnyel megalkotott kozmogóniai elméletek közül a talán legáltalánosabban elfogadott: a végtelen kis pontba sűrűsödött anyag ősrobbanását teremtő okként meghatározó teória minden igyekezete ellenére sem a kezdetet vizsgálja. A „Big Bang” a már létrejött Univerzum első pillanatait kísérli meg leírni, néhány meglehetősen önkényesen kiválasztott tényezőből visszakövetkeztetve, az egyetemesség igénye és lehetősége nélkül. Mi azt vizsgáltuk, hogy mi lehetett abban az esetben amikor valójában még semmi sem létezett, és ha létezett valami a fizikai tér és a fizikai idő megszületése előtt, akkor az milyen tulajdonságokkal rendelkezett, rendelkezhetett egyáltalán. Mi az, ami kielégíti a teremtés pillanatának szigorú feltételeit, hogy világunk ismert törvényszerűségei valóban e teremtő pillanat okozataként működhessenek? Mi lehetett a kezdet kezdete, a Káosz, a purusa, a víz - a világ előtti valóság?”

*

Az „Előszó” pedig így hangzik:

„Az elmúlt évezredekben a nagy világvallások kialakulása jelentette az emberiség számára a fejlődés, a változás fő mozgatóit. A vallásos emberek millióinak gondolkodását, viselkedését, sorsát határozták meg, s jelentőségük a mai napig sem csökken. A legnagyobb példányszámban olvasott könyvek vallási tartalmúak - a Biblia, a Korán vagy a Mahabharata. Ebben az évezredben, különösen most a vége felé, a technikai civilizáció kialakulása vált érezhetővé, letagadhatatlan fontosságúvá, s ennek fő mozgató rugója a természettudomány. Úgy néz ki, vagy úgy nézett ki, hogy vallás és tudomány nem keveredik. A vallások tele vannak ellentmondásokkal, elfogadásuk hit és nem bizonyítékok, mérések kérdése. A természettudomány gyökeresen eltér ebben a valástól, mert bizonyításra és nem hitre épül. A vallásoknak persze megvannak a maguk prófétái, papjai, vértanúi, hittel és tüzzel, vagy konformistán és rosszul szóló munkásai, hirdetői. A tudománynak is megvannak a maga prófétái, vértanúi és hirdetői, jók, rosszak egyaránt. A vallás és tudomány közös vonása, hogy akkor jó, ha az emberek életét szolgálja, jobbá, nemesebbé, tartalmassá teszi azt. S akkor rossz a vallás, ha gyűlöletet, intoleranciát szít. És akkor rossz a tudomány, ha nem a valósággal foglalkozik vagy letagadja azt. Mindezt azért kellett megemlíteni, mert ez a könyv talán a legfontosabb gondolatsor, amit tudományról valaha is írtak, s számos lényeges helyen ugyanazokat a kérdéseket érinti, amelyek a vallások kiinduló tételei. Ez a könyv egységes képet ad a világ keletkezéséről, az anyag mibenlétéről és szerkezetéről, fejlődéséről, az élet kialakulásáról, s annak legfontosabb kérdéseiről. Nem fog kisebb ellenérzéseket és indulatokat kiváltani, mint a fő vallások kialakulásakor az új tanok hirdetői.

Itt mégis az állítások nagy része ellenőrizhető, nem hit kérdése. Az itt leírt világkép olyan jelenségeket egyszerűen, természetesen magyarázni tud, amelyek a jelenlegi tudományban elhallgatandó, tiltott eretnekségnek számítanak. És ez a vízvázalasztó - mert az elméletek közül mindig az a jobb, amelyik minél egyszerűbben, minél több jelenséget le tud írni. A bolygók mozgását úgy is le lehet írni, ahogy látjuk: úgy, hogy a Föld körül keringenek bonyolult hurkokat leírva. Leírhatjuk persze olyan eretnek

módon is, hogy nem a Föld, hanem a Nap van a középpontban, s akkor ami eddig bonyolult volt és logikátlannak tűnt, hirtelen egyszerű és érthető lesz. Ilyen az itt leírt modell is. Miután megértjük, hirtelen megvilágosodik sok olyan dolog, ami eddig érthetetlennek, összefüggéstelennek, vagy zavarosnak tűnt. Nem lesz egymástól szinte független az elemi részecskék fizikája és a biológia, vagy az agyműködés mechanizmusa. Szép egységes kép tárul elénk; a természet igazi mozgatórugóit látjuk meg. Ez a kis könyv persze nem ad feleletet minden részkérdésre, ez nem is lehet célja. A feladata az, hogy egységes világképet mutasson, s azon túlmenően az új - eddig legfeljebb kevesek által sejtett - lehetőségeket felvillantsa. A természettudomány ma még tele van alig ismert, elhallgatott, szőnyeg alá seprt tapasztalatokkal, amelyek mind-mind megkérdőjelezik a ma uralkodó, eléggé mechanisztikus felfogást. Ezek az agyonhallgatott dolgok mind egy tőről fakadnak: megkérdőjelezik a térről és időről alkotott - dogmaként kezelt - felfogásainkat. A gömbvillám, a teleportáció arról árulkodik, hogy nem olyan a tér szerkezete, mint amilyennek eddig gondoltuk. A *prekogníció - a későbbi események előre tudása* - világosan mutatja, hogy baj van az időről alkotott felfogásunkkal is.

Ez a könyv végre a helyére teszi a dolgokat, szünni kezd az ellentmondásokkal teli zűrzavar a tudományban. Mondhatnánk, hogy ez nem az átlagember, hanem egy kislétszámú kutatóréteg gondja, csakhogy eddig már sokszor bebizonyosodott, hogy semmi sem olyan fontos a gyakorlatban, mint egy jó elmélet. Ez az elmélet lehetővé teszi a gravitációs hullámokon alapuló, irányítható, zavarmentes kommunikációs szerkezetek építését, anti-gravitációs hajtóművek elkészítését, számos - ma még nehezen gyógyítható - betegség leküzdését, távoli égitestekre való viszonylag egyszerű utazást, új, veszélytelen, a környezetre nem káros energiatermelési módok kialakítását, új módon működő számítógépek, robotok elkészítését, különleges anyagok és gyártási technológiák új sorát, és megannyi olyan dolgot, amit még a sci-fi írók sem tudtak elképzelni. Ez persze nem hullik ingyen, azonnal az ölünkbe, ehhez előbb meg kell tanulni az új ABC-t, s ez a könyv az. Külön érdekességei a könyvnek az a néhány rész,

ahol látszik, hogy ez az új tudás nagyon régi. Én magam is láttam néhány olyan ábrát és építményt - Irakban, Japánban, Indiában, Iránban - amelyek időfizikai ábrákat tartalmaznak, de ekkor még úgy gondoltam, hogy mindez véletlen csupán. Látni fogjuk, hogy a régi - szentként tisztelt - írásokban s a hagyományokban milyen sok igazság van, és azt is, hogy ebből sok eltorzult, elfelejtődött az idők folyamán. Itt az idő tehát, hogy újra tanuljuk az idő fizikáját. Nem lesz könnyű olvasmány, nem lesz elég egyszer elolvasni, minden mondatot külön, gondosan meg kell rágni, de nem mindennapian érdekes olvasmányt tartunk a kezünkben. Ez az út a kultúra felé vezet, amely más civilizációkban valószínűleg már régóta ismert.”

Egely György

*

e./ Még frissebb idézetsor következik a „MINDENTUDÁS EGYETEME” 2002 szeptember 16-i, Víz E. Szilveszter „Egy életem, egy halálom?” című előadásából annak illusztrálásaként, hogy milyen nehéz a ma már igen fejlett technikával rendelkező természettudománynak szabadulni a múlt terheitől:

„Az élet keletkezésének meghatározása nem okoz nehézséget, a halálnak, az élet végének megjelölése azonban annál nehezebb. Az élet egy pillanatszerű eseménnyel, a petesejt megtermékenyítésével kezdődik. Amikor két ivarsejt találkozik és genetikailag egy új egyedet hoz létre, az az élet keletkezésének a pillanata.”

„A többsejtű élőlények életképessége attól függ, hogy különböző funkciókra differenciálódott sejtjeink hogyan tudnak megújulni: a szervezet hogyan tudja pótolni az elhalt sejteket, illetve a *proliferációra* - *szaporodásra*, *növekedésre* - esetleg képtelen sejteket „megfiatalítani.” (De ez a képesség miféle, és ki vagy mi állati intézkedésnek az eredménye?)

„Az elmúlt tíz év tudományos kutatásának eredményeként ma már biztosan állíthatjuk, hogy a testünkben jelen levő 100 ezer milliárd sejt mindegyike képes arra, hogy a benne előforduló

anyagok segítségével önnön halálát okozza, azaz képes az öngyilkosságra. De képes a megújulásra is. Képes arra, hogy *belső vagy külső ingerekre meghaljon*, „öngyilkosságot” kövessen el, de képes arra is, hogy újrászülessen, megfiatalodjon. **Ez azt jelenti, hogy az ember minden egyes sejtje képes saját sorsát befolyásolni.** Az emberi testben állandó egyensúly van a keletkező és elhaló sejtek között. Az őssejt, amelyről manapság oly sok szó esik, **multipotens, azaz bármilyen típusú sejt keletkezhet belőle.** Nem véletlen, hogy tavaly az orvosi Nobel-díjat is három olyan tudós kapta, akik a sejtek keletkezésétől halálukig tartó ciklus törvényszerűségeit tárták fel.” (De az már *véletlen*, hogy az őssejt a mondott képességgel rendelkezik?! Egyébként eme „csodás mechanizmus” szellemi hátterére, mint a fenti „ingerek keletkezési okára” már kitértünk, most pedig még örömeinknek is hangot adunk a jelenségnek - habár csak **tényként!** - feltárása, igazolása és a fenti publikálás okán.)

„Ezek a sejtek a célnak megfelelően képesek differenciálódni, képesek pótolni különböző sejtfeleségeket. Szervezetünkben egyetlen másodperc alatt 1 millió sejt hal el, és ugyanennyi képződik. Ez azt jelenti, hogy egy nap alatt 86 milliárd sejt elhal, de ugyanennyi képződik is. Ha ez a homeosztázis, ez az egyensúlyi állapot nem változik, akkor „egészségesek” vagyunk. Egy kis túlzással ez azt is jelenti, hogy egy év alatt tulajdonképpen mind a 100 ezer milliárd sejtünk meg tud újulni. A fentiek alapján nemcsak arról van szó, hogy a halál végessé teszi az életünket, hanem arról is, hogy életünk során a születésünk pillanatától kezdve minden másodpercben megjelenik bennünk a halál, és megjelenik az élet. **A nagy titok most már az, hogy hogyan lehetséges, hogy a testünk sejtjei szinte teljesen kicserélődnek, mégis „Én”-tudatunk és neveltetésünk során szerzett alapvető emberi tulajdonságaink, erkölcsi ítéleteink minősége, nem vagy alig változik.**” (Erre a válasz hiányzik! Magyarázatunk: mert az életerő által okozott sejtváltozás mögött a **változtató és stabil szellem áll**, amiről a tudomány mit sem akar tudni!)

„Több sejt hal el, mint amennyi keletkezik. A szervezet ezt nem tudja pótolni és létrejön pl. az Alzheimer kór, az emberi személyiség tragédiájának legfantasztikusabb példája, mert ebben az

esetben nem csak a test hal meg, hanem a szellem is.” (Nini, **a szellem!** Hát mégis létezik ilyen? És mit kell érteni ezen a szón? Nem azt, amit mi, az isteni szikrát, hanem a bámulatraméltó agyat!)

A betegségek titka.

„A szervezeten belül vannak olyan sejtek, amelyeknek az a feladata, hogy elpusztítsák a külső fertőzés - vírus, baktérium stb. - által megtámadott, vagy az elöregedő sejteket. Ezeket a sejteket „natural killer” („természetes gyilkos”), rövidítve NK sejteknek hívjuk. **Ezek minden egyes sejtől megkérdezik a jelszót, a személyi számot,** ami egy a sejt felszínén megjelenő és mindig újratermelődő fehérje, mely csak arra az egyetlen ember élőlényre jellemző és senki másra. Ha ez eleve hiányzik, vagy a sejt már képtelen újratermelni, akkor ezt a sejtet elpusztítják. **Ha a szervezetbe idegen sejtek, például baktériumok jutnak, akkor amennyiben a szervezet tudja, mivel a korábbi fertőzés során már „megtanulta”, a védekezés módját, a betolakodót gyorsan felismeri és elpusztítja.** Így működik az immunrendszer, ami életünk minden percében megvéd minket a környezetünkben jelen levő fertőző baktériumokkal, vírusokkal szemben.” (De hát honnan-mitől ez az intelligens készség, sőt képesség? Vagy ez is csak tisztán fizikai mozgás, - eredményt, oktató gárda, vagy ez is csak véletlen?)

„Ma már tudjuk, hogy az úgynevezett szimpatikus idegrendszer befolyásolt immunsejtek által termelt különböző **citokinek** fogják eldönteni, hogy az emberi szervezet hogyan védekezik a betolakodó vírussal, baktériummal szemben. De az idegrendszer befolyásolja azt is, hogy milyen típusú betegségek jelennek meg és a gyógyulásban is segít. Nagyon érdekes Galénosz, a híres görög orvos (Kr.u. 129-199) megfigyelése, aki azt állította, hogy a *szangvinikus (vidám)* asszonyok kevésbé hajlamosak betegségekre, mint *melankolikus (szomorú)* alaptermészetűek. A neuroimmunológiai kutatás Galénosz észlelését megerősítették.” (Ezek szerint a szangvinikus **asszonyi lelkek szellemük** által hatni képesek az anyagnak számító citokinekre! Ebben az esetben viszont áll

a tételiünk, mely szerint a lélek vagy életerő hat az anyagra, a szellem, mint mozgató pedig a lélekre, vagyis az életerőre, mert ez a mozgás-életetés uralkodik a mindenségben!)

„Napjainkban állandóan felmerül egy nagyon izgalmas kérdés: van-e két teljesen egyforma ember? A kérdésre a válasz a génállomány tekintetében az, hogy igen, van. **Klónozással elő lehetne állítani egy embert.** Az embert igen, de Embert nem. **Az orvostudomány technikailag már képes lenne „hasonmás embereket”** előállítani. Egyébként az egyiptetűjű ikrek ilyenek, kromoszóma-állományuk teljesen azonos. Az előbb említett okok miatt mégsincs két egyformán működő agy a világon. A mai napig nem született két egyformán gondolkodó ember, de az ideghálózatok felépítésében és működésében, és az immunrendszerben is óriásiak a különbségek. **Ez a legfontosabb és ez dönti el, hogy lehetséges-e két teljesen egyforma Embert létrehozni.** Hogyha valaki az orvostudomány fejlődésének legújabb eredményeit felhasználva etikailag teljesen elfogadhatatlanul klónozással, tehát aszexuális módon, elő is állítana egy hasonmás embert, az az egyén fejlődésének megismételhetetlensége miatt már egy másik ember lenne, **bár külsőleg nagyon hasonlítana arra, akitől a génállományt vették.** Az ember tehát megismételhetetlen. *Mint Kosztolányi Dezső írja:*

„Ilyen az ember. Egyedüli példány.
Nem élt belőle több és most sem él,
s mint fán se nő egyforma-két levél,
a nagy időn se lesz hozzá hasonló.”

(Halotti beszéd)

(De hát végül akkor mi ennek a különbözőségnek az oka? Csődöt mondott talán a géntechnika?)

Az értekezés alábbi befejező mondatai aztán a fenti életszemlélet természetes következményeként hangzanak így:

„Descartes azt mondta: „*Cogito ergo sum*”, azaz „*Gondolko-dom, tehát vagyok.*” Az **ÉN, a szubjektum végleges megszűnéséről akkor beszélünk, ha az agy működése megszűnik, azaz**

amikor beáll az agyhalál.” „Élve az életet, az ember Én-tudata az agy működésének kezdetétől annak végleges megszűnéséig egy hosszú utazás része, amely alatt az az érzés, hogy útközben vagyunk, segít megfélekedezni a végpontról, a halálról, és lehetőséget ad, hogy boldogok legyünk!” **(Hiszen nincs elszámolás! Mi ez, ha nem a még mindig magabiztos, lelket-szellemet tagadó materializmus?!)**

*

f./ És most gyorsan kanyarodjunk vissza Loeb tanárnak az ÉV. 1903/10 számában hozott cikkéhez, amit Tóvölgyi Titusz az ÉV 1903/11. számában nyomban úgy cáfolt meg, és úgy fejtette ki, indokolta meg a szellemtan álláspontját, hogy az a 100 évvel későbbi és előzőekben „Egy életem, egy halálom?” című értekezésre is vonatkozik. Íme:

„Loeb Jakab tanár mindössze annyit tudhat, hogy **mesterségesen éltetni lehetséges**, de magáról az életprincípiumról fogalma sincs. **Az életprincípium, éppenúgy mint a szellemprincípium** ugyanis **Istenből fakadó élet és éltető erő**, amit soha senki, sem ezen a Földön, sem az egész mindenségben, sem vegyileg, sem másképpen előállítani nem fog. **Egészen más dolog az életprincípium igénybevétele és az életprincípium általi éltetés**, amit a magasabb szellemek mindenkor gyakorolhattak és gyakorolnak is, de a meglévő és nem a mesterségesen előállított életprincípium igénybevételével. Ezt a *Szellem, erő, anyag* XXV. fejezete így adja elő:

„Az, hogy a testüket levetett szellemek emberek útján nyilatkozhatnak, igazság, az pedig, hogy ehhez erre és anyagra van szükségük, törvény, mivel **minden szellem, erő, anyag által történik**. A testüket levetettek a testetöltötteket használják fel a motorikus erő pótlása, valamint a szervekre és a lelki életre való hatás által, hogy nyilatkozhassanak. Nyilatkozásukból eddig csak az emberi testben találják meg az eszközt. Ha képesek volnátok ezt az összetételt vegyileg és erőtanilag egy alakba formálni, akkor a testüket levetettek ilyen által is megnyilatkozhatnának. **Ha képe-**

sek volnátok főtust vegyileg és erőbelileg előállítani, és azt éltető elemekbe helyezni, akkor az a folyton rotáló szellemi princípium által éltetve, lassanként embrióvá alakulna, mert a szellem és az életprincípium éltetés céljából *adequat (megfelelő)* erőt és anyagot keres, és ha megtalálja, élteti is. Ezzel csak azt a törvényt ismétljük, hogy minden meglevő csak is szellem, erő és anyag által lehet tökéletes, élő, tevékeny teremtéssé. Ha a szellemnek adekvát erő és anyag komplexumot bocsátanak rendelkezésére, akkor abból az előbb néma komplexumból értelmes nyilatkozatot kapnátok. Számunkra ez a komplexum, a megnyilatkozásnak ez a lehetősége eddig csupán az emberben van meg, tehát csakis ezen az úton nyilatkozunk.”

Ha tehát Loeb tanárnak sikerül, hogy vegyi úton azokat az életfeltételeket, melyeket a szellem- és életprincípium hozzájárulásával éltetni lehet, előállíthatja, és ezáltal a materializáció lehetősége mesterséges úton meg lesz oldva, be lesz bizonyítva, **mert az élet- és szellemprincípium, hogy magát itt e Földön érvényesíthesse, csakis életföltételt keres.** És ha ennek az életfeltételnek nem föltétlenül szükséges az anya méhében nemzés által állíttatni elő, hanem vegyi úton is előállítható, *bizonyos, hogy a folyton rotáló életprincípium által éltetve lenne,* és ha saját föltételeit ebben a főtuszban feltalálná **a szellem is** - a nemzés általi reinkarnáció fölöslegessé válnék. Ez azonban nem az életprincípium mesterséges előállítása, *hanem az életprincípium által éltethető, azaz életképességgel felruházott anyag előállítás,* - ami nagy különbség! És hogy Loeb Jakab tanár nyomon van, azt a közlemény több helye igazolja, például az a felfogás, amely az agyvelő funkcióját említi, valamint a protoplazma oly vegyi tulajdonságainak fölismerését tartalmazza, amely az életföltételt rejti magában. Ha egyszer a „*Szellem erő, anyag*” tartalma világszerte olvasva és ismerve lesz, az emberiség Loeb tanár találmánya kapcsán **nem tétetik ki a materialista tudomány azon tévedéseinek, hogy íme a pusztán anyagból vegyi úton élő lehet állítani az élő embert és állatot is.** Hogy aztán mennyi ideig foghat élni egy-egy ily mesterséges úton előállított test, hogy tartóságra nézve az ember által gyárilag előállított ily öltözet tartósabb

lesz-e a természettörvény által létrehozottnál? - Arról beszélni ma még nagyon korai lenne. **(1903-ban hol volt még a géntechnika, hát még a „klónozás”?** Ennek ellenére Tóvölgyi Titusz a szellemtani kijelentések alapján szinte 100 évre előre látott, amint ezt a klónozásra vonatkozó fenti idézet pontosan igazolja is. **Lehet, hogy élettani kérdésekben is igazat mondanak a szellemek?!**)

*

*Ezek után a fejezet főtémáját - **a szellem teremtőképességének mibenlétét** - talán a legtalálóbb lesz az alábbi kérdésfeltevés megválaszolásával zárni le.*

3./ Ki teremtette például a dinoszauruszokat? (*)

a./ Sokan - még a hívők közül is - úgy gondolják ugyanis, hogy ilyen szörnyetegek teremtése teljesen összeegyeztethetetlen Isten végtelen jóságával. Az viszont földtörténeti tény, hogy ilyen szörnyek léteztek és egyszer csak kipusztultak. Ezt a feltűnő érdekességet Nemere István „*Tények és talányok*” című könyvének 44. oldalán így találja:

„A minket érdeklő dinoszauruszok (Dinosauria) mezozoikus hüllők voltak (archoszauruszok), igen sokféle alakban és méretben léteztek. Macska nagyságúaktól a sokemeletes ház méretéig mindenféle előfordult közöttük; ma már elmondhatjuk, hogy bolygónkon a nagy sauruszok voltak minden idők legnagyobb állatai. Mai becslések szerint a legnagyobb példányok súlya elérte, sőt meghaladhatta az 50 tonnát(!) is. Két csoportra oszlottak, az egyik (Saurischia) tagjai a maguk jellegzetes hüllőcsontozatával kezdetben **kizárólag ragadozók voltak**, mint például a már **nevében is félelmetes** *Tirannoszaurusz*, két alsó végtagon közlekedtek, és részben az egyensúly kedvéért, másrészt mint **a harc-hoz is szükséges eszközt** használták hatalmas, erős farkukat...

Hát ennyi a kezdetleges, enciklopédikus tudás, amellyel mi lakikusok nekilátunk most a „nyomozásnak”. A földtörténeti középkor, a mezozoikum nagytestű ősgyíkjai **egyszer csak kipusztultak...** Abban minden kutató és tudományos elmélet-felállító is

megegyezik, hogy a kipusztulás huzamos időt vett igénybe, mindazonáltal nem tagadható a tény, hogy ezek az állatok eltűntek, holtan nyugodtan élhettek volna tovább a Földön. Nyilvánvaló, hogy pusztulásuknak nyomós oka kellett, hogy legyen, méghozzá olyan, amely nem csupán az életükre és további fejlődésükre nézve jelentett veszélyt, hanem hatással lehetett más élőlényekre is. *Milyen esemény vagy folyamat zajlott le sok tízmillió évvel ezelőtt bolygónkon, amiről mi még nem tudunk eleget, vagy éppen séggel semmit?*”

b./ A fenti szörnyek két képének csatolása mellett (Makk István bátyánk „Az örök fejlődés kozmikus útja” című könyve II. kötet 34-35 oldaláról) mi - Nemere Istvánnal szemben - a probléma lényegét nem a kihalás okának keresésében látjuk, hanem még sok vallásos ember által is gyakran feltett ama kérdésnek elfogadható megválaszolásában, hogy a végtelen jóságú Isten egyáltalán teremthetett-e ilyen vad és kegyetlen állatokat, amelyek a nálánál gyengébbeket úgyszólván elevenen falják fel? És így áll ez a kérdésfeltevés szoros kapcsolatban az immár hosszan tárgyalt ember-szellem relatív teremtőképességével is. Mégpedig eként:

1./ Hangsúly van a **relatív** szón, mert a teremtett szellem saját gondolata, érzése, szóval alkotása csakis az abszolút Szellem, vagyis Isten mindent átölelő és a természetben működő **életprincípium-életelv /2/** által válik valósággá, kap formát-alakot az emberi gondolat és érzés, még pedig azon csodás isteni elv, akarat, vagyis **törvény** értelmében, hogy ezáltal az ember a létrejöttben lássa vissza önmagát.

2./ **A törvény** ugyanis mindenkor és mindenhol egy **VALAKI akaratának kifejezője, megtestesítője**. Akarata csak öntudatos lénynek, illetve - képviselő útján - lényeknek van. Továbbá önmagában a törvény sem Isten, sem szellem, sem erő, sem lélek, mert **a törvény csak irányított végrehajtó által működik**. A törvénynek tehát, mint alakkal bíró fogalomnak magából és magától **végrehajtó ereje, képessége nincs**. Ezért az emberi vakságnak, logikátlanságnak legszomorúbb bizonyítéka az, amikor olyasmit

állít, hogy **létezhethet törvény, amely önmagát hozza létre, és önönön magát hajtja végre** - mármint amilyen törvénynek a materialisták és panteisták - a természet törvényeit állítják. Nézzük csak, miben is különböznek a természettörvények a földi törvényektől? Abban, hogy a természettörvényeket Isten alkotta és hajtja végre, a földi törvényeket pedig emberek alkották és hajtják - hajtják végre. **A természettörvény ereje az életprincípium, amellyel a földöntúli végrehajtó hatalom rendelkezik, a földi törvények ereje az utánczott életprincípium, vagyis az erőszak.** Egyik isteni, a másik emberi végrehajtó hatalom, *de egyik se maga a törvény, csak eszköz ott is, itt is.* Kezdetben az Isten elsői, biblikusan angyalai - akárcsak a bukás után a Messiások - az életprincípiummal is rendelkeztek. Az angyalok vagy elsődök egyrésze Isten erejét érezvén magukban, azt hitték, hogy ezzel az erővel saját akaratuk szerint is rendelkezhetnek - ami igaz ugyan, de csak akkor, ha akaratuk megegyezik a bölcsesség, a jóság és a tökéletesség, vagyis Isten akaratával, ez képezzvén - mintegy ellenőrző műszerként - minden visszaélés garanciáját. **Minden szabad akaratnak ugyanis van határa: a törvény, mert a törvénynek áthágása az alkotás rendjének megtámadásával jár, tehát nem volt megengedhető kezdetben, nem engedhető meg ma sem, se fent, se lent!**

3./ Már többször leírtuk, hogy ennek az engedetlenségnek lett a következménye **a káosz, a rend megzavarása**, annak rendezése pedig a másodrendű napok létrehozásával, majd az ottani újabb lázadóknak erő-anyagukkal együtt történt onnani kidobódása és ezzel a harmadrendű napok és azok bolygóinak megalakítása. És itt most megállunk - a feltett kérdés megválaszolása érdekében - és újból a „Sz.e.a.”-t idézzük:

„Az ellenszegülő szellemek befolyása *hatással volt a magukkal rántott életprincípium fejlődésére is.* **Az életprincípium ugyanis a bukottakat gépiesen követve fluidáris behatásoknak volt kitéve, s a legdurvább ezen világokban különböző növényi és állati fejlődések jöttek létre. Az ellenszegülők szellemi és fluidáris befolyása következtében jöttek létre a mérges növények és a vadállatok.** (XIV. fej. 13. bek)

Ide illik még a 20. bekezdés is:

„Az ellentétes szellemek nem találtak kielégülést idegszelle-
mük kiadásának és szüleményének illetően éltetésében és fejlő-
désében, tehát felindultak tehetetlenségük felett, hogy **nem vol-**
tak képesek szellemi intelligenciákat teremteni. Az állatok,
amelyek érzékiségükből és fluidjaikból származtak és ame-
lyeket a rotáló életprincípium éltetett, vadak, megfélemezhet-
lenek, gonoszok voltak, és az ellentét tulajdonságait tükrözték
vissza úgy, hogy az ellentétes szellemek üldözték és megsem-
misíteni akarták azokat.” *(Íme a görög mitológia állatképei!*
Lehet, hogy visszaemlékeztek a múltra?!)

*Össze kell még itt a második és harmadik napokat egymással
hasonlítani.*

„**A második napokon szép növények és madarak, puha, il-**
latos lerakódások, tiszta kristályvizek voltak; lakóik bűn-
bánó, megtérő szellemek. A harmadik napokon anyagias, érzé-
kies élet volt, amely e rendszer **bolygóin még inkább megsűrű-**
södve, ott mérges növényeket, kemény lerakódásokat, érzéki
állatokat hozott felszínre; ezeknek lakói ugyanis nem akartak
vezekelni.”

4./ Azt is leírtuk már, hogy a mindenségben **a harmadik bu-**
kás is bekövetkezett, ami újabb szellem-erő-anyag süllyedő ki-
dobásokat eredményezett, egyúttal a 4,5,6-od rendű napok és
ezek bolygóinak - közte a mi Földünk - létrejöttét a kegyelem tör-
vényei szerint. Ez annyit jelent, hogy Isten ébresztő hullámai elő-
ször mindig a szellembukás mélysége szerint megsűrűsödött
anyagot és erőt ébreszti új életre, hogy a szellem ebben kezdje el
újabb vezeklését. Ez a burok természetesen tartalmazza, magában
fogalja mindazt, amit a szellem bukását megelőzően - a fentiek
szerint már mondottan - létrehozott, még pedig az őt környező
isteni életprincípium mechanikus működése által. Így jobban ért-
hető lesz a szörnyekről csatolt két kép alatti helyes szöveg is.

5./ Végül, hogy viszonzzuk valamivel Nemere István bölcs
és vitaindító kérdésfeltevéseit, beállunk most mi is a dinoszauru-
szok kihalása ügyébeni - igaz nem tudományos, hanem csak lai-
kus megérzés szerinti - „*elmélet- felállítók*” *sorába a következő*
gondolattal:

Azt senki sem tagadhatja, hogy Földünknek létezik egy Holdja, ami irdatlan idővel ezelőtt kiszakadt az akkori állapotú bolygónkból úgy, ahogy azt a fenti 4./ alatti leírásunk tartalmazza. Mi az ilyen kiszakadást és Hold keletkezést tisztulási, folyamatnak tekintjük, hogy a bolygó további élete - **a jó elv érvényesülése és a továbbfejlődés** szempontjából elviselhetőbb körülmények alakuljanak ki... De feltételezhető az is, hogy például a Föld akkor szellemei a kidobás időpontjáig már levetkőzték azt a gyilkos természetet, ami a dinoszauruszok kegyetlenségében öltött testet, tehát az alkotó és a megvalósult alkotás közötti okozati kapcsolat megszűnt, **lejáródott**. Erről is hoztunk már szellemi idézeteket. A kidobás előtti Földről tehát a szörnyek a Holdra kerülhettek, ami egyben az itteni kihalásukat eredményezte azáltal, hogy a kidobás idejére a Föld lakói már nem voltak adekvátak az itt kihalt szörnyek gyilkos lelkiségével. Sajnos azonban, mintha elszórtan ilyenek - kisebb vagy szelídebb formában (krokodil, tigris, mérges kígyó, stb.) ugyan - de maradtak vissza, amelyeknek éltetését a még mindig létező emberi gyűlölködés, hatalmi téboly és fegyverkezési láz még mindig biztosítja. Lehet, hogy egy magasabb életforma csak egy újabb Hold keletkezése árán valósulhat meg a Földön?! Nem kizárt. Sőt, ez törvény! Csak a hatálybalépés időpontja ismeretlen, csak bizonyos előjelekből lehet arra nagyjából következtetni!

III. Fejezet(*)

Ezek után pedig következék dr. Wolkenberg Alajos - korábban már említett - vádpontjaiból az első háromnak, mármint:

- a./ mi nem ismerünk személyes és a teremtés felett álló Istent;*
- b./ tagadjuk Krisztus istenségét,*
- c./ és hogy a Szentháromság helyére más háromságot állítunk - cáfolása azért, hogy az olvasó az eddig elmondottakon túlmenően külön-külön is lássa eme alapvető kérdésekbeni hitvallásunkat, és annak ismeretében ítélkezzék.*

1./ ISTEN(*)

Ott van, ahol hívják; ott van, ahol keresik; ott van, ahol imádják és ott van, ahol üldözik. Ott van, ahol a bűnt elkövetik; ott van a kicsinyes szóváltásban és a magasztos eszmékben; ott van az elsuhanó gondolatban és érzésben, ott van a gyermek tehetetlenségében, a haldokló aggodalmában, a szenvedő jajkiáltásában, az eltiprott szegényében és a győző gúnykacajában. Ha nincs, mi lehet az az „Ismeretlen”, akivel vagy amivel kikerülhetetlenül számolnunk kell, ha még olyan tagadók vagyunk is?! A bennünk lévő öntudat volna talán az Isten?! Hiszen ebből kifolyólag csak azt tudjuk, hogy itt vagyunk, és nem tudjuk, **honnan jöttünk**, - és nem tudjuk, **hová kell innen mennünk**, - hogy nem befolyásolhatjuk létünket **innen és túl**, - hogy csodálkozva vagy fogcsikorgatva gondolunk egy rajtunk kívül létező okra, melynek következményeképpen itt vagyunk, és nem tudjuk, miért? Isten volna az Ok? Mi az Isten természete, lényege? Mi a célja? Tény az, hogy mindazt, amit itt érzékelünk, magunk teremtettük meg magunknak, de éppen ez bizonyítja, hogy Isten sohasem hagyott el bennünket, és hogy bármily messzire eltávolodtunk is, nem kerülhettünk ki a hatása alól. Hogy mi az Isten?... Erről mi is csak annyit tudunk, amennyit szeretetünkben át tudunk venni belőle, csak amennyire Őt ebből kifolyólag meg tudjuk érteni. Ezt a keveset azonban, mely bennünket leírhatatlan boldogsággal és gazdagsággal tölt el, nem tudjuk ismertetés formájában átadni az embereknek, egyrészt, mert e tudatnak nem természete az ismertetés, csak az átélés, másrészt, ha módunkban állana is bennünk élő képeről halvány másolatot nyújtani, csak annyit érnék el vele, mintha a csecsemőnek felolvasnánk az embertanból. Nem tudná felfogni, mert nem érett arra, hogy megértse. Pedig nem lehet mondani, hogy nem tartozik reá, ellenkezőleg olyan szoros kapcsolatban van vele, mint az Isten az emberrel, és szervezete fejlődésével éppenúgy növekszik benne, mint az Isten az emberben. Ha pedig értelme kifejlődött, annyit tudhat meg belőle, amennyit tudni kíván, vagyis nem lesz többé neki felfoghatatlan, kifürkészhetetlen titok az embertan, ami egy bizonyos távlatban, a fejletlen

értelem állapotában, határozottan az volt. A fejletlen emberszellemnek is felfoghatatlan, kifürkészhetetlen titok marad az istenfogalom, mindaddig, amíg annyira meg nem érik, hogy átélhesse. Éppen azért ne foglalkozunk az Isten lényegével, melyet egyedül a fejlődésünkkel tudunk megközelíteni, hanem inkább adjunk helyet magunkban annak az ismertetésnek, amely éppen a fejlődésünket van hivatva elősegíteni.

Ha ehhez az ismertetéshez alapul venném azt a képletet, hogy a világ egy virágoskert, és benne az emberek a virágok, joggal azt kérdezhetnék, mi értelme van annak, hogy a virágoknak értekezletet tartok a természettudományból, holott azok abból semmit meg nem értenek? Pedig mégis helyesnek tartom ezt a képletet alkalmazni az emberiségre, mert lám, - az öntudatlan virág élete is milyen hasonlatos az öntudatlan, létével kapcsolatos gondolatokkal nem foglalkozó ember életéhez. A virágnak fogalma sincs létéről más vonatkozásban, mint amit szegényes érzékeivel észlel belőle. Nem ismeri saját színét, illatát, szépségét, természetét, rendeltetését, nem tudja, mi hatja át, mi fejleszti, mi pusztítja, nem ismeri a talajt, amiből kicsírázott, a Napot, amely érleli, az esőt, amely táplálja. Viszont az ember egyszerűen leolvassa róla mindazokat a megnyilvánulásokat, amelyekről neki magának fogalma sincs. Sőt a botanikus ezenkívül megfigyeli, kiszámítja még mindazt, amit a virág életével kapcsolatosan fajára, eredetére és természetére vonatkozólag közölni lehet. Az az ember is, - és sajnos ez a típus van többségben, - akit a létével kapcsolatos kérdés nem érdekel más vonatkozásban, mint ami létfenntartására, és a velejáró emeletes igényeire tartozik, ugyanolyan, mint a virág, amely szegényes érzékeivel észleli életet, és magához szívja a szükségleteit. Hisz az ember is csak ösztönös mozdulatait végzi szükségletei irányában anélkül, hogy fogalma volna rendeltetéséről, természetéről, egész valójáról. **Nem tudja, mi hatja át, mi nek tulajdoníthatja létét**, és annak kifogyhatatlan folyamatát az egész fajban. Egész élete nem más, mint „**veszteglés az ismeretlenben**”. Az az ember azonban, aki már gondolkozni tud, aki már tisztában van a lét problémáival, legalább is annyira, hogy a tünetek mögé tud nézni, egyszerűen leolvassa az öntudatlan ember

életmegnyilvánulásait, beszélni, írni tud róla, és vele kapcsolatban mindarról, amiről neki magának fogalmi sincs: - míg a botanikus, vagy helyesebben a lélekbiológus, tapasztalatai és megfigyelései nyomán már ismeri az eredetét is, rendeltetését, lényegét, tartalmát, természetét is, tudja, mi pezsdíti, mi lankasztja, tudja, mi hatja át, és minek tulajdoníthatja létét.

A lélekbiológus, aki ez esetben nemcsak tanulmány, és miszsióújtját végzi itt a Földön, hanem, mint aki hosszú életsorozaton át végigélte mindazt, amit az emberek általában végigéltek, tapasztalatai birtokában, és megvilágosodásának tudatában bátorságot vesz magának arra, hogy az Istenről - helyesebben az Isten hatásáról az emberiségre - beszéljen. Nehéz dolog, mert nem tudok itt olyan hasonlatot találni, amellyel megközelíthetném az Ő viszonyát az emberiséghez. Ha a Földön létező legnagyobb szeretetet az anyai szeretetet venném például, hogy az Ő szeretetét illusztráljam vele, akkor is csak egy olyan kicsinyes képletet használnék fel amely egyáltalán nem méltó Őhöz. Kénytelen vagyok tehát ahhoz a rendkívüli szeretethez folyamodni az Ő szeretetének ember által felfogható illusztrálására, amelyet Krisztus mutatott be a Földön egész életével. Az Ő életének búcsúakkordja fejezte ki a szeretet esszenciáját. A keresztfán vérezve, elképzeltetlen fájdalom között könnyezve kért kegyelmet kínzói számára - mondván **„Atyám, bocsáss meg nekik, hisz nem tudják, mit cselekszenek!”** Magához ölelte őket lélekben, féltette, óvta, siratta, szerette őket. Ennek az akkordnak a hulláma ma is benne zeng a világban, és szüntelenül felcsendül a tévelygőkért, akik magukban és másokban kárt tesznek. **„Atyám, bocsáss meg nekik, hisz nem tudják, mit cselekszenek!”** Ha az Ő szeretetét állítjuk az isteni szeretet példájául, akkor megérthetjük, mit jelent az, ha gondolatunkkal, érzésünkkel, reményünkkel, imánkkal vagy pláne szeretetünkkel Hozzá fordulunk. Azonban kérem az olvasót, ne fárassza magát az Isten elképzelésével! Ne rontsa az illúzióit, ha személyként tárul eléje, ne vonja el az érdeklődését, ha nem tudja körülhatárolni. Ne igyekezzék Őt magához ragadni, hanem közeledjék hozzá bizalommal, azon az úton, amely nyitva áll előtte, mert ott van Ő, ha a „Nagy Ismeretlenek” nevezi, vagy - ha a „Véletlenek” - „Gondviselésnek” nevezi, - csak forduljon

hozzá bátran, bizalommal, meghitten, ha akarja, titokban tartva kapcsolatukat - és a kitartás eredményét a lelkében fogja észlelni. Istenről beszélni az embereknek nehéz, és minden körülmények között emberfeletti feladat. Krisztus vállalkozott erre a feladatra. Krisztus példázta Őt az embernek elérhető legmagasabb elképzelésben. Közel hozta Őt egészen az emberek, a kisdedek szívéhez. A nagy család, az emberiség élére állította Őt, mint Atyát, mint szerető, gondoskodó, megbocsátó Atyát. Levette ábrázatáról az álarcot, mellyel az ősök ruházták fel, kivette kezéből a bosszút, büntetést, megtorlást osztó pallost, kiemelte Őt a bölcseletek, titkos tanok miszticizmusából, hogy mindenkinek elérhető legyen, hogy senki meg ne ijedjen Tőle, hogy senki le ne maradjon visszavonás, fanatizmus, kalandos elmerülés által, amely mind útvesztő labirintus, és mindig visszavezet a kiinduló ponthoz, az anyaghoz, mintegy figyelmeztetőül:

*„Testben élsz, tested kísér, mint az árnyék, bárhová futsz is előle. Oldozd ki a kapcsolatokat, melyek hozzá fűznek, élj az emberek között, békülj ki velük, segítsed, szeressed őket! A te kiszabadulásodnak a halál völgyéből, a szenvedések országából csupán egyetlen lehetőség van **ha engedelmes leszel, mint a gyermek**, ha tudatában vagy annak, hogy gyermek vagy aki nem döntheti meg a törvényt, aki nem ostromolhatja meg a világot, mert ez sem hozna mást, mint gyermekes mitsemmondó eredményt. Hiszen a világ akkor is ugyanúgy megmarad a helyén, akkor is ugyanúgy nem változik meg benne semmi, **amíg nem adhatsz neki mást, mint ellenszegülő magadat**. Tehát ne bíráld a teremtést - ne vond kétségbe, és ne vádold a Teremtőt! **Ez mind nem használ semmit!** Ezzel nem változtathatod meg magadat, sorsodat, és a világ sorsát! Hát nem érted, hogy csak egy lehetőség van a megszabadulásodra? Itt kell megállnod! Itt kell megtörnöd! Itt kell megalázkodnod önön gögöd előtt, itt kell kivetköznöd képzelt nagyságodból, hogy meglássad kicsinységedet, tudatlanságodat, hogy megtudjad - ki vagy? - miért vagy itt? és miért vagy így itt? Itt kell megtanulnod az élet tudományát, melynek érettségi bizonylata: a megismerés, és praxisa: az önmunkálkodás!*

Ez a figyelmeztetés, ez a kiáltvány várja az embert valahányszor leveti testét, ez kíséri el új feladatába, valahányszor testetölt,

és mindaddig vádolja, emlékezteti, figyelmezteti, amíg ráeszmél arra, hogy ez nem más, mint egy kiutasító végzés, mert ez az ország nem az otthona. Innen el kell mennie valahová, ahol kárpótolva lesz mindazért, amit szenvedett, ahol mindaz megvalósul, amit sejtéseiben, névtelen kívánságokban magában hordott, amikor vétkezett, amikor sírt és amikor nyugtalanul magyarázatot keresett. Innen el kell mennie oda, ahol várja Valaki, aki eljött érte a Földre, és miközben az utat mutatta neki, kijelentette: „Mindazt pedig, amit mondok nektek, nem én mondom, hanem **AZ**, aki engem elküldött hozzátok!”

/Ezt a szellemnyilatkozatot az 1930-ban „Hitetlen TAMÁS írása: VESZTEGLÉS AZ ISMERETLENBEN” című könyv utolsó fejezetéből vettük. A mű a még ma is, 90. évén túl, hatalmas szellemi missziót teljesítő, általunk igen tisztelt **Szepes Mária édesanyjának intuitív médiumitása révén született**. Ő nem volt ugyan a már sokat említett Egylet tagja de az írtakkal teljesen egyetértvén, sokak épülésére hozzuk az illetékes engedélyével./

a./ Isten és Isten Fia(*)

(Az Egylet 1906. májusi ülésén József m. útján elhangzott nyilatkozat-részlet)

„Egyszer majd az emberszellemek találkozni fognak egy Isten-fogalomban, egyetlenegyben, mely ha nem is tökéletes - mert hiszen az Isten-fogalmat egyetlen teremtett lény sem képes tökéletesen felfogni, - de legalább amennyire csak lehetséges, közeledni fog az igazsághoz. Ki az, aki meg akarja érteni Istent? Intézem ezt a kérdést a leggazdagabb megismeréssel bíró szellemekhez is. Vannak-e lények ebben a végtelen teremtésben, akik az igaz, a való Isten-fogalommal bírnak? Lehet-e egyáltalán Istent felfogni? Hát tudjátok-e ti, hogy Isten micsoda? És ha segítségül hívjátok is a gondolkozásnak, a sejtésnek és képzeletnek összes tehetségeit, lehet-e felfogásotok arról, hogy Isten micsoda? Nézzétek csak, létezik egy, határok nélküli, végtelen mindenség. Az emberi szellem képtelen azt felfogni - vég nélkül! Gondoljátok csak el, nincs vége! Mert ahhoz a véghez, melyet magatoknak elképzelnétek, egy új kezdet csatlakozik, s ez így folytatódik örökkévalóságban át örökkön örökké. Egy végtelen mindenség

telve világokkal, eleven, működő teremtő erőkkkel. Vegyetek egy példát, melyet ti emberek legkönnyebben fogtok megérteni. Képzeljétek magatoknak egy nagy, végtelen homoksivatagot, olyan sivatagot, melyet heteken keresztül sem volnátok képesek keresztülbarangolni. Nagy, széles, hosszú, csupa homok, és most vegyetek ebből a homokból egy szemecskét, egyetlenegy szemecskét, melyet, ha egyetlen, képesek sem vagytok ujjaitok között tartani. Gondoljátok el, mi jelentősége van ennek a szemecskének ebben a nagy, végtelen sivatagban. Magatoknak is bizonyára úgy látszik, hogy ez a homokszemecske semmi ebben a nagy sivatagtengerben. Látjátok, a ti Földetek egy ilyen homokszemecske a nagy mindenségben! Még annál is kevesebb! És ezen, a nagy mindenséghez viszonyítva mit sem jelentő, alig létező homokszemen, ezen a világ-atomocskán élnek emberszellemek, öntudatos teremtmények, akik gondolkoznak, éreznek és cselekesznek.

Mégis milyen csekélyek ezek az emberszellemek, ezek a millió és millió lények, akik mozgolódnak ezen a homokszemen és valami feladatot végeznek. Látjátok emberek, ehhez a zsinórmértékhez kell szabnotok a ti értékeléseketek. A nagy, végtelen mindenségben ti semmik vagytok, csak e mindenség Teremtője előtt van értéketek, képviseltek egy számot, mely szükséges a nagy, végtelen szám kiegészítéséhez, mely az össz-szám harmóniájába helyezkedik. És ti, akik kicsiségetek mellett is hivatva vagytok elvégezni egy feladatot, mely különösen rátok lett bízva, akik ezt a feladatot oly nehéznek tartjátok, hogy minden áron le akarjátok azt magatokról rázni; ti, akik mivel egyenkint nagyon is jelentéktelenek vagytok, hivatva vagytok együttesen elvégezni egy bizonyos, világosan előírt feladatot; ti, akik túlbecsülitek a magatok lényegiségét, és többnek tartjátok magatokat, mint amennyi valósággal vagytok; ti, akik, **ha magatokba szálltok, megtörve kell, hogy leboruljatok ennek a Teremtőnek a dicsősége, nagysága és megfoghatatlansága előtt: ti azt hiszitek, hogy ez az Isten, ez a megfoghatatlan és végtelen Isten, ez a kimondhatatlanul hatalmas Isten, ez a Teremtője miriád és miriád világoknak, melyekhez képest a ti Földetek egy atomnál is kevesebb, - ti hihetitek azt, hogy - ez az Isten saját személyében leszállt a ti Földetekre, saját személyében hozzátok, férgekhez, hozzátok,**

alig észrevehető, semmitmondó atomokhoz?! Nem akartok megelégedni azzal, hogy az Ő akarata a ti számotokra épp úgy működik, mint az egész mindenség számára, mint a világok miriádjai számára?! Hiszen fogalmatok sincs arról, hogy Isten micsoda! Hiszen Istenkáromlás az, mikor Istent annyira lealacsonyítjátok, oly mélyen lerántjátok, hogy Ő saját személyében leszálljon, és nektek, embereknek megváltóul szolgáljon! Nem elég kegyelem az, hogy egy tiszta és mocsoktalan gyermekét küldötte hozzátok, egy páratlan erőt, hogy végezzen egy feladatot, mely megkönnyítse a tieteket? Megmondottam már, hogy minden, ami az embereknél előfordul, meg kell vizsgálni az isteni szikrával: ésszel, akarattal és szeretettel! Ha eszettek meg tud barátkozni az előtte lejátszódó jelenségekkel, akkor ezeket a jelenségeket alapos vizsgálat nélkül vissza ne utasítsátok: még esetleg fennforgó tévedésnek sincs e tekintetben jelentősége; a tévedés utat tör magának a sötétségen keresztül, és igazsággá fejlődik...” /ÉV. 1907/3. sz./

*

2./ JÉZUS KRISZTUS(*)

A spiritológia minden vonatkozásban lényeglátásra, és a titkok feloldására törekszik. Ezt tesszük most is, amikor - a teológia szóhasználatával élve - krisztológiai kérdésekben kell állást foglalnunk. Ezzel kapcsolatosan a lényeg pedig az, hogy maga Jézus Krisztus tett önmagára vonatkozólag bizonyos alapvető kijelentéseket, amiknek megértése vezethet legegyszerűbb úton az igazság felismeréséhez, az Ő lényiségének megértéséhez. Idézzünk tehát az Újszövetségből:

„Atyám, eljött az óra. Dicsőítsd meg Fiadat, hogy Fiad is megdicsőítsen téged. Hatalmat adtál neki minden ember fölé, hogy mindenkinek, akit neki adtál, örökéletet adjon. *Az örök élet az, hogy ismerjenek téged, egyedül igaz Istent és akit küldtél, Jézus Krisztust.* Én megdicsőítettem téged a földön. A művet, amelynek elvégzését rábízta, véghezvittem. Most dicsőíts meg engem te, Atyám, magadnál, azzal a dicsőséggel, amelyben részem volt nálad, mielőtt a világ lett.” (János 17:1-5)

„Erre Fülöp kérte: Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, s az elég lesz nekünk.” „Már oly régóta veletek vagyok - felelte Jézus -, és nem ismered Fülöp? Aki engem látott, az Atyát is látta. Hogy mondhatod hát: Mutasd meg az Atyát? Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok s az Atya bennem? A szavakat, amelyeket hozzátok intézek, nem magamtól mondom, s a tetteket is az Atya viszi végbe, aki bennem van.” (János 14:8-10)

„Békességet hagyok rátok. Az én békességemet adom nektek. Nem úgy adom nektek, ahogy a világ adja. Ne nyugtalankodjék a szívetek s ne csüggedjen. Hiszen hallottátok, hogy mondtam: Elmegyek, de visszajövök hozzátok. **Ha szeretnétek, örülnétek, hogy az Atyához megyek, mert az Atya nagyobb nálam.**”

A katolikus egyház az athanasiusi hitvallás szerint kijelenti: „Isten az Atya, Isten a Fiú és Isten a Szentlélek is, és mégsincs három Isten, csak egy Isten”... „Ebben a Háromságban mind a három személy együtt-örökkévaló és együtt-egyenlő, mindannyian egyformán nem teremtettek és mindenhatók.” (Katolikus Enciklopédia.)

Ezzel a keresztyénység majdnem összes többi egyháza egyetért. Sok őszinte hívő azonban azt kérdezi: hogyan lehet Isten az Atya, Isten a Fiú és Isten a Szentlélek is, ha csak egy az Isten? Azt is mondják Jézus emberi születése előtti létében - miként az angyalok - különálló szellemi lény volt, akit Isten teremtett, kezdetben. Istennel nem egyenlő hiszen maga mondja: „Isten nagyobb nálam”, akinek mindig alárendelte és most is alárendeli magát.

Mi ebben a kérdésben továbbá megismételjük az Úr Jézusnak Antal médium útján tett ama nyilatkozatát, hogy „azt mondtam: Én és az Atya egyek vagyunk, de nem mondtam, hogy egy személyek vagyunk. Én nem vagyok egy személy az Atyával, hanem egy második személy, akit az Atya teremtett, még mielőtt a világ lett volna (mert ezek csak az első bukás után lettek). Én az örökkévalóság óta az Atyánál voltam, mielőtt még valami teremtett volna; mert legegőbb teremtette Isten, az Atya, a világosságot és a világosság után *a világosság gyermekeit, ezek közt engem. Így voltam én, midőn a világok lettek volna, a kezdet kezdetétől fogva az én Atyám világosságában és segítettem neki teremteni.* Hogy

tudtam volna azonban neki a teremtésben segíteni, ha nem lettem volna egy Vele?”

Mi ezzel a teológiai vitát tovább nem is folytatjuk, hanem inkább megcsodáljuk azt az isteni pedagógiát, amelynek révén Isten gyakorolta és gyakorolja **az igazságnak, mint a szellem táplálékának feltárását**. Vagyis azt a módszert, hogy ezt nem egyszerre és azonnal, hanem **csak fokozatosan alkalmazta-alkalmazza, mindig a szellem általános fejlettségi fokához igazodva, hogy az igazságot részenként megemésztieni, elviselni képesek legyünk**, mint testünk a táplálékot az emészthetőség szerint. Meggyőződésünk, hogy a Gondviselés Krisztus küldetésével kapcsolatosan is jó előre látta mindazokat a buktatókat, amelyek minden új eszmét, így a Jézus által hozott kereszténységet is veszélyeztetni fogják. Ezért Isten szükségesnek tartotta az eszmét emberi fogalmak szerinti bástyákkal körülrakatni a támadások kivédéséhez, ami ugyancsak jó előre ki lett jelentve. Az időelőtti tudás ugyanis gyengíti a védekezéshez szükséges erőt, míg a hit - függetlenül a tárgy minőségétől - hősöket képes nevelni a hitelv megvédéséhez. **Bizony-bizony, így nem árt Jézusnak, mint Istentől küldöttnek egyedüli Megváltóként való elfogadtatásának biztosítása**. Nem volt az olyan egyszerű dolog! Hiszen sorompók és biztosítékok nélkül naponta támadtak volna hamis megváltók! Ezt a problémát - száraz fejtegetés helyett - az előző szellemközleménnyel már igyekeztünk megvilágítani, de a kérdés további tisztázása érdekében ide iktatjuk a „Névtelen szellemnek” egy rövid nyilatkozatát, majd a francia államügyész, *J. B. Roustaingnak*, Allan Kardec kortársának a „*Keresztény spiritizmus*” című médiumi gyűjteményéből a „*Jézus küldetése*” című részt. Ezt egy francia médium közvetítette a múlt század derekán, és az tartalmilag - csodálatos módon - teljesen egybevág a magyarországi Egylet médiumainak ajkáról elhangzottakkal, ami ugyancsak döntőgeti az ellenfeleink által hangoztatott animista teóriát, és erősíti a mi szellelteóriánkat. Aztán egy zsidó orvosnak, dr. Fischer Árpádnak 1927-ben megjelent „*Kiáltvány a zsidókhöz*” című könyvéből idézzük a befejező imát, majd az ezredfordulás Magyar Nemzetből Gyurkovics Tibor író-költőnek sziporkázóan

szellemes e-mail-jét hozzuk annak sejtetésével, mintha mégiscsak működne valamiféle inspirációs erő az igazság kimondása irányában is a még mindig materialista világunkban!

a./ Jézus istensége(*)

Krisztus egyszerű, tiszta és könnyen érthető eszményeket adott az embereknek, melyeket csak azok nem értenek meg, akik követni nem akarják Őt. És ha most a világ elé állana, ma is ugyanazt mondaná. Lehet, hogy mélyebben nyúlna a lélek mélyére, de feladatul ma is azt tűzné az emberek elé, amit akkor. Azért hiábavaló az ember elkülönítő okoskodása, ami a különböző szekták keletkezését eredményezi. Hiába még a különböző nézetű szellemek belekontárkodása is a Krisztus munkájába - a Szellem kinő a korlátok közül és szabadra vágyik. A Szentháromság Istensége igen sok szellem fantáziáját izgatja. „Az Atya és Én Egy vagyunk”, ezt Krisztus így mondotta, s nincs okunk benne kételkedni. Mert, hogy Ő Istenben élt és Isten Őbenne, az tény. **De aki magát világosan Isten fiának mondja, az nem lehet egyszerűsmind atyja is önmagának.** „Én elmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz”; tehát mindenki által világosan érthető, hogy egy közös teremtő Atyánk van, Kit Őáltala ismertünk meg. De Ő nem az, mindazonáltal Ő benne él és az Ő szelleme immár az Atya örökében van. Az igazság az, hogy van Isten, van törvény és minden teremtett lény ebben él. S ha színekre oszlik is a jó, az igaz, végeredményben minden szín eltűnik, és az egyszerű fehér megmarad; mely felszívja a különbségeket. Eddig is az Úr vezette, ezután is Ő vezeti a Benne bízókat. /ÉV. 1928/12. sz./

*

b./ Jézus küldetése(*)

Jézus fogantatásának és megjelenésének titka mindaddig, míg golgotai áldozata után mennybemenetele be nem következett, ismeretlen maradt a zsidók és tanítványainak legnagyobb része előtt. Jézus földi missziója alatt egy, Máriától és Józseftől származott ember volt a kortársak szeme előtt, tanítványai és hívei földi testben járó prófétának tartották őt, a főpapok, az írástudók és farizeusok szemében pedig nem volt más, mint egy csaló, mert

Isten fiának adta ki magát. De így kellett ennek lennie. Az akkori idők felfogása kívánta, hogy minden tény előbb materiális alakban nyújtassék az embereknek, hogy azt megérthessék és magukévá tehessek. Jézust, mint szellemet, meg nem értették volna, s az Ő lelki fájdalmait, az Ő odaadását nem méltányolták volna az emberek. Szükséges volt, hogy az emberek fizikai fájdalmakat lássanak nála, szükséges volt, hogy az Ő áldozata húsból és vérből való volt legyen, mert egy tiszta égi szellem határtalan odaadását másként föl nem foghatták volna. És azután, másrészt ismét szükséges volt az, hogy a legmateriálisabb felfogás egyik véglete után a legideálisabb felfogás másik véglete következzen, t.i. hogy az emberek, megtudva Jézus fogantatásának és születésének titkát, most már egyszerre Istennek tekintsék Őt. Az emberi gőg nem lett volna képes elhinni, hogy az Úrnak egy tiszta szelleme, egy tiszta testvérük is fölemelheti őket, hanem azt hitték, e feladatra egy Isten szükséges. Istennek hitték Jézust, mert szószerint fogták fel az Ő kijelentését, hogy t.i. Ő az Istennek fia; Istennek hitték Őt, tapasztalván csodatételeit, és valóban isteni tehetéseit; végül annál is inkább könnyen elhitték, hogy Jézus isteni személy volt, mert hiszen, mint Róma alattvalói, folytonos érintkezésben voltak a rómaiakkal, akik tudvalevőleg több istenhívők voltak, s ezen befolyása, hatása alatt szinte önként érthető, hogy könnyen kifejlődött a szent háromság dogmája, melyben a zsidó egy-Isten hit kapcsolódott a római politeizmussal. Ez a túlságos ideális felfogás volt oka annak is, hogy az emberek bizonyos jelenségeket, melyeket meg nem értettek, csodáknak neveztek, értvén ezek alatt nem mást, mint a meglévő törvényeknek közvetlen isteni beavatkozás által való felfüggesztését. Pedig Istennek változhatatlan akarata folytán sohasem változhatnak meg azok a törvények, melyeket Ő az örökkévalóságban alkotott. Jézus fogantatásánál és születésénél sem történt egyéb, minthogy bizonyos, magasabb világokon uralkodó törvények működtek, mindenestre a földi törvényekhez kapcsolva.

Mária egy igen tiszta szellem volt, ki azzal a szent küldetéssel jött e Földre, hogy előkészítse Jézus testbeöltözésének nagy művét. Ő is, csakúgy, mint minden Földre születő ember, a Földön

már nem emlékezett vissza tisztán az ő önként magára vett miszsiójára, s ezért kérdé csudálkozva az angyalt, hogy miként lehetséges az, hogy ő férfit nem ismerve, fog szülni egy gyermeket? Az angyal pedig azért mondta azt, hogy a szent lélek által fog foganni, mert alkalmazkodott a zsidók tradícióihoz, kik, az ószövetség tanúsága szerint azt hitték, hogy Isten, illetve az Ő szent lelke közvetlenül érintkezik az emberekkel. Az angyalnak ezen bölcs válasza tehát különösen alkalmas volt arra, hogy az emberek megértsék és elhiggyék az akkori időkben, mikor a síron túli lét titkait az emberek előtt fölfedni nagyon veszélyes lett volna, miután még hiányzott az emberek tehetsége ahhoz, hogy a szellemekkel való közlekedés veszélyeit elkerülni, leküzdeni képesek lettek volna. Mózes vasvesszeje még mindig érezte hatását a zsidókkal; egy mindig megbocsájtani kész szerető Atya fogalma, az újraszületés törvényének okai és következményei még nagyon is szelíd fogalmak lettek volna, semhogy megértették, s üdvösségükre fölhasználhatták volna. Még nagyon anyagiasak voltak, anyagi, habár idealizált anyagi képzetekre volt tehát szükség, hogy befogadhassák magukba a szellemi igazságok első csírait. Kétezer esztendőnek, s egymásra következő testetöltések, vezeklések, jóvátevések egész sorozatának kellett elmúlnia, míg az emberiség fogalmat alkotott magának a szellemi életről, s elkezdhetette szellemi útját. Az anyagias kor számára volt a betű, ez azonban már meghozta gyümölcsét, miért is most már el kell tűnnie, hogy átadja helyét a szellemnek. És most lássuk, mily módon történt Jézus születése? Mint tudjátok, vannak magasabb és alantasabb, inkább fluidikus és inkább anyagi világok. Minél magasabb valamelyik világ, annál inkább tisztul és szellemesedik azon a hús természete, tehát a testbeöltözés feltételei is. Anyagnak anyaggal való kapcsolódása, hogy egy újabb anyagi test jöhessen létre, egyike azoknak a törvényeknek, melyek csak alantasabb, anyagi-asabb világokon, így a ti Földetekén is szükségesek. **A magasabb, fluidikusabb világokon elegendő az akarat ahhoz, hogy meginduljon a testetöltés akciója.** A szellem megnyilvánítva akaratát ott, ahol testet öltetni kíván, bizonyos delejes működéssel vonzza oda azokat a fluidokat, melyekre szüksége van. **Természetesen a születendő szellem akaratához a szülők akaratának**

is hozzá kell járulnia, hogy a szülők akarata is vonzólag hason a szellemre. (Ezek a magasabb világokon a szeretet, - e szónak értelme profanizálva van Földeteken - sokkal inkább ki van fejlődve, mint nálatok, de sokkal tisztultabb is. A múltnak képe is annál tisztábban marad az inkarnálódott szellem öntudatában, minél magasabbra emelkedett az a tökéletesség fokán.)

Midőn Mária, előkészítve az angyal híradásától, forró kívánsággal eltelve vágyta és akarta a gyermek megszületését, ezáltal perispiritje oly fluidikus sugarakat árasztott ki, melyek magukhoz tudták vonni egy gyermeki test képződéséhez szükséges fluidokat; Mária ezen öntudatlan lelki működése azonban eredménytelen maradt volna annak akarata nélkül, ki leszállott hozzátok. Jézus maga alakította meg akaratával azon tapintható, majdnem anyagi perispiritikus testet, mely annyira hasonlított az emberek külső anyagi testéhez. Ne higgye senki, hogy a csodák azért jöttek létre, mert Istennek minden lehetséges, hanem higgye azt, hogy az, amit az ember az ő tudatlanságában a változhatatlan törvények fölfüggesztésének tekint, voltaképpen nem más, mint magasabb világokon működő magasabb törvények bevonása a földi törvények közé. Ezek után ítéljétek meg saját magatok: vajon oly lehetetlen, oly csodálatos dolog-e az, hogy Jézus, ez a tökéletes szellem, ki úgy a magasabb, mint az alantasabb világok életének összes titkát, mindennemű élőlény képződésének és megjelenésének módját kezdettől fogva ismerte, **képes lehetett arra, hogy a ti világotok fluidjait magasabb világok fluidjaival összekötve az evangéliumból ismert szeplőtlen módon létrehozta azt a látható testet, melyben földi feladatát elvégezte? A ti planétátok évkönyveiben mindenesetre ez volt az első és egyetlen ilyen eset;** mindazonáltal semmi érthetetlen nincs benne, s eljön az idő, mikor minden ember hinni fogja, hogy Jézus születése csakis így történhetett. Mert nem is történhetett másként. A földi múlandó anyag nem érhetett hozzá az Ő tökéletességéhez. Jézus, a tökéletes szellem, sohasem vétkezett, ellenben egyike Ő azoknak a keveseknek, kik mindig megmaradtak a helyes úton az Ő fejlődésükben mindaddig, míg a tökéletességet el nem érték. Jézus tökéletességének kezdete elvész az örökkévalóság messzeségében, **Ő annak a planétának a kormányzója és vezetője, ahol**

ti laktok és vezekeltek. Ő ennek a Földnek ura, ki csak azért szállott le hozzátok, hogy megtanítson benneteket a szeretetre és alázatosságra. És mint ilyen, sokkal tisztább volt az Ő szelleme, semhogy fölvehetett volna olyan anyagi testet, amilyen csak bűnös embereken képződhetik. Az Ő földi megjelenése egy valóságos szellemi jelenség volt.

Ő felvette a testiség minden látszatát, a perisprít, melyet magára öltött, láthatóvá és tapinthatóvá volt téve, de azért Ő mégsem volt olyan ember, mint ti, hanem állandóan szellem maradt, s mint szellem járt közöttetek. Számtalan példát találhatunk az evangéliumban, mely bizonyítja, hogy Jézus nem volt az anyagi emberi szükségeknek alávetve, a megdicsőülési és föltámadási jelenségek pedig minden kétséget kizárólag igazolják, hogy az Ő teste szellemi, - perispritikus - test volt. És jegyezzétek meg: Jézus születése csak egy időelőtti példája volt annak a természeti törvénynek, mely majd évszázadok múlva itt ezen a Földön is gyakrabban lesz tapasztalható. Magasabb világokon a születés a Jézuséhoz hasonló módon történik. Itt az idő az igazság zászlójának kibontására. Itt az ideje annak, hogy azok alapján, amit fon-
tebb elmondottunk, egy új, ésszerű és általános hit fejlődjön ki az emberek között. Tudja meg végre mindenki, hogy egyedül egy Isten bírja a mindenható teremtő erőt. Ő az egyedüli uralkodója az univerzumnak, **és az egyedüli univerzális életprincípium,** és az Ő lénye nem oszlik fel két vagy három lényre, Ő csak egyetlenegy Isten maradt - Jézus, akit joggal nevezhettek és kell is nevezetek Isten kiválóan szeretett fiának vagy a ti „isteni példaadótoknak”, mert Ő tökéletes fokozatánál fogva közvetlen érintkezésben áll Istennel - minden bizonnyal a legmagasabb lény, ki Isten után következik, de nem az egyetlen ily rangú szellem; minden bolygónak van egy hozzá hasonló csalhatatlan szellemi vezetője, alapítója, védője és uralkodója, ki egyszersmind állandó és közvetlen összeköttetésben áll az Istennel is. Ő fogja fel közvetlenül az isteni inspirációkat, s adja át nekünk. A mi Atyánk igazságos és jó, mi pedig az Ő tévelygő gyermekei vagyunk. Térjünk tehát vissza mielőbb az atyai házához; gyűjtsa fel Jézus isteni példaadása lelkünkben a lelkesedésnek ama tüztét, melyet a Föld mérges kigőzölgései már-már elfojtottak! Kétszerezétek meg

lépteiteket, lássátok, a ti Atyátok ott vár titeket a küszöbön, és tárt karokkal fogad benneteket!

*

c./ De szóljon Jézus Krisztusról egy zsidó ember, bánáti dr. Fischer Árpád (Nagybecskerek, 1896) orvos is, aki „Kialtvány a zsidókhöz” című, 1927-ben (és 1932-ben) megjelent könyvében számtalan bibliai idézettel bizonyítja, hogy Jézus Krisztus a megígért Messiás, és könyvét az alábbi imával zárja:

„Hiszek Tebenned, Jézus! Hiszek Tebenned, én Megváltóm és Szabadítóm! Egy egész világ közönye, gúnyja, talán üldözése vár rám, de csordultig telt szívemnek legteljesebb szeretetével vetem magamat lábaid elé. Tebenned minden hitem beteljesül, és vándorutam eléri célját. Te vagy az új ösvény, akit Mózes ígért és Ézsaiás megmutatott, Izrael legszentebbje, Názáreti Jézus életem értelme és értéke. Hiszek Tebenned Jézus az életedért, amely Istennel telve, a példáért, amelyet szolgáltattál, a harcért, amelyet kiáltottál, a véredért, amelyet érettünk kiontottál. Hiszek Tebenned Jézus, a hitedért, amely világokat rendít és világokat épít. Hiszek Tebenned az ígékért, ó, az ígédért Jézus, amelyek felől ha hallgatnánk, a kövek kiáltanának. Hiszek Tebenned Jézus, azzal a mélységes hittel és kielégülhetetlen szomjúsággal, amellyel a hithű Izrael a Messiást várja. Hiszek Tebenned szabadság Fejedelme, aki által feloldatnak minden törvények, a parancsok és tilalmak egyaránt, akiben a lerombolt Templom felépítettett, és aki által Cion visszaadatik. Hiszek Tebenned, ifjúságom vágya, férfikorom beteljesült valósága, aggkorom reménye, halálom legyőzője, örökkévalóságom bizonyossága. Hiszek Tebenned Jézus, Istennek fia, világ Megváltója, *Názáreti Jézus, zsidóknak ama királya!*

*

d./ E-mail Jézusnak Gyurkovics Tibortól. (*)

Folynak a világversenyek. Jézusért. Az emberek ideálokat keresnek maguknak. Eleinte holt szellemeket találtak, múmiákba öltözött figuraszellemeket, esőisteneket, a Nagy Baglyot, Erős Szívet, Ösbivalyt. Ezek nélkül az ember nem tud megenni.

Ahogy kimászott a barlangból, körülszimatolt, „ki az isten az?” mondta frányául, dühödten, kétségbeesve. Kikaparta volna a földből is, csak legyen. Totemeket csinált csillagvirágból, sebhombokból, pandamaci szőréből. Hajlongott, imádkozott előttük, kérte, üzte őket. Hogy éljen. Ne féljen. A közeli ókorban már családforma isteneket gyártott magának, a háziisteneket, a Lareseket éppúgy, mint a Marsokat, Júnókat, Apollókat, csak legyenek. Körülboltozta velük a csillagos eget. Egyiptomi állatokat idézett föl magának éppen úgy, mint bolyongó prófétákat, akik a jóra tanították. Monumentális emlékeket állított, piramisokba zárta, hogy itt tartsa, megragadja őket. Világbajnokság folyik évezredek óta. Nagy verseny. A kínaiak éppúgy beszálltak prófétáikkal, bölcseikkel, mint Buddháék. Olyan fenomén kellett, aki mindenekelőtti és egyben testközeli. Nemigen akadt ilyen. Mindegyikből előbb-utóbb inkább tan lett, mint ember. Kung Fu-cék, istenjelenségek hullottak el a küzdelemben. A tan virult, gyakorolták, áldoztak is, ha nagyon kellett, működött egy-egy fenomén körül a vallás. Elvont istenarcot formáltak hegyekből, vagy egyenesen beleírták a sivatag ormóttan homokjába, még repülőgépről is le lehetett volna fotózni; ha lett volna repülőgép, ha lett volna fotómasina. Végezetül is olyan isten kellett, aki ember. Olyan fenomén. Aki megfelel összes elvárásainknak. Ahogy nagy nehezen kiizzadta magából az emberiség, meglett a Messiás. A világmegváltó. A világbajnok Megnyerte az összes olimpiát. Paralimpiát, parapszichológiát - elviselhetetlen sebzettségével és mindent áthidaló parafenomenitásával. Hogy fölülmúlta elképzeléseinket. Megnyerte a versenyt, ez a mi bajnokunk, maga a Pankrátor, a teremtő, a mindencsináló és esendő emberünk egyben. Ez elé állítanak az embereket, ez elé a próba elé.

Próba

Jézus próbakő.

Jézusra mindenkinek választ kell adnia.

Az üveges váróteremben állva

erre felel az utazó, a pap, a bandita.

*Jézus próbakő.
Nagy, csillogó teher,
amit elvisz az ember,
vagy nem visz el.*

*Megkettőzött bizonytalanság
emberszabású ábra,
felirat a szeretetről,
s a zsidók királya.*

*Jézus olyan, amilyen.
Nincs vele senki,
de a randevún el kell hallgatni őt,
vagy az arcát meg kell figyelni.*

*Jézus olyan,
mint egy kereszt.
Két karja ki van tárva,
s átmetszi egy függőleges.*

Végre. Az elmúlt kétezer évben kitüntették, diszqualifikálták, eltiltották, éljenezték, egyházat, sőt egyházakat alapítottak rá. Hogy ő az. Milliárdnyi emberek hajbókolnak, hozzábújnak, föloldódnak, lázadoznak, de igazából nem vonják kétségbe általános bajnokságát. Keresgéltek képmásokat; nagy versenyzőtársakat az élő történelemben, új szempontok szerint jól futottak a történelmi Figurák, fáraók, vezérek, Nagy Sándorok, Julius Caesarok, Napóleonok; Leninek. Valahogy kiestek a küzdelemből. De hányan és hányan még! Csodaagyak, tudósok, szentek, Nietzschek, Kierkegaardok, Kantok, Hegelek, Spenglerok; Einsteinek, Heisenbergok, Freudok, Jungok, Adlerek, nagy verseny van: Az emberek szeretik a versenyeket. Végül is Jézus lett talán az egyetlen, aki a személyes vallást megtestesítette - nemcsak tan, hanem személy is lett a kereszténységben: Ez a személyesség a közeli érinthetőség isteni ereje. A személyes bajnok. A huszonegyedik században ezt, úgy látszik, ki akarják sajátítani: Végezetül százsámra igénylik és bizonyítják, hogy Jézus nem keresztény. Fajta szerint

zsidó, és mint olyan, zsidó prófétaságában hat a világra, pedig éppen az a lényege, hogy isteni technikája szerint Jézus ellenzsidó - az a megváltó, aki új szövetséget kötött. Megjelent: „Hogy betöltse Mózes, Illés felett a törvényeket és a földeket”. A huszonegyedik század örül, ha megússza magát: Jézus néptani származásán elhuzakodva legalább közelebb kerül egymáshoz a világ. A fölségben, Istenimában. Egy túrkevei padláson - lehet, hogy elveszített, de XXI. századvégi e-mailt találtam, elrongyolódva:

*Jézus szalmaszál
amibe kapaszkodunk
Jézus szakadék
amibe lezuhanunk*

*Jézus kötél
amit elengedünk
Jézus remény
amivel emelkedünk*

*Jézus hangszer
amivel megszólalunk
Jézus zene
amit elhallgatunk*

*Jézus tenyér
amivel adakozunk
Jézus kenyér
amit elfogadunk*

*Jézus penge
ami megsebesít
Jézus gyenge
aki megerősít*

*Jézus hatalom
a végeken
Jézusnak odaadom*

az életem.

www.jezus@istennet.hu

És most - főleg a történeti hűség kedvéért, egyben utalva ezzel szerzett ismereteink nem titkolt forrására - hozzuk akkor is, ha ezzel ismételnénk - Antal egyleti médium útján a kezdeti időkben (1875) nyert alábbi szellemnyilatkozat-részleteket a terítéken lévő témakör lezárásaként.

3./ Az Istenség és a Szent-lélek (szellem) (*)

Az Istenség hármas fogalom, melyet az emberek nehezen értenek meg. A keresztények Szent Háromságának nevezik, s értenek alatta egy három teremtetlen személyből: Atyából, Fiúból és Szent Lélekből álló Istent. Ebben a szoros szövetségben, az „isteni hármas Egységnek” e benső összhangjában **csak Isten, az Atya**, minden dolgok teremtője van örök időktől fogva, kezdet nélkül, mint az Istenség kifürkészhetetlen magja; a másik két személy; **a Fiú és a Szent-lélek (szellem)** összefoglalt egyének, teremtetett szellemek és mint ilyenek, kezdettel bírnak. **Ők csak hasonlók Istenhez, az Atyához.** Kettős lények, duálok, és részint olyanok, akik kettősségükből soha ki nem léptek, **akik teremtésüktől fogva mindig az isteni törvényben maradtak, és olyanokból, akik, habár buktak és megoszlottak, de nem sokára ismét megfordultak** és bűnhődésük folytán az idők folyamán ismét visszanyerték kettősségüket. Mint duálok (akiknél az adó-elfogadó rész nincs különválva, mint az embernél férfire és nőre!) egész szellemek ők, magukban foglalják mindazokat a tulajdonságokat, melyekkel a Teremtő őket felruházta a teremtés pillanatában. Istennek hű elsődei ők (az ősangyalok, a mindenség támaszai, a világrend Messiásai), akik sohasem veszítették el őstermészetüket, mert teremtésüktől fogva szakadatlanul megmaradtak Istennel benső összhangban, s ezért megvan az a képességük, hogy Isten teremtésének élén álljanak. Ők az Írás szavai szerint: **„Világosság Isten világosságából”, és Isten világosságában élnek. Belőlük áll a „Fiú”:** ők, ezek a milliárd szellemek alkotják a „Fiú” fogalmát. Mikor még semmi sem volt, ők már léteztek

Isten világosságában, ők léteztek előbb mint minden bűn, mint minden bukás, minden anyag, ők voltak az első munkások Isten első teremtésében, a világosságban, a fényatomokban, a legkisebbekben, az elgondolhatatlanban, és olyan kicsinyek voltak, mint ez a legparányibb, és oly nagyokká, oly erősekké, támaszává lettek a teremtésnek, mely manapság olyan megmérhetetlen!

Csak a bukás után; midőn már kitombolta magát a káosz, melyben az ellentét kimerülten feküdt, **látta Isten szükségesnek újabb szellemek teremtését,** és teremtett ifjú szellemeket, **hogy az ellentétet bukásából megmentse.** Az ellentét volt a mélység, és a Messiások, a törvény hordozói, a magasság. Ámde a magasság és mélység nagyon is messze voltak egymástól, szükséges volt tehát hidat építeni az úr áthidalása céljából. Ezt a hidat képezték a másodrendű szellemek, kik mint Isten tiszta gyermekei Istenből, minden dolgok teremtőjéből származtak a Messiások közreműködése mellett, minélfogva a Messiásokhoz bizonyos függőségi kapcsolatban állanak; mert **valamiként a Messiásokat Isten nevelte, azonképpen a másodrendű szellemeket meg a Messiások. Ezek az apró szellemek is megnöttek** a részükre kijelölt munka hűséges elvégzése által, s **őket is megpróbálták,** miként a Messiásokat, mert közöttük is ellentét támadt, mellyel nekik is meg kellett küzdeniük, s a tűzpróbát kiállaniuk. Sokan beváltak és diadalmaskodtak a gonosz fölött és tiszták maradtak a rosszal való érintkezés után és betöltötték hivatásukat az Atya megelégedésére, és Isten, **az Atya megszentelte őket és az Isten-ség uralkodótársaivá tette; elnevezvén őket Szentléleknek vagy Szentszellemeknek.** Ők képezik a válaszfalat a felvilág és az alvilág között, ők a menny határlakói, a szentély őrei, **ők képezik Isten segédcsapatát,** mely közvetítőleg és kibékítőleg működik, hogy kiengesztelje a mélységet a magassággal. **Mindazok pedig, akik időközben a bukásukból való szabadítást elfogadták és követik a kiengesztelő erőt és ehhez felemelkedtek, valamennyien elérték östermészetüket, ismét kettősökké (duállokká) lettek, s egyesültek megszabadítóikkal és teljesítik isteni feladatukat, úgy, mint azok, akik sohasem tértek ki az egyensúlyból.** És nekik vannak alárendelve az alvilág összes természetsszellemi egésze a legmélyebb mélységekig, ők képezik azt

a falat, melyhez hozzá van támasztva az ég lajtorjája, melyen az alvilág szellemei fáradtságosan küzdve felszállnak az üdvösséghez, a békéhez és besorozódnak ebbe a csapatba. A szellemek bukása előtt az istenség kettőből állott: Atyából és Fiúból, azaz Istentől, a Teremtőtől és szellemének elsődéiből; csak a bukás után, csak mikor a híd szükségessé vált, s a mindenség végtelenül kiterjedni kezdett, lettek a másodrendű vagy paradicsomszellemek az Istenség harmadik tagjává; és mondhatni, az Istenség nőtt, kiterjedt, egy körrel többet írt le, mely viszont hatalmasan hat a rajta kívül állóra, hogy majd idővel ezt is megdicsőítse.

Az istenség „szellem, erő, anyag”-ból álló tagozott egész, s hasonlítható az egyénhez, amely szintén szellemből, lélekből és testből áll. Ennek az összegyénnek a szelleme Isten, az Atya, a Teremtő; lelke a Messiások; és teste a tagokkal együtt: a szent paradicsomi szellemek. Midőn a szellem az emberben gondolkodik és akar, ezt lelke megérzi, és mozgásba hozza a testet a tagjaival. A harmonikus embernél a tagok teljes összhangban dolgoznak a szellem gondolkozásával. De mi a kiforrott, harmonikus ember az egységes istenséghez képet, melynek a részei még sokkal szorosabban vannak összekötve, mint az ember részei?! Abban a pillanatban, **midőn az istenség szelleme gondol, megsejti azt a lélek s abban a pillanatban, midőn az istenség szelleme akar, megmozdulnak a tagok, és teljesítik ezt az akaratot. Azért mondta Krisztus: Én és az Atya egyek vagyunk, mert az istenség lelkének a része. Érezhet-e másként a lélek, mint ahogy a szellem indít? Mozgatható-e a test másképp, mint ahogy a szellem akarja? Amint megmozdul a szellem, megremeg a lélek, megszólal a száj, és dolgoznak a tagok, s a test minden idegszála megrezdül a lélek remegésétől. Ebből látható, hogy sem a Messiások, sem a szent szellemek másképp nem cselekedhetnek, mint ahogy Isten gondolja és akarja, mert ők össze vannak forrva Istennel s érzik az Isten-szellem minden mozdulatát, ők nem képesek ettől eltérni, mert a száj kénytelen megnyílni, a kéz kénytelen felemelkedni, a láb kénytelen menni, ha a szellem akarja; a szellemben van a gondolkozás, a lélekben az érzés és a test tagjaiban a cselekvés. S eképpen dolgozik az istenség a teremtésben: az Atya gondolkodik és akar; a Fiú ezt**

megérzi és megindítja a Szentlelket, emez pedig végrehajtja ezt az érzést, és keresztülszáguld az egész teremtesen, villámnál gyorsabban, egyik helyről a másikra, ahová az ösztönzés őt vonzza. Lásd meg tehát, óh emberiség, minő harmonikus az Istenség, s végy magadnak példát róla! **Ilyen harmonikusnak kellene lennie önmagában az egyénnek, a családnak, a községnek, az államnak, az emberiségnek.** Amit a családnak, a községnek, az államnak, az emberiségnek feje vagy szelleme gondol, azt kellene végrehajtaniuk a tagoknak; ez esetben azonban annak a felsőbbségnek kizárólag Istentől kellene kapnia az irányítást és ha ez megtörténnék, hiszen akkor már beleolvadt volna az emberiség az istenségbe. Az ember azonban ellentét, egyetlen önmagával; nem azt teszi, amit gondol és nem azt gondolja, amit tesz, másképp gondolkodik és másképp szól, másképp cselekszik és másképp beszél.

Mondottam, hogy az Istenségnek növekednie kell; növekedik is, és ez egészen természetes; de nem maga az istenség szelleme növekedik, hanem csak a teste és a tagjai. Talán az embernél másként van? Növekedik a szellem térfogatban? Nem! A szellem, ez az elgondolhatatlanul picike szikra, térfogatra nézve egyenlő marad, nem lesz nagyobb, de erősebb. Az ember teste azonban növekedik, térfogatban gyarapodik; és ha az ember testileg felnőtt, akkor azt mondják róla, hogy tökéletes ember. Épp így kell megnőnie és a tökéletességig növekednie az istenségnek is. És miként növekedik azzá? **Azáltal, hogy az Istentől elszakadt szellemek közül folyton többen és többen megtisztulva haza érkeznek és besorozódnak az istenség családtagjaiul. Az istenség szellemei (elsődszellemek) közül is vannak még kinn a bukásban, ezeknek is haza kell térniük és tökéletesíteniük, kiegészíteniük az istenség lelkét, felemelkedvén azokon az összes fokokon, amelyekről lebuktak.** Ámde ha a szellem a nemesebb rész is az emberben, azért mégsem ő az egész ember, mert test nélkül nem nyilatkozhatik meg a szellem. **A szellemnek és léleknek a testben a test által kell megnyilatkoznia; ki mondaná tehát az emberről: a szellem ér valamit, de a lélek és a test nem ér semmit?** Nem egyenkint ítéljük meg őket, hanem azt mondjuk: az ember vagy ér valamit vagy semmit, mert ők hárman

képeznek egyet. Így az istenség is egy! És habár abban az istenség szelleme a legnemesebb, azért ez a legnemesebb mégis csak a test által nyilatkozik meg, s valamiként az embernek működéséhez szükség van a testre, épp úgy az istenség szellemének is szüksége van testére, hogy működése és teremtése nyilvánvalóvá legyen.

Az istenség szellemével gondolkozik és a tagokkal dolgozik, éppúgy, mint az ember; mert az ember képmása az istenségnek! **Isten szellemével gondolta ki a teremtést és tagjaival csinálta meg;** mert látható munkát sohasem végez a szellem, mindig csak a tagok. Lássátok, ez az istenség a maga hármasságában! Mily hamisan fogtátok azt fel! De Isten világosságot akar gyújtani az emberi szellemben, hogy ez jobban, tisztábban, igazabban ismerhesse fel az istenséget a nagyságában és magasztosságában, de egyszerűségében is. A keresztény egyházak a háromegegyes istenséget egészen más értelemben és ellentmondásosan tanítják. A monoteisztikus vallások ezt egyáltalában nem tanítják, ők csak egy Isten-szellemet hirdetnek; de nem tudják maguknak megmagyarázni annak működését. Fogadják be ők is a világosságot, értsék meg ők is ez új kinyilatkoztatásból, hogy miből áll az istenség és miként dolgozik az; és értsék meg azt is, hogy az Istenség is halad és hogy az emberiség tükörképe az istenségnek; és ha majdan megértették ezt, akkor mi különbség lesz azok között a vallásfelekezetek között, amelyeknek egy egyszerű Istenük van s azok között, amelyeknek hármasság az Istenük? Mindketten fel fogják ismerni, hogy az új világosság által nem veszítették el régi Istenüket; a monoteistáknak megmarad egységes Istenük, a keresztényeknek pedig a háromegegyes Istenük, csak hogy azt nekik az igazság szövéténekével az igazság szelleme világítja meg, mely teste az Istennek. Az Isten-szellem nem szállhat le az emberekhez, hogy szemük elé tartsa a fáklyát, de leszállnak testének a tagjai. Isten kezei és lábai leérnek a földre és az emberek szeme elé tartják a fáklyát, hogy mindenki megismerhesse a saját Istenét. És ha majd ennél a fáklyánál mindenki megismerte a maga Istenét, akkor így fognak kiáltani: Hát mi a különbség az én Istenem és a te Istened között? Hiszen valamennyiünké egyforma! És akkor

majd örömben kezet nyújtanak egymásnak és szerethetik egymást az egységes Isten kedvéért, akit az új kinyilatkoztatás szövétnekénél megláttak.

Krisztus a bírám...

*Ágyam felett Krisztus arckép,
ismert képről csak az a rész
másolatban, ahogyan Ő –
kezén kötve, megalázva,
mégis mindezt megbocsájtva –
szelíden néz bírójára...*

*Még diákként, bizony régen
és szegényen szerettem meg
ezt a képet, nem is sejtve,
bírám lesz majd minden este,
a fenséges tekintettel
összevetvén napi tettem.*

*Tényleg így lett, sorsom hozta;
nyilván tudta; gyengeségem
büszkeségem; hadd legyen csak
benne részem! Így akarta,
s pályám adta ütközések
láttatják is igaz énem.*

*Milyen bölcs is ez az élet!
Engedi, hogy meg is éljem
vágyaimat, visszalássam
hibáimat, önmagamat;
nem bírói ítéletből,
hanem szelíd intelméből*

*Krisztusomnak, Aki régen,
bíró előtt állott értem,*

*ártatlanul, én helyettem;
Így lett bírám, mily kegyelem!
Megköszönöm mindezt, Uram!
Továbbra is mutasd utam!
Ámen.*

IV. Fejezet

1./ Bűn - bűnbeesés - bűnhődés (*)

A következők elé:

*Ha jó Atyánk saját
képére alkotott,
Kinél eleve kizárt a rossz,
mint lehet mégis az,
hogy magunkban hordjuk
a gonoszt?!*

A „*Szellem, erő, anyag*”-ban előadott teremtéstörténetből tudjuk, hogy a bűn, bukás, bűnhődés metafizikai jelenségek fogalma az isteni kinyilatkoztatásokból logikai bizonyossággal folyik. Eszerint: **A bűn a szellemnek az isteni törvény ellen való cselekvése, a bűnbeesés lehetősége pedig a szabad akarat működésének okszerű következménye.** Ugyanezen ismeretforrás alapján kétféle bűnbeesést különböztetünk meg: az elsődökét, és az elsődök bukását követően, az ő mentésük érdekében létbehívott embrió vagy paradicsomi szellemekét. A különbség lényeges. Az elsődök ugyanis maguk fölött csak Istent látták, maguk alatt semmit; **őket az Istenné lenni akarás gögös gondolata sodorta a bűnbe.** Az embriószellemek viszont maguk fölött érezték az Istent, látták a hűséges és a visszafordult elsődöket, maguk alatt pedig - miután ők rendeltetésük betöltésére a bukott elsődök egyrészenek visszatérése, a többiek ismételt bukása miatt kiürült 2-ik (paradicsom) napokba vitettek - látták a 3-ik napokba tovább

bukott elsődöket is, azzal a határozott tilalommal, hogy ezek csábításának ne engedjenek. („A tudás fájáról pedig ne egyetek.”) **Az ő bűnbeesésüknél tehát a csábítás és a kíváncsiság játszotta a főszerepet.** Ezzel a tömör kiemeléssel az Egyházak három tartathatlan dogmatikai tévedésére kívánjuk nyomatékosan felhívni a figyelmet:

1./ **Isten a szellemet nem a fizikai fogamzás pillanatában teremti,** mert a létbehívás már aeonokkal előbb, még pedig szellemi síkon és az Ő közelében történt, innen a **préexistencialista** tantételünk;

2./ de mindkét szabadakarátú **szellemkategória bizonyos része személyesen,** nem pedig csak „Ádám-Éva” a fent említett okból esett bűnbe, bukott el anyag-erőivel együtt, (vagyis mesterkéltné és tarthatatlan az egyházak kreacionizmusa) miért is a szellem a **bukás foka szerinti ellentétes anyag-erőkbe záratott, eredményezve** ez a világok alakulásával járó **bűnhődést** ami azonban **nem örök időkre szóló,**

3./ **mert a szerető Atya kegyelmi törvénye nyomban működésbe lépett** a hűn maradt, vagy visszafordult elsődök, vagyis a Messiások vezetése és az el nem bukott, vagy visszatért másodteremtésű szellemek, vagyis a Szentszelleme (lelkek) közreműködése által, ami nevezhető ismételt testöltések (reinkarnáció) általi evolúciónak.

Ez a felvetés nem kritika, hanem inkább segítő magyarázat kíván lenni a materializmus részéről az Egyházakat ma is állandóan erő támadások kivédésére. Közismert ugyanis, hogy főleg a múlt század közepétől mekkora kritika érte-éri a hitre és a Bibliára támaszkodó teremtési dogmák miatt az Egyházakat, holott a materialista álláspont sem áll biztosabb lábakon, de képes az embereket ateistává tenni az alábbi agyonpropagált, nagyon is sántító okfejtéssel:

„Csak erő és anyag van. Nincs erő anyag nélkül, nincs anyag erő nélkül. Az anyag és erő változhatatlanok; az egész világegyetemben azonosak. Minden jelenség az erő-anyag végtelen változatának műve. Az élet szervezetté alakult erő-anyag végtelen változatának műve. Az élet szervezetté alakult erő-anyag összhatása. Életerő nincs; minden csak szervetlen erőből, anyagból áll. Nincs

személyes isten; erő-anyag az isten! Az anyag, az erő öröktől fogva vannak és maradnak.”

De mi nem ezt valljuk, hanem hiszünk az életerőben, Istennek rezgési hullámában (2-es számtörv.), mely körülvesz, áthat, fejleszt, épít, végrehajt minden fejlődést, minden életet. Nem maga az Isten személye, hanem ezen személy gondoskodásának mindenütt jelenléte, Istennek a mindenséget átölelő fényözöne, melybe ott, Nála egyéniség csírák helyeztetvén el, egy bizonyos isteni gondolat szabadakarátú kiteljesítésére létbehívatunk. Ez a szellem, Isten képmása, a maga relatív alkotóerejével mindaddig, amíg önmagában egységes (az 1 és 2 természetével rendelkezvén ugyanis!) és az Atya, nem pedig a saját akaratát valószínűsíti meg, mely utóbbinak következménye aztán a bukás, a visszafordító eszköz pedig a bűnhődés. Közismert tapasztalati tény az emberek erkölcsi és értelmi különfélesége, a primitívtől a langészig, a szent és erényes embertől a legelvetemültebb gonosztevőig. *Honnan ez a mély szakadék?* Tudjuk, hogy a bűn szabad akaratot feltételez. Ámde a szabad akarat a szellem tulajdonsága. A bűn tehát a szellemben rejlik. Honnan van akkor az, hogy vannak gyermekek, akik már zsenge korban gonosz hajlamokat árulnak el, míg más gyermekek a jóság és erény mintaképei? Olyan kérdések ezek, melyek **az egyházak azon álláspontjával, hogy Isten a szellemet-lelket a fogantatás pillanatában teremti, öszszeegyeztethetetlen.** Hiszen ebből az következhetnék - miután Isten csak tiszta szellemet teremthet, hogy minden gyermeknek egyforma erkölcsi és értelmi képességekkel felruházva kellene születnie.

Ellenkező feltételezés pedig, vagyis hogy Isten különböző képességekkel teremt, ellenkezik az Ő igazságosságával és szeretetével. **A szellem eredetére vonatkozó elméletekkel ellentétben a szellem korábbi létezésének tana, a préexistencializmus viszont, minden felmerülhető kérdésre logikus feleletet ad.** Az isteni gondviselés bölcs intézkedését kell látnunk abban, hogy mind a szellembukás eszméje, mind az annak következményeitől („kárhozat”) való szabadulást biztosító újra testöltés, a reinkarnáció tana szimbolikusan megvan a Szentírásban, a mitológiában, a

különböző bölcseleti rendszerekben, sőt még itt-ott az egyház kebelén belül is. Sem a dogmatizmus, sem a materializmus nem tudta megsemmisíteni eme gondolatok terjedését, mindössze az emberiség fejlettségi fokozatához mérten módosult, változott, más és más alakban bukkant fel, míg végre az evangéliumi spirítizmusban kiteljesedett. Eszerint - amit nem lehet elégszer ismétetni - mind az elsőd, mind a másod létbehívás (valójában ez az igazi, a semmiből való teremtés, vagyis Isten egy-egy gondolatának lébe szökkenése) mennyei síkon, Isten közelében történt szeretetből, annak viszonzására és egy bizonyos isteni terv megvalósításában való részvételre az elsődök esetében, a másod teremtményeknél pedig a gőg és engedetlenség következtében elbukott, és ezzel káoszt, anyagi sűrűsödést okozó elsődök megmentésében való részvételre, de akiknek egyrésze („Ádám-Évák”) szintén a bukás útjára lépett. Megkezdődött tehát kegyelemből és a hűn maradt elsődök, a Messiások vezetésével működő isteni törvények szerint az anyagi világok megalakulása. **Ennek lényege az, hogy nem a világok lettek előbb, nem az anyag, hanem a szellem és minden esési fokozatban a világok alakultak a szellemekhez és nem a szellemek a világokhoz, mert hiszen a világok is a szellemek működésének kifolyásai.** Az így keletkezett anyagi világokon a mélyen bukott szellemek vezeklés és tisztulás céljából anyagi testet öltenek magukra azáltal, hogy a természeti törvények működése a megfelelő formákat létrehozza. E tisztulási folyamathoz azonban egyetlen testöltés nem elegendő, miért is a bukott szellemeknek a reinkarnáció törvényét kell követniük. Az Isten akaratával szembehelyezkedő bukó szellem tehát belép az ellentétes világba, a halál országába: „*Valamely napon eszel a tiltott fa gyümölcséből, halálnak halálával halsz*”, mondá az Úr. Az engedetlenek az örök világosság és szeretet honából a fájdalmas változások sötét országába lépnek be, ahol az időleges élet, a „születés és halál” törvénye uralkodik. És minél mélyebbre süllyed a szellem, annál inkább sötétedik meg minden körülötte, nő a szenvedése, mert hiszen törvénytelen vágyai és törekvései ellenkezvén az Isten akaratával, azok mind kevésbé valósulhatnak meg.

A tudás fájáról enni, az önmaga ura, az okosabbik akarni lenni maga után vonja azt, hogy az elbukott léleknek arca verítékével kell megkeresnie kenyerét. Hiszen bizalom híján magának kell vetnie és aratnia, méghozzá oly borzalmas mezőn, ahol gabonát vetve, „tövis és bogáncskóró” terem. És amíg a szolgának nincs gondja elesége felől, mert Ura bőven fizet szolgálatáért, addig annak, aki a maga ura, önmagáról kell gondoskodnia. A tudás fájáról enni annyit tesz, mint „jobban tudni akarni”, vagyis engedelmesség helyett okoskodni, és ily formán letérni az Isten megvilágította útról a sötétség útjára, ahol pedig az ember a sötétségben minduntalan a keskeny utat szegélyező falakba ütközik. És ha a bukásban lévő szellemet a tiszta gyermekek példája nem fordítja a jobb útra, még mélyebbre süllyedve *törvényszerűen növekvő fájdalom fogja őt bukásának egy mély pontján jobb belátásra, visszafordulásra kényszeríteni.* **Az Univerzum tehát az első és második napoktól lefelé, a tiszta világok alatt, bukott szellemekkel van benépesítve. Tiszta szellemek csak átmenetileg jönnek ide, mint missziós szellemek.** A bukott szellemek pedig általában lefelé és felfelé haladóak, azaz süllyedésben, lefokozódásban, vagy emelkedőben, hatványozódásban lévőek. Az előbbiek még nem érték el bukásuk legalsó pontját, míg az utóbbiak azon már túlvannak. Ilyenformán még a 3., 4. és 5. napokon is - nem szólva a mi 6. napbeli világainkról - bukófélben lévő, lefelé haladó szellemek is vannak. Ezek természetesen sokkal jobbak, bölcsebbek, mint a mi világunk már felfelé törekvő legjobb szellemei, és mégis lefelé való haladásban lehetnek. Igaz, hogy többnyire már az ő magasabb világaikon fordulnak meg, de lehetséges az is, hogy onnan mélyebbre is buknak. Amikor előáll a bukás, Isten teremtő szeretete a tisztánmaradt szellemeken át - akik azonnal a bukás megszüntetésén kezdenek dolgozni - kegyelemmé és irgalommá alakul. *Ez a kegyelem és irgalom az, amely a lefelé haladó bukást megállítja és felfelé fordítja.* E tekintetben Isten a múlandó világ minden eszközét az egyes bukott világok megváltóinak kezére adta, hogy ezek révén a bukást eliminálhassák. „*Az Atya mindeneket a Fiú kezébe adott*”. Így tehát Ő vezeti a bukott szellemeket először is a kegyelemnek hozzájuk alakított

tanító elvén, az igazságon, a „törvényen” át a felfelé haladás elveibe, a megbánásba, az elnézésbe, a „kegyelembe”, hogy ilyenformán megigazuljanak. Vagyis, amíg az anyag gépiesen követi a törvényt, és attól el nem térhet, addig **a szellem – szabad akaratánál fogva - ellene is szegülhet a haladás törvényének.** Ez bizonyos feszültséget, diszharmóniát, zűrzavart idéz elő, míg végre a törvény minden törvénytelen anyag-erőt kiválaszt és kidob a hozzátartozó derotáló szellemekkel együtt.

A törvényesen rotáló világok kidobott salakjaiból új világ képződik. *E képződő világ erő-anyagában zsibbadt, öntudatlan állapotban hever a szellem várva egy újabb feltámasztásra. Ez a hosszú ideig tartó állapot a szellem nagy éjszakája, amire Krisztus így mutat rá: Eljön az éjszaka, mikor senki sem munkálkodik.* Olyan állapot ez, amelyben a szellem, tömlöcbe zártan, minden szabadságát elveszti, s nem szabadul ki onnan, míg tartozását le nem törlesztette. **Micsoda automatizmus!** Valóban, **nem Isten büntet tehát, hanem a törvényt megszegő, engedetlen szellem bünteti önmagát.** Ámde ebből a halálból is van feltámasztás, ez az állapot is véget ér egykor, **mert örök kárhozat nem létezik.** Nem árt azért addig kiegyezni ellenségünkkel, amíg az úton vagyunk, hogy ne ő adjon át a bírónak, a bíró a szolgának, hogy tömlöcbe vettessünk! Nem tudni, hogy a fenti nagyon fontos alapvető kérdésekre adott egyszerű és logikus válaszaink elfogadásának mennyi a tényleges esélye, holott roppant nagy a jelentősége! Általa ugyanis feloldódhat a kételkedő emberben az az óriási feszültség, amit benne **a lét eredetének téves elméletei,** a körülötte ténylegesen működő tengernyi rossz származási okának ismeretlensége és a jövő kétsége miatti aggodalmak okoznak. A lényeg az, hogy mi a megnyugvás receptjét őszinte szívből ajánljuk.

*

A téma még részletesebb kifejtése érdekében ide csatoljuk Forstboom Bernátnak néhány - a XIX. század materialista kor-szelleméből fakadó - kérdésfeltevését, amikre aztán Emánuel szellem ragyogó válaszokat ad eligazításunkra.

Kérdés:

Isten teremtette a szellemvilágot, a teremtett szellem Őbelőle, mint isteni forrásból nyerte létét, tehát isteni eredetű. Ilymódon a teremtett szellem állagára, lényegére nézve olyan volna mint Isten?

Felelet:

Minket szellemeket boldogság tölt el, ha csak kiejtjük is ezt a szót: Isten, mert ez olyan szó, amely számunkra a legmagasabb, a leghatalmasabb fogalmat fejezi ki, mit felfogni csak képesek vagyunk, és ez a fogalom annyi boldogságot tartalmaz, amennyit mostani fejlettségi fokozatunkon csak befogadni és átérezni bírunk. Sok embernek ez csak szó, soknak egész elméletnek az alapja; kevés emberben csak érzelem, amely élénk vágyakozást ébreszt, és csak egyeseknél olyan ismeret, amely minden más ismeretet magába foglal. **Ő teremtőnk, Atyánk, célunk, üdvösségünk.**

Kérdés:

Hogy a kidobott anyagokban szunnyadó szellem az őt körbefogó életerő felébresztése által miként nyeri vissza relatív szabadságát, ezt kifejtetted az elemi lélekről mondott nyilatkozatodban. Az pedig, ami az állati életet szervivé fejlesztette, az emberi szervezetben is megvan, és mint ilyen, vegetáló lélekként a testbeöltözött szellem tökéletesedésének eszközéül szolgál. Helyes-e ez az elmélet?

Felelet:

Mint ahogy a bimbó ledobja burkát, hogy virággá fejlődjék, úgy minden anyagi világnak megvan az érési ideje, mely akképp történik, hogy anyagának egy részét azzal a szellemérettel együtt, amely fejlődésében nem alkalmazkodott az egész fejlődéséhez, leveti magáról. *Ilyen újjáalakulásra utal a Szentírás, midőn az utolsó ítéletről, új földről, új égről s a juhoknak a kecskéktől való elválasztásáról beszél.* Az a szellem, aki relatív szabadakarátát lakóhelyének fejlettségi fokáig a maga fejlődésére és előhaladására nem használta fel, az anyagi mozgással együtt kiválik és ehhez van kötve, hogy a törvény szerint nem szabadon, hanem ezzel együtt haladjon, keringve az életerőnek, vagy léleknek fejlődési

fokain meghatározott idő alatt haladjon, mert kényszerítő törvények alatt állván, szabadakarata nincsen. Azt a hosszú időszakot, amelyben a szellem nem lévén szabad, a véges törvényeknek van alárendelve, melyek őt fejlesztik anélkül, hogy ő a maga fejlesztésére tehetne valamit, nevezi Krisztus „*azon éjszakának, amelyben senki sem munkálkodhatik*”. A pokolról szóló tanotoknak ez a magja igaz: de erre az éjre is felvirrad egyszer a reggel, mert olyan visszafejlődése a szellemnek, amelyben föloszlanék, vagy megsemmisülne, nincsen. Ha akaratának viszonylagos szabadsága, törvényellenes használat által, önmagára nézve minden értékét elveszítette, akkor olyan törvények alá kerül, amelyeknek béklyója minden szabadságot kizár és mindaddig ezekben a béklyókban marad, míg e törvények hatása lényegét annyira meg nem tisztítja, hogy a relatív szabadságot ismét megkaphatja. *Az életerő /2/ maga és az e fokra visszasüllyedt szellem között elvi különbség van.*

Az életerő lényének tökéletességét elérvén, Isten akarata által válik magasabb lényé, azaz szellemmé; ellenben a szellem - süllyedjen bár visszafejlődésében az életerő olyan fokáig, hogy vezető és kényszerítő törvények hatalma alá kerül - a már megkapott szabadakaratot, ismeretet és szeretetet annyira el nem veszítheti, hogy lényének átalakítása végett ismét Isten teremő akaratának ténykedésére lenne szüksége, hogy a legmagasabb szellemélet csírája: a szabadság és szeretet behelyezhető legyen. *Ha a bukott szellem az életerő fejlődési iskoláját kijárta, akkor megkött állapotából a szellem minden tulajdonaival és sajátágaival együtt szellemi életre ébred.* Ebből láthatod, hogy téves az a véleményed, mintha meteorkövek vagy kozmikus porok lennének az első szerves csírák, amelyek születendő világokra vitetnének azért, hogy a növény és állatvilág ezekből származzék. Az alakuló világ magában hordja azt a szellemanyagot, amely alakítja és képezi, és ennek fejlődése is a világ fejlődéséhez van kötve. **Földetek már áthaladt egy fejlődési fokozaton, amidőn a Holdat kilökte magából és most igen különböző fokú szellemeknek vált lakóhelyévé.** Egyes kisebb szellemcsoportoknak pedig az előhaladása, képződése folytonosan tart, és ha a tetőpontot elérte, Föl-

deteknek további átalakulását fogja maga után vonni. Dolgozások hát teljes erővel, tiszta megismeréssel, áldozatkész, önzetlen szeretettel, hogy a szellemek tömege, amely az anyag iskolájából, az anyagi szenvedésekből kikapaszkszik, mind nagyobb legyen, és hogy a felfelé törekvők nagy, világos hulláma mind hatalmasabban megdagadjon, a mindenséget elárasztva és minden életet magával emelve. A szellemnek és léleknek lényegéről, egymáshoz való viszonyáról lehetőleg világos képet rajzoltam már, de most megismétlem: **A lélek a szellem ruhája, ábrázata; hogy milyen a szellem, azt a lélek mutatja. Ez mintegy a szellem anyaga, mint az ősfény Isten anyagi része. Emberi szavak nem elegendők oly dolgok kinyilatkoztatására, amelyekhez az emberi fogalmak hiányoznak.**

*

És most Forsthoom további kérdésfeltevését hozzuk - annak jellemzően ma is aktuális emberi volta miatt - Emánuel válasza mellett, arról, hogy miként keletkezhetett az első bukás kísértő nélkül; másként: vagy talán mégis létezhetett ú.n. ősz-rossz, a tagadás szelleme?

Kérdés:

Vannak emberek, akik tanításaid mélységét, fontosságát és horderejét belátják, és azt el is akarják fogadni, de nem tudják felfogni, *miképp bukhattak el az Istentől származott tiszta szellemek és hagyhatták el a törvény útját minden külső és tőlük eredetre nézve idegen ösztönzés nélkül?* Ha arra utalunk, hogy Isten nem automatákat, hanem szabad akarattal felruházott szellemeket teremtett, kiknek tökéletességüket saját munkájuk által kellett kiküzdeniük, és ezúton kellett megtalálniuk a boldogságot, ezt ők teljesen belátják; de ebben még nem találják fel ama kérdésnek a megoldását, mely a bűnnek-bukásnak és a gonosznak eredetére vonatkozik, melyet az Isten által teremtett tiszta lelkek természetével összeférhetetlennek tekintenek. Ennélfogva ők a tiszta szellemeken kívül eső idegen forrást keresnek a tagadás szellemében, amelynek a törvény útjának elhagyásra az első lökést vagy ösztönt kellett adnia, mivel ilyen ösztön tiszta szellemekben létre

nem jöhetett. Kezünkbe tudod-e adni azt az eszközt, amellyel ezt a nézetet sikeresen megcáfolhatjuk, vagy legalább annyira kiigazíthatjuk, amennyire értelmünk a tisztán szellemi dolgokat fel-fogni képes?

Felelet:

Azt mondd, hogy az emberek a tiszta szellemek bukásának okát a tagadás szellemeinek kísértésében keresik, mivel a bukás kísértés nélkül el nem gondolható. De hogy magyarázzák meg a tagadás szellemeinek létrejöttét? Teremthetett-e Isten tisztátalan szellemeket, vagy *lehet-e olyan életfolyam, amely nem az egyedüli életforrásból, Istenből származik?* Homályos fogalmaitok vannak az első szellembukás menetéről. **A tisztaság nem zárja ki a bukás lehetőségét, ezt csak a tökéletes ismeret és szeretet zárhatja ki. Ez a tökéletesség hiányzott a tisztáknak teremtett elsődökből;** ők Istent még nem szerethették a szó valódi értelmében, mivel Őt egészen még nem ismerték; de nem is ismerhették, mivel még nem voltak elég nagyok erre a legfőbb ismeretre. Hiszen még bukásuknak a következményeit sem tudták. - Ez elsődök egy részének ezt a bukását abban az időben, (hogy a ti szavaitokkal éljek) amikor még Istennek teremtése nem sűrűsödött félanyaggá, ne hasonlítsátok a fokozatokon levő szellem bűnéhez. Ez csak elhomályosodás volt, amit ti nem vagytok képesek fölfogni, de amely homály az intenzív fényben mégis föltűnt. Az elsődök akarata nem simult egészen Isten akaratához, amint ennek fejlettségi fokozatuknak megfelelően történnie kellett volna. Ez volt az a felhő, mely fölemelkedett és mindjobban megsűrűsödve, ezeknek a szellemeknek látását mindinkább meghomályosította. A nem egységes törekvés folytán a kettős szellemek (duálok) lényegében és anyagában elemi változás állott elő, amelynek a kettős szellemek szétválását kellett előidéznie, és ennek törvénytelen teremtési műveleteket, vagy jobban mondvá: az őket környező természetben /2/ új képződésű összeköttetéseket, vegyítéseket kellett előidéznie, amelyek már nem voltak törvényesek. Ebben az elfajulásban, amely a törvényes pálya elhagyásának a következménye, rejlett a káosznak, a zűrzavarnak a kezdete. Az általa-

nos fejlődés helyett az elfajulás diametrális ellentétbe jutott a fejlődéssel szemben. Az összhang, a harmónia felbomlott, és csak új törvényekkel lehetett a diszsonanciát ismét összhanggá változtatni.

A szabad akaratot, melyet Isten a szellemeknek adott nagyságuk feltételeként, tőlük nem vette el; ha pedig szabad akaratuknak következményeit mindenhatóságánál fogva feloldotta volna, akkor voltaképpen szabad akaratukat semmisítette volna meg. Ha Istennek valamely adománya, azaz Istenéhez hasonló tulajdonsága, amelyet a szellemnek nyernie kell, mert egyedül ebben van a lehetősége és feltétele annak, hogy a tökéletességet elérje, a szellem érdemtelenségénél fogva neki kárára szolgál is, azért Isten az adományt nem veszi vissza, hanem meghatározott törvények által annak határát szűkebb körre szorítja; sőt Isten a szellemnek további ajándékokat is ad, amidőn őt olyan törvényeknek veti alá, amelyek mostani szükségleteinek megfelelnek. **Midőn az első ellentétes érzések a tiszta szellemvilágot zavarni kezdtek, és a szellemek gondolat útján való beszéde, vagy egymás meglátása által világos és homályos szellemeket vettek észre, akkor bekövetkezett az, amit ti kívülről jövő kísértésnek neveztek. A tisztán maradt szellemek látták a törvényes fejlődési út elhagyásának első eredményét. Ez izgatta kíváncsiságukat, és mindinkább tudatosá vált erejüket arra ösztönözte, hogy értelmüket ők is önkaratú teremtéssel foglalkoztassák. Azok az elsődök, kik e kísértésnek ellenállottak, tisztább megismerésre tettek szert, amelynek mindjobban erősülő istenszeretet lett az eredménye, és a törvényes út elhagyásának a lehetőségét mindinkább gyengítette, *míg nem a tökéletesség elérése minden bukást lehetetlenné tett.* Mindez azonban tisztán szellemi folyamat, amelyet ti emberek megérteni nem tudtok. A „gonosz” ilyen eredetéről, Isten tiszta teremtésének ez első elhomályosodásáról, amely nektek, mélyen bukott szellemeknek, a ti bűntökhöz hasonlítva, még világosságnak látszik, szavaim ezekről a dolgokról alig adhatnak többet pusztá sejtlemnél. Amint majd fokról-fokra feljebb emelkedtek, a sejtlem ismeretté, az ismeret boldogsággá fokozódik.**

A következő kérdés feltevését se lehet megalapozatlannak mondani, hiszen a kérdező komoly és eltérően értelmezett probléma tisztázását óhajtotta a válaszadótól, ami - az alábbi felelettel - meg is történt.

Kérdés:

Egy korábbi nyilatkozatban azt mondtad, hogy az Istenségnek terve és munkája nem a javítgatás, nem a rossznak jóvátétele, nem a káosznak törvények által igazgatott mindenséggé való átváltoztatása, mert különben már kellett volna valaminek lennie, ami Isten teremtési tervét megelőzte volna. Akkor Istennek valami adott dologból kellett volna átalakítással teremtenie. Úgy gondoljuk, mintha eme állításoddal annak a dogmának álláspontjára helyezkedel, amely szerint Isten a mindenséget a semmiből teremtette volna. Egyik szellem, kivel barátságban vagyunk, erről azt mondta, hogy: „Minden létezőnek ősoka a mozgás. A legegyszerűbb mozgás volt a legeredetibb ténye a Teremtőnek, amelyben minden mozgás összpontosul. A ti mindenségeteknek alapja végtelen összehalmozódása a legegyszerűbb és teljesen egyenletes mozgási momentumoknak. Ezt ti éternek nevezitek.” Minden mozgási lehetőség, akár szellemi, akár anyagi legyen is az, *valami szellemi vagy anyagi alapot feltételez; a mozgáshoz valami állag szükséges, amely mozog, vagy mozgattatik.* Ha azonban az anyag az erőnek és pedig a rezgésekben mozgó erőnek, csak általunk látható megnyilatkozási formája lenne, ha az anyag végtelen változatokban megsűrűsödött erő lenne, akkor a megnyilatkozási alaknak a lényeggel, az erőnek az anyaggal való egységében a kérdés megoldása még a mi fogalmaink szerint is elgondolható lenne, mely szerint az örök szellem, Isten, az anyagi világszférát saját erejéből, rajta kívül eső anyagi állag nélkül, a dogmatikus semmiből teremtette volna.

Felelet:

Legyetek óvatosak a következtetésekben, melyeket az általam mondottakból vontok le, midőn azt mondtam, hogy „Az istenségnek terve és munkája nem a javítgatás...” stb. Ebből nem azt kell következtetni, mintha azt akartam volna mondani, hogy: Isten a mindenséget semmiből teremtette. A szellemnek eme mondása:

„Minden létnek ősalapja a mozgás”, egészen helyes; de miért keresitek azt, ami mozgattatik, Istenen kívül levő állagban? Én azt mondtam, hogy „Isten ősfény” is, a fény pedig nem más, mint mozgás Istennek anyagi része az ősfény, oly fény, amelyet az őselet mozgása idéz elő. Minden élet mozgásban nyilatkozik meg; e nélkül tespedés állana be, amelyben többé semmi teremtő vagy fejlődési képesség nem volna. Isten örök, abszolúte örök; az őselet mozgásban nyilatkozik. Az élethullám megjelenési formájának sokfélesége, (adás-elfogadás, étetés-gondoskodás, stb.) melyet az életforrás indít meg, messze túlhaladja felfogási képességeket. Maga az életforrás s az önmagából való teremtésnek módja, minden megjelenési formának létrejövetele, mint a mozgásnak eredménye, mely ismét az őselet következménye, túlhaladja még sejtelmeiteket is. *Az ősfény a szülő oka az összes megjelenési formáknak, amelyet mindenségnek nevezünk (természet /2/); az összeretet és ősbölcsesség az az életűzhely, amelyből ez a fény fakad.* Ennek a szeretetnek nagyságát és hatalmát sem érezni, sem a szó valódi értelmében viszonzni képesek nem volnátok anélkül, hogy ennek érzése mostani burkotokat azonnal meg nem semmisítene. **Az anyag fogalmát ne szorítsátok szűk határok közé. Az anyagnak megsűrűsödése olyan durva megjelenési formává, mint a tiétek, a szellemek bukásának a következménye.**

2./ FÉRFI ÉS NŐ(*)

Nyomban eláruljuk, hogy a címbeni két szó fogalmi háttérében - az immár hosszasan tárgyalt - teremtés-bukás létkérdésnek nagy titka áll, amit a szellemvilág **duálkérdésként** tált számunkra, először az Adelma médium útján „*Szellem, erő, anyag*” című könyvben, majd az ezt követő többi médium (Antal, József, Emmi, Pál, Eszter stb.) által közvetített hasonló tartalmú szellemnyilatkozatokban. A szerzők mindegyike igyekszik a logika segítségével eme kettősség okát, lényegét és a következményeket magyarázni, elfogadhatóvá tenni, igaz nagyon szűkszavúan, körülbelül így:

Az abszolút és szerető **Isten /1/** - képmást akarván - egy bizonyos örökkévalóságban kezdetben kimondta a szót, hogy legyen

világosság! És lett mert Isten az Ő ösvilágosságát teremtő ereje által kiárasztotta a semmibe (0-nulla). Ezzel az **Egy /1/** a nulla elé állván 10-es erejű, elfogadó képességgel is áthatott Mindenség (természet) létesült Isten körül úgy, miként a szó létesül a kimondó saját, akarati tényeként, hogy ez a jelen esetben isteni valóság, mint anyai **Kettő /2/** szolgáljon alapul az értelmes, szabad és adó-elfogadó képességű, tehát relatíve teremtőképes egyéni **Három /3/**, az anyagi vagy elsőd szellemszikrák létbehívásához. Ezt a **Kettőt /2/** életprincípiumnak vagy életelvnek nevezzük, mert lényege az erő és formai szinten történő éltetése mindannak, amit a szellem gondol és akar.

Közelebbről:

Ennek folytán mondjuk Istent mintegy férfiúi erővel bíró teremtőnek, az életelvet, avagy természetet pedig képző, odaadó, mintegy női képességűnek, amit Isten maga hozott létre relatíve adó-elfogadó szellemképmások létbehívásához. Így már az „Egyistenhit” megingása nélkül olvasható a Bibliának az a kitétele is, hogy „*kezdetben vala az Ige és az Ige Isten volt.*” /Jn 1:1./

További részletek:

Isten tehát az Ő hármasságában (szellem, erő-lélek, ösvilágosság) kettősen Önmagából teremt. Ezért ennek során a viszonylagos képmásokban (elsődök, paradicsomi szellemek) a dualizmus törvénye ugyancsak bennfoglaltatik és az isteni szikra alkotóvá, vagy férfiúi elvvé, a lelki elv pedig elfogadóvá, vagyis női elvvé lett, a kettő egy duálszellemet képezve. E kettő egyesülésében az egyik nem jobb, a másik nem rosszabb, egyenlők ők. Ez a szó: duál magába zárja az egyenlőséget és azt mondjuk: két egyenlő szellem egy fluidikus burokban egyesítve, két lényegét rejtve, de szeretet és viszontszeretet által egyesítve, ami a legnagyobb boldogság. Rendeltetésük pedig ebben az elvben megmaradni, előre haladni, magukat művelni a kapott egyéni feladat teljesítéséhez. Hogyan is tudtak ebből a harmóniából néhányan mégis kilépni?! **Úgy, hogy az akarat szabad volt.** A duálszellemeknek kétféle szeretetük, kétféle akaratuk volt. Ha ezeknél bármilyen okból a legkisebb mértékű kilengés keletkezett, ez nyomban eltérést változást eredményezett az érzések és a cselekvések tekintetében. Ha

pedig mindez tovább fokozódott, megszűnt a harmónia, és *a bukács törvényes menete a duálszellemeket egyesekké, tört darabokká tette, végül mint férfi és nő jelentek meg*. A szétválásnak testöltés, halál, születés, emberi érzékiség lett a következménye. Micsoda automatizmus! És ugyanezt látjuk a földi megromlott házasságokban is! /Adelma: „Tanulmányok a szellemvilágról” 17. old./

Itt a Földön a duálviszony lefokozódott **tükörképét a házasságban találhatjuk fel**, amely azonban majdnem egyénekenként változik. Minél magasabbra fejlődött a szellem értelme és jósága, annál boldogabb lesz a házaselete, mert annál inkább fog hasonlítani a magasabb világok házaseletéhez. Szellemi érdekeknek kell uralkodniuk, az igazi szeretetnek kell mértékadónak lennie, s az érzékiségnek csak annyi terének szabad maradnia, hogy a földi lét elviselhető legyen. Ez az ideális földi házaselet képe, amely néha-néha fordul elő nálatok - mondja Emánuel szellem. Ilyen emberek az utak egyenletesére kiküldött munkások, magasabb világok tükröződései, akik ide vetődtek, hogy magasabb boldogság után nagyobb vágyódást keltsenek bennetek. Ez tehát az út, amely az emberi szellemre nézve is az elszakadt duállal való egyesülés felé vezet. *Mert a másodteremtésű (paradicsomi) szellemek (Ádám-Évák) eredetileg szintén duálok voltak és így ők is telve vannak a vággyal, hogy elvesztett felüket megtalálhassák és vele egyesülhessenek.*

Nagy vonalakban így néz ki tehát tanunk sokak kíváncsiságát felkeltő tétele, a duál-törvény, amire eddig sem a teológia - az írást meghaladóan („Isten megteremtette az embert, saját képmására, férfinek és nőnek teremtette őket” Ter 1:27) - sem a filozófia (evolúció, stb.) kielégítő logikus választ adni nem tudott, holott mind a természeti, mind az emberi világ bizonyos jelenségeinek kettőssége szinte hangosan kiált magyarázatért. A fentiekből világosan látható, hogy ez a kérdés visszanyúlik egészen a „legyen Világosság” szó /2/ elhangzásáig, és *a szellem létbehívásáig, amikor is Isten nem csak szabad akarattal, hanem relatív teremtő képességgel bíró szabadakarátú kettős /duál/ lényeket teremtett tervének megvalósításához*. Csakis ezzel a szellemtani ismerettel oldható fel logikusan az a nagy titok, amit évezredek óta

hordoz magában a töprengő ember. Ezt a megoldást próbálja rímekbe szedve érzékeltetni a következő - fél évszázadot is meghaladó töprengés szülte - tanversikém is.

TITOK

*Férfi és nő nagy titok,
 mélységét felfogni
 csakis úgy tudod,
 ha magát a lét
 csodás alapját kutatod,
 ami nem más,
 mint adás-elfogadás,
 szeretet áradás
 oda és vissza...
 és ebben a nagy ölelésben
 a végtelen EGY,
 a szerető ISTEN az adó,
 Kitől lett a fogadó
 Minden, az anyai KETTŐ,
 az ÉLETERŐ
 szülni a HÁRMAT,
 az ELSŐ(D) fényszikrákat,
 kiknél a kettősség már adott,
 hisz bennük az EGY és KETTŐ
 egységben ragyog,
 így véve részt a teremtésben,
 oszlopok ők a teljességben:
 „KRISZTUSOK”*

*Nem így a bukott angyalok,
 teremtni magukból próbáló,
 és ezzel káoszt okozó
 gőgös démonok,
 akárcsak mi: a rájuk hallgató
 „ÉVÁK-ÁDÁMOK”,
 közbülső ízként*

*teremtett párosok,
kik ezért, miként amazok,
lefelé és ketté estünk,
tört darabok:
NŐ és FÉRFI lettünk,
hulló csillagok...*

*Ez tehát a titoknak nyitja,
a szerelmi vágy
e múlt tanúja,
salakos rezgés,
mégis emlékezés
a dicső múltra,
nagyságunkra, kik voltunk
az egységben valaha:
Istennek egy-egy gondolata...*

*Így nem csoda,
ha számontart Ó ma is,
szüntelen hív, terel,
magához ölel
itt a messzeségben is,
hogy legyünk egykor
mi is újra nagyok,
ANGYALIKAR-TAGOK,
fénylő csillagok...*

*

Emánuel szellem magyarázatát adja annak is, hogy mi az oka és célja a földi testöltések egyes eseteiben a férfi-női elv alakzati cseréjének.

Földetek olyan alacsonyan álló égitest, hogy rajta minden pszichikai és fiziológiai intézmény és esemény torzképe azoknak a szellemi eseményeknek, amelyekből amaz kialakult. Ti duálok vagytok és egyéniségeteket Istentől kaptátok, duál egyesülésekben rejlik relatív teremtő erőtök. A Föld fejlődési fokozatán álló

világokon ez a törvényes és a fokozatnak megfelelő igazság a házasság formájában jut kifejezésre. Hogy ez csak torzképe a mondott igazságnak, az bukott lényetek mostani állapotának következménye. A férfi és a nő között nem az ész mértéke szabja meg a különbséget, de a szeretet mértéke sem; mind a kettő hasonló értékű edény, mely azzal a jóval van megtöltve, amely az egyéni munka eredménye. Azért a bukott férfiszellemnek női formában és a nőinek megfordítva lehet és kell testet öltenie, hogy a haladásra szolgáló alkalmakat, amelyek minden világon megvannak, mint kihasználja. Az önzetlenség kezdetét és ezzel a szeretet fogalmát igen mélyen álló szellem úgy tanulja meg, ha testetölt és anyává lesz. Gyermekéért aztán képes áldozatot hozni, amit más élőlényért nem tenne meg. Ez első kezdetből olyan szeretet fejlődik ki, amely „az anyag e virág”-ához képest valódi szeretetnek tűnik fel. Minden szellemnek tökéletes emberré kell lennie, akit a forma, amely őt beburkolja, nem kell, hogy akadályozza. Ha a szellem igazi lényét (azt, hogy Isten gyermeke) és azt, hogy mi a testetöltés célja (a szeretetben való kiteljesedés), akkor a formát, amit magára vett, ki fogja tölteni, ha pedig odáig nem jutott, akkor a forma fog felette uralkodni, ami a férfi-nő és nő-férfi patológiai jelenségében jut kifejezésre.

Ha a női és férfiúi szellem lényének tökéletességét már elérte, akkor a duálok egyesülnek, hogy többé el ne váljanak egymástól. *A férfi és női szellem - amint már mondtam - egyenlő értékű: az erény, szeretet és bölcsesség mértéke, amely őt a tökéletességben eltölti, egyenlő, de a tulajdonságok foka különböző, mint az egyéniség foka, úgyhogy ez a két folyam, a mindenségen átfolyván, egymást kiegészítse, de egyik a másikba sohasem merülhet el, vagy nem válhatik ez összekötetés által új lényé. Az egyesült duálok alkotják azokat a házasságokat, amelyek a mennyben köttenek; de ilyen házasságot nem tudtok elképzelni, mint azt a boldogságot sem, amely benne foglaltatik. A férfiúi és női egyéniség tökéletességét nem vagytok képesek elfogni. Ez a két nem olyan alacsony világokon, mint a Föld, annyira eltorzult, hogy nehéz nektek még csak megközelítőleg megmagyarázni, miképp fog a két nem és ezzel annak egymáshoz való viszonya a legközelebbi évezredekben alakulni. Világotok*

mai fejlődési fokán tehát az emberiség férfiak és nők nemére oszlik. Egész irodalmatok, ha életeteket akarja szemléltetni, ez egyetlen viszonylat körül forog; azt hiszitek, hogy egyedül csak ezért a tulajdonságért érdemes élnetek, holott ennél sokkal többről van szó.

*

Annak illusztrálására, hogy az égben milyen csodálatos adminisztráció működhet egy-egy férfi és nő sorsdöntő találkozásának megszervezésére, álljon itt feleségemnek egy kis karcolata kettőnk találkozásáról. Angol hadifogságból Ausztrián keresztül a magyar határig szülő vonatjeggyel tartottam hazafelé szakaszvezetőmmel és legényemmel. Hajnal felé egy bizonyos állomáson ők szinte lehúztak a vonatról mondván, pár órára be kell mennünk a faluba, hogy az ott működő magyar katonai parancsnokság igazolja a fogságból történt legális távozásunkat. Ez az ok lett a „végzetem”, holott néhány héttel előbb - ugyancsak „véletlen” folytán - szabadultam egy „háborús” vőlegénységtől. Ez év októberében leszünk 56 éves házасok.

Egy hang megnyugtat

1945 tele volt. Mikulás előtti napok egyike, amikor egy alsó-ausztriai magyar katonai parancsnokság épületének előterében három férfi állt az ezredes irodája előtt, nyitásra várva. Az emeletre igyekezve figyeltem fel rájuk, különösen a köztük kimagasló férfire, akin látszott, hogy a vezetőjük. Éreztem, kölcsönös volt ez a felfigyelés, ami később beigazolódott. A déli ebédnél tudtam meg, hogy mindhármukat felvették az összekötő parancsnokság állományába. Ezt anyukám így újságolta számunkra: „Egy fiatal jogi doktor nagyon szépen hegedül a szabó műhelyben.” Tehát szállást is kaptak mind a hárman a szabóműhelyben, ami valamikor egy nagy ebédlő lehetett. Ott dolgoztatott most egy dunántúli szabó mester: Horváth bácsi. A tábor lakóinak és az átmeneti utasoknak javítgatott ruhákat vagy készített katona öltönyből zakót vagy rövid kabátkát. Előre bocsájtom, hogy én már nyár eleje óta bejártam a szabóhoz dolgoztatni, cserébe minden olyan munkát

elvégeztem - a szabó sánta lévén - amit nehezen vagy alig tudott volna ő elvégezni. Nagyon meg voltunk elégedve egymással, és így a szabó nem is rejtette el a tudományát, mert látta a lány igazi érdeklődését, és hozzávaló jóindulatát. Így mind a kettőjüknek öröme telt az elvégzett munkában. Egy reggelen a hadapród úr - mert így nevezték a legényei - a nevét még nem tudtam, odajött hozzánk - a nagy vaságyhoz - és bemutatkozott. Tudni kell, a vaságy volt a fogadó, a műhely és szék hiányában az ülőke is, így ott ültünk: a szabó, én és a vendég.

A hadapród úr megkért, tudnék-e varrni katona zubbonyából egy rövid, úgynevezett leberdzseket? Elvállaltam, természetesen Horváth bácsi engedélyével. Még aznap szétbontottam, és másnap már el is készült. Sem engem, sem a szabó mestert nem honorálta a megrendelő, de lássanak csodát: estére a három ember annyi fát összehordott az erdőből a parancsnokság udvarába, hogy ez nem akármilyen fizetségnek számított. Vagy aznap vagy a következő napok egyik délutánján - az emeletre menvén - nagy vigasság, hegedű hang és tánc hallatszik ki az ezredes szárnysegédjének a szobájából, ahol volt egy fiatal lány, Angyalka, a szárnysegéd sógornője. Ledöbbenve álltam meg, és továbbmenni nem tudtam. Még ilyen érzés nem fogott el, és nem is ismertem hasonlót, mert mindig igazi lelki gondozásban tartottam magamat, de hogy így érzek, nem akartam magamról ezt elhinni! Egyszer csak egy hang szólal meg a lelkemben, „az Úr úgyis neked rendelte, ne félj!” Csak álltam, és most meg azért bénultam meg, mert az égből látták a lelkemben a fájdalmat, és megvigasztaltak. Senkinek nem szóltam semmit, bementem a lakásunkba, újból és újból átgondoltam, mi is történt velem, és hallgattam, mert megmosolyogtak volna a belső hang miatt. Pedig szüleim tudták, hogy mindig voltak álmaim, megérezéseim, és ez is teljesen érthetetlen volt másoknak. Nekem nem. Beburkolóztam a kegyelembe, mint egy nagy puha takaróba. Csendben maradtam és vártam. Tudtam, az égből nem szólnak feleslegesen! Karácsony másnapján megtörtént a leánykérés és én 19 évesen igent mondtam.

3. /SZÜLETÉS – HALÁL(*)

A bukott világokon a címbeni két szóval körülírt jelenség iker-testvérek. Egymástól elválaszthatatlanok. Aki ide született, egészen biztos, hogy innen valamikor távozni fog. Jöttünk valahonnan, és megyünk valahová. Ezt jelzi maga a szó, hiszen alany után kiált! Ki születik, ki ölt testet netán újra? És bizony innen ered a nagy kavarodás a tudomány, filozófia és a teológia terén! Ezt azért bocsájtottuk előre, hogy leegyszerűsítsük a tárgyalás menetét, és elsőként a két szó fogalmi meghatározását elemezzük.

a./ Theodosius szellem nyilatkozata Adelma médium útján

A kereszténytan azt mondja, hogy az ember eredendő bűnnel születik. A „*Szellem, erő, anyag*” azt mondja: „*Minden egyes ember bukott szellem, bűnben születve,*” itt azonban az *eredendő bűn nem testileg, hanem szellemileg értendő, a születés és a halál a szellembukás következményei.* A keresztény tan éppen úgy, mint a szellemtan, azt mondja, hogy a szellemek egyenlőknek teremtettek, csak hogy a keresztény tan nem tudja az emberré lett szellemek tulajdonságainak oly nagy különbözőségét megfejtetni, amit viszont a szellemtan oly fenségesen és logikusan megmagyaráz. *A keresztény tan szerint a szellemnek csak ez az egy rövid földi élete van, mely örökre eldönti, hogy a pokolba, a mennyországba, vagy a tisztítótűzbe kerül-e.* **A szellemtan szerint vége az örök kárhozatnak; a bukott szellemek a testet öltések egy ciklusán kell magát keresztülküzdenie, míg arra a fokra ér, ahol a testi születésre szellemi fejlődése céljából már többé nincs szüksége, és ahol a bűnhődésnek és tisztulásnak e lenyűgöző törvénye megszűnik. A haladás örök, és a gonoszt végre legyőzi a szeretet.** Dacára annak, hogy a tudomány előrehalad, annak képviselői még nem találták meg a szellemi jelenségek kulcsát. Azt hiszik, hogy a csodálatos csak csodálatos módon válhat tudománnyá, holott **az alapos tanulmány a csodálatost természetessé teszi.** A csodálatosnak kutatása több szorgalmat és kitaratást követel, mint a pozitív tudományok tanulmányozása. Az orvosok az embernek csak a testét ismerik, szelleméről és lelkéről

mit sem akarnak tudni, mert a testben láthatóan egyiket sem találják. Pedig a test csakis a szellemi tulajdonságok, illetve az éltető erő vagy lélek által mondható embernek. *A szellem a testben a gondolatok, érzés, emlékezés, öntudat és a lelkiismeret által jut kifejezésre.* A tudomány ezeket a tulajdonságokat egyedül az érzékekre akarja visszavezetni. Hogyan magyarázhatók hát meg az emberek szellemi tehetségeinek óriási különbségei? Miért nem uralkodik itt az egyenlőség, mint az állatoknál, ahol abnormis lelki jelenségek majdnem kizártak? Hol találunk az állatoknál öngyilkosságra és örülségre? Ez és még sok más szolgálhatna bizonyosságul az embereknek, **hogy a gondolkodó, a mozgató és az érző, éltető elem bennünk nem a húsban rejlik, hanem valami másban, ami az anyagon uralkodik és azt mozgatja, élteti.** Az agyvelőt - mondják az orvosok - a gondolkodás képezi ki, azáltal szaporodik annak foszfortartalma, stb., tehát az agyvelőnek motorikus erőt tulajdonítanak.

Micsoda erőnek kell a gondolatnak lennie, ha ilyen hatást tud előidézni? **De honnan a gondolat?** Ez mégiscsak egyéni és az csakis egy bizonyos egyéntől származhat! ***a gondolat nem lehet maga az agyvelő, ha a gondolat éppen az utóbbit képes alakítani!*** *Miért akarjátok a nyilvánulások alanyát csupán abból az okból tagadni, mert láthatatlan? Hiszen sok minden láthatatlan, így például a sokfajta erő, amiket nem lehet tagadni az általuk okozott hatás következtében!* Honnan a benső öntudat, az érzés, az emlékezet? Ezek egy egyéni mozgatót tételeznek fel. A lelki és szellemi dolgokat nem lehet méréssel és mikroszkóppal megtalálni és meglátni, csak hasonló erőkkel lehet azokat kikutatni, de a tudósok ezt a módot nem tartják tudományosnak, azért megmaradnak materialista álláspontjukon, ahonnan pedig a lélek és szellem mindeme jelenségeit megmagyarázni nem lehet. Midőn a szellem testet ölt, szerveket keres, melyek neki érzéki kifejezést adnak, s ezt a bolygók, ezek között a Föld embereiben találja meg. Előbb az idegszellem, vagyis a szellem lelki teste termékenyítette meg annak a világnak fluidjai által, amelyen testesülnie kell vagy akar. ***A szellem csak emberi testben ölthet testet, állatiban soha.*** *Bármennyire elfajult is egy szellem, a halhatatlanság lényege, a benne lévő isteni szikra elválasztja az állattól és csakis*

emberi testbe vonzódik. Talány marad az ember előtt, hogy mily sokat tesz a nevelés és a környezet a szellem belső kiképzésére gyermekségétől fogva. Az olyan ember, aki emberi szót soha nem hallott, nem tud beszélni, csak azokat a hangokat ismeri, amelyeket hallott. És így van ez egyébbel is; mozdulatairól, táplálkozásáról, szóval egész megjelenéséről ráismerhetünk arra a környezetre, amelyben felnőtt. Habár a testetöltött szellem a szerveknek mozgatója és kiképzője, a testbeöltözéssel veszít szabadságából. Szerveihez kell alkalmazkodnia, és azokkal szoros összeköttetésbe lépnie; nem szellem többé, hanem ember. Az ember érzékeinek és szerveinek kifejlődésük, és irányításuk céljából szükségük van külső képző erőre, mely a mozgatóval, a szellemmel összeműködik. Ezek a munka évei a szellem számára. A képződés csirái azután az agyba a 30 éves korig fejlődnek ki, mely időtől kezdve a tudás érik, és gyümölcsét meg kell hoznia. A szervek bizonyos fokig tehát mégis uralják a szellemet, mert hozzájuk kell alkalmazkodnia. A nevelés gyakorolja az első hatást a gyermek szerveire, mert ha ez a nevelés hiányzik, vagyis ha nincsenek meg a szellemre ható külső képző benyomások, melyeket az érzékek felfoghatnak, akkor hiányzik a szellemnek a külső képző erő, és nem talál összekötő eszközre, s a szervek csak érzékileg élnek, a lelki ösztön, s nem a szellem tudata által vezetve. Az ilyen szellem szomorkodva látja, hogy szervei megvénülnek és eltompulnak anélkül, hogy segíthetne rajtuk; ez mindig súlyos vezeklés a szellemre nézve.

*

b./ Folytassuk a téma kifejtését a Névtelen szellem Titkos tanítások I. kötetében foglalt gondolataival!

A Földön élő emberek már átjutottak azon a szűrőszitán, amelyen a szellemeknek a testbeöltözés során keresztül kell jutniuk. *Nagy titok ez, nagy misztérium, s nem olyan egyszerű dolog, mint ahogyan azt az emberek gondolják.* A halállal ugyanis levetkőzik az ember mindent; és lett légyen bár életében minden földi jóban, a legnagyobb ragyogásban, pompában, hatalomban, dicsőségben

része, a halál mindettől megfosztja őt, semmije sem marad. Minden, ami az emberi lelket egy életben felduzzasztotta, mindenminden szertefoszlik, semmivé válik és semmit nem vihet át a szellemvilágba abból, ami itt az övé volt, ami felett rendelkezett.

Csak a lélek tulajdonságai, érzései, gondolatai maradnak meg. De amikor újra visszakerül a Földre, akkor sem hozhat magával semmit abból, amivel azelőtt rendelkezett. Így egyik megszületéstől a másikig óriási, úgyszólván áthidalhatatlan úr képződik a szellem életében. Hiába *mondják a felületes spiritiszták, hogy a halál semmi. A halál nagy, hatalmas törvény,* amelynek senki ellen nem állhat amelyet föl nem oldhat sem a legnagyobb bölcsesség, sem a legnagyobb tudomány. **E felett egyedül Istennek van hatalma,** s csak részben az isteni kegyelem hordozóinak, t.i. az őrszellemeknek, akik az emberek és szellemek sorsát intézik. Az emberek nem intézhetik a maguk sorsát mert az emberi lény sokkal tökéletlenebb, semhogy a saját fejlődésének folyását intézhetné. Azért küldi Isten ezeket a magas intelligenciákat az ilyen szeretetmunkák vállalására, akik az alacsonyabb fokon álló testvéreik sorsát úgy igyekeznek intézni, hogy az azok számára mindig a legelőnyösebb eredményeket hozza létre. Innen van, hogy az ember sorsa nem úgy alakul, ahogy ő szeretné, hanem úgy, ahogyan az ő fejlődését vezető szellemek irányítják, **akik mindig arra törekszenek, hogy a lélek fejlődésére nézve a legjobb eredmény legyen elérhető.** *Mielőtt egy emberszellem testet öltene, őrszelleme át- meg áttanulmányozza annak minden legkisebb rejtett hajlamát, vágyát, gondolatát, érzését, elzárja, vagy kinyitja azokat a hajlamokat, amelyekkel rendelkezik, hogy egyensúlyban tarthassa védencének életfolyását, hogy az lehetőleg el ne bukják, vagy ha elbukik, ne essék olyan nagyot, hogy ismét nagyon-nagyon hosszú ideig kelljen várakoznia, míg ismét alkalmat nyer a testben való próba kiállítására. Amit az ember egy életben elvégezhet, amire alkalom kínálkozik, azt meg kell ragadnia, azt el kell végeznie. Sohasem szabad arra gondolnia, hogy „majd egy következő életben elvégzem”. Ugyan ki tudná megmondani, hogy majd a második, vagy a harmadik életben adódik-e neki alkalom levizsgáznia abból a kérdésből, amelynek megoldására ma nyitva vannak a hajlamai?*

A testöltés tehát nem olyan egyszerű dolog a szellemek előtt, míg azok előtt sem, akik már magasabb tudással rendelkeznek. Azért félnek is tőle éppúgy, mint ahogyan ti féltek a haláltól, mert úgy érzitek, hogy a test elvesztése és a testi tudat megszűnése által sok olyan képességetek vész el, amelynek most örültök; ösztönszerűen érzitek, hogy ezek a képességek elmúlnak, amikor a test lemarad a szellemetekről, és ezzel elmúlik a testen keresztül való érintkezés lehetősége is, és annak csak emléke marad meg. A test elvesztése után mindaddig helytelen érzések, gondolatok és vágyak izgatják a szellemet, amíg fel nem találja magát új, szellemi hazájában. Amikor azonban tudatára ébred szellemi képességeinek és a szellemi élet előnyeinek, akkor meg már nem kívánatos előtte a testi élet, mivel most - nem érezvén korlátokat maga körül - sokkal nagyobb szabadságot élvez, és jobban élhet vágyainak és érzéseinek, mint ahogyan azt a testben tehette. *A tudatos testöltés előtt félelemmel és rettegéssel áll meg még a bizonyos tudással, sőt bölcsességgel rendelkező szellem is,* és csak az Istenbe vetett rendíthetetlen bizalommal képes belemerülni abba a törvénybe, amely őt a természet rendje szerint testhez juttatja. Az emberi test és a szellemvilág légköre olyanforma viszonyban áll egymással, mint a tüdő a levegővel. A tüdőnek szüksége van a levegőre, azaz annak éltető részeire. Az ember-világnak szüksége van az önmaga kifejezésének lehetőségére. A tüdő lélegzik és minden belélegzésnél magához ragad molekulákat a levegőből, felbontja azokat elemeire, és elhelyezi a testben. *Így jutnak a szellemek is az emberi világba, mert a fizikai világ mintegy fölszívja őket.* Olyan folyamat ez, mint mikor valaki alámerül a hullámokba, s feje fölött összezsap a víz, és a víz fölött való egész lét megszűnik számára. Így van az életbe alámerülő szellem is: minden más elmúlik számára, csak a munka marad meg és azok a benyomások, amelyek őt a különböző fluidokban és erőkben fogadják, amelyek mint élő, mozgó természet-rétegek reárákódnak. Úgy képzeljétek el a testbeöltözést, mint hogyha az ember olyan folyadékba merülne alá, amely bizonyos réteget képez a testén, amikor kijön belőle, és ez a réteg gyorsan rászárad. Ez az első burok az egyéniségen. Azután belemerül egy második, harmadik,

negyedik, stb. folyadékba, mely mindig egy-egy réteget von köréje. *Így ölti magára a szellem az egyes természetrétegeket, s ezeken a rétegeken keresztül kell majd kifejtenie a maga akaratát és erejét, hogy célját elérhesse. És mi ez a cél? A bukott múlt és az elrontott életek következményei által okozott szenvedésektől való szabadulás!*

*

Ti nem tudjátok, mi az: megundorodni a bűntől, de a szellemek tudják, mert az irtózat, ami a szellemet megszállja, valóságos betegséget okoz a léleknek bizonyos bűnöknek a meglátásánál. Találkoztok az életben emberekkel, akik azt mondják, hogy nem képesek vért látni. Mi volna ez más, mint a lélek óriási szenvedésének a nyoma, mert valaha sok vért ontott, valaha nagy szenvedéseket okozott másoknak, amely szenvedések az ő lelkén keresztül szántottak úgy, hogy a vérnek látása - mint egy régi élet nagy kegyetlenségének visszatükröződése - mindaddig szenvedést okoz neki, míg csak ez a hajlam teljesen ki nem tisztul a lélekből! *Az a konkrét cél azonban, amiért a szellem testet ölt, csak néhány szellemnél tudatos, a túlnyomó többségnél azonban nem tudatos, annyira, hogy a szellemek kilenczted része nem is tud a saját testöltéséről. (Éppen úgy, mint ahogy az alantas földi emberek se tudják haláluk után, hogy ők meghaltak, és hosszú ideig embereknek gondolják magukat. Különbben az alantas emberszellemek egész földi életük alatt sem tudják, hogy ők valójában szellemek, sőt annyira nem tudják, hogy egyenesen tagadják a szellemek létezését.)* Ezeket a körforgás vezeti, amelybe őket a minősítési törvény dobja bele cselekedeteik, gondolataik és érzéseik szerint. Ez a törvény megragadja őket, s el látja mindazzal, amit Isten kegyelme a maga fokozatán minden lélek számára készen tart, t.i. mindazzal az enyhülettel, erővel és világossággal, amelyre szüksége van, hogy őt a fizikai világban, amennyire csak lehetséges, boldogság és megelégedettség érzése vegye körül. Ezt az egész folyamatot a rotáció és a minősítés törvénye uralja.

*

*Eljutottunk tehát odáig, amikor a testet ölteni készülő szellem a szülők fluidjaihoz kapcsolódik. Néha évekig vannak egyes szellemek bizonyos emberek környezetében, míg ott végül testet ölthetnek. És mert olyan nagy a túlszűfoaltság az asztrálvilágban, azért a fajfenntartási ösztön is erősen ki van fejlődve az ember asztrál-erőiben. Minél kevesebb a nemesebb érzés, a szeretet, a mélyebb lelki megértés, annál erősebb és erőszakosabb az érzékiség, amely nem más, mint a szerelemnek elfajult, salakos megnyilatkozása. És mivel a szeretet az emberek túlnyomó részében (95 %), ugyanígy a Föld alsó 3 szférájának lakóiban annyira kevés egymás iránt, hogy lehetetlenné válnék önmaguktól egymásnak a szeretet erejével a fizikai síkra történő vonzása, azért a természet ösztön alakjában nyomja bele az ember-testbe azokat a vágyakat, amelyeknek segítségével az asztrál-mentál-kauszál világ mintegy biztosítja önmagának az érvényesülési lehetőséget. **Így tehát ez, mint természeti törvény érvényesül a Földön, és mint ilyen a Földre nézve igazságot, és a földi létnek egyik fenntartó oszlopát képezi.** Mivel pedig a szellemek annyira lefokozottak, hogy sem a szeretetben, sem az értelemben nem képesek akaratot kifejezni, mintegy megpecsételésül bukott állapotuknak a testöltés szenvedése és fájdalmai mutatják meg azt a fokozatot, amelyen a világ mai természettörvénye áll. *Az érzékiség - mint természettörvény - ezen a Földön igazság; de nem kellene ennek az igazságnak szükségképpen így lennie. Nem kiváltságos bűn ez tehát, hanem az emberszellem bukott állapotának kifejezője, egyik tünete.* De éppen mivel ez, mint tünet, a szellemi fokozatnak kifejezője, az ember nem hivatkozhatik arra, hogy ennek, mint valami abszolút igazságnak minden körülmények között joga van érvényt szereznie. Azért az írás és a szent tanítások sehol sem hirdetik azt, hogy az ember a hajlamainak éljen, hanem mindenütt mint utolsórendű dolgot, mint bünt említik azt. A teremtés leírásában így jellemzi a Biblia az asszonyt: „*Fájdalommal szüled a te magzatodat és fájdalommal fogadod a te méhedbe.*” A gyermeket szülő asszony a tisztább eszmevilágban mint a fájdalom megtestesítője szerepel, holott az érzékiség az örömeknek egyik legmagasabb tényezőjeként él az ember felfogásában. Pedig a kettő annyira össze van forrva egymással, hogy*

teljességgel elválaszthatatlan. Csak a földi ember alacsony fokozatát mutatja ez. Arról azonban nem szól senki, (mert nem is tud senki) hogy a születendő, a fizikai síkra törekvő léleknek milyen emésztő sóvárgáson és óriási szenvedéseken kell keresztülmennie.

(Eszter médium egy idevonatkozó látománya: Egy nagy helyiség, amelyben a fejlődés különböző stádiumaiban preparált embriók ezrei és ezrei vannak szép rendben összegyűjtve, **mint valami biológiai múzeumban**. Egyes embrió-sorozatok külön csoportokat alkotnak. Ezek jelölik azokat a sikertelen kísérleteket, ahányszor egy-egy szellem-lélek a Földön megszületni törekedett. Voltak sorozatok, amelyek 30, 100, sőt 250 preparátumot is tartalmaztak, megdöbrentő **bizonyoságául annak az emésztő sóvárgásnak, amelyben egy-egy olyan szegény léleknek kell sínylődnie, aki bármennyire epekedik, nem tud testhez jutni. Bizonyosága ez a földi élet óriási értékének is, meg annak a kárhozatos könnyelműségnek és tudatlanságnak, amellyel anyák a bő gyermekáldás ellen védekeznek, anélkül, hogy az esetleges életveszély indokolttá tenné.**)

*

Ugyancsak ide illik Eszter médiumnak egy másik látománya a **születés misztériumáról**, amit röviden ide iktatunk:

„Sokszor hónapokig, sőt évekig vele van egy megszületni vágyó szellem az anyával, vagy az apával, míg egyszer az alkalom beállhat a kapcsolódásra. Többnyire inkább az anyával jár az ilyen szellem, mert hiszen természetes, hogy először az anyával kell kapcsolódnia és asszimilálódnia a hasonló gondolatok és érzések révén, amelyek a láthatatlan világban a tájékozódás elemeit képezik. Ez a kapcsolódás az emberi testből kisugárzó életdelej vonzása folytán következik be. Ezt a kiáramló életdelejességet (aura) megérzi az ember, mielőtt még beszélne valakivel, elég, ha csak a közelében van, és a kiáramlásából máris megérzi, hogy az illető rokonszenves-e, vagy ellenszenves az ő számára. Különös fontossággal bír az adó és elfogadó természeteknek a kiáradása, amelyek ha egymásban rokonszenvet találnak - mondjuk

közös célban, közös síkon tudnak találkozni, - akkor közöttük bizonyos összeolvadás következik be. A rokonszenv az előfeltétele annak is, hogy elhelyezkedhessenek a megszületni akaró szellemek. **Azok a magas szellemek, akik ezt a folyamatot intézik, igen jól ismerik ezeket az áramokat; osztályozni és megmérni tudják ezeket, szóval bánni tudnak velük.** (Ld. az auráról mondottakat!). Egyik látományomban felnagyítva láttam azt a mozzanatot, amint a férfi csírasejt megtermékenyíti a női petét. Azonban, hogy ebből élet fejlődhessenek, el kell találni azt a rezgésszámot, - talán csak azt az egyetlen pillanatot amikor mindkét fél fluidjai áthasonulhatnak egymással, vagyis amikor a rezgések egymással azonosak, hogy a kétféle csírasejt egymásba ütközve továbbfolytathassa azt a vehemens rezgést, amely az összetalálkozásukat lehetővé tette. Ez a rezgés ettől a pillanattól fogva folyton lassúbbodik, halkul, és bizonyos idő eltelte után azt látom, hogy *a csírasejt rohamos kibontakozása rendjén átalakul a szív dobogásává. Tehát a szívdobogás annak az eredeti vehemens rezgésnek egyenes folytatása, s ez az, ami fenntartja a szervezet egész további életét, mert az új szervezet ennek az erejével vesz fel a környezetből anyagokat, fluidokat,* és amit így felvesz, az már az új egyéniségnek a fluidját képezi. Ekkor láttam csak, hogy az ember megszületése sokkal nagyobb titok és sokkal mélyebb misztérium, mint ahogyan azt az ember csak elképzelni is képes.”

/Misztériumok/

*

Hasonlítni lehet ezt a testöltés utáni sóvárgást ahhoz az égő vágyhoz, amelyben a férfi és nő él az egyesülés pillanata előtt, amely az egész idegrendszert a legnagyobb feszültségben tartja, s amilyen megkönnyebbülés és nyugalom lesz úrrá az idegeken a kiegyenlítő pillanata után, éppen olyan megnyugvás, éppen olyan olyan pihenés érzése váltja fel a testöltés után sóvárgó szellem élni vágyását a megfogamzás után. Ettől kezdve új élet, új lehetőség - az előbbihez képest bizonyos boldog állapot - kezdődik számára a testben. *A küzdelmek véget értek, a vágyai megszűntek, az anyával való kapcsolódás, a test érzete, a körülötte lerakódó*

sejtesített világ; mindezek valóságos mennyei élet formáját mutatják neki a nagy beteljesedésben. A bekövetkezendő testi fájdalmak, a bajok, a betegségek, a küzdelmek: mind semmik ahhoz a nyomáshoz képest, ami azelőtt, szellemvilági állapotában reá nehezült, és őt a Föld felé sodorta. A tisztább erőkkel való kapcsolódás nagy megnyugvást nyújt a szellem számára. Álmaiban még végigjárja a gyermek lelke azokat a helyeket és állapotokat, amelyeket hátrahagyott, de már olyan érzésekkel, mint amilyenekkel a méh jön vissza a mezőről, mézzel megrakottan. Így a testesülő szellem is gyűjti magában a tapasztalatokat és lerakja gyermeki, ösztöni testében, hogy a kellő időben felébresztve hasznát vegye ezeknek a tapasztalatoknak az életben, hogy majd ösztönszerűen a jót, ne pedig a rosszat válassza. Új helyzetek, új törekvések várnak megvalósításra azokban a tiszta és fehér természeti erőkben, amelyek őt a testben körülveszik. Ez az az időpont, amikor a földi szülőknak, nevelőknek, papoknak és általában az egész környezetnek újjáalkotó és teremtő hatása érvényesülhet, hogy amikor a gyermek testét és lelkét kezükbe veszik, olyan embert neveljenek belőle itt a fizikai síkon, aki minden kíváncsúnak megfelel, amit az isteni és emberi törvények előírnak számára. Tehát mindezzel számolva, nyilvánvaló, hogy a testöltés nem olyan egyszerű dolog, mint eddig gondoltatok. Új eshetőségek, új törekvések állnak elő az új életben, amelyekkel a szellem nem is számolt eddig. Alkalmak, lehetőségek vannak jóra és rosszra, amelyek között az emberi lélek az ő tökéletlensége folytán sohasem ismerné ki magát; sohasé tudná kiegyenlíteni tartozását és megjavítani elrontott életét, ha az Isten kegyelme nem segítené.

*

*c./ Ezek után megszólaltatunk a témában egy olyan földi orvost is, aki pontosan ismeri nem csak a születés testi törvényeit, hanem kutatása során fel merte tenni azt a kérdést is, hogy végső soron kiről és miről van szó, amikor kiejtjük azt a szót, hogy „születés”? Egészen biztos, **dr. med. F. Schwab**, akinek „Geburt und Tod” („Születés és halál”) című könyvéből idézünk most Baumann Gyula fordításában, nem volt materialista.*

A fogamzáskor a hím petesejt behatol a női petébe és kialakul a csíra, mely magában hordja az emberi test alapvonalait, s fejlődési stádiumaiban az állati élet fejlődését tünteti fel (hal, kétlélű, emlős). Csak az 5-6. hónaptól kezdve lesz az embrió emberhez hasonló. Innen kezdődőleg megy végbe egészen megszületéséig a gyermek érése. Ez a megszületés a gyermek számára hatalmas folyamat, s csalódik, aki azt hiszi, hogy a gyermek ekkor nem él át semmi különöset. Hajtóerő szorítja gyermeket az anyai testben lefelé. Fejjel lefelé kell fordulnia, számára a születés: kibukás a víz elemből, s belezuhanás a levegő elembe. Amíg a gyermek a magzatvízben úszott, jobban úgy mondhatnánk: lebegett, jóleső, harmonikus állapotban volt. Nem voltak hőmérsékleti különbségek, nem volt éhség, sem szomjúság, mert mindez az anya vére által nyert kielégítést. Nem volt nehézkedési gravitáció, amellyel szemben az akaratnak ellenhatást kellett volna gyakorolnia; nem volt a fáradtság, mellyel a lélegzés jár, mert az oxigénhez az anya révén jutott. A gyermek tüdeje összezsugorodott állapotban maradt, a megszületés előtt olyan piciny, mint egy léggömb kis hólyagocskája, amikor még nincs levegő belefújva. A gyermek tehát nem tudott a légzés szorongásairól. Nem volt sem ébrenlét, sem alvás, mert a bomlási s fáradtsági anyagok, ahogy keletkeztek, ki is különültek. Így nem volt csoda, ha a lélekelemzők azt mondták, hogy a megszületés előtti állapot paradicsomhoz hasonló, s érthető, hogy az ember egész életében ilyen állapotba vágyik vissza. Hallgassuk most meg, mit mond az orvosi tudomány a születés folyamatáról. Amikor a gyermek az anyai testből e külső világba kilép, még összekapcsolja őt a köldökzsinór az anyai szervezettel. Az anya oxigéndús artériás vére a köldökűtőeren áthaladva nyomul be a gyermek köldökébe, a gyermeki testbe. A vér innen a jobb szívkamrába jut, majd a szívrekeszfal billentyűjén át azonnal a bal kamrába ömlik, onnan a nagy verőérbe (aorta) szivattyúztatik, ahonnan körfutásában a gyermeki test valamennyi régióját átjárja.

A gyermek elhasznált, oxigéntől megfosztott, szénsavval telített vére most mind összegyűl a jobb szívkamrában, összevegyül az anya jó vérével, s ezzel együtt a balkamrába megy, ahol aztán

szintén belejut a körfutásba. Ezáltal az a jellegzetes dolog történik, hogy a gyermeki testnek nem áll rendelkezésére abszolút friss vér, csak vegyes. Azonban a vegyes vér egy része egy meghatározott helyen elágazva a köldökvivőéren visszatér az anyához. A gyermek tehát elegyített vérből él, de az anya részéről oxigénes vérből állandóan többletet kap. Ha már most a gyermek kilépett az anya testéből, akkor a következő dolog történik: levágják s elkötik a köldökzsinórt. A gyermek nem kapja többé az anya oxigéndús vérét. A szénsav néhány másodperc alatt aggasztóan megszorodik benne. A gyermeket fulladás fenyegeti, mivel még nem lélegzik. E pillanatban a nyúltagy egy helyén automatikus izgalom jön létre, ez a hely a légzőközpont. A gyermek erőszakosan, - néha egy kiáltással - levegőt szív be, s a tüdők első ízben fúvódnak fel, ők képezik az ejtőernyőt, mellyel a gyermek az égből leesik a földre. Most a szívben levő vér nyomási katasztrófán megy át, s a tüdő szívó hatást gyakorol rá. Egy szempillantás alatt elzáródik a billentyű a két szívkamra közt, hasonlóan egy zsilip gyors elzáródásaihoz. A szív többé nem elegyítheti már vérét. A jobb szívkamrából a kék vérnek megint ki kell jönnie, s a tüdőbe mennie, ahol oxigént kap. A tüdő a bal kamrába küldi, ahonnan a testbe jut. Az anya helyébe tehát a külvilág és a tüdő lépett. Az új ember ebben a pillanatban egészen kimondott önállósághoz jutott. Ez az átmenet, ez a folyamat egyike a legcsodálatosabbaknak és leghatalmasabbaknak az ember életében. Az első lélegzetvétel megtételére vaskényszer készíti az embert. E kényszer juttatja őt ahhoz a ritmushoz, amely élet és halál között való ingás. De ezzel az egységből a kettőségbe jut. Azonban senki sem állíthatja, hogy egy fölül álló én már előbb nem volt jelen (hogy tudatosan-e, vagy tudattalanul, az egyelőre nem döntő fontosságú). Ellenkezőleg, e köré a gyermekben levő valami köré csoportosulnak most a következő években a későbbi személyes ember elemei, tartozékai; az érzeti benyomások feldolgozása folytán jön az emlékezet, a gondolkozás, a megkülönböztetés és ítélet.

Így az orvostudomány és lélektan. De itt nem szabad megállni, hanem többet tudhatunk meg, ha ezt a folyamatot a léleklátó ember szemeivel nézzük, akik mások auráját - a testet körülvevő, színeket játszó fénykört - meg tudják figyelni. A fej körül a világosabb és fénylőbb rétegek csoportosulnak. Nagyon szellemesült emberek feje fölött valami fényoszlopféle mutatkozik, mely a szellemet a kozmosszal köti össze. Ez a jelenség azonban ritka. De gyermekeknél ezek a léleklátók sajátságosan mindig látnak ilyen fényoszlopot. Valami belenyúlik a kozmoszból a gyermekbe. A harmadik évtől kezdve ez az összeköttetés többnyire megszakad, s többé nincs meg. Vannak, akik a hetedik évig megtartják. **A gyermek szelleme úgyszólván még kívül van, megvan a kapcsolata a túlvilággal.** Ezt igazolja az, hogy sok gyermek túlvilági alakokat lát, velük beszél, sőt nevükön szólítja őket. Viselkedésük gyakran olyan, hogy biztosan feltehetjük, hogy látnak valamit környezetükben (Lásd a Dréher kislány esetét). Olyan ez - amint majd később látni fogjuk - mint amikor a haldoklónak alakok tűnnek fel idegen szférákból, s amint tekintete egy fényvel teljes világ behatására fénylővé válik, úgy a gyermek is visszafelé való vonatkozásban hosszabb ideig azon világ belenyúlásának hatása alatt áll, ahonnan jött, ez tölti el, s látja annak lakóit. Csakhogy a gyermekeknél az odavezető hidak lassan-lassan összeomlanak, az érdeklődés mind jobban-jobban az érzéki környezetre irányul, s az érzéki gyönyörökre hajló személyiség kifejlődése gondoskodik arról, hogy az efféle túlvilágba való pillantások abbamaradjanak. A személyiségben azonban visszamarad a vágy. Az ember újra gyermek szeretne lenni, nem azért, mert oly gondtalanul játszhatott a homokban, nem azért, mert nem volt semmi kötelessége, hanem mert majdnem időtlenségben élt s a megóvottság boldogító érzésével volt eltelve. Isten országa akkor fog megjelenni, ha olyanok leszünk, mint a kis gyermekek. Ez alatt a kozmosszal való amaz összeköttetés értendő, nem pedig a gyermek primitívsége és értelmi fejletlensége, hanem a gyermekben még meglévő összekötöttség Istennel. És mit látnak a látók, ha a születésnél még távolabb tekintenek visszafelé? Ott legelőbb is az őskorból való öröklődéses erők munkálkodnak. Hi-

szen az emberi szervezet az anyaméhben rövid vázlatban megismétli az élőlények egész fejlődését. A megtermékenyült csíra sarjad, mint a növény, csíraleveleket hajt. Ha azután véredények és szív képződik, akkor már az állati élet kezdődik. Hatalmas pillanat az ebben a létrejövésben, amikor az első érverés beáll; ekkor már mozgás, ritmus lép be az alakuló teremtménybe az anyai szervezet ritmusával harmóniában; a növény hirtelenül állattá lett; mintha csak ez egy magas, fennsőbbes erő, egy demiurg hatására történt volna, mely egy bizonyos időben, egy meghatározott percben új lökést adott annak az alakulásnak. A tyúktojás sárgájában látni is lehet ezt a kezdődő ritmust.

Majd az emberi embrióban gyors egymásutánban következnek az állati élet formációi: a hernyó, a rovar, a kétéltű, az emlős. Csak legutoljára lesz az embriónak emberhez hasonló alakja. Emellett a szülők öröklési erői is működnek, melyek rejtélyes, a tudomány előtt még nem ismert utakon, a szülők némely ismertetőjegyét a gyermeki szervezetre viszik át. De ez még nem az egész ember, aki az átöröklésből, s a fajok fizikai leszármazásából kinő. Ez valahogyan mind csak odajön, odajárul valami másféléhez, valami sokkal nagyobbhoz. A zseniális Paracelsus, aki látnoki képességgel rendelkezett, s a természet fátyla mögé tudott nézni, az öröklődési erőkön kívül az emberi létnek még több más eredetét nevezte meg: az asztrálist és a spirituálist is. Ez, mint a léleklátók mondják, az alakuló gyermek anyját, mint valami aura veszi körül, **s arra vár, hogy a kialakuló gyermektestbe bevonulhasson.** A terhesség idejében az anya aurája helyettesíti a gyermek auráját. Utóbbi már jelen van ugyan, de csak kívül, az anya által van összekötetésben a gyermekkel. A születés nagy folyamatánál azután a gyermek aurája elválasztódik az anyáétól. Ekkor a gyermek saját aurája úgyszólván bekapcsolódik a gyermeki testbe, hogy aztán az évek folyamán az új szervezettel mind bensőbben és bensőbben jusson érintkezésbe, s azt áthassa. *De az anya és gyermek aurája szimpatikus kapcsolatban maradnak egymással.* A kozmoszhoz való kapcsoltság - mint mondtuk - még pár évig megmarad, de aztán eltűnik. **Az ember a szellemvilág számára - amint mindinkább belenő a fizikaiba - tényleg meghal.** A belenövés körülbelül az élet közepéig folytatódik, amikor aztán már

az e földi meghalás megkezdődik. **Meghalunk, hogy éljünk, és élünk, hogy meghaljunk.** A születés előtti emberen még másfajta erők is dolgoznak, melyekről még nem szóltunk. A csillagerők, csillaghatások. Itt valami matematikai tényező gyakorol hatást, melyről filológusaink még nem is álmodnak. E csillagsugárzások vaserejű törvények szerint szövik az újonnan keletkező ember ruháját. A fizikai testet a földi anya adja, de az asztrál és éteri testet égi anya formálja, csillaganya. S ezzel sorsszerűség lép be az alakuló életbe. Ezt a sorsszerűséget, ezeknek a csillagerőknek az asztrál- és éteri testben való elrendezése szabta meg, még pedig oly pontos számítással, hogy a lelki szerkezet s a kívülről odajövő események egymásnak mindig mindenben megfelelnek. (Amit álláspontja alapján az újabb analitikai pszichológia is elismer.) Megszabja továbbá, hogy a történések helyei, időpontjai és intenzitásai a jellemmel céltudatosan megegyezzenek, számításba veszi a későbbi földi életfolyamban bekövetkezendő úgynevezett „véletleneket” melyek nem véletlenek, hanem *koincideneciák* (események vagy jelenségek látszólagos ok nélküli egybeesése). Helyesen mondhatjuk Paracelsussal: **az ember nem földi szülők-től származik, hanem inkább szellemiektől.**

Az ember létének tehát e Földön nem egy, hanem több kezdete van. Sok félére van szükség, hogy egy ember világra jöhessen, s **helytelen az a mondás, földből lettél, földdé leszel.** A földi test fizikai anyaga a leglényegtelenebb az emberen. Fizikai anyag építődik be egy keletkezőfélben lévő emberbe, s halálkor ez az anyaghalmaz megint letevődik, mint valami használhatatlanná vált ruha. **Hogy az ember meghalásakor látszólag eszméletlenné válik, nem bizonyítja azt, hogy a meghalás kialvás. Hogy az ember a világrajöveletekor állandóan alszik, nem bizonyítja azt, hogy szelleme már előbb nem létezett. Hiszen az álom csak a fizikai élet egyik állapota. Sőt, amit egy lény álomban átél, gyakran jelentősebb lehet, mint amit ébren él át.** Az ember álom állapotból jut el az e világon való ébrenlétbe. Hisz minél fiatalabb az ember, annál több szüksége van álomra, azonban ez egy másik tudatbeli szférában való ébrenlét. És amikor az ember már megszületett, eleinte a nap túlnyomó részében megint az álomvilágba kell visszatérnie. **A csecsemő tulajdonképpen**

csak táplálékfölvétel céljából ébred fel. Orvosi oldalról joggal tekintették az alvást az anyatestbe való visszatérésnek, miáltal az ember megint megújul. E visszatérés a születés előtti állapotba tulajdonképpen erögyűjtés, mert ebben az állapotban minden éjjel a térből, a testen kívüliből, a kozmoszból éterikus képzőerők folynak bele a szervezetbe. Az ember születés előtti időben teljében van annak az életnek, mely más világhoz tartozik, s bizonyos joggal mondták a nép körében, hogy a gyermeklelkek megszületésük előtt Istennel vannak. Eredetileg a gólyáról szóló legenda is azt mondja, hogy a gólya a gyermek lelkét a túlvilágról hozza. Ez a viszony vitathatatlanul behatással van az anyára is. A teherben lévő anya érzi a kozmoszhoz való kapcsoltságát, sőt sokan valami szentséget éreznek, mely őket beárnyékolja, olyan az érzésük, mintha belőlük kiinduló szálak egészen a csillagokig érnének, és az anya már az egész kialakuló embert érzi, teljes nagyságában, oly nagyságban, mely túlterjed a földiségen, mely fölfelé mutat, sőt fölfelé vezet, más, magasabb világokba. *Innen minden népnél a tisztelet a gyermeket hordozó nő iránt. Az ember nem a semmiből jó, hanem egy más világból.*

*

1945 őszén a Keleti tenger partjáni (Fant) angol hadifogságom úgy alakult, hogy az ottani 2 milliós német, szabad ég alatti sáttortáborból az egri pótezred áthelyezést nyert egy alsó-szászországi iparvárosba, Borghorstba. Itt - a körülményekhez képest - szinte elegáns elhelyezést nyertünk, és szabadon mozoghattunk. Így vált lehetővé, hogy egy ottani kedves család keresztelői meghívását elfogadva, 26 évesen bámulhattam meg egy gyönyörű, bölcsőben fekvő újszülöttet. Ez a látás ihletett az alábbi vers megírására, ismétlem 1945-ben, amikor - Churchill szerint - a háború még nem ért véget...

d./ GYERMEKÁLOM

*Ragyogó, kipirult arccal,
 angyali mosollyal
 fehér párnák közt alszik
 csendben, édesen
 gondtól mentesen
 a pici gyerek;
 álmodik...*

*Parányi ujjait nézem
 s ahogy így merészen
 állok felette, bámulom
 az élet titkát,
 azt a nagy csodát;
 fogant, él és nagy lesz majd ő is
 egykoron.*

*Most még csak álmokat kerget,
 színes lepkéket
 égi mezőkön kacagva,
 ott, ahol nemrég
 valóban járt még,
 de két szív szerelme hívta,
 s ő eljött.*

*Nem tudni, miért,
 és mit hozott azért,
 hogy várták, hogy elhalmozzák
 itt szeretettel,
 anyai szívvel,
 s hogy most ő az úr
 a háznál.*

*Már nem tud felelni erre,
 hisz elfeledte
 a sok célt, mihelyt átlépte*

*a föld küszöbét,
s kemény törvényét
elszántan magára
is vette.*

*Testében szunnyad a jövő,
mint ahogy most ő
földöntúli nyugalommal
alussza álmát,
s a szél zúgását
se hallja, pedig vihar van
odakünn
még mindig; látom, hullnak
a lombok vad, kavargó
vészes tánccal,
és rohan az ősz,
mint megsebzett bős
vad, küzdve az elmúlással...*

*Késő őszben gyermekálmot
nézek, ringatok jövőt,
gyönyörűszép mesét,
mire te is vársz,
ki most szundikálsz;
csak aludj!
Jó az álom még...!*

*

*De beszéljünk akkor **a meghalásról** is úgy, ahogy azt az egyes médiumi, illetve látó képességű egyének észlelték, és közreadták.*

e./ A meghalás lefolyása.

Andrew Jackson Davis, a 19. század kiváló látnoka, a testi halál lefolyását a következőként írja le:

Egy alkalommal bizonyos idősebb nő halálos ágyánál ülve, szellemlátó képességemmel végignéztem a meghalás lefolyását. Láttam, hogy a testi szervezet a szellemi princípiumnak különféle

igényeit tovább már nem tudja kielégíteni. De úgy láttam, hogy a testi szervek ellenállni igyekeznek az életetadó lélek eltávozásának. Az izomrendszer erőlködött, hogy mozgási képességét megtarthassa, az idegrendszer iparkodott, hogy érzékenységét megővja, és az agy ellenállott annak, hogy öntudatát elveszítse. A test és a lélek hasonlított két barátához, akik érezték, hogy most el kell válniuk. Ezek a belső forrongások kívülről gyötrelmes szenvedéseknek tunk fel, én azonban hálás és boldog vagyok, hogy láthattam azt, miszerint ezek nem a fájdalom és boldogtalanság jelei voltak, hanem onnan eredtek, hogy a szellem a földi burkát örökre elhagyni készült. A fejet szép és enyhén világító atmoszféra kezdte körülvenni, s láttam, hogy a nagy és kis agy legbelsőbb részei kibővülnek. Láttam, hogy ezek sajátos villamos funkciói megszakadnak, s később észrevettem, hogy a nagy és kis agy az alsóbbrendű szervezetekhez tartozó életvillamossággal és életdelejességgel telik meg. Az agyban egyszerre tízszerannyi pozitív villamosságot láttam, mint amennyi egészséges állapotban szokott lenni. Ez a tünemény rendszerint megelőzi az anyag feloszlását. Most elkezdődött a meghalás lefolyása.

Az agy mind jobban és jobban magához vonzotta a test többi részeiből az életet adó fluidokat és abban az arányban, amint az organizmus legtávolabbi részei sötétedtek és hültek, az agy mind világosabbá és sugárzóbbá lön. A haldokló fejéből terjedő halvány szellemi atmoszférában egy másik fej határozatlan külső vonalait láttam mindjobban és jobban kialakulni, amely végre oly kompakt és sugárzó lett, hogy már nem láthattam rajta keresztül. Aközben, míg ez a fej az anyagi fej felett kialakult és megszerveződött, észrevettem, hogy a fejből kiáradó atmoszféra élénk mozgásban van; azonban amint az új fej fejlettebb és tökéletesebb lett, úgy tűnt el mindjobban és jobban a világító atmoszféra. Nagy csodálkozással és meghiúsítottsággal szemléltem ezt a titokzatos folyamatot. Ugyanazon a módon, amint a szellemi fej kialakult, láttam később a nyakat, a vállakat, a mellet és az egész emberi alakot fokozatosan és harmonikusan kialakulni. *Azt is éreztem, hogy a lélek tartozékai voltak azok, amelyek az új test szervezését befejezték.* Az elhaló test fogyatkozásai az új szellemi testnél csaknem teljesen hiányoztak. *Amíg ez a szellemtest szellemi szemeim előtt*

teljesen láthatóan kifejlődött, az anyagi testen a jelenlévők a szenvedésnek különféle jeleit észlelték. De ez a látszat csalóka volt, mert azt az életerőnek a tagokból az agy felé s onnét az új organizmusba való áramlása okozta. Erre a szellemtest egyenes tartásban helyezkedett el, az elhagyott test feje fölött; azonban közvetlenül az összekötőszalag végleges elszakadása előtt, amely a két testet oly sok éven át összekacsolva tartotta, igen különös dolgot láttam, nevezetesen az életvillamosságnak kiáramlását, és élénk mozgását a megmerevült földi test fejéhez az afölött függőlegesen álló szellemtest lábaitól.

Ebből világosan láttam, hogy az, amit közönségesen halálnak neveznek, tulajdonképp a szellemnek új, magasabb létre való születése. A hasonlóság egy gyermeknek a Földön való születése, és a szellemnek a szellemi életre való megszületése közt oly nagy, hogy még a köldökzsinór sem hiányzik, amely a két szervezetet legutoljára összeköti. Ez alkalommal észleltem azt is, amiről korábban sejtelmem sem volt, hogy *az életvillamosságnak egy jelentékeny része ennek a köldökzsinórnak az elszakadásánál az elhaló testbe visszaömlött, és ott az egész organizmusban egyenletesen szétoszlott, nyilván azért, hogy az azonnali feloszlást megakadályozza.* Mihelyt a szellem, amelynek a testtől való elválását megfigyeltem, teljesen megszabadult, láttam, miként kezdi az őt körülvevő földi atmoszférának szellemi alkotórészeit magába szívni. Kezdetben nehezen tudta ezeket az új életerőket magába fogadni, de néhány másodperc múlva már a legnagyobb könnyűséggel és örömmel lélegezte be és ki ezeket az új elemeket. És láttam hogy oly szervek birtokában van, amelyek minden irányban megfeleltek az elhagyott test szervezetének, csak megnemesbülve és megszépülve; de ez a változás nem volt oly mélyreható, hogy az elhalt alakját vagy külsejének jelleget egészen megváltoztatta volna. Annnyira hasonlított korábbi énjéhez, hogy barátai, ha őt így látták volna, azt kiáltottak volna: „Milyen jól nézel ki, milyen előnyösen változtál meg.”

Ezekén kívül láttam még, hogy miként alkalmazkodik a szellemi élet új elemeihez, és szokja meg azokat; mindezt minden izgatottság nélkül, a legnagyobb nyugalommal, sokkal jobban át-

hatva az átalakulás komolyságától és fontosságától, amelyen keresztülment, hogysesem hátrahagyott hozzátartozóinak könnyeire és siránkozásaira valami különös figyelmet fordíthatott volna. Ez az átalakulás harmadfél óráig tartott, de természetes, hogy a meghalás lefolyása nincsen egy bizonyos időtartamhoz kötve. Anélkül, hogy helyemet megváltoztattam volna, tovább figyeltem az újonnan született szellem mozdulatait. Mihelyt a szellem az őt körülvevő új elemeket megszokta, akaraterjének megfeszítésével leszállott arról a helyről, amelyet a holttest felett elfoglalt, és a nyitott ajtón át eltávozott a hálószobából, ahol oly sokáig betegen feküdt. Nyár volt és minden ajtó nyitva, s én tekintetemmel követhettem őt, amint a szabadba ment. Öröm volt látni, mily könnyen haladt előre. Valóságosan lépdelt a légkörben, éppen úgy, mint mi a Földön. Mindjárt, amint a házból kilépett, találkozott két rokon szellemmel, s amint a viszontlátás örömein túlestek, a légen át a magasba kezdtek emelkedni, mintha csak valami magas hegyre rándultak volna ki. Lelki látásommal követtem őket, ameddig csak képes voltam, de ők nemsokára eltűntek előlem a magasban. Visszatértem az én közönséges állapotomba, de mily ellentét! A fiatalos szép alak helyett, amely éppen most tűnt el szemeim elől, ott feküdt előttem az összeaszott, hideg, élettelen hulla, az álca, amelyet a vígan repdeső pillangó éppen most hagyott el. /ÉV. 1927/101. old./

*

f./ De nem mellőzhetjük egy angol, nem spiritiszta orvos, dr. Riblet B. Hout látománya leírásának idecsatolását sem, mely látomány őt nagynénje halálos ágya mellett érte.

Kijelentem, hogy nem vagyok hivatásos médium, és véleményem sem nyilvánítottam a spiritizmus kérdésében. Meg vagyok ugyan győződve a túlvilági életről, mert személyesen tapasztaltam. Azt is meg kell jegyezmem, hogy nem olvastam semmit a szóbanforgó esetig arról, hogy a szellem hogyan hagyja el a testet, és arról a fonalról sem, amely a szellemet a testtel összeköti. Tehát amit láttam, nem lehetett addigi tudásomnak hallucinatív úton való átérzése. Nagynénémről van szó, aki egy szomszédos kis városban lakott. Hetvenhárom éves volt, meglepően fiatal és aktív

minden tekintetben, és csak az utolsó tíz napon nyomta az ágyat. Gyomorrákja volt. Egy órával azután, hogy betegágyához érkeztem, pulzusa és lélegzete meggyorsult, és látszott, hogy beáll a vég. Jelenlévő testvéremnek be is jelentettem a helyzetet, és együtt vártuk a kikerülhetetlen halált. Ahogy a test fölé nézek - megmagyarázhatatlan módon odairányul a figyelmem - valami bizonytalan körvonalú, mozdulatlan ködgomolyt látok. Ahogy azonban jobban megtekintem, látom, hogy sűrűsödik, végül megdöbbenve tapasztalom, hogy emberalakot vesz fel a ködgomoly. Csendben ültem órák hosszat, és figyeltem a tünetényt. Csakhamar felismertem, hogy amit látok, hasonlít nagynéném fizikai testéhez. Lassan az arc is kiformálódott. Ugyanaz a száj, orr és arc kifejezés tűnt elő. A szellemi test vízszintesen feküdt a levegőben néhány lábnyira a fizikai test fölött. A szellemi test nyugodt, derűs volt, a fizikai test pedig szenvedett és vonaglott. A fizikai test pulzusa végképp elgyengült, de még mindig elég erős volt arra, hogy több óráig tartsa az életet. A haldokló már nem nyögött és a béke csendje költözött a szobába. Állandóan figyeltem a szellemi test kibontakozását. A szellemi test teljes egészében előttem volt, tisztán láttam a vonásokat. Nagyon hasonlítottak a fizikai test arcához, de a béke és az élet ragyogott rajtuk a kór és a szenvedés kifejezései helyett. A szemek lecsukva, mint egy mély álomban és valami világosság áradt ki a szellemi testből. A család (apám, mostohaanyám, testvérem és nagyanyám) az idő nagy részét velem együtt töltötték az ágy mellett. Én el sem mozdultam az ágy mellől, hanem csodálkozva figyeltem a történendőket. Ahogy figyelem a szellemi testet - megint intuitíve felhívták a figyelmemet egy ezüstszerű anyagra, - amely a fizikai test fejéből a szellemi test fejébe áramlott.

Az ezüst szál úgy kötötte össze a fizikai és a szellemi testet, mint a köldökzsínór a gyermeket az anyjával. Részletesen megtekintve az ezüst szálat, láttam, hogy a koponyaalagnál van összekötve a két test. Sőt azt is láttam, hogy az ezüst szál legyezőszerűen kiterjedve sok kis szállal van összekötve a koponyaalappal. Másutt azonban a szál hengeralakú volt, körülbelül 25 milliméteres átmérővel. Színe világító ezüst. A szál élt, az energia

mozgott benne, ütemes, pulzáló világos áramlásokat láttam a fizikai testtől a szellemi test felé. A pulzáló mozgású ezüstös anyag folyt felfelé és mind sűrűbbe tette a szellemi testet. Minden ilyen pulzáló áramlással a szellemi test sűrűbb és étellel teljesebb lett, a földi test nyugodtabb és nemsokára élettelen lett. Közben szellemeket láttam a szobában. Halk éneket hallottam, de nem tudtam megkülönböztetni a szavakat. Láttam haldokló nagynéném férjét, annak fiát, három másik nagynénémet és édesanyám élő, lélekkel teli arcát. Azonban inkább éreztem, mint láttam őket. Így együtt voltunk mind. Ők az élet másik partján, mi az innenső parton. Közben mélypiros rózsákat láttam hullani a szellemi testre, és megértettem, hogy a halálos ágy egyszersmind születés ágya is és a mélypiros szín egy új gazdag élet kezdetét jelenti. Mindjárt itt meg kell jegyezmem, hogy ugyanazokon a helyeken, ahol én a hozzám tartozók szellemeit láttam, testvérem különböző színű fényeket látott. Lassan észrevettem, hogy a vég már nem várat soká magára. A földi test már egészen mozdulatlan volt, a szellemi test pedig már tele volt étellel. Az ezüst szálban a pulzálás megszűnt. Már csak tizenkét perc - súgta egy túlvilági hang a fülemben. Ekkor észrevettem, hogy a fizikai test koponyaalapjából kiinduló vékony fonalak egyenkint, mintha hirtelen elvágták volna őket, visszahúzódnak a fonál vastagabb részébe, végül már csak egy ilyen fonál marad, szimbolikusan látom, hogy egy aranyolló elvágja az utolsó fonalat és a szellemi test szabad. A szellemi test ekkor felemelkedett függőlegesen és lassan kezdett felfelé szállni, kinyitotta a szemeit és búcsúzóan mosolygott felém. Egészen fiatal és üde volt, amilyen virágzása idején lehetett. Tizenkét óráig tartott ez a kép. A szellemi testet a fizikai szemeimmel láttam, a hangokat fizikai füleimmel hallottam, az egész éppen annyira reálisnak tűnt fel, mint akármi más. Egészen biztos vagyok abban, hogy kapcsolatot lehet teremteni a szellemvilággal, és ez a kapcsolat természetes és normális eseményé válhatik (A Light 1935. április 4-i számából.)

g./ A már említett német városka temetőjét - az otthoni szokáshoz híven - 1945. november 2-án felkerestem, és akkor ott így formálódott rímekbe a halálról vallott spiritiszta nézetem:

Halottak napja...

*A virágos sírokat járom
későőszi délutánon,
s a halállal barátkozom;
halottak napja van.
A kereszt előtt találkozunk,
s ahogy hirtelen megállunk,
egykedvűn nyújt felém kezét,
„halálnak hívtok engemet”,
szól, várva, hogy megijedek,
és félve húzom el kezemet
tőle; de én kezem
markába teszem,
nem borzong át félelem
rajtam; „hisz mi találkoztunk már,
nem is emlékszel rám?!”
Nem kaszával jártál akkortájt,
szálló motorból hajigált
csontos kezéd sok végzetet,
jól ment akkor neked!”
Így beszélek vele...*

*„Jól ment?!”, s legyint;
„nem volt hasznom
abból nekem, az életem
csak megbízatás, örökös
számadás, nincs bér, jutalom érte,
csak parancsát hajtom végre
Annak, Ki felettem áll,
és engem is dirigál...
Én szeretnék jó barát lenni,
az emberek kezét megfogni*

*úgy, mint a tiédet most!”
Beszél, én hallgatok.*

*„Szeretnék én is mosolyogni,
az emberek arcára csak derűt hozni,
eldobni kaszám, fekete ruhám,
és mindent, mindent, mi félelmes,
hogy lényem napfényes
felét is lássátok egyszer meg!
Mert meghalni, feltámadás annak,
ki hiszi a csodát, hogy én,
ki látható vagyok,
mégis csak szolgálók
Annak, Ki nektek láthatatlan,
Kitől hatalmam kaptam,
s Kinek én is fehér vagyok,
mint többi angyalok!*

*Csak ti festetek sötétre,
és kaszát adtok a kezébe
annak, ki révészetek a
nagy átkelésben oda,
honnan életnek angyala
küldött egykor földi útra,
és akkor ez nálunk halálotok
volt, de élet is nálatok...
Mi egymás kezére dolgozunk,
épp ezért egyformák vagyunk,
a fény tehát éppúgy jár nekem,
nem kell hát tőlem félnetek!”*

*Elhallgat; fényt látok szemében
csillogni ólmosfehéren;
bánatos, mint az őszi nap,
mert nem hiszik: élet és halál ugyanaz...*

4./ A REINKARNÁCIÓRÓL(*)

a./ A címbeli témát azzal a hírrel kezdjük tárgyalni, hogy Baselen 2000 november havában 4 napon át egy nemzetközi kongresszus a reinkarnáció kérdését vitatta meg az alábbi előzetes vitaindító szövegfelhívás mellett: Újraszületés - örület vagy valóság? Valóban csak egyszer élünk? Vagy áthidalja ezt valami, ami bennünket legbelülről érint, az a halálküszöb, aminek következtében egy új testbe bele lehet kerülni? Évezredek óta hisznek az emberek a reinkarnációban, és ez a meggyőződés a mai napig megtalálható Földünk legkülönbözőbb kultúrkörében. Az ezotérikus hullámmal ezek nyugaton is növekvő számban találnak követőket. Eközben Közép-Európában már minden negyedik számol azzal, hogy jelenlegi élete sem az első, sem az utolsó. A reinkarnációban való hit végső fokon megmarad-e egy vallásos meggyőződésnek? Vagy magát tudományosan megerősíteni engedni? Mi szól mellette, mi ellene - tapasztalati szempontból éppen úgy, mint filozófiai-teológiai perspektívából? Milyen *konzekvenciákat (következtetéseket)* kellene belőle levonni amennyiben helyesnek bizonyulna? A 18. baseli Psi-napok ugyanis mérleget kívánnak vonni az e tárgyban kutatás állásáról, és szükségszerű következtetésekről - gyógyászok, bölcészek, látnokok és médiumi képességűek, a legkülönbözőbb szakágak tudósai nagy számanak részvételével, továbbá olyan emberekkel, akik - úgy látzik - az előző életükre visszaemlékeznek. A száznál is több előadásban, megbeszélésben, szemináriumban és munkacsoportban mindenekelőtt a következő 3 témakör képezi a súlypontot:

A tények. Milyen tények fekszenek közel az újraszületéshez?

Az indokoltsága. A reinkarnáció valóban a legjobb elmélet azon jelenségek megmagyarázására, amelyek kézenfekvőnek tűnnek? Az újraszületés egyáltalán lehetséges-e?

Az értelme. Ha reinkarnálódunk, miért egyáltalán? Egy „Karma” köti össze a különböző életeket? Az újraszületés tanai megoldják-e értelmi kérdéseinket vagy újakat vetnek fel? Mi következik ezekből az itteni és mostani létezésünkre, az értékren-

dünkre és erkölcsi elképzeléseinkre, életünk kialakítására, mindennapi tevékenységünkre, szociális kapcsolatainkra, a magunkról alkotott képünkre?

*

És teszi ezt azért, mert a „Baseli Psi-napok” egyúttal, mint a tudomány határterületére vonatkozó világviszonylatban is a legjelentősebb közönség-centrikus kongresszusként érvényesül. 1983 óta megkísérel évente új ismereteket, módszereket és elméleteket olyan kutatási területekről - amelyeket a hivatalos tudomány mint „babonáságot” elvet - egy szélesebb nyilvánosság részére hozzáférhetővé tenni, amit „sem ezoterikus túlzás, sem átlagos kételkedés”, amit a rendezők hangsúlyoznak, „hanem felzárkózott távolságtartás jellemez”. A kutatás és gyakorlat kiváló személyiségeinek akarnak ezzel lehetőséget adni, hogy munkásságukat a tudósok, ezoterikus gyakornokok és érdeklődő laikusok körében megvitatni lehessen.

*

b./ Örömmel várjuk a vita eredményét. Nem azért, mintha ez nekünk valami újat mondhatna - hiszen a reinkarnáció számunkra olyan kegyelmi valóság és igazság, mint testünknek a lélegzés - hanem azért, mert szeretnénk tudni, milyen mértékű és értékű eme kutatási területnek az érvrendszere, meggyőző ereje. Más-ként: ennek révén mekkora lesz az elfogadási esély a tudomány, a filozófia-teológia és a keresztény egyházak részéről, hogy ebeni hitünk miatt kisebb mértékben lógjunk ki a sorból! A valóság ugyanis az, hogy hiába voltak évezredek-évszázadok során ebben a kérdésben vallási, filozófiai, avagy egyéni kezdeményezések, nézetek és törekvések, bizonyos ellenerő folytán az elmélet képtelen volt világviszonylatban behatolni a köztudatba, ott megerősödni, és az emberiség gondolkozására eredményes hatást gyakorolni. Eme nézetünket támasztják alá a következő tények:

- Ázsia kétezer évnél idősebb két vallásának, a brahmanizmusnak és a buddhizmusnak szinte alapját képezi a karmikus testöltések sorozata, amire Európában csak a XIX. század közepén figyelt fel néhány filozófus és próbálta azt logikus érvként használni saját lételméletének alátámasztására.

- Julius Caesar (De bello gallico, cap. VI: 14.) megállapítja, hogy a druidák papjai tanították a reinkarnációt.

- A görög bölcselek Pythagorastól (6. század Kr.e.) az athéni bölcsészeti iskola végéig (Justinianus császár. 529 Kr. u.) hittek benne.

- Róma a maga ékesszólásával értett hozzá, hogy fenntartsa az újraszületés témáját, s ennek védői sorában ott van Vergilius, Ovidius, Cicero és Seneca.

- A héber Filo elterjeszti Alexandriában, s később bejut a Talmudba és a Kabbalába.

- Az Ótestamentum maga is gyakran hivatkozik rá (Jób könyve 14:14, Zsoltárok 90:3, Példabeszédek 8:22, Jeremiás 1:5).

- A VI. század elején az újraszületés tanát számos gondolkodó elfogadta, főleg akik elolvasták Origenés iratait, (III. század), még pedig nemcsak a gnosztikusok és a manicheusok, hanem úgyszólván az írók összessége.

- A régi egyházatyák, mint Szt. Justinianus, alexandriai Szt. Kelemen, Nemesius, Sinesius, Szt. Hilarius, elismerték az „én” préexistenciáját és az újraszületést. 543-ban azonban megjelent a császári parancs, mely kiátkozta Origenés iratait, s ezt később megerősítette Virgil pápa és számos püspök. Az ediktumból egy rövid idézet: „Ha valaki azt mondja, hogy hiszi, hogy az emberi léleknek előélete van, mintha ez a lélek - amely görögül psyché-nek neveztetik - büntetésből száműzetett volna a testbe, átkozott legyen!” (Danzinger-féle kézirat). Ugyanúgy III. János pápa ediktuma a bragai (Portugália) zsinatból 561-ben: „Ha valaki azt mondja, hogy a mennyei hajlékokban lakott emberi lelkek vétkeztek és ezért száműzetettek emberi testbe a földre, átok reá!” Ezután az egyház közel 13 századon keresztül csaknem teljesen agyonhallgatta ezt a kérdést. Nem találkozunk többé e tannal, a középkor néhány ritka kivételes esetétől eltekintve, mint Szt. Tamásnál. Danténál és később Shakespeare-nél.

Érdekes konstatálni, hogy furcsa módon a spiritizmus két előharcosa, Swedenborg és az amerikai Davis sem beszélnek róla, holott Davis egyes hívei ezt teljes meggyőződéssel vallották. De nem szabad megfeledkeznünk a reinkarnációt a XVI. századtól kezdve hősiesen védelmezők soráról sem: Giordano Bruno

(1568-1639), Henry More (1614-1687), Lessing, Goethe, Schiller, David Hume (1771-1776) és a nagy misztikus: William Blake (1757-1887). Aztán a XIX. században Staszic, a lengyel pap, aki az ember eredetéről írott munkájában így vall:

„Annak az embernek, aki cselekszi a rosszat, aki megrontja a nemzetek törvényes viszonyát, egy másik életben, más létformában ugyanazt a rosszat kell elszenvednie, amit tett. Vétett a boldogság, a szabadság ellen; boldogtalansággal és rabszolgasággal fog bűnhődni.”

Kétségtelen, hogy Allan Kardecnek, a spiritizmus névadójának jutott a dicsőség, hogy az újrászületés tanát az egész Földön elterjessze. De ki kell emelni azt is, hogy ebben a magyarországi spiritiszta Egylet valamennyi médiuma útján jött logikus tanítá-soknak is nagy része van. Szellemtani irodalmunk ugyanis a reinkarnációt a tan Achilles sarktételeként fogta és fogja fel, hiszen ez annyira egyszerű és természetes folyamánya az isteni kegyelem működésének, mert a fejlődést (evolúció) - amit most már az egyházak is elfogadnak - képtelenség egyszeri életben befejezni.

*

c./ A reinkarnációval kapcsolatos további történeti tény

Még régi, tapasztalt spiritiszták sem tudják, hogy hosszú ideig a reinkarnáció tekintetében a világ spiritisztái két nagy pártra voltak szétszakadva. Egyik párt a reinkarnáció hívei, vagyis Allan Kardec követői, akiket az angolszászok kontinentális spiritisztáknak neveztek. Az elnevezés nem egészen találó, mert a hatalmas francia propaganda sok dél-amerikai, sőt afrikai és polinéziai hívet is toborozott, akik mind elfogadják a reinkarnációt. Például Henry Ford, az „autókirály” kijelentette: „A reinkarnáció minden tudomány esszenciája. Amíg ezt a tant meg nem ismertem, bizonytalanságban és elégedetlenségben éltem.” Hasonlóan nyilatkozott Drummond Shaw, a híres angol író, nemkülönben A. Conan Doyle is. A reinkarnációt tagadók pártja az angol-szászok prófétája, Jackson DAVIS médiumot követi, akinek szellemei egyáltalán nem tesznek említést a reinkarnációról. Ezek tehát elvetik a reinkarnáció elméletét, holott ők is tisztában vannak azzal,

hogy mit jelent a reinkarnáció; nem kevesebbet, mint a tan *Achilles sarkát*. Folyton kísérleteztek is az ellentétek kiegyenlítésével, de az észak-amerikaiak hajthatatlanok maradtak. Az 1928. évi londoni nemzetközi spiritualista kongresszuson ugyan látszólag létrejött bizonyos kompromisszum a successive embodiment formulával, melyet a *Light* 1928. október 6-i száma így ismertetett: „A Kongresszus fényesen legyőzte a reinkarnáció-probléma nehézségét. A hitvallásba felvételre a folytatólagos testetöltések formulája. Ezt mindkét párt elfogadta. Tudjuk, hogy a lélek felemelkedése testcserével jár. Az út különféle életekben felfelé vezet, és a léleknek új testre van ilyenkor szüksége”.

Nagy volt az öröm, de sajnós, nem tartott sokáig - írta a *Light* - az óceánon túl kéréseketlenek maradtak most is, és ezt felelték a successive embodiment-re a *The National Spiritualist* 1928. december 1-jei számában: „Nyugtalanító hírt kaptunk a londoni spiritualista kongresszusról. Hírlik, hogy a Nemzetközi Szövetség elfogadta a reinkarnációt, mint a spiritualizmus egyik kardinális alapelvét. Az ember nem lehet spiritualista és ugyanakkor az újratestetöltés elméletének híve is. A spiritualista elfogadja a spiritualizmust mint tudományt és filozófiát, és gyakorolja is vallásként. Ez kizár minden újratestetöltést. A spiritualizmus a fejlődést tartja, a lélek végtelen haladását, nem pedig a földi ismétlődő életeket.” Ez volt a helyzet tehát Amerikában 70 évvel ezelőtt a reinkarnáció kérdésében, holott már ekkor is különösen csodás gyógyításaival feltűnt az „alvó” *Edgar Cayce (1877-1945)*, a Kentucky állambeli Hopkinsville város „látó” képességű szülöttje, aki transzállapotban képes volt feltárni a hozzáfordulók előző életükben elkövetett hibáit, mint a jelenbeni betegségük okát, következményét, vagyis tényekkel bizonyította a reinkarnáció igazságát. Ha a beteg ugyanis megfogadta a lelki tanácsot, mindig beállott a gyógyulás. Micsoda csodálatos isteni pedagógia! Ennek hatására ugyanis - igaz, csak Cayce halála után - ott is elfogadottá vált a reinkarnáció tana. Mindezt az alábbi 1910-es „Égi Világosság”-bani beszámolóval támasztjuk alá:

A hopkinsville-i csodaember(*)

Egy New York-i lap írja: Az „*American Association for Clinical Research*” orvos-egyesületnek a múlt héten Bostonban tartott közgyűlésen fölolvasták W. H. Ketchum dr. hopkinsville-i orvos értekezését, melyben egy *Edgar Cayce* nevű fiatal fényképész ama csodálatos lelki erejét ismertette, amelynek segítségével hipnotikus állapotban bármilyen betegségnek a diagnózisát, kórtüneteit a legpontosabban meg tudja állapítani. Az értekezés nagy föl-tünést keltett. Ketchum dr. szerint Cayce nyolc évvel ezelőtt fedezte föl bámulatos szellemi erejét. Ez idő óta legalább ezer esetben állapította meg a legkülönbözőbb betegségek diagnózisát, s egyetlen egyszer se tévedett. Cayce a következő módon végzi a betegségek tüneteinek megállapítását. Lefekszik az ágyra, és figyelmét egy dologra irányítva mély delejes álomba merül. Ekkor valaki, legtöbbször az édesapja, hangosan fölolvassa ágyánál a beteg nevet és lakáscímét, semmi mást. Sok esetben még erre sem volt Cayce-nek szüksége. Pár perc múlva a hipnotikus alvó beszélni kezd, és csengő hangon elmondja a kért beteg bajának legapróbb tüneteit. Beszédét egy gyorsíróleány feljegyzi, aztán az orvos megállapítja belőle a betegség nemét, vagyis azt, hogy milyen bajban szenved a beteg. Cayce produkciója annál bámulatraméltóbb, mivel az orvosi tudományt soha sem tanulta. A professzorok elbámulnak, amikor leírja előttük a test legkomplikáltabb szerveit, az idegrendszert, a véredényeket is a legapróbb részletekig, a legnagyobb pontossággal, és ami a legérdekesebb, a tudományos megnevezéseket, az orvosi kifejezéseket használva. Mikor fölbred, egyáltalán semmit sem tud a bonctanból, vagy a betegekről, s nevetve vallja be, hogy fogalma sincs ama szavak jelentőségéről, melyeket delejes állapotban használt.” /ÉV. 1910/703. old./

*

Ma már ezoterikus könyvek tömkelege dolgozza fel és teszi közzé a Cayce irodalom „Reading”-nek nevezett, jóval több mint tizennégyezer oldalnyi gyorsírási szöveg tartalmát, több mint

hatezer ember számára adott telepatikus-látnoki közlések jegyzőkönyvét. Ilyen például az Édesvíz Kiadó által 1994-ben megjelentetett „CAYCE a reinkarnációról” című könyv; vagy Jess Stearn-tól: „Az alvó próféta”.

*

d./ És mit mond a Biblia?

Az ilyen irányú vizsgálódás és egészséges vita kialakulása érdekében a reinkarnáció ellenesek figyelmébe ajánljuk a Biblia alanti - kétséget kizáróan a reinkarnációt igazoló - tényeit, szavait őszinte és logikus válaszadás végett arra tekintettel is, hogy a Bibliában egy sort sem találunk az újraszületésnek tévhitként való megjelöléséről.

1./ A következő idézetek Illés prófétának Keresztelő János személyében való újraszületésére vonatkoznak.

a./ Malakiás próféta könyvében (Károli, 4:5) olvassuk: „Íme, én elküldöm néktek Illést, a prófétát, mielőtt eljön...”

b./ Máté (11:14) Keresztelő János, aki már akkor börtönben volt, két tanítványát küldé Krisztushoz és kérde: „Te vagy-é az, aki eljövendő, vagy mást várjunk?” (11:3) Jézus rámutatva a véghezvitt csodákra és Illés próféta reinkarnációjára utalva így szól: „Íme elküldöm én az én követemet és megtisztítja előttem az utat...” (Mal. 3:1), és Jánosról mondja: „És ő Illés, aki eljövendő vala.”

c./ Máté (17:10. és 13.) „És megkérdezik őt az ő tanítványai, mondván: Miért mondják tehát az írástudók, hogy előbb Illésnek kell eljönnie? Jézus pedig felelvén, mondá nekik, Illés bizony eljő előbb és mindent helyreállít: mondom nektek, hogy Illés immár eljött és nem ismertek meg őt, hanem azt mívelték vele, amit akarának. Ezenképpen az ember fiának is szenvednie kell majd ő tőlük. - Ekkor megértették a tanítványok, hogy Keresztelő Jánosról szóla nekik.”

d./ Lukács (1:17) És Zakariás főpapnak megjelenék az Úrnak templomában egy angyal és kijelenté neki, hogy fia fog születni, kit Jánosnak fog nevezni, ezen szavakkal: „És ez előtte fog járni

az Illés lelkével és erejével, hogy térítse...” Krisztus maga jelölte meg tehát Keresztelő Jánost Illés próféta reinkarnációjának.

2./ *Máté (16:13-15.)* „Mikor pedig Jézus Cezarea Filippi környékére méné, megkérde tanítványait, mondván: Engemet, embernek fiát, kinek mondanak az emberek? Ők pedig mondának: Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek; némelyek Jeremiásnak, vagy egynek a próféták közül.” Jézus ekkor megkérde őket: „Ti pedig kinek mondotok engem? Simon Péter pedig felel-vén mondá: Te vagy a Krisztus, az élő Istennek fia.”

Íme, figyelemreméltó, hogy egyrészt a tanítványok magától értetődő módon beszéltek egyik próféta újrászületéséről, másrészt, hogy Krisztus nem utasítja vissza a tanítványok felfogását a reinkarnációról, amit ő biztosan megtett volna, ha a Tőle kiválasztott tanítványok tévhitet vallottak volna.

3./ Érdekes mondást találunk *János evangéliumában (9:1-3.)*. Jézus meggyógyított egy vakon született embert. A tanítványai kérdék Őt: „Mester, ki vétkezett, ez-é, vagy ennek szülei, hogy vakon született?” - Felelé Jézus: „Sem ez nem vétkezett, sem ennek szülei; hanem hogy nyilvánvalókká legyenek benne az Isten dolgai.”

Értelmetlen lenne a tanítványok kérdése, hogy vétkezett-e a már vakon született ember, *ha nem tételezték volna fel, hogy a vétek már egy előző életben megtörtént, mert hiszen a jóvátétel állapota már a vakon születéssel megkezdődött.* - Krisztus ismét nem utasítja vissza tanítványainak ezt a felfogását, hanem más okot, Isten dolgainak kinyilatkoztatását nevezi meg. Ez a csodatétel tényleg nyilvános tárgyalásokat idézett fel a farizeusokkal. A tanítványok kérdését a teológusok azzal a megjegyzéssel magyarázzák, hogy az újjászületés tana a zsidóknál igen el volt terjedve. Ez a magyarázat azonban nem dönti meg azt az álláspontot, hogy Krisztus előtt az újrászületés tana nem volt idegen. Egyrészt, mert azt nem utasította vissza, másrészt feltehető hogy a Mesterüket már régóta követő tanítványok ilyen kérdést nem tettek volna fel, ha ezt csak elavult tévhitből merítették volna.

4./ Nagyon érdekes vita téma lehetne továbbá Krisztus beszélgetése Nikodémussal, melyet *János evangéliumában* (3:1-12.) találunk. Mint ismeretes, Nikodémus éjjel elment Jézushoz, és többek között azt mondta neki, hogy „senki sem teheti e jeleket amelyeket Te teszel, hanem ha az Isten van vele.” Jézus feleletében utal arra, hogy ezt csak az teheti, ki lelkiileg újjászületik. Azt mondja: „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja az Isten országát.” Nikodémus kétségek közt kérdi, hogy születhetik-e valaki egy anya méhéből újra? Jézus felelé: „Bizony, bizony mondom neked; ha valaki nem születik víztől és lélektől (szellemtől), nem mehet be az Isten országába.”

Bár mi ezekben a szavakban csak annak bizonyítékát látjuk, hogy Isten országába, a mennyországba való bemenetelhez a lelki újjászületés szükséges, vagyis az a már többször megemlített Isten megismerésének állapota, mely csak sokszoros inkarnációval érhető el. Ez körülbelül az Egyház szentjei lelkiállapotának felel meg. Érdeemes tehát elgondolkozni azon, lehetséges-e egyetlen életben ilyen lelki fokozatot elérnie az átlagembernek, vagy inkább ezt a lehetőséget az az isteni kegyelem nyújtja, biztosítja, ha az átlagember a javulásra egy új testöltési lehetőséget kap?! És ezért nem értjük az egyházak merev álláspontját a reinkarnáció kérdésében, bár tudjuk, hogy bizonyos pedagógiai megfontolások is közrehatnak ezen álláspont esetleges revízióját illetően. Vagyis megértjük az ezzel kapcsolatos egyházi aggályokat de azt túlzottnak tartjuk, hiszen elfogadás esetén is lehetnek indokolt fenntartások a gyakorlatban. Mint például a mi alábbi, kellően indokolt álláspontunk *a Névtelen szellem figyelmeztetése alapján*:

*

e./ Miért van elfedve a múltunk, és az oknak alátámasztása egy ténnyel

„Azért nincs megengedve, hogy a testöltést névről-névre bebizonyítsák, mert ha ezt el is hinnék az emberek, nagyon visszaélnének vele; az előbbi életekben elkövetett bűnök miatt megvetnék a javulni vágyót, és a Földön üldöznék. Aki hatalmas volt, a szegénységben is gögös lenne, s a gazdagság utáni kapkodás miatt

még a későbbi unokák is okolnák az ősoket, amiből sok rossz származnék. Az alantas szellemeknek sem szabad emlékezniük másra, csak a legutóbbi életükre, hogy javuljanak. Általában pedig csak annyi emlékezést enged meg a Gondviselés, amennyit képesek vagyunk elviselni. /Névtelen szellem: Közlemények/

*

Hogy ez mennyire bölcs meglátás, álljon itt egy nem is olyan régi (1967) levélváltásból kitűnő nagyon tanulságos, a többszöri élet okait feltáró és magyarázó eset.

Rio de Janeiro Orvos és Spiritiszta Társasága - 1941-ben alapított tudományos kutatóintézet (Ez a szöveg az alanti levél fejrésze. A fenti Társaság ma is létezik, de más néven és célkitűzéssel: „Instituto Internacional de Projeciologia”)

„Rio de Janeiro, 1967. júl. 26.

Kedves Bánky Róbertem! (Bánky Róbert egy budapesti családi spiritiszta kör vezetője volt.)

Nagy örömmel és Isten iránti hálával nyugtázom azon levelének vételét, amelyben eszperantó nyelven - amint én azt kértem - közli, illetve beszámol B. Iván testvér egészségi állapotáról, aki Budapest városában lakik. Elmebeli diagnózisa: maniaco-depressio pszichózis, és akit a Rio de Janeiro Orvosi és spiritiszta Társasága a távolból, azaz innen Rio de Janeiro városából kezel szellemi megszálltság ellen, ami az ő igazi betegsége. **Levele azt állítja, hogy az illető teljesen rohammentes és elméje tiszta.** A megszállástól való megszabadítása érdekében egy külön e célból összeállított - húsznál több egységből álló mediális lánc segítségével tíz ülésre idéztük meg a megszálló szellemlényeket. **A Társaság vezető szellemlényének kijelentése szerint B. Iván kigyógyult, de a gyógyulás tartóssága érdekében még szükséges 6 ilyen ülés, amit meg is tartunk** hetenként szerdán 15:20 órakor. Az eset tudományos szempontból nézve gyönyörű; a Társaság alapja a tudomány, eszköze a vallás, végcélja az erkölcs. Az első ülésen egymást követően egy orvos és egy földműves szelleme nyilatkozott meg - mindketten a XIII. században éltek - Jósé

da Silva Lopez médiumon át, akinek alig van elemi és középiskolai iskolázottsága, ez utóbbi félbemaradt, és akiről köztudomású, hogy semmi más nyelven nem beszél, mint a Brazíliában használatos portugál nyelven. Az ülésen véletlenül jelen volt egy magyar nő is, aki kérésemre figyelte azt, amit a szellemlények a médium hangján különös nyelven mondtak. A nevezett úrnő kijelentette, hogy az orvos szellem lény magyarul kezdte, azután áttért németre és angolul fejezte be beszédét. Ez a szellemlény többet nem nyilatkozott meg. A következő üléstől kezdve kizárólag Iván fő megszállója kezdett nyilatkozni egy öreg, fekete köténytyes (ugyancsak jelenlévő tisztánlátó médium közlése szerint) paraszt szelleme. Ez egy nehezen felismerhető nyelven fejezte ki magát és médiumi úton azt állították, hogy ezt a dialektust beszéltek időszámításunk 1249. évében Újpest helységében. Így nem érthettük meg egymást mivel én, az oktató portugálul, a megszálló pedig egy holt nyelvet beszélt. Akkor szembe jutott a **telepatikus oktatási mód**: *Balkezemet Jézus nevében a médium torkára téve gondolatban mondtam el mindazt, amit előszóval mondtam volna el a szokásos módon. A szellemlény mindent megértett, amit így telepatikus parancsra közvetítettem. A telepatizáció során az én gondolataim képpé változtak át - legalább ez a munkafolyamat feltételezése - és az akit oktattam, a látott képekben követte érvelésemet. Érdekelte őt, mert sírt, nevetett, mosolygott, csodálkozott, felszisszent, feldühödött, vagy megalázkodott, - egyszóval teljesen aszerint viselkedett, - értette tökéletesen azt, amit én vele telepatikus úton közöltem. S hogy a telepatizáció jól működött, erre a legvilágosabb bizonyíték az, hogy a megszálló szellemlény eltávozott, és a beteg meggyógyult!*

Ha azt mondanám, hogy ez az oktatási mód újítás, ezt arra alapítom, hogy sehol a világon nem csinálják. Ezt annak alapján jelentem ki, hogy az ide vonatkozó hazai és teljes külföldi irodalmat áttanulmányoztam. Az igaz, hogy Tibetben rendszeresen összeül 300 láma-szerzetes, és telepatikus módon oktatja a környezetében tartózkodó szellemlényeket. De e két eljárás nem azonos. A lámák oktatása kollektív, általános jellegű, és meghatározott

lényekhez intézik azt, viszont a mi társaságunké egyéni; azt bizonyos célra (vezetői engedéllyel) odaidézett szellemlényhez intézzük, hogy meghallgassa az egyéni - kizárólagosan őt érintő - oktatást. Íme, ebben az esetben mi is a helyzet? Erről így tájékoztat minket médiumi úton Jézusunk szolgája, Társaságunk legfőbb szellemi vezetője:

„A megszállás abból az olthatatlan gyűlöletből származik, ami akkor lett úrrá a mai megszállón, amikor B. Iván a feudális korszakban főúr volt, s birtoka Budapest és Csehszlovákia határa között, kb. Újpest mai területét is magába foglalva terülhetett el. Ott folyt te az a dráma, ami mindennek kiindulója, s ott egy helyi különös nyelvet beszéltek. A megszálló földműves (jobbágy) volt, akinek egy gyönyörű leánya volt. A főúr szemet vetett rá. Elrendelte, hogy rabolják el, és zárják be a kastély tornyába. Ennek mozgó padlója volt, ami egy mindenféle kígyóval tele verembe nyílt, az ő rémületére. A leány azonban olyan erkölcsi erővel rendelkezett, hogy nem engedett a kényúrnak. A főúr azonban erőszakot követett el rajta. Itt élt vele 8 évig. Amikor azt teherbe ejtette, megparancsolta kastélya őreinek, hogy tegyék ki az apja házának kapujába, s hagyják ott. Ennek láttán az apa feldühödve felfegyverezte magát egy rövid görbe késsel - a mai tör ősével -, s a legelső alkalommal, egy ünnepségen, rárontott a földesúrra, hogy megölje. A főúr - mint hűbéresei, jobbágycsapatjai és birtokainak teljhatalmú ura - megparancsolta, hogy testőrei példás büntetés fejében ott helyben vágják le mindkét kezét. Ezután a földesúr saját orvosa bekötözte a csonkokat és hazaküldte. Mikor a viselős leány meglátta kezek nélküli apját, megtébolyodott. Így örülten halt meg hamarosan, viszont a megcsonkított apa túlélte leányát.”

Az oktatás abból állott, hogy telepatikus úton előadtam neki a történetet, (amit természetesen a kör szellemi vezetőjétől tudtam meg előzetesen!) **amikor azonban azt is meghallotta, hogy azért kellett elveszítenie kezeit, mert előző életében ő (a megszálló) - mint hatalmas olasz főúr Etiópia, a mai Abesszínia területén - maga vágatta le egy olyan szegény ember két karját, aki belopózott kertjébe, és éhező családjának három tökö-**

lopott; tehát az ok és okozat törvényének ereje folytán el kellett veszítse kezeit! Meggyőződött végre, hogy ha egy testöltése során levágatta egy felebarátja kezeit, elkerülhetetlenül el kellett veszítenie kezeit, vagy még abban, vagy egy következő testöltés során. Ilyen körülmények között - ha jól megvizsgáljuk a tényeket - a földesúr (B. Iván) nem volt más, csupán eszköze volt a szellemi fejlődést uraló törvénynek. (Az esetet így lehetett végül is összefoglalni: Ha ő (a megszálló) maga volt az, aki egy előző életében ezt a szerencsétlenséget magára zúdította; a későbbi életében a karma ereje folytán minden körülmények között kezek nélkül kellett maradjon. Hogy a törvény eszköze a földesúr (B. Iván) lett, vagy valaki más, az nem fontos; részletkérdés). **Az oktatás alapérvelése ez volt, és tárgyilagossága, meggyőző volta eredményeképpen meggyőződött, hogy nincs értelme tovább boszút állani mostani áldozatán.**

Az elmondottakra tekintettel arra kérem testvéremet, hogy a tanulmány kiegészítése érdekében - a magyar lexikonok, tudós egyetemi tanárok, vagy a magyar nyelvészek specialistái segítségével igyekezzék megállapítani, hogy milyen nyelvet, vagy nyelvjárást beszéltek 1249. évben a mai Újpestnek megfelelő területen, és megkérdeném azt is, hogy elküldjem-e azt a magnószalagot, amire fel van véve Társaságunk elnökének párbeszéde a szellemlénnyel, amit tolmáccsal, vagy amit tolmács nélkül mondott? Mivel az új ülésorozat vége szeptember 6-ra esik, kérem Testvéremet, hogy 7-e után írjon, s abban tájékoztasson Ivánnak az utolsó levele és a jelzett szept. 7-e közötti állapotáról. Kérem Istent, adjon békét és boldogságot Testvéremnek és a többi magyar Testvéreknek, és maradok mindig segíteni kész testvére: Arthur Massena elnök.

További tények:

Nem nyugodtam addig, amíg B. Ivánnak a fenti levél dátumát követő időbeni sorsáról ki nem deríték valamit. Pár évvel ezelőtt sikerült is telefoni kapcsolatot teremtenem B. Ivánnak Budapest egyik külső kerületében élő második feleségével. Tőle annyit tudtam meg, hogy B. Iván valóban meggyógyult a fent ismertetett brazil szellemi gyógy mód következtében. Erről azonban nem kívánt részleteiben nyilatkozni, mert sok mindent még ma sem képes

*önmagában feldolgozni. (Csak sejtéseim vannak, hogy mi állhat ennek hátterében?!) Megígérte azonban, hogy ha ez az élményfeldolgozás sikerrel végződik, meg fog keresni egy beszélgetésre. Még annyit, hogy B. Iván 1986-ban hunyt el 51 éves korában, a braziliai gyógyítás előtt pedig kezelték őt **sikertelenül** a régi lipót mezei Elmegyógyintézetben is.*

* * *

f./ A témához tartozó még frissebb hírként hozzuk örömmel az új ELIXÍR 2000/júniusi számában közzétett alábbi híradást, és egy riportot Csongrádi Katával, aki szerint a reinkarnáció sok problémára feleletet ad.

CSOPORTOS REINKARNÁCIÓS MEDITÁCIÓ

VEZETI: GALAMBOS RÓZSA

A reinkarnáció alaptörvénye szerint az embernek vállalnia kell cselekedetei következményeit. Sorsunkat alapvetően a korábbi életeinkben elkövetett tetteink határozzák meg. Jelen életünk döntéseit nagymértékben befolyásolják a velünk született hajlandóságok, azok a lelki és szellemi tartalmak, amelyekre inkarnációink során szert tettünk. Tudatunk fejlődése szempontjából ezért rendkívül fontos, hogy megismerjük valódi önmagunkat. Csak akkor léphetünk egyre magasabb lépcsőfokokra, ha az állandó javítás, korrigálás szándéka vezérel minket, elsősorban önmagunkkal szemben. Ebben a nehéz, ugyanakkor a megújulás csodálatos érzésével kísért munkában segíthet a **reinkarnációs meditáció**. A jógatechnikán, a hindu filozófián és hitrendszeren alapuló módszert Brayan Jamaisson, kaliforniai pszichoterapeuta fejlesztette ki. A résztvevő mindvégig megtartja az önkontrolját, tehát nincsen szó mély hipnózisról. A semleges kérdésekkel irányított imagináció célja az, hogy felszínre kerüljenek a meditáló előző életeinek érzelmi lenyomatait, amelyek leginkább hatással vannak a mostani életére. A technikába be vannak építve bizonyos önvédelmi mechanizmusok. Erre azért van szükség, mert így csupán annyi emlékeanyag kerül a tudatosság szintjére, amennyit az egyén be tud fogadni és fel tud dolgozni. A csoport vezetője nem tesz

fel személyhez szóló kérdéseket és nem kötelező megosztani vele a tapasztaltakat. A meditáció alatt a résztvevő érzelmi világa, belső indíttatása feltárul, a probléma mögött rejlő valódi ok nyilvánvalóvá válik. A meditáló átéli a feltörő negatív érzelmeket, majd a terapeuta irányításával, belső, gyógyító énje segítségével feloldja azokat. Az imagináció során nem derül ki, hogy az egyén adott esetben a társadalmi ranglétra mely fokán állt. Ez nem fontos, mivel eltereli a figyelmet a lényegről, s az ego-én megerősödéséhez vezethet. Jamaisson módszere önmagunk jobb megismeréséhez, a lelki, tudati fejlődés útjára vezet.

*

A 28-29. oldalon pedig ez áll:

g./ Közelkép:

Csongrádi Kata

Az a bizonyos kis zug a lakásban, ahol édesanyjával és párjával. S. Nagy Istvánnal - továbbiakban ES, mert Kata így hívja - él.

- Mitől vagytok ti együtt az ES-sel? Lássuk be, senkinek sem jut eszébe: milyen összeillő pár!

- Szeret, és én szeretem őt. Ő egy nagy lélek. Kis lélek kicsit szeret, nagy lélek mindent nagyon csinál. **Egyébként is ő az én karmám.** Az asztrológus azt mondta: „Kata, ha maga nem lesz mellette, ez az ember meghal.” Hát ennyire erős a kapcsolat.

- És te elhitted?

- El. Persze, az ES is riogatott velem, volt ebben kicsi zsarolás is, sőt a bajom is következett nemegyszer. Infarktusa volt, beállt a klinikai halál... Naponta küzdünk érte... inkább én küzdök. Mert élnie kell, mert feladatai vannak, mert minden szeretetet, törődést megérdemel... és én boldog vagyok, hogy ilyen nagyon jó emberrel élhetek. Ez annyira egyszerű, nem?

- Szerinted a karma miben nyilvánul meg?

- A világegyetem jó könyvelő. Tartozik és követel. Amit teszünk, annak mindig van következménye. Nem lehet kibújni

alóla. Egyetemes a megítélés. Mindenki mindent visszakup, ha nem most, akkor legközelebb.

- *Inkarnáció?*

- Egyre jobban összeáll a kép. Keressük a hovatarozást. Kérdezzük miért jó itt, és miért nem máshol, s vele miért nem. Annyi bölccsel összehozott a sors, megértettem és elfogadtam, hogy még véletlenül sincsenek véletlenek. Mindenkivel dolgom van, akivel találkozom. Lehet, hogy csak egy üzenetváltás erejéig vagy némi adósságtörlesztés ürügyén. Egyszer egy kanadai asszony magnóra mondta az én előző életeimet. Szerinte mindig uralkodó voltam: Kínában is, Egyiptomban is, sőt perzsa hadvezérként is látott. Ma már sokkal jobban értem, hogy miért érzem különösen magam bizonyos helyeken. Például annak idején Tunéziában, Karthágóban szörnyű volt, haza akartam jönni. Az volt a kényszerképzetem, hogy meg akarnak ölni. Talán hihetetlen, de két évvel később az a bizonyos kanadai asszony elmesélte, hogy ott engem, előző életeim valamelyikében, leszúrtak. Amikor Egyiptomba utaztam, minden arab Amirának szólított és nagyon-nagyon szerettek: csak később tudtam meg, hogy a szó hercegnőt jelent. Otthon éreztem magam a piramisok világában, ismerősnek tündek az ékirások, minden, ami körülvevett. Tudod, hogy az egyiptomiak nem sokra tartják az európai nőket, de engem nemcsak szerettek, hanem szinte szolgáltak is, ma már majdnem bizonyos vagyok benne, hogy ott is éltem.

- *Tudod, hogy ez nem elfogadható mindenki számára! Sokan butaságnak tartják az egész elméletet.*

- Nem baj. Nem az a fontos, hogy mások mit gondolnak, hanem az, hogy amit akár a múltban, akár a jelenben megszenvedtem, azáltal mit tudok átadni másoknak, mennyit tudok javítani a lelkiállapotukon. Mindig is irritáltam a negatív kisugárzású embereket, pedig nem bántok soha senkit, mert tudom, hogy mindenki megfizet mindenért. Akik engem valaha bántottak, ma már megbánták nagyon, pedig megbocsátok mindent. Hiszek abban, hogy mindenkit valamilyen feladattal küldenek a Földre. Testet kapunk és küldetést. Az élet olyan, mint a közlekedés. Tele van jelzőlámpákkal. Át lehet menni párszor a pirosra, és be lehet hajtani a zsákutcába, de időpocsékolás. Előbb-utóbb mindenkinek be

kell töltenie a hivatását. Aki nem figyel a jelekre, vagy tudatosan szembeszegül velük, annak nehezebb, rögzőbb, hosszabb az útja.

- *Te hogyan ismered fel a jeleket?*

- Figyelni kell és érzékenynek lenni másokra. Többször voltam közel a halálhoz... az erőszakos halálhoz is... de mindig megvédték valami vagy valaki. Mindig rend lett, és mindig kiegyenlítették helyettem a számlát. A jóság nem elég. Erősnek kell lenni. Csak akkor van esély a talpon maradásra. Az egész életem arról szól, hogy figyelek apró mondatokra is, eseményekre, de hívó szóra is.

- *Jól vagy?*

- Igen. Optimista vagyok. Amikor a legnagyobb bánataim voltak, mindig szavakba sírtam őket. És tudod, mi lett a vége: mások mulattak a szenvedésből született verseimen.

- *Tudod, hogy mi a dolgod?*

- A szolgálat, mások lelkének szolgálata. És ehhez csak eszközöket kaptam: testet, énekhangot, írásvágyat és készséget, társakat, segítőkét. Tán észre sem veszi a közönség a vidámság és könnyedség közepette, hogy mi minden bújik egy-egy előadás közben a szívükbe. Minden egy vagy inkább a Nagy Terv szerint történik.

- *Jövő?*

- Nemrég álmomban megjelent Bajor Gizi. Annyira különös útmutatást kaptam tőle, hogy sírva ébredtem. Most várok egy faxot, hogy az ő szellemében továbbléphessek. A jelet már megkaptam!

Barkó Judit

*

h./ Aki pedig a témáról még többet szeretne tudni, annak melegen ajánljuk Alexander Gosztonyi: A reinkarnációtan világa című 1999-ben megjelent német nyelvű könyvét (Auflage Windpferd Verlagsgesellschaft mbH, Aitrang), amely átfogó alapmű a reinkarnáció tanának történetéhez, bizonyíthatóságához és alkalmazhatóságához, továbbá annak jelentősége a pszichológiára és

a keresztény világnézetre. A magyar származású, de régóta Zürichben élő filozófussal és az előző életre visszavezető gyógyász szerzővel baráti kapcsolatban állunk, sőt a szellem és lélek fogalmi elhatárolása tekintetében teljesen egy véleményen vagyunk, amit írásban is dokumentáltunk. A könyv részletesen bemutatja, hogy az ismételt földi élet, a reinkarnáció, nem pusztán elképzelés vagy csak hipotézis. Ismerete sokkal inkább konkrét tapasztalatra támaszkodik, amely minden ember részére nyitva áll. A szerző, aki négy évtized óta az előző életre visszavezetés gyógyászáként működik, a könyvben minden olyan fontos kérdéssel foglalkozik, amelyek a reinkarnációval összefüggésben állnak, egyben történelmi áttekintést ad a különböző reinkarnációs tanokról. A könyv kiválóan alkalmas bevezetésül mindazok részére, akik komolyan érdeklődnek a reinkarnációs tan iránt, és lehetőséget ad azoknak is, akik a reinkarnációval már foglalkoztak, de ismereteiket kibővíteni akarják. Akik pedig életük értelmét keresik, azoknak alapvető tanácsokat ad és megérteti, hogy a reinkarnáció hátterében egy nagyvonalú belső fejlődési processzus áll, hogy Istenben bízva élni tudjunk. A reinkarnáció kérdésével ma mind a teológusok, mind a pszichológusok, pszichiáterek szembesülnek. Keresztény teológusokat egyre sürgetőbben felszólítanak, hogy vizsgálják felül világképük alapjait és hittanuk filozófiai téziseit. Hasonló módon áll a kérdés a pszicho-gyógyászok részére, hogy a gyógyászatban ne csak tüneti kezelés, hanem a pszichikai zavarok és betegségek valódi okainak megszüntetése történjék, mert az okok nagy része előző életekben keresendő.

* * *

V. Fejezet(*)

1./ Különböző vallások és irányzatok viszonylatai a spiritizmus-hoz (a szellemtanhoz)

Az égben minden dolognak megvan a maga dicsősége, mondja Pál apostol. Minden felfogás egy-egy igazság-fonalat rejt magában, mely fonalak összeszővődve együtt alkotják az isteni nagy igazságot. Minden út Rómába vezet, mondja a közmondás, és valóban, a jóakarató szellemek és emberek útja mind-mind az Úr lábához vezet, oda, ahol már egygyólvad minden nézet, ahol tisztára az igazságot keresik, és hiúságból nincs helye az igaztalanoknak, oda, égi Jeruzsálembe, ahol templom nincs, mert a mindenható Isten és a Bárány annak temploma. Lássuk hát, a különböző felfogásokban mit találhatunk meg azokból a tanokból, melyeket az itteni spiritizmus szellemi vezetői hirdetnek a jóakarató embereknek!

Kereszténység és spiritizmus (szellemtan)

A katolikus vallás tanításai úgyszólván kivétel nélkül életre kelnek tanításainkban: **Egy az Isten.** Minden „egy” hármas. Az Isten Összellelem, Őserő, Ősvilágosság. Áll a **Szentháromság**, mármint az Isten **hármassága az Ő működésében**, vagyis egységes a működése a teremtetlen **Atyának, a született Fiú** - azaz a tiszta és tökéletes Elsődök (angyalok) összességének vezetése és a **Szentlélek**, - azaz a tiszta és megtisztult másod (embrió) teremtetésű szellemek működése következtében. A Fiú, **Krisztus**, az Üdvözítőnk, a zsidóknak megígért Messiás, aki **Szűzanyától** születik a Földre, Betlehemben, jászolban. Angyalok hirdetik megszületését a pásztoroknak, napkeleti bölcsek jönnek hódolni a zsidók királyának. Ő, kihez hasonló a Földön nem vándorolt, tanította az embereket s tanítása örök időkre szól, mert „...ég és föld elmúlnak, de az én szavaim semmiképpen el nem múlnak.” Tanait vérrel pecsételte meg, szenved a keresztfán, bár mint Isten Fia könnyen kérhette volna akár száz sereg angyalt is segítségül. Harmadnapon feltámad, és miután tanítványait megerősíti, a

mennybe megy. Mindmegannyi igazság, melyről a megnyilatkozó szellemek tanúságot tesznek. Hogy a különböző „keresztény” és „keresztyén” felekezetekben Krisztus személyére, azaz az Atyához és az emberekhez való viszonyára nézve némi eltérések mutatkoznak, érthető, ha meggondoljuk, hol vagyunk mi emberek, bukott szellemek, s hol van tőlünk a Fiú, a szellemi kettő, az alfa és omega, a Közvetítő a teremtetlen Atya és a másod-teremtény, az 1 és a 3 között! Az elsődök egyrésznének bukása és az érettük létbehívott másod szellemteremtény, a szellemi három /3/ ugyanis, nem érheti fel a nálánál lényegben magasabb **szellemi 2-t, a Fiút (vigyázat, nem tévesztendő össze a lelki 2-vel, azaz Isten „legyen” szavával életrekeltett Mindenségnek, vagyis $1+0=10$ -nek anyai kettős életprincípiummal!)**, s így érthető, hogy némelyek Őt az Atyával azonosítják, mások pedig szinte az emberi létig vonják le!

De minden keresztény vallás azért Őt állítja oda követendő példaként, s ebben a közös vonásban az igazság hangja pendül meg. Aki Őt követi, üdvözülni, elnyeri az örök életet. Övele lesz egygyé, amiként Ő egy az Atyával, hiszen Ő maga ígérte ezt. „Bűneinket felvitte a keresztfára”: példájával, működésével hathatósan megkönnyítette a jóakarató szellemeknek a javulását, a gyors haladást Őhöz, lehetővé tette a bűn elhagyását, a „hatványozódást” (evolúciót). „Érettünk töretett meg a keresztfán”: megmutatta, miként hordjuk a keresztet, viseljük az igát, hogy az gyönyörűségessé váljék. Magára vevén óriási szenvedéseket, **megindította az ördögnek, a bukott elsődöknek (angyaloknak) megváltását a már hazafelé tartó** (visszafordult „Évák-Ádámok”) **másodteremtények bevonásával**, vagyis lehetővé tette a tiszták által tisztán, de legalábbis a tisztulás érzetével való hordozását a szenvedésnek, ami által a világ bűnei következményeinek (karmájának) fájdalmas hatását csökkentette. Ezáltal elhozva a megbocsájtás, a kegyelem lehatolását a Földig a törvény rideg merevségével szemben, példájával egyúttal úgy hatva, hogy a jóakaratók is részesülhessenek e megbocsájtásban, az ő érdemében. **Szentkereszttség, Úrvacsora, mindmegannyi „szentség” tanításaink szerint is. A spiritizmus (szellemtan) tehát az életté**

vált kereszténység, az Úr által beígért kinyilatkoztatása a Vigasztalónak, a Szentléleknek, a tiszta szellemeknek. De nem pusztán Krisztusnak név szerint való elismerése, hanem a vágy Őt követni, teszi az embert igazi kereszténnyé és igazi spiritisztává!

Zsidóság és spiritizmus (szellemtan) (*)

Hallatszott a szó a pusztában: „Egyengessétek az utat Uramnak” - a szó Éliáé volt - „aki eljövendő!” S eljött az, akinek Élia (most keresztelő János!) nem volt méltó megoldani saruját, az Úr, a Messiás, számárháton vonult be Jeruzsálembe, hogy Cionból jöjjön ki a Tanítás és a Tóra Jeruzsálemből. „És csinálának vele amit akartak... s nem volt neki semmije.” „A zsidóság jórésze nem ismerte fel Benne a Messiást.” Az emberiségnek az a csoportja, mely Izrael népének, az „Úr harcosá”-nak nevezi magát, mint csoport, ma sem ismeri fel Krisztusban a Messiást. Csak egyesek voltak akkor is, ma is, akik követték és követi Őt, s rálép így a megváltás útjára, arra az útra, amelyen való járásra a zsidóság rendeltetett. A zsidó vallás szerkezete alkalmas arra, hogy a megváltás gondolatát befogadja, hogy elbírja a Messiás megismerését és felismerését. „Dogmája” tulajdonképpen csak egy van: „Egy az Isten”. Sehol nincsen szent könyveiben megírva, hogy Jézus Krisztus nem a Messiás, s így e vallás liberalizmusa könnyen megengedi Krisztus követését zsidó kereteken belül is. Sőt Krisztus tanításának, cselekedeteinek ismerete teszi csupán lehetővé a Tórának, Mózes Könyvének, meg a Bibliának követését, mert Ő mutatta be, miként értelmezendő valójában a „Szeresd Istent mindenekfölött és felebarátodat, mint tenmagadat” tételt, amelyről pedig egyike a legnagyobb zsidó bölcseknek, Hillel is elismerte, hogy ez tulajdonképpen a Tóra. **Ő, az Úr, az Isten legfőbb angyala és megszemélyesítője**, Izraelnek Királya, ki Mózesnek a Szináj hegyén adta a Tórát, akinek az Atya az összes Erőket rendelkezésére bocsájtotta, aki Izraelt kivezette Egyiptomból, a rabszolgaság hazájából, **ő az Elsőd, a legmagasztosabb lény**, akit csak ember elképzélhet, eljött, hogy elvezesse az

igazi ígélet földjére, jobb világokba az Ő népét a Föld rabszolgaságának hazájából. Aki követi Őt, el is vezeti azt oda, s Jeremiásnak nem kell többé siránkoznia: „Vezess vissza Urunk Istenünk.” Az igazi peszach, húsvét ünnepe ez, az igazi megváltásé, mert azok, akik követik Őt, méltók lesznek erre, hiszen részt vállalnak Uruk áldozatából. A megváltás nemcsak belső élmény, mint sokan hiszik a zsidóságban, hanem külső is, Jézusnak személyével, a Messiás fizikai megjelenésével összefüggő. S a Bárány vére, azon a napon ömlött ki, hogy megtermékenyítse a földet, meg hozza a megszabadulást - nisszán hó 15-én - amelyen az Egyiptomból való megszabadulás is bekövetkezett, s ezért vált a peszach egyúttal a nagy megszabadulás szimbólumává azoknak szemében, akik e napon megváltásukat ünneplik. S eljöttek a szellemek, hogy tanúságot tegyenek Isten Fiának megváltási munkájáról. Bár támadna már fel, amiként halottaiból feltámadott az Úr, azoknak a lelkében is, akikben ő még halott! Mert nem az az igazi izraelita, Ábrahám fia, aki a vértől fogva az, hanem aki szellemtől az, aki elismeri Urát, és így belép Ábrahám igazi ivadékai közé, azok közé, akik számosabbak lesznek, mint a tengerparton a főveny.

Keleti tanítások és a spiritizmus (szellemtan) (*)

Ha az emberiség bölcsője nem is a Kelet, de az Istenségre és szellemvilágra vonatkozó filozófiáknak mégis csak a kelet a hazája. A Kelet népei befelé fordított tekintetükkel sok olyan tantámasztottak meg, melyek az általunk is felismert igazságnak részeként tekinthetők. Ott állanak a régi indus tanok, emitt van Buddha tanítása, ki Azóra világosságának mondatik. Errébb, Irán vidékén a nagy Zoroaszter áll, még idebb találkozunk az egyiptomiak, görögök ismereteivel, hogy Izrael népen át Krisztushoz eljuthasson a Kelet világa mihozzánk is. Pregnáns módon megtaláljuk Keleten az **újraszületésre (reinkarnációra)** és a következők törvényére (karma) vonatkozó ismereteket. **Buddha tanításaiból azt is megtudjuk, hogy a bűn (a bűnös vágyak) visznek az anyagi világba, a szenvedés világába születésről-születésre (reinkarnáció),** de megtudjuk azt is, hogy a bűn elhagyása

együttal a megszabadulásra, az üdvösséghez vezet, a „Nirvánába”. A lét világában **minden egy nagy törvény (dharma)** keretében történik, mely mindeneket jóságosan vezet. Más helyen látjuk a világosság és sötétség harcát (Ormuzd és Ahriman), halljuk a világosság angyalának (Krisztusnak) jövetelére vonatkozó jóslatokat, felcsillan a duál-törvény („És teremté az embert férfiúvá és nővé”), de a koronát, Isten ismeretét is megtaláljuk már a hinduknál (Bhagavatt Gitta) és legkifejezettebben a zsidóknál. Minden elő van készítve arra, hogy a világosság angyalát, Krisztust befogadja. A hinduknál, a zsidó kabbalistáknál tanításainkkal szóról-szóra megegyező részeket találunk. Ismeretes az Isten hármas természete, a teremtés menete a „*Szellem, erő, anyag*”-ban ismertetett elvek szerint. A keleti tanítások a jelen küszöbön álló szellemi korszakban is reneszánszukat látszanak élni. Nagy tanítók Európában is hirdetik e tanokat (teozófia, antropozófia, mazdaznan stb. nevek alatt), akik mind a megváltás célja felé gyülekező emberszemléket gyűjtik maguk köré. Bár követnék mihamarabb legtiszteltebb tanítójuk, **Buddhának példáját, ki Péter apostol alakjában jött tanúságot tenni a Világosság angyala: Krisztus mellett, s aki ma Máriaival, Jézus anyjával együtt a mi egyleti életünket és a spiritizista mozgalmat is vezet.** Mert nem az az igazi buddhista, ki magát Buddháénak mondja, hanem az, aki szellemileg követi az igazságot, mindenekfelett szerető tanítómesterét.

Tudomány és spiritizmus (szellemtan) (*)

A tudomány is keresi az igazságot. És minthogy keres, tehát talál és találni fog a jövőben is. A tudománynak hatalmas szerepe van a fölvilágosítás körül, mert főleg a babonában és vallási formalizmusban tespédő gondolkodást, mely a középkorban a boszorkány égetésig fajult, és minden józan gondolkodást kiölt, egyszer csak ki kellett irtani, hogy a további haladás lehetővé váljék. A tudomány, különösen a természettudomány józan racionalizmusa sokban hozzájárult ahhoz, hogy a bűzhödtt anyaggal teli tömlők kiüríttessenek, és új bor befogadására alkalmassá válja-

nak. Az egzakt tudomány megfigyelő és kísérleti módszerei alapján állva, spekulációra, elhívésre nem akar semmit sem elfogadni, s csak a kézzelfoghatólag, esetleg matematikai apparátussal bizonyítottat hajlandó eltérni birodalmában. A tudomány elhódított az egyháztól olyan területeket, melyekre nézve az egyház nem volt illetékes és amelyeken a Bibliából tévesen értelmezeti passzusokkal uralkodhatni vélt. Később maga az egyház is belátta tévedését, s ma már általánosan elfogadott tény, hogy a Föld mégis csak mozog. Ha nincsenek a fejlődéstannak a darwinizmusnak oly bátor szószólói, sok-sok dologról nem eshetnék ma szó, amely pedig szellemtanunknak is alkatrészét képezi, persze szellemi értelmezéssel. A természettudomány szerint **a természeti jelenségeket törvények uralják**, azaz bizonyos rend áll fenn a világegyetemben. **Ugyanezt valljuk mi is**. Ha eleddig ismeretlen jelenségek lépnek fel, akkor a tudomány ezeket még meg nem ismert természettörvényeknek tulajdonítja, s így elfogulatlan szemmel tekintve, a tudomány *ab ovo (eleve)* nem tagadhatja a csodákat, helyesebben a csodálatos jelenségeket, mert azokat legfeljebb még fel nem ismert természettörvények hatásának, a csodák végrehajtóját pedig nagyobb ismeretekkel felruházott lénynek kell elismernie. E téren sem áll fenn közöttünk nagyobb eltérés. A fejlődéstan elvei szerint az élőlények (és mi az, ami nem volna élő!?) **változásoknak, fejlődésnek (evolúció), visszafejlődésnek vannak alávetve. Mi is ezen a nézetten vagyunk**. A fejlődés (helyesebben fejlesztés) Isten egyik teremtő elve, mely szerint alkotásait a különböző „napokon” létrehozza. **Az élet-princípium** (a 2-es szám, tehát testünk is, mint harmadlagos élet-erő) úgyszólván kizárólag ily fejlesztő törvényeknek van alávetve, és aki még nem ismerte fel tisztán a szellem létét, amely Isten létbehívó és fejlesztő lényegéből való, és - az egyéni szellembukás ismeretének hiányában - csak a testben látja az embert, akár állhat darwinista alapon is. A tudomány csak annak hisz, amit tapasztal, amit bizonyítva lát.

Mindenki azonban csak a látóköréhez mérten tapasztalhat, láthat, és a látókör tágulásával sok olyan dologról hull le a lepel, amely azelőtt az ismeretlenség homályában volt elrejtve. Ha pld. egy laikust valamely jól felszerelt laboratóriumba bocsátának

be, ott lényegét nem láthatna, hanem csak külsőségeket. Így van ez az emberiség tudományával is, mely csak rövid ideje hatolt be a világegyetem laboratóriumába. Ha azonban az idő múlni fog, mind több és több dolog kerül majd a tudományos megvilágítás körébe, és végezetül nem lesz semmi sem, ami napfényre ne jöjjön. A „véges törvények” helyét lassankint a tudományban is az azokat magukba foglaló „örök törvények” fogják betölteni, és az anyagot mozgó erők mind hatalmasabban fognak felismerettni, egészen az erők leghatalmasabbikáig, a szeretetig. **Az anyag-energia kettőssége mellé harmadiknak oda fog állíthatni a szellem, mint amely akaratával indítja az energiákat, mozgatja az anyagokat, és így ura lévén e kettőnek, a legnagyobb realitást képviseli. És ekkor a tudomány és a spiritizmus össze fog folyni.** A haladás útja azután már nem a megfigyelés és kísérlet lesz, hanem az érintkezés a magas szellemi vezetővel, akik közvetlenül kezünkbe fogják adni a megoldást, amiként a gyári munkás sem közvetlenül a gyárban végzett megfigyelések alapján, hanem a mérnök instrukciója és magyarázata szerint dolgozik. Ismeretes lesz, hogy a világegyetem legfőbb Mérnöke abszolút szuverén Úr, aki sem a törvények, sem az erők által kötve nincs, mert ezek az alkotásai, s mint ilyen, minden instrukciónak tudója Ő. El fogja ismerni a tudomány az összes teremtett erők Urát is, kinek a legfőbb Mérnök ezeket kezébe adta, s Hozzá fog fordulni, ha problémái lesznek, s ez az Úr bőkezű Úr, szívesen feltárja, amit a kérő ember értelme szerint megvilágosíthat, sőt úgy rendezte a dolgot, hogy őt, a problémák tudóját bárki, bármikor megtalálhassa, és igénybe is vehesse, ha csak keresi Őt. Hisz ezért nagy áldozat révén le is jött a Földre! És azt, aki Vele a kontaktust fenntartja, oly bő és fontos ismeretekkel látja el, hogy ezek mellett eltörpül a hivatalos tudomány minden megállapítása. Csak az ilyen ember, vagy szellem nevezhető igazi tudósnak, nem pedig az, aki annak mondja magát, és még az elfogulatlan kutatás alapján sem áll, amely pedig minden hasznos tudás alapelve.

„Mindent megvizsgáljatok és a jót megtartsátok.” /ÉV. 1925/

A fenti dolgozat Szebeni Henrik munkája, amit az Égi Világosság 1925-ben sorozatban hozott. Ő húszas évek elejétől 1937. június 17-én bekövetkezett haláláig az „Égi Világosság” buzgó munkatársa volt S. H. majd Sz. H. jelzéssel. **Mint hithű zsidó ismerte meg a spiritizmuson keresztül Krisztust, s akkor „nem tanácskozott testtel és vérrel”, hanem levonva a megismert igazság konzekvenciáját (következtetését), megkeresztelkedett, s egész életét az evangélium szellemében igyekezett leélni.** A régi tradíciókkal hallatlan nehéz küzdelmeket vívott, míg egészen magáévá tette a „Kegyelem” igazságát, s megszerzte lelke szentélyében a krisztusi evangélium bűnöket oldó és megbocsátó örömét. Ő törekeny testében az az ember volt, aki a „jót a jobbjért” bármikor kész volt odaadni, de előbb mindig maga győződött meg a nagyobb igazság erejéről.

*

2./ „Ismétlés a tudás anyja” jegyében (*)

A címbeli mondás jegyében megismételjük az általunk fontosnak tartott eddigi írtakat:

- 1871. április 21-én Magyarországon, a Budával még nem egyesült Pesten ténylegesen megalakult, hatóságilag pedig 1873. április 30-án engedélyezve lett egy evangéliumi **spiritiszta** egyesület, a „*Szellemi Búvárok Pesti Egylete*”; 1898 decemberében havi lapot indított „*ÉGI VILÁGOSSÁG*” néven, és azon keresztül 1945. januárjáig gazdag szellemi táplálékkal látta el olvasóit. Jött aztán a kommunista diktatúra, és Belügyminisztériuma 1949. július 9-ével feloszlatta az Egyletet, székházát (Tégla u. 13.) elko-bozta, helyén ma (Fényes Elek u.) emeletes irodaház áll. A hábo-rút túlélő tagok és a sok szimpatizáns azonban számos családi körben tovább őrizték és ápolták az Egylet eszmeiségét, amit most az 1994. március 28-án „Szellemi Búvárok Egyesülete” néven megalakult tagság próbálgat feléleszteni.

- Egyébként az Egylet eszmeiségét mindenkor VAY ADELMA alapító tagnak és vezető médiumnak 1870-ben Bécsben megjelent, az egész mindenségről szóló képet felölelő, egyben Büchner Lajos materialista író „*Erő és anyag*” című ateista művére „*Szellem, erő, anyag*” címen adott isteni válaszu könyve

határozta meg. Ez egyenes folytatása volt az Allan Kardec médiumai útján az „Igazság szelleme” általi kijelentéseknek, amelyeknek további kifejtését hozták a József, Béla, Pál és Eszter egyleti médiumok útján jött szellemi közlemények, beteljesítvén ezzel ama krisztusi ígéretet, hogy „*de amikor eljön amaz Igazságnak szelleme, elvezérel majd titeket minden igazságra.*” /Jn. 16:12./

- Mindezekből pedig megtudtuk, hogy

- az univerzumnak és minden létezésnek ősoka és létbehívója a teremtetlen Szellem, az abszolút szuverén Isten /1/, Aki mindennél nagyobb, akarata (őserő) a szeretetben (ősfény) nyilvánul a teremtettség felé, mely utóbbi kettő egy bizonyos kezdetben kiáradván a semmire /0/ az élő-éltető Mindenséget, az anyai adó-elfogadó életprincípiumot /2/ hozta létre, melybe Isten egy-egy szellemi gondolatát helyezve el, ott ennek megfelelő, és önmagukban kettős lényiségű /duál/ „*isteni szikrák: világoosság az Én világoosságomból*”, *angyalok vagy elsődök* /3/ születtek, fejlődtek lényegtörvényük szerinti egy-egy isteni gondolat kiteljesítésére.

- De az időközben nagykorúvá váltak egyrésze gögösen a Teremtő akarata helyett saját elképzelésüket igyekeztek megvalósítani, Istenné akartak lenni. Lázadásuk (bukásuk) ezért a szeretet törvényébe (vonzás-harmónia - rotáció) ütköztvén ellenmozgást (derotáció-taszítás) és sűrűsödést (villamos fluid - káoszt) okozott, végül olyan mértékűt, hogy a törvény őket saját bukott erőanyagukba zárva a delejes ő(anya) napokból kiközösítette, alsóbb világokba (másod stb. napok) utalta, ott várva - az időközben messiási rangra emelkedett - hű elsődök megváltó munkájára.

- Ennek lényege a következő:

Hogy a káosz rendezhető legyen, *kiegyenlítő erőre, és asszimiláló fluidra* volt szükség. Ez a fluid Istenből, az Ő végtelen szeretetéből és a Hozzá hű maradt elsődöktől áradt ki, ami aztán - mint fényesen ragyogó tiszta fluidikus napok - nagy erővel vonzotta és hatványozta a villamos fluidjukban megdermedt, erejük-től megfosztott és halotthoz hasonló állapotú ellentétes szellemeiket. Vagyis az ellentét fluidjával és repulzív erejével együtt a hű elsődökhöz, az egyszerűen körben forgó, rotációs mozgásukat végző ősnapokhoz köttetett. Az ősnapok egyszerűen körben forogtak, és a villamos fluidokat magukhoz vonzották. Ez azonban

- taszító természeténél fogva - önmagának is adott forgást, és így a keletkezett világcsírák kettős forgással keringtek az ősnapok körül, végigjárva a bezárt szellemek ébresztését célzó hat világfokozat állapotait, amiről most csak annyit, hogy - az ott leírtak - a további bukások során ismétlődtek, természetesen sűrűbb és durvább erő-anyagbani működés mellett. A mai földi állapot mögött álló múlt ugyanis még további két szellembukást, és a vele járó erő-anyag mozgásokat zárja magában, de azokról csak a nagy vonalak megértésére koncentrálnunk. Vagyis arra, hogy az isteni szeretet kegyelmi törvénye a bukott elsődöknek megadta a szabad elhatározásból történő visszatérést az ősnapokba, de a szabad akarat magában hordozta a további bukások lehetőségét is, ami - sajnos - másodszor (tudatosan) és harmadszor is (a paradicsomi szellemek buktatása) bekövetkezett, hiszen akkor nem lennénk *a hatodik naprendszer egyik alacsony bolygóján*.

- Mindez nem ellenkezik a Biblia egyes - az akkori értelmi színvonalhoz mért - képletes megállapításaival, a logikai hiányosságokat pedig pótolja. Így például a „fény hordozóinak, a „lux fero”-knak /Lucifereknek/, vagyis az elsődöknek létbehívását és egyrészt bukását, amelyekről Mózes genezise nem tesz közelebbi említést, bukásukról és ennek következményeiről is csak máshol, a Jelenésekben (12:7-9) van szó, holott az elsődök háromszoros személyes bukása nélkül a paradicsomi szellemek (Ádám-Éva) teremtésének célja, valamint bukásuk oka (kísértés) érthetetlen maradna.

- Igaz, ezzel kapcsolatosan eddig csak arra utaltunk, hogy az elsődök egyrésztének bukásával keletkezett káosznak Isten kegyelmi törvénye szerinti rendezését, vezetését a hűn maradt elsődök vették át. Ez nem más, mint a saját megromlott erő-anyagjukba bezárt lázadóknak az Isten *kegyelmi* (természeti) *törvénye* működésével járó ébresztése, megtérésre indítása. **Ennek lényege az, hogy nem a világok lettek előbb, nem az anyag, hanem a szellem és minden esési fokozatban a világok alakultak a szellemekhez, mert hiszen a világok is a szellemek működésének kifolyásai.** Az így keletkezett anyagi világokon a bukott szellemek vezeklés és tisztulás céljából különböző sűrűségű

anyagi testet öltenek magukra azért, hogy a természeti törvények működése (evolúció) a megfelelő formákat létrehozza.

- Azt viszont hangsúlyosan emeltük ki, hogy - a fentiekből következően - mind az első, mind a második létbehívása a szellemeknek az anyai életprincípium /2/ útján és Isten igazi, a semmi-ből való teremtéseként **mennyei síkon, Isten közelében aeonokkal ezelőtt történt. Vagyis tarthatatlan az egyházaknak az a dogmája, hogy Isten a szellemet (szerintük a szellemi lelket) a fizikai fogamzás pillanatában teremti.**

- A két teremtés közötti különbség lényegét pedig a következő idézettel érzékeltetjük:

„A paradicsomi szellemeknek és Isten elsődeinek a létesülése között különbség van. Ezek a szellemek nem oly teljesen, nem oly közvetlenül származtak Istenből, mint az elsődök. Az elsődök Istenhez, az embrió (paradicsomi) szellemek pedig az elsődökhöz voltak hasonlóak, és ezek tökéletességének a fokozata volt számukra célként kitűzve. Az embriószellemek is ugyanazokat az eszközöket kapták haladásuk számára, mint az elsődök, és ugyanaz a duáltörvény egyesítette őket. *Csak lelki természetük, idegszellemük fluidikus állapota szerint különböztek tehát az elsődök származásától, és további különbségként mutatkozik még az, hogy az elsődök közvetlenül az Atyától, a paradicsomi szellemek viszont az elsődöktől kapták az oktatást.*” /„Sz.e.a.” XVI. fejezet/

Magyarázatként még: íme, nem véletlen a Genézisben a teremtés szónak többszámú használata! Továbbá: a lelki természeti különbözőségnek alapja pedig az, hogy az elsődök bukása utáni életprincípium /2/, mint minden teremtés alapja, már megfutotta az alsó világokat is! Az elsődök teremtésekor viszont még nem voltak alsó világok, csak menny, telve Isten vibrációs erejével és ősfénnyel, mely utóbbi kettő áradt ki a semmire /0/ és lett az életprincípium szülőatyja: étellel bíró anyai Mindenség. /„Sz.e.a.” II. fejezet./

Ugyanis: Az életprincípium a természettörvényt gépiesen követve, lelki princípiummá alakul át, és ez elemi lélekké fejlődik, melynek vannak ugyan lelki tulajdonságai, de nincs egyénisége. Miután ezek az elemi lelkek a törvényes és előszabott tisztulási

és kiképzési fokot elérték, egyesülnek mint lélekelemek az ösvilágosságban *csakis a Teremtő akaratából („leheletével”) és ezáltal - ugyanúgy mint az elsődök - duálszellemekként hívottak létbe.* A szellemben Isten e lehelete a halhatatlanságot, az egyén adó (férfi) akaratát, a lélekelem pedig az elfogadó (női) képességét jelenti. Az ember a Földön halhatatlan szelleme által Isten képe, lelke által pedig a természet képe. A szellemi elem egyúttal a férfi, a lelki elem a női princípium, és a bensőleg egyesült duálszellemeknél: ez tökéletesség és egység. (Adelma: „*Szférák a nap és a föld között*” 31. és 33. fejezet)

Íme: „ez az, amit Isten teremtésének, saját maga kinyilatkoztatásának nevezünk és - amint már többször mondtuk - minden egyéb csak az isteni törvények folyománya”, /Emánuel/ melyeknek irányítása a Messiások kezében van, segítői pedig a paradicsomi szellemek, akik bukásuk után is /az eredeti német szöveg szerint!/ a Föld és a Földhöz hasonló világok emberi alakjának iskolájáig hívek maradtak rendeltetésükhöz, hogy összekötő láncszemeket képezzenek az elesett és a tisztánmaradt, a magas és az alacsony szellemek között.” /Emánuel/

Ezek után pedig arra kívántunk válaszolni, hogy miért foglalkozunk a *teremtés, bukás, visszatérés* kérdéseknek ily mértékű boncolgatásával, magyarázásával? Mert az emberiség végre szeretne kielégítő és logikus választ kapni *a honnan, miért és hová létkérdésekre*, egyszerűbben: a világban hétköznapi és végső helyzetére, hiszen az nem olyan, mint amit szeretne, vagyis tudni akarja az eltérés okát, aminek felismerése azonban - főleg pedig annak megélése - nem olyan egyszerű. Ezért a sok tan, a tudomány, a filozófiának, a teológiának számtalan elmélete, okfejtése, de - úgy néz ki - az ember ilyen iránybani tudásvágya kimeríthetetlen. E vonatkozásban és nagy általánosságban két nagy tábor láthatunk egymással szemben állni: *a teremtés pártiak és az evolucionisták táborát. Az elsőt az egyházak, a filozófia szintjén az idealisták, míg az utóbbit a különböző rendű és rangú materialisták képviselik.* A teremtéspártiak az abszolút erkölcsi értékeket féltik az evolúciótól. Félnek, és nem ok nélkül, hogy létrejött már egy, több nemzedék óta létező európai-amerikai embertípus, amely nem vallásos, vagy csak felszínesen az, és nem

ismeri el az Isten parancsait, mi több: közel áll ahhoz, hogy már annak létét se ismerje el. **Az ember önmaga istenévé lesz, és nem ismer el maga fölött semmilyen fölöttes, nála jobb hatalmat.** „Az evolucionizmus elnyomja az emberben az Istenről való gondolatokat, gyengíti képességét, hogy megérezze a természet-fölötti dolgokat, és mindennek alapvető oka a darwini tanok elterjedése.” (Johnson) De akkor miért fogadja el az evolúciót az emberek nagy része és válik - ha burkoltan is - materialistává? Érdemes ezen elgondolkozni! Egyesek rájöttek, hogy már az elemi iskola második osztályában ügyesen megfogalmazott mondatokat csempésznek egyes természettudományos tárgyú tankönyvekbe, hogy a gyerekek az elméletei tényként tanulják meg.

A letűnt rendszerben nálunk is ez volt. Amit Darwin állított, az már eleve tényként szerepelt, nem pedig az egyik lehetséges magyarázatként. És ez még ma is alattomosan meghúzódo módszernek tekinthető - emeli ki ezen helyes meglátást Nemere István is már hivatkozott könyvében. Hát ezért nem győzzük elégszer hangoztatni azon tantételünket, hogy amint **egyedül nem létezhet matematika és egyéb természettudomány, úgy Isten nélkül nem létezhet élet, aminek szeretetét minden ember magában hordozza ugyan, de könnyebb a lelkének, ha tagadhatja annak a földi lét utáni folytatódását, persze csak azért, hogy akkor eleve ki legyen zárva az egyéni felelősségvisselélés.** Pedig ez a legbotorabb álláspont, tipikus struccpolitika, amire csak ráfizetni lehet. Ezért most változtatunk tárgyalási metodikánkon és a mennyei síkon valamikor nagyon régen történt létbehívásunk, és onnani távozásunk körülményeinek további boncolgatása helyett az isteni szeretet kegyelmi törvényének visszavezető állomásaival, azok törvényeivel foglalkozunk, nevezetesen azzal, hogy miként alakul a saját bukott erő-anyagunkba történt **bezártságunk megszűnését követő életben, vagyis a fizikai síkra kerülés lejártaival biztosan bekövetkező halál utáni sorsunk és körülményeink?!** Tesszük ezt Adélma és Eszter médiumok útján létrejött - a spiritiszta irodalom gyöngyeként emlegetett két könyv, **„Szférák a nap és a föld között”, illetve „A kegyelem törvényvilága”** „Szférák” fejezete lényegének ismer-

tetésével. Köztudott, hogy a két médium nem ismerte személyesen egymást, s a két mű keletkezése között is nagy az időbeni távolság. Ennek ellenére a tartalmi hasonlóság szinte azonos! Hogyan lehetséges ez? Csakis úgy, hogy a két médium derekasan kivette részét a krisztusi ama ígéret kiteljesítésében, - amint már mondtuk - hogy... „*de amikor eljön az Igazságnak szelleme, elvezérel majd titeket minden igazságra...*” /Jn. 16:13./ Már a téma kérdésfeltevéséből kiolvasható, hogy most nem fárasztjuk az olvasót azzal a nehéz kérdéssel, hogyan és milyen kegyelmi törvény működése által sikerült a bukott szellemnek - a már többször említett - **anyag-erő bezártságából szabadulnia, és egyáltalán emberként megjelennie a fizikai síkon.** Erre majd azért - megfelelő helyen - újra visszatérünk. Úgy gondoljuk, hogy a felvetett téma tárgyalásához és megértéséhez pillanatnyilag elegendő az a rendelkezésre álló anyag, amit eddig a teremtés-bukás-visszatérés létkérdésekkel kapcsolatosan - az előzőekben pedig ismételten - elmondottunk, feltéve, ha az olvasó magáévá teszi azt az egyszerű vallási hitet is, hogy **a földi életnek a síron túl is van folytatása, mert jöttünk valahonnan és megyünk valahová!** *Ezt még az evolucionisták is vallják, igaz csak az anyagra vonatkoztatva, ami viszont önmagában botorság, logikai bukfenc! Mert:*

Töprengés

*Egynéhány évtized,
ennyi az életem
itt...*

*Utána semmisem?
Hinni ezt nem merem,
mert*

*ha erő és anyag
változva megmarad,
csak*

*értelem, érzelem
nyomtalan tűnne el?!*

*Vagy
mitől a félelem,
ha nincsen semmisem?!*

*De
bennünk a félelem,
valami kell legyen!*

*Így
igazság az lehet,
létet más lét követ
még!*

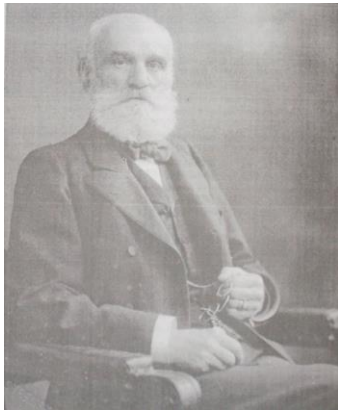
* * *

Folyt. köv. a második kötetben.

FÜGGELÉK(*)

I.

Dr. Grünhut Adolf (1826-1906) 1872-ben, az Egylet világi alapítója és haláláig elnöke

II./1.

**Az „Egylet” legtöbbször idézett médiumának fényképe
Adelma (1840-1925)**

II./2.

**Az „Egylet” legtöbbször idézett médiumának fényképe
Antal (1824-1880)**

II./3.

**Az „Egylet” legtöbbször idézett médiumának fényképe
József (1840-1930)**

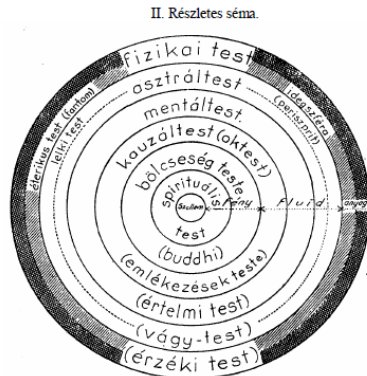
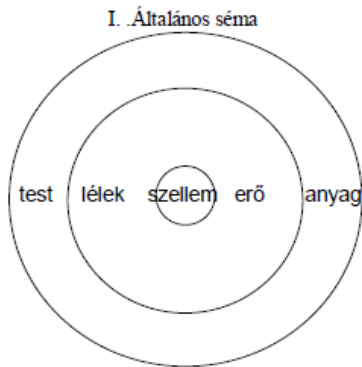
II./4.
Az „Egylet” legtöbbször
idézett médiumának fény-
képe
Pál (1881-1942)

II./5.
Az „Egylet” legtöbbször idé-
zett médiumának fényképe
Eszter (1882-1977)

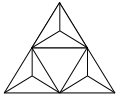

IV.
A trializmus ábrája

1. táblázat

Az őshárom

Számítás módja	Számábrák	Logika	Számítás	Összead
Reális egy		Isten	1	1
Konkrét egy		szellem erő ősvilágosság	1, 2, 3	3
Absztrakt egy		szellem, szeretet, erő, vibráció, ősvilágosság, assimiláció	1, 2, 3, 4, 5, 6	6
				10
Reális kettő		Isten, életprincípium	2	2
Konkrét kettő		szellem, erő, ősvilágosság; életprincípium, attrakció, ódvilágosság	1, 2, 3 4, 5, 6	6
Absztrakt kettő		szellem, szeretet, erő, vibráció, ősvilágosság, assimiláció, élet- princípium, teremtés, attrakció, befogadás, ód, szülés	1, 2, 3, 4, 5, 6 7, 8, 9, 10, 11, 12	12
				20
Reális három		Isten, életprincípium, elsődök	3	3
Konkrét három		szellem, erő, ősvilágosság élet- princípium, attrakció, odvilágos- ság, elsődök, rotáció, fluid	1, 2, 3 4, 5, 6 7, 8, 9	9
Absztrakt három		szellem, szeretet, erő, vibráció, világosság, assimiláció, élet- princípium, teremtés, attrakció, befogadás, ód, szülés, elsődök, duálszeretet, rotáció szabadakarat, fluid, delej	1, 2, 3, 4, 5, 6 7, 8, 9, 10, 11, 12 13, 14, 15, 16, 17, 18	18
				30

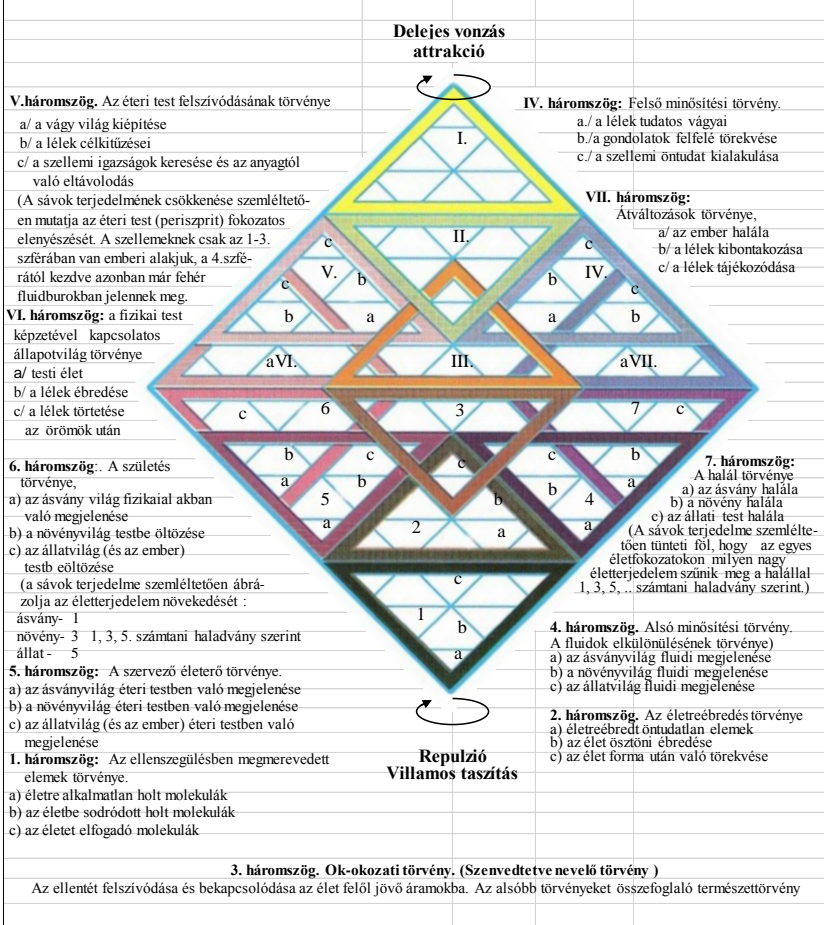

VI. Ábra: A törvények világának együttműködése

I. háromszög. A szeretet törvénye (isteni törvény.)

II. háromszög. A kegyelem törvénye.

III. háromszög. Az igazság törvénye

VII.
Szellemfényképek
I. Dréherék leánykája

VII.
Szellemfényképek
II. Friedmann Franciska

VII.
Szellemfényképek
III. M...z József

VII.
Szellemfényképek
IV. Grünhut Adolf

VII.
Szellemfényképek
V. Prohaszka Antal

VII.
Szellemfényképek
VI. Reimersné

VII.
Szellemfényképek
VII. Fischer Hanni

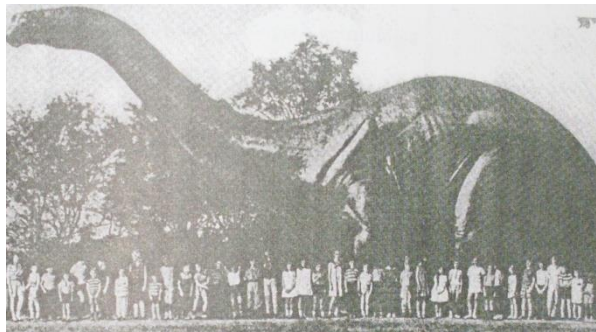
VII.
Szellemfényképek
VIII. Liebing H.

VIII./1
**Dinoszauru-
szok**

VIII./2
Dinoszauruszok

Ezen képen egy krétakori inkarnáció félelmetes dimenzióit látjuk. Az emberek serege eltörpül alatta! Ezt Amerikában rekonstruálták csont-maradványaiból. Ezeket az irtózatot erők a Kegyelemnek még évszázmilliókig oldania kellett, mert ha ebben a korszakban jelenik meg ezen romboló erők tulajdonosa – az ember – akkor saját gondolataink pusztító ereje elsöpört volna bennünket a Föld felszínéről.

Ósvilági élet. A Föld fejlődését vezérlő géniuszok 4 és fél milliárd év alatt bontották ki anyaggá merevedett gondolatainkat, amelyek – mint látjuk – a pusztítás elvét hordozták és félelmetesen ijesztőek voltak. Itt egy triász korabeli gigászi gondolat inkarnációját látjuk! Ne tévesszük össze, ez még nem a szellemlény inkarnációja, hanem csak gondolatainak oldódása, az anyagba merevedett állapotból!

IX.
Az Egyesület „SPIRIT KÖRE” a Bp. V. ker., Ferenciek
tere 4. sz. székhely-teremben

